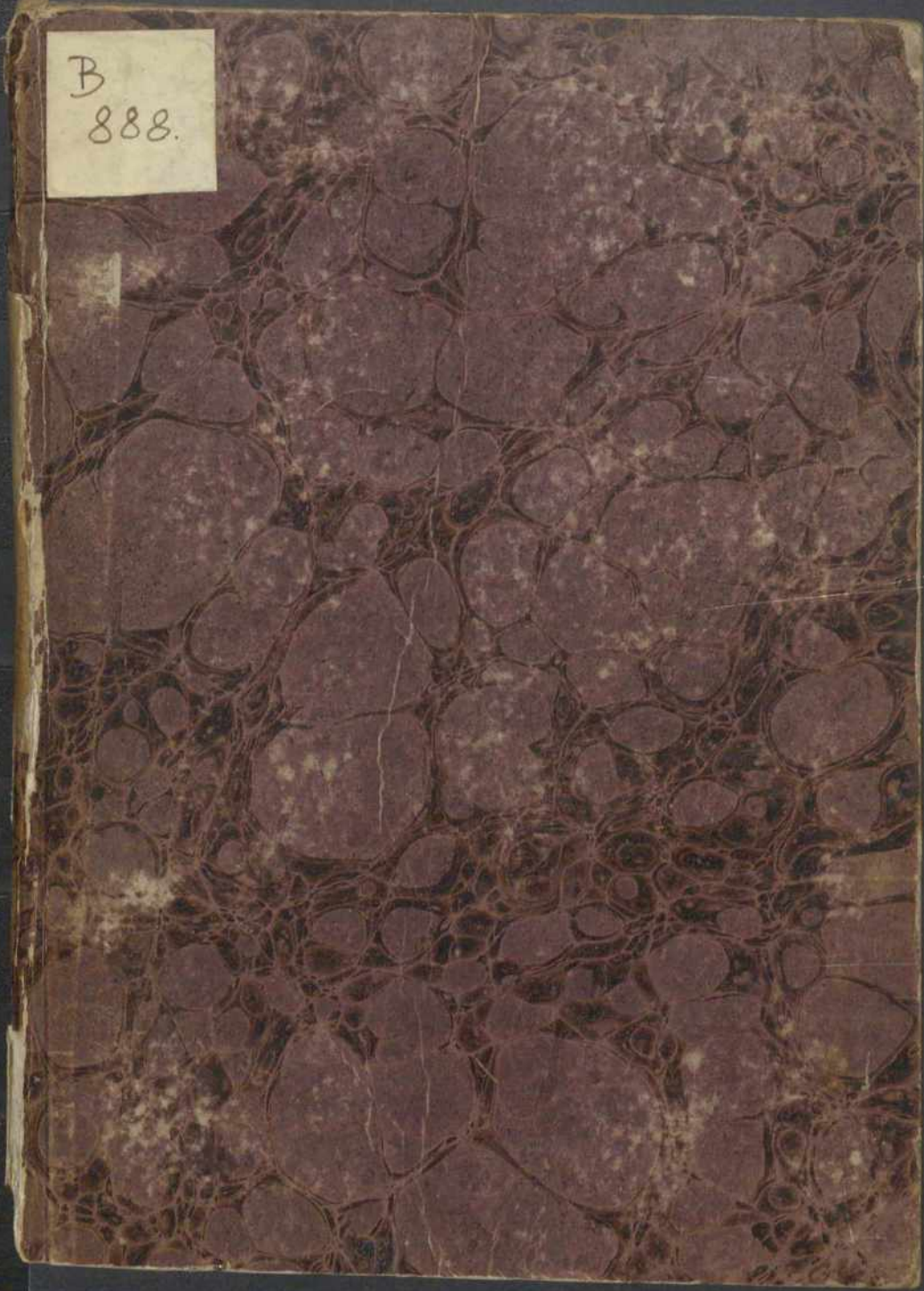

B

888.

מבית

גד

גד

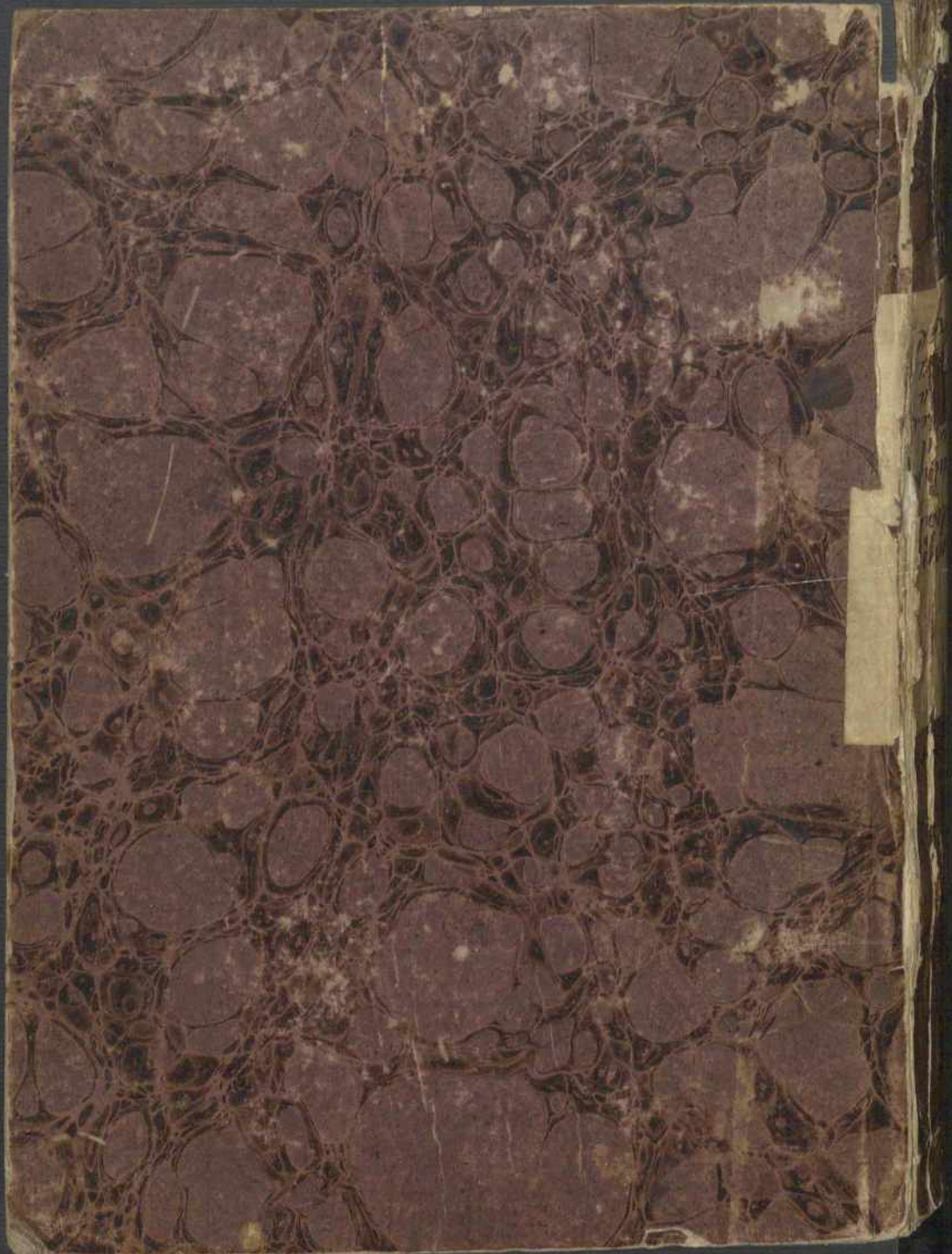
יס"ד

לילה

חוק

קונסטנץ

שנת 1561

הספר הזה נכתב בשנת 1577 ונמצא היה יחיד ונחמד
 וזו קנה הרה אהרן יהודה הנקרא שמו אהרן , והוא אבן
 יי (נח החתן) , וזהו שם (הנח) שם זה אבן ל'א
 חתן , וזהו שם זה אבן ל'א שם זה אבן ל'א
 כשם שזה שם זה אבן ל'א , וזהו שם זה אבן ל'א
 אבן ל'א , וזהו שם זה אבן ל'א .

Seine Prof. Dr. Konfession
 in Pest

Prag, 29. April
 1878.

J. Jellinek

KAUFMANN
 DÁVID
 KÖNYVTÁRA
 B. 888.

Jellinek

בין אמרו ליהו מור ולימוד משעה מרובה אמר להו אבהו לא קשאי
 לפתחה הודינית מעלה כפי המנהג שלנו קובעין בכל עיר ועיר ללמוד תורת התלמי' היו למדת המעשים
 הוסיפו ואינם תמימים לקבוע בהו מדרשות מינלו ומסוגי היר' הכל גם קיים למדינות
 שלנו הונעלו קדימה זמן למוד ממדרס קביעת מדרשות לא יתחייב נוספי זה שהיא יותר עליונה מהחכמה
 העיונית אבל העיונית נוסף יותר ומעולה היא המנהג האמונות האמתיות וכן הבחינה לקשר הסכל עם
 הכבדלים באמצעות האנושכלות האמתיות וכן לא יוכל האדם להיות שלם במקשים אם לא יהיו המעשים
 מסודרים תוך הקמה האמתית כתב האדם המעשים היסודיים הם דומה הצורות הכבדלות והוא אמרו
 יודיע דרכיו למטה לבני ישר' עליהו זה המנהג הסיני הדרכי' בהצורות הנמצאות ובני ישר' במקו'
 זאת ההנהגה הם מקיימים המעשים התוריים ונוסף להו אמר כל מקום שמכפר גדולו ונבחרוהו של מקום
 מיד מספר עונותיו כי הנבחרות הוא תלך לודיעת העליונות והעבודות למעשים וגוה סימך העונה
 מהנבחרות ולזה המדינית ומסרה לעיונית והקדימה זמנה שים לה למדינית הוא מכני שהיא מכני' הנפש
 להנהגה העיונית וכינון פסאד הנגלים אשר נראה מנה שראוי להו מעלה לעומה העיונית על המדינית
 ואם לפכה ה' אשר ממנה נראה שהמדינית יותר הכרחית לקיום היישוב לא יתחייב מכני זה שיקף יותר
 מנוולה כי יש הפרש הבולד בין הכרחי למעולה אמרו ודיעה גדולה מעשה בראש' ומעשה מרובה ודיעה
 קטנה היות אבי ירבאל ואם לפכה ה' שרבינו הקדוש כתב המנהג ולא הקבלה האמתה בי המנות
 המעשיות נהנו להמון בעצם ולזה הרחיב בהם רבינו הקדוש אכן גם כן הביא במעשה ארסי התורה
 ולאנויות הכרחיות כמו שהראה במעשה כל ישראלים להם חלק לעולם כב' שם הביא נביאות השם והשאלו
 הנפש והורה מן השמים והחיה היהים וכן פי' ההמנהג הפרטי' במשנה התקינו מניו לו מעשים למוד כבר אליעזר אשר
 חבירו בשם מנאני ויאמר לקוראים ה עמכם גם הביא שראוי לקבל האדם על עצמו עול מלכות שמים
 ועול המנות והביא שראוי לכרך על המנות ועל הנהגין וכינון הכל אלו הם הדברים משלינו הסכל העיוני
 באמונות אמתיות ואם לשליסית שיותר נערכים מקיימי הנועשים מיודעי ומסוגי החכמות דע שבעיני
 השם ית' יותר נערכים ויותר קרובים בעלי החכמה האמתית מניו סיי לו מעשים למוד כבר אליעזר אשר
 חטא במעשה והתור' הנין עליונות אהבו את ה' כל מקויו וחסיד גלתי על הוודע ומסלים כונת התורה וא'
 ולאנוי' נודר ה' נאמר על בעלי האמונות האמתיות ומשלם על ידה עושי נאור מעושי' כעולות ה' והסגנתו
 ונהגתו שאינם מאוהו ית' כל מצד הנידעה והטעם כי הוא ית' רם וגאה על השמים כבודו ואינו נשגית
 בשמלים אם כן עושי עונותיו ית' מזכרו למעלה שהוא כלו נאור ונבחרות ואין כאן עמוהו לזה מודה הנפש
 מדה הוא ית' יתרום ומגדיל חטא זה ומסלם אוהו להם על ית' שלא כשא' העבורות שאמר בהם מדה
 טובה מרובה ממדה פורענות אשר נראה שבעלי החכמה הם הקרובים לאמונה במלכות שמים

פרק שביעי

באומה הבבבשרה מתצאו קצת אנשים כל היום בבית מדרסם משתגלים בתלמוד
 שהיא יודעה תמידת אופן עשיית המנות ואינם מופסיקין מהל' עוד אפי' לקיום
 הניצו' כמו שהביאו על רבינו הקדוש שלא היה מופסיק מיושנתו לקר' ק' ש בוצעה אלא הספוק הראשון לבד
 וניצאו אנשים אחרים כל היום עוסקים במעשה להתפלל לבקר חולים לנחם אבלים אין להם חלק בלימוד
 כלל ויושבים שם יותר גדום לפני המקום ומראשוני' ולהם ג' סבות זמנ' שהמעשה הוא התכלית בעיני
 התלמוד ונבואר שיותר נבחר התכלית מנה שקודם התכלית ולאנו' גם שהאמת שהלמוד בהתיר' התורה
 ובאמונות האמתיות יותר נבחר מעשיית המנות לא יתמי' נוספי זה שהודיע המעשה יותר נבחר מהמעש'
 עצמו עוד אמרו כבר אנו' לא מתדרסם הוא העקר וכו' שגר' כי עשיית המנו' יותר נבחרת מהמנוה בשם
 מעשה עוד אמרו שיש' ענו כל אש' דבר יי' נעשה ולא זכרו שם שמישה ויודעה כלל וכאשר אמרו נעשה
 ונשמע הקדימו העשייה לשמיעה ובפי' בעלי' ההגדה שבהם מתקדם אמרו מני גלו זה ז' לבני מנואלכי
 הסרת מקדימין עשייה לשמיעה אמנם יראה שהתלמוד גדול מהמעשה משבות כי התלמוד חכם
 והמעשה מסובב שם אין דורס אין מקיים עוד שהתלמוד קדם למעשה זמן הרבה כי מדרשו של
 קשה רבינו עליו הסלום קדם לכתיבת הארץ וחלוקת' שאו היו ישראל חייבם במעשה המנות עוד
 מחד הערש כי המלך בא ומרבו גלוסה בידו וגו' עתה באתי על כשול הורה באתי' וכן אמרו
 על מה אבדה הארץ דבר זה נבאל לפתמים לבניאים ולמלאכי הסרת ולא פירסוהו עד שהקדוש ברוך הוא
 פירסו בעצמו על עובם את תורת' ועוד שבהרבה מקומות מהתלמוד מסכת התלמוד הורה וסרה רשוקה

חלק ראשון

כללית לכל חולני הגוף אמרו חס בראשו חס בגרונו חס בניעו ועסקו בתורה אמי נראה שהתלמוד לבד
 יותר נכח מהמעשה לבדו והאמת סוף הדרוש נחלקו בו ר' טרפון ור' עקיבא אמרו תלמי' גדול או מעשה
 גדול ענה ר' טרפון מעשה גדול ענה רבי עקיבא התלמוד גדול עקיבא לידי מעשה וטעם ר' טרפון באומר
 שהמעשה גדול מהסבות הן שאמרנו אכן יש לתמוה על רבי עקיבא שגזר שהתלמוד גדול אף הביא
 קהילה לעצמו באמרו עקיבא לידי מעשה חס הוא בן שהמעשה הוא הכלית התלמוד יותר נכח מהמעשה
 מהתלמוד והטעם שהביא לרביו הוא סוטה את דעתו אבל תראה חכמת רבי עקיבא שרצה להכדי
 בדברים הנמשכים מהסבות בעצם או בשניות שאם הרועה שומר הצאן בעצם רוצה לומר שהכלית הוא
 השמירה יותר נכחים הצאן מהרועה אבל חס אף הכלית בעצם שמירת הצאן אלא כדי שיהתקן
 מהזמנות והמלבושים כמו שאמרו ודי חלב עזים ללחוד אז שמירת הצאן אינה בעבור הצאן אלא בעבור
 השומר וכן בזה כונת רבי עקיבא שהתלמוד גדול שיש לו הכלית בעצמו גם שלא יעקרו
 במעשה כלל והוא אמרו התלמוד גדול רוצה לומר שהתלמוד עצמו הכליתי * ובשניות מוכיח לידי
 מעשה וכן שמשך דעת רבי עקיבא הוא אומרה החלה דינו של אדם על דברי תורה שגאמר פוסק גיט
 ראשית מקון רוצה לומר ראשית הדין הוא אם פטר עצמו מדברי תורה אחר גראה שהתלמוד עקר כיון
 שהוא ראשית הדין אבל במחבה שבת אמרו שנסתה ונתה באמונה הוא ראשית הדין ונמש' ומתן באמונה
 בראה שהוא המעשה ולפי זה יהיה המעשה עקר * אמנם הכונה בזה הנאמר אשר ר' זל הביאו על
 כהוב והיה אמונת עהך שפה דברים שהובעין את האדם בשעה שמכניסין אותו לדין נאשה ונתה באמונה
 קבעה עתים לתורה * עסקת כפריה ורביה * צפית לישועה * לפלגת בחכמה * הבנית דבר מהוך דבר
 אשר הכונה באומרה נאשה ונתה באמונה שמוייב כל איש מישראל שיסתדל בהשגת האמונות שהם שרשי
 התורה וגם שלא יהיה על דרך המופת אלא על דרך הקבלה בלבד אחר כך שואלים לו אם קבעה עתים
 לתור' שהוא התלמו' המוכיח לידי מעש' וא' כ' זאת היא החקירה הראשונה אחר האמונה ושואלים לו שלשית
 על פריה ורביה שהוא קיום המין ואם האמין בהשארות הנפש שהוא צפית לישועה שהוא הקיום האיש'
 אחר כך שואלים לו חמישית אם פלגל בחכמה בדרך המופת ומכני כי החכמות מסודות בראשי ברכים
 בלבד * שאלו ששית אם הבין דבר מהוך דבר אשר נראה מזה שהחלה דינו של אדם ורוב ההביעות
 שחובעין לו הם אם שהחלה בד' אשר יראה מכל זה שהתלמוד גדול * והר"ם המורה הביא זה הנאמר
 ודעתו כבאורו אינו מחוור ואל מה טעמו שהמעשה הוא הכלית התלמוד כבר שכתובי כי התלמוד יש לו
 הכלית בעצמו ראשון ובשניות ימשך ממנו המעשה * עוד אל מיה' אל' לא המדרש הוא העקר אלא
 המעשה זה משפט מפורסם דומה להקדמות ההלניות כדי לנכר' אונם של ההיוון אשר אף להם חלק בדת
 עוד למה שהביאו ראה ממה שענו ישרא' ושהסכימו עניהם מן השמי' הכוכ' שרוב האומה היו בלתי מוכני'
 לעיון ולזה בקשו לקבל דבר מיהיה משהוף לכלם וזה יורה שהעיון יותר גדול כיון שהוא ליסודי הסגולה לבד
 אכן ינואם במעשה הסגולה נפלאה וזה כי הוא משלים כל ברות האנשים החבניים והסכלים וזהו נאמרי
 הכתוב הוף דבר הכל נשמע כו' ר' זל אחר שמוע אל שתי הכתות כה העושי' וכת המשייגי' אנו פוסק אומר
 שעשיית היגות הוא העקר לפי שזה כולל כל האדם בכלל חכם ובער * וכן המעשה הוא מועיל לזולת
 והוא נגלה לכל ויקבלו בו תועלת הכל ולזאת הסבה הגלגלים שיש להם ידיעה ותנועה לפי שהתנועה
 תועלת נכרת יותר ותועלת הידיעה נשתבחו בעשייה יותר ממה שנתבחו בשמיעה * וכן הנבדלים
 שנתבחו בהנעה הם מניעו' לגלגל' מניע' התועלות המפורסמו' עניהם ממה שנתבחו בהשגה הם מניעו'
 וליותר ומהדברים בו והוא אומרים עושי' ברישא' והדר לשמוע וכלול מזה שהתלמוד גדול מהמעשה ולזה
 אמר לאוקיבו ולסומרי מנחניו נאוי אוקיבו אלו בעלי התלמוד אמרי נכותיו כמשמעו *

פרק שמיני

כל חכמה ומלאכה יתייבבו לה שלמה דברים נוסא אשר עליו
 תשוב החכמה היא ודרושיה * עוד התלמי' ושרשים אשר
 בהם הבאר משפטי הדרושים הנדרשים בה שהם הענין הן מהדברים הכרחיים לכל חכמה ומשבו רבים
 שהחכמות האנושיות הקשורות מהשכל האנושי יש להם אלה הענינים לפי שהם חכמות גשונים על דרך

התקירה אבל התורה היא חכמה מופשטת ולא יתקיים זה בה לפי שאין השגתה בדרך התקירה אלא שפע
 שופע מלימוליה וקדור לזה טענות האחד לקוחה מטבע שלמות הפשוטות כי אנו נראה שהדברים
 הפשוטים הם היותר שלמים ולכן היו השכלים הנבדלים יותר שלמים למשימות והגלגלים גם כן אנו נרא'
 שהם מעדיפים זה על זה בשלמותו ר"ל כפי דיוקם מהרכבה עד שגלגל ערבות המקיף בכלם הוא בלתי
 מורכב אלא עם פשוט להיותו קרוב לעליוני בטבעו ולזאת הפעולה הנכבדת קראוהו גלגל ערבות אמרו
 בלו לרכוב בערבות ביה סמו. הרצון בערבות מקום ישר וסוף שאינו מתחלף כנכבד והשכל וראוי
 שהתורה האלהית תדמה לעליוני הנבדלים שהם אחדים בטבעם ולכן ינאם עליה הושר האחדות תורה אחת
 יהיה לכם הב' אם היו לכתוב התורה נוסח וההמלות נאות היה סיהיו וכן ינאם בהורה שכתב ומסגנו
 ב' בראשית ופרשת מעמד הר סיני ולאות הכרית ולא ראינו שם רמז מאלו הדברים ה' שר' זל זכרו
 סכום המצות שהם הרי"ג וכן זכרו רובם בשם נגדו ולמה לא זכרו נוסח התורה והתמלוחיה אם האמת
 שיש לה נוסח וההמלות אשר נראה מזה שאין לנו לו' שיש לתורה נוסח והתמלו' עוד כתב החכם כי מטבע
 התורה נראה שאין ראוי ליתם לה נוסח מפני כי היא מדרבת בעיני רבים ומפולסי' וא' א שיתנא נוסח א'
 שיקופם כל שכן שסדר למווד התורה כולל הדברים העוברים וכן הספר הדברים העתידי' והכל באפשרי'
 אשר בזה תראה שהיא דומה לספרי דברי הימים אמנם קצת מהחכמים סברו כי אשר שאנחנו רואים
 שכל החכמות העיוניות גם התעשיות יש לכל אחד מהם נוסח מיוחד אשר מיננו החקור ונמצד ידיעתהם
 נודעת מסיבות החכמה והמלאכה ההיא והבדלה מתבדלה וגם בידיעת הנושא יש עזר גדול בהשג' החכמ'
 ולכן מן הראוי שהתורה האלהית יהיה לה נוסח מיוחד אשר מיננו הודע מעלת' על שאר החכמות וכן מיננו
 רוב החכמי' גזרים שיש שרשי' ועקרים לתורה והר' ס בללם בכסוף יג' כמו שנבא' ובעל אור השם העמידן
 על ג' ובעל עקרי העמידן על ג' אשר מכל זה נראה שנתנו' כיון שיש לתור' דרושי' רבים וקרי' שיתנא נוס'
 א' איכולו לכלם ויקפם בהקפה אחתית וג' כ שיתנאו לה שרשים מוכרחים אשר באמצעותם נוכל להכריח
 ובעל הרים החולק על נזרות התורה האתמו' האיתיות ולא היה תורה ה' התמימה בלתי מוגבלת וכעיר
 בדונה אין חומה ולזה אבי' עדות הקדמונים בזה הדרוש ונחזיק ביד הסוברים שיש לתורה נוסח מיוחד
 ונשיב אם לא' הלקוחה מטבע הפשוטות או' כי התורה דמות הנמצא בכללו וכמו שכל הנמצאות יש בו חלק
 שהוא ההמלה לכל הנמצאים ויש חלקים אחרים שהם אמצעיים להנעת רצון הנמצא הראשון שהם הנבדלי'
 ולנטה מהם הגלגלים ויש חלק שכל מקבל ואינו משפיע שהוא העולם השפל כן התורה יש לה נוסח ושרשי'
 וענפים השומרים הפירות והמנותם לצייר ולהודיע הדברים שהם חזן לשכל ולזה מוכרח שיתנאו בה
 ענינים מתחלפים והם מנות וספרים שהם משלים ומידות לענינים העיוניים וסודות האלהות וכמו
 ששלמות הנבדלים ומעלתם בקרבתם אל הפשוטות כן שלמות ומדרגה ומעלת השפלים כל עוד שהם
 אורכבי' ביותר הלא תראה מין האדם יותר תשובת מכל הנמצאות העולם השפל והוא מורכב מנזרות יותר
 ונאשר הנמצאים אשר בע' הזה והתורה תדמה לאדם מנוד הגולה היא מורכבת ומנוד העולם היא פשוטה'
 ואם לשנית האונות שלא באו בתורה שכתב אלו הדברים לא ברמז ולא בפירוש אונור שאינו כן אבל
 באו בג' אופנים הראשון בביאור ונזוי להאמין ולצייר שיש נמצא אחד מחייב המציאות ושאיין עוד
 תלכדו ושהוא מנאני ומשכיד ומענינים כפי מה שגראה בעשרת הדברים וניתבאר מספרי דור המבול
 ודור הפלגה וסוד' ואם האופן השני כבר שהתהל' בעל ספר העקרים לבאר איך
 בפרשת בראשית מביא עקרי הדת ונושאיה וייחס זה לכתובים וינו' א' אלהים על האדם ונעשו אדם
 וקוה' וכן בינעמד הר סיני מביא מציאות השם ככתוב הראשון מעשרת הדברות וסודו העולם
 בדבור הרביעי שהוא שביית השבת' ואם האופן השלישי מביא אדם אלה הענינים מנוד
 העונשים החמורים שנאו בתורה למכשם העקרים האלה תקופם ענינים במקילה דבר ה' בזה האונ'
 כי משם כתב אות אחת מודעתו שהוא מכחיש תורה מן השמים בחלק הוא' ואם לשלישית האונות
 שרבותינו לא זכרו נוסח הורה והשרשים כבר הראתי לך איך רבינו הקדוש ביסדה זכר אלה הענינים
 וגם כן בהגדות התלמוד ונבאר מציאות השם ומזהיר האדם על ההרחקה מהאמצעות

חלק ראשון

המציאות בצירוף ובדמיון גם כן ולכן נמנה הרשעים ומשכח הקדושים שקיימו התורה באופן שראוי לנוד
 התייחס האדם לנידר נוסף התורה והרשיה גם כן בדבריו הפנימי עוד שראוי שתעמוד על דבר זה הניד
 ולא תהיה מנוגדת כלל והוא שצוות התורה נחלקות בכלל אל שני מינים אם מצוות שכליות באמונת החיות
 והאחרות ואם מצוות מעשיות והם רוב מצוות התורה אשר לא תסלנו' בידיעה לבד כי אם בשלוק אליהם
 המעשה והנה פי' המצוות המעשיות הוא ששה הדרי נמנה ופירוש המצוות השכליות להיותם דברים שאינם
 נגלים לכל היה הדבר בין היחידים והיא חכמה הקבלה והחכמה האלקית באמת

פרק תשיעי

בנהות נוסף התורה נמצאו שלם דעות הא' דעת ההגון שחשבים
 שמושא התורה הם המצוות והאחרות שבאו בה והביאים לזאת
 המחשבה שהם ברואים שערך כל דבר מלאכותי הוא נוסף המלאכה' וכן המצוות והאחרות הם החלק היותר
 עצמי הנמצא בתורה אם כן הם נוסף התורה' ואמר שזהו דעת רבי יצחק באומריו לא היה צריך להחיל
 התור' אלף מזהב ענתה זה לכה שהיא מצוה ראשונה וכו' אשר נראה כפי דעתו שהמצוות הם קודמות בלתי
 על שאר חלקי התורה והקדימה בלמוד היא סגולה מיוחדת כנושא א"כ המצוות הם נוסף התורה' עוד
 הביאו קצת ראייה מתאמר רבי שלמה תרי"ב מצוות נמנה במה נמני הנבונה בנין הנ"ה והא תרי"ב הוו
 אלף אכני ולא יהיה לך מפי הנבונה שמשננו אשר נראה שהיכת תורה הקוף והנשא על כלל המצוות וכיון
 שהם מוקפות הם באמת נוסף לתורה' אבל השכל הישר נמצא זה כי המצוות נחלפו החכמים במה
 הם ובמה הם והחלפו ובמה נחמטבו בזה הראשונים ואם היו המצוות נוסף לתורה אין ראוי שינשא חלוף
 הדעות בדבר שצריך שיהיה מונח ומרכז אשר עליו הסוב החכמה היא עוד שנושא החכמה לא
 יהבאר בחכמה ענתה כינו שהיא מבורר במשה' איננו המצוות הם נבארים אותם בחכמה העברית אם
 כן אין ראוי לומר שהם נוסף התורה כל שכן שהמצוות הם המנינים מן חלפים ודבות והנבואה נמנעו שהיה
 אחד וכו' ומה שחשבו בעלי זה הדעת שידעוהם הם חלק עצמי לתורה כן הוא לפי שלא תצויר תורה
 כל שכן אלקית שלא יהיו בה מצוות יישירו האדם אל הכנו' אבל לא יתייחס מזה שלהיות חלק עצמי שנספג
 זה הם נוסף כי כל נוסף לדבר הוא עצמי לדבר ההוא אבל לא כל עצמי נוסף ומה שהביאו ראייה מנח"ה
 רבי יצחק שאמ' שהמצוות קודמות בלמוד לשאר החלקים אינו זה להיותם נוסף אלף מפי הכרמוהם לאומה
 אמר שראוי להקדימם' גם רבי שלמה סובר שהמצוות הם עצמיות בבחינת התורה והכרמוהם בבחינת
 האומה עד שכל מצוה תורה' אבל אינה נוסף לתורה כינו שחשבו אלו כי האמת המצוות והאחרות הם
 נמנעונים היות הכרמוהם לקיום התורה' אבל לא יתייחס מזה שהיו נוסף התורה' הדעת הטוב שחשבים
 שנוסף התורה הוא האדם מנד שהוא בעל נפש בחיורייה והביאים לזה הדעת אשר כינו שהאדם מנד הוא
 מורכב מלישו ומאליכויות הפכיים והיות מקבל בריאו וחולי הוא נוסף חכמת הרפוא' הינדרכת אותו להסרת
 החולי ושמיירת הבריאות כן האדם מנד שהוא בעל נפש יכול לבחור בטוב וברע הוא נוסף לחכמת התורה
 המדרכת אותו להקן הנפש במדות ובאמונות ולהסירו מהדעות הכוזבות והמדות מנוגות' עוד אמר
 באשר תחשב בתורה לא המצא שיהיה המוחר והמצווה אלף האדם לאלם וכל הדברים שבה הם דברות
 ואמירות על האדם את' ויצו האלקים על האדם ואמר והיותם לי לעם אשר נראה שהאדם הוא נוסף התורה
 וכבר השיבו על אלו כי הנושא צריך שיהיה לו' סגולה' הא' שיהיה אחד כי נוספים רבים ומחולפי אלאפשר
 שיהיו למלאכה או לכן לא תחול כבוד' אלף בחומ' א' ו' ש' שאין צריך לומר' נוספים רבים יהיו נוסף כיון שהם
 בלתי מוקפי' הב' שהנושא צרי' שיהיה לו יחס עם הדב' שהוא נשוא בו ולזה לא תחול צורת החינו' על טפת
 הסום' הב' שהנושא צריך שיהיה דבר קיים דמיון המרכז שהוא דבר גם עליו יתקבץ הנל' ואם האדם נוסף
 התורה כינו שהניחו אלה יהיו הנושאים רבים כמנין האושים וכן אין יחס לנפש האינטימי עם העניינים
 האלקיים ואך תהיה הנפש נוסף לדבר שאי אפשר להשיגו מנד חלפתה וכן כי פעולות האדם הם אפשריות
 משתנות בעדרות קייסם והכטפון ואך יהיה האדם ופעולותיו נוסף לתורת האל' יתברך' איננו תהרת זה
 אינו מזה שפשה זה שהתורה והרפואה הם חכמות מתדקות כי התורה רפואת הנפש ובאמר רפואת
 תהי' לשור' וכן אינה רפואת' והרפואה היא רפואת גוף האדם והשגות האלו עצמן הנוספות לסודרים
 שהאדם נוסף התורה כול' או רובם נוספות לאומרים שנושא הרפואה גוף האדם' וסם בארו החוקרים
 שהרפואה איננו המקור בדברים מנד הכולל ולכן דייק החכם בגדר הרפואה שאמר חכמה יודעו וכו'
 ותיבת חכמ' כלשון הערבי איננו תורה על ידיעה הכללי' וידיעה על ידיעה הפרטים וכלן שהיא תשריש

מדינים וככללים הנקראים חכמה ובאמצעות יודעו הפרטים כי הגם הדומם איננו ירפא הפרטי ולא ירפא
הכולל אבל החכמה תודיע הכולל ובאמצעותו ירפא הפרטי וכן נאמר אנחנו שהאדם הוא נושא לתורה
לא ימצא שהוא פרטי אלא ימצא הטבע הכללי שמוצא בו שהיא הצורה השכלית אשר בה נשתהמו כל אישי
האדם ובה מיתעצ האדם והיא הקוף המין ומאחדת אותו והתורה תהיה והזכיר לא ימצא הטבע הפרטי
אלא ימצא הכללי שהוא מוקף ומובל וכן נאמר שייחס העניינים האלהיים שבאו בתורה עם ההשגה
האנושית ימצא שלא נעשו האדם להשיג הדברים האלהיים כפי מה שהם אלא כפי מה שהגה המדבר אמר
קול ה' כחם שקולו נשמע כפי מה וכפי טבע המקבל וכן אמר מלמד צנועה עליו נקבלו של עמנו וזה
מושל על מדרגת ההשגה וכן שהפעולות האנושיות הם מוגבלות וקיימות באלו יחייבו מנהגיהם עם
העצה והבחינה אשר תזה הצד האדם נושא התורה אבל הן בלתי קיימות כאשר ירדוף אשר הדמיונות
וזכו אמרו בלב בכוון תגות חכמה והאדם אם הוא נושא לתורה הוא ימצא השכל והתבונה לא ימצא הדמיון
אשר יראה תזה שאינו נוגע שיהיה האדם נושא לתורה

פרק עשירי

הרעה השלישית דעה הניקובלים האומרים שהוא ית' נושא התורה
והביאם לזה ראשונה מפני כי החכמה האלהית נושאה הנמשך הוא
המוצא הכולל ואף על פי שהנושא הכולל הוא הנמצא בקמה שהוא נמצא ר' ל' לא שהוא נמצא מתהנה
וזכו נושא הטבעית ולא במה שהוא בעל שיעור שהוא נושא הלימודית אלא במה שהוא נמצא כלל וכיון
שהנושא הנמשך הוא כנכל בחכמה האלהית הורו אומר שהראוי שיהיה נושא התורה האלהית גם כן עוד
הביאם לזה לפי שהכלית התורה להשלים האדם באופן שידנה בפעולותיו ליוצרו וכיון שהן הוא צריך
במנהל לבידיעה בעשק נמרץ זה יהיה כשיהיה הוא יתברך נושא למה שצוה עלינו וזהו מה שאמר שוית
ה' לנגדי תמיד רונה לומר שהמניח מנהל בידיעה האפשר מדרכיו יתברך וזה בשמש נושא מקוריתו השם
יתברך וממנו חוקר המניח לפי שבידיעה דרכי ה' ועלילותיו יצליח דרכיו וישיכל מה שנכון לעשות אשר
בראה מזה שהוא יתברך נושא לתורה עוד שהאבות ובפרט אברהם אבינו עליו השלום הדבר הראשון
שפרסם הוא ידיעה שמו יתברך אמר ויקרא שם אברהם בהם ה' אל עולם וכן משה רבינו עליו השלום מה
שימו מה אומר אליהם שראשם שמינו הוא ענין הכרחי וראשון ומזה נגוד שהשם הוא נושא התורה ואלו
שריית הדעות הקודמים בפרק ששבר שפסוקים התורה הם התננות והאחרות וכן שבשם שהאדם הוא
נושא התורה ורואה זה היעה שהוא יתברך נושא התורה ראוי שהדע שכל אלה הדעו' הם צדקות בצד מה
ומתכיימו' עם מה שכתב אבונ' אלמ'כרי בספר ההתחלות שלו ואל הנושאים שלשה מינים נושא נוקבל
נושא מכין נושא הכליתי דמיון לזה גוף האדם הוא נושא הרפואה נוקבל הכריות והחולי וכן המתעדים
והרפואות הם נושא ימצא מתכיינים הגוף להסרת החולי וקבלת הכריות וכן יש לרפואה נושא הכליתי
שהוא שמיירת הכריות וכן נאמר שבהורס יש נושא נוקבל שהוא גוף האדם ימצא שכל בעל בחירה ורצון
יש נושא מכין אותו להדמות ליוצרו והם המצוות והאמונות שבאו בהוריה ויש נושא הכליתי שהיא השגת
יתברך בה שפסוק להשיג ממנו כמו שאמר דע אלה אביך ועבדו וזהו נכלל לומר שצדקו השלשה
יענה מתקנות מחולפות אבל בשישאל אדם מהו נושא התורה הם התשובה הגאותה שהוא האדם שהוא
שוקב התורה וכל נושא מטבעו לקבל הצורה אכן שאר הנושאים במקור כי הוא יתברך במקור התכלית
והמצוות הם במקור להכנה האדם להשגת התורה והיה המורה בתחלת פתיחתו הביא ג' מיני
בשם אים אלה אמר ענינו הראשון מזה הוא אמר לראשונה אומרת התורה היא ידיעה אלה השמו' והנושא התכליתי הוא לדעת הנמשל
והעומק מהתורה אשר לזה כיון באמרו ענין הוא אמר זהו וכל מה שהוא מיניו הוא חכמת התורה על
האמת ולאחר שהביא הרב המכין והתכליתי הביא נושא נוקבל הדעות והאמונות שהוא האדם ימצא היורה
בכנה לזה והורגן במדות בעל האמונות אשר הוא מבוחר שאים כזה לו בודאי ייש עם רכב'לים והוא קיים
באמונות ורצ' כינוי לזה כינה שאמרו על הנשיא רבי אליעזר שדרש בשבתו פסוקים מפורשים
הקהל את העם האנשים והנשים והטף אנשים באים ללמוד תורה נשים לשינוע טף למה למה שבר
למביאם' עוד דרש את ה' האמת היום וה' האמת היום אמר להם הקדוש ברוך הוא לישאל אתם
עשיהונו חטיבה אחת בעולם דתיהי ה' אלהינו ה' אחד אף אני אעשה לכם חטיבה אחת דתיהי מי כעמך
בישראל גוי אשר עוד דרש דברי פסמים בדרכות וכימארות נעושים נמשלו בדרי תורה לדרבן

חלק ראשון

מה דרבן מכוין את הפרה אף דברי הורה מכונים את האדם ונמשלו לנמשיות מה משמרות הקדושים וקיימים אף דברי הורה כן ונמשלו לנטיעות מפרין ומרבין אף דברי הורה כך אשר הודיע לנו זה החכם אלה השלש מיני מושאים אם שהאדם מקבל התורה זה הודיע לנו באומרו הקהל לי את השם וכו' אם הנשא הכלייתי את ה' האמרת היום אשר חשק השכל להדמות ליוצרו אם הנשא הימין דברי חכמים כדרכונות שדברי חכמי התורה מיישירים האדם להשגת שלמותו והודיע לנו זה החכם שנית שההקדמות האמיתיות צריכות ל' הבאים אשר שיהיו עצמיות כדרכן שהוא עצמו ומיוחד לפרה ושההיינה הכרחית כמו הנמשמר' ושההיינה כוללות כמו הנטיעות שהם כוללות הפירות היוצאות מהן וממה שאמרו מכוואר מהו נשא התורה באמת

פרק אחד עשר

כבר בארנו שהתורה יש לה שרשים והתחלות ובאמצעותן נשפוט הדרושים הנדרשים בה * וראוי לחקור אם השרשים וההתחלות הם שוות במינינם בכל הדברי' גם שיתחלפו במהותם או לא אלא שקנת הדברים יש להם במות אחד מהתחלות וקנת כמות אחר * עוד שנית צריך לחקור אם הדברים שהם מחולפים במהות כמו הפלפל שהוא חם והאמין שהוא קר אם הם משותפים בשרשים והתחלות דונה לומר שהתחלות שיהיה הם שוות בהארים ובשמות או הם מחולפות בשמותם והוארם כיון שהם מחולפים בהיותם * עוד שלישיית צריך לחקור אם השרשים והתחלות שיש לאיזה נמשל אם כולם שוות בכמות הנמשל שהוא או אם קנה מהם יותר עצמיות לנמשל הוא מקנה * עוד צריך לחקור כיון שיש בכל דבר שרשים וכן שרשים שהם הדרושים הנדרשים במכונה היא * שרשים הנדרשים כדי שנוכל לשפוט מהם שרש ומיכו דרוש

אמנם

לחקירה הראשונה צריך שתדע כי ארסמו במאמר השני משפר השמע באר שכלל הנמשלים האפשריים יש ד' סבות והתחלות לא ספות ולא יותר ובאור זה שכל דבר יש לו סבות פנימיות שהם בארות בדבר ובלתי נפרדות ממנו ואלו הפנימיות או נגזרות או מקבלות אם הם נגזרות זו היא כבורה שגוהת הנציאות ואם הם מקבלות זכו החומר שאין לו נציאות נעוין בעצמו אלא מקבל זה הנציאות הנכונה * וכן יש לדבר התחלות סימניות וזהו על שני פנים או שהם התחלה לדבר במקשה לבד ונקראו סבות הכליות כיון שהם סבת נציאות הדבר הוא או שהם התחלה במציאות כפועל לדב' הוא ונקראו סבות פועלות בעצם דמיון זה במלאכה שהאדם יתחבב במשבתו לעשות בית כדי שיסבוב בו שהוא התכלית ונכבד איוון שידע לעשות הבית והאיוון הוא סבה פועלת למחנה הבית בפעל אבל גם שימשוק האדם הבית ויניח איוון יודע צריך לדרוש החומר שהם העצים והאבנים שמהם געשה והאיוון כל השהדלניהו להכין החומר כדי שיקבל צורת הבית ולפי זה הם ארבע סבות בנציאות בכל דבר התכליתית היא קודמת בתמשכה ואחרונה במעשה * הפועלת היא בפעל שהיא הנבואה הדבר אל הנציאות כאיוון לבית וכאב לבן * והחומרית היא הדבר שזמנה געשה הנמשל והנוריות היא הנחות הדבר באמת והיא מנדלניהו מזולתו * ואלה היתה סבות הפנימיות הם בארות בדבר לא יפירו ממנו ולאום הפועל אחר שכנה אין לבית צורך ממנו * וכן כבר נמשלו בתים רבים נכחו בהשגלות גדול לתכלית קדימה ונמצא מונעים קודים אין מי שיודר בהם * אף שרש נראה שכל הדברים יש להם סבות אחד מהשרשים שהם ארבעה ולא יגרעו מאלה הארבעה * ואף בדברים הנפירי' מתחורר כמו הנכבדים והנפשות נצייר בהם הארבע סבות * ואף על פי שהם מופשטים מתחורר נשער בהם דבר שיהיה בנודגת החומר כמו שיתבאר במקומו * ואם יאמר שיש לאיזה חכמה או מלאכה או נמשל יותר מארבעה שרשים אומד צריך שישתדל הנועין להבחינם ולכלול אותם תחת אלו הארבעה כמו שתראה בגזית האל * שהר"ט זכרו לדברך מנה שלש עשרה שרשים לאיונות התורה ואנחנו כללנו אותם תחת אלה הארבעה * ואם לחקירה השנית נביא שכל הדברים גם שיתחלפו במהותם כיון הנכבדים והנשניים והדברים החיניים לעולם הם שמים בשמות הסבות וההתחלות שלא ישהנו בשמות הסבות פועל ותכלית ואומד ונורה וכל המצאים הנעשים צריכים לנציאותם אבל המעשים * ושאר הסבות יתחלפו במהותם כפי טבעי הדברים הנעשים כי פועל הפלפל הוא הנבירות האם שהוא חם ופועל האמין הוא הנבירות הקרירות * ובכלל כל הדברים סבותיהם הנכונות הלאה הארבעה מייחס מהשתנות אבל יתחלפו כפי התיות * ואם לחקירה השלישית צריך שתדע שהרקעה הסבות הם

מוכרמות כולם להוצאת המצד ואם תחבר את מהן לא ימצא בהנמל הואו בעצם אבל אחר שימצא
 הדבר המצוינות שהם המומרים והצורה הן הכרחיות לקיומן אבל הסבות המצוינות שהם המועל
 וההכלית אינם מוכרחות לקיומן ולכן נסוב למקירה שכולן הכרחיות להגעת הדבר המצוינות והשמים
 יעדיפו שהן גם כן מוכרחות לקיום הדבר ולהכיר זה החכמים בעלי הלשון היו כוללים כל אלו הארבע
 בשם התמלה ומכאן יסוד ויפסד ועקר כפי ההוראה הכוללת שהן מוכרחות להמצאת הדבר אינם
 כאשר היו מוכרחים בהוראה פרטית כאשר היו רוצים להורות על המוכרחות לקיום המצוינות היו קורים
 לטבה המומריה יסוד ולצורית טבה ועקר ואם למקירה הרביעית במה נכיר הדברים שהם שמים
 צריך שהדע שאלה הסבות יש להם ארבע הנולות הראשונה שהם קודמות לנוסובים אם קדמית
 בזמן ואם קדמית במשמעה המועל המוצא הוא שיקדם מציאותו למציאות הפועל ואינם הכלית
 כבר בארנו שיקדם במשמעה על הדבר הפועל ולזה הדבר שהוא נלווה למציאות המוכרח אינו שרש
 וטבה מומריה השניות שהם מוכרחות הם ממוצלים בהמצאת הדבר והכאתו אל המציאות ולכן נקראו
 דרך כלל סבות המציאות מה שאין כן שאר הדברים שבמורכב השלישית שהסבות שמהם נעשה
 הדבר ואליהם יתקן כמו שאמר ויסוב העפר אל הארץ כמו שהיה והרומ השוב אל האלמים אשר נהגה
 הרביעית שישודו הדבר בלתי מתחלקים אלא כל הדבר הוא יסוד אל דבר אחר שהוא חלק ליסוד זה אמרו
 שהסודות מהם יתרכב הדבר והם בלתי מתחלקים אלא כלם יסוד ומצוינים במשמעה או במשמעה האמורה
 מהדבר הנעשה מהם ולהיות היסודות חלק היהיה נכחד ומוכרח שיש במורכב כאשר רז"ל רוצים
 להראות איזה מהדברים יותר משובב וכנכד קוראים אותו עקר אמרו מוכרך על העקר ופסוד את הטבלה
 וכן טעבוד מלכיות עקר ומציאות מצרים טבלה וכן טע יעקב טבלה ושם ישראל עקר

פרק שנים עשר

הר"ם מנה העקרים שהם הכרחיים לאמונת התורה וכללם
 ב"ד כפי מה שהראה אחר כך בא בעל ספר אור השם וגרע
 מזה הסכום מה שרצה ולא די זה אלא חסד שיהיה האדם בעל בריהו הכליות ואחר כך בא בעל
 ספר העקרים והראה למרבות שהתחבט בזה הדרוש יותר ונתקדמונים וגמא ומתן כנגדם שהקדמות
 הכליות פרטיות אין לו חלק בנצח וכל שכן במופת ועלה בידו כי העקרים אלו הם שמהם נעשה הכל
 שהסבות וההתחלות לכל הנבראים הם ארבעה ואם ההורה ברוחה למה הגרע מזה המנין הכרחי
 לכן אביא העקרים בזה הפרק בקוצר באופן שיוכל האדם לציירם כפי דרך הר"ם שהר"ם הרחיב
 בהם בפרק חלק

כתב

הר"ם ז"ל ומנה שצריך שזכור בזה המקום עקר תורתנו ויסודותיה שהם
 שלשה עשר היסוד הראשון שנאמין שיש בנמצא מחוייב
 המציאות שלם בהכלית והוא טבה פועלת והמצוינים וכן הוא מקיים אותם והוא אוניברסאלי ה'
 אליהך היסוד השני שהוא אחד פשוט כמו שנבאר ולזה אמרו ה' אליהו ה' אחד
 היסוד השלישי שאינו גוף בעל מרקמים ולא כח בגוף כמו הכמות הנפשיות שהם מתפשטות בנופים ולזה
 אמרו כי לא דאיתם כל המונח היסוד הרביעי שהוא קדמון רובה לומר שלא קדמו דבר ולזה
 אמרו מנעוהו אליה קדם היסוד החמישי שראוי לעבוד אלו יתברך לבדו ולקיים מצותיו
 ושאין ראוי לשום איננעי בנינו לבינו ובוה לא נעשה בעבודת עבודה זרה ולזה אמרו לא יהיה לך אלהים
 אחרים על פני היסוד השישי להאמין שנפס האדם מוכנה להדבק בנבדלים וכאשר התקדק בה
 התקרא נפש נבואית ויש עדים על זה הענין ממה וביאורים ששמדו להם לישראל היסוד
 השביעי להאמין שבנות משה היא לנעלה מכל הנבואות כי השם הוא השפיע ומשה בהקין ובכל עת
 יזוכן ולא יעניוהו פחד ורעה כאשר הנביאים ולזה אמרו ולא קם נביא בישראל כמות היסוד
 השמיני להאמין שיש תורה בין השמים ומשה כתבה מפי הגבורה ובה משלים ומצות נעשויות והסודים
 והגדות רומזים בנבואת למדרי המרכבה ונעשה בראשית ולזה אמרו גל עיני ואכזבה בכללות מהותה
 היסוד התשיעי שהתורה נצמית ולא הטיה נצמית ולא נחלת בתורה אחרת ואין בה תוספת
 שראוי ולא חסרון מהבחי כמו שאמר

חלק ראשון

כמו שאמר לא תוסיף עליו ולא תגרע ממנו היסוד העשירי שהשם נמשך על בני אדם ומוקד תעשיהם כמו שרצה מעולם המבול דור הפלגה ונעשה סדום הפך האומרים עובדי אלה הארץ ולכן כתב לשון ירידה וירד ה' וכתיב ארצה נאל וארצה היסוד היא שיש נגמול ושכר למקיימי התורה ועונש לעובריה עליה והגמול והעונש האמיתי הוא לגופם אחר ההפרדה ולזה אמר הכרת הכנסת הראוי היסוד הי' שיביא גמול לישראל מרע יהודה וינשא על כל המלכים כמו שהעיד בלעם בבכואתו ומרשיות אחרות רבות היסוד הי' החיית המתים שיקצו ויגני עמך לקבל שכרם כמו שאמר ורבים מושגי אדמה עמך יקצו וכן יש כתובים נעשדים על זה ודעת הר"ם שגני שאמין באלה העקרים הוא בכלל ישראל וחיבים לזקנו זה שאמרו עליו זה שכתבו הוא ההכרחי מנה שהביא הר"ם בעקרים גם כי הוא האריך כפי מושפט המפרשים

פרק שלשה עשר

האחרונים הקשו על הר"ם קושיה רבה ואכללם בחמש עשרה ואביאם בהירושם ולא הרא' איך בעל ספר העקרים ימשך אחר הפרסום ובעל אור השם לא הבין דברי הר"ם ולזה לא ידע מוקומו ומדרגתו בדרו' הנבחר הזה הראשון זה הפסוק שהניח הר"ם שהעקרים הם י' מי מימי נגין זה כי השלוקה השכלית אינה מתייבשת אורה גם הכתובים לא יוצגו י' עקרים בכבוד וגם הקבלה לא הובא בהלמוד מכוס כזה ולא מן הסברא צריכה שברתו רציה או שרש או הכרחי ניה שיגביל זה הפסוק ונאמר בזה שנקת משבו שר' ה' רצה י' מדות של רחמים ורצה י' מדות שהתורה נדרשת ובהגדה יוביא גם כן ש' גברות לחמסות מוכנים ל' אלעזר בן סדה בגמול שדרש באלה השלש עשר מדות שבתור' וכן בשכר שהענין שכלו במדות של רחמים ובספר המדור הביא י' שקים יונתמונוני' עליהם היה יושב דשכ' בשכר שהיה דורש באלו הענינים הנזכרים ומוכני אלה הדברים שהם נכללים בשלש עשרה אומרים שהר"ם לקח שלשה עשר עקרים נמשכיים מתינוני' ונמשכיים עם הנדות של רחמים במורהם כפי ניה שהביאו בספריה' אבל הפכמה אלה הכרמים הם בדימויות רחוקים שאין יתק רבוב למדות כל רחמים בעקרי האמונה וכל שכן עם הנדות שהתורה נדרשת בהם ולזה לא אפוס אל דבריהם כזה הינוני'

אמנם

ראוי שדע שזה הר"ם קבל מהכרח השכל שכתו שיש לכלל יוצא בין טבעי בין מלאכותי בשמים או רחמי' ד' סבות או ניה שידוך מרונגם והם פועלה הכלליתיות מונורת כן התורה יש לה גם כן ארבע סבות. אחר כך מושגת ספק חלק למד שהסבה הפועלה בתורה הוא עצמה והסבה ההכללית מננה היא החייה אחר המות והסבה הצורית היא הניחה מן השמים וכן מונורה הם הדברים האלהים וכל אלו הדברים באו ברונז במשנה היא במה שאמרה אלו שאין להם חלק לעולם הבא האומר אין החייה המות מן התור' ואין תורה מן השמים והאפקודים אשר האר' אפקוד' הוא לאים שמבזה המקובלות ויולעני גם כן על הסכמים היובארים במופת שיש סבה פועלה הניצוליים שהוא נותן התורה ומכסה בהכלליתיה שהיא החייה וכן צורת התורה ומונורה במקראת התורה מן השמים ומכני זה הניח הר"ם אלה הארבעה שרשים לתורה האלהית. אחר כך הביט במדות התורה והוא שראוי שראוי לייחס לפכה הפועלת למד שהוא נותן התורה והאחרות והקדמות והסבה הפועלת וראוי לעבודו מכני שהוא מייסד למקבלי התור' באלה האחרים כמו שהראה בעזרת האל. אחר כך הביט בסבה הצורית והקדומית ונהתורה והרחיב בהן כפי טבע התורה האלהית ואמר שמהנה בכואה לנכבד מכל גולד שהוא משה רבינו עליו השלום אשר עליו נאמר והמונה ה' יביע' ולזה הביא בכואה ומשך והביא גם כן תורה ונחית בבחינה מונורה כי התורה הכונה בה שני ענינים הנגלה והוא במה היא תורה והנכח שהיא מטבע הנצחיות כמו שנבאר וכן הרחיב בסבה ההכללית שהיא השכר והעונש בשלשה אופנים בבחינה הנסני' אחר ההסדרה וזהו אומרו שר' ועונש ואם בבחינה הנגף הביא הגולל ויניי הימשים ואם בבחינה שניהם ל' הגוף והנפש הביא החיית המתים כמו שצבא' ומשך מזה שה' רש כשרם בזה הסבום על הכרח השכל ולעולם הסבות הארבעה הם סבות כוללות בכל דבר ואלו הי' שאינרו גם הם הסבות הארבע' אלא שכלל המת' כל סבה מקן הדברים המתחייבי' והמתחייבים להכה סבה תיחד ועל' מהספ' י' ד' הספק השני' למה יונה הר"ם בכלל שרשי התורה ועקריה דברים שהם מונות כי מננה ומרש' הם האחרים שאין מדרשם

פרק ארבעה עשר

לפתחבר בנושא אחר כי הינונה בטבע מאתרת לשרש והקשר בהכרח שיקדם למנייה

למנוחה אחר שהננו הניח לנו קודם אליה בטבע והמנח בספר המדע כתב הר"ם שמיאות השם
ואחרותיו הן שהי' הננו ואם הוא כן הן האחרות ובמנוחה מרק הלך כתב שמיאותיו ואחרותיו הן שמיים
אשר הם קודמים בטבע למנוחה ולזה יש כתיבה בדבריו ועוד כי המנוחה נרמזה שיהא המקבל אותה
בעל בחירה ולא כן השמים כיון שהם מנוכרות למחנה' בהכרח שיקבלו אותה אם כן מנוחה ויבוד אינם
מתקצבים בגובה אחד

אמנם

ההשוכה בזה אשר באלה השמי' שהם מציאות השם ואחרותיו יש שהי' בחינתו א' בכחיו'
היופיה שנובאר שיש גנוגה מחוייב המציאות אחד פשוט מכל ג' בחינתו המציאה הקבלה
בהכרח תנד הנוכחית והאחרות אשר הם הפך הטבע בזה הנמצא העליון דעה בדבריו ליתד לו אומה
שקבלוהו עליו למלך ויאמנו שיש גנוגה גבוה על כל הגנוגה' מחוייב הנציחו' שהוא א' פשוט כמו שאמר
אז הנסה אליה לכל לקחה לגוה ולמי זה בחינתו המנוגה מהמנוחה שיש מנח' מחוייב ופשוט שהוא סבת כל
הגנוגה' ויהיה אליה שני הדברים' הם יסודות לתורה כי מאלו שהם יסודות לגנוגה' כולם הם ג' אסודו'
לתורה האלהית שהיא מכלל הנבראים ומנה הגד אליה היסודו' יש להם קדמיה על שאר הדברים' וכן מוכר'
על כל בעל שכל קבלם כיון שהתבאר במנוחת הכרחי' אבל ינה שהביאה הקבלה מזה הגנוגה העליון
האחד בזה לשם אברהם אבינו שיש גנוגה עליון מחוייב המציאות והוא אחד ושקבלוהו עליהם ליתד'
במחוייב אחר ערב ובקר זה דבר נוסף על מה שכתב המנוחה ולזה מנה מציאות השם ואחרותיו יסודות
בפי מה שהן מנוכרות בלופת ובהכרח השכל שאז הן קודמיו' בטבע לכל הנבראים' ולמה אותה המנוחה
תנד מזה הנמצא העליון והאחד עלה בדבריו ליתד לו האומה' ולמנוחה אליה שילמינו שהוא גנוגה והוא
אחד אשר זה הרצון הוא מאלוה' למנוחה ומזה הגד הוא מנוחה' וכן מזה הגד שעלה בדבריו לננוות
באמיתו כן ובאחרותיו אינו מוכרח לשכל ולא יהיבאר זה הרצון במנוחה' ולכן המקבל הוא בעל בחירה
בהאמנה הנמשך הרצון האל ומוכרח להאמנה מה שכתב המנוחה והם שני דברים מחולקים' ולזה מציאות
השם ואחרותיו הן יסודות כפי מה שהן גוונות במנוחה' וכן מנוחה כפי מה שהן גוונות בקבלה הגבוהה
ובזה יורה זה הפסק בקרה יפה ובהר' **הספק** השלישי למה שהניח הר"ם

הספק

אחר שטבע השם והיסוד
אחר שטבע השם והיסוד
וכאשר הבחין בשכלו שיש שמיים' מנוחה בעל גוף
והביים למה הורה לאיזו אומה שהיה לעולם הקרא זו
התורה אלהית גם שהאלוה שנהג היה בעל גוף ולו אבר וסוהף שיהיה עמו בנתינתה' ולזה מני הכיחו
לד' מנוחה בכל היסודות הדברים שאין להם טבע יסוד גם שהיו אמונות מוכרחות להאמין כל בעל דת
עד שפניו זה שבחו לבעל אור השם שנתן חלוף בין האמונות השמשיות לבלתי שמשיות

אמנם

ההשוכה בזה כפי קנה מהאחרונים היא שאחרות השם והרחקת הגשמות הן אמונות
אמיתיות ומי שיקמין סבורה הוא מאמין חלוף האמת' ולכן כיון שהתורה האלהית
הננוגה בתורה' אחרותיה להשלים השכל באמיתות' וכל שכן בדברים שהם עצמיים לחלוה' דאם לא כן
אזינה אלוהית אשר לדרך האלוה' להשלים האדם בדעות האמיתיות' ולכן הר"ם קרא לאחרות השם והרחקת
השמיים שרשים נוכח שהם עניינים עצמיים באל' ונרמזים להיות אמיתיים ולמשיבות נוסף והבדל ההורה
במספטים אמיתיים בזה שאלה הם שרשים להורה' אבל כפי העיון האמיתי אחרים שאלה שני הדברים
אחרותיו ופשוטותו שהן יסודות אמיתיים לתורה האלהית בחינה אחרת' וזה כי התורה האלוהית משהדלת
בכל אופן להשרים להשיג מהעניינים הנכונים אם באכילה אחרת' מאכלות' אם במשגל עריות וכיוצא
בהן ולזה אמר קדושים יהיו כי קדוש אתי' עוד נוסף למה לקח אמונות אמיתיות אשר כל אלה
ההקדמות' אינם לבד להשלים האדם בזה העולם היופיה אבל ההכלית העצמי' הוא שהנפש אחרי ההכרח
הנחה בנפשות עם המלאכים הרוממים' ולהשגת זה השכר העליון צריכה הריחוק מהגשמות' שאז הנפש
מתחזקת באחרות' וכן צריכה הצור בצורה הנבדלות מחומר' כדי שבזמן הכרית יתדבק ויתקשר עמהם
ואם האל גם יצא לו סוהף' איך יצוה בהכרח הנפש מהדברים הנשמיים המאחרים אותה עם הנבדלים
ולזה באשר דחה הר"ם שהתור' נקראה אלהית יופני שמדרכה אנשיה' להיותם אלהיים בעול' הוה ומקשרים
עם הרוממים לעולם הבא בהכרח שהמנוחה יהיה נבדל ואחד' ולזה מנה יסודות לתורה האלהית'
וכתב החכם רבי גדליהו אן' יתייז' ז' דבר זה הארו' שאפשר שכוונתו בעיקרי התורה הדברים

היותר הדמיוס האמונ' וא"עם שאינם סבות והתחלו' וכמו שהרגילו ז"ל זה הלשון מברך על העקר ופוטף
אה הטלה אבל אם רבו בעקרי התורה הדברים שהתורה עומדת עליהם וכן החלשות וסבות ובהסתלק
הסתלק התורה אפסר לומר' שהתורה אשר הם משה לפני בני ישראל' למה שהחילתנו האמונה באמונות
המופתים והפלות' ובכלל הדברים אשר הם לנעולה מהטוב ובלתם לא היו מאמינים העם היוצא
ממצרים ביי' ובמשה ואם הלך גשם אף במקרה הגשם שנות הטבעים' ואם האלוהות שנים לא יהיה יכול על
זה גם כן למה שינוע בידו האלוה השמי וינצח האמונת הפלות' שהם יסוד התורה הפשוט והאחדות
התמלה להם ויזיה הנד הם התמלות התורה האלהית ולכן לא נגנו הפלות עקר'

פרק חמשה עשר

הספק הד' למה שהגוי הד' ל' יסוד רביעי לתורה שהם אינו גשם
וכבר נצינו שבהובי התורה מייחסים לאל הגשמי' נעשה אדם
בצלמנו כד' זהו והמונת יי' יביט ויחסו אליו ית' הפעולות בשמים ויהעצב אל לבו יסתח יי' במעשו
וכיוצא באלה וכן אף אמר הד' ש יקרא מין מני שובין פשטי התורה והלא לא דברו ישראל ברית וחיבו
ענים לעונשים אלא על הנגלה שבתורה לא על הנסתר אמר הנסתרות ליי' אלהיו והנגלות לנו ולבנינו
וכיון שפשטי התורה הנורים על הגשמות אף אמר הד' ש הרחקת הגשמות הוא יסוד לתורה
אמנם ההשקפה בזה כי בתורה יש כחות נהים רודפים אחר הפשט ומחלטים בהפשטי פשטי
הכתובים ודעת הר"ל כד שזו הכת ביון שהם מאמינים במה שגזרים פשטי הכתובים
גם שהוא כוח אף ראו להראו אותם מניין כיון שפשטי הכתובים הטעו אותם' הגהה ומה שטעמו
קצת מהאחרונים על הד' בד לומר כי גם הנוצרים טועים בפשטי הכתובי' היא טענה בטלה כי הנוצרי'
אינם טועים בפשטי הכתובים כי אין כתוב שפשטו יאמר מה שהם ממרשים בו ולא יסבול טבע המכתב
התורני מה שהם מייחסים אליו מה שאין כן הארי הגשמות שדברה תורה כלשון בני אדם' והיתה כונת
התורה שאף האנשים חלושי השכל אשר לא יוכלו לצייר מה שאינו גשם יציירוהו לגשם מעולה מכל הגשמי'
וזה הוא כלשון בני אדם ע"כ' ובה אחרת רודפים אחר הקבלה ויש בנייהם מתלוקה שגמכות סתם
נזרחה שהגוי' לגשם לכד בעולם הגשמות' ויולקים עליו ואומרים כי הגמול לגשם בעולם הסתם
וכל אחר תאלף מביא ראייה ית הכתובים ומהמדות שהתור' נדרשה בהן וכמו שזרעה הר"ל בד לא יקרא
מין המאמין בהגשמה מפני שכתובי התור' הטעוהו בן לא יקרא מין מני שגמך אחר אמת האלה הסבר'
כיון שכל אמת מהן נשרשה על כתובי הגבוה ואין מופת שכלי מוחלט שיכריח האמת יותר מהאמת'
אכן יקרא מין מני שגמך על הקבלה ינד יצרו שהתגבר עליו ומעשו הרעים' פהוהו להכחיש הדברים
המופתים והאמיתיים כיון שאמר שובו בניס שובבים מן מחלטיש אחר שידע את רבו ומתכוין למרוד בו
ודעת הד' גם כן כן יקרא מין המאמין בהגשמה מפני שאין פשט הכתוב מעשה אותו' כיון שהתורה
בעצמה פורקה שהוא ית' אינו גשם כמו שאמר' כי לא ראייתם כל המונה וכן מתדבר התור' הרחיק ההגשמה
כמו שתרנס כל כתוב שמיחס הגשמי לשם ית' בחסרון הינטרף שהוא יקרא דה' או שבינתו אשר נרא' מכל
זה שמיב הדלם להרחיק ההגשמה באמונתו כיון שהתורה בעצמה תבאר שאינו גשם' ולזה כתב הד' ש
שמיסודות התורה להאמין שהשם אינו גשם' כיון שהתורה בעצמה תעיד והגיד זאת האמונה ולא דברה
בהגשמה אלא כדי לשכך את האוזן אמרו דברה תורה כלשון בני אדם'

פרק ששה עשר

הספק החמישי שמהו הד' בכלל האמונות שהוא קדמון' והתימה
למה נגה קדמון בכלל האמונות' ולא נגה חיות' והאמנה והיכולת
והרצון שכל המדברי' הסכימו אלה הם עניינים עצמיים לאלה אט החיות שאין ראו לצייר שמי שהעולם
כולו הלוי בו יהיה נעדר החיות' וכן צריך שיהא חסמי' החכמה ממצוא' הגיננא ומנגנת אותו והיא בלי
אומנותו של הקדו כדון הוא ומי יעלה על לבו שיש אל פלם אלא נדק שיהיה בעל יכולת כמו ש' ואין מידו
מניל וכן מייחייב שיהיה בעל רצון שאינו מועל בעטע ולא באונס אלא בכחול רצונית' שזה הרצון מוכרח
ליחסו לאל מנד שהוא השוכה לשואל למה העולם כזו העת ולא באמרת' ולמה בשר בזאת האומה ולא
באחרת' וההשוכה בזה כך גזר רצונו הקדום א"כ יש לתמוה למה לא מנה הד' ש וכדו להכריח אלה הדברים
לעקר בבורה כיון שהם יותר עצמיים מהאר קדמון' **אמנם** ההשוכה בזה כפי קצת האחרונים
היא זאת האלה הארבעה הארים מי חכם ויכול רוצה' כל כך הם עניינים עצמיים שלא
יצייר אלוה זולתם' ובאשר אמנו מנייריה שהאל מוצא אז אמנו ונצירים אותו באלה הארבעה דברים'
ומפני שהם בכלל מציאותו לא הביאם הד' זל כפרט' אבל קדמון אינו נכנס בכלל ציור מציאותו

פרק ששה עשר

הספק החמישי שמהו הד' בכלל האמונות שהוא קדמון' והתימה
למה נגה קדמון בכלל האמונות' ולא נגה חיות' והאמנה והיכולת
והרצון שכל המדברי' הסכימו אלה הם עניינים עצמיים לאלה אט החיות שאין ראו לצייר שמי שהעולם
כולו הלוי בו יהיה נעדר החיות' וכן צריך שיהא חסמי' החכמה ממצוא' הגיננא ומנגנת אותו והיא בלי
אומנותו של הקדו כדון הוא ומי יעלה על לבו שיש אל פלם אלא נדק שיהיה בעל יכולת כמו ש' ואין מידו
מניל וכן מייחייב שיהיה בעל רצון שאינו מועל בעטע ולא באונס אלא בכחול רצונית' שזה הרצון מוכרח
ליחסו לאל מנד שהוא השוכה לשואל למה העולם כזו העת ולא באמרת' ולמה בשר בזאת האומה ולא
באחרת' וההשוכה בזה כך גזר רצונו הקדום א"כ יש לתמוה למה לא מנה הד' ש וכדו להכריח אלה הדברים
לעקר בבורה כיון שהם יותר עצמיים מהאר קדמון' **אמנם** ההשוכה בזה כפי קצת האחרונים
היא זאת האלה הארבעה הארים מי חכם ויכול רוצה' כל כך הם עניינים עצמיים שלא
יצייר אלוה זולתם' ובאשר אמנו מנייריה שהאל מוצא אז אמנו ונצירים אותו באלה הארבעה דברים'
ומפני שהם בכלל מציאותו לא הביאם הד' זל כפרט' אבל קדמון אינו נכנס בכלל ציור מציאותו

פרק ששה עשר

הספק החמישי שמהו הד' בכלל האמונות שהוא קדמון' והתימה
למה נגה קדמון בכלל האמונות' ולא נגה חיות' והאמנה והיכולת
והרצון שכל המדברי' הסכימו אלה הם עניינים עצמיים לאלה אט החיות שאין ראו לצייר שמי שהעולם
כולו הלוי בו יהיה נעדר החיות' וכן צריך שיהא חסמי' החכמה ממצוא' הגיננא ומנגנת אותו והיא בלי
אומנותו של הקדו כדון הוא ומי יעלה על לבו שיש אל פלם אלא נדק שיהיה בעל יכולת כמו ש' ואין מידו
מניל וכן מייחייב שיהיה בעל רצון שאינו מועל בעטע ולא באונס אלא בכחול רצונית' שזה הרצון מוכרח
ליחסו לאל מנד שהוא השוכה לשואל למה העולם כזו העת ולא באמרת' ולמה בשר בזאת האומה ולא
באחרת' וההשוכה בזה כך גזר רצונו הקדום א"כ יש לתמוה למה לא מנה הד' ש וכדו להכריח אלה הדברים
לעקר בבורה כיון שהם יותר עצמיים מהאר קדמון' **אמנם** ההשוכה בזה כפי קצת האחרונים
היא זאת האלה הארבעה הארים מי חכם ויכול רוצה' כל כך הם עניינים עצמיים שלא
יצייר אלוה זולתם' ובאשר אמנו מנייריה שהאל מוצא אז אמנו ונצירים אותו באלה הארבעה דברים'
ומפני שהם בכלל מציאותו לא הביאם הד' זל כפרט' אבל קדמון אינו נכנס בכלל ציור מציאותו

פרק ששה עשר

הספק החמישי שמהו הד' בכלל האמונות שהוא קדמון' והתימה
למה נגה קדמון בכלל האמונות' ולא נגה חיות' והאמנה והיכולת
והרצון שכל המדברי' הסכימו אלה הם עניינים עצמיים לאלה אט החיות שאין ראו לצייר שמי שהעולם
כולו הלוי בו יהיה נעדר החיות' וכן צריך שיהא חסמי' החכמה ממצוא' הגיננא ומנגנת אותו והיא בלי
אומנותו של הקדו כדון הוא ומי יעלה על לבו שיש אל פלם אלא נדק שיהיה בעל יכולת כמו ש' ואין מידו
מניל וכן מייחייב שיהיה בעל רצון שאינו מועל בעטע ולא באונס אלא בכחול רצונית' שזה הרצון מוכרח
ליחסו לאל מנד שהוא השוכה לשואל למה העולם כזו העת ולא באמרת' ולמה בשר בזאת האומה ולא
באחרת' וההשוכה בזה כך גזר רצונו הקדום א"כ יש לתמוה למה לא מנה הד' ש וכדו להכריח אלה הדברים
לעקר בבורה כיון שהם יותר עצמיים מהאר קדמון' **אמנם** ההשוכה בזה כפי קצת האחרונים
היא זאת האלה הארבעה הארים מי חכם ויכול רוצה' כל כך הם עניינים עצמיים שלא
יצייר אלוה זולתם' ובאשר אמנו מנייריה שהאל מוצא אז אמנו ונצירים אותו באלה הארבעה דברים'
ומפני שהם בכלל מציאותו לא הביאם הד' זל כפרט' אבל קדמון אינו נכנס בכלל ציור מציאותו

פרק ששה עשר

הספק החמישי שמהו הד' בכלל האמונות שהוא קדמון' והתימה
למה נגה קדמון בכלל האמונות' ולא נגה חיות' והאמנה והיכולת
והרצון שכל המדברי' הסכימו אלה הם עניינים עצמיים לאלה אט החיות שאין ראו לצייר שמי שהעולם
כולו הלוי בו יהיה נעדר החיות' וכן צריך שיהא חסמי' החכמה ממצוא' הגיננא ומנגנת אותו והיא בלי
אומנותו של הקדו כדון הוא ומי יעלה על לבו שיש אל פלם אלא נדק שיהיה בעל יכולת כמו ש' ואין מידו
מניל וכן מייחייב שיהיה בעל רצון שאינו מועל בעטע ולא באונס אלא בכחול רצונית' שזה הרצון מוכרח
ליחסו לאל מנד שהוא השוכה לשואל למה העולם כזו העת ולא באמרת' ולמה בשר בזאת האומה ולא
באחרת' וההשוכה בזה כך גזר רצונו הקדום א"כ יש לתמוה למה לא מנה הד' ש וכדו להכריח אלה הדברים
לעקר בבורה כיון שהם יותר עצמיים מהאר קדמון' **אמנם** ההשוכה בזה כפי קצת האחרונים
היא זאת האלה הארבעה הארים מי חכם ויכול רוצה' כל כך הם עניינים עצמיים שלא
יצייר אלוה זולתם' ובאשר אמנו מנייריה שהאל מוצא אז אמנו ונצירים אותו באלה הארבעה דברים'
ומפני שהם בכלל מציאותו לא הביאם הד' זל כפרט' אבל קדמון אינו נכנס בכלל ציור מציאותו

חלק ראשון

לא הביאו הרב בפרט * וקצת תרנו שבנות הר' ל' לזיומת בשרשים האתונו' שהתורה בעצמה מירשה אותם
בפרט אבל האתונו' מהן הכרחי את התורה לא מירשה אותם בפרט לא הביאם בכלל היסודו' ולא מציאותו
מפורש בכתי' אנכי ה' אלוקיך ואם האתונו' ה' אחד ואם שהוא קדמון תעונה אלהי קדם כי קדם הוא תאר לאל
* ל' ראשון שלל קדמון דבר * אמנם שהוא יכו' לנו' לזיומי' מנד' פעולותיו וכן השבת מ'נד' ההנהג' שהוא מנהיג
והוא רונה מנד' יתוד' האות' לעצמו כמו שבארנו ולכן לקח הר' ל' ליסודות הדברי' העצמיים שבאו בתור'
בבירור' ואת' שכתב באל' התורה שהשם הוא חי' בתי' ש' ואולם חי' אפי' הוא דרך שבושה לא דרך הודעת' אמורה'
ויותר נכון לומר שהר' ל' מנהג שרשים הדברי' שהם ממשיתו' עם הנוגד' התורה ומתנאי' התורה האלהי' שהוא
השכל' הקדמיה שבה ברא העולם ועליו אמרו ששני' אלפים קדמי' התורה לעולם ובה הביט וכרא' העולם *
ומשני' שהתור' קדמיה עם קדמון שש' משרשי' התור' שהיא קדמון מנד' הנסתר שבה ולכן אנו' נן געול' אחרתי'
בלה' * ויש מי שבהב' שקדמון בלבן' נעברי' מורה על קדמית' זמנית' בייחוד וקודם יורה על הקדמית' הסבתית'
או הזמנית' והקדמית' בזמן הודיע' שאין פעולותיו במימד' וזהו שרש' והתחל' התורה * כי אם האל פועל' בחיוב'
הסתלק' התור' לזמן שיפול' הספ' הנפול' אלל' הקדום ולמה לא נהנה זה כמה אלפי' מהשנים' וכן כמה המקות'
ועוקר' שרשי' התור' ועקריה' לעיני' הספ' הו' למת' שהנתי' הר' ל' שראוי' לעבוד את השם ישרשי' התור' אשר
בר' שמנות' העבוד' שהיא ההפלה היא יסוד' והתימה כי כבר בארנו שאין ראוי' המצווה תהיה יסוד' עוד
שהתכל' מצווה מעשית' ואם היא יסוד' התחייב' שהמעשה שרש' לתורה וזהו שקר' * כי המעשה דמנות' המונד'
והמנות' והשכליות' דמנות' הנור' ואין ראוי' שיהיה המונד' יסוד' לנושכל' * כתב החכם השכל' ראשיית' המונד'
וההתלק' ומשכים' עם גואמרו' ה' בחכמ' יסוד' ארץ' והתימה אשר מטבע' היסוד' שיהיה כולל' ומקור' והתכל'ה'
היא מצוה' פרטית' ומעשית' אם כן אין ראוי' שהיה יסוד' * **אמנם** ההשוקב' בזה אשר כונה הר' ל' ש'
באומרו' שראוי' לעבוד אליו ית' * ולהללו' ולשבחו' שהוא ית' *
המעשית' תורה על הכונה השכלית' כבר ראית' אחיזהו' מלק' ישראל' נפל' בעד' השכח' בעליותו' אשר בשומרון'
ושלם' מללכים' לכו' לרשע' כבעל' זבוב' אלהי' עקרו' את אחיה' וגו' * וכא' נילאך' ואין' המבול' אין' אלהים' בישאל'
כי אתם' הולכים' לדרוש' בעל' זבוב' אשר נראה' מזה' שבעש' זה' המלק' מנד' ששכח' שאין' יכולת' בו ית' להנילו'
מרתעו' וכן כל' הדורש' ועובר' לאלהי' אחרים' כופר' ביכולת' השם' וזהו' נצטוו' להתפלל' לפניו ית' בכל' יום' על'
צרכי' רבים' ויסוד' התמידים' ועל' הצדו' המתקדש' בכל' יום' היל' ש' וכי' תבאו' מלחמה' בארצ' על' הכר' הנור'
אתכם' וגו' להודות' שהוא ית' * יכול' על' כל' ויודו' להושיע' לקורא' אליו' בת' ש' המעשה' אל' וישע' וכל' זה' אין' כונה'
הרב' למנות' באל' מצוה' מעשית' ראוי' לאל' להודו' שהאל' יכול' על' הכל' וזהו' יורה' המעשה' המתנהג' והמתחייב'
ואשר' העבודו' שאנו' חייבים' לעבוד' אליו' יתברך' ולא' לזולתו' כמו' שאמר' זוכר' לאלהים' יחרם' בלתי' לה' * לבדו' *
פרק שבעה עשר
הספ' השביעי' אשר' רבים' מהחושבי' המתה' על' הר' ל' ש' אשר' כפי' ה' נקמל'
הב' ומספר' הנור' כתב' כי' אמונה' קדום' העולם' היא יסוד' לתורתנו' שלל'
ואינן' בזה' מפיל' התור' ככללה' ואין' כפי' המסנה' לא ינהג' מדום' העולם' בכלל' השלם' עשר' יסודות' ואין' ראוי'
למשום' שמור' בו * **אמנם** ההשוקב' בזה' כפי' דעה' בעל' דרך' אמונה' סמור' העולם' לא הביאו' הרב' בכלל'
אלה' היסודות' לזמני'
ראשון' נחמד' העולם' אח' וקדמון' ובעל' יכולת' ואשר' היסודות' שהביאו' ונפגו' שהוא' כולל' המתה' שאר' היסודות'
והתחל' להם' לא הביאו' במנותו' אלה' היסודות' הפרטיים' * אכן' זה' היתן' נהדכו' הוא' הלצתי' בלתי' אמונה' שהר' ל'
בעצמו' הניח' שמציאל' השם' הוא יסוד' היסודות' והביאו' בכלל' אלה' היסודות' ואין' לל' הביאו' מדו' העול' נד' שהיה'
יסוד' השומר' ובעצמו' ובמעשה' מציאות' השם' יותר' כולל' נמדום' העולם' וזהו' נכחול' בעצמו' ואין' צורך' בזהו' *
אכן' הזקנים' החשובי' התירו' זה' הספ' באגדה' שהרב' הביא' מדום' העולם' במה' שכתב' שראוי' להאמין' שהשם'
קדמון' וכתב' שלח' הר' ל' הוסיף' לזו' * וכל' מה' שזולתו' נמדום' לפי' שקדמון' מורה' בייחוד' על' הקדמיה' בזמן'
ואינו' נד' בו' בבאן' שהוא ית' קודם' לכל' המצנאלי' בשני' אונכי' הקדמית' בין קדמית' בזמן' בין קדמית' שבה' ולכן'
ראוי' לשמונו' עקר' נעיקרי' התורה' ועתה' אין' שהור' בדברי' הר' ל' שהוא' נקמל' כפי' זה' עם' מה' שכתב' ביוזר'
שמדום' העולם' הוא יסוד' לתור' * אכן' דעתי' בזה' הראה' בנזק' זה' הפרק' * **הספ' השמיני** כתב' הר' ל'
בהלכו' השוכה' עקר' גדול' ועימוד' התורה' והמנות' שהקדם' בעל' בחירה'
במה' שירצה' דתהי' ראה' נתתי' לפניכם' היום' את' הקמים' זאת' הטוב' ואמר' ובקרת' במימים' * וכן' השקול' השכל'
נאשיב' שיקמל' התורה' יהיה' בעל' בחירה' כי' המוכרת' אין' לו' עונם' ולא' סכר' * ולזה' יש' להספ' על' הרב' שנתנה'
הבחינה' בהלכות' השוכה' בכלל' היסוד' ובמשנת' פרק' חלק' לא' זרה' *

אמנם

התשובה בזה שקדם הם בכלל היסודות שהם נסגית על בני אדם לניחול להם כפי
 נפשיות וכיון שהוא מעשים ונזמל להם בהכרח שיקו בעלי במירה ולא יהיו נזכרים
 וזה בכלל זה היסוד והתגלול העולם הוא הכחיה ואין התורה בדברי הר"ם - אבל מה שדחה לי בתרוץ
 אלו השני ספקו כי מדום העולם הוא הכחיה לקיום התורה ועמידתה כשיש נכחיהם נתינתה מן השמים
 צריכה באור לאמת אותה והבאור הוא המופת המזכה הדברים העובשים ממנהגם והשרם שהוא יתברך
 משנה הטובים הנבונים הוא נגד שדט העולם א"כ כשיש נכחיהם תורה מן השמים אנו צריכים לעשות
 מופתים אבל אם כל הקהל נכחיהם בזה הענין ואין צורך למופתים אין צורך לאמונת מדום העולם
 והר"ם במורה סקיה ויתוכח עם תלמידי קדמונות העולם כתב שבזאת האמונה הפול התורה כיון שאינם
 תלמידיים באמונת המדום שקיי שרש הכפוס והספלות לא נוכל לבאר להם אמונת תורה מן השמים אשר
 מן סיפור בהתלות החכמה אין לנו עתק עמו' ובמשהת פירק חלק לא הביא מדום העולם מפני שאינו
 נזכר עם הנכחיהם תורה מן השמים אלא עם התלמידיים בה ונבאר להם יסודותיה ושריה וכן
 הבחירה היא הכרמית שהמנא בתקבל התורה ולכן נביא אותה בהלכות השוכה שטס נידבר כפי הנאי
 בתקבל התשובה והתורה' אכן באשנת פירק חלק נביא היסודות שהם סבת מציאות תורה מן השמים
 ולכן לא מנה בכחיה שהיא תלוי בתקבל התורה לא כפועל וכאשר בחימ בשכלך לא הענין כמדום העולם
 שהוא נזכרם לנכחיהם התורה והכחיה' שקיי נזכרית בתקבלי התורה הנמצא אלה הבחיות שששה הר"ם

פרק שמונה עשר

התורה הם בחינות דקות נכחיות עם האמת
 הספק הע"ש לראות כיון שהקבלה שהיא פיר' התורה כפי
 אמתה וכפי נפש שנמסרם לנשמה נסגי היא הכרמית
 לקלמות האמונה הישראלית להבדילם מהכחות המוטעות מנלות מניס בתורה שלא כהלכה למה לא מנה
 הר"ם זה הקבלה מכלל יסודות התורה'

אמנם

התשובה בזה היא שר"ם כשהביא שיש להאמין שיש תורה מן השמים פירש שגם כן
 ראוי להאמין שהשם מסר לנשמה פירוש התורה ומה שאנו עושים היום מנהגיית סכה
 ונולב וצינת זהו בעצמו שנתרם לנשמה מפי הנבואה ומן סוכמם זה אינו מכלל ישראל - ולכן נעשה קרה
 ועדוהו ולפי זה הקבלה היא מכלל יסודות התורה'
 העשירי למה הניח נבואה ומשה ותורה לג' עקרים כי נבואה היא דמות סוג שמהים
 בכנס משה ותורה וזן הראוי שיזכיר משה ובהתנ' משה נגד שהוא נותן התורה הנמצא
 נבואה ותורה או קיה ראוי שיבוא תורה ובהמנא תורה שקיי המין היותר שלם שיש נבואה ימצאו משה
 ונבואה וא"כ למה הרבה בשרשים ללא צורך'

הספק

אמנם

התשובה בזה כפי קנת כי ה"ם נמשך בהרבה מאלה השרשים אחר הפרסום התורני
 ויופני שנתא כהתבוס תואר אמונה באלה הג' דברים פרט אותם בפרטיות ולא רנע
 לכלול הפרטים שהם תורה ומשה המת הכולל שהיא נבואה וכן לא רנע להניח זה הפרט ולקחה זה כיון
 שהתורה מפרטת אותם אם שהתורה קוראה אמונה בפרט נבואה אינו ויחזיק העם וישמעו כיפקד ה'
 והאמונה בזה היא שדחה אליו ה' ואם שהתורה קוראה אמונה לענין תורה מן השמים איך בעבור ישמע
 העם בדברי ענין וגם כך יאמינו' ואם שקוראה התורה אמונה לשאמינן שמהם דביו הוא נכחי אמר
 ויאמינו בה' ובתורה עבדו' וכיון שהתורה פרט אותם לאמונות ראוי לפרט אותם בייסודות התורה'
 וזה דעתי נוטה שנוכח הר"ם לפרט אלה השלשה יסודות אשר בהשתלק כל אחד מהם ישתלק מציאות
 התורה שאם אין נבואה רנע לומר שאין אשפרות לשכל האנושי להדבק בנבול לא התנצ תורה מן השמים
 ולכן מוכרח שניח הנבואה ליסוד התורה' אבל נבואה נאמרת בכלל על נודדת ישעיהו וירמיהו וכיוצא
 מהנביאים איך כי לא ישעה ה' אלהים דבר כי אם גלה סודו אל עבדיו הנביאים וגם שהתנצל הנבואה לא
 המנא תורה מן השמים שהיא העדיף במעלה על נבואה שאר הנביאים כמו שנבאר' וזה היה וכו' כח
 להביא ליסוד מעלת התורה שקיי גדולה מנועלת הנבואה' ומפני שיחשבו שזאת הנועלה יוכל לקבלה
 איה אדם חוץ ממושה ויהיה סכה שהפול התורה לזה הביא ליסוד משה שלא קם ולא יקום כמוהו והס' ג'
 עניינים נבדלים זה מזה ומוכרחי' לקיום התורה ומציאותה וזה התרוץ אינו צורך כל כך כי בהניחנו תורה
 מן השמים נדע שיש עם נבואה כת' כס' והנכון בזה הוא מה שאכתובם כדבורנו כנבואה בע"ה ושם

חספה

והבאר כי כל שליח נבוא וכל כל נבוא שליח ויותר היטב
האידן עשר למה עם תורה מן השמים עקר לתורה האלהית שנראה שהדבר יסוד לעצמו
דמיון אמרנו שסוד האדם הוא האדם

אמנם

התשובה בזה סכמה הנמשט שאמרנו שיש תורה מן השמים יש שני מובנים האחד להאמין
שזה יכולת בני יתברך להשפיע תורה מן השמים וישם אפסחות לאומה מהאומות לקבלה
הימנן השני אשר בחדש השלישי נבחר בני ישראל מארץ מצרים שאלו מדבר סימי וספ קבלו התורה וכלה
המובן הראשון הוא כולל והוא שיש לתורה שבין שהם יוכל לתת תורה מן השמים און מהמנוגע להאמין
שכבר נתנה ושהיה מנצח בידיו היום אבל כפי המובן השני שכבר נתנה אלו שרש כי הכולל הוא שיש
לא הפרט והשרש הוא שיכול ליתנה והענף שכבר נתנה הגנה וקרום לזה בתם הראשן ישיא

זה לשונו למה שהם יתברך הכלית הרוממות ואמרו בשכל המדעה ומשכננו במרכז והוא רוכב ערכות
היו ומכאשר רוב האומות נתינת תורה מן השמים לעם בני ישראל וכינו שאמרנו היום הזה ראוי כי ידבר
אלהים את האדם ונו' והיו ממשלים השם ית' לאש להיותו היותה שליו שביסודו והוא המכלה כל הדברים
ומשכננו אליו והוא המכלל היותר גדול בהיותם וכבר יר הכתוב ה' אלהיך אש אובלה הוא ויהי מולידים
עזה שכתב שסוד האש מכללה הקרבים אליו כן האדם אש היה קדם לעושהו היות שכלו בלם ושחרף ולכן היו
מכאשרים דבקות האדם לנבדל והיו אומרים שאין בחק שכל האדם לקבל תורה וכדו להרמיק זה הדעת
הפזוב נראה ה' למטה במרחק הבנה התלה להודיעו כי אף על פי שהבנה הוא מוכן בתכלית להשחרף
מהאש לא נשחרף על שהאדם אש ידבק בנבדל לא יקרה לו היות שכלו ושהוא עם היותו מוכן לזה
לעצום המושב לא יסדד והנה מראה הסנה הערה לאומות היעמד הנכחד ולזה הונח בשניהם הגלותו
באש וכן אמרו האכלנו האש הגדולה וכן אמרו ה' זל הסנה זה סיני חושבניה דלין כעין פושכניה דדון ע"כ
הנה שהתורה מן השמים לפי דעתו הוא אפסחות האדם לקבל התורה לא קבלה בשכל וענין מראה
הסנה הוא המורה על מציאות תורה מן השמים ואפסחות נועתם הר סיני הוא המורה על מציאת בשכל ע"כ
הספק השנים עשר למה שכתב הר"ם בכלל סנה
היסודות שהתורה נתינת ושלף התורה נסוקה

פרק תשעה עשר

ובאר הר"ם זה מורה שאמר לא תוסף עליו ולא תגרע ממנו אשר יש לתמוה על חכמתו כי הראיה שהביא
מכתוב לא תוסף ולא תגרע חייב שהתורה היא שלימה אבל לא חייב שלא התבטל בזמן הזה וימנע כי
כבר אינו גרעון לתור' שהשתכל כפי השתכל האיני ולזה נאמר שנמצא מתחלקת בין החכמים קצתם אמרו שאין
דאי לגזור שהשתנה התורה כיון שהמוקד הוא יתברך קיים בלתי משתנה וכן המקבלים הם ששים רבוא
אשר בזה הסכום יוכלנו כל הפרצופין שבעולם ולזה אמר ברך חכם הרזים רוצה לומר סכום הסכום
מששים רבוא וכלנו כל רזי עולם ולזה אמר אדם נבכים היום כלבט וכן נראה שלא השתנה התורה מנר
אופן נתינתה שנתנה כפרסום עם רב וכללאות בשמים ובארץ והמלאכים באו עם כמו שאמר אלפי שאן
השמים נפשו ויש שנים וירד יסודות הארץ גם כן דכתיב ותנעם ותנעם וירדו וירדו אלף א"כ גדול ימנע בשנתם
דכתי' נפשו יצאה דברדור וכבר קבלנו שאין בית דין יכולין לבטל דברי חכמי אלה א"כ גדול ימנע בשנתם
ובמנין עוד נראה שלא השתנה התורה כיון שהיא דפוס הנמצא ועולם המלאכים והגלגלים קיימים באים
ועולם השכל קיים כיון ואף שהשתנה התורה כיון שהיא פתוח ודפוס הדברים הקיימים

אמנם

קנהם הכריחו שהתורה שהשתנה ינדר שהתורה דפוס הנמצאים האשדשים וכל דבר שהוא
אפשרי מוכן להשתנות וכיון שהדורו ומשתנים למה לא השתנה ההנהגה וכל שכן שאינינו
שהוא ימנע רבינו עליו השלום שנתנה על ידו ושתה לעולם הנשני אל העולם הרחמי ולכן חתרו שיש
התורה משלים ומודות שהם דברים מפורסמים משהמים נעת לעת ויותר מושלג מזה אמרו ומהכן בית דין
לעקור דבר מן התורה בשם ואל תעשה וכן אמרו כל היועדים בטלים מן מפורים ויש הסבורים וכן כל
הדרכות בטלין מן וקרבן תורה שאל וכתב הוד' יכדנני וכן לא יאמר ה' אשר העלה בני ישראל מארץ
מצרים כי אש ה' אשר העלה בני ישראל מארץ מצון ובספר ולמדנו מאי ה' אמרתי אבודים שבית
השמים את האסור עכשיו אשר נתן זה נראה שהשתנה התורה כפי האיניס ור"ם אמר שלא היתה
בסופה ולזה הקטוב עליו ובשמותו ודאי שנתנה שיש בתורה ענינים ראשונים ור"ם אמר שלא היתה
הנפש בעצם וראשונה באתונות האמיתיות שהן קיימות לעולם ויש ענינים למעלה מאלו ויבנים הנפש

ומלמדים אותה אבל אינם שווים לראשונים ובזמן הגאולה אשר כל הארץ מלאה דעה ויחדו האלגשים כלם
 בדרכים העניינים להצלחת הנפש ולזה התורה לא השתנה בין שכלם משתדלים בדרכים האלהים' שימצאו
 בה אכן נפשי שאינם בנאמרים במנות הנמשכות שהן דרכים בלתי עניינים יתחבשו שהתורה השתנה אכן
 הכלית התורה וכונתה שהיא העולם הבא לעולם חיי העולם הבא לעולם חיי העולם הבא לעולם חיי העולם הבא
 הקדושה ברוך הוא ולכות את ישראל לפיכך הרבה להם תורה ומצוות דבר לומר שיצטוו להם לישראל
 האמונות האלהיות להשגה הכלייתם אבל נפשי העדר הכנות הרבה להם תורה ומצוות שיצטוו להם
 באצעותם ושיגו הכלתי ינוכחים לדיעות הצלחהם אבל בני עליה והשלמים באותה ושיגו ההצלחה בדרכ
 קצר וישר שהם האמונות האמתיות ולחיהו בהר הכרמל ביטל להודות שעה אבוד בכנות מוז' מהינדקש
 אבל להאמין באמונ' כוזבת אינו יכול אפילו להודות שעה אשר מכל זה יראה שהתורה לא היתה נסוחה
 בבחינת העקרים שבה והתכלית שהיא האחרות הנפש אכן בבחינת המשלים שבהו בה וכן המנות
 המעשיות אינו קשה שיבועל ואימות זה הענין לבי דעהיו הוא לבעלי הנודרש העולם האומרים
 שהתורה והעולם הוא אמתי ויחדו יהיו המינים וכל שיש עולם יש תורה וישראל וזהו אנו לא נביאנו ולאם בני
 ישראל לא בליהם וזהו בראשית בשביל תורה שנקראת ראשית בשביל ישראל שנקראו ראשית ואצלם כיום
 שנית האדם לא ישתנה והם האומות שהאלהית הנקראים אדם כן התורה לא השתנה וכן העולם
 לא ישתנה והדברים עתיקים

פרק עשרים

הספק הי' למה מנה ה' המיית המנהים וביאת הגאולה בכלל היסודות בוחן
 שאמר ששכר ועונש הם גישודות התורה ותמיית הנהי' וביאת הגאולה בכללים
 כדבר השכר למה יונה אזהם' **אמנם** התשובה בזה הרב דבר לפדע בשם יסודות האמונות שנקבו
 בשמות מצד חשיבותם אמרו צפיה לישוע' סיובן בישוע' הגוף והנפש וכן אמרו ושב וקבצך מכל העמי' ולזה להיות אלו האמונות תימורה'
 ונכללותו יונאס הר' מ' בכלל וברכט' אכן דעת יונאס שהשכר שיש לאדם או יהיה לגוף ולנפש יחד שהוא
 בזמן ההיה או שיהיה לגוף לבד בכי' הגואל שאמ' וישב איש תחת נבגו ותחת הארנו' אז יהיה לנפש
 כלכד בעולם הגשמי' אמר מ' דבר טובך אשר צפנת ליראיך ובעבור שהשכר ג' יוני' הביא הר' דאסובה
 שבר הנפש בעולם הגשמי' ושכר הגוף בביאת הגואל כמלת' שמואל' אין בין העולם הזה ליומית המשיח אלא
 שטבור ונלכיות הלכד' ושכר לגוף ולנפש יחד בזמן התחייה כמו שנת' ונחיר שכתב בזה הר' יסודות' מנכבד הארץ זמירות שמענו צבי
 לנדק דבר שהאדם הגלה בנסותיו ומסודרת שיש צבי לנדין' והנה שכתב בזה הר' יסודות' מנכבד הארץ זמירות שמענו צבי
 מפי שהם שלשה דברים מוחלמים' **הספק** הי' למה שנתה הר' שיש לנו להאמין שיבא הגואל
 ויחיו היותם שהם שרשי' לתורה לא
 שבהכרח שיבא הגואל בזמן ניהוננו' וישו המינים גם כן וזו אין לנו אלא הדברים באמונה כי כבר הם
 נמנאים בפעל ור' המה שראוי להאמין בהם ובאשר הם נמנאים אינם שרשים ומטעם השרשים שלא
 יספקו ואז כבר נפקו בבחינת האמונה ומנצחת התורה בלי יסודות' **אמנם** התשובה בזה שביאת
 הגואל והתחייה יש לנו להאמין שיבא זמן שימצאו בפעל שהתורה
 יוכל העמים ואמרה אני אמיה ואחיה וכן ראוי להאמין שיבא הגואל האחרון כינו שבא הגואל הראשון
 בגלות מצרים וני שיבא הנהי' בהוך הבקשה כמו שאל' הנני בורח את קברותיכם ימיה מני ישראל
 המסודרים בכל הארצות ולזה אם ביאת הגואל ותחיית המתים הם שרשים לתורה מצד שהם מיועדי' לבא
 כל סך אשר שאלו ומצאו בפעל שהם שרשים לתורה האלהית' כי הגנות כפועל יותר ראוי להיות דבר
 מחדכר המוכן להנצח כל זמן שלא נמצא **הספק** הי' למה שנתה בואת הגואל בכלל יסודות
 התורה אשר נר' הפך זה דעת ר' הלל שכתב
 בימי חזקיהו ולא זה טעה למה לא ימנה בכלל פושעי ישראל כינו אליבטע אשר עוד נובל לצדיר תורה
 אלהית גם שלא יבא הגואל ואם הוא יסוד לא תצויר בלתי ובה האוכף הקסו על שמנה החיית היותם בכלל
 היסודות שכתב הצויר תורה אלהית גם שלא יצויר שכר התחייה לגוף עם הנפש' אלא שכר לגוף בעולם
 הזה ולנפש בעולם הגשמי' אמנם בעל ספר העקרים דעה להשיב כי הכונה באומרו שאל' ותיח' לישראל
 הוא מהכרח הכהובי' כי כבר אכלוהו בימי חזקיהו שאז היה להם לישראל ינונ' והשקט רב אבל לא הכינים
 ביאת נשיח מצד הקבלה ולזה לא ימנה בכלל הפושעים והוא דבר עממי לתור' שלא תצויר בלתי כי בזמן

הנלוה לא יוכל האדם לקיים התורה על דרך אמתה * אבל זה הדעת אינו נכון שיש החובים דמים
 בכבאיים שלא נתקיימו בימי חזקיהו אינר ועבדי דוד נשאל להם לעולם * וכן אמרו ובערו והסיקו בנשק
 בנינו וננה ובערו בהם אם שבע שנים * וכן כנין הבית מיוחזקל לא נתקיי * ונו ויגנו מזכיר * וכן מכסו
 כל הארץ לירושלם מושעיה ונבואר שלא אכלוהו בימי חזקיהו * אבל בעל סוד העקרים פירש שהנשים
 זה לו שני זוגים האחד מחוייב שיבא בהכרח והוא זוגו הקצוב בין השאר כלו חייב * השני
 זוגן אסורי שיתאר הקץ או שימה ביאתו אם הדור זכאי והוא אמרם אני ה'כשתה ארצם או אפי' לא יזו
 בשעה * ד' ה'לל סבר שלא יבא הנשים בלא זוגו הקצוב * יצד הזכות שבבר אכלום בימי חזקיהו יצד
 החסד הגדול שבעה עשרה אריות לא יולד * ה' יודך במל'אסור אבל הזוג הקצוב שיש למשיא לא הכיח אותו
 דבי הלל כי זה לא ישתנה ועליו אמר * אם התמנהמה סכה לו כי בא יבא ולא יאחר * ה' אם התמנהמה במנומה
 חכה לו כי בא יבא * אחר שיתחיל להתנועע ולא יאחר בהנועה * והנשים והתחיה הן סבות הכליות
 לתורה ולכן הן ממלל השרשים *

פרק אחד ועשרים

אלה השרשים נכללים בד' כמו שבארתי והכושר במקנהם בכוכר
 בכל התורה ונחלקו לשני חלקים החלק הראשון בארצות הנחלות
 בו ית' והם חמשה עקרים הראשונים ר"ל שהיא יתברך נמנה ובהוא אחד ושאינו נוף והוא קדמון וכל מה
 שזולתו מתחדש וסלו היכולת המוחלט ולכן ראוי לעבוד לו לבדו ולו האות הגדולה והאלהות * החלק השני
 מאלה העקרים הוא בארצות הנחלות בפעולותיו * ונבואר שזיון חלק אל שלש זוגים עבד הוה עתיד
 ולזה קביו ה' הארצות הנחלות בפעולותיו האלהיות בבחינת אלו השלשה זוגים * אם בבחינת הזמן
 העבר שהוא יתברך דבר בחזון נבאיים דכתי' ודברתי על הנבאיים ונבואת משה בפרט דכתיב * אנכי
 עומד בין ה' ובניכם להגיד לכם את דבר ה' * וכן שהתורה אשר בידנו היום נהגה מסיני מאת ה' מן
 השמים דכתיב את הדברים האלה דבר ה' את כל קהלכם וסנהנה בלפניכם שנשפוט שהיא נצחית בלתי משתנה
 לעולם ועד דכתיב הוה זיה לנו משה מורשה * ר"ל ידועת עולם אשר נראה שאלה השרשים עקרים הם
 ארצות הנחלות בפעולותיו שפעל ועשה עלינו בכבואה ובהורג בזמן העבר * ואם הארצות שראוי להאמין
 בבחינת הזמן ההוה הן אמנו' שנושה השם יתברך בהוה המיד לא יסורו ממנו * והן הידיעה בפרט מן
 האדם כמו שאת' אשר עיניך פקוחות וההשגחה והקמול והעונש עליהם * כמו שאמר למה לאים כדרכיו
 וכמרי ינעלנו והן פעולות אלהיות מתמידות * ואם הארצות שראוי להאמין בבחינת הזמן העתיד הם
 ביאת המשיח כהן שאמר הנה מלכך יבא לך בדיק ונושע הוא * והן החיות המתים כמו שאמר * ורבים מישיני
 אדמת עמי וקיינו * הנה הברך הדת שלש עשרה ה' והם ארצות הללויות בעצמותיו יתברך
 והשנושה מהם בפעולותיו ויחלקו כפי הזוגים * ה' כפי הזוג עבד * והב' בארצות המתמידות בהוה *
 והב' בארצות שיעשו לקץ הימים * ואמנם אם זה הנוספר שהניח הר"ם הוא מודוייק דכרו עליו כמו
 שהבאתי והראתי כי הר"ם נשקע על סושי התורה והנבואה * ויופני שגזרה פשוטה בלי דאיה אינה
 גוספקה והסכל אינו שבע עד שתתבאר הגזרה הראויה נכוחות וכבר בארנו בסיומו הארוך לספר המנו'
 שכותנה בספר מורה הנבוכי' לבאר הימניאות השם ושאר העקרים הנמשכי' לעצמות ואת' בארצות וקדמות
 והרחקה הנשנות ושהוא בעל יכולת הראויה מופתיות כמו שתראה בחלק השני ממנו שכלל כל חכמת
 הפילוסופיא טבעית ואלקית * והם הביא הקדמות בארצות שיש בהם קצת מאלה הארצות במופתים
 יחולמים * ובחלק ההוא הביא מדוע העולם נחמיס קצת מאלה הארצות דכיה הר"ם בחלק הראשון מאלות
 בתולדים בספר הנורה והנבואה שמשפט נחמיס קצת מאלה הארצות דכיה הר"ם בחלק הראשון מאלות
 הספר להביא הכתובים הם ולבארם כדי שלא יחלקו הראויה המופתיות על שסטי הכתובים * וכן הוא
 מנגה המקור' להביא דעות הקדמונים הראשונה ולנגות מארבי שבושיהם והמעדה רנליהם * ואחר כך ליסד
 מנ' ימים * שבהם מתבארים הדעות האמתיות * כי חזקך וטהרת השכל קודם למדוך והפתוח שיכולתו כן
 היענינים כפי אמתהם וכבר כתבנו בפירוט הפתיחה שם שהר"ם יישד החלק הראשון מנמסרו בזמן הדע'
 התאככותה ובעקרת השכל מטעיות הפתיחים נחמיס חכמים בעיניהם * וזה אם כבאור שהופי השמות
 וכוונת המל' וימודי התארים שבלו בכתובים * ובחלק השני נביא אמתה אלו הדברים כפי הבאורים
 הנמסרים * וכן שם נחמיס הארצות הנחלות בזמן העובר שהיא הנבואה כפי גדרה * וכפי מינה אשר הביש
 לאדם כאלום או בהקץ *

וכן כמו הנזירות והמדרגות כמו שהראה עדיין ושם דבר במעמד הר סיני ובנצחיות התורה והכלותה
 ואינם בחלק השלישי מהמורה וביאור האמונות והעמידות בבחינת הזמן ההווה ושם הידיעה וההשקפה
 והנימוג כמו שהראה גם כן מן טעם למנות התורה להראות שההנהגה אשר באומה הישראלית נהנית
 במאמרו יתברך אבל גם העקרים האחרונים שהם ביאור נמשמנו והחיות המתים הם האמונות שהקיימנו
 בעהר לא השהל הר"ם להביאם בספרו במורה מפני שהבאור הנפשוני אינו יכול לבלתי יבאם לקוחות
 מזהב הקבלת האמת והספר הוא משתדל להסכים בכל האפשר הנפשוני עם הקבלה ולפי הנמצא שמי
 אלו האמונות הר"ם הביאם באגרותיו אשר שלח למכמו דגרו להראות העמים והספרים את עושר כבוד
 חכמתו גם שכבר קמה מהמבארים ספר המורה העניקו שמהו במשכב שדעה הר"ם בבית הגנאל והחיות
 המתים גלוה הנפש מהדעות הזרות אשר רבים טמאו נוחם מהם כמו שזאמר ובלתי נכרים ושמקו
פרק שנים ועשרים
 במומר התורה האלקית ראו לסקור ראשונה אם קול חומר דומה לו
 בשמי אשר באר אלבירטו שהחומר יחלק לחלק השמי חלקים הדומים

הוא אשר נמצא בנבראים אשר אין להם מנוח ולא כיון אל צד כשכלים הנבדלים והנפשות יחד וקצתו הוא
 הנמצא בדברים אשר יש להם מנוח ודומה אל צד השמית אם חומר התורה האלקית הוא מופעל כדרך
 החמרים והם הוא מתפעל מאי זה דבר מתפעל אשר נראה שאין ראו לומר שהוא מתפעל כיון שהוא נמשך
 לנפש האנושית ונודרך המושג הוא מניע הנפש ופועל בו השלישי את חומר התורה האלקית הוא
 חומר החמיות האנושית והעיוניות או הוא חומר מתחלק לנחמיות הרביעית את התורות הטבעיות
 והנמוסיות שוות בחינם לתורה האלקית או הם מחולפות בעצמותם ובמנינם החמיות את חומר
 הנפשות שכלו בספרי הנביאים הם שוות לחומר התורה האלקית ויש מן שכתב בתשוב' הראשונה בדברים
 אין חפץ בהם ולאו נאמר בכלל כי חומר התורה האלקית כפי הנגלה בכלל בני מינים ספורי העבר והגדת
 העתידות שוד מנות טעה והזרות לא נעשה עוד אמונות אמריות ונחמיות הכוחות ובפי ההנהגה כל
 אלו המינים הם חמרים על עמיים דומים המכונים חמרי מרכ' ונעשה בראשית וצבכל המינים
 לנפשות התופעות כנולאכי' והצורות הנמצאות חוץ לשכל שהן השלימות הנפש האנושית וכן שהבא'
 ולפי ידך שחומר התורה בשמי כפי הנראה ורואני כפי הנראה הגדה והחסד ר' גדליהו אף' ויש
 בשל מחמית האמונות על זה והכתיב כי היות מציאותן בלשון ובמחבת ועמיים בכלל זה המכת' רואני את
 דהאש שחורה על גבי אש לשכלים והבטחון קול אלקים ענין נכרא וישעמיים יקיים אלוש כפי דמיון
 והנבדלים כפי חוקים והאלוה יתברך על הכל יקיים בשלם שפנים ובמאורע שפעה על זה כתב שאין דבר
 בתורה בעתה ובנאמר ונט במונר הלל יהיה דומי הלל הראה מה דרשו חממי המד' הע' על אלה
 הקול' אשר מלכו וכו' וכמה מהרמזים בכל ספרי התורה וגם בכתב אמרו הוא קושר בתיים לזאת
 ואם דומיות התורה בצורה איזה מקום בינה ואין בתורה חומר אלא המושג באוסים המנונים והוא
 במדרגת חומר והוא מדרגות והכל כל אלה שכתבו נעמי וקצו ושינוי מקוריו ונאמר וקצתו שונוי לנעם
 וינון וכן נבואה ועל גבוה עד הצור הפעלי המרשים את' הוא פועל לל מתרשם והיא החכמה האמתית
 אשר בה נברא העולם ולפי דרך חממי המדרש הנעלם היא רמזה בית בראשית ע"כ ואם לב' אומר
 שחומר התורה הוא פועל בנפש האנושית כיון שהחיות הנפשית מתפעלים מהמוננים שלם והיא
 מהפעלה והנפשות המתדנות בה שכל אחד מנבאר התורה כפי קבלתו והעולה על דמות אחר זה נבואה
 וקצתו נוקיה הנמוג' בין החכמים ובמרת בין ב' ובין ב' האחר יצאה בת קול' ואמרה אלו נאלו דמיון
 אלקים חיים כיון שמינים נכד' על הכתובים ואלל התמה באמרנו שהחומר הוא פועל שכבר כתב בעל
 ספר אומר עניים דבר דומ' לזה כי הטבע הזרעית הוא חומר מתפעלת מתחום היסודי המוכן לזאת
 לקבל צורה האדם זה הטעם הפועל אינו בא מתוך אלא נמצא בטעם עצמו כיון חומר התורה הפועל בנפש
 האנושי בנה שה' מושג ומתפעל' מנחה בניה שפי' ענין ההוס צריך באור ובכחיו' חומר' שהוד מתפע'
 בניה בשם נקבה וזאת התורה אשר עם מכה' ובכחיה היא פועלת בניה בשם זכר חומר זה ספר הנזרות
 אדם וכלל שניהם באמרו לעשות את כל דברי התורה הזאת הכתובים בספר הזה

ואם שלימית חומר שכתב חשב הגרסוני שאף שהיה הנבואה מלגדת הדברים העיוניים ומכיון כי הכונה
 לל הקנה הנישכל בסבותיו והחכמה מקנה כל העמיים בהתחלותם וסבותם ואלל עטניה וזויות
 באמונות' הולדי שאף אפשר לנבוא שפי' הדברים העיוניים נבואה ואומר אני
 שהידיעה

שהידיעה והחכמה על בני דרבים אם מושגת בחקירה ועיון ואם מושפעת ואינם המושגת בחקירה ועיון
 היא אשר מונגת דבר החוקר באי המהונגת באחריו כל למידה וכל למוד הנמוג במאחר אינם היה בידיעה
 קודמת וכו' זה לא יצדק בהמושפעת ואינם המושפעת היא קצתה נבואית והיא אחרת שלמה וכה יושגו
 הדברי העיוניים בשלמות ואינה צריכה החושים החזוניים ולא הנסיון ונכלל ששני בני הידיעות
 המושגת בחקיר' והמושפעת יושגו הדברים העיוניים ואין הדבר ביניהם אלא באופן ההשג' שהם מן המאול'
 אל הקודם וזה מן הקודם אל המאחר וזהו הדעה הוא ה'ר' המורה שכתב דע כי הנבואים האמתיים
 יבאו אליהם השמה עיונית אחריות מנד שהכל העליון מושפעת על השכל הדברים באופן שהנבוא
 נאשיג טבעי המונגלו וכפי זה נאמ' ששני המדעי' שנים נבד זה עם שנתחלפו שיגלו נבואים עיוניים עליונים
 אין מובא למכס להשיג מציאותם וכ' מהותם ונתחלפו עוד בדרך הידיעה שהנבואי רואה הדברים באור
 בהיר ולא כן החכם כמו שהבוא בעל ספר הנביא דמיון לזה מני שגולד הומוא וזהו הולך לבדו בכל
 המדינה ואם כן נפקחו עיניו במי מה שנבוא בעזרת האל' ואם לרביעית נאמר כי הדעה הטבעית הסדר
 הדברים כפי השקול הטבעי כמו השבע מנות שננטוו עליהן בני גמ' סתן אזהרה ע"ו ונדוף הסס' ושמכ'ו'
 דמים גלוי עריות גלוי ולימים במקטעים שבין אדם לשאר מן החי' ואלה הענינים נקראו תורה
 טבעית מכפי כי הטבע והשכל הישר גוזר שראוי להקדשק האדם מהם והדת הנמוסית הסדר הדברים כפי
 הדת והתקום ולזה הם מפתנים לפי השתנות הזמנים ושהיהן נמוסות כדי שיהיו אנשי המדינה אדם מל'
 שומרים האוספים בה להיות ישרים ונאמרים ואמר ואשיב' שופטין ככראשונה ויעשין ככהתלה רצה כי
 ירושלים היתה קריה נאמנה נמצאו בה אנשים מניחי דתות כפי השקול הטבעי וכן נמצאו בה מסדרים כפי
 הנימוס הפרטי ולכן הראשונים נקראו שופטים והשניים יועצים ויעיד שכלל לאיתני' נמצאו בה אלה
 השני מיני אנשים באופן שהתואר עיר הדק מנד הטבעי קריה נאמנה מנד הנמוסי' והתורה האלהית
 הביא אלה השני ענינים והעדיף בעינים אחרים שהם נמות חוקים ואמונות לא ישערום הראשונים אשר
 בקיומם יהיה האדם יותר מועילה באלה החיים הז'וניים ונפשו אשר הסדרה הדבק בחיים התמודיים ולזה
 אמר אלה החוקים והמשפטים והתורות אשר נתן ה' יבאו ובין ישראל רצה שמתכפטי התורה אינם ממשולות
 השכל האנושי אלא נתנם האל שהם ענינים אלהיים ומנד שהשכל לא יכול להמנעם לא נמצאו בין שאר
 האמוות אלא ביגו ובין בני ישראל בכלד' ואם למימית כתבו שנתחלף חומר הנבואה לשומר התורה
 בלשנה דברים השמי כי התורה עדיק ובמשפטיה כוללת לכל האומות אמר אשר צוית אותו בחורב'
 על כל ישראל' השמי כיצות נבנית עדי עד כי לא השתנה התורה אשר נתן לנו משה אשר נדק עדותך
 לעולם ה' היתה אלהית ומקנה הדעות האלהיות ומדרכת האל' אל ההנלקה האמתית אשר לא יונצלו
 אלה הענינים נבואי אשר אלא בקיפה' ומכאן אי ה' המורה שכל נבואי איבא אשר מר' עה לא יחדם לא
 מנחה ולא אזהרה אלא יבנה בקיום התורה לבד ועליה לא יאסוף ולא יגמח' הנהה' והחכם דון יהודה אן
 יחייא כתב זה לשונו דע כי דת מר' עה ושאר ספרי הנבואה כמעט שאינם נבבשים תחת סוג אחד והאמת
 הוא כי דת מר' עה היא ראשית ונחשבת הנבואה והכלית והיא קדם ממשל'ו מלא וכמו שהס' התכליתית
 אחת בכל הדברים כן התורה אחת היא בעולם וכמו שהתכלית באמת במקום הכלית קיים ונמצא אן ומר'
 ולא ישנה' כן התורה לא השתנה והנה זמן נבנית התורה והתקום וששים רבואו והאיתני שלם נבואתו היא
 נבואה באמת בתיחד בו כל אלו הדברי' מורים על נחמיה התורה והבדל' בעד' ינשאר ספרי הנבואי' ע' כל
 בנדרות שאר הנבואי' מן מר' עה יס' מנראה נדרתה הרמזו והיא

פרק שלשה ועשרים

ארכע חיות וזכר שאלה דברים זה הוארם ראשונה הרקיע נקיף לפיות דכתי' ודמות על ראשי השמים
 דקיע וזכר שניה שיש לאלה הקיות ארכעה פנים פני א'ס וארצה ושור ונסר' דכתי' דמות פניהם פני
 אדם ופני ארצה למינין וכו' וזכר שלימית שיש להם פנים כפנים רגלים ידים' וזכר רביעית שמימיתיהם
 כנמלי אס וכמראה הלמידים - וזכר חמישית שהאופנים כנעשים למסך חמיות דכתיב והאופנים ינשאו
 לעיניהם כי רוח הקים באופנים והדברים האלו בלי ספק הם דמיו' והערות לדברים אלהיים דמיוניים
 וככדידעה שהתורה בכללה דכוס נורות הנמצאות וכמו חמיות הקדם הן ארכע ועליהן גלגל חמיסי נקיף
 אותן כן ספרי התורה הוקדשים הם ארכעה ונשגה תורה הוא דמות הגלגל העליון הנקיף ארוך וכן
 הספר הראשון נדבר באלה הראשון ותולדותיו והוא דמות האדם' וספסר השני נדבר בשקב ונכתי

חלק ראשון

ממשלו לחיות הכהן ובפרט לאריות דכתיב גור אריות יהודה . והספר השלישי שהוא תורה כתיב בקרבן
הבהמות ובפרט בקרבן הבקר דכתיב מן הבהמה מן הבקר מן הצאן ששם השור והסר . והספר הרביעי
מדבר במסעות בדגלים שהם דמוים לנשר שהיא מהיר בעופפות . והספר החמישי שהוא כולל מנחת
התוכחות דומה לרקיע שעל ראשי החיות הנכבדות כעין הקרח הנורא . ה"ל שהוא נגלגל ערבות שאין בו
ככבים ולזה סוים בזה הספר רוכב שמים בעזרן ובגאיותו שחקים שאמ' על נגלגל ערבות כמו ששאר הרב
התורה . ומפני שיש פנים רבים לתורה והיא ענינים הם כשם הכתובים ודמיון מהענינים וסוד הדברים
העמוקים . ודש כפי בעל ההגדה כנה להם פנים שהוא הסוד והכנפים שהוא הרמז והרגלים שהוא הכסף
וידים שהוא הדרש . ומפני שבברי תורה צריכים צניעות ויראת חשא' דמה אותם לגמלים וללמדי אש על
דרך אמרם הו' היר ונחלתן שאין תבוה ומפני שהאוכני' בנעשים לחיות שאין הר' ס' במורה דרך דרך אחרת
וזתם שהכונה בזה שהחיו' שהם הגלגלים מנועים הר' יסודות נגלגל הירש מניע יסוד המוס' וזה בקרא אדם
במרכבה . ונגלגל היוצאות מניע יסוד הארץ וקרא אריות במרכבה . ונגלגל השמש מניע יסוד האש וקרא
סוד במרכבה . ונגלגל הככבים מניעים יסוד האויר וקראו נשר במרכבה . ולפי זה הדרך בין הספר
הראשון הגמול לאדם מניע יסוד המים כמו שאמר יקו המים אל מקום אחד וס' מים המבול . והספר
השני נמשל לאריות מניע יסוד הארץ כמו שאמר ולקטלותו מן הארץ היא אל ארץ טובה ורמזה ובכחו
הגדול הוריד השבינה למטה לארץ כמו שאמר כי סכן עליו הענן . והספר השלישי הנמשל לשור מניע
יסוד האש שהוא הנייד על המזבח לל הככה והוריד אש מן השמים ועבור אש דומה אה השבת בקרבית
התנידין וכיוצא' . והספר הרביעי הנמשל לנשר מניע יסוד האויר אשר ישראל היו נוסעים ממקום למקום
עד שהענין משה להתפלל בנשוע הארץ קומה ה' ויסוגו לוויבך והגה נכל אלה החימה דמונים התבאר
מעלת מומר התור' התקיים עם סהם הגלגלים ועם שיהיה ועם תימורה ועם איכותה ועם הגשמה
אמר' כר' י' ל' ככבי לכת כמות אשר בא יציעות משפיעים בעול' השכל הירח דאש למסבון הזני' והמועדי'
ועליו ככב השכל והכמה ואלו נהר דאש שאין ושמחה ונגלגל השמש מאיר לעולם כלו ואלו מאדים איום
ונורא ואלו ככב זרק בעל היום יציעות הרבי' והשביעי שבתו ככב אומות יס' יש בו עניני' זרים וכן חמודים
וכמו שהגלגלים הם בעצמם נקיים בהם ככבים תקושים משפיעים בעולם כבי סגולותם כפי התורה
האלהית ועם אלה נמש' עם בה מניע וחזרת דמות הככבים אינו תורה ה' התימה ומתיבת נפש דנה
שהתורה היא שלמה באמצעותה המוח הנפש' אש בזה העולם במנוחות הזניעות בחנים ובמועדי' דמות
הלכך אשר עליה תשען זאת המנוחה עוד את' עדות ה' נא יונה קרא עדות למנוח המועדי' על האמונות
אשר מנד התמדת המוע' ובה הפתי' להאמין בהן דמות ככב הגוהן לפהאי' ערמי' ננער דעה ומזני' . עוד
אמר פקודי ה' ישרים משמחי לב קרא פקודים לשלח התנועות היחויבות מנד הסקול הטבעי ואמר שהן
נושירות השכל יותר מהאחרות דמות הקו הישר שהוא היותר קצר להשגת התכלית . וביק' יסבבו שמה
וערבות גדולה למשיני' דמיון פעולו' נוגה המעוררת דעה ומדוע בעולם' עוד אינו מנוח ה' ברה קרא
מנוח לעבודת הקרבנות שהן עבודות טהורות לא כעבודו אלהי העמי' פעור בטינופה מרקולי' באכזריות'
ופירש שהיא נאירת עינים נהר' שינד אלו המנוחות יאירו בני ישר' ומשפיעים יסוד הודם על שאר האומות
דמיון השמש אשר באויר ומדש פני ארמה' עוד אינו יראה ה' טהורה דנה ביראה המנוחות המפורות
לכל דמיון אהבת הטובים ושאלת הרעים שזה מבחין הוא יתברך דכתיב ויראה ואלהיך . וכנה אותם
טהרה וקיום לעד מפני שמכרת הטובים מדרוך האנשים לנעשים הטהורים ולאמונות הקיימות ומציל
אותם ונהגזרות הכחות נשאלת נא אדם וכחתינו דכתיב עמו אנכי בצרה' עוד אינו משפטי ה' אינה דנה
במשפטי דינים שבין אדם לחברו ונזר שהם איתניים כיון שהם נסודיים נאחזי' ית' ואמר דקו ימדי' ד' ל'
שהמשפט והדק מתחברו בהם ביחד כי השופט האיתי' ראוי שיהיה לעשות משפט כפי הדין ונדק כפי
האיות ולו' ישפט הכל בנדק וכמותה אחר כך אינו המנוחים מתיב' ומפ' רב בכפיית מיוס' . ואמר
מתוקים מדש בחימה איכותה' ואינו בכפיית התכלית כשימירם עקב רב כי המעשה הנרצה מהתנות
מבטל כל נזרות שבתאי' הרעו' ומקיים הטובות והאמונות ולהיות אלה התנועות דמות הככבים אשר הכט
נא השמימה וסוד הככבים' ואינו והנכס היום ככבי השמים דנה שהכחות נהככבים הם נמצאים בכל
מנד קיום התנוות דמויות לככבים וכדברנו בחלק השלישי בכנולא' נכתוב דעתנו בזה הדרוש בע' ה' .

פרק ארבעה ועשרים

ראוי היה לדבר במושב אלנו כבנינו העליון שהוא נהג הורה
לעמו ישראל מהשמים אבל זה הדבור מיוחד לחלק הנ' תזה'
התאמר ואיננו נסתדל להביא עתה קצת טעמו סדרו אות' עדת מרעים סוהרות בעצם זה המשפט אשר
עליו בשען בית האלהים והוא שהאל יתברך נתן תורה לישראל מן השמים כמו שגילה משכתי התורה ולא
לאיתי לאיד ניהורונים בזה הענין דבר תאסוף וגם מידענו מדבריהם בטלים ותורה מן השמים אמת
ואמונה אמריה למתן ידי המאמינים ולזה אביא הטענות הסותרות' וזהו אומרם כדי שתהיה זאת האמונה
טובת באמתה וקיימה לעד והדע מה שהשיב לאפקודים * הטענ' הראשון אמרו הניחו בעלי התורה
כי אל עליון קונה שמים ואר' קשר בתנאים אלהותו הנקי ואדמותו הארץ עם אומה כפל באומרו ולקחה
אלהים לי לעם ויהיה לבם לאלהים * ובמעמד הר סיני הורה על זה הקשר והייחוד וקיימה לי
סגולה וכול העמימי לי כל הארץ
במחנות המפתיות לא יוכלו להאמין דבר זה * איננו התשובה בזה אשר משה רבנו עליו השלום
הרגיש בזה הטענה וראה שהיא רחוקה מהשכל הטבעי * אבל אמר שכיון שהחוש הצודק יעיד
על זה אין לנו לחלוק עליה ולזה אמר או הנסה אלהים לבוא לקחה לו נוי מקרב נוי דעה מי יוכל
להאמין שאלוהי השמים והארץ בא מינוח סבה לקחה לו נוי ולימדו לעצמו מתוך גוים אחרים ולא די
זה אלא שערך בקריעת הדברים ההגונים כפי הטבע שהם המיסים והגפלאות ולא די זה אלא עשה
תלמות בעבור זה הנוי אשר כל זה מחוייב כל האדם להאמין כיון שראו אלה העמימי כחוש הנודק
כינו שאמר בן השבט את כל הדברים אשר ראו עימד *
הימים שחמי האית' אמרו שהיו קרוב לשלל מפני שהוא יתברך ברא שבעה קריעים בעולמו ובאר ברקיע
השביעי שהוא ערובה בדכה' סולו לרוכב בערבות * שבעה ימים וימלא לא באר אלא ביום השביעי שבע
ארבות וימלא לא באר אלא בארץ ישראל וכינו שיחד אדון כל העולם לעצמו בלגל יום ומקום ושאר ענינים
דמים שהביאו עם אינו מהקפה ליחס אליו אומה להשרות אלהותו בה כדי שיפרסם וכלתו * אמר ולמה
אומרים הלל הגדול וכני שהקדוש ברוך הוא יושב ברום עולם וממלק מרוח לכל בריה' הגכה
דע כי הדברים האלו בגוים לא נדע מהם וכינו שיש בדברים הטבעיים דברים דמים לא נשיע סבה
ואם יש להם סבה באמת בנימית הנטעני באי מיוחד ולא בוולתו מהמקומות ואף על פי שאיירו ומיינו
יותר דמים וכן כבעלי חיים גדול הבקמות בעלי הצמר הדק בתחום מיוחד ועשו מהם הנאמלי ושים לא
בוולתו וכן רוב השמים והאבנים היקרות ינבאו בתקומות ניוסדים לא בוולתם ואף במקמה גראה
בביאור ארץ מגדלת חכמים בן בדקות האלהי ובדריה העליונה גראה זה ויהי ענין התורה והנבואה
מיוחד באומה סגולה וכל העמים לא נדע סבה ולא יתחייב תחלתנו בודיעת הסבה חולשה הענין בעצמו
עד כח אף * אבל היותה ישראל ולא אחרת הוא מפני שאמר שמשל אדם וקין ואנוס דור המבול
והסלגה ונעשו במדרם לא נמנע מי שיבקח האית' מן הסקר ויברר אותה אלא אברהם אבינו עליו השלום
אמר בן שלם שנים הכיר את בוראו רצו שהבין בשלטה חכמות הרגלית טבעית אלהית המכונים בשלם
שנים ומטה הכין והכיר שיש גומא בורא כל וכרם הוא יתברך כנפי אהבתו עליו וקראו אברהם אהבני ואחז
במדת הקשר * ואחריו יצחק עולה הנימיה אחז במדת הפחד * ואחריו יעקב איש הם יושב
אלהים אחז במדת דמיון ועליהם אמר בכל ויכל כל והם השלשה עולמות * ולכן א"ל אין קריון אבות
אלא לשלשה כי הם אבות העולם ויסודות הכנין * ויעקב לקח ארבע נשים רמז לארבע מחנות
שכינה והוליד גוים עשר במים רמז לשנים עשר תולדות באופן שהורידו השכינה למטה ובא ה' אלהינו
ובאר בגוש אלה הקדושים כיון שהם הפירו ונניחונו ופדונונו בעולם השכל * ולזה אמר לא
מרוכסם מכל העמים הקשר * בהם כי מלאכה ה' אלהים ומשפרו את השכועה אשר גראה ויכל זה שראוי
לבאור אומה כמו שחשק בשאר הדברים ומחוייב שהיה אבות ישראל * וזה אמרם ירושלים של
משע כנגד ירושלים של מעלה כי השכינה ברום הגלגל * וכן זה המקום וזאת האומה אשר על זה
באמר וישכון באהלי עם רנה שחלק יפת הם הדברים היפים והערבים האמניים * חלק כנעני עבודת
שאלתה ויהיבואות אבל הדברים הקדושים הם שימין כנדון באהלי עם *
העונה

חלק ראשון

המענה

השנית למה שהניחו בעלי האמונה כי הוא יתברך כיון שבה קרובה השפיע בנפשו האומה
 הישראלית רוח סבתו ובינה ונידו המלאכות האלהיות כמו שא' פנים בפנים דבר ה' עמכם וזה
 התימה כי שכל האדם מושפע מהשכל התחתון שהוא שרו של עולם המוכנה בשם שכל הפועל וכיון שהוא
 סבת היות האדם במציאות הספיק להעדר כן ראוי שיהיה הוא גם כן סבה להיות האדם במציאות ההפכי
 לשכלות אבל שנית שהעלה הנפש למעלה מהיקוד אשר נמנו נחמנה הוא זרות גדול ולכן נזרז שדבר
 בטל להאינין שהסבה הראשונה נדבקה עם השכל האנושי נדבקות השנה בלי אינעבי ביניהם וקצת כהבן
 השובה בזה והוא שגם רבינו עליו השלום הניח בזה הטענה ואז' כי ינו כל בשר אשר שמוע קול אלהים
 חיים ינדבר ויהרץ האם כמונו ויחי הרצון מן האינין שהנפש הנקשרת עם האומד והבשר אשר מטבעם
 דומינים וזקים העלה לנדדנה גדולה בלתי אפשרית רחוקה במאד מאד והיא לנמוע קול אלהים חיים
 הרצון שהחיים הפך טבעם וגם שיבין הדבור שנדבר הקול וכל שכן שהיא יוצאת ויהרץ האם שהם ג' ענינים
 יוצאינית המשמיע ובבחינה הדבור ובבחינה המקום שגשם יוצאה ואנשים כמונו שמועו דבר כזה ובחמת
 ה' עלינו לא נתפקפו החוליות המצויקות את הנפש ונמקומם אינם סבתי האמת אינו זה אינו רחוק
 לשכל נפשי שנספוק האומה ישראלית הן נספעות ומקורו יותר עליון ממה שחשבו בעלי הטענה הזאת
 והן נכראות נמשה ימי בראשית ועומדו בנדדנה רוחנית כמו שאמרנו ערבות שבו רוחות ונשמות שהידים
 להכראות ר' ל' שכן הם פסועל בענינים הרוחניים וכיון שכן הוא שכן מנדדנה עליונה בזה אינו ין
 האינין שאחד ההכנה שהכינו עמים במעמד הנכבד שיוכלו להשיג למעלה ממדדנה שכל הפועל שהם
 האישים וזה אינו שהשם בעצמו קצף אומה לקבלת התורה והכינם לפי כחו הגדול להשגה אלה הדברים
 העליונים כמו שאמר ועל הר סיני ירדה ודבר עניהם מן השמים אמנם הדבור והשפע אינו רחוק
 שיהיה באינעו תלאכים כפי הכנה המקבלים ומה שאמר פנים בפנים דבר השם עמכם אינו מתייב
 שעלו למדדנה נמשה של' בה ודבר ה' אל פנים בפנים כי כוח פנים בפנים הנוראים וכיום הר' ט'
 במורה פנים בפנים כלומר שמועו הקול וכלי אינעבי והוהר הטענה שגשמות בני ישראל הן ממדדנה
 עליונה וכפי הכנת השיגו המלאכות האלהיות במעמד ההוא והוא יתברך לא היה סבה קרובה לשול השפע
 אל הנבדלים שהם למעלה מהשכל הפועל דהתיב תלבי צבאות יודוק יודוק

פרק חמשה ועשרים

המענה השלישית למה שהניחו שכל ישראל קטנים וגדולים
 זכו עניהם מן השכינה כמו שאת ויאמר אל העם היו נכונים
 לשלש ימים ואמר וכל העם רואים את הקולות אשר נראה שכלם השיגו יעלה הנבואה וכבר בארו
 שהנבוא' צריכה הכנות רבות ואיך אפשר ששם רב בזה אשר נהדלו בזמרים כשבתם על סיר הכשר ישיגו
 למעלה הנבואה והשכל נתייב שהוא קרוב לנמוע אמנם ההשובה בזה אשר נמשה רבינו עליו השלום
 אמר השמע עם קול אלהים נדבר מיהר האם כאשר שומעה אלה ויחי דבר איך יוכל להאמין השכל האנושי
 ששם רב כזה פתאים ובלתי הוגנים שמועו קול אלהים שהוא קול שגברא למעה ולא די ששמעו הקול אל
 נדבר בחתך אותיות והיה יוצאת ויהרץ האם וגם שדראם שהיו נינוע ים לנו להאינין ששמעו וקבלו והוא
 אומר כאשר שומעה אלה בשני כנויים להראות ששמעו כלם מוכנים ובלתי ינוכנים ואמר ויחי לרמוז
 שקצתם יוצאה נסיהם לגדול ההשנה והחיה אותם כמו שנבאר בעזרת האל ומכתי ההגדה רצו להדר זאת
 ההשנה כדי שלא תהיה נמועה בחק השכל הטבעי ונזר ר' ישמעאל שהוא ית' עשה שני דברים ראשונה
 זכך השכל האנושי ושהר אותו שנית רבנים הרוחניות באופן שהנקבלים עלו במדדנה והמושגים הם
 יותר נקים ואינו נינוע שישיגו השכל האנושי ובא רבי עקיבא ואמר שאין צורך לזכך השכל אלל שיגשים
 הרוחני בלבד כמו שאמר הנה אנכי בא אליך בעב הענן ובא רבי ואמר שלא שנה היושב כלל אלל העלה
 הכח השכלי המקבל באופן שהוכנו להשיג המושכלות הרוחניות וזה אמרם במכילתא כתוב אחד אומר
 וירד ה' על הר סיני וכמו אחד אומר מן השמים דברתי עמכם בא הכתוב השלישי והכריע ביניהם מן
 השמים ששמיעך קולו ועל הארץ הראך את אשו הגדולה אשר נראה שכלו התפעלותה וקבלו
 והמושיג כמו שאמרנו ורבי עקיבא אומר לא השיא רביין ק' בה את השמים העליונים ודבר עמהם דתי'
 ויש שמים וירד אשר כינתו שהגשים היוושג לבד איננם רבי אילד ומה אחד ממשמיו של ק' בה הוא
 בתיקומו ושלא במקומו קל ויומר למי שאמר והיה העולם אשר הרצון שלא נשתנה אלל הכח המשיג ולא
 שנתנה המושג שאנו רואים במלאכים שהם מושגים במקומם ובמדדנתם למי שיש לו כח יפה הנקרא גלגל

ענינם וזאת מצד התפלה שבהם השיגו כל המראות הקב"ה שיקרה שני ביושבו ולא השיגו כלם כשוני אלף כל אחד כפי ערך המקבל ומהו נהיר זאת הטענה שישראל השיגו הידרגות האלהיות או כשוני התשיב והיושבו או כשוני כל אחד מהם ויחסיים עם זה תאמר כ"ר שכתב באפסדות הדבקות וקאשר בגלה הסם בהר סיני דקדק הענין וראו הלפידים והרעם אשר עבר אלנם עד שהאר להם האבדון והמות ולא הסכימו בינאליהם שאינו אלף הסם ומעטיו ע"כ" ונמשך אחר דעה רבי ישמעאל שקדקק הענין ד"ל הכס המשיגו וראו הלפידים והרעם אשר עבר אלנם ר"ל שהשיגו הדוחונו ויצא שליטם מוכינים להשיגו האבדון והמות דמיון ושמה לא נותרה כי ולא תחשוב שהשיגו דברים מדומים שאין להם מציאות חוץ למשל כי ינה שראו הוא האל ומעטיו אשר נראה שאינו רחוק שנכנסו בכלם שהשיגו ליועלת הכנפיה בעזר האלהי שאל עליהם בעת ההיא

פרק ששה ועשרים

הטענה הרביעית למה שהניחו שהסם יתברך בא לשיגו וטריח עושהו כמות ששלח משה אלהם ראייהם את אשר עשיתי למצרים ושאר דבורים שבאו בענין ההוא אשר נראה מזה שכל זה הצער והטורח היה להשלים את ישראל ולפי זה בעת ההיא היה ישראל התכלית והוא יתברך טורח כדי להשלימו דמיון הרועה שטורח להשלימה הצאן ולפי זה היו ישראל אף למינים מומנו יתברך חלילה וזהו רחוק אלף השכל שטורח הברוא יתברך בעבור נכרה מוכרחיו בזמן והזיונים שבהם הסכימו שהפנות טורח בעבור השלם ולא יתחסך איתו בהשוכה פתלמו הדעות יש מי שבהם טורח עה היה איתנו עי להגיע התורה אל האומה ועל ידו נהנה התורה והמה הוא התשדל והטורח בעבור העם לא הוא יתברך ולא להועלתו אלא מפני שמשך מזה המעמד טוב כללי ונכחי וזהו אינו רחוק שישיע הוא יתברך על יד עה ובאמצעותו מקבלים השפע האומה ההיא והוא אינו אשר עמדה לפני ה' אלהיך בפורח רצה לא השבח שכיום ההוא אינו ייטיב נקיהו את העם ומשמיע להם דבר הסם והיה התכלית טוב כללי ונצחי כמו שאמר אשר ילמדון ליראה אותי כל הימים וכיון שמונחאו שני הנאים האחד כי משה היה האמצעי והשני הטוב שהיה כללי ונצחי אין כזה מהאחרון ולאות לו יתברך שלא ידך משונו כבודו בעבור ישראל הנמצא עם אלף בעבור הטוב הכללי שהוא שפע נשפע מומנו ית' לעולם על כל הימות הבאים איתנם היצודר רצה להרץ באופן אחר והוא שהסם ית' הסכים לרתה לשיגי כמו שאמר וידך ה' על הר סיני וגם שהירידה היה לזאת ומסרונו בחקו ית' התכלית היה לפרסם שמו שיכיריהו בשנים ובארץ וזהו גם שטורח ענינו בכבודו לא טריח בעבור ישראל אלא בעבור פרסום יכולהו וזהו מה שאמר זה סיני ממנו אלהים אלהי ישראל רצה שזכו שירד במעמד ההוא וטרח בכל הענינים הנדונים והנודאים לא היה בעבור האומה בעצם אלא בעבור פרסום שמו ונכונתו והוא דמיון הרועה שטורח הצאן בעבור שכלם לא בעבור הצאן והוא שאמר יחמי בינעלי דק ליתען שמו וזה הענין הנפלא אולי קבלוהו מבית יצורם של דבורה אשר בשירתה אמרה זה סיני ומכני ה' אלהי ישראל ולהיות הדבר קשה יש מפרשים שהוא יתברך יד בעבור השלמת האומה ולכן מיד אחר היועמד המפורסם הודיע להם לישראל שלא יהיה עוד מעמד כזה אלא נהיג אותם באמצעות נביאים ומלאכים אחי' הנה אנכי שולח מלאך לפניך לשמרך בדרך ודעו הנה והר' כתב על תאמר ד"ל מ' נהנתו נתן הק' בה לישראל וכלל לא נתן אלף על יד יצורין תורה ארץ ישראל עולם הבא וכו' שנהיגה התורה לישראל היה מרום העולם פעם שניה ושלכן נתן והוצרכו לחיות אחר מוהם וכמו שהוא הוא הכור' או כן היה הוא הא המועל ביועמד הנכבד לבדו ויהי שמשכב לכריהה נשים בנהיגה התורה וזהו המדום באמת ע"כ אמנם חכמי ישראל השיבו לזאת הטענה שאלמלא התורה לא נהקיים העולם דכהיב אם לא כריהי יומם ולילה ואמר אם ישראל יקבלו התורה בשמי ביום קיימו העולם דכהיב ויהי ערב ויהי בקר יום חשמי וכיון שהתורה הקיים העולם בכללו אינו רחוק שהוא ית' בעצמו ובכבודו יטרם בנהיגה התורה וכל הענינים הנדולי' שבאו עם בעבור קיום העולם בכלל כיון שהוא בורא ומעמיד באמרו כי הוא נזה ונבראו ועמידם לעד לעולם וכבר ראייה זאת הטענה והשוכותיה הטענה החיובית סותרת נהיגה התורה מנד שים לנו טרם מוסכם האיות שכל מה שברא הק' בה כנועשה בראשית בקומתם ובכניונם נבראו דכהיב וירא אלהים את כל אשר עשה והנה טוב מאד וכל שכן שנברא מין האדם בשלמות דכהיב וכבוד והכר העשרו והם האדם צדיק תורה נחמן ואין לו אפשרות בבריאתו להדר הדורים והקונים אשר באמצעותם יוכל להשיג התכליתו כמו שים ל"ב היותר קטנים ונביים מה כבוד יש לו ולכן ראוי לומר שאין צורך לתת תורה

תורה מן השי"ת כיון שהאדם נברא שלם * אינוס בהשגחה זה נאמר כי האדם יש לו שני מיני קיומים הא' שיהיה קיים בעולם הזה בנפשו ויש לו סכל לסדר דתו ותקונו כדל שיהיה מונח בעולם הזה וינסתק בלי צורך וחסרון כלל וכן סס לו הטבע בלי ההולד כדל שיהי קיים בתוך וליזה הוא שלם ויש לו בח לסד קיום נופו ומינו בהנהגו שלמו יותר משאר הנמצאי הספלו והאלד בנחו לסדר נופו וביהו ומידנתו אבל יש לאומה ישראל' דבר נוסף על שאר הנמצאי השכלים שהוא קיום בליש אחר הפריד והנהגה תור מן השמים להנהיגו באופן שאחר הכשר ליהי קיים בליש והוא אומר חס את השמירה השמו' וגו' ונהי לך מהלכו' אשר נראה מזה שהור' מן הנשמי' באה לתקן אותה באופן שיהיה שגורה נפשו כדל החיים ונמצא לפי זה שהיורכ' לא ישיגהו חסרון בהיותו נעדר בטבע מהסדר' הנישך לנפש לכדה כיון שהוא שלם לסדר הקיו' המיניי ולהיותו בעול' מונח' ובזה כבר יצדק עליו שהו' נברא שלם וזה נעם' כיועם' בראשי' אנוסם שלמו' הכפס' אחר הפריד' זה נעם' כיועם' הכבחר' ודע עוד שמינו' שיש לנפש שלמו' ראשון ושלמות אחרון יש לאומ' הזאה בלמו' אחר בבחי' אל העול' הרוחי הנקבה באנועו' ההורה' ושני מיני השלמות ההם הם שלמו' ראשון בעד' אל זה השלמו' הנקבה באנועו' ההורה' וזוה השלמות האחרון אליהם באמת ודע זה וזוה היתר הטעם' הקיומי' * אינוס חכמי המדרש הגע' רנו שכלש' נברא האד' לא לכד היה מוכן לסדר הדברי' ההכרחיי' להרכבתו' אלף גם כן היה מוכן לתקן הדברי' היורכחי' לנפשו אחר הפריד' וזה מה שרמזו מר' עה' כי שאל נח ליני' ראשוני' אשר היו לפניך למן היום אשר ברא אליהם אדם על האר' אשר בראה שאלה הראשון נבר' בלם ויכול לתקן הורה' לקיום נפשו' * וזוה שאל אליו הנהיגו בזמן מעמד הזה וכתעט' סבב להסיר ממנו ומכני' זה הענין החשוב' וזאה היא הקבלה שנתקללו אדם ויוז' * והאבות הראשונים שהדלו' בנדקתם להסיר הקללה מורעם כדל שיוכלו לקבל ההורה' מלאה ויתברך' וזוה אמרו באברהם והיה ברכה' * וכן אמר ויברך' אליה' את יצחק בנו ומסני' זה טרם יעקב בנו בכבודו ובכרבה כדל שבניו יהי מוכנים לקבל ההורה' וכבר הארכתי בזה בדרשוני והרחבתי דעה חכמי המדרש הנעלם בפרשת אלה הולדו' יצחק' וזוה נאמר שקודם המטא' היו מוכנים לקבלת ההורה' ונעשו' ומה שהוספע עליהם ונולדו הבנים אחר כך מנד המטא' שלא היו ראויים לקבלה ומנד טורח האבות' וכל יגיעם בעבודה הבורא קבלו הכנה לקבל ההורה' אמרו משבא נשם על חיה הטיל בה זוהימא' ישראל' שעימדו על הר' הני פסקה זוהימא' אשר נראה מזה שברא מין האדם שלם בהכליה' והמטא' סבב ששוללה מינו השגחה השכלית ומסני' זה הוכרח להורה' מן השמים

פרק שבעה ועשרים

טענה שמה לקוחה מנעמי חלקי הדורה' שאינוס כל כך עמוקים אשר מנד עמוקים נחמה לאלוה' שנתנם כבר ראינו תורו' ומבודרו' מנחה השכל האנושי וזה עמוקות וזה מבודרות מנחה התור' אשר אינמו נמיסי' הנמצאתה לאלוה' ולכן היא נראית נמה שקדם שאינמו שהתור' יש בה נגל' ונסתה' תשל' ונעם' וכפי הגולה שמה' להמון בעדם היא מנחותה על הדתו האנוסיו' אבל כפי הכסתה' אין כח בשכל האנושי להכניס' כ' להנציח' אלו' ונעלמי' מיניו כל מי וחכמי ההגדה רנו למה סבה להעלם התור' אמרו קודם שאלוה' היתה ההורה' דות' למעטן שאין מנזאי' הפכה רמז לקודם הנושג' ר' מניח' לבור' עמוק רמז לעומק הנושג' רב כמות' לקופה שאין לה אונים רמז לאורך ההנעה' רב דא' לנדה' של קנין שלא יוכל לעבוד בו רמז לנעיקים התעוררי' את האדם באופן שלא יוכל להשיג האסמרי' בחוקו' * ומסכים עם זה אמרו' זל' בשניות רבה פרה' כי השא' לאורך ההנעה' דברים שהקסה' משה' בלכנה רמז לקודם המשיג' * המנודה לעומק הנושג' * שאלים לאורך ההנעה' דברים שרצים ליעשיק' מחוק ולהיות שררי' האור' דוניה' לדברי' אליהם אמ' הובו רנוף אהב' ר' ל' מהוביות ההורה' והעלמי' מסבבה ליעדיה' אלה' ורבוך עם האלהי' * ומסני' שהנסה' לא יושג' אלף ליחיד' מלאים חכמה כרמזן לא כרהו' ישראל' בדי' להיות' נעמי' על הכללי' אספר' במקם להשיג' אלף על הגולה' * אמו' הנסתרו' לה' אליהו' וכו' * וזהו הטענה שנקר' אליהי' מנד הכסתה' גם מנד הגולה' לא יוכל השכל האנושי לסדרו' באופן שהנסה' והנחלם' ילמדו' האדם הדרכים האמתים' והיעשים'

הטענה

הז' סותרת היות זאת ההורה' מן השמים אחרי שכבר הסביתו' סכל' שכל' ומשפיע' יש לו שם עם ההשפעה' הנשפעת' מינו' * ומה יחס' יש לנבדל' השכלי' בדברים שכלו' בהורה'

דברים מהם בלתי נכונים בדבור שינוקמי ל' ג' ליהיות גשם ומהפעל מן הדברים וכן בלא בתורה נזכרת
 מעשות ומפזרים שאין ראוי להאמין שהנבדל מספיע דברים באלה **אמנם** ההשוכה בזה היא
 דמות ההשוכה הקולנית שהנבדל לו יז' יחס עם הנסתר שבתורה שהם
 היוצאה אבל במציגת הגננה כבר אמרו דברי תורה כלשון בני אדם ואחרים השיבו שהתורה היא
 ית' ג' נרמזים עם אומות ישראל הא' שהוא אל דתי ויהיה לכם לאלהים ובמציגת זה הנדון בלא
 בתורה האמונות ההכרחיות במציגותו ואחריותו וקריחתו ע"ז הנדון הב' שהוא אל האומות אין כגון
 אלה לה' אלהים ולזה הזכירונו על מאלכות אחרות וזונו על עניני הקבלה וכן דמיונים במציגת שהו' אב
 אין' כרחם אב על בניו הנדון הב' שהוא ארון אמר יראה כל זכור אל פני הארון ומפני זה בלא בתור'
 נהגות עניים והעניקת עבדים ונדקוה ותעשרוה כי תה' שקנה עבד קנה רבו ונתנה הענינה חקדברים
 שבאו בתורה אינם כלם מעטרפות לנבדל נמצה היוהו אלה אל קנתם נמצה שהוא אל וקנתם נמצה שהוא אב
 וקנתם נמצה שהוא ארון וחקדברים הבלתי אלהיים שבאו בתורה זהו פני הפרחים אבל כפי ההעלם אין
 בה תוספת ולא מהרון אף' כלך יפה רעיתי וזונו אין כך.

הטענה

הא' שהדת תורה מן השמים נמצה הדברים הנמלפים אשר יש בין נתינת התורה
 מן השמים לדברים הנמלפים לאדם דעה ותבונה כי הדברים האלה הם לקוחים
 ממצד המושכלות הראשונות והמוקדשות ומאלה ההקדמות מפרטים הקשים לבאר מציגות הדברים ומקנים
 הדור ונהגות הנדרים ורשומים אין בתועיד הנבחר לא ימצאו אלה הדברים א' ב' אף זה אופן השמענו
 אלה המושגים אמנם ההשוכה בזה אשר נפש האדם יש לה ב' אומני השנה פ' ב' מיני הקשרים שיש
 לה עם הדברים אשר נהון **האופן** הא' יש לה הקשר נמצה הכחות הנסמיות עם הנדוה אשר
 נמצה לשכל אשר בלי למוש' המוסקה ומשם עוברות אל המדות והנהיגות ממשטט
 השכל והנניר טבע השכל עם הנבדלים התשפיעים הנפש' האנושית כפי הכנתה דברי
 החכמה וענינים עתידים לפיות וזה הענין למוד אלהי ורבים מהנדולים נשתוקקו להשגת זה הלמוד כי
 הוא גדול מהלמוד האנושי ובמקצת הנבחר נשתמשו ישראל מזה הלמוד בעל כרחם כי היו רוצים להשתמש
 מהלמוד האנושי ולזה אמרו דבר אלה עמנו ונשיענה רוצה לומר שנתנה ידבר עמכם בלמוד האנושי ולא
 ידבר עמם אלהים כו' לא רצה לנלות להם הערואות האלהיות בלמוד אלהי זה א' לבעבור
 נכות אלהם בא' האלהים ובה הורה טענה זו

פרק שמינה ועשרים

הטענה הט' לקוחה מעטע העיודים שהתורה יועדת שכלם
 גשמיים חלב ודבש שובע התבואות שלום תהאויבים וכיוצא
 באלה ואין בה יעודים רוחניים ורא' מזה ח' ושיגיה אלהית **אמנם** ההשוכה בזה כפי קצת
 שהתורה נהגה בעצם להנחן שאינם נתיירים דק הדברים
 בדיחת המלכאים וכל הדברים הרוחניים כיון שאין להם כח לצייור ורצו אלה שבאו הדברים הרוחניים בה
 ברמז כו' וכיהיה לי הנולה כו' שגולה רזונה למי הנפש' ויונתן תרגם ונבקה היתה לנו וזאת היא
 לנא וינכל זה נר' סמיו הנפש' דמוזים בתורה אמנם הרמ' בס' ז' בה' השוכה כתב תכלית התורה השגת
 הטובות הרוחניים ומפני שאל יוכלו להשיגם אלא באמצעות הטובות הגשמיים נכתבו בתורה לא מנד
 עמדם אלא מפני הכרחיותם להשגת הטובות הרוחניות אמנם הרמ' בן בתב שאין צורך לתורה האלהי'
 ליעד הטובות הרוחניות מפני שהם דברים נמשכים אליה בטבע כי היא אלהי' אבל הטובות הגשמי' שאין
 לה יחס ענינם יעודם למקיימים אותם כמו הנשים והנפלות וזה דרך יפה ונכחד גם כתבו קצת שהטוב'
 הרוחניות הם בכחינת האישיות והנפיות בכחינת כללות האומה ולכן תיער התורה הדברים הנכללים
 לא הפרטים והיוצא מזה הכלל שהתורה היא אלהית והיעודים הרוחניים בלא בה כפי הרמז והגסר'
הטענה הא' שהתורה נתינת תורה מן השמים מפני שהפעולות האלהיות הרוחניות ינחן גשמות
 אשר הרבון וינחן אחר הטבע והנמשכות אחר הרבון הן אשר בלאו בינעשה הראשית
 אשר נבדלו אז ואין בריאותם א' ב' ומה כמנכחו אשר הטבע הן הקולניות וההעושות הנכלליות והתורה
 תדוה לנבדלים הנמשכים אחר הרבון ולכן יש לנזור כי אין התורה מן השמים כיון שישמשת ימי בראשית
 לא נתמסך דבר אחר הרבון דכתיב אין כל משפט תחת השמש

אמנם השבוב בזה פי ההודיה יש לה מוכנים מהחלמים . הא' נקראת תורה בסמכת האלהות אשר
בנוחיה בתוית' ולא א' מקדמה תורה לעולם אלפיים שנה ולא היה שבועיים עם ויום ויומו של ב' ב' אלף שנה
דכתי' כי אלף שנים בעיניך וכאשר ברא האל ית' העולם בראו נמצא חכמתו הנקראת תורה . אלפיים שנה
ב' ק' דיינות סבה וקיימות מעלה . המובן הב' נק' תורה הלמוד הפרטי שהוא ית' ומ' ע' לנוד לישראל
בנועמד הנבחר ובכתיבת זאת נק' התורה ברואה ר' ל' שהדבר שהיה בברא מו' ימי בראשית אז יג' לנוד
ולכן אין סודת נתינת התורה למש' ה' אין כל חכם חכם אשר מלא מוזמן הברואה הכינה לתתה ולא
בהנה מכני שלל מנאול עד עתה אנשים מוכנים לקבלה כמו ש' ר' ר' ר' היה אדם הראשון . ליתת תורה על
ידו אלא שהחטא מנע מינו הכבוד הזה .

פרק השעה ועשרים

ראוי לדבר בענינים שבאו במועמד הר סיני ולהעיר בהם כדי
להבין כפי האפשר שכלנו אשר ההכלית הנבחר לאדם הוא

הערה

הבנת הענינים הנכונים כפי אמתתם וכן ב' במועמד הזה אשר לא קדם כמורה ונחמיו לא היה
א' נמד' א' נראה שהמקום ההוא היה מוכן להגעת הנבואה והוא הנאי עממי לא היה הענין אית'
הכה חזק אלהים לשבתו וכן א' ז' הרים נבונים שכל ההרים בעלי מומין לגבי הר סיני אשר
נראה שבחר הק' ב' הר זה למועמד הזה . ונמד' אשר נראה שמש' בא שם במקרה כמ' שה' ויהי זה הניחן
אחר המדבר . ויש להאזין אם היה לניקום הזה מבוטא להגעת הנבואה בעצם . וכן קיזן אם עזרה במועמד
הנדון הזה כיון שאמר ביום הזה בלא מדבר סיני אשר נד' שהלה הענינים ההם במקום ובזמן

אמנם

ההשוכה בזה בהכ' החכם הנקום והזמן גם להם מבוטא גדול בהיות הטבעיות וכן
בהיות הרומניות ומקשים עם הנסחרות . ועקב אבינו פי' זה באמתו אכן ושה'
במקום הזה . ודע שההשפעה האלי' נשפעה בכל מקום ובכל זמן אבל כוונתה כפי הכנה הניקום והכנת
הזמן והזמן לזה הנפש שיש לה קשר עם כל הנוף וינעמדת אורה אבל אינם נראות פעולותיה אלא באיברים
מיוחדים עינים אזניים נחמרים וכיוצא . כן הוא ית' נעמיד העולם כלו ומורה פעולותיו בקנה מוקומות
ונמצא עינתו ותמצא כפי אז' ש' סיני היה מהמקומות הנכונים לראות בהם הוא ית' פעולותיו והיה
ולו ידם עם אמתת זכר' לא עם אשר האזינו כמ' שיש לשעיר יחה עם אדם ומאזן עם שיע' ולא א' נאי אינם
שמש' ירדה שנאה למומת העולם ואין ספק שסוד עה היה מושג ומדונה זה הניקום והזמן . ובעצם דרש
אורה כתי' שה' ויבא אל הכ' האלהים מורכה . ומסכים עם זה דברי הרב הנורה שכתב מצדוק שעלה אל
המקום אשר בו היה ההבדלות הרצון שבעצם בא נמש' אל ההר מכני שהשג' בסמכתו מעלת הניקום הזה
וכתיר שהזמן והמקום מבוטא גדול להגעת הרברים הרומניים

הערה

למה שאמרנו שנתנה
תורה אם במלה אם בטבילה ובהרצאת קרבן במלה ק' משה

צאי' וכל עדל לא יאכל בו' בטבילה כל דבר שטעון בקום נבדלים צריך טבילה אם בהרצאת קרבן ויזבח
זבחים לה' פדים' ומה יהיה כונת ר' ל' באלה הנ' וכן נראה ש' ל' שההודיה היתה אש שמורה על נגי
אש לבנה מה היתה בוונתם בזה . **אמנם** . החשובים לראשון נאמר ש' מקרונות יקרו לניחן האדם .
אש' רוע הרבכהו ומונו שנוטה . לזוללת ומשגל וכדומה . הב' רוע הרבכל שנס' הו' שנה
היוצאם הרניל עם אנשים פחותים שנס' הו' טבע שני לא יכרד ומעשיהם הרעים . הב' בערך האמונות
שלידו מאלהים בלתי יודעים המכונות המופתיות ונותנאום נפשות שומעיהם נדעוה נכסדות וישראל' קין
בהם רבים חסרי העבודה ורבים מורגלים בטופי הינחיים ורבים אדוקים באמונות נכסרות וזרות כתי' ש'
איש שקוצי עיניו השלכו כוכ' ולכן קודם קבלתם התורה . הוכרח האל ית' לתקן הרע הניחלה שהוא רסן
החלונות והתנך להסיר מכם המעשים המכוערים בטבילה שפי' טהרת הלככים והטומאות . והנדרך
להפסיק שכלם ב' מהדעות הנמשכות בהרצאת קרבן הנכס' על העולה על רוחו של אדם ולא קבלו התור'
על אמתתה' ואם לשני נאמר שאש שמורה ואם לבנה ריחו שההור' קודם שנתנה היתה כסנית . וזהו ריחו
אש שמור' ואשר שנתנה דומה לאש לבנה כיון שנתפטה באוניה וזהו שמור' אינו נאמר . ואחרים אמרו
שאש לבנה דומה לנזבן הנבחר מומה . שהוא בענינים האלהיים ומלבן דעותיו והשמורה לגבלה שהוא
במועמד המפורסם . **הערה ג'** שנוה' ה' לנמש' כה' האמר לביה יעקב והקבו' ישראל כל אשר
דבר ה' נעשה ונתקם . בהשוכתולה זכר זה הכלל וישב נמש' וכן . ונמד' נמש' וכו'
ולמה ככל דבר זה ב' פעמי' איתנו: התשובה: כפי זה ר' ל' ב' ר' עקב .

שהשוכה וישב משה את דבריו העם היא השוכה מאמרם ז"ל אשר דבר ה' נעשה
 השוכה ויגד משה היא השוכה השמירו לכם עלות בהר שבשאלונו לו רד העד בעם אל משה לא ויכל העם
 לעלות בו אשר מצות הקבלה לא יעברו פיו ו"ש ויגד משה השוכ' הגבולה והם נשרפים על שאין מוקדם
 ונאמרו בתורה אבל הנרשומי דקדק בזה וכתב הפך ענין זה ויותר נכון לבטח הנהוב שהשוכ' כל אשר דבר
 ה' יסכול אשר ידבר ה' אליו כמים בפנים נעשה אבל לא מה שדבר אליו על ידי אמצעי וישב משה את
 דבריו העם כפי התוכן ה"ב שהוא על ידי אמצעי ששכב שהדבור עממה דבר קשה ונמנע וה' בוחן
 לבבות לחי' למשה הנה אנכי בא אליך בעב הענן בעבור כו' ומשה כשראה כוונתו ית' להראות להם
 ולהשייטת קולו בלי אמצעי אז פרסם מה שהסתייר ופי' שכונת ישראל באמנם כל אשר דבר ה' בו היתה
 רצונו לראות וללכנו וזהו ויגד בו והותרה ההערה בזה"

פרק שלשים

ההערה הד' למטה שא"ל גר הבא להגיייר מודיעים לו הקומרות אכילה
 חלב ומזון בכדת חלול שבת כפקילה וכן שטרן של מצות דהייב במבלי
 אדם אמנם בעבודות אבהה שאם זה הדרך נחויב ביחוד אם כן למה הקהל הרב הזה איך לא הודיעם
 הקלות והמנורות קודם שיקבלו התורה אמנם ההשוכה בזה כפי דעה פשוטה ז"ל שהודיעו
 שבר המצות ושונם העברות כדי שלא יעטבו
 השוקי' הרומזים השכר והעונש הקל והקמו' ר' סוכר שהיבת וישב משה את דבריו העם מורה שהודיעם
 העונשים הממורים שהם מסככים האדם לקבל מוסר ודעה והיה וישב מנזרת שבך ובמה שאמר ויגד
 משה רמז שהודיע להם שכר המצות ותיבת ויגד מנזרת הגדה שמוסכת את הלב' ואמרים פירשו אל
 ההלום כדירקן והם שאלו דברים שמישככים את הלב והם שטרן של מצות' ויגד משה דברים שקשים
 ללמד כדירקן והם שאלו דברים שמישככים את הלב והם שטרן של מצות' ויגד משה דברים שקשים
 והעונש ולזה אמר כה האמר לביה יעקב והגד וכו' האמירה רמז לשכר המצות לזיל והייתה לי הגדה
 מכל העמים והעונש גם כן בנה שאמר תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש ואם תחללו הקדושה מהמצות
 בהכרת שאעניש אתכם' ובעלי הקבלה השיבו ליה שהרא' לאבות נתינת התורה וקבלוה עליהם ועל זרעם
 אברהם קבלה בנעמד בין הכתרים בתי' שהיה הנור עמן ולמיד אם רמזו ללכידים וההר עמן שראו כפינו
 ויפתק קבלה על בני התוכח שהיה השכינה כמו שירדה בסני' דכתיב יצאת היום בהר ה' יראה בזמן
 יעמד הר סיני ויעקב קבלה בתראה הסולם דכתיב והנה סולם בגומרוני סיני מוצב ארצה אלו ישראל
 ויהי עבו בתחית הר' וראשו מגיש השמימה מן השמים דכרתי עמכם ומלאכי אליהם אלו משה
 ואהרן וכיון שהאבות קבלוה והם עמודי עולם הבאים אמריהם תבניהם אינו ראוי שישראל על הקלות
 והמנורות כי הם חייבים ללכת אחרי עקבות אבותם כיון שה' מפרסמי' בפרישות מההלוך וקדושת המעשי'
 ומודיעים האמירות האמירות' **ההערה** חמישית ראוי לדעת אם יכולים האבות להכריח הכנים
 הגדולים שיקבלו אחריותם והתנאים' אם הם בכלל מורדים וכל אשר הגונאים
 בזמן אחד יהיה יכול על חברו מנין שראשית תנונה למתמיד גם סיוה גדולים במקמה ובדעה לחייב לדורות
 הבאים אמריהם שהיה נכונים לתורה שקבלו הם עליהם כיון אדם מוקנה דבר שלא כל לעולם'

אמנם

התשוב' בזה אשר משה רבינו עליו השלום בתורה פעמים רבות דנה להכריח זה היסוד
 כי כיון שזאת התורה נהנה לאבות והם קבלוה לדעתם כיון שפירשתי וכן בראותם הנשים
 והנפלאות שעשה ה' בעבורם והטובות שנתנם בגאולה מצרים אשר מהטוב ההוא הגיע טוב לכל הבאים
 אחריהם כמו שהיה אלו וכו' ופי' בנינו כשועבדים וכו' מפני כל אלה הדברים קבלת האבות ועשיית
 הנשים והטובות לכלל תחוייבים הבנים לקבל התורה ולשמרה כאבות עמוס' וזהו מ"ש משה אשר יעבד לך
 ולבניך אחריו ואמר לא את אבותינו כדיר ה' ברית כי אהנו' ואמר עוד לשמור את כל מקותיו אשר יעטב
 לך ולבניך ולבני בניך אשר פניו ירדו כדיר ה' ברית כי אהנו' ופירשתי לחייב הבנים וכן
 כמעמד עברות עונש השתדל להקום זה היסוד ומעשים עם דעת הרב התורה עם החכם התורה שנהיה על
 ידי משה רבינו ע"ה הוא יזנום שלם יאירך האדם להגלהו ולגדול מעלתו ושלמות' מחוייב האב להכניס
 את בנו תחת עולה וכן הכן חייב לקיים העול המוטל עליו כיון שהוא סבת טובתו בעולם הזה וקיומו
 לעולם הבא ועל זה צדק מאמרם זכין לאדם שלא בפניו והבניא הזהירונו על זה באמרנו הביטו אל אברהם
 איכסם ונאמר שם הקייבו אני עמי כי תורה מאתי הנא אשר תראה ככהובים ההם כי חייב קבלת התורה

מצד האבות וכן מצד הגוהן ויחד שלמות התורה שהיא מקנה נצחיות לנפש עדי עד כמו שאמר
 ויטעמי לעולם הזה וגרמי שהכנים יקבלו על עצמם דבר בזה והמודד יעמידו בעונותם חמורים
 ויבטלי הקבלה ויבטלי שהנפשות תכל הבאים אחר היעמיד גונאן שם ביום המעמד ויהו הנפלא
 הנדלות וקבלו על עצמם לקיים התורה כבואם אל העולם הזה וירדו זה ביתה שאמר את אשר ישנו
 מה עמנו ואת אשר איננו פה רינו לנפשות שאינם שם כגוף אלף הם שם בנפש וכן רינו זה באיננו ה'
 יתן אותנו וכו' תלכו בבאות וכו' ונות בית החלק שלל רצה ששאר הוא יהכרך נתן אומר ביום
 לבשר בתורה ויבטלם לזה הנפש הרב וכני ישראל אז הנפלאים שהם הקבלים ידודן ידודן היו
 מהמימים אך נתת התורה לפני אדם ולא נות בית שהם הנפשות העתידות לבוא בזה העולם
 הנקרא בית כמו שאמר והבית יונל עשן חלקו שלל שהם שמיעת הדבר וקבלת התורה ויתכן
 שהם והאם חייבו החלק החומרי מהכנים לקבלת התורה והאם חייב החלק הנפשי שהם שמי
 הקבלת אב ואם מצד אחד וה' מצד אחר איננו ז' שלשה שותפים בלדם וכו' וזהו
 בנות ולא אתם לבדכם וכו' כי את אשר ישנו פה עמנו מצד אלהם וזהו
 החלק החומרי לפני ה' אלהינו הגוהן החלק הנפשי ובהם
 הקייב אשר איננו פה שהם הכנים כמו שביארנו

פרק אחד ושליש

קשר שסית לניה שאמר ועתה אם שמוע תשמעו בקולי שגדלתי
 מעבע הכתובים שהלה קבלתם התורה בבחירתם וכן נראה
 בהרבה מקומות בתורה שקבלת המצוות לעולם הלה אהתם בבחירת המקבלים אמר דלה אגבי נוח
 לפניכם היום ואמר וכשרת החיים והמברה תוכיח שהמבר והעונש גמלים אחר הבחירה כי המעשים
 בהכרח פועלים בעצבון והפועלים בבחירה פועלים בשמחה ולכן אמנם ומוכרח גם שיפול רע היוזן
 והעצבון פועלים אותו ויש להפיל על מה שרצו רז' להכריע שישראל קבלו התורה בהכרח ובעל כרחם
 דכתיב ויתניבו בתחית ההר מלמד שכל עליהם את ההר בניגיה ואת' להם את הקבלו התורה מוטב ולא
 ללא שם תהא קבורתכם א' ר תחל מודעה רבה לתורה ולזה הדור וקבלוה בנימי אחריוס דכה' קיימו וקבלו
 הייהודים קיימו מה שכבר קבלו והתנייה אך נהנה התורה באונס ואיך עלה על דעתם ז' ש' עד ימי
 אשורוס התמיד זה האונס ואנחנו וננינו בערכות מואב קבלו התורה בבחירתם פנו' ש' ראה גתה לפניך
 היום את החיים וזה הטוב וכו' וכזתן יהושוע שם אותה בבחירתם פנו' ש' בחרו לכם היום את בני העברון
 וענו העם מלינה לנו מעוזב את ה' ואמר יהושוע לא תוכלו לעבוד את ה' כי אלהים קדוש הוא וענו העם
 שנית לא כי את ה' עבדו ולא הסכים עם דכריהם ואמר עדים אתם כי אתה בחרתם את ה' וכו' ונרא' כי אז
 קבלוה בבחירתם וכן למה הסכים יהושוע עזקם בפעם השנית ולא בפעם הראשונה וענה להם לא תוכלו
 לעבוד את ה' ולא העם מסכימים לעבדו למה יסירם מאחרי ה'

אמנם ההשוכה בזה כפי קנה שכונתה ז' באמנם שכפה עליהם את ההר וכן היא שהאנצני
 שבאנצנתו באו ישראל לקבל התורה הם הגמים והנפלאות מפורסות ונראים לעינים והם
 נודים כל כך ברורים שאין יכולת לבעל החיים להכחישם ולזה ישראל בבחירה שם להם קבלת התורה וכנה
 הבחירה היא בכפייה והכרח להיות האנצנים אשר בעבורם באו לקבל כ' כ' מוכרחים שאין יכולת לסוהר'
 שבורק לזה שלא די שהיה מראש להם שה' בעל יכולת גמור ושהם מתאוייב' לשמוע אליו כיון שה' מנסה
 הדברים הנבונים אלף ג' כ' היה מוטב להם בארצות גוים ועינל לאומים יירשו והמוטיב למכרו כבר יצק
 שבהטבה היא הכרית אותה לעשות רצונו ולקיים מצותו אבל שיהו ישראל מוכרחי ובפויים לקבל התורה
 חליילם חלק בזה במחשבת ר' א' וז' מלמד שכפה עליהם כו' ואמר שם הקבלו התורה עוטב שאלהם

עושים הראוי לעשות כל בעל שכל ואם לאו אהם חייבים וייתה כיון שהם דוחים הטוב מכם אבל לעולם
 היו בעלי המידה ונימסרה כפייה זו עד זמן האסורות מכני שבערות מואב ובזמן יהושע היה המתנד
 ההטבה אשר כל ישראל היו מוכרחים לקבל התורה מנצד שכל איש היה יושב איש חמה נסנו והתה הארצו
 והוא ית' סוברים ומגלים אהם מכל הדברים הרעים אבל בנימי אסורות שגזרו עליהם להשמיד להרוג את כל
 היהודים ועמדו על נפשם ולא רצו להמיר דתם עתה נפפט בהכרח שבכחיר ורצון קבלו אותה ואחרים
 רצו לומר שהכפייה בכלן כפייה אמתית שבע"כ קבלוה ועב"ז יש לנקבלו הסכר ועונש כמי פעולתם שהימו
 שהתורה היא נמוס יסר מדרך האדם להצלחה האמתית ואין מגביל אותה בסגופים ועגומים ושרפת הבנים
 בנמוסי הגוים ודתיסה. את' אינה יעבדו הגוים הקדמה את אלוהיהם בו' לא העשה כן בו' וכיון שהתורה
 היא יסרה כל אדם הנמשך אחר הצורה השכלית יקבלנה והמנוחן בה יהיה אם לפסוד דעהו אם לרוע הרגלו
 שהיא בורח ומרחיק עצמו מהטובות ויחייב ארון כל הארץ להכריח היוצאים מהיאסר הטעמי ולהכוהם עד
 שיקבלו עליהם הדברים האמתיים ואנשים כאלה לא יקראו מוכרחים כיון שירחיקים אותם מהפעולות
 הרעות לעשות הטובות ולא מועילות להם ולזה לא נקראו ישראל מוכרחים גם שבפי' אינר לבס אהם
 הקבלו התורה מנושב ואם לאו בו' מפני שהכרח היה להביאם אל התועלת הטוב היורה מועיל
 ונימיסב להם ולא יקראו מכריח המכה את בנו להכריחו מהדרכים הרעים ולהביאו לבתי מדרשות רק יקראו
 ימסדר ומנהיג ומפני זה נקראו בחיריים גם שהיו מוכרחים ולהם שכר ועונש כמו בחיריים מוחלטים
 וזה הכרח התמיד כל ימי משה ויהושע וכל ימי ישיבהם בארץ שבעברם היה מכה אותם ולזה היו
 פוזרים בהטובה ליראתו ית' עד שתרדו והמלינו במירדם ולנו ימירדם ולזה אינר נחמו פשענו ומירנו
 אהה לא סלחת שהגלה אותם מארצם ובזמן היותם בארץ אויביהם באו עליהם צרות רבות ורעות ולא רצו
 ללכת אחרי אלהי נכר הארץ כמו שעשו בנימי אסורות ונהפרדם אז שהתורה החלת קבלתה בלאונם וסופה
 ברצון ולזה נאמר קיימו וקבלו היהודים וכו' ואמר וימי הסורים האלה לא יעבדו בו' אשר
 נדלה כי מנצד השמחה ששמחו על הנסים ועל הכורקן קבלו התורה בכמירה ורצון

וראו

שהתורה כי מעמד הר סיני היו מקבלים התורה מנצד הטובה שהוא יתברך היה
 מיטיב להם לא בכמיהת שראוי לאדם לעבוד לאל עליון קונה שמים וארץ כל שכן
 שיתמור נפשו על קדושתו כי העבודה האמתית אינה הלוייה בהטבה ובמנהגה אלא שיעבוד למי שראוי להת
 לו הגדולה והאלהות כי זו היא עבודה שאינה הלוייה בדבר ולא הטבל ובנימי אסורות נהפרדם שהיו
 ישראל עובדי ה' עבודה אמתית שאינה הלוייה בדבר אחר כלל ולכן היו סובלים צרות על התורה
 ומה שאמר הכתוב שאמר יהושע בהטובה הראשונה לא הוכלו לעבוד את ה' כי אלהים קדושים הוא רובה
 לומר אהם אמרדם שכונתם לעבוד ה' מפני הטובות שעשה להם כמבאר שם אהם כן אהם עובדים על
 מנה לקבל שכר ואני ידעתי כי הוא אל קדש ובאשר העברו ועניינם ולכן זאת העבודה איננה
 אמתית מקויימת אחרי היתה הלוייה בדבר וחזרו פעם שנית ואמרו את ה' נעבוד רונה לומר
 מנצד היותו אלהי האלקים ואדוני האדונים לכר ובין שיטיב או ייער לו נעבוד בו
 הוא אלקינו ואנחנו עם מרעיתו ונאלן ידיו ולזה הסכים יהושע
 עמיהם בהטובה השנייה לא בראשונה

פרק שנים ושלשים

הערה

שכעית למה שאמר ויחדר כל העם אשר במחנה ואמר ואל ידבר עמו אלהים פן נמות
 (מן הראוי שנתנה טעובה בזאת הסייה גרונה בשמון ושקפה ולא בכהלה וכמדיס
 מכרילים ונפמילים הנפשות)

אזכרם התשובה בזה כפי בעלי האמת שזה הסוד לקשר הנפשות האנושיות עם הנצחיים העליונים
 בנתינת תורה מן השמים היה דבר נהדר והקדמונים חשבו שזה נוגע ואפילו מלאכי השרת זה היושכל לא
 השגיחו וכסאמנו אותו היה התימה בניהם ונתמיהים כל אחד לחברו אך אפשר שהאדון העליון יוריד
 תורתו לארץ ו"ח ויפועלם לא שמעו ולא האזינו עין לא ראתה האלפים וזלתיך ועשה כו' הרצון שזה הענין
 הנפלא שהוא מעמד הר סיני מעולם לא שמעו אותו המלאכים ולא האזינו אותו הגלגלים עין לא ראתה זה
 הענין הנפלא שהיו מעמד הר סיני וזלתיך' שהיה זה הרבר כמות ותחתו באונותיו וזלתיך כשנעשה מהם
 בשביל לירום האדון ההודי אמרו מלאכי השרת רבונו של עולם איך נילמד אלה ביינו מה אנוס כי אנחנו
 וכל אלו התימיות הוא מפני שאין יחס וערך בין הנשגב והנושא אלא שמתהי שמתך יראתי ואמר הסגור
 שערתי בסרי ואמר ונשמה לא נותרה בי אשר יראה שאלו הפחדים והיגונות נמשכו כלם לבלתי התימיות
 בין המושג והיגונות ובמעמד הר סיני היו ב' התימיות הא' שלא היה ערך בין המושג והמשיג הב' שהיה דבר
 כללי לא לבד למשיג אלא כל התימיות עליונים ותחתונים בטלוי וממלאכהם. ובאין לראות זה הענין הנפלא
 שיש בו והנשג והרעש הארץ ואלו יוש שמים וירד ואמר וירכב על כבוד ועוף' ולזהו זה הענין בלהי
 שומר היחס והערך היה נתייב שיהפך הנשג מן הרומי והשכל מן העליון ולכן מרד כל העם אשר במחנה
 כיצד חסרון התימיות זהו דבר טבעי לא רצוני' אבל קצת מהחכמים חשבו אשר ניתפסו המלוכה
 כאשר הונחך בא לזאת מקום להעיר האנשים שהוא בא לשלוח לפניו א'סים מזויינים במצורות וכלי שיר
 בידיהם תמוניות ואומותים יאוי הנחך ומלכותה דרקיעא בעין מלכותה ארעא קודם כואו שלט מעל פנו
 קולות ובלקים להערים שהוא בא וכל הארצות עמו' הב' נתיב שבאה המרדה ליעד על כבודו ית'
 אזכרם בעלי הקבלה מספר שנים מתן התורה היה יום הרצון אשר משמים השמעת דין ה' אם ישראל יקבל את
 התורה מוטב ואם לאו כל העולם יחזור להוהו וכבוהו ומפני זה ארץ רעשה גם שמים נטבו ויחדר כל העם לא
 מפני ההשגה לבד אלא שאם יונעו את עצמם מקבלת התורה מיד הם נפסדים והוהר הטענה שהמרדה
 הייתה לנ' פבות אם לבלתי התימיות הנשג עם המושג אם להראות הוד המלכות ומעלתו אם לסיבה היותם
 בדין ביחס ההוא עצמו' **הרעה** שמינית למה שהזהיר השמרן לבס עלות בהר ונוגע בקצהו
 ונוגע מכולל לעובר כי סקול יתקל או יורה ייפה ובעת הנעשה אמר לך רד העד

בעכו' התימה שהדברים הנעשים בפדוסם יעמידים על עצמם שהם אמתיים והמסותרים מיד נידונים
 למזויפים כחב החכם ההעלם בנעשה מסבב חלטה באמונה ונוליד שינה בלפכות וכיון שכן הוא למה
 מנעם מעלות בהר ויותר היה ראוי למרסם ולהראות הדברים שהם אמתיים בעינם - **אמנם**
 התשובה אחר דעת המורה בה שאת המורה והמניעה היתה מחולתו ית' על האומה

שלא ימנעו שאל יעלו ויביטו כשכינה בנעלמה בהר סיני בהכרח הוא שיפגש המורה והאכרן כמ' ש
 פן ירבוין אל ה' לראות ונפל ממנו רב וזלתי ציה סיביטו מרחוק כדי שימצא התימיות המושג עם המשיג
 וכפי זה האזהרה תהעליה בהר היתה לחולסה השגת עם בני ישראל' **אמנם** הנמשכים אחר דעת
 המורה כתבו שהזהיר על העליה בהר מנח הכבוד כי הדברים הנכבדים אם יתמידו עמיהם יהיו סיכה
 שיקלו בכבודם כתב' האכס-ההתמדה בכל דבר סיבת הכזון ועל זה הזהיר על ביטאת המקדש ובדלית כליו
 ולא יבואו לראות ככלל את הקדש וכפי דעת הרב המורה זו היא כוונת הוהר דלך מנחת רבך ורבה הוא ית'
 שלא יעלו גם באון פרסום השכינה בהר למלוק כבוד לשכינה ושלא יבואו לבזותה'

אבל חכם א' משיג מסתרי התורה והחכמות כתב על זה וז' רבוי הקמון בהר המקודש להסיק דעהם
 בפעולות הגורלות יסבב ויגרום סלוק השכינה כבר ראית פמה המעוה נעשה שכינה מהארץ לכבודו ומכרו
 למפתן עד שגלה למינים מפני טמאות הכבוד והיחיד וזלתי מהר האדם הו' אלהי הרמות לכל בשר עיני
 בגלגליו ארץ לשבת עמו שבת אחים גם יחד ודעי' משפט אלהי הארץ סלוי' במלאכהם כי באמונה הם עושי'
 עכ"ל **הערה** ט' אלה העינים המפסדי' קולות רבקי' אשר כתב ויבך קולות וברקי' אלהם רומני'
 לעיני' נסתרים מסודות המציאות והטבע אשר כל דבר שיושג במראה הנכואה הו' נמשל
 לענין אחר ודרכה לרבר במפורסם ולרמוז בנסתר ובסוד אשר הו' מושג השכל העיוני' או אין בשלנו הדברי'
 דק שפסל לבד' והתשוב' בזה הנמשכי' אחר דעת הרב המורה' ראוי שהסב' המונעות האדם להשג' העיוני'
 האלהי' הם' כגון שזכר הרב ורצו לומר' שדעת הרב ליחסם לאלה הדברים המפסדי' היונעשים להביט באל
 הנכבדראין ומש' ויהי קולות רמז שהקולות וההנעות מסככות לאדם שיקון ויטעור לשמוע דברי אלקים

אמנם בני הרי קלני לא משהמעני וכ"ש קולות והקדמות אחרות שצרכיזן אותם בעלי חכמת האלהות והברקים
 שהם ענינים נכבדים מאד ל' לשערתם וימשההרים זהו עומק המושג שיצין ואחר יעלם * וענן שהו' דבר עב
 נהנההו באוויר מהסחר אור ההלם מעיניו מבישיו ואחריו נשכח ההיולאמי שנגד דכקוהו בחומר כשהרו עמי
 השנהו מקבטו כדברי העלונים ואחריו כבד על ההר רמז שאין כל האנשים שוים במזגם ומומרים מהם
 קלים כבשר לעוף ומהם כבד' לא יוכלו להתנועע ולא לה קרא הרב קובר הכמות העכעוית שנמנע בקנת
 אנשים יותר מנבולת שהו' כפי החלוק בלימים * וקול שופר חזק רמז למעיק הגדול שהו' יוכי וכו' הדברים
 הגשמיים שזפתים את האדם בופים ונמים כאמרו מלכי יספר עלך ועליהם את' אהבת האשה והבנים ושאת
 הכסף הענינים אשר עליהם השכל נשען ומיני עולם ושנים * ואחרים חופכים שהקולות רמז לעולם היולאמי
 כי הקול המושג הוא ראשון מהרומי ולכן הודיע הציור הגשמי והכרקי' רמז לעולם הנגללים את' ככרקי'
 ירצון * וענן סדר כו' רמז לכורות החומריות שהם כהר כבד שהיא זה העולם השכל * וקול שופר רמז לשכל
 האנושי להדמותה בזכות שינצל בהם שבינו שבהר סידי היה קול שופר מכלי המנא שם קרן ככס את מין אחר
 בעולם כן בעולם השכל ונמצא אותו השגם שכלית עם חומר התרוחק מטבע ההשכלה * ולזה נשים שהיו
 דומים אליו הענינים הגוראים אם לה' סבות התנועות הלימוד באלהיה ואם לנ' עלמות כהן שראית
 ועלך לכבוד באלה הדברים מה שישכים הרבון הנבחר והשכל הקושר * **הערה** * אלה היושנים קולות
 וברקים וענן כבד ולפניו אם אשר איתו עליהם וכל העם רואים את הקולות וכו' * וחדר כל העם בעבורם
 אם היו נמצאים חוץ לכפס כמו שראתה מפשט הכתובים או היו דברים נמצאים כגפס וככס ה' ה' כדרך
 הקולנים הרואים בתלומם דברים אין להם נמצאות חוץ לכפס וגפסדים ונהגיש יואותם הנוראות

אמנם

השוכב כבר קנת חסכו סכל זה ה' המעיד היה בנוראה הנבואה וזה דבר זר לתורה אמנם
 הרב המורה גר' מדבריו וזה המעמד היה בפועל ובהקין ולזה כתב בפרק מיוחד פרק
 עבר אם שיהיה עם השגם על קום הראו' לדבר נכרא כחאיתו נגיע עלמות האמנה השכלית אשר נר' סכונתו
 שנאשה השפע השגשגם על הכבילים ונחת ה' יתן השמים הוא גדול ורב פועל בקוליו העולם השכלי
 ועולה השפע החו' ועדימותו ולהיות זה השפע הוא בקונו גדול במאוד מאוד פועל בגשמי העולם הארצי
 ונההו באוויר קולות וברקים וכל אלה הדברים הנוראים והיו ישראל רואים אותם ושומעו כי היו מתהבבאים
 בהקין * והרבה הפרו הגרסוני על תגותיו שיהי כזה דבר מפכים לתורה ומי יתן ויהי לכבו שלם בשרשי
 התורה * וסכונה אשר בחו' על צד ה' המופת אם וענן קולות וברקים ולפניו אם * וידר מן הש' וים להראות
 בגבורתו ונפלאותיו ואז נכנסו העשנים בתוך הארץ והארץ רעשה וכאוויר מתחמם על ארץ הקולות * קולות
 ביראות קול שופר וקול ודברת בחתוך אותיות * וכל זה כדי שיאמינו בנבואה אשר היא מנדרת האדם
 ל' גלגלתו ושהיה יוסה מוחזק לנביא איתו אשר לא בכל שעהא ושהיה יתרחש ניהא כיוו שכהבנו אשר
 נראה שאלה הענינים הגוראים היו מוח' לכפס האדורה על מעלת הנבואה

פרק שלשה ושלשים

הערה * יא' ראוי לדעת כינה דבריה השינו ישראל מתחת ית'
 ביום המעמד שנגד אל' גראה שהשינו כל הדברות כלם תפי'
 ית' כח' שה את הדברים אלה כו' * וכן ת' ש' ישראל דבר אלה עיניו וגשיתק הוא כהוה אשר הדברות כלן
 אשר נראה שכל הדברות שיענו מפני ית' * ונודד אחר נראה שלא שיענו אל' תפנת הדברות וכביא ראה
 לדבריהם מפני שה' דבריה הראשונים הוא בלשון מדבר בעדו שנראה שה' מדבר עם ישראל והא' בלשון
 כשה אית' בראשונים אנוכי ה' אלהיך שהוא ית' ענינו המדבר * ואמר באחרונים לא תשא את שם ה' אלהיך
 ולא אית' לא תשא את שמי וכיוצא אשר מורה שאין מדבר עמהם הוא ית' אלא אחר * אמנם ההשוכה אשר
 ב' דרש חיות ונלקו חכמים על כהוב יסמי מנשיקות רבנין אמרו כל הדברות השינו מפני ה' ר' והושע
 אית' שהים בלבד שנאלו מנשיקות ואל כל מנשיקות והסכים עם דעת ר' יקושע מ' אית' מנצא במכות דרש ירא
 ש'אלו תריג מנות באיורו למטה בסיני בנינין תורה ומקשה והא' תורה הרא' הו' ופריק אנוכי ולא יהיה מפני
 הגבורה שמתענה אשר נראה שדעת ר' ש'אלו ור' יהושע מפסיקתם שמתענו ישראל מפני ית' ב' דברות לבד
 וחלוקים דבריו ת'זן שחופכים ששינו כלם * ואינו שנתנא מחלוק בין אלה הספמים שפניות הדברו שמתענו
 ואלא עמו הגבורה כן נמצא שנתלוק בין הספמים האחרונים במהות הקול * שהשינו ישראל מפני הגבורה
 אם השינוהו בכבדו שנתנו וחתוך אותיות * או השינו קול הכר' לבד מפני ההנהגה ולזה הוצרכו למטה שיסמי'
 ככנת הקול * והר' הנקוני והגרסוני סוכרים שמתענו כל הדברות כלן מפניו יתכרך בחתוך אותיות

חלק ראשון

ההבנות הרגילות במדות וכדועות כמו שבאר ומו שהוא חסד נאלץ הדברים ההפרכיים לא ינבא בטבע ולפי זה יפורסם הוא שרוב אומות ישל היו בלתי מוכנים ומכאן זה קצר והמיעוט הרב המורה השגתם ופירש הכתובים באופן שסביבנו שלא הגיעו למעלה הכבואה * אלא הכתובים המורים ששענו קול ביהוד אלהיות פי' אלה כיון שהאית בפ' ה' ודע קול הכרה בלי חתוך אלהיות * ואם היה שאמרנו הן הראנו ה' את גדלו פירשו הרב שאין זה הסוד הגורם שהעיד שהם ראו אלה הדברים אלא הסוד מאמר ישר' שמכחו שפניו שראו האש והפלמדים והדברים ושענו קול שופר * שמפני זה כבר ראו כבוד ה' וגדלו דומה להשגות הדיוניות שמדמה מה שאינו ולז' הרב ונר' הן הראנו ה' את גדלו ה' ספור מאמרים של ישראל אשר לפי זה כתב משה מאמרים גם שלא היה כן כי הם הדור זה כבעל הדין המורה בדבר גדול ואין צריך ראיה אחרת וכן משה' פנים בפנים דבר ה' שהם דברי משה כבר כי הרב במלה פנים כי שויעת הקול מבלי אמצעותו נלאך יבונה עליו פנים בפנים ופי' הנדבוכי כי פנים בכלל נאמר על שמע הקול בהנאי שיהיה בקיין כמו הרב שהם בפנים ומואר * אבל יובן במקוה ובישראל באופנים נבדלים שא' שיהדמו לפי יסוד ה' שיהיה דבר שמועט שמיעת הקול בלי חדות רק בנאותו עליונות * והכנסים לבישראל קול נבדל מן הדין בדידות כמו שבארנו אשר נר' מזה שהרב המורה * והנמשכים אחריו נבאו פנים לטבע קול נגסים ולנפלות * הדרך הב' דרך מופת והוא שיש לנו להאמין שכלל המעשים התוריים יש מעשים נסים אלא בעשייה המסכן יוס' ל' למולאים יוד' אש מן השונים * אלא בדגלים עמוד ענן לפנייה יונק ועוידו אש לילה כ"ג בעמדת הנבחר שאנו נאמריהם להאמין שנעשו בו נסים גדולים ומוראים אכן ע"ז ראו שיהיו הנסים מונבלים וממפכים כפי השכל הטבעי שאם יחשוב החושב בעלו האושים למעלה הנבואה מן ההגבול האינטי ולמעלה ממנו זה סותר היומפה הטבעי * אבל לבדור שהס' ה' הכין הדבר באופן שכלם כאלה עלו למעלה הנבואה האכסרית בחק הגבול האינטי * זה אינו סותר המוכח הטבעי * וכל ישראל מחויב' להאמין כן מהצד שהם מאמינים באמונה התורה ולאז נדרשו שכלם בכלל הבינו הקולות הנבואה ביהוד האלהיות ואינו מן התימה שכבר באמונה ארם אמר * וה' המיעוט אלא ימנה ארם קול רב קול סוס וכו' עד שמוכי הקולות רמזו לכפס * והיותו מוכני' שבחשוד השינוי מהרצה הנבוא' כבוד ה' שהוא עולם הגלגלים כמו שהמים נמסרים כבוד אל וקצתם גדול ה' שהוא עולם המלאים * וזה בלי אמצעי כיון' ה' פנים כפני' דבר ה' עמכם ר' בלי אמצעי אשר השרש בזה שראוי שגשהתם בדברים התוריים כדברים יונאים ומהקם הטבעי ובהנאי שלא יהלוק * על המופת האמתי שאם נאמר שהשינוי נבואה למעלה מהראוי לחק האינטי הנה יסוד המוכח הטבעי * אך כל עוד שנאמר שיצד הגם הכינס עד שאפי' הפתי שבהם עלה לנבואה זה דרך תוריי בלתי סותר המופת הטבעי ויפורשו הכתובים על איתתם כפי זה והחושב להרחיק עצמו מהמופת בדברים התוריים בכל פנה ופסיקה יכסל בהם ואין רפואה למכתו * ואין ספק שבנוענין זה הנכבד היו מדרגות בנצב הנוקומין וכן בהשגת השכלית מהם מצבם רחוק מההר דכתי' ושיגדו מרחוק ומהם בהתמה ההר דכתי' ויהינבו בהתמה ההר ולמעלה מהם אצילי בני ישראל ולמעלה מהם חוקים ולמטה מהם נדב' ואביהוא ולמעלה מהם ארץ ונמשה עלה אל האלעים * דכתי' ועל משה נדב' ואביהוא וכו' וא' כלל א' וא' ומינה כפני ענומי וכבר דרשו: ז' על ספוק שובע שמוות את פניך אל תקרי שופע אלא שבע כותב בזהו מן השכינה ויהם דומים לתמה זה אהרן דכתי' כנאל השמש בנבורתו ויהם ללבוה אלו בניו דכתי' כיוון וכו' עולם * מהם לרקיע אלו הזקנים * דכתי' ויהיו כזוהר הקרקע מהם לברקים אלו אצילי בני ישראל * דכתי' כברקים ירוון * מהם לשושנים אלו הנבנים התה' ההר דכתי' למנצח על שושנים ויהם ללפיד' אלו העומדים מרחוק דכתי' גר' איהם כנפידים ונר' מזה שהיו בהם מדרגות והכינס ה' ית' בדרך גם באופן שכלם ישיגו יעלה הכבואה כל א' כפי כמו וכזה האופן אינו זנהנוע * שיהיה נגד המופת אבל ה' גם שאינו סותר איתו המופת השכלי.

פרק חמשה ושלשים

הערה יג' למת' ה' ויראו את אלהי ישראל וכן ואל אצילי בני ישראל' לא שלט ידו לראות נהה היתה השגתם של אלו

אינם החשוב' בזה אשר חכמי המדר' ראו באלו הכתובים דאשונה ויראו את אלהי ישראל' ותחת רגליו שגרא' שניחתם לאל' ית' נשנות אחרי דאיהו הראשון' עוד האין ויחזו את חלקי' ויאכלו וישתו שג' ויהיה היתה השגתם מעורבת עם האביה והבדיה והיו ראוי לכל' יחזו יד כמד' הדין אלא הכנה להמתין להם כפי שלא לערכב שמתת התורה וכן' למולאים נעשו נדב' ואביהו' והקנים בהבערה * והרבה מורה מן אחר בעלי

וזו שאלת ההשגה כללה מן הגשמות מה שכללה ושהוא יתברך שבת מציאות החומר הראשון כמו הכה
 קדובה זה מי רגליו הוא הבה בשוק רגל וכמו רגל מורה שהיא סבה קרובה להיות והוא בעצמו מניעו
 להשגת הגזרות וזוהי אמר שמתה רגליו כמעשה לבנת הספיר שהיא משל לחומר הראשון שדומה לספיר
 היקובל כל היצואי וזוהי עשו שאין ראוי ליחס לו יתברך הנהיה החומר הראשון כינו סבה קרובה סבה יש
 גשמות ואם היא רחוקה וחסרים מי סבוגת הרב ביאת היגורלה שאלה האקזיסטנציו שהיא יתברך נפש
 הגלגל והוא מניעו על דרך הפועל כמו שהנפש הניע הגוף או חסילו שהאמר שהוא זה מניע אותה כדעת
 ב ד מ י יש טעות על הדרך שנבאר וכאשר הניע השמים הם בתנועתם מניעים החומר הראשון ומסבכים
 הטויות וההפסדים כלם זהו יוכן מלאונו כרחק לא מהחלק א' כלשון שאמר שהפגיו אומרת החומר הראשון
 ואם כן בזה לא טעו ביון שהסינו אמתה שהיא משהנה מהנועה השמים שהם סבה להיות כי זהו האמת
 היכולוסי ולכ' א הרב איתת' א' אונס הטעו' שהיה שמתהוה לו ית' אמתו והנה רגליו שהכניו לו ית' וז' כ'
 יחסו לבנת הספיר ומעשהו לו ית' מצד היותו ית' נפש הגלגל המניע הגלגל מניע חומר זה טעות כי אין
 ליחס לו ית' הדבר הבא באמצעותו אחר ובפרט לומר נפש הגלגל זהו יוכן מלאונו הרב שאין הם ויחסוהו לו
 ית' אמתו ומתה רגליו להיותו ראש ביוותו המניעים הקווה וההפסד כלו שאמר כי תנד היות ה' ראש
 ומניע בריותיו שהם הגלגלים המניעים הקווה וההפסד לכן יחסו החומר לו ית' וזוהו הטעות וזוהי שגור
 הכתוב שראו את אליהו ישראל אשר תמה רגליו החומר הראשון הדומה ללבנת הספיר שזה החומר מהנועט
 בעצם השמים שהו טהור ונקי וזכ' א ובעצם השמים לטוהר ויהיה פי' רגליו ר' ל' סבותיו כלו' מוכובין
 בתאמר הרב בשוק רגל כלו' שהגלגלים שהם מוכובים שהם מניעים ומנוני ית' והם סבותיו המסבכים
 הקווה וההפסד באמצעות לבנת הספיר שהו' החומר וא' כ' לא היה גדול לגונר אליהו ית' בכלן ביון שהסבה
 הקרובה הם הגלגלים המניעים החומר וא' כ' כיון שאין ויראו את אליהו ית' שתחת רגליו לבנת הספיר נד'
 שרצו ליחס אליו ראשונה לבנת הספיר שהו' החומר לא הנהיה הגלגלים ולקחו המוכוב שהו' החומר המורה
 הסבה שהם הגלגלים שהם סבה השני וזוהי האופן כללה מן הגשמות וזוהי אמר מה שכתב
 לד' דן אוק ראו כי הטעות היה באיכות הראיה וההשגה לא במהותה כי חף על מי שלא טעו במהותה
 טעו בהשגתה ואיכותה כמו שביארתי **ומפרשים** ואחרים פירשו שהטעות היה שרצו
 לדעת נדב הבובלה אם העולם נברא אחר העולם המוחלט כדעת הקבלה
 וראו את אליהו ישראל ותמה רגליו ב' אמרים מדובקים בלי הפרש הוא החומר הראשון שמתנו
 ההווה השפלות ונקרא לבנת הספיר מצד כסותוהו כמו שאמרנו והב' עצם השמים שהוא עצם בפועל
 ולכן אמר בו בעצם השמים לטוהר שהוא עצם בפועל טהור בלי כסותו והטעות היה כי אליו המתמים אינם
 בלי הפסד שהרי החומר המניעו השכל כן היסודות מצד השתנוהם מהנועת הגלגלים ולכן הונחו המת גלגל
 הירח אם כן מעצם השמים כל כל אשר למטה מהם אבל קנה מחכמי המדרש חשבו שאלה התקנים ראו
 השנה איתניה ואין בה לא טעות ולא שבוש זה נראה מלאונו הסבוכים שאמר ויעל גבד ואביהו וכו' ובכלם
 אמר ויחלו את אליהו ישראל ופיון שנתה הכלל שהם נשה ואחרן לא נשתבאו כן קנהם שהם הזקנים לא
 נשתבאו בהשגתם מי מוטעב הנופש שהיטו ביועשה לבנת הספיר ויחלקו במרכבהו השוג זאת ההנהגה כמו
 שאמר בתורה אכן ספיר דמות בשל א' ר' השו' אלו הב' הטוהר באמרו רקיע דומה לבנת הספיר וראיה
 והנה רגליו כמעשה לבנת הספיר ובעצם וכו' וכן הויה כמורכבה כמראה אכן ספיר דמות כחל אשר נראה
 ששתיהן השגה א' לדעתן ומה שאמר הכתוב ויחא את האלהים ויאכלו וישבו כבר א' זל שאלת האטיילה
 והשתייה אינה נזכרת אלא דניון ופועל לשכלית אמר האלוהים הבא חן בול לא אכילה ולא שתייה אלא בדיקים
 וזשבים ועמרותיהם בראשיתם וזכונים מניו השכינה דתיב ויחאו וכו' ולכן הרבם אגלום כללו אכלו ושמו
 א' ב' אמתה ההשגה הוא האלהי הזקנים ראו קודמה שאפשר לדעת מהשם זה שהוא אליהו ישראל ויחאו
 העניוהו הפענוחה דמתב אכנה' א' הליך ושהוא אחד פשוט דמתב ה' אחד ושליבו נשם דכהי' כי לא דאיתם
 כל הנוש' וישראל מתדני' אליו כנפשו וטעדה ההפסד דמתב אכנה' לא שתייה וזהו וכו' ועליוהם אמר ומי
 בעתך ישראל וכו' וזהם פירוט מהשנויות דמתב והיהם לי קדושים וכו' וכל זאת ההנהגה נכללה באמרנו
 אליהו ישראל ואחר שהסינו האפשר להם להקטין מעצם הנכבד והעליון שהוא אליהו ישראל הסינו אמתו
 עולם המלאכים וקראם כמעשה לבנת הספיר אשר בזה הורה סגולות שיש לתלמידים ה' א' שכתוב החומר
 הם הניד וכיניוהם מעט מעט לט' כהיו' ולכ' א' שהם כמעשה לבנת הספיר וזוהי אמר שהם דברים

עשיים ופעלים עוד אינר שהם כצבנת והרנס אנקלום אכן טבא ר"ל סהם נצחיים בהתמדה מנצד היותם חזקי הוציאות דמיון האכנים באמרים אבני שיט טהור • עוד קראם ספיר להיותם נקיים מהחומרי' כדמות האכנים הספיריים שהם חזקים ובהיריים אחר כך ירד להורות שהקינו עולם הגלגלים והוא אומרו וכעצם השמי' לטוב רנו שהשמי' עניויות כסופעל ואינוס צריכי' צורה שזימנס בפועל חמירים הספלי' ולכן אינר בהם וכעצם השמים לטוהר איננס האכילים לא זכו להשיג השנת הזקנים ולזה אינר שלא שלח ידו בהם ר"ל יד הכנאה כנו היתה עלי יד' אבל עם כל זה במחזה דלו את האלסים והננו תמנחה זה הכנאה האנשים מהאכילה והשהייה אשר נראה מזה שהשנה הזקנים היתה אמתית בלי ספק •

פרק ששה ושלשים

העירונו עליו כפי פשט הפהוכים דלוי להיתר כפי בחינת המוסנים שהם הדברות ענינים קשים אנלנו ואז יהיה זה היעמד שלם נוכח צד' הא' שראוי להביט למה קרא לאלה דברות דהתיב כמכתב הראשון עשרת הדברים ובתחלת אמירתם אינר וידבר אלהים לשון דבור ובמ' בקראם מאמרות סכן א' זל בעשרה מאמרות נברא העולם ושם בא לשון אמירה וכאן לשון דבור וכיון שהגזר באלה הב' ענינים הסם יתבדק למה באחד גזר לשון אמירה ובכ' לשון דבור • איננס התשובה בזה כי הנדבר לפעמי' המדוס בו שהוא דבור עם פלוני הנדבר כי המדוס הוא שהשיג ומעלה וכבוד כמדבר עם מלו' הנדבר וזה המדוס הביא במעמ' הר סיני אשר עם בני ישר' וכו' לדבר עם הנמצא העליון ולשמוע תורה נמפו ולו' א' היום הזה דלוינו כי ידבר אלהי' את האדם וחי' וזה קראם דברות כי מדוס גדול הו' שידב' העליון עם הספל ולפעמי' מדוס הנדבר בטבע עצם הענין שהו' דבר מיוחד אלל השנועים והיבת אמירה תשמש להורות שזה הענין אשר יבא נמפו הו' דבר מיוחד ואין לנו ענינים יותר מיוחדים כמו הנבראלי' מן ימינו בראשי' ולכן קראם מאמרות ר"ל עניני' מיוחדים' שהסכל לא היה מקיף בהם אבל בעניני' עשר' הדבר' בכר קתנס נטועים אלל הסכל העיוני שהם דברים מופתיים וקתנס אלל הסכל המעשי ולכן קראם דברות צ' הראות כי המדוס בהם מנצד האומר לא שהדברות ענינים מיוחדים' בעצמם כמו שפירשו' ואחר' השיבו לזה שאנשי' המעמד מהם היו הכלים בלי הכנה כלל' ומזה מלאים שנוסים ודעות נפסדות' זמורת גדול להסיר מהם השבושים ולפתח בסכלם אחר' הרעות האמתיו' ולכן בא בלשון דבור שמורה על' השביר' והקושי כמו ידבר עמים אשר היה בזה הענין זכור וקטוע אבל בו' ימינו בראשי' היה פעולה א' לכד שהיה המצאה הדבר נהיחכניות אל היס סהו' רומיות ומעלה ולזה באו בלשון אמירה לשון ההנצאות כמו וזה' האמירך היום ואין לך רומיות גדול מהנצות הדבר אל הפועל הגמור' והכלל שהדבור בא להורות על הכנעת המקבל ואמירה על הנצאות הגנדר' **שנית** דלוי להביט שהדברות כלם נאמרו בדבור א' דכתי' וידבר אלהי' ולמה קראם עשרה כי יצדק בהם שהם י' איננס התשובה בזה כי במציאות יש' מדרגות והנצאותים בין הע' בין הז' בעולם הגלגלים בין בעולם המלאכים והי' מאמרות רמזו על זה שהם מדברים על עולם השמים ורומיו' לעולם השכלי והרב במדע הביא י' מדרגו' המלאכים בשמותם והרא' בע' הספים לו' ה' מאמרות עם ה' מדרגות הגלגלים כפי אשר תראה כפי התורה אשר לו' וחכמי' הקבלה הסכימו עם י' הדברים אנכיש שהוא מורה על מוחיב המציאות עם בראשית' ולא יהיה לך שהוא החקת הנשמות והנציות עם מאמר האור • לא תשא' שהו' הדחק' הפרוד עם מאמר יהי רקיע' שבת המורה על קיום הגינע' עם מאמר יקונו הנינס' כבוד אב ואם עם הדשא הארץ אשר בהם פתח שר העולם יהי כבוד ה' לעולם כמזכר במ' אלו ערפו' לא הרנצ נגד המאורונו שהביא קטעה לעולם א' א' לב' מלכים שהסתמשו בכתר א' לא הנחף כנגד נפש ערף מיה כי צוה להם בפרמה ורביה' לא הנגוב כנגד הנצח' הארץ נפש מיה וכבראו באופן סלל היו ערפין זה את זה' לא היממד נגד נפשה אלם בכלמנו' לא הענה ברשך כנגד העשירי שהתיד להם כל עשב זורע זרע וממניו שהדבור האחד היה קול ה' כחה עצום ונפלא הספיק דבור אחד להם להקנס ולזכנס' שלימות ראוי להביט אם אנכי ה' אלהיך הוא עולם למנין עשרת הדברות או הוא דמות הקדמה להם ומתחילים מלא יהיה לך וכו' איננס התשובה בזה שכבר נמצאה השוכה סוכרת כי האמונה במציאותו יתבדק שהדועה אלנו באותות ומופתים וגלוי סכינה לעיונו הוא דמות הקדמה ויסוד לנצות שכלו דברות והם מתחילי' מלא יהיה לך והמניעה בכלמנו' והמניעה בעבודה זרה והביאו דלוינה לזה מיה שאמרנו ז' אנכי ה' אלהיך ואל למלך סנכנס המדינה אינר לו עבדיו גזר לנו גדות א' ל' כסיקבלו עליהם תלכתי' **אזנר**

אזנור עליהם נזרות כך אמר הנקום לישראל אנכי ה' אלהיך אני הוא שקבלתם אותי במצרים אמרו לו הן
אמר להם כשם שקבלתם אותי למנוח כך תקבלו נזרותי ודקדקו מזה שמאמר אנכי הוא קבלת מלכותו ושאר
הדברות הם נזרותיו ומצותיו יתברך וכבר כתבתי מצות אנכי הוא שרש בבחינת היותו מושכל

וימושו בהקם וסוף מצוה ראשונה לתרג' מצוה כפי ינה שהסוגו במעלת הנבואה ולזה יצדק היותו דבור
ראשון ויסוד ראשון ומצוה ראשונה רביעית ראוי להביט למה לא הביא האחדות והרחקת

המצוות בדברות הסיומה עקריים לאמונה ולמה לא הביא בהם אמונה השם ואהבת הרעים שהם מצות
כוללת לכל בעל דת אמרו ז' זה ספר הנזרות אדם בן עזאי אומר כלל גדול הוא בתורה ר' עקיבא אומר
ואהבת לרעך כלל גדול יותר רבי הנחומא אומר זה ס' הנזרות אדם בכלם אלהים ברא אותו כלל גדול בתורה

ולפי זה היה ראוי להביא ב' הדברות הדברים הכלליים אמנם התשובה בזה שהנאונים אמרו המצוות
ינהם שכליות ומהם במה ומהם במעשה ושרש כלם השכליות וכלו בעשרת הדברות שכליות שהיא אנכי
והתהיה נכנסו הדברים הנמשכים לו ית' ודבור לא יהיה לך נזרתיק כל הדעות הכוזבות ודבור לא השא

ידידיק כל הדבורים שאדם נמתיח בלמי מעלה אחר כך בא עבד אשר יוכלו כל המצוות המעולות
על יכלתו והשמתו יתברך ובשאר המצוות נכנסות כל המצוות שבין אדם לחברו ויובן שהדברות כלם מצוות
הונים אין צורך להמירם בדבורים אחרים כיון שהם כוללים כל חלקי התורה ומה שאמר בן עזאי

הנזרות רצה להורות שמדום העולם הכללית מכריאה אדם הראשון הוא עקר ויסוד התורה ורבי עקיבא אמר
אהבת הרעים הוא מצד היותם כלם נכנעים לאהבת השם יתברך שרש גדול בתורה ור' הנחומא אומר שמרשי
התורה האמונה שהנפס אשר בנו היא אלהית קיימת ונצחית אשר זה נזורה כי בכלם אלהים עשה את האדם

וכן באמר בזה שכתב אהבת האדם את חברו הוא מפני שהוא מיתם ומשפחה ותולדה א' וזה שאמר זה ספר
הנזרות אדם ונקרא אהבת הטבעית או יהיה עבת אהבת התועלת שמועיל אחד לחברו וזה אומר
ואהבת לרעך כנוח ונקראת אהבת המועיל או תהיה אהבת בעבור הטוב הנמצא בנאהב וזה אומר

בכלם אלהים וכללה העשרת הדברות הינצא שהדחיק שלש האנשים מהקטנות הנמשכות לנאובין
ונגבות וכינוא מצוה לנו בכבוד אב ואם היחס ואהבת הדברים המוקדשים וזכירתם חמשת
ראוי להביט כי סדר הלימוד להקדים הקל לקשה והלבוש הראשון מביא ענינים אלהיים והכ' מביא ענינים

פרסומיים ולזה היה ראוי להקדים לוח שני לראשון אמנם התשובה בזה שכיון שהמשפיע
הוא יתברך הנכבד הנורא ראוי להקדים להם ראשונה הדברים העמוקים בקולו העצום כדי שיכירו שהם
דברים נכבדים ועליונים ולכן הקדים הדברים שהם הראשונים בשפה ומשוכים במעלה והכריחים להשאר'
הנפס ויתרואו להקדים הסבה לימוכב וכל שבין שכל אלה האנשים היה מלוש ורצה השם יתברך להורות

להם אלה הענינים הנכבדים בעוד שיש להם אמונות ומוחק גומף לשינוע קול אלהים מיים אשר אחר זה
נחלשו ונדעך המסק ונכבה אורם עד שאמרו וזה הדבר אלניו וכו'

פרק שבעה ושלשים

אלהיך אל אמת * שנית * כי נתן עונש ואתי פוקד עון אבות על בנים אשר זה הורה המושכל המעשים
עם יואמר איש במטאו יומתו * שלישי * נתן סדר לעושה חסד לאלפים והסדר העונש היא סגולה למצות
לא תעשה ושכר במצוה עשה אמנם התשובה בזה כי הטעם בזה שאמר אל קנא אינו טעם

למה שהזהיר לא יהיה לך אלהים אחרים כי הטעם בזה אל האמת בשוא נהנה אכן מפני שהאיד שלל לבקש
האנושעים שילינו בעדנו לפניו יתברך אשר מצד השכל היה נראה שראוי לבקשם בא ונתן טעם לזה כי הוא
אל קנא וכמו שאדם המקנא בנאשה פנינים רבות נקנא אותה שלא כראוי לפי משפחת האדם וכן הוא ית'

מקנא לישראל שאינו רוצה שישימו אנושעים בינם לביןו יתברך וכמה שהזכיר עונש לבנים בעון אבותם
זהו בשאומים מעשה אבותם והגרסוני חושב שזאת הפקידה והעונש אינם נמשכת בעצם אלא במקרה
שאל האב נואבד נכסיו בעונו הכרח שהבן יפסיד ירושהו ומה שהזכיר סדר על ממשע העבדות וכן

שאל כל לוי האדם עבירה והכרעיה האותו לידאה שנים יש לו שכר במתקיים מצות עשה והוא אומר
אף לא פעלו עולה וכן

וזהו שכתבנו בפרק שבעה ושלשים כי נתן עונש ואתי פוקד עון אבות על בנים אשר זה הורה המושכל המעשים עם יואמר איש במטאו יומתו * שלישי * נתן סדר לעושה חסד לאלפים והסדר העונש היא סגולה למצות לא תעשה ושכר במצוה עשה אמנם התשובה בזה כי הטעם בזה שאמר אל קנא אינו טעם למה שהזהיר לא יהיה לך אלהים אחרים כי הטעם בזה אל האמת בשוא נהנה אכן מפני שהאיד שלל לבקש האנושעים שילינו בעדנו לפניו יתברך אשר מצד השכל היה נראה שראוי לבקשם בא ונתן טעם לזה כי הוא אל קנא וכמו שאדם המקנא בנאשה פנינים רבות נקנא אותה שלא כראוי לפי משפחת האדם וכן הוא ית' מקנא לישראל שאינו רוצה שישימו אנושעים בינם לביןו יתברך וכמה שהזכיר עונש לבנים בעון אבותם זהו בשאומים מעשה אבותם והגרסוני חושב שזאת הפקידה והעונש אינם נמשכת בעצם אלא במקרה שאל האב נואבד נכסיו בעונו הכרח שהבן יפסיד ירושהו ומה שהזכיר סדר על ממשע העבדות וכן שאל כל לוי האדם עבירה והכרעיה האותו לידאה שנים יש לו שכר במתקיים מצות עשה והוא אומר אף לא פעלו עולה וכן

ר' לוי אומר שיש עבודה יש לו סדר במקום נראה כמ"ס שבועות ראוי להביע שאמר דבור לא יהיה
 לך בלא ג' דבורים רגופים לא האזיכיר בו העונם באתרו לא יקנה ה' שבת הזכיר בו העונם כי שבת ימים
 עשה ה' בו דבור אב ואם הזכיר בו סדר לנגמ' אריכות ימים וראוי לדעת למה אזהרה לא יהיה לך הבית ג'
 דברים טעם עונם וסדר ואלה הג' הזכיר בכל א' מהם א' לבד' אונסם התשובה בזה כי גדולה עבודה
 זרה שהזכיר בה תורה בכל התורה כלה וזוהי בה לעובר בה עונם מופלג ונכבד הטעם כמו שפירשתי
 וזהו דבור רבה העד' גם שיהיה נכבד ל'ת' הבוא בה סדר אהרם בפרש' שיש השכל גורר בחסוד ואין יראה
 לאדם לדבר שקר וכ' להשבע ולכן אין סדר למדע עצמו תשכועת סוף שקיצר הטוב אינו אומר להשבע
 בסקר כשאר האלה הגופניות וזהו הבית בה העונם ולא דבר אחר ובשבת מביא הטעם לבד לפי שהשבת
 מועד על סודם העולם ועונסה במקום אחר ממלליה מות יומה ולא הזכיר בה דבר מפני שגמר על השבת
 ככולל שיש למקיימו התורה וכן כבודו אב הבית השבת לבד מפני שהיא מנוח השכל מקיים אותה ויחסום
 הבן שאין לו סדר גם שיכבד לאביו שמינית ראוי להביט באתרים ז'ל' זכור ושמו' בדבור אחר ג'אמר
 אם כוננת ז'ל' שבעה שהקול חתך הנועה ז'ן זכור חתך הנועה ש'ן שומר הנה זה מזה הנמועות ואם כוננת
 לומר שאמרנו דבור אחד פסוקים זה לזה למה לא כתב שניהם יחד בעשרת הדברות אונסם התשובה
 בזה שיום השבת מביאה אונסה ומניעה מהתעטף ואמר זכור בכמית האמונה אומר בכמית מניעת
 הנאלכה אחרים שאמרנו דבור אחד כי הא בזה היל' אכן בעלי הקבלה אמרו כי שומר מדת לילה
 אחר שומר ינה נלילה וזכור תורת יום וכן בשבת הנורה על חדום העולם יש בו מרת לילה כפי המוסת
 השכלי ומדת יום כפי הדין שלא ירד בשבת' השיעית ראוי להביט בו נהן בשבת ב' טעמים מחולפים
 בלברות הראשונות אומר כי שבת ימים וכו' ובשניות אומר זכרתי כי עבד היית וכו' אונסם התשובה כי
 בלברות הראשונות נהן טעם לשינה מפני שהוא יתברך שבת וכו' הן טעם כיון שהזניחו ימנרים דרו'
 לקיים מאמרנו יתברך והגרסו כי כתב שיש דברים הרבה שנבראו לתכלית רבות וכן בלא בהורה דברים
 אחרים לתכלית מחולפים אך הרב הנאמני כתב ששבת מורה בעצם על חדום העולם ופלא' נספק בו זכור
 מביאה נצרים עשירית למה עני ישראל ראשונה לבד נעשה ואחר כך הוסיפו השנועה באמרים כל אשר
 דבר ה' נעשה ונשמע וכן הם אמרו דבר אלה ענינו ונשמעה ולא זכרו עשייה ומטה כשספר ואלה זה במקום
 תורה אמר ושומרנו ועשינו אונסם התשובה בזה כונת ישראל בהשבות למה של יטריחם בלרוד חכמות
 ודעות אלה כוננים לבד כי הם לכלל האנוש העם וז' כל אשר דבר ה' נעשה לבד אחר כך שפירש' שמינית
 נמשך יתברך וכן כל דעות ואמירות תכליות ובלאו למטה שנית ואמרנו אין לנו יכולים לטבול קולו של הקדוש
 בדרך הוא וזהו דבר אלה ענינו גם שיהיו הדברים השמימיים והשכליים ולפי זה הוסיפו על המעשה הראשון
 השניעה וז' ויאמרנו כל אשר דבר ה' נעשה ונשמע וזהו ינה ספפר משה ושימרנו ועשינו ר'ל' הראשונה
 אמר עשה ואחר כך שמינית אבל מטה הקדים בספרו השמינית מפני היות' הראשונה והיא העקר וכבר
 גבה המין לזוניה ואמר עמ' פיה ז'ל' דקדמיהו אין לפה וענו לו אין דמנאנן בהתימות בתיב תונת ישרים
 הנחם והצבו גברי דמנאי בעלילות כתיב בהו ופלף בוגדים יגדם רצה זה המין לומר שראוי לננוע
 הראשונה ואחר לעשות והיתה השוכנה כי בטוחים אנו שהם יתברך לא יקשה עלינו ענינו כי התורה האלה'
 בלא יסר ואית' ולכן אמר תונת ישרים הנחם אבל שאר התורות שאינם אלהיות ראוי להבין כל משפט
 ומשפט מהם קודם שיקבלו וז' א' ופלף בוגדים יגדם וכבר שפאר ז'ל' קדימה זו שהקדימו ישראל לעסיה
 לשיעיה כב' דברים אם מפני שאלאסי השרת נקדימין עשה לשיעיה כמ"ס הכתוב עושי דבור לשמוע
 בקול דבור' אם מפני שהכלית המעשה הוא להשלים כל האומות בעצם וזהו השלמות ככולל דבר שיהיה
 מעש' ישראל הקדימו הכלית ולכן א'ל' מה הכוח זה פרוי קודם לעניו אף ישר' לן וז' הכפוח בעני היער
 להיות בני אדם כטבעם מהמלכו המזנים ומלוקי הדעות

פרק שמונה ושלשים

ובהכרח הם צריכים אל הקבוצ המדינית צורך הכרחי
 פני מה שאמר הפילוסוף בהנהגת המדינה לכן כדי שהעולם יתנהג כסדר נכון וישר צריכים למהזרין
 שיהיה וילמדום ללכת בדרכי השלמות עד שאמר החכם כמו שא' ל' להתקיים סדר העולם וזהו נביאים
 ומנהיגים ויוזרי דרך מישיחיים בני אדם ומוודיעים להם דרך הנלמה העולם הזה וקנין העולם הבא ואין
 יקרבו אל האלקים כוננעיהם וכן אמר באין חזון יפרע עם וכו' והביא מברייח לישראל לננוע דבריו מפני
 שהם הכרחיים לתקון האומה כמו עבודת האלמה וכמו שנוכד האלמה דרך שיביע

הפועם כפי טבע החרץ וכן להקן המלאכות האלוות לכל זרע וזרע כפי איכותו ובמותו וכן הנבוא צריך
 שיוכח איכות העם והענינים הצריכים אליהם כפי איכותם ובמותם באופן שיסבירם ויהקנם על השלמות
 ולזה אמר האוינו ובמתו קולי ואלמד הלא אם שיה פניה כי לא בחרוך יודע קתם וכו' וכיים גם זאת מעם
 ה' צבאות יצאה וכו' רוצה לומר כי הקון האדמיה והספירה מעט הצבוא יצאה אשר בארצות הכלליה מעט
 בדברים האנושים הגדול היתה בדברים הסכלים ודאי שהדע שבבחינה הכלליה מאלה נבואו דברים
 פיהם חסבו שראוי לו לדרוך אחר ההלוה הנפשויות באכילה ושתיה ואמרי הדמיונות מהכבודות והטובות
 הזמניות וקניני העושר והקון וכבר הוא נזה אורה באנרו הוא מנמיכה בבקר וכו' ואמר הוי מביעי בית
 בבית וכו' שמים חשך לאור וכו' אשר כל אלו רודפים אחר הבחינות והענינים הנפסדים בעצמם אבל
 אחרים חסבו שראוי לאלם להשתדל במושכלות העיוניות ולהדבק בעולם הרוחני ולהיות כל ימיו מוחסם
 בעניני העולם הזה ולהניח יסוכו מפני החבולות שבו והתמדה הפגעים ודמקה העיונות וכו' דרכים אלה הם
 בלתי משובחים כי הראשון מביא האדם להפסד הנוף והנפש וכו' מביאו להפסד סדור ותקון בני אדם
 ומא' ולה הבורא בעולם הטובה לאומה שיעד כמה שהקן עניניו ויהא דרכיו בשהי השלמות ולזה נהג לנו
 הורה אלה הנזורה הדרך האמצעי בין הסכל וההלוה נרמיקהו וההלוה המפסדות וכן מההבוררות
 הקנוני כפי שיהיה האדם בזה החבולות מתינו מוצלח ואחר הספירה הטוב המפס לעדוים בעמק הרוחני
 וה' ויצו ה' אליהם לעשות את כל החקים האלה לשוב לנו כל הימים לחיותו כהיום הזה הרצון שיהיה
 אליהם עשית החקים שטעמם נסתר וכן צוה לנו במלך האנוני שהיה היהא נמדד רוממותו וההכלליה בזה
 לשוב לנו כל הימים בעולם הזה ולחיותו חיות נפשיי כמה שאנחנו היום חיים אשר נראה נזה כי הורה
 גזרת הקון הנכסש במעשים וכן בדעות אנתיות אבל יהושע הכהן חסב כי המורה הנפשוית אינם סבה לנינוש
 האדם מהלמה הנכסש רק חסב כי הכל הלוה בדעות וה' ויהושע היה לנכסש בדעים צושים שהוא כחן למדו
 הנפשויות היה מושב שיוכל לעמוד ולהדבק במלך ואזמן השנים גלו לו שהמעשים הטובים הם הנפלי הכרחי
 בדבקות הנפש עם הנופך ולא ריז זה אלא שכל זמן שאלם מנווף בוטעמי לא יהיקניו בשכלו הדעות
 האנתיות וזו היא הכונה באתרו הכירו הבגדים הנפשים מעליו ולבוסת המתלבוה רומי למדות היסודות
 וזהו צוה שאנו צריך סבור על ראש שהם האנתיות והדעות האנתיות וזו עלה דבקותו עם המלך ואמר
 וינלך כפי עומד וראוי שדע שמי שהולט עם הקדמים האלה הוא שלם אדם כלמה אמתו
 נפלי כי זה כל האדם אשר אלעזר כל העולם לא נברא אלא בשביל זה אשר אבא שקול זה כנגד
 כל העולם בלו רש' א כל העולם לא נברא אלא לצוה לזה הרצון כי דעה ר' כי האדם השלם נברא כל
 אשר הימן לסמכו וכלם נבראו בשבילו שהוא דמיון פרי האילן שכל חלקיו האילן הוא בעבור הפרי ור' אבא
 חסב שאינו דמיון הפרי אלא דמיון המרגלית שהיא אבן קטנה וימנע ירכים אותה באלפי זהב וכסף וכל
 הזהב כלו שיה כמו המרגלית וכן האדם בכף מאזנים אמת ושאר הימן בכף שמה מוכיע את כלם ובא רש'
 ואת' שאינו כר' אליעזר חסב שזה האדם כמו הפרי והשאר דמות הקליפות ולא כר' אבא שחשב שיש לזה
 האדם ערך וסווי' עם אישי הימן שהוא שקול כנגדם אלא לא נברא כל העולם אלא להתחבר עמו ומהמד שהוא
 אדם צריך אל העברה שתעזרהו בהקון הנפשויות והתלבושי' וכיוצא וכן הם צריכים אליו להורות אליהם
 הדרכים הישרים ולכלי זה ה' דמות הימן שצריך אל האומה והם צריכים למלך ויש לתלך ב' מדרגות שהו'
 שקול וינמיך אחר נכלי מזה הכרח התורה האלהית באומה להשירם באופן שיהיו מעולמי בע' הד'
 וצריכים בע' ה' והתורות הנפשויות רצו להדמות להורה האלהית והגדולה שבהכרות להביח היותה אלהי'
 אנתיות אשר האנושי שהביאה הנית התענוים הנפשיים וזהו אותם ופ' העניני' הנפשי' למש המסוס
 כמו שעה אדוננו נר' עה שנפרד מהאסה הלא רחוק הנית שריים כנבואה ינגבי דברי הנביאי' האמרי' ש
 התימיוו בפתיחות הענוג המסבל כנ' שה' בצדקי' כן כעננת ואחאב כן קוליה שאנפו את בני דיעים.

וליהות

האנושיים שלם
 הנביאים באימו
 בתכלית השלמות שהוא אלה גדול לא יתית כסולתו חכם אחרון
 זכרו תורת נמה עכדי הרצון גם שיהם בגלות ואינם יכולים לקיים התורה הכללית על ז' זכרה
 בזדונם וספר שלמותם מנד האנושי שהביאה שהו' משה עבר ה' עוד שנית שבוהו כחורב שהו' מיקום
 נפוצים ולא כהדר דברתי עוד שהתייבה בקבון עם רב על כל ישר' עוד שהכלול חקים שהם למעלה
 מהסכל שימיוו ונפשו' שכן אלה לחברו כפי שהקול הטובעי אשר העזר כל זה על שלמותה'

בין שבוחרנו שאחת מהאמונו' ההדדיות להאמין היא שבואת
 מר' עה למעלה ומבואו' שאר הנביאים להיותו איננו בהורה
 ונקרא על שמו לכן נקראה זה ונשאל שאלו' על הסוג נבואה אשר נודע' יתבאר אך היה אדון לכל הנביאים
 ועם היה הדבור בזה יותר ניוחד במלך ב' כי גם ידבר בנבואה בכלל מ' מ' כאן נדבר בנבואה נמש' בפרט
 לבאר ינעלה' כי בזה יתבאר מועלת הנורה שהוא יסוד זה החלק הא' ל' מעלה הנורה האלקית ומ' נ' גם
 גם נבאר דבר מה דרך בזה מהשגת משה' השאלה הא' מי הוא הפועל והמפעיל הנבואה למר' עה
 את הוא השכל ההתאון הנקרא אל'ט פכל הפועל והרב קראו אישים או הוא השכל העליון יתברך שמו כמו
 סבה קרובה או את הוא מלאך מהשורשים האמנעיים' אמנם בתשובה זה אומר אשר כפי הפירוש נראה
 שרוב במועד גור שהוא ית' המפעיל הקרוב בנבואת משה שכתב שם א' מר' הבדל'ט שיש בין נבואת מר' עה
 לשאר נבואות הוא שבנבואת שאר נביאים על ידי מלאך ולכך היו משיגים במלך ומידה' אבל מר' עה לא היה
 על ידי מלאך כמו ש' פה אל'ט פה אדבר בו' אבל המעמיקים בדברי הרב אשפי הודו בספר המורה או גור'ים
 שבנות הרב בזה האמין' שכל הנביאים משיגים ע' מלאך הכח המדמה המקבל הנבואה חוץ ממ' דעה
 שלא היה משיג ע' הכח המדמה אל'ט ע' השכל לבדו אבל במשפיע הנבואה גור'ים שלא בא למעשה ע' השכל
 העליון רק קדמות סבה רחוקה' ולפי זה כל הנביאים לא קבלו השפע מהגדל העליון שהוא השם והדרך
 רק משכל הפועל שה' המפעיל במשה ובשאר הנביאי' והמעניקי' האלה שאמרו שבנות הרב במלאך זה
 הוא על המדמה וש' להם הכרח מפני שרוב כפוזר שהוף גם מלאך פי' משתפיו' הו' על המדמה בלשון ר' ל'
 אמרו במדרש קהלת בשעה שאדם יטן נפשו אומרת למלאך והמלא' לרכוב ולפי דעתו הנפ' בכאן הוא החוש
 המשותף בעת השיגה והגבר המדמה ויקח מהחוש המשותף הגדול הנבואות שם בעת היקובה ונפשו
 בכאן נקרא המשותף והלאך הכח המדמה וזהו המלאך אומר לרכוב ר' ל' שהמדמה מדמה הגדולה לשכל
 הנקרא ברוב אשר הם' כמות וקראו למדמה מלאך לפי שהוא יתקף השכל ודמה שהוא מלאך' ובבר' יש
 דברית הרבה בספר המורה ובפרט שפרקי הנבואה שגרא' משה שמו' עה לא נבדלה נבואתו משאר הנביאים
 בבחינת המפעיל כי בזה היה הוא השכל הפועל ואין חילוק ביניהם במפעיל' ומפני שזה הדבר ר' מלאך
 לרכבים מופשט הנורה' אל'ט היה לנבואת כפרסום אל'ט שכל הנבואת משה המלאך שהוא שם משה' הנדמה
 ולגדל כדי שימשיכו שבנותו במשפיע וכפי האמת כוונה לומר' מר' עה החול הנבואה בו על הכח הדברי
 לא על המדמה כמו שבאמרו' אבל הרב ר' ל' בדראשהו כתב שבואת משה היה מהשפעה הראשונה
 בזולת איננו אל'ט הוא ית' משפיע בו כמו סבה קרובה וזהו יש הרבה ראיות בהורה' הראיה הראשונה
 שכבר בפ' אמרה הנורה ושמי' ה' לא נודעתי' שגראה ששם משה דבר ה' באמועות ה' המיוחד ולא כן
 שאר הנביאים' וכהם הרב המורה ששם בן ד' לא ישתהף בו נמצא מהניבואים ומשה השיג באמועותו א' כ'
 יחשיב שהוא ית' כמו סבה קרובה השפיע במשה הנבואה' הראיה הב' נמועשה העגל שרעה השם ית'
 לנפרם נמר העושם ביד מלאך שג' נשלחתי למיך מלאך בו' וישראל התבבלו ולא שהו איש עריו על מסירהם
 לנאלך ועל זה הב' משה ואמ' אלה ארץ בניך הנלכים בו' ואם הנושפע לנמש' המיד הוא מלאך ומזה השפע
 המלאך היה מנהיג את ישראל אך אמר ומה' יודע איש' בו' האל בלתיך עמו אשר נראה מזה נבואה כי
 נבואת מר' עה לא היה ע' מלאך אל'ט ממו' יתברך כמו סבה קרובה' הב' מרים וזהו אמרו הרב אך
 במשה דבר ה' גם בני דבר ושניהם נעקה את יהיה נביאכם ה' אמרה וכו' ר' ל' גם הנבוא' שלכם ה' מלאהו
 ית' לא יחשיב שהשנה לנבוא' משה והו' כי אלה אינכם נביאים בעצמותי' וכבבודי רק אתם נביאים
 בבואה שלי שהם המלאכי' והוא במדעה אליו שהו' בלי הזכיה שבו ופיתחו הגדולות הנפוחות כפי כמות
 ואיכות המראות כמו שהשיב' ר' מ' לכותי הבא לי מראות קטנות הבא לי מראות גדולות כמו שבבאר' והעיד
 הו' ית' לא כן עבדי משה אבל פה אל'ט פה אדבר בו' ומפני שבכך יוכל האדם לדבר עם חבדו פה אל'ט פה
 ולא יבטג בגדולה לכ' והתמונת ה' יבטג ר' ל' שהיה משיג מי המדבר עמו ונעשו אל'ט הצדיקי' בחרון אף
 להיותם נזופים ויגרים בנדרת למשכם שהם ומשה שותי' מוקור א' וזהו בן עונש המלאכין בהורה מר' עה
 ומשכ' דעה בזה' הרב' הידיעות שבהם נללו למר' עה שהשית' האל העולם מאפס מוחלט וכן הנביאים
 ושאר הנביאי' וכן באו בהורה הסודים ומצות מר' עה' האלה לקנות ההצלחה הנצחית בדרכים זרים
 למקירה האיננוטית אשר ר' מזה שהשיג מר' עה למעלה מהשכל הפועל בדברי' ארץ בטבעו לדעתם וכמה
 בתוכי' וזמירות מורים על זה' ומשק אפי' דברי המורה במה שהתב' ארצו יודבר בגבול' מר' עה בין

שאינה נכללת בגרף עם שאר הנבואות לפי ששם נבוא אמונס יאמר על מר' עיה ועל זולתו מהנבואים בסופו
 עכ"ל גם כי הרבנים גורסים שלא נאמר בספרו עם שאר הנבואים אלא כשהתקף גמור וזה הגרסאני חסוב
 שנבואה נמשה נתחלפה לנבואה שאר הנבואים בפסוק ויהי ואנחנו חסובים שנתחלפה בהבדלים עצמיים כמו
 שידברו המינים זה מזה והלכה כחמני' שאמרו שאין ראוי לדבק הורה נבואים וכתובים כאשר אלא כל א'
 וא' בפני עצמו אשר נר' מזה שנבואה נמשה מחולפת בינו משאר הנבואות ונגזר שהי' נאמרה אחרות'
 כמו סבה קרובה וזאת אמונע' ולא הורה נפטר לחסוב שלא עלה משה למעלה בזאת אם ממני שהפסוק יעיד
 שנר' אליו מלאך ה' בנעמד הסנה כי זה היה בתחלת נבואתו כמו שנבאר וכן ממני המתחבה שיש למקוריס
 שפסח האדם מושפעת מהנבדל הארון שכבר ביארתי שלפי דעת התקובלים האמתיים הנפסח האיגוסית
 מהאומה יש לה מקום יותר עליון אשר נמנו נחצה וכן המתחבה שהניחו לבדש שהתולך הוא הימשיע
 ממני שב' קצוות מחולפים לא יתחברו רק בחינעי משהק' ביניהם אשר ממני זה שמו המולך שה' אמונע'
 בין השכל התחתון והעליון שזהו שרש נודק בפעלים העכביים אבל הפועל האלהי הוא ימשיע המוקבל
 ומשיע בו כפי כמו ה' ד' קול ה' בכח קול ה' בהדר'

פרק ארבעים

הנבואה הב' מי הו' הכח מנחות הנפסח האיגוסית שמוקבל השפע הנבואי
 בשאלה נר' עיה'ם הוא הכח הדברי לבדו או המדתי לבדו או שניהם יחד
 או יוצא בנפשו כפי נוסף שלא יתבאר הכח הנפסחת האיגוסית אמונס' החשבים בזה כי הכח המדמה
 לבד אינו מוקבל הנבואה כי הוא כפי גמתי והנבדל לא ימשיעו אלא באמצעות הכח הדברי בזה שכתב הרב
 בי אם יהיהשפע על המדמה לבד לקוד הכח הדברי ביצירה או למעוט התלמודה זה הכח הממשי
 הנמוסים בהנהגת הנדמיות והמחשבים ובעלי המלומות הדוקים אשר יראה שכל נבוא' דריכה הכח הדברי
 והוא המוקבל בעצם השפע הנבואי וממנו יתפשט לכח המדמה אשר בכחות הנפסח כלם קשורים זה בזה
 אבל יש לראות אם משה נבואתו ששהמש מיהכח המד' זה כמו שנתמנו שאר הנבואים או לא שנתמנו אלא
 מהשכלי לבד' וכפי הדעת המפורסם נר' שג' נשתמש מיהכח המדמה בנבואתו ראשונה שבמעמד הסנה
 נר' אליו מלאך ה' בלבת אש וראה הסנה בוער באש וכל אליו היה הסנה מדמיות אחר נר' ששהמש מר' עיה'
 בנבואתו מיהכח המדמה' וכל זה היה בתחלה נבואתו ואין ספק שבתחלה נשתמש מיהכח המדמה כמו
 שכתב הרב עד שמר' עיה' הנבואה נבואתו היתה במלאך שנ' וירא אליו מלאך ה' בלבת אש ונתקף הסנה וכפי
 דעתו ז' בלבת אש הוא המלאך עמו והיה בית בלבת בית המזמר ומלאך עמו שאל ז' כל כתוב אמונע'
 אלהי אביך עירון היה משה בנבואה אינ' הב' ה' אם איני נגלה עליו בקול גדול איני מביעתי אש בקול ניווך
 יהיה בוסר לנבואה ר' א' כל נגלה עליו בקול גדול שהי' שכליה לבד יקבל פחד שעד עתה לא הורגל בנבואה
 אם נגלה עליו בהערה חלומית נודקת יהיה בוסר ר' א' שאינו הודעה נבואית לזה נגלה עליו בכחול' בגמית
 הנמשלת לקול שם חכין עז ממנו ית' וכן שכתב משה מיהכח המדמה' הב' ר' אלהי לזה מר' עיה'
 ודברתי אחר מעל הכפורית ובין שני הכרובים ופירושו שהכפורית הוא הכח המדמה ובהכרובים רמז לשכל
 המשפיע ולשכל התחתון המוקבל השפעה ולכן הם דמות זכר ונקבה אבל הרב המורה פרק מ' ה' סלל זאת
 ההכנה מתיבת כפורה כי רבה ונר' עיה' ממני מעלת כפורה מכין שני הכרובים ממלי' השתמש בכח המדמה
 אשר כוננה ז' שכל הנבואי נשתמש מיהכח המדמה' ומר' עיה' שהשתמש בו כ' שכל' שכל יוכל המדמה'
 לקבלו ולהורה המשפיע במשה שהוא היותר עליון שבנבדלים ביאר הדבר אחר מעל הכפורית שהוא נגלה
 על בות אשר שם חכין עז ממנו ית' ואין' מכין ב' הכרובים רמז לכח השכלי המוקבל הנבואה שדוק שהיה
 מורכב מהשכל הנקבה שהוא ידיעת הנורות יוצד העיון ומשכל האנאל שהוא השגתם מאור הנבדל העליון
 ואז כשהיה שכל מר' עיה' כלול מאלו הב' מעלות הנבואות בשם כרובים היה שומע הקול מהמיניע הראשון
 שהוא מעל הכפורית כמו שבארנו השלישית תמה שכתב הרב המורה כי מר' עיה' לא באתה
 הנבואה אשר הלונות המדמנים עד מות כל דור המדבר בעבור שנלחם מוסבל מראה ועונם הלונות שיראה
 מזה שכבר נשתמש מהדמה הגופני ולזה יסמ' לו הל' אזה והעיונות ואמונס' כבר הרב עמנו פי' כי
 הללו והעיונות שכל למשה אינו כשאר החולשות שכלו לשאר הנבואים כי יעקב אבינו ע' מר' אכלו על
 בן נפסח המדמה שלו ולא היה יכול להכינו לקבלת הנבואה וכן אלישע ממני כעשו על מלך ישראל
 הנודק להסיר מעליו הכעס והיון ואמר

ושהה

חלק ראשון

ועתה קחו לי מזנון אשר נר' שפאשר אמוס בהלה ונגון יחלשו כחם הצופני באופן שלא היו יכולים לקבל
הנבואה גם שיהיו ניתגודדים ומפרידי' עצמם מן החברה אשר זה יורה שהכחות הנפשיות בלתי מוכנות
אלה משה ע"ה כפי דעת הרב המורה לא היה המניעה נגד חסימת כחותיו הנשמיות כי לא היה משה
מיהם אבל היה מנד שלא היה יכול להתבודד מנד גודים ומשאל כמ ש איהם אשא לבדי וכו' וזהו הדרך
למדם זה בקונד בסוף לשונו ונר' וזה שאין מבוא לבח המדינה בנבואת מר' עה' הרביעית

שנראה שבתמס משא מהמלמה הוא יופני שכהב הרב כאשר תחול השפעה על הכח הדברי לבד והו
בת החכמים בעלי העיון וכשהיה על ב' הכחות יחד המדבר והמנחה זהו כה הנבואים ולפי דבריו אש
בשלו ממשה רבינו עליו השלום המנחה ישאר מכת החכמי' בעלי העיון לבד וזהו יותר ראוי לומר שבתמס
מהמדינה ויהיה מכת הנבואים' אבל זה קל להחירו כי בת החכמים תאיר להם השכל הנבדל להשיג טבע
הכולל מהצורות הדמיוניות והכח הדברי מקבל זה האור וכאשר הוא שפע רב יתפשט למדמה בהנאי שיהיה
גלם בעקר הדריאה ואם השפעה מועט או המדמה בלתי מוכן הוא מכת החכמים ומשה רבינו עליו השלום
כל כחותיו הנשמיות היו שלמים בהכליה והשפעה המנחה אליו הוא רב מאד מאד אבל מנחה לו סגולה

בשלה שכן הדברי היה כל כך שלם שהיה מקבל השפע השכלי באופן נאות מבלי שיטוהו צער' וגם
שהממד הדבור מהשפע מן רב לא יטוהו חולשה כי שכלו הולך ומתחזק בהשג' השכלית ואינו מובקש המדמ'
שיעורו כמון ששמים שאר הנבואים והמנוחיק בדברי הרב המורה בזה הענין יחזק בנורה כי יחול השפע
האלהי על שכלו של משה רבינו עליו השלום וכמו הדברי כל כך חזק שיוכל לחזק ולקבלו וכן שכלו של מר' עה'
כל כך דומי שאין לו הקשר עם המדמה ולא יוכל המדמה לקום מפניו כי הגבורה השכל תחלישו וכן מושגי

שכליים לא דמיוניים למחוק השפעה הדברי בהמדרה מהמדינה ולכיוון כה הדמיון יטוהו נאד החת הכח
הדברי לא ימוסל ולא יפעל במושג ולכן שלא הרב המורה הכח המדמה מנבואת מר' עה' השכל לא
יקבל כלל אבל שכל יקבלו שאר הנבואים כי נבואתו בהפוך עמיהם כנבואה אם כן יש לו מבוא מה בבת
המדמה אבל באופן יותר דומי ולכן לא יאיר הרב שיהיה בשהוף כי בנורה כי השכל ב' עזום ומתגבר

שאי' שהדמיון ישיג במושגים אין צורך להגשים כדי שיזכרם אש' ב' כי שכלו לעולם וזכר אולם לחזק
ברומי' כמו שהם בזולת שגשים אשר לפי זה הנבואים כחם הדברי' הולך ומתחלש ולכן מתגבר הכח
האחר ההפכי שהוא המדמה ולכן האמרוני' והנבואים היו כלם מנדברים במשלים רבים וקדוה וזוה' ומשה
בהפך כי לעולם מתגבר הכח השכלי ואפי' שיהיה בנבואתו מבוא מה למדמה וכפי ההודעה הפרטיות ג' כ
כי השכל אינו נותן אלף זברים כוללים והכח הדברי לא יקבל כי אם צורות כוללות ולזה המדמה צריך

לקבל הכולל מנד פרטיותו והבחין זה הענין כי הוא יאמר ונבחר' **וככה** עדים אמתיים יש בענין
זה כי משה נבואתו היתה נבואתה יגבלי' מכל ויחידה ולא כשאר הנבואים שכלם היו
מדברי' במשלים ומדוי' אוד יחידה וכו' עד שהיו אומרי' לו הלא מושל משה הוא וזמר עה' גאמר
ומדמה ולא במדות' וכן יר' עה' לא היה מקבל העדה ופחד בעת שרות הנבואה עליו מנמי שלא היה
ומתמס מהכת המדמה שהוא מהכח הפחד והנער לרוחק האותהוה לזה וכן אמ' בו כאשר ידבר איש אל
דעהו וכן בכל עת שהיה רוצה היה מוכן לנבואה ואם היתה נבואתו עי' המדמה היה צריך להבונן וכ' כ
שהיתה נבואתו בהקין ולא בשלום והמדמה ההגברתו בעת השינה וכן כאשר הדע מצאיה הנושאים
העמוקים שהיו נהג' על שאר הנבואים הנרת לנו לבזר שלא נשתמס מהכח המדמה בנבואתו אלא פנו
באמרנו וכבר קוד כח' המדע הביא הכבדים כשהב נבדל משה משאר הנבואים ומשם כלם הוא שמה לא
בשהמס מהמדמה כלל וכן הראה עדיין שהכחה רבותינו עמו במאמרו שהביאו במדבר כי רב מהמדברי'
שהיו ביד משה שלא היו ביד בלעם זה ב' ב' מזה ההפך ע' ה'

פרק אחר וארבעים השאלה ה' באיזה מנח היה משה עומד כשהיה נבואה מנגד
אליו אם ישן או בהקין אם כשהיה מתבודד ומתנתק בנבואה
אם כשהיה מתאום אש היה כשכול החושים פשאר הנבואים או עומד מבלי שני יקרה כהם' ארבעים
התשוב' ביה דע שמר' עה' מיום שחל עליו השפע הנבואי עומד הסנה נחלב כש רוח הקדש שמתחפש
בנפשו ולא נפרד ממנו כל ימי חייו ומנד זה הרוח המאמר בו המד' במנח' ב' ענינים נפלאי' א' שהיה
מתחזק הכח השכמי' שבו באופן שלא היה צריך כ' מונות מתוך שיתחזקו והשתכלה היתה משוערת כמו
שהעיד לא כה' עיניו ולא נס לפק הרנון אשר מנד זה רוח הקדש המדוכב בו לא היה רעב' ללחם

ולא נמצא למינס לא יזקקה העדר הסיגה ולא העדר הרחקה המותרות ונציאות או העדר שאר הדברים
הספרותיים בשאר תוספת כי כל הים ומהניס ומכוחותיו נציאות אלא להכרח העזרת היותו כפי התכונה
החדשה שהקנה אליו הרוח הקדש שלבשהו עד שדעת קנה והאחרונים הו' נמים בשאר ארון הנביאים נשתנה
בהפסוקים ונדמה לענם השמים ולזה הענין שאפי' בזמן קונו לא נהנהו יוצאיו כשאר הזמנים כמניחם
בהותו וכעלי קמטים וכן לא גם לימה באופן שלא ינעמיהו הכתבים למד מנד חפרון החזיר והכוונתו לזה
היה מראהו מיוחד באופן שהיו יוראים ונבטת אליו דמיון אחריו יוצאיו כמראה מלאך האלהים וזל
מלאך ה' רוח הקדש שלבשהו הקנה לו כח לא למד בתכונות הטבעיות הנמשכות לאדנות חלה ג' כ
במודות והיגיונים הקומסכים להרגל ולמנוח כי תנינו והנה ע'ה כמראהו גם שהגדל עם בת מדעה היה אהב
האומה כמו שאמר הכתו' ויגאל אל אחיו ויגאל בהבלותם וכו' וינכיחם אלדם מומו כמו מלאך הכתו' למיה הכה
דעה ויהי בעל נבונה כמו מנ' כשהכה את המצרי ואחריו ברחו נרש את הרועים אכן אשר שלבשהו רוח
הקדש כל אלו הענינים והמדות הנוספות נחלמו ונתחזקו כמיעור רב כמו שכתב הרב המורה ח' א' אשר
בהשפעת הרוח הנבואי על הנבואי לא יחזקו בו כמותו עד שיגיע הכח העשני כמעלה הנבואה בהכללה
גדולה כמו שנ' ואני נתיקן היום לעיר מבדד וכיוצא וכן תנינו בנדפוס שלבשהו רוח הקדש ולו נתלכס
באופן ונלכס עם מדין כמו שאמר הכתוב וירדפו אל מדין וראש עורב וראש הביטוי אל נדפוס וכן אמר
ויחיל בן ובריהו היתה עליו הרוח ה' בתוך הקהל וכו' בה אמר ה' לכם אל תיראו ולא תחתו וכו' אשר גראה
מהספור שרוח הקדש חל על כ' כמותו על כה הנבואי להחזיקו ועל הכח הקסוד לתת להם והיגוד העתידו
וכן הכים שינד רוח הקדש שלבשהו נחזקו כמותיהם כענין שאן בן יהו ושאר הנבואים ה' רוח
הקדש שלבשהו הכין את נפשו להיונה מדובק בענינים הרומני' וחושקת השנהו וגלוי הסתרהה יותר ממה
שהיה מושק קודם שחל עליו רוח הקדש ההוא אשר נעניו זה שאמר בשאלו ונלמה עליו רוח ה' והתנבית
עיתם והפכה לאיש אחר רונה לוותר שיהיה יותר מושק הדברים האלהיים ממה שהיה עד עתה ולהיות זה
הרוח בלדון זה בהפגנה רבה למד בו ואלתהי תן הרוח ושמעתי עליהם ונשאלו אלה אשר נרא' כי בשל הרוח
עליהם יתחזקו כמותיהם הטבעיות וכן ההכונות הנפסיות לסבול משא העם הנדבירה חזק גופי וכן הכינים
לנבואה פת מה והנבואו ולא יספו ומכני שיהושע' שהיה להיות יוצאי לשר' ויחלפו המנהיג שיהיה לו
הכונה גופית חזקה גם הדר' פנים כדי שיספרו ממונו ויכבדוהו ויחזקוהו יתירה להזכיר האומה ולכסוב
אותה פת מה כי מי יוכל לשמוט את עמך הכבד הזה הנדבך שלבשהו רוח הקדש והזי עולה במדרגה הכבוד
והמפגנה כח ידו ונתיי יסודק עליו והיבת הוד כוללת כל היגרות הנמשכות מרוח הקדש מזכרנו וכל
מהך משה אלה ידו עליו ואשר שביארו איך נוסה נהלכס ברוח הקדש הזה הנכבד והענינים הנמשכים אליו
שהוא חזק הכחות הטבעיות בקנין חזק במדות האינשויות להכנה נוספה בכח השכלי לתת טעם לכל דבר
ודבר נמשך להכנה השכלית הנוספה שכל עת היה מוכן לנבואה כי לא היה לו מונע לבקשה הענינים
הנדרשים לשאר האנשים והיה בהקיר וכפיה מבלי התבודדות כי לעולם ינמשכו בדברים הרומניים היתה
פוסקת ולזה לא יקרהו חמד ועצר כמו שהיה משיג לשאר הנביאים אשר נופני מעלהו הגדולה נקרא איש
אלהים רוצה לומר שהוא דמות המלאכים היושבים לפני אלהים ונקרא עבד ה' כי כמו שהעבד לעולם משהדל
למלאכת אדונו כן נר' עה לעולם משהדל בתלכת האל אשר נראה מזה שהיה מנעת אליו הנבואה בהקיר
שלא היה צורך לנשנה ובכל עת מבלי שישיגוהו מנוי כלל הלא הראה כשכחו לשאלו אליו למה נגרע לכלתי
הקריב וכו' ועודם מדברים עמו באתהו ההוסכה כנבואה עד שאמר להם שיתחזקו תלדבר כיון שהם מדבר
עמו בתשוב' שאלתם והוא אחריו ענינו ואמשה מה ינוה ה' לכם

פרק שנים וארבעים

באיכות השפע עצמו אינם ההוסכה בזה אשר קנה האחרונים חוסבים סיור עה השיג בשלמות
האנשים הנורוכים חמומר ונורה ר' איתה החומר הראשון והנדרות החלות עליו גם כענם הגלגלי וננד
היותם נפשיים וזהו מנד היותם הנורועים והשפיע' בעולם השפל אבל כשכלים הנפדרים לא השיגו אמתהם
כי השכל החמומיה לא יוכל להשיג עצמות ויהיה הנבדלים הנקיים חמומר וזאת היתחשבה יסודק להגלגלם
שדגנם ופניו לא יראו ודקדקו לא יחמוזו ותרני' וראית את אחורי ותחזית דבהרי ופירט הרב המורה שדעת
התקלום שיש בניציאות נבדאות עצונות א' אל ללדם להשיגם כפי מה שהם והם השכלים הנפדרים יתקסט

חלק ראשון

לשם ית' שהם לפניו וכן הם תמיד לחוץ השמחתם בהם ואלו נקרא פנים ושלל השגתם מית' עה באמרו ופת
לא יראו ואינם הדבר המושג אבל יתר' עה כפי אנקלו' שהם האחרונים הם הנמנעים של מטה מאלו במדרג'
הנמצאות ר' ל' שאני נוטה עמני מהם ומסלבים אחרי שהוא תשל לרוחם מניצחיותו יתברך והוא הנמנעים
הנמנעים של להם חומר ונורה כמו שביארנו והאימת שכל החכמים נוסבמים שהיבות פנים ואחר חולקים
כל הנמצא בכלל כי מנו פנים ומנו אחר אכן הם ויתחלפים בהם שיכלו פנים ומה שיכלול אחר כי לפי
הגרסאני א' זור כולל כל הנמצאו' הנומסו' ופנים כל השכל' הנכללי' אשר א' ל' לחדם כפי דעתו להשיג אימתה
מקומו והרב המורה יס' זה הדעת עצמו לאנקלוס והאימת כי מדיוק אנקלוס בן ברא' שתרנס ודקדמי כל'
משלל מהשגתו עצמותו ית' והדברים שהם ב' לפניו ולא אלו אלא נדרגה ג' בכלל היוסבים לפניו וית'
במא' נר ודקדמי' לא יתחזק שלא השיג לא פניו ית' ולא העומדים לפניו שהם השכלים הנכללים וכן לא השיג
הנגלגלים ונדד אימתהם שהם מדרגה שלישית כי ראה אנקלוס שראוי להרחיק בהשגה יותר מפניו לבד שהוא
פסע ההוב כדרטו בהשגתה להרחיקה ולכן הוסיף ואמר שאפי' דקדמי' לא יתחזק אינם כשנראה כתובי
המורה שנימנים השגת מר' עה במדרגה עליונה וכן דברי' ש' ז' שאומרים שעלה משה למירוט ומנא' לה' בה
שהיה קושר כתרם לאותיות וכן שנתוכח עם הנכללים דהתיב מלחם פני כפא' כו' אשר כל אלה הדברים הם
מסלים למחנה ששבע הנמצאות וקשרם זו וזו וכן השיג טבע יתהוה וככלד' גם אמרו על פסוק ותמסרתה
מוטע לא אלהים שבעי שברי כונה נבראו בעולם וכלם נמסרו למשה חזק מל' וכן אמר שמואל שכתב
באשכנז לירא התאירה אשר נראה שדעתם ז' ל' שהשגת מר' עה יותר גדולה מואת ההשגה שיחס אליו הגרסוני
ומה שבי' המורה על תרגום אנקלוס' ובאמר אימתה ענין זה צריך שנדע כי השפע המגיע למשה
היה גדול מהשפע המגיע לשאר הנביאים בב' מינים א' בטבע המושכל שהשכל מהנמצאות יותר מואת
הנביאים בהשגת כמות יותר רב מהם ואמתה יתהוה ית' מהם הב' שהשיג בטבע ההנהגה יותר מהם
הג' שהשפע הבא אליו לגלות לו כל אלה הענינים היה במדרג' יותר עליונה ודרכים יותר מעשיות מהדרכים
אשר בהם הגיעה הנכוזות לנביאים וככא' מין האחד שהוא טבע המושכל באי זה אופן הוא ואחר כך בחלק
הב' תראה הב' מינים הנשארים' ואומר כי הרב המורה סובר ונדעתי בו פנים ואחר כולל כל הנמצאו'
אך פנים נר' על עצמותו ית' לבד ואחר נאמר על העולם המוחס' ועל העולם השכלי' וכן סובר שיהיה
שכלל היבית אחר מינו אפסרי' להשיג השכל האנושי באור הכוונה והמנוח א' זה השיגו ומר' עה השיג המלטה
האחרונים כל אחר משה היות' שלם כשמתן בדרך נבואה ולא יד' ששיג' זה אלא בתננת מוח' אלהות
שעה הראה לו ה' בה דבר לא השיגו אדם לפניו ולא לאמרו' אשר נראה מזה סוד' עה השיג הנמצאות כלם
תומריים ודומינים הנכללים בתיבת אחר ולא שלל מקמו' ית' אלא עצמותו ומקומו בלבד המורה עליו תיבת
פנים והביא הרב ראה שיהיה השיג כל הנמצאות חזק מעצמותו ית' ממה שאמר' הכתוב ככל ביתי נאמן הוא
ובית האל אינו בלבד העולם השכל' כי אם כל העול' כלו מעלה ומטה פנים ואחר וכן מר' עה אני אעביר כל
פוב' על פיך אשר כיון בה שיראנו כל הנמצאו' אשר עליוס נאמר וירא אלהים את כל אשר עשה וכו'
ואין ספק שכל הנמצאים התחונים ועליונים נבראו בו' ימי' בראשית כיון שובאר' ויעד ה' בה למשה השגתם
וכן ממה שביא במעשה ויקרא ה' ה' בפסל' שם הויה אשר הכונה שהראיה כל הנמצאות העולות מינו
ית' ומכאן שהעולות הראשינים הם התלבים' והראיה היותר גדולה אשר עליו נדרס' דעת הרב הי' מר'
שאל נר' ויאמר ה' הנה מקום אתי שבראה שמתן לו מתנת חסד והשגת העולם יתירה על העברת הטוב ממנה
שאל' לא כן את חזק כללו הכתובים וכו' אלא כפי' הפרשה בחלק ב' פר' מ' ט' שאי' פרס' הודיעני נא וכו'
בדיוק נסל' שיהי רבת הערך והחשיבות וכן כפי' המעשה שהיה כן בכתובי' מינו' ויעבור ה' על פניו ויקרא
ה' ה' בדרוש הש' נות פרק יד' חלק ג' ומסכים עם הרב המורה דברי הרב הנאמני שמיר' ככריאת העולם
פ' שערים היסודות שער א' והיחבסי' ש' ב' והנמנעים ג' וכן נכללו לפי דעתם כל הנמצאות והידיעות בת' ט'
שערים ושער' חומים שהיו ידיעת הכורא' ית' לא נמסר' לשום נברא' ואל' תתהל' במלאכי נברא' העולם כי על
הרוב ידבר כי שער' חומים לא נברא' אבל לפי דעת הרב' נ' ויקאטיל אליו החומים שערי' כונה שנבראו
בעולם הם כלם מין לכבראים הנמנעים הנכללי' בתיבת אחרונים והשיג מר' עה מ' ט' מהם דרך טבעי' ונכוח'
מהם דרך נס והוראת שעה מפני היותו נותן התורה' אבל העול' הראשון שהוא מניטערון שסיו' כסם רבו
גם שהשיג ניצחיותו לא השיג יתהוה ועצמותו זה שער' ג' שנברא' ולא נמסר' למשה' וגם כי שער' זה נכנס
בכלל האחרים ולא השיגו משה' ידקד' וראית את אחריו על הרוב דרובו ככלו כי אין האחרים כלם בנידרג'

פרק שלשה וארבעים

ז' וכן יחד הפנים וכמה אחרונים לאחרונים הנראים אשר נראה מכל זה לפי דעת ר"ז וכפי דעת הרבנים
 ז' ומה שהיה מניחו הכותלים כלם והשיג טבעם ומיהוהו חזן ומהוה הסכה הראשונה והעול הקרוב אליו •
 השאלה ה' כמה שארית הורה ולאקס נביא עוד וכו' אשר
 נראה שנתעלו פלאיו על כל נבי הכותלים האחרים שכן אמר
 לכל האותות והמופתים בו ולאמרו מנינו בכתוב שכל מה שעשה מר"ע עשו הנביאי האחרים ג' כ' אם מנב'
 מנב' כ' ברובם ויעשו כן המדומים בלתיים וכ' שיעשו הנביאים אם נכתב הפסך אלישע הכה בהם בסגורים
 לעם הכא אחריו אם נכתב בכורות אלישע הייתה כמה נערים שלענו עליו וישעיה הכה בתחנה אסור בו'
 ואם קריעת ים סוף הגב ויהסע בן נון קרע הירדן וכן קרעו אליהו ואלישע פעם אחרת ואם מנבי שהוריד
 השמימה למטה לארץ גם בימי עליה היה כן ואם בימי שהעניס לקרס גם אליהו העניס אחרך ואת מתישק
 ואם בימי שעמד משה בלי אליהו גם אליהו עמד כן ומנינו אליהו היה אה בן הנרפית ועבר המטר שלש
 שנים בפרסום גדול ומה נאמר ביהושע הלמיד משה שהעמיד הסיים ביריחו ולא אץ לבוא כיום הקיים וכן
 הנביאי ישעיה הסיב על ה'ע'לו אחריות לפקוהו אשר גרף' האלה הנביאי' עשו נסים יותר גדולים ממר"ע
 אונם ההסכה בזה הקה רבים רצו לומר שכל הנסים הגדולים שהעניס משה הנביאי' עשו נסים יותר גדולים ממר"ע
 קריעת השמש אמרו ג' עמדה להם כמה נמסה ויהושע ונקדימון בן גוריון וזה כנ' ש' בימיה שאמר חל ה'
 פסדך וביהושע נאמר חל גדלך וכן מר"ע מהיה המהים ביום מעמד הר סיני וגם אליהו עבר הימטר כבר
 סבילו ז' שהיה מנבי שאמר שהיה הלמידו של משה אשר נרא' מזה שכל הנפי' הגדולים נעשו על ידו ובכחות
 ואמרו דרך אחר לקיים שהנפי' שעשה משה הם יותר גדולים והוא שהמעטו הנסים שעשו שאר הנביאי'
 והעלו במדרגה הנסים שעשה משה כונו הגדונוי שכתב שלא נהעכב השמש לפי האותות אלא נרא' להם כפי
 התקנה שעשו באותיותיהם וכן בכל המעלות אשר כי הענין בהסוף התה השמש יורסם בו השמש ואם זה הענין
 מהנומע במרוכ' בהכרח שיעש עמו ניצון השמש ויראהו זולת מקומו שהנכה שהנה היה בטבע הנל והענין
 לא בהנמים השפוינים ענינם וכן יעשו לכן הנרפית והטובות שרפאום מחולי חק לא שהמים מהם היה
 באופן שאין ראוי לחשוב שהנביאים יעשו נסים יותר גדולים ממר"ע אלא הדרך הנכון שמר"ע היה
 אזהרהו גדולים ותאותו שאר הנביאים לא' מנ' סבות אם מנבי ששמה רבינו עליו השלום היה נביא ראשון
 אשר על ידו נסתה המנהגים הטובים כי שאר הנביאים שקדמוהו לא מנינו שעשו נסים מפורסם יום ולהיות
 משה ראשון בזה הענין היו המעשים המהים מזה הענין אחרונים עליו שהם פרעה והנישכים אחריו
 והינסי יום עמו שהם קהל עדה ישראל והיו נוכחים ללדעת אם שעולותיו על ידי להם או כסוף או על ידי
 אחיות עינים או על ידי כח אליהו נמצא בו וכבר פרעה בקס חרטומים דוונים בקנה פעולותיו לפעולות
 משה דכהבו ויעשו החרטומים בלתיים כן עד שגאלו לכסוף ואמרו אנבע אלהים היא אשר מצד היותו
 בחזן ומנופה מלוחותיו נמשך הנביאי' שכוו אחריו צדקו בדרי הורה שלא קס נביא בישראל כמשה בעמית
 האותות והמופתים רונה לומר שכוו בפרסום גדול לעיני פרעה והחולקים עליו ולעיני כל ישראל
 המנסים עיניו ואולי זאת הייתה כוונת הרב המורה כוונת שכתב שהנמים שעשה משה היו לעיני כל
 ישראל ואשר הנביאים יעשו אותם ליחידים ומבי אדם רונה לומר שחמי מצד היותו ראשון בתנין זה
 היו בודקים אחריו ולא כן באשר כמו שעשה פרעה בכל יכלתו ואם חפמי שהאותות שעשה משה התמידו
 שנה והצלוחות והמטה של אהרן נצוה ירמיה בחרבן בית ראשון והם הם עד יבוא נזירה צדק והמן והמביד
 והענין במדרש והפסוק כל צדכס היו ארבעים שנה גם קרון הפנים היה אות נפלא אשר כל אלה הם גדולים
 מאלה ההנהגה ואם חפמי שהאותות שעשה משה רבינו עליו השלום נמשך מהם תועלת גדול
 שהכירו האומות שיש אליה עלין נבדל וכעל יכולה נזויר בתנאים מנד' המכות הנפלאות וקריעת ים סוף
 דכהבו כי שיעשו את אשר הנביאים וכו' ומכני אותה אלה קבלו ישראל את ההורה ולכן אמר זלכל
 ה' דחזקה זו קריעת ים סוף ולכל המורא הגדול זה ינעמוד הר סיני דכהבו ביה וכעבוד ההיה ירלתי ה'
 על מביים וכו' ותי לנו גדול כמשה שבהמעט נמים שעשה זכה להציל מיני ספת ופסות האומה החסובות
 ולכן ראוי לגזור שהנמים שעשה משה רבינו עליו השלום הם יותר גדולים בהמית ההכלית מכל הנמים
 שעשו שאר הנביאים גם אם התכוון בתכות מנדים ואשר הנסים הנמצא פועל בעולם המלאכותי הגלגלים
 והעול' השפל אשר נר' מזה גדולת הנסים שעשה מר"ע והאונם השאלה שאולטים מואחרים בספרי ולא קס
 נביא בישראל כמשה אבל באומות העולם קס וכן השאלה כי לא קס הוא כיוו לא יקום בעתה וזמנה ינעם
 ש' טוב נעלעו אם הנצח אשר נמר"ע אכפרי אלה הב' שאלות יתבאר בחלק ב' פרק י"ב באר היטב •

פרק ארבעה וארבעים

השאלה ה' בזה הכתוב עצמו שאמר לכל האותות והמופתים
 והיה ראוי שיאמר בכל האותות וכו' כיון שיהיה זה כענין
 האותות והמופתים עוד למה אמר בני ישראל אשר שלחו ה' ולא אמר אשר עשה נקמה כגון כמסקו סני
 ועוד למה אמר בהם לעשות בארץ מצרים ולא אמר לעיני מצרים כגון לעיני כל ישראל ועוד למה אמר לכל
 היד החזקה ויחסה לישראל כיון שהיה ממוכות מצרי' כגון שביד חזקה זה הדבר והיה ראוי ליחסה למצרים
 אינם התשובה בזה אשר הניח בן שלם יקום עוד נכחי בישראל ויחסה ויפאר היחדנה היתה גדולה
 שהשיג אשר היה לפי דעה נהג שנתנו בני ישראל הפחדה שהשיג יותר מהאשר ביקרו במהות חנה להורא' שמה
 התכוונו בשם פנים לא מפני שהם עצמיות ומהותו ית' חלף ומפני שהי' התדרגה היותר עליונה שהשיג ונתן
 סבה להיות יתר עה היותר גדול שכתבתי מפני ששם אותות ומופתים ד' ל' אותות שיעדס קודם בואם
 ומופתים שנקמה היו מכות ששאלם מנד היתה שליח שלחו ה' לעשות בארץ מצרים ונתמך יחסם נזק יוכלם
 לפרעה שהו' הנילך והארים ועמי הארץ ועב' ז' לא היה מודד כפי להרים את ידו ואת רגלו לנגע בו אשר זהו
 מלא גדול שהיו רואים בעיניהם הנזק והרעות הגדולות שהיה מבי' עליהם והיו מולקי' לו כבוד מופלג
 ולזה שער הכתוב לא קם נכחי עוד כמורה וראיה לזה האותות והמופתים שהיו רבים ומופלגים וכן אמר
 שלחו ה' לעשותם בארץ מצרים שהיתה מלאה כשמים ובפניה למשה שברח מימנה וכן היו הנבי' בנוף
 פרעה ועבריו ובניהם אשר זה היה על מעלת יתר עה שלא עשו כן שאר הנביאים עוד אמר אשר ידעו
 ה' פנים אל פנים ולא כן לשאר הנביאים והראיה לזה היד החזקה שהי' קריעת ים סוף שאלמנ' בה וירא'
 ישר' את היד הגדולה ושם השגו מעלת הגבורה דכתיב זה אלי ואנוהו ואמרנו חכמים זכרם לברכה ראה
 שפחה על היס מה שלא ראה וקזקי' כן בניו ויהיה יד ככאן שרית הגבורה על דרך היתה עלי יד ה'
 ואמר ולכל הימורא הגדול שהוא משמד הר סיני שפמדו ואמרנו אל ידבר עמנו אלהים כן מנות
 וימפני שאלו היו כלם השגות שהשיגו ישראל לעיניהם אמר לעיני כל ישראל והורו דקדוקי הכתובים שאמר
 לכל האותות ולכל היד החזקה מפני היותם ב' ראיות והלמד למד בעבור וכן אמר בני ישראל אשר שלחו
 ובאשר הנביא אשר עשה מפני כי הראשונה לא היה גלוי שכינה בהם ובשניים כן וכן יש הפרס בין אמרו ביד
 חזקה שהוא רמז לאמרנו הנה יד ה' קמה לאמרנו היד החזקה בהא הידיעה שהוא דמות אמרו היד הגדולה
 שהוא שרית הגבורה עליהם כמו שאמרנו

פרק חמשה וארבעים

טורם נגד תפסוק זה כאלו שאלה ה' בתי' אשר ידעו ה' פנים
 אל פנים וזכרו זה אל שבה העיד על מעלת מר' עה על כל
 הנביאים והה קשה שנמד אמרו לא הוכל לראות את פני ופני לא יראו נראה שהדבור פנים אל פנים נמנע
 למר' עה ולא זכה להשיגו ובכאן אמר אשר ידעו ה' פנים וכו' וכן ק' אם הכנים האלהיים אינם מושגות איך
 השיגו ישראל הפנים שנאמר בני ישראל פנים דבר ה' אינם התשובה בזה נאמר שפנים היכה מושפתת
 באמרת על עצמותו ית' ועל המלאכי שהם הדידי לפניו ולזה יסד הפיט וכמה פנים לפניו הנוראים ולפי זה
 כשאל פנים ימנע עה הוא בכתובת עצמותו ית' שהוא בלתי מושב לעיני כל בריה' אבל מר' אשר ידעו ה'
 פנים וכו' רמז לזה שהשיג מעולם המלאכים וכן מ' שדבר ה' עם משה פנים אל פנים הוא נזה התין וכיון
 שהיכה פנים כוללת העולם הרומני יצחק מטה פנים אל פנים דבר ה' עינכם על מה שהשיגו החזקים
 והנכבדים כי ישראל מהעולם הרומני' אבל בספרי לא רצו להוכיח שהיכה פנים משהתפת והרצו הכתובים
 שמשך אחרי מיתהו השיג עצמותו ית' הנכונה בשם פנים ומ' שהשיג פנים אל פנים הוא אחרי כפרדו
 מעולם היוחסו ומ' שה לא הוכל לראות את פני הוא בהיות נפשו מרובקה בתומו אכן כפי דעה הרב המורה
 יש חלוק בין פנים הממוכים על דבור כיון פנים בפנים דבר ה' וכו' ודבר ה' אל משה פנים בפנים
 לפניו הממוכים להיכה רחיה וידיעה כמ' שה לא הוכל לראות את פני אשר ידעו ה' פנים אל פנים ואכילו
 שלא פי' הרב זה היודעים מודותיו הבינו זה מרמזו כי הפנים הממוכים לידיעה וראיה הם מורים על
 עצמותו ית' כמו שפי' הרב בפרסום לא הוכל לראות את פני שהוף עצמותו ויהיה פי' שר' לא הוכל לראות
 במראה הנבוא' עצמותו ומקוהי' שהוא בלתיק' ה' בחוקו ובהמידות וכיון שהוא בלתי מוקף ומוגבל איך יוכל
 השכל להקיפו ולהבטילו ומ' שה אשר ידעו ה' פנים וכו' יהיה פירושו לדעת הרב שאמר ד' ל' שראה המהות
 במראה הנכונה שה נוגע שכתב אמר ובני לא יראו ולכן לא אמר אשר ראה ה' מושב התנאות אשר
 גם זה תמונה בשם פנים שפירו' מציאותו ומ' שה ודבר ה' אל משה פנים אל פנים הפנים ס' אל

אל הדבור ר"ל פונקט שוונע הדבור נבלו אינעם וכן פנים בכנים דבר ה' עזבם ישראל היו שומעי' דבורי
יה' בלי אינעם שמינעו להם אפי' שם הקדל בין הקולות למשה ולשראל כמו שביארנו ואפי' הקול עם
הדבור הוא קוונט גא' הפנים ובזכר התורה השאלה

פרק ששה וארבעים

לחייזן שיהיה נביא אפילו את ה' בהורית משה רבינו ע"ה אפי' יקוּשע כתב חלק מנזנה היה ראוי
לכלול את יקוּשע עם משה בזאת הגזירה ועוד שהתורה נקראת תורה משה וכן אינו אפשר עם משה לבני ישראל
וכפי זה אין לו סוף בבהיבת התורה ועוד עדות הכתוב שאמר ויהי ככלות משה לכתוב את ספר התורה
הזאת על ספר עד היום ואם התורה היתה ספרה איך אמר עד היום שהוא כנוי לדברים השלמים שאין
בהם חסרון כלל והסברה הוכיח כי נכזאת משה אין ראוי לכתוב בה בשווי דברי אחרים שבאו בנבואה אחרת
אשר ימלא זה נביאם שכל התורה כתב משה בלי חסרון כלל. אמנם בזה הדגוש נמלקוח זל והניא
וימת עם משה עבד ה' אפשר משה ית וכותב אלה עד כאן כתב משה ומאן וילך כתב יקוּשע דברי ר"ל ח"ל
ד' ש' אפשר שהספר את ה' והלא כבר נאמר לקוח את ספר התורה הזאת אלה עד כאן ק"ה ה' אומר ומשה ספר
מאן וילך ה"ה אומר ומשה כותב בדמיע כו"ש ויאמר אליו ברוך מפי יקראו אליו ואני כותב על הספר
בדיו ע"כ וים להעיר זאת הטענה מה הקושי ים בזה אשר בעבורו סובר ר"ל שיקוּשע כתב אלו הפונקט
פסוקים אם מפני שאין ראוי לאדם לכתוב אופן מיתתו בחייו ולמה לא נאמר אשר כלו שהוא יתברך ינגלה
לנביאים הדברים שהעידים להיות בעתיד ואשרי מות הנביא כמה אמנם והנביא מיעדו לאוונה כו"ש
הנה בן מלך לבית דוד ואשיקו עמו וזה לנו שיאמר הדברים הקורים אליו אחרי מותו או הקורים לאחרים
ולפי זה אין הכרח לדברי ר"ל וכן ים להעיר את ר"ש מפנים לקוסית ר"ל שאין ראוי לאדם לכתוב הוא ענינו
הדברים הקורים אליו במיתתו מה הועיל באמרן שכתבם בדמיע והלא בין שהיה הקבויקה בדמיע או בדיו
קושי ר"ל במקומה עומדת וכי משה מת וכוונה עוד מה ראיה הביא ר"ל מברוך בן עריה שהיה כותב בדיו
וזה כותב בדמיע עוד ים להעיר מה קושי ר"ש באמרן אפשר ה' חסר את ה' אשר ישוב ר"ל כי כאשר קראו
מר ע"ה ה' היה למסכו סכר נשאל כל הראוי להכתוב ואחר כך כתב שירת האזינו והכרחי אמנם שהוא
בחייו כתב שהוא את אפי' ולכן סובר ר"ל שהשלים ספר התורה אשר ה' לקוח ספר התורה הזה ובהסוף הוא
לאמר משרם מתלווק ר"ל ור"ל הוא סת"ם שהכתוב וימת עם משה עבד ה' וכל המפורש מה שזכר פסוקי' הוא
שכבר מת מר ע"ה וקבר אותו ולא ידע איש את קבורתו והוא ספור מנה שקרה כבר ואם משה ענינו הכותב
איך היה ימת לכן החליט המלך שיקוּשע היה הכותב אשר מות משה אבל ר"ש סובר שכונת וימת עם משה
עבד ה' הוא הספור על ענין העתיד שהודיע המ' למשה שימות עם בנשיקה וכל אלו הענינים שהם עתידים
לבא עליו אחרי מותו דמיון אמרו וכני ישר' אכלו את היקן ת' שנה עד כואם וכו' ועדיין לא נכנסו לארץ
ומפני זה חלק על ר"ל ובזר שימשה ענינו כתב מיתתו וקבורתו ולא יקרה מזה דבר בעל כמו שפירשנו שאין
כונתו באמרן וימת עם משה שכבר מת אלא שבעודו במיטת כתב אופן מיתתו וקבורתו וזל דנה ר"ל להוכיח
שכל התורה כתבה משה מנזם לקוח את ספר התורה הזאת ספר' שהיה סת"ם שלם ומבלי חסרון כלל אבל נמצא
חלוק בהתיבה שספר חלקי התורה הכתבם בשמינה וכתוב לבב אמנם אלו הפונקט פסוקים הכתבם בדמיע
ובכאשר כי בשמו היתה מתאכלת עליו והיות שלא זכה להכנס לארץ ישראל והכי ראוה שיוכל הכות' לכתוב
בחייו אופן מיתתו וקבורתו מפני שהודיע לו דבר זה והוא כותב מה שמשמיע לו על דמיון ברוך בן עריה
שכתב חרבן ירושלים וב' נמי ידמיהו כן הוא משה כתב מיתתו מפי ה' בדמיע ובניגון ולא אימשה
כותב בדמיע ר"ל בניגון ודמיעה כמו ברוך שהיה כותב בעצד ובכי מפי ידמיהו באופן שמתוך הנער והאבל
לא היה יכול כשכלו להקיץ פרטו הדברים ולזכרם אלא אימון הידים שהיה כותבעל הספר וכדיו אבל לא
בזכירתו דומם הדברים ההם ככרת מנד הנער והאבל והכלל שיר' ע"ה כתב כל התורה בחייו מפני שיהיה

פרק שבעה וארבעים

השאלה ה' זאת התורה אשר כתב משה דכתב ויהי ככלות משה
לכתוב וכו' באיזה אופן כתבה אם העתיקה ממספר אחר בדרך
הסופרים הנעתיקי' ממספר לשפר אחר זה בלתי אפשר כי התור' בניגון של משה נכתבה לא קודם ואם כתבו

חלק ראשון

מפי השמיעה השמיעה אליו לא מצינו זה מכורס בהורה וכן בליזה זמן הבבה אם נאמר שמקור לתיבתו
 בהבה כבר נתינו ביום מעמד הר סיני שאמר ויקח ספר הכרית אשר נר' שכבר אז כתב משה וכל ויכתוב
 משה את כל דברי ה' אונס התשוב' בזה היא שההשפעה אלהי יחול בגבאים באופני מתחלמי' כמו
 שנבאר כא' בברכי הנבוא' ומזה המקום תלקח ראייה לשאר הנבואי' הימן הא' שיחול שפע אלהי בלדס
 נחזיק הנפש וכחיותה וכליה הנקר' רוח הקדש באופן שינצח בו כח נופך לדבר בפני גדולים בלי ספק
 וליעד טובות לאומותו ולומר דברים לא היה נמשכו לאנשים אמר רוח ה' עלי יען משת אורי' לכשר עונים
 וכו' ואמ' רוח ה' דבר בי וכו' אשר נר' שרוח הקדש המושג אותם הקנה להם אלה הדברי' הנדברי' הימן
 הד' לפעמי' השפע האלהי חל על כלי הראות ומראה ללמד דברי' שאין בכח הראות להשיג כמו שמצינו
 בגדעון שגר' אליו מלאך ה' כמ' ש וירא אליו מלאך ה' ואין ספק שהיה נדעון בקהין כמ' ש נדעון בנו מוכט
 חטי' וכן מההשבו' שהשיב למלאך באמרו ואיה כל נפלאותיו והמלאך צוהו לח' כ' לך בכחך זה והזשעה וכו'
 וכאשר הביט הנהשכה שפעה נדעון מנדי העזי' ואיפת קניז והעלה האש ושאר הענינים הפרטיים שכענין
 היה בהכרח היה שכל היה במעש ובקהין סוף לשכל והיה מדרגה נבואית הנקראה גלי' עיני' נכעמי' רבו
 הינח נבואי' זה השפע בכח הראות כמו אברהם אשר ראה המלאכי' וכן יעקב ויאבק אים עמו וההכדל
 שיש בין זה הראיה המנעת נמד השפע לראיה שהנביא נדמה נבואתו הוא הכדל רב הרדאסון בהקהין
 וזה' במלואו ולא ברדאסון כה הראי' ה' וכו' ראיתי והנה תגורה זהב וכו' והימן הנ' מניע השפע
 האלהי ללים בהיותו בהקהין לחוש השמע כמו שגר' בשמואל שקראו השם וענה הנני ורץ אל עלי ואמ' הנני
 כי קראה לי ואמ' עלי לא קראתי שוב שכב ויוסף ה' שנית וכו' ונתן הכהוב הבה למה שמואל לא הכיר שזה
 הקול היה נבואית כ' ש בהדרגה פעמיים ופירש ב' סבות הא' שלא ידע עד עתה מפי נבואי' שילמדו
 באיזה אופן ידבר הב' הנבואי' והא' וממואל טרם ידע את ה' והב' שעדין לא נבא ולא ידע מעצמו עדין
 במונח הנבואה וראוי שהדע שהסבות המייבות שפעת אלו הקולות בהקהין מופני האם היה הקול סכלית
 בלתי מוחשתי מי קניצו באלו הב' פעמי' ללכת אל עלי כ' ש שח' רדאי לקום בב' פעמי' אם הקול בלתי
 מוחשתי ועוד שפעת הב' שהבין עלי שהקול מן השמים אל' לך שכב וירד אים יקרה לך וכו' ואם היה
 הקול בשלום אך יצוהו עלי וישוב דבר ה' כי שומע ענדך ואין הימן יכול לענות מה שצוהו ומכל' נר'
 כי מניע הקול הנבואי' לנבאים סוף לשכל' הימן הד' מניע השפע בכמה הפנימי' שהוא השכל
 ובאמצעותו למדמה כמו שכבר ביארנו ונר' עה השיג כל ההורה בהשנה סכלית רוחני' שפע בולל שתכליתו
 להשלים כל האומה וכן השפע בדברי' היחיד עליונים שבנמצאות' וכן שפע בדברי' הנצחיים שלא יסדו
 בזמן מהאונים' אונס באיזה אופן כתב משה כל ההורה הנה דעת קצת אמרו שההורה היתה הכוונה
 באש שמורה ע' ג' אש לכנה והשתיק נר' עה מנתנו ההורה כספר היועתיק נוסף' קדמון' אז בא אליו קול'
 מלאה ית' שהשמיעהו הכובי ההורה וכהכס כמ' שה וישמע את הקול וידבר אליו וכן עזרו רוח הקדש שהיה
 נלכס בו ובאיזה אופן שיהיה הנה כל התיבות שבאו בהורה נאמרו לו מפי האל' ולא קדם מועצמו ואכי' אות
 אמת ונ' ש' ל' קללות שבהורה קניס זכו' ושכמסנה תורה נכרה מפי עצמו הכבס' הכונה השמינים
 מוקללות הנה הניצחית ידע' אל' אלה התיבות נאמרו לו מפי הנבורה' וצוה האוסף הובן השירה שגר'
 מניע ה' מנעני' באמרו אשירה לה' שעלה בדעתי להללו ית' ורוח הקדש שבו הם התיבות כפי' ה' וכן ענין ספר
 השנה תורה כי המנחה הדברי' שבאו בו היו מתקן יד' עה והתיבות מפי הנבורה' זכ' א' ונלוה על לשוני
 וכן נסוב ספר' עה כתב ההורה ככר סיני ותחלתה בראשית עד מעמד הר סיני וכאשר עמד בהר מ' יום
 בתב' כל עניני' השמש' וספר ת' כ' וכל ענין הדגלים ושאר המלאכות' התבס' בזמן' וכאשר כסתר מן העולם
 הדרס על מהתנותם עד לעיני כל ישר' כמו שביארנו ונדקד' דברי' חז' ל' בין האומר מנילה מנילה נכתבה
 בין האומר יתנונה נכתבה אלה ששה בתיבות מחולפות'

פרק ששמה וארבעים

כשאלה הע' ביאור נאמרו אחד שאז' כתוב אחד אמר ראה
 פתחך אלהים לפדעה וכתוב אחד אמר איש יצני הציננו
 אם איש לנה אלהים אלא כשם אותו אנו ביאור היה אחד ובאשר הפך אידו לדס
 היה אלהים הו' שכסר מפרעה שהיה נובקש להרגו היה איש ובאשר בא לפניו וקטשו' וכן אלה התן בדינו
 וכו' היה אלהים הו' כשנשא צמורה דכתי' ויהן לו את צמורה וכו' היה אים' כשפירש מהאשם בלתי שוכו
 לכס' וכו' ואתה מה עמד עמדי וכו' היה אלהים' אונס כונתה ז' אשר ככל אים ואיש מלאכי' הימן
 הציננוי' בנחלו' ד' מניני' מולמות הקולשה הא' בזמן הלידה כי נמד קטוניה נדק' אל הזולת שידים עליו ואין

לו כח להודיע הכאבים שזקופוהו אלא צועק וכוכה ואין עונה והיא כשסמיה אותו איתו ביאור נקר איש שאו
 משה לא היה בתדרגה להגיל עמוהו אבל כשלבשהו רוח אלקים הסך את מימיהם לדם הב' בזמן הבקורות
 שהדס רוחם ויהיה לנקום נקמות והריגת אנשים אשר נ' כ' זה החולשה היתה למשה שלא ספד להרוג
 המצרי ובקם פרעה להרוג וכדמ' מפניו דמות האיש הירא וכאשר לבשהו רוח הקדש נכנס לפניו בלי ספק
 ועמד ואמ' גם אתה תהן בידינו ויגעם וכו' הג' היא כוללת לאישי המין שהחוס הטבעי נכנס וממלה הלמו'
 הפרטי שפא' באופן שסנד הקהכה יגעם היות וזה החולש' היתה לגשם ב' ב' כאת' קראן לו ומכלל אדם
 ד' ל' התפרקות כח חיו להסלים תמורת תה' ספק' איתם כשלבשהו ר' ל' אכל מ' ומים לא שהה מ' יום
 לנינישת ההכה ושזוי ההכיות אשר בו' הד' הפסד האד' בכללו ואין לו שם על פניו וזה בקש
 מר' ע' את צמורה ללשה להיות קיים לפחות בניין כשאר אישי המין וכשלבש רוח הקדש עלה במעלת יותר
 עליונה להיות קיים באים ומד' היות נפשו דבקה בנבדלים כת מה ואתה מה עמוד עמדי השמן ועמוד על
 הפלך הכפשו והסבלי וכאשר תעשה זה יהיה קיים באים והכלל אשר עברו על משה ד' חולשות טבעיות
 ומד' ר' ה' סלכשהו נתחזק במעלת הנבורה לשנות הטבעי' ועמוד לפני פרעה ונתחזק להסוה ליתחזק
 ולהפריס יתרו הרע מעליו ועלה הנז' ובפרט בקיום האיש אשר על זה אה' ואל' יאמר בן הזכר הבדל
 יבדילנו וכו' ד' ל' שאין לי קיום האישיו ואל' יאת' הפרים הן אמי ען יכס כנגד קיום המין כי הפרטי' הסומרי'
 התנות ומחזיקי' בברית יהיה להס' ד' וס' טוב' נכנסים ומכנסים סה' קיום ה' זין' וכן הגבר התחלוק על
 קיום האיש אביאם אל' הר' קדשי וישא' בכות התלתי וס' יסינו' קיום האיש מנד' דבקות' במושכלו האיתני'
 כי זה כולל למי שיר' לרבך נפשו באית' וזה כי ביתו בית תפלה יקר' לכל העמי' וזהו מד' הצוירי הנכבדי'
 שהיו בכית' ה' הרומיים לכל העולם כלו תהרון ועליון וכנגדו עשה משה כסירד מן ההר הקדוש

פרק תשעה וארבעים

התשכן האלכי שהיה נחלק לנ' ח' קיים כנגד נ' עולמות עם כל הכלים הקדושים עד שבעבודה והפלה יסוב
 האד' אלהי וכיון זה והתיחס הש' וכלו לדברי הרומיים ולעולם הכללי בכללו ביארתי בסו' ח' ב' מזה הספ'
 קרון הכנים סהכ' מד' ע' מן ההר התכלית הראשון היה להורות
 לכני ישר' שעימד בסד' מ' יום תכלי' אכילה ושתיה והסבה שהסוה
 ליחיותו באופן שהיה דומה לעצם הכנים שאין בו הפכיות ולא התעללו' ותפני שניסך קרון הכנים להעדר
 האכילה כמה ימים וזה בקרון הכנים בזה התעמד האחרון ולא התעמד הר סיני גם שהיה יום שפחה בגלי'
 זיוס התונה רכנית והיה זה התנז' האשוי נחמד למשה כ' כ' חוק דמות התנז' הטבעי שלא היה נדבטער בהסרון
 הדברי' והסדרתיים מד' שנתעשרי' האגשי' ולא אומשה לא ידע כי קרון עזר פניו ר' סה' דבר טבעי אליו
 ואינו מנעמד מתנו דבר' התכלית הב' תפני שהמקורות שהכני' נגבאת בהם כפי מה שביארנו בסוף
 הס' ב' הם העול' בכללו שהוא מעש' ידיו של הב' באופן שיס' למשכן יחס עם השוכן וכן בית עולמי' והתמס'
 שהס' נעשו ע' התל' דמות הפעול' האלקית בג' ש' בג' דברים ברא' הב' את עולמינו בחכמה בתבונה
 ובדעה ובאלה' הג' נעשו הב' והתמשכן דכהים וימלא את החכמה ואת התבונה ואת הדעת ולהיות מר' ע'ה
 שלם באלו הב' מדות נקשרה בו השכינה והיו פניו נחלדות כפני חמה והיה עדות לישר' שהו' איש אלקי
 וזהו גם נב' נרננו באיתרו ואל' כל העם אשר אתה בקרבו וכו' אשר אמי עשה עתך מאי עתך זה קרון הכני'
 ונתמך מתנו שהיו יקר' תכבד' לו בראוי ומא' זיני' שעימד בלא אכיל' כל' אלו הית' גם שיש' היה מעמיד עצמו
 בקדוש' אשר כל אלה הדברי' נרומתי' התור' ומעידי' על' אמת' גם תקרון הכני' נלמן' סיוכ' הנכני' לפעול' כגשמי'
 העול' השכל' נשים ובפלאו' שהוא אות מיוח' נכבדתי' האמתיים וזכר בבית' ב' כעתי' קרן עזר פניו להסור' שהיוס
 מנד' הכנת הסכה החמרי' ולהורות כ' שהיה לרומינו' בעיני הרואים וכן נ' כ' להורות שהוא מנין הסכיני' כי
 האדם יקר' עול' קרן ומר' ע' היה מיוח' כדמותו לעול' הכללי יותר משאר' אישי המין כמו שביארנו ל' ח' אים
 בתוספת שם על פניו נתחלפו התפרטי' באי זה זין' היה תמינו על פניו והאמת' סכאשר ראו ישר' קרני ההוד
 פחדו לגשת אליו לרומנותו דמות יראת התקדש וכדומ' וכאשר הרגיש משה שהס' תפסדי' ויהקדוש' היתהיה
 שמתנח' בו קראס' ודבר עתהם כל' אשר דבר' ה' אלו ועמד' כפניה בזמן הליל' בלי תפוסה ואחרי גאתם והרגי'
 מר' ע'ה שהסכיני' קשור' כנפשו באופן שפועל' קרני ההוד הנרא' לעיני האגשי' שם על פניו מוסק' לכות' הא'
 ביון שהקרון הו' ניחן' השכיני' ראו' לכסותו כדי שלא יבואו לראו' בכלע' את הקדש עו' שם המסו' כדי ששכיני'
 הקדושי' שזו מן הסכיני' כ' ב' יונים עד שהסכיני' יקר' בהם ראו' שלא יביעו' במושאי העול' אלא הפסו' סיוכ' ל'
 ויהסוה דמיון אחרו' העבר עיני' יראו' סאו' וזהו הית' כשאשר היה סומע אמרי' אל' וכאשר היה מדב' לישר'
 דברי התור' וה' נעו' לא היה מסו' על פניו אלא לכד' כשהי' טורח ב' דרכי ביתו וכדרכי' נבו' אז הי' נגיח התמוס'

חלק ראשון

והוא

המקום הוא להורות שהתורה היא רוחנית כפי הסתרה והיא מוכסה במשלים וסמלים להחזיק
 התקבלים גם להורות שהיא כלה כפועל ולא היה יכול להסיר ומסתרת מהדברים
 האלהיים וזהו היה מניח מקום להפסיד עצמו מהדוחניות אל הנדיניות הפך סדר הנביאים שהיו
 נבדקו הכונה להפסיד מהמוחסות אל האלהיות ודעהו • ורז' דנו להורות הפך הוא הסבה הפועלת
 לקרון הכנים ואמרנו מהיכן וזהו משה לקרני הבור רבנין א' צרי מניע' • וישב בה ונחל' והיה מעבו' כבודי
 משה וזה וכו' וכו' ל' וכו' א' • הניע משה במכתב הלווא' ומשה זה לקרני הבור דכרי' וכו' לוחות העדות בוד' משה
 וסניק ליה כי קרן עוד פניו • ר' אבהו א' מהקולנום שבה נכתבו הלוואות נשאר מעט והעבירו על ראשו
 ש' ויכתוב על הלוואות את דברי הכרית והדי ככר א' וכתבתי על הלוואות אלל לומד מהקולנום ההוא
 העביר משה על ראשו • הכונה להם שקרון כנים זה הוא רומן שכל משה לעולם כפועל דמיון הנלכחי' •
 שכל המעט כפועל ואין בהם כמניית וקראו קרון שמונה על זני אור המושכל וזכרו לפנים כי פנים נחל' על
 ענם שכלל האינומי וכעוד הכתוב שכלל משה היה באור הדיר לא ישיעה חונטה • כיון שכתב הרב במהות
 המורה שנתגרת ארון הנביאים היתה להיותו באור נתמיד ונ' א' בו ומהה פה עמוד עיני' ונאמר כי קרון
 עוד פניו ונשבו רבין שזאת היעלה קנאה ביום שהראו לו מהשנים שהיה לנעלה יטבעו ובאשר העביר
 נמנו ית' המונח הנורא ההוא הנקרא בהנה נקום אתי שבת' • ומהה חטם במורה ההיא הקדושה נשאר
 מר' ע' שה שכל כפועל המיד מנד העוז החלמי ורומנו • ור' ל' שבר שהיתה הסבה המורה המושכלת בכל
 המעשיות והכני ההרגל בדברים הרוחניים נשאר שכל כפועל • ור' אבהו א' שם ס' דברי' שבבו שהיה משה
 שכל כפועל אל' שהתולדות בהרגל ס' • הרצון והסיוע האלהי וה' א' שהקולנום העביר על ראשו והמקום
 משל לחומר המונע הסבה היושכל והכלל העולה שכלם הקיימו שקרון השנים דמות היושכל והמושכלות
 הושכשו לו מנד המולח העליון ולא בלו מנד המונחות כמו שבאים לחוקרים

פרק חמישים

בשני הלוואות מהם דברים נקודשים ושבת התורה בכחיה הסבה
 הפועלת שהיא השם ית' א' ור' הלוואות המשפ' אלהים המה ונמני
 שאנו מניחים הדברים לאל' ש' שאינו כועל בעצם הדברים ההם רצה להורות שראוי לישא להשם ית' שהוא
 כועל ועשה הלוואות בעצם זה א' כתובי' באנכע אלהים • ויש חלוק בידיעת מהו אנכע אלהים כי אנכילות
 היות אנכע אלהים כמו שהוא כתוב ולפי דעהו שברא ה' כל' • וס' בו טעם שיקוק הכונה בלוואות
 ולפי דעהו הלוואות נעשו באימרת ית' כמו הנבדלים ונ' ימי בראשית • אשר טעם נאמר בכתב ה' ש' ש' ש' ש'
 בעשה והמכתב היה ננד הכלי כמראו ה' והטעמו באופן שכתב הלוואות • והראשוני סובר שמשנה שהאיר
 שכתב וזהו באנכע אלהים א' הרב היור' סבר שהשם נזה לטעם גיעשה הלוואות באופן זה והיה כתוב
 מ' הדברות ולא היה בכתב כל' כזהב אלל כמו שגזר השם ית' וקווי המים וכו' ויהי מאורות וכו' • כן נוד שיניניאל
 הטעם לוחות כרותות באופן זה והטעם קבל מאמר ית' והניניאלם בשעורט וכתובתם בשלמותם נכלא ואל' •
 הם טעמות לא מלאכותיות וזהו מה שבין הרב באמרנו נציאותם טעמי לא מלאכותי והוכרח הרב לזה כי א'
 הם יותר אלהים ש' א' ש' שהוא יתכרך הטעמי הטעם • ויהר' ומשנאמר ששעמו על ידו המלאכה
 ואם כן הרצון בדברי הרב • שגזר השם ית' על היסודות הקרובים להתהוות מהם הלוואות אשר מיד ימניאל
 אלו הלוואות באלו הכתבים והדפוסים • וכמו שכתב הגרבוני שראש אכן קיחין בו זרות סנה ואפי' בכל
 החלוקה שהיה נשלק היה נמנח בו הסנה ברמנו שהיה מורה שהיה דבר טעמי לא מלאכותי • ומנמי שאל
 יחשוב אדם שזה קרוב לנמנע מהטעם שכל יקבל צורה להעניין הלוואות כשהיה טעמה הדברות אשר
 בזה יש פועל טעמי שהיה המנחה הלוואות • ונראה שנהיה מונכרים להשיג פועל מלאכותי שהיה
 כתובת הדברות • לכן השיב הרב לזה וא' התראה נציאות כתובת הלוואות • יהר' נכלל מציאות הכתבים
 ב' לנלים כמו שזה ברצון ראשון לא ככלי עשאים בן ית' זה הכתב הכתוב בלוחו ברצון ראשון לא ככלי ע' כל'
 ויהי וא' מזה שכונה הרב ששעמו הלוואות מנד התהלה וסבה שהשפיע ה' הטעם במונדו שהם המניאל הלוואות
 וחרתו בהם האותיות וזה דמיון הרמנים והנורות ש' מניניאל הטעם ב'ף הדי הלכותית וכן בעשבי ובנמנים
 ובדברים הטעמיים הנקראי' משה האל ב' זהו שרש דעה הרב בינה שכתב' ה' ה' ונעשה ה' ואל' כתובים
 באנכע אלהים ששכל הטעם ברצונו ית' וקרא אנכע ב' כן מנינו כי אראה סיניק נעשה אנכע ויהי • ואל' כן
 הרצון בכתוב שהם הניניאל בעצם באינעוה הטעמי שהמניאל הלוואות עצמם • א' מנד מניניאל הלוואות
 באר הכתוב שהיא אכן דכתיב לוחות אכן ובמקנה תורה קראם לוחות אלהים הכונה שהיא אכן קשת

אשר רומזו לזכרים רבות ונאמרו מאי לוחות אכן זה אכן כפיר דכתיב ומעל לרקיע אשר על ראשם כמראה
אכן כפיר דמות כסא רבי יחושע אומר אכן מייבשים דכתיב ירגמו אותם אכן הכונה להם כי סומרו יהודה
האלהיה רומזה לעיני הירבבה אשר ראש יחזקאל הנקרא אכן כפיר שנאמר כמראה אכן כפיר כן התורה
האלהיה בוללת כפירי הגדות ונצות כלם רומזים לצורת הניצחות ולכן נקראו כפירי סהס דברים רומזים
לענינים רבים כמו כפיר שהוא מראה מוכן לקבל כל הימרא' וזאת היא כוונת באמרת הלוחות ומכאשר ידעו
היו ומספולה שלהם בהעשר יחשה ר"ל שבהנהגה הגדולה שרומזות הלוחות בהעשר יחשה בשכלו וכל ר"ל יחושע
הזכיר למעין שלא יטה שכלו מהנהגה האמתיות מפני שכל המאמין בדבר כוזב חייב מיתה דכתיב ירגמו
אותו אכן כי בדברים העליונים והקדושים צריך שמירה רבה ונפלאות כמו שה שמור דגלך כאשר תלך אל בית
האלהים' אלהיות נעלה הלוחות גדולה שאלו מייבשו זכו ישראל לקבלת הלוחות חד אמר בזכות יעקב
דכתיב ויחם רועה אכן ישראל וחד אמר בזכות התקדש דכתיב זכו ישראל לקבלת הלוחות חד אמר בזכות מלך
המשיח דכתיב מזה היות עד די התגזרה אכן וכל' הדא הוא דכתיב לוחות אבנים אבנים רבות רצו לומר כי
הלוחות לסיורה ונקויותה בהשקט ובכחמה צריכה' דברים הא' שיהיו כלם ניוסחים מהחלה א' אשר שבת
הקיים הוא השלום והאסרו אשר ימצא יותר בקלות בין הגמשים נחא ח' אשר הולידם ונדלם בתכונות יפות
ונכסדות ומפני שיעקב הוא ב' לזכות והוא קו האלונגי שבו הורצונו מחד אבנים ומחד יעקב ברום איתיה
דכתיב תהן אמת ליעקב רבא בעל המאמר להורות שנתנו הלוחות לישראל מפני שהם זרע קדש ועם טהור
ונכסר וז' א' בזכות יעקב זכו לקבלת הלוחות הב' אמר בזכות התקדש ר"ל כי יחס התולדת לבדו לא יספיק
להת' שלוחות לאומה אלא כשהתבררו עמו ועבודו ומעשים שלימים אשר היום והמקמס' יחשב אלהיה נופית
להעבודת הטוהרות והכבוד אלהיה נפשיית ומפני שבה התקדש היו כל אופני העבוד' השלוחות והוא
אמצעי לקיום השכינה בין ישראל דכתיב והקמותי את דברי אהרן וכתיב בתוך בני ישראל' ז' א' בעל
המאמר שנתנו הלוחות בזכות בית המקדש' הג' אמר בזכות המשיח להורות כי גם שימצא באומה היום
והמדות והדעות לא יספיק לקיומם בלתי מנהיג ונהיגם כי טבע המציאות כן חייב שהדברים הרבים
והמתפלסים יקויימו ויקראו מצד התקלה א' שמקיים ומנחה הדברים המתפלסים אם העולם כלו הנה השיה
הסוד ראשון לניצוחים ומסדר ומנהיג אותם' אם גוף האדם הלב והשכל' אם האומה המלך והסופט וכבר
דמו שלמה עליו שלום זה שאלמו לב אדם יאסב דרכו ואמר קדם על שפתי מלך פלם ומאזני משפט לה'
ולסיות כפי הקבלה המנהיג הווה שלם שאפשר להיות הוא מלך השמים אמר שזכרנו גברו הלוחות לשר'
והס' ענינים מופיכים לכל לוחות שלהם יחס טהור עבודה שלמה ומנהיג שלם' אינם הלוחות היו שנים
זהו מכוונת בהאר עדה וספרה התורה שהו בחובי מב' עבריהם ר' ל' מב' הדברים ואח' ככל מהו ומה
הם החובים וז' ל' לוחות להם כתיב שתי שונות וז' ל' אמרו על מה שאת' בחובי מב' עבריהם ז' וסוף
ב' לוחות בנם היו עומדים הכונה בזה שבאלו הלוחות לריחו על מיתה הכבואה אשר היא שפע שופע מלאה
השיה באמצעות השכל הסופע על שכל האדם ומהשכל נשפע על כח שכל המדמה ומפני שהכבואה יש בה
משפיע ומקבל והם הכלים היו הלוחות שנים הא' מורה על המשפיעים והב' על המקבלים ונקראו עדה כי
הלוחות ההשפעות מעידות על העליונות כי מן יגיד לנו שיש בשניים שכלים עצמותם הידועה וההשפלה
לולי השפעתם כפסקת המוכונה כמו הלוחות המנורות הענינים הם ואמר כי לוחות אלה החובים מפני
עבריהם להורות כי השכלים המשפיעים יש להם ב' הבטות הא' מחד שהוא מקבל מהעדה עליון ומחו
והאחר שהוא משפיע למה שלמטה מיונו וכן אמ' שהנפשות האלונגיות המקבלות מהם לא יקבלו הנוסבל
במי מה שהוא שרות על הלוחות תהשכל העליון אלא מקבל אותו כפי המעשה הפרטית שיש לה בפי איה
הפרטית והאומות' והקדם שזכו בבחינת המקבל שהיא הגשם המקושרה בצורתו העליונות אשר הם
מובילים פרטיות מיוחד בזמן ויחוש וכיצא ושיעור הכתוב שאלה הלוחות העליונות חובים מב' עבריהם
מצד הנשפיע כמו שבאריה ויש להם אישיות והרדה הגרמנה התיבת מזה ומזה מצד הנפשות המקבלות
ויש' ש' שפוט הוא בבחינת הענין הכללי הנופעת מתומויות' ויש' ש' מם ומחד שכלות בנם היו
עומדות ר' ל' שהענינים המוחסים והנורות השלול על ד' היסודות מצד ערוכם והאזנות' מתבאר בטוב
אשר קלו הנורות הקראו מם אם נפמי שהם מכוונת בשם ז'ם במקומוות רבים כמו שתרצה בזה הספר אם
תפני שתבנית היום שהנחה יש לה ד' זמנות שתכלול ד' יחודות וכן סתמך מורה על הקדוה הת' ושרה כגשס

חלק ראשון

התמישי ונקר' סוף תפשי שכל מופתו החסמה ההרגלית הם מורגלים ובטוחים ודליו לזרם למחך עליהם
 או מפני שהסוף דמות נגלה דומה לתבנית הגרמים המתמישי' ולמדונו ח' זל סלנו הכ' מיני צורה כשיגיע
 לשכל האנושי באמצעות השפע הגבולתי הוא נסוי למעלה מהשפע כמו שנבאר בפרקי הנבואה בע' והוא
 והלוחות מעשה אלהים המה ר' ל' שהתקבל והפועל עמנות' עמנות אלהי נכרד מתחומר וכן הנכבה והדבר
 שהם מופתותיהם בפסוקה הם ענינים צוריים אלהיים ומפני זה מי שדבק בכלי הדברים הוא בן מורין
 מונולח הנוה וזן היסודין ומשעבוד נלכיות כי הרעות ג' מינים מהם מאלה היות' כמיתה שהיא מנוכרת
 ומהם ינדד ההוא היוטבעת כאכילות גאות ומשגל שלא בהונן ולנו נקראים ייסורין ומהם מצד גלות
 הדמיון לבקש שדרה וננוח שהוא שעבוד מלכיות והנדיקים הנדובקים אינם מתפדים מהמות כי נפשותם
 נצית וינים מתקדים מיהיסורין כי הם פרושים וכן אין להם שעב' מלכיות שאינם מתענינים בהכלי העולם
 וז' א' חרות על הלוחות וז' א' בקבלה הלוחות ארכו' ו' פתחים ודחפו' ב' פיה ה' בה' זכ' ביד מר' עש'
 ז'ב' באמצע ר' ל' שים בתורה ג' מיני מנות מהם שפוטות כאמנות ה' חלו' ב' פתחים שביד ה' ב' ומהם
 מנות שהשכל האנושי מתייבם אלו' ב' שביד משה ומהם מנות מחויבותם הם הכרטיים לקוי' האומה ודומת'
 לדעות עמוקות בחדוש העולם והנבואה וההשגחה ואלו הם הטכנים שבאמצע שאומים מזה ומזה
 גם פירשו שים בהורה חלק שלא היו עושים איהו אם לא שנוהו הוא יהכרך כחוקים שאין בהם טעם ומצנח
 שהשכל מחייבם אפי' לא נבטונו עליהם ונקר' לים פקודים ומנות שנקראו משפטים שצריכים השכל האלקי
 והאנושי לגזור בהם דמיון הסרת החסם כי השכל האנושי יגור מציאותו ורשכל האלהי יבייל מהיות דמיון
 אמתו ה' בקר ישלם המת השור וכו' סאלה וכיוצא בהם ח' א' לשכל האנושי להנבילם לקצרו' והשכל
 כי הלוחות הכלייתם הדורות על סתרי' הגורה ומהותה פועלם הוא יהכר' מוצעות הטבעי מתרם הענינים
 הצריכים לקיום האומה צורה והכניסה היו מרובעות דמיון השפלים מהם מרובעים והעלויים כדוריים
 צורה הענמי' הם השגרת הקצרות שרומזי' לענינים האלקי' וצורות נקיות' ואלו לזה דמז הרב בנתה כהנה
 והלוחות מעשה ח' ר' ל' שהציאותם טבעית לא מלאכותית ר' ל' שהמנח בתור' הרבה מנות מעשיות כהפילין
 וצניית שאין כונתם בענם המציאות המלאכותית אלא מה שמורים מהמציאות הטבעית שהם הנמצאות שברא
 הוא ית' דכהיב מה רבו מעשיך ה' ומ' שנבראו הלוחות ע'ם' בין השמשות יתבאר בהלק הנפים הוא חלק ב'
 המתבודד האמתי צריך שיהיו לו מוסכלות מקובלות מאנשים חכמי'
פרק אחד וחששים

זכי השכל והתבונה שובלי הדמיונות וכן שכל הדעות ההם ירדפו
 אחר המותם וההקם הטבעי שהוא הכח המדבר שבאדם וזכ' אם יכניע ויהריב ההאווה הנפשית יוכל
 לעלות אל הר האלים שהוא הספקה בצורה הנפרדות מזה הכלית ההבודדו' וכאשר מר' ע' קבל מנכס
 מדין ונמשך אחר השכל המדבר והכרים עמנו מהנפונות בא' והגיע בכדור מופלג' ועלה אל הר האלהי
 וכפרה ראה מלאך אלהים נבלאש בחושים הצוניים שהסנה בוער באש והסנה אינו אוכל והמה הרבה כי
 הזוהר הזה שרפה בלי מלוא' והאמת מנע' וז' א' האורה נא' ואר' ל' אחר שאינו אוכל' אולי זה הלהב הוא למעל'
 מהשכל ואינו נוגע בכל' או אינו אש גמור אלא דמות אש באופן שלא יבע' הס' וזהו מדוע לא יבער כלומ' היאך
 באחו הלהב ולא יבער הסנה כי מה שאינו רואה שהסנה בוער באש אינו כן האורה נא' מזה הדמיון ואר' אש
 מדוע לא יבער הסנה כי אש היא נבעד' היה אוכל' וכפרה התורה עוד שאלש' מר' ע' הכין עצמו להשגת
 אמתה מראה זו ק' או ראל מנהך הסנה והשמיע לאזני' בנבואה בתיקין תקול הנודש' הוא' וז' ל' אל הקרב
 הלום של נעלך וכו' דעה ארה מדרגתך למסוך הדברים אחר ההקם הטבעי ומה שיצא מן מההקם
 ארה מכמים ומכני שאין ראוי' לשהור המוסכלו היוטבעיות האמת שנתחבר' ע'ם חכמי' בטבעיות התיקוים'
 שאלש' יוצא פועל ומתפעל מבלי מונע ביניהם שיכעל זה בזה' ולזה כיון שגמנא האש והסנה בהכרם
 שיפעל זה בזה אבל אלה המה כיון שאין כאן מונע למה לא יפעל האש בסנה ולכן להשיג אמתה זה המונע
 צריך אלה להפסיק מעליך הדברים המותרים כי הטבעי יושב שכל פועל בדבר או מונע הפעולה צריך
 שימשגל לכפול או למונע והאמת מזה בדברים הנמשכים בכדור טבעי' אינם זאת המראה שחיות אינה
 פעולה פועל טבעי שהשמיע האש כהנה דק הוא אש מהשמים ובתוכו מלאך ה' הגוזר על האש באי זה אופן
 יחוכר בסנה עד שמי' שידע החלוק שים בין הפועל הטבעי לכועל האלהי לא יפלא מדברים כאלה וה' א' בי
 הניקום אשר אלה עומד עליו אמתית קדם הוא' ר' ל' היא מדרגה יותר גדולה בחכמה ובמציאות מהמדדנות
 שההדלה בהם עד עתה ומכני שעה פסד ומה פחד יותר גדול מהראשון דעה להעתיק הנבואה ככי חסן
 של משה ואמר אלהי אביך אשר כבר ביקרנו לעיל וכשר הכרו' עגותהונו של משה שאלש' ראה עצמו בטי'

אלהות הטהור הפנים הראשונים שכולו בנוהו אל הדברים המופתיים ומצד השפע הנוסף בו נ"כ נחוסה
 בו יראה ה' כי החכם המוסף דעת ברומונותו ית' וגדולתו יוסף ידאק ועוד כהשיג שהסעיל עומדת בתוך
 המה לא הביט וחס כבד ידעת אינרם ז"ל המהכל בקשה עיניו כהות וככר שפחורועל זה קנת מרז ל
 ולמרו בזכות ויחס זכה לקלטהר ובזכות כי ירא זכה ליראו נגשת אליו ובזכות מהביט זכה לנהמות ה'
 עיט כהנה להם כיון שהסתר בניו הראשונים והודה שהפועל האלהי גדול מהפועל הטבעי זכה לקלטהר
 הפנים הנמוך לו ומעמדו בהר זולה אכיל' וסתייה ת' יום והפועל הטבעי בראו אנושי והפועל האלהי העלהו
 מלחך מדה כנגד מדה ונפגי בספר ממעלתו ית' וזה שפחור ישר' ממוז מלך חמתו והמוז ה' יביט ונריך
 שהדע כי מר עה ראה בהקין זאת המורא וראשוב ראה בחוס ע' דגלו עיני' המלחך הנקש' בלבת אש והלבת
 אש נקש' כבד' ובמרו לראו הגיעהו קול נבואתי בהקין בקרואו משה באופן שנסתת' בלך ממוז הנבוא' ומקול
 נבר' ואל תמוס לדברי המור' סקוב' מלבת אש הוא המולא ענינו וישי' הכתו לדעתו וירא מלחך ה' בלבת אש
 הוא המלחך ובית בלבת אש לדעתו בית הקומר וכפי האמת הו' בית הנקור והמדרג' וסדו' זאת המורא' בסדור
 נכון ראשונה ראה לבת אש המניע מלח המלחך וב' שמש הקול שהגיע מלח האל ודע שכלל השם ומאנוח
 נבואתי בהקלטה מלאה ית' והמוז עשם לבס' נמד חושק עוהו הפוך ובשמש כעמי' ע' ד קול' ה' בלח' א' דבר
 אלהי' ב' זו השמש אנוס כפי המוכן מדברי המור' מנינו המור' שהסתי' הו' קור' ומק' בלמרו ויעבו' בו' ויקר'
 ה' ה' ד'ל' הקור' והנקר' הוא ית' וכן בבאן ככל משה משה להורות שדבק משה עם הנכדל באופן שמשא הוא
 הקור' והוא הנקר' וז' א' כנגד כל מי שכלל שמו הוא כב' עולמו ומשך מזה חועל ענוס שמשא הסיג בהדרג'
 בדי' שלא יבהל ויחור' לאסור ובהחלה ראה האש המור' ואז' כ' המלחך ואז' כ' השבינו עוד הראה לו האית' שיש
 להסג' השל' האנושי נבול' וה' אל' הקרב' סלו' הראה' לו' שנית שיעלהו בכוחו שיפסיט החומרו' והוא' של' נעלך
 והרא' לו' ג' כי זה אשר רוב' להשיג' הו' דרוס נכבד' וה' א' כי המקור' אשר היה וכו' ונמלקו האכתי' במדלת הסב'
 מה ריחו ים שפוסגי' כי ריחו לשרא' ובלת' אש למצרי' השורפי' אותה והמלחך ריח להשגח' האלהי' המעבבם
 מלח' ישראל' אפי' אפסגי' שר' עה קבל' שאר' הראשו' היה חי וננתי אש לא תנוד' הסג' ומר' עה היה שוקר'
 חיך אש' הממורכ' מד' ל' יקור' דומנו' לבנה והחוס' מתיכ' לעול' להיות חי ננתי והרא' לו' ה' כה' זכה אפסגי' מפני
 שהסג' השכלי' כאשר דבק בכבד' יונע' התבת החוס' וזהו דמות האש והמלחך תנוע' לאש' ולשורף
 הקנה ויש רוח' לו' באמרו' כי מקור' אשר אלה עונו' ארמת קדש' בו' דנה זאת המדרג' אשר בעבוד' היה אדם
 גומד וקיים הוא מפני שהוף' שם לדברי' הארביים שבו עם האלהי' כי בהדבקו נוכרו' הכמות האלהי' על
 הארציות והאדמה ההפך לקדושה ומה שאני שושב בזה הוא כי מר' עה היה שוקר' בשכלו' אש אפסר'
 לאדם להדבק בכבדלים' לא נבד' שהסכל' הנכדל' יהיה מאיר' לשכל' האנושי' להשגת' הנורות' החומיות' כיון
 שהשגת' המאיר' לעינים' להשגת' המוחשות' אלא' ג' ב' היה נעמיק' לדעת' אש' ויכל' השכל' האנושי' להשיג'
 הנורה' הנכדלת' עצמה' דמות' העינים' שירבו' להשיג' גוף' השמים' עצמו' אשר בזה השאלה נכסכו' בו' גדולה
 השוקרים' ושקר' המוכוה' גומך' לפוסחם' שהסכל' הדברי' מקושר' עם הנורות' הדמיוניות' אשר בנפם' המדגשת'
 זלכן' לא יוכל' להשיג' הדברי' הנפשי' וזהו' בא' הו' ית' והרא' אליו' שהסוד' והו' שהדבקות' ב' מנינים'
 דבקות' ערוה' בדבקות' המרגי' ברוח' חמוגי' שהמרגים' מעורב' בחמוגי' ולכן' שהסג' העבר' הרוח' בלחה' חלק'
 מקוהו' נסתלק' המרגי' כי הרוח' הו' כלי' לפעולת' המרגי' . ויש' דבקות' מניאות' ר' ה' המסכן' הנאי' הכרטי'
 לשיניה' המנו' מוכן' אבל' אין' הסוכן' משהת' בפעולתו' ממוז' דמיון' הסמיכה' שהי' הכרטי' להשגת' האדם' למחות'
 אפסו' ובהפג' האדם' סם' לא' ששת' ממוז' והאמת' אש' היה' השכל' האנושי' מדובק' בנפם' המדגשת' ונשתמש'
 ממנה' בפעולתו' המוחדת' לא' היה' יכול' לו' להשגת' הנכדל' אבל' הדבקות' השכל' עם' המרגים' הו' דבקו' מניאו'
 לכד' ואין' לה' מוכח' בפעולת' השכל' וזכה' ועל' השכל' להשיג' הנכדל' וז' א' וירא' אליו' מלחך' ה' בלבת' אש' מהוך'
 הפנה' ר' ש' שהראשו' המלחך' שהו' הנכדל' קשור' עם' לבת' אש' שהו' השכל' האנושי' ומניסה' נקושרי' עם' הכניס'
 שהו' דמיון' לנפם' המדגשת' . והנה' תשה' חיך' אפסר' שיהיה' מדובק' הנכדל' עם' השכל' כיון' שהם' מדובקי' עם'
 המדגשת' וראה' והביט' כי הפנה' בוער' באש' והסג' איננו' אוכל' אשר' נר' מזה' פי' לבת' אש' איננה' מקושר' הקסר'
 גורב' אש' ה' בזה' שורף' אותו' ולכן' ית' משה' אלוהי' בא' ואראה' באוה' חושף' אפסר' להיות' אלו' העיני' מדובקי'
 ועל' יפעל' אל' בזה' ובתשר' ראה' ה' חסוקו' לדעת' חושף' דבקות' השכל' עם' המדגשת' בלחה' מין' הו' קדלו' מהוך'
 הפנה' משה' משה' ר' ד' ע' שש' ב' מיני' השגות' אינושיות' הו' שהכבדל' מאיר' לבד' להשגתם' וזכ' השגת' עצמות'
 הנכדל' ולא' הוכל' לדעת' סוד' ר' העיני' הממוז' בככל' . משה' משה' אלא' שתחשוב' שדבקות' השכל' עם' המדגשת'
 הו' דבקות' מניאות' לבד' לא' דבקות' ערוה' מלינה' כי' הדברים' המדובקים' בערוכ' כשימרוז' יפסדו'

חלק ראשון

אלו המדוכקים כמציאות אינו כן וה' א' ש' נעליך ינעל רגליך שהם מדוכקים דקחות מצילות לכד עם הדגל
 וכן כהאן של צורות הדמיוניות שהם דומות למנעלים מעל רגליך שהן השגות השכליות ואז הדע שאין
 המנעלים והדמיונות מוכחות בללו ההשגות הרוחניות ומפני שהכל האנושי זריק לנבדל לב' השגות
 שזכרונו בא רגליך לשון רבים ומכני שהשגת צורך הנבדל הוא התכלית האחרון שיוכל האדם להשיג רמז
 לזה כי המקום אשר אלה עומד עליו ר' ל' זאת המדרגה היא המדרגה האחרונה וכעבודה אהמו נכמיים
 וקיימים והזוכה אליה הוא מכת הקדושים והאלהים

פרק שנים וחמשים

כפי שרשי הרב המורה הרבה מראות יש כשפרי מראות
 הנבואה אשר כפי דעהו היו כמלום נבואיי לא בהקין והאמת
 שכבר התפסו רבים מאחרונים וכפי הנראה גם שהגדיל ידעיהו בסודור הנבואה שמכר גוריהו הפרטיות
 הם זרות להאמין כל בעל הורא וזה נאמר שנת' א' בהתבונן יותר יעקב לכדו ויאבק איש הוא ענין שבא אליו
 בהקין והשבה מחוכו זה האיש עשו היה מפני שהיה מפקד מעשו כמ' הנלמי נא מיד אחי מיד עשו כי
 יראו כו' ומצינו מהמסד הוא כי שרו של עשו ומתאבק עמו כדרך אשמים המתאבקים זה עם זה לדעת מי
 ינצח ומצאו מנצח ומנצח עשויים וזהו כוונתו האמתית ולוי ימצא אשמיסו לא יהיה כזה ובהלכה
 מנצ' ב' האמת ולזה נעב באיברי השמים וז' וינע בכף ירכו ולא לכד נע כו' אלא גם כן נע בצדקיים
 העתידיים לזה מנעו כמו שהביאו ר' ל' ואחשוב שההורה כיונה לר' ל' לנו מדרגות השכל האנושי כפי
 ההשגה ואמר ששאר יעקב לכדו ר' ל' מהכודד לראות מה יוכל להשיג מהגדרות הנפרדות וה' א' ששכח כפי
 קטנים שהם רמז לנורות הנפרדות האומיות ואומר שמתאבק איש עמו עד עלות השחר הרצון אשר
 יעקב מנצ' המדרגה הזמנית והנפרדות האשה והבנים היה מדניה האורו שהיה במקד' ולא יכול לראות
 נעה מנצ' ההתבודדות והאבק השכל עמו עד עלות השחר ר' ל' שהיה לו קצת ובאיה אופן שנגע המלאך
 במשכבותיו הקמיות והסודר ראשונה מינו שלא יוכל האיש לזכות בשתי שולמות ויהי יעקב אז במדרגת
 מי שהאירהו השכל הנבדל לקבלת הצורות האומיות ולהשטתה וזהו מה שרמזו שלמי כי עלה השחר ר' ל'
 כיון שכבר קבלת מנצ' האור שהשגת מנעו הצורות האומיות והוא במדרגת שכל אשר לו בקיץ המושכלות
 ועשהו יעקב לא אשלאך כי אם ברכתי הרצון שהוא רונה לעלות יותר עליה גדולה מזו והוא השגת הצורות
 האומיות בדרכים איתיים שהוא מיקודם אל המאוסר ומתעבה אל המסוכב כי העולה במדרגה זו שכל
 נוכרך והסכים המלאך ואמר לו מה שמך וענהו יעקב ר' ל' שאני משגי הצורות האומיות ומפסימן בשכלי
 מנצ' האור הזורח מהנבדל אבל לא בדרך תמים ושלא אלא מהמסוכב לכה שהוא דרך גרוע המכונה בשם
 יעקב כמ' שה' ומלום וכה' סולם וכו' שראה שהשגתו עד עתה לא היה אלא מהמאוסר אל הקודם וענהו
 המלאך לא יעקב יאמר עוד שמך כי אם ישראל ר' ל' העלה למעלה יותר עליונה בבחינת הדרכים וכונה
 בשגיג' אל הצורה האומיות לא השיגם בעקבה כמו יעקב מהמאוסר לקודם אלא בדרך ישרה ישראל
 מהקודם אל המאוסר וכזה המעלה התיב ומשהף עם הנבדלים באהם הדרכים ומשהף עם האנשים
 במושגים וזו היא המדרגה הנקד' שכל נבדל שהוא משהף עם השכל באהם בקיני במושגים שהם אחרים שהם
 הצורות האומיות והתחלף ממנה באופן נבדל אשר בקיני משיגים אחר בקיני מהמאוס' לקודם והואכל
 נשגים מהקודם למאוסר ונקד' באצל מפני שאינו לכד יאמר אלא ג' מפדים השכל מהדרג' ההלתי שלם
 לדרך הישר וה' א' אשכילה בדרך תמים מתי הבוא אלי וכו' שהורה שהנבדל משיגו ומנעו אלינו והוא מנעו
 שהוא קודם אל שכלנו שהוא מאוסר ולכ' א' מתי הבוא אלי וקרא זה הדרך דרך תמים ואינה אלא בסוף ימינו
 של אדם אלמנו ולדבקה בו והוא קוד' ולכ' א' מתי וכאשר ראה יעקב מדרגתו באצילות שאל ואמר
 הגייה נא שמך הרצון שגלה עצמות הנבדל ויהיה הוא הנבדל עצמו המושג שזהו תכלית האדם ולא בלבד
 יאמר לווישגי וענהו המלאך למה זה השאל לשמי ר' ל' כי שכלך הפרטי המכונה בזה לא יוכל להשיג צורה
 הנבדל שהיא כוללה כמ' א' השכם כמו שיוכל להשיג מי שהוא ממושג ואצל כאשר ביארנו ומ' א' אלהי כה' כ'
 בך אלהי שם ר' ל' במנצ' ההוא הרעו הראה לו זה המעלה וההשפעה בו שהיא ברכה עליונה וקרא יעקב
 שם המיקום מנא' ר' ל' שגה למדרגה העליונה שהיא השגת הנבדל עצמו שפיה אליו וקרא זאת המדרגה
 ארית השמים והגלת הנפש להיות הנפשות המשובות חשקות לה' והכלל העולה שרמזו לנו ההורה
 בזאת הפרס' ג' דברים נפרדי האדם להפדים עצמו מהאחות המדומות' ואז יכנס בהשגת הדרכים השכליים
 ש' שיש' ג' מדרגות שכל אשר בקיני שכל באצל שכל נבואיי' ג' ממושג השכל הנבואיי הם הצורות הנבדלות

ומצאנו שהיה מלכות הם המדות המורדות אלא שהשכל האציל מצאנו כדרך ישר ולא כן השכל הקניני
פרק שלשה וחמשים

קבלה טובות הרבה נמנו ית' אשר הניחם ומאריך מצדים ונמן
לחס תורה והלך למיניהם בעמוד עין ולאם והם שכחו כל הטובו' האלה כמו כפוי טובה' ולא לך רד כי

שחת רונה לומר רד ומדולתך כיון שנסחת עמך וכלתי מכירים הטוב שעשיתי להם להעלותם ממצרים
עוד חטאו בכיניהם הזין אשר התורה נהגה בו' בסיון ושם ראו האל פנים בפנים' וזוה לא העמון את' אלקי

בסוף וכו' בסיון עלה משה לקבל הלוינה ונתעבב עם מ' יום' יסברו שיום העליה היה מכלל הית' יום
ואינו כן כי קבלת ישראל להלינה קודם ליום לעולם כמו במעשה בראשית שאמר' והיה ערב ויהי בקר יום

א' והפלא מתאשים חסובים כאלה' שיש כמו מ' יום בקרוב שהשיגו שהוא ית' שונא אלקי בסוף ואלהי זהם
נצטוו ומלתו זה על ובזמן קצר שכחו אל מושיעם וז' א' ברו מתר מן הדרך' ר' ל' שבזמן קצר שכחו המעמד

קבולו והכורל וגם ששמו פעולותיהם במהירות ולא התינו כמה ימים לראות מה נעשה ממך' עה וכו' אל כל
עוהדות סופו חרטה ואמרז' עובדה כלה שזגה הך חופשה' עוד חטאו בכיניהם הרצון שבר' ששמו

שפועל זהו ברצון אמתו מבלי אונס כלל אשר גר' זה ממאמר ויקהל העם על אהרן וכו' שבר' שהיו כלם
בהסכמה א' וכלם היו מתכרים ואומרים כדבר מוסכם ורצוי כיניהם' וכן גר' זה מפני שמוזר בפרקו את נאמי

קצה אשר באזניהם' והביאום אל אהרן בחסף ורצון גדול' ולכן קינו בהסכמה והעלו עולות ושלמים
באזנים התקדימים למצוות ולסתתתם המופלגת מרה אף מר' עה' כאשר קרב אל המזבח וראה את העגל

ומחולת כלו' הסתמה במחולו והואים ומפני שמתה זו' שבר' את הלוינות כי לא נתמסד לו דבר אשר כלל בו
בבר' ידע ששמו להם עגל מסכה' כי הסתמה וקרצון בפעולות' יש להם מכוח גדול בכיניהם הסכר והעונש

ולכן בזה ששמו להם עגל מסכה' כי הסתמה וקרצון בפעולות' יש להם מכוח גדול בכיניהם הסכר והעונש
ולכן בזה ששמו להם עגל מסכה' כי הסתמה וקרצון בפעולות' יש להם מכוח גדול בכיניהם הסכר והעונש

ולכן בזה ששמו להם עגל מסכה' כי הסתמה וקרצון בפעולות' יש להם מכוח גדול בכיניהם הסכר והעונש
ולכן בזה ששמו להם עגל מסכה' כי הסתמה וקרצון בפעולות' יש להם מכוח גדול בכיניהם הסכר והעונש

ולכן בזה ששמו להם עגל מסכה' כי הסתמה וקרצון בפעולות' יש להם מכוח גדול בכיניהם הסכר והעונש
ולכן בזה ששמו להם עגל מסכה' כי הסתמה וקרצון בפעולות' יש להם מכוח גדול בכיניהם הסכר והעונש

ולכן בזה ששמו להם עגל מסכה' כי הסתמה וקרצון בפעולות' יש להם מכוח גדול בכיניהם הסכר והעונש
ולכן בזה ששמו להם עגל מסכה' כי הסתמה וקרצון בפעולות' יש להם מכוח גדול בכיניהם הסכר והעונש

ולכן בזה ששמו להם עגל מסכה' כי הסתמה וקרצון בפעולות' יש להם מכוח גדול בכיניהם הסכר והעונש
ולכן בזה ששמו להם עגל מסכה' כי הסתמה וקרצון בפעולות' יש להם מכוח גדול בכיניהם הסכר והעונש

ולכן בזה ששמו להם עגל מסכה' כי הסתמה וקרצון בפעולות' יש להם מכוח גדול בכיניהם הסכר והעונש
ולכן בזה ששמו להם עגל מסכה' כי הסתמה וקרצון בפעולות' יש להם מכוח גדול בכיניהם הסכר והעונש

ולכן בזה ששמו להם עגל מסכה' כי הסתמה וקרצון בפעולות' יש להם מכוח גדול בכיניהם הסכר והעונש
ולכן בזה ששמו להם עגל מסכה' כי הסתמה וקרצון בפעולות' יש להם מכוח גדול בכיניהם הסכר והעונש

ולכן בזה ששמו להם עגל מסכה' כי הסתמה וקרצון בפעולות' יש להם מכוח גדול בכיניהם הסכר והעונש
ולכן בזה ששמו להם עגל מסכה' כי הסתמה וקרצון בפעולות' יש להם מכוח גדול בכיניהם הסכר והעונש

ולכן בזה ששמו להם עגל מסכה' כי הסתמה וקרצון בפעולות' יש להם מכוח גדול בכיניהם הסכר והעונש
ולכן בזה ששמו להם עגל מסכה' כי הסתמה וקרצון בפעולות' יש להם מכוח גדול בכיניהם הסכר והעונש

ולכן בזה ששמו להם עגל מסכה' כי הסתמה וקרצון בפעולות' יש להם מכוח גדול בכיניהם הסכר והעונש
ולכן בזה ששמו להם עגל מסכה' כי הסתמה וקרצון בפעולות' יש להם מכוח גדול בכיניהם הסכר והעונש

הדברים האלהים שהם נמצאים בגדלים ומגד ומתקם והתגשמות השפעתם כוללת בכל מקום ובכל זמן
 וז"ל אחר ולכן לשון רבים שהם לכללות ההשפעה כי זה המנהיג שהיה לנו עד עתה היה אים מונבל
 במקום ובזמן כפי מקומו והמורסם אלנו נקרא משה ואים חננס כפי פעולותיו היו כוללות ובלתי
 מוגבלות כמנהיג האלה אשר תראה שהעלנו לאותה רבה בזאת ומצדו באוהות ובמופת' שאין בכח סכלנו
 לדעה ולהקף באיזה אופן אים חומרי היה מנהיג הגהה גדולה כזאת וה"ל לא ידענו מה היה לו א"כ לפי
 זה לא היו רוצים אל משה אחר ואם היה לפי משה לא היו מביקים אחר ולכן תביירוהו אל האלהים
 שבקשו שכלל זה משה היה אלהים אחר שידוע שאלהים משוקף וז"ל לא כיוון אל אלהים אחרים להתייר
 בכבודיה' באל אחר אל משה שיעשה צורה הקבל שפע מהעליונים בהמדות ובכל מקום מהתדבר שלא ימות
 להיותו מקום מסוכן ומ"ה שרו מתר מן הדרך אשר צוהים הכבד הענין מפני שקוף האזורים מהצורות
 וזה עשו צורה ומי הרסם שיקבעו צורת לעצמם וכ"ס שהפחיתים מחטאיהם ההכלות ושוכבים שהכונס
 להיות הצורה אלוה ולכן חרה אמו ית' על מעשה העבל יגד פרסומו ונגלהו לא יגד פנימיותו ולכן הספיק'
 ליישם השוכת אחר אל מ' שבעם עמו הרבה כשהשיב אתה ידעת את העם כי בעש הוא ר"ל שהם שוכבים
 שהיה הוא פועל הרעות בעצם ולהפירם ממחשבה זו הסכים לעשות להם דמות שליט ששלמו ה' ולכן עשה
 צורת שור שהוא מסורס' אים נמצאים כבדים למעלה ומתנו וז"ל ע"פ שלא היו ישר' חייבים כליו לפי זה ע"כ
 דחה מר"ה שחטאו בעבודות ששמו לפניו בפרסום לא בפניו וז"ל כי כרוע הוא כי פרעה אחר וכו'
 שהוא לשון גני ובפרסום כלומר שהחטא שלו היה יגד המורסם לבד לא כפי הכונה הפנימית שלא כיוון
 לע"ז חילתו כמו שביארנו וה"ל למנוחה בקמיהם ר"ל שהחטא היותר גדול בזה הוא מפני הבזיון שמתבטא
 איתנו הקניים עלינו ומפני זה התפלל מר"ה עליהם כיון שלא היה ע"ז וענינם ונמס' על הרעה י

פרק ארבעה וחמשים

היה מהאני האלה היו חסבים שלא היה שומע עניינו ולכן העירה הור' ספר נחשת וישעיה' והדאיה
 כי חיה אמו על אמונה הכוחה ומיד העמסם באם ה' רדנון שכחה מן השמים ותאכל בקנה המנחה ר"ל
 בין המדברים ולהורות אים שהנסה פרטיה בלו בכל ג' דברים האם שהענינם בא מנועלה הפך נוכחו
 עוד שאלו כמותאים לא באמרים. עוד התפלל והשקע האם ולא עלה למנועלה כדרכה ומפני היה זה
 העונם מיוסם למטא קרא שם המקום ההוא הנערה כי בערה באם ה' גם חטאו בנדות שהיו מותאים
 בשר ודגים וכו' עד שנת' ע"ה אחר אים נא מנאיה מן בעיניה' וכו' ולא אראה ברעיה וכן היו בועטים
 בתן ומננים אותו עד שהשביעם בשר והענינם עליה להיות כונה בלתי רצויה איתנם חטא המרגלים
 יש לנו לחקור בו בראשונה מה חטאה אה' הסכים בשליחות' כמ' שהשאלך אגשים וכן מש' ומה הארץ
 היא השוכת אלה למר' ע"ה ממה האתרו שחקרו ובעגל ספר מעשיהם עשו להם עגל מתקם ושהחוו לג
 ובמרגלים לא ספר מעשיהם אלא אחר עד אלא יבאנוי ולא זכר ממות חטאם כלל ע"כ בעגל נתן סבה
 עורכת על החטא להענינם אחר עם קשה עורף ובמרגלים לא חטא סבה עורכת נ"כ בעגל זכר אהבת
 לישר' ושהענינם בכח גדול ומצדדים כמו במרגלים איתנם התחלסו בעצם התפלל שבעגל אחר שוב
 פמרון אסף ובמרגלי' אמר ושהי יגדל נא כה' ובעגל זכר זכות אבות ומה שנספע מנוני ית' להם ובמרגלי'
 לא זכר כלל רק המדות לבד וכן בכפר' בעגל אחר ונמס' ה' על הרעה ובמרגלים אחר סלחתי כדברך ומה
 היא השליחה אחר שהענינם במדבר הזה איתנו וס' יתונו' התשובה כבר ביארנו שחטא העגל
 בבחינה הפרסום הוא ענין מנוג' מאל' אכן בכמה הפנימיות והתכלית איתן ראוי לנגורו ובהכח שחטא
 המרגלים כי ספור כמדתם נביאיהם לארץ איתן בזה מן הגנות כלל אבל בבחינה כוונה הפנימית שאיתם
 מנאיתונים ביכולת השית היונא איתם מארץ מצרים באותה ביקבות ובמופתים ונתן להם התורה והולכים
 במדבר בעמוד אש וענן זהו חטא גדול וזהו לא ספר מעשה המרגלים אלא הכלימה שהאל אחר עלה דש
 אה הארץ והסכינו על זה לשאלו מרגלים מפני שלא כמות ביכלתו ית' ולא א' עד אלא יבאנוי העם היה ועד
 אלא לא איתנו לי ולא ספר מעשה כלל וזהו שהצריך לתה סבה עורכת בעגל להענינם כיון שחטאם לא
 היה קשה אבל במרגלים שהחטאם במחשבה וכלב הפנימי איתן צורך לבה אחרת וכן במרגלים שחטאם
 שיה שאין השית יכול על כל דבר אחר ושהי יגדל נא כה' וכו' ויפורסם שהוא העל יבולת גימור'

אמנם בענין לא זכר בן כי לא יחשו לו ית' לאות כלל ולזה נעשו אלו המרגלים לחזק סתם ודע שבמשפט העגל חסאו במה שחמרו להם מנהיגו והנהיגם מבלי הסכמתו ית' דמיון לאשר שלנו ישראל מלך בזמן שמואל שהיה שופט אותם עשה קצת נורד במלכות והמהלכונים הכפישו ההשגחה הפרטי והמרגלי כחסרון היכולת אמנם חטא מר' עה היה בהפך אלו שרצה להורו' במעשהו שהוא ית' המנהיג בהשגחה פרטית ולזה מחזיקו שלע שרצו ויציא להם מים וכן הוא ית' בעל יכולת גמור ולכן הכה צור לקורות שכל המרגלים ואפי' הדומים בכנענים תמה ומתלהו ומטא יפכני שהוא ית' אינו מקפח סכר כל בריה וכיון שהוא מוכנים את ישראל בארץ ציה ועייף בלי מים לניה יכריח לטבע לבטל טבעו הנהוג להת מים וכן אינו מן הראוי שישראל ימותו בציה ולכן ברפידים בא ה' בכבודו אל הצור כדי שיהביש ממנו יהברך שר הטבע ויוציא מים בדבצו מנד הפיוס והוא אמרו הנו עומד לפניו עם על הצור בתורב והיתה כונתו ית' שכן יעשה בזה המקום פיוס לטבע ולכן אמר ודברהם אל הסלע ורנה לומר שסיפיקו עתה בדכרים טובים וברטע שלא היה בא הוא ית' עצמו כמו ברפידים לא היה צריך סיכורו כמו שהכרו עם בהיותו יהברך עם שיהביש ממנו ויוציא מים לרצונו ומר' עה הנגלה במתעברו ולא רצה למיחו' אלל להכריחו כעבד נאמן יליד בית להורות וכלהו ית' לכל ולא זה בלבד אלל שהכרו פעמים להורות הכגעו לפני השם ית' הפך משכבת המרגלים להסיר משכבתם הרעה וכן בדבור בזה את ישראל וחס כל כל החטאות וכללות בימשכה בדבור במעשה והיו כלם כבאין ולכן אמר בו שחלל ולא האמין ולא קדם ה' בהקד בני ישראל' וזה יוספיק בחטא הזה לפי קשר העונות שחברו לעיל היו סקטרום אלל שהתפרשים הרחיבו מאד המאמר בחטא משה והאריכו למעניהם ולא ייטב בעיניהם זה הקסו כי הודינו הדרוס מאד וזולו גם אפמנו להמשך אמריה נישד פ' בסוף זה החלק שבו באריך גם אפמנו

פרק חמשה וחמשים

בחטא קרמ ועדהו עם כי בסוף החלק הב' רמזנו כונתו להיותו חולק על הכבואה שביארנו עם מוכל מקום בבאין נרחיב ויהי ובאופן אשר נהרץ בקצת ענינים ונאמר כי בראשונ' המהו רבים למה מר' עה לא התכלל עליה כי כפי הדיח' בכח גדול וכיד חזק רצה להענישם אמנם צריך שהדע שלנו כחשו ג' עינודי אשר עליהם העינו התור' בכללם דאסונה כחשו מה שראו הם בעצמם שהוא אפשרות הטכל האינסי להדבק בנבדל הנקרא בלבן התורה כבואה עוד כחשו במעלת מר' עה שהו' אמת בלי שקר כלל עוד כחשו בניציאות תורה ין השמים והוא שהתוצא הנהגה ונעשית תמיב טוב הנפס אחרי הקפדנה להדבק בענינים הרומניים וז' ס' הכתו ויקמוג ל'כני משה ר' סבו את רבם ושם היו עמוס אנשים רשעים שהיו להם דעות נכסדות ולזה תאר אותם בנשיאפ עדה קריאי מועד אנשי עם נשיאי עדה אלו המרגלים שהיו נשיאי עדה כמ' ע' ע' מתי לעדה הזאת קריאי מועד אלו עדה סדום סנקראו בשם מועד שהיה יום מועד כשנשמדו דכתי' ויעש להם משה ומצות אמת ויאכלו אנשי עם אלו דוד הפלגה שאמרו נעשה לנו עם א' כ' ויקהלו על משה ועל אהרן ר' ל' שהיו נעשים אנדרהאנדות להטיח דברים כלפי ב' אחים ואמרו רב לכם כי כל העדה כלם קדושים וכתובס ה' הרצון יספיק לכם שחכמים כמנונו יודו לכם באמונה ושרש והיא שכל העדה כלם קדושים והמון רב כזה הסינו מעלת הכבואה אכן התכריחונו ג' כ' כלל הדברים הפרטיים שלהם ומחדשים ומתקנים עלינו בכל יום אינו ראוי כי מזה גד' שלהם רונים להשאו עלינו ולרדוף אחר השדרים והנצוח אשר מזה גד' תבוארת קרוי שהם הב' שרשים הגז' ומכני היות זה החטא חמור אט בבחינת ידיעהם בעצמם שדבריהם שזו ודבר כזו והנאות הכשילתם את מפני שהם הורסים כל הכנין שבנה הו' ית' ומגדלים ועד הנה אס מפני היותם עקדים הכרחיים לתועת הנפס והם כופרים בשכר הרומני ובהתיה הנתיים חטא גדול חטאו ומטאשה גדולה להפלל עליהם כי הסכרה צומת הרנו למי שאין לו דה אשר כמו שיסודר העולם בירידת המטר לקיום הגופיים המרגשים כנתיחת התבואות כן יסודר השפע הנבואי להנהי' הנפשות והתכחוס בזה מידי מיתה וצריך שנקדקת לת' ש' בואה הערעו כי ה' סלמנו וכו' מה אלו הנעשים שביון באיורו את כל המעשים האלס כי לא יצינו שדבר קרמ והנשיאים כנגד מר' עה אלל מלות קנרות והס רב לכם כי כל העדה וכו' אמנם ית' ואשרים הרחיבו מעט באמרם התעטו כי העליהנו מארץ זבה סלב ודבס

זכרי זה מנה המעשים האלה יוכן שחבר מלה ההנאי על הקדמות אם כמות כל האדם ימורן אלה והיה
ההמשך לא ה' שלמי ומנהאוי יהיה לחבר מלה ההנאי בימנה הדרוש שהיה אם ה' שלמו לעשות את כל
המעשים האלה והיה ההמשך לא ימורן אלה כמות כל האדם ונראה שזה הקסם המתדבק יש לו ב' טעמים
שמלה ההנאי המתדבק שהיה אם אינה ימורבית עם נושא הדרוש אלא עם העונם וכן שההמשך הוא הנושא
אשר עליו המסלוקות ובא בלשון קצרה שלא זכר עם לעשות את כל המעשים האלה שהיה שרם ההמלוקות וכן
למה כפל בהקדמה הראשונה מיתה ופקודה כמו פה ופקודת כל האדם יפקד עליהם * עוד מי הביאו
למר"ע על לפרד קסם הנאי אחד אם בריאה יברא ה' ופניה כו' כי אין לנו מסלוקה בבדיחה ועוד למה בל
יברא ה' בלשון עתיד כי הבדיחה היתה בשפת ימי בראשית וכן אם יש יחס למשט עם העונם כי והו הדרך
האלהי מודה כנגד מר"כ כדי שידרס החוטא שבהשגח הגיע אליו העונ' ההו' לז' א' כי אלה השלם לאים כמעשהו
שאין הכונה כשיעור מעשהו לכד' אלא גם כן זאת הכחף הכלול הדמות ויאמר כדמיון יעשהו כאנשי
דור הינוכל שמשאו בשכבה זרע ונדונו בנייה וכדומה *

אמנם בהשו' אלה צריך שהדע כי קרם כפרסום הכפיש הנבואות הפרטיות שהיה מימם מר"ע לז' ית'
כמו עבודת הבכורות שנתנה לשבת לוי והכונה לאהרן ולבניו והנביאות ללכפן והיה יעזר בניו נד'
מר"ע במנות פרטיות כמו שהזכירו צניה ומזוזה עד שהיו ושיערו בזו את רבם בזו את החכמים ולענן
בדבר ה' עוד כמשו כנבואה הכללית עוד משבו שאין הנבואה שורה בלדם באיננות רבון אלהי אלא שיש
נבואה טבעית בדברי הפלוסוף * עוד היו ימסופקים באיננות מדום העולם אם נברא תהעדד או מיס כי
איננות הנבואה שניה לאמו' מדום העולם כמו שהמצא מבוחר במלך ב' מזה הספר * וכל אלו הג' ענינים
הם ככללים בהבנת מליציהם הקצרה רב לכם כי כל העדה כלם קדושים כו' כמו שביארנו וכשרצה נסה
דביו עליו השלום לעשות הגם גזר לעשותו על נושא המינוג נלמוד שיש מדום העולם ונבואה כללית * וכן
הנבואות הפרטיות שהם אמיתיות ואם היה ייעד שהגם הוא על הנבואה לא יינשך מינוג אמת הנבואה
הפרטית אבל בהתחייב אמתה הפרטית ההשייב מציאות הכללית * וכן בהסתלק הכללות מהתלק הפרטית
ולזה אמר בזה הדעון רוצה לומר בזה הפעולה שהדאו ענה הכירו והדעו שהנבואות הפרטיות שזרתי
עליכם כלם מפי הקדום ברוך הוא ואין בהם דבר מלכי כלל וכשהכירו זה בהכרח שהמצא הנבואה הכללית
כי במציאות הפרטי ימצא הכללי * עוד אופן אחר אם כמות כל האדם ימורן אלה רוצה לומר מיתה
טבעית או מקרית כשאר המקרים הנמשכים במציאות * וכן אם יפקוד אותם כמו שפקודים שאר האנשים
בהיותם במטה או בהיותם בקבר לא ה' שלמי * וכן אין נבואה כללית כי בהסתלק הכללי מהתלק הפרטי
ואם כן הכתוב הראשון יחייב מציאות הכללי מהפרטי והוא הקסם הנאי מתייב והכתוב השני מתייב
מציאות הפרטית בהסתלק הכללית והוא הנאי שולל ובה יהודנו כל הדיוקים הנמשכים לזה הכתובים *
וממי שאת יסוד הנם על הנבואות בלבד עדיין ישאר ספק בקדמות העולם ושדושו רצה להניח לשרש
שולל שהוא יסוד התורה ושרשה מדום העולם וכלאשר התאמת שהעולם ייחודם כל איננות הדת הנבואות
בענין ולז' א' אם בריאה יברא ה' ר' א' ש' בריאה כללית שהיה העולם בכללו וינדק עליו מלה בריאה
הינורה על ענין כ' יצא אחר העדר אם יש מציאות לענין כזה הכללי ימשך מייד שהבורא ביכלתו הגדול דבר
כולל ונפלא כזה יוכל לברוא חלק פרטי וקטן שהוא חלק מהכל גם שלא המנא הכנה פרטית מתייבית שימצא
הדבר הזה אפי' מיתה זה החלק הינונא אחר הבריאה הכללית ואמר ופניה הקדומה את פיה ר' להקדמה
ענימה הכנה עלכונם והאמיר שהיה ברואה ולא קדומה כאלו יש לה פה * ולכן אמר את פיה והוא על דרך
העדוהי ככם היום את השמים אשר לכל הנמצאים הטבעים והשאל הדבור והפה שהיא ימורה על פעולות
מינסכות מהם מוקיימות או שוללות הענינים הנכספים לדעת אמיתתם כיון שזורה על זה דבור האדם והו
מה שרצה באמרו ופניה האלקיה כו' ר' להעשה פעולה יודע ממנה שהיה ברואה ולא בלבד פתיחה הפס
אלא שהיוע הפה ב' להנדיים שינעלו עם אלה הרשעים והכלעם בניחומם ועוד שלא מיתהם בפליעה
אלא שיהיו עם חיים עד רדתם במקום התחרון והפחות שארץ הנקד' שאול וסם ימורו * והוא אירו ויהדו
חיים שאולה ר' לשאר הבריאה ירדו חיים שאולה * ולז' הדעו כי אלה האנשים גאלו את ה' מנד' ג' דבקים
שהאדמה הדומתית נותה נטבעה כשמשעה אותם באיננותם הכוזבת פתחה את פיה והענינים בכליעה
בידידת חיים שאולה אשר כל זה יורה שאיננותם כוזבת ואין ראוי לללוה ולדבר בה' אלא שהיה עמונה
החת הילרן כי הדעות הנכסדות מבלשמים ריש המושכלות האמתיות ומספרים מעלת האנשים

האנשים האלהים יותר ויותר שמתאזרים הנבלות הסרוחות ומנה שמתפזרים הנבלים ללא תמים ולהיות
 חטאה האנשים האלה ינוקו לרבים כמו שבארנו להם התפלל נמה עליהם אבל רצה להורו לישראל שדבריו
 אמתים וכל החוקק עליהם כחוקק על השכינה וכיאר זה בכלל העצום ששעה שדרך כל המציאות כשהבקע
 הארץ כדעם יצא נהמתה וכתבך באשרה כי האדמה מתוחה כפי עדות בעלי התלמוד בכתוב אשר מכל
 המהמים האלה גדלה גדלה וזאת המופת עצמו וישראל האמינו בכוחות מר"ע ובקדושת העולם שהוא שרש
 ככל וכמו מה בורא השמים וזוה"ק וסיים לפרקו עינים ערות
 הקבלה היא כי הינות רוצה לומר אופן עשייתו וזאת דבר

פרק ששה וחמשים

יעשו אלהים ושאר הדברים הנמשכים לעסיה וכ"ש שנקרא קבלה
 אדעת האמונות ההכרסיות להסנת הנפש הנלמדה ונקראה קבלה מפני שמר"ע מה מביא קבל כל אלה
 הענינים ומפני שספר קצת אנשים מילנו בזה אביא קנה ראיות לקיומות מהסברה האמתית והמשכל הבריא
 הראשונה התורה אמרה שמר"ע עב עמד בבר זולת אכילה ושהיה כמה ימים אמר ויהי שם עה' והשכל
 גשמיים שהיבת תורה שם מדרגה ההכנות בענינים שהוא בעצמו יעד לזה לו בארנו וזאתה לך התורה
 והמנוח ולפי זה נאמר שהא"ת נתן לה הור' והמנוח ומה שנהעכב שם אחר הנתיב כמה ימים השכל מחייב
 שהיה בהכונה שניה השכלים האנושיים מתולפסיה הרבה עד שכל גושא או כתוב שיוגם כפני בעלי אסופו
 ידכו בו הסברות והסידורים וזוה"ק א"ת ה' נתן לנו גושא הור' והכוונה והאנחנו נכרסם כפי הסבר' בהכרת
 שיתלמסו הסברות ולא היה הבור' מנובלת וכבר ימנע שהתלמסו הדעות כפי המקומות ומהנאי התורה
 שהוא אמת בכל האנוש ובכל המקומות אמר הורה אמת ומשפט אחד וכ"ל שלישיית שאלו בתורה היבות
 שהם קשור להבין אמתהם התיבה טועמות ושעטנו וזמחיב למר"ע שיאשל עליהם כי מן האים הא' הלך
 ראיה אל כל אישי הינון' רביעית שבתורה נזרות בלתי מנובות ומלתה את עלתה לבכסד ומי הוא שיעלה
 על לבו שינוס העינה הרגון האדם את עצמו ורמו שראוי לומר ש"ה כה פי' לו זה כן ראוי לומר שפירס לו כל
 נקרא שהוא בעצמו אמת דרשנו' חמישית שהור' מתולמס בלתי ואם צוירה שהוא מיוסח ממור' לכתיים
 יותר ראוי להקרא אנושית ולהקרא אלהית כי עקר הדברים הוא צוירה ולהיות מפורסם מפי הא"ת
 ויקראו בספר תורת האלהים' בשיה מצינו שהתורה מארכת בספורים ואגדות כמו שפי' באבות במעשות
 ובמחיות ומספר הקורות שקרו להם בישיבתם כנשואיהם הרבה פרטים דברה בהם עד שקנה מוכפלים
 ובמנוות המתודות קוד' בכמה ענינים שנהחייב לדעת בהם והשכל מחייב כל אמתה אלוה' צדופה ולכן
 הסבר' הוא לומר שרנה הוא ית' שקנה והדברים ההכרסיים לקיום האדם שהיו כתובים על לוח אבן ושמן
 בתור' שכתב בתלות קדנות ופי' אלהים התלות בתורה שבע"ס בביאור רחב כדי שיהיו הדברי' ההם נזכרים
 ונחונים כפי הדברים ללמיה לנאונים אולם אמר כי שפיה כהן ישמרו דעת וכו' ר"ל שצריך הכהן שיהיה
 לו רעה ביוזם ובשפתי' מפני כי הורה מבקשים מפייה וזהו נזכר בארבען דמהררי ליה אבדתא בטביעות
 שינא' ובלו הורה כתוב' סותר' זה את זה כתוב אשר לא ימצא וכו' ובלו א' אך ביום הא' השביתו
 שאור וכונן וכן בלו בהורה כתובים סותרים המתנאות אשר הוא חוק' נפש אמר במנין ליום בכלל' מובן
 שדס' ומשלח כב' ח"ף וכאשר נמנע סברט נתרבו ש' ובלו בקבלה אולם ש' בכורות היו' וכן בא' מה בני מלת
 ביום הראשון הוא קודם הפסח כמו הראשון אדם תולד אשר מזה נר' שמר"ע שאל על אלה הספקות ומפי
 הנבונה שנוע ההרס' ח' בלו בתורה ענינים סותרים האמת המושלם בכתובים המתארים לאל גשמות
 דים ורגלים והמועות ואין יוכל האדם להיות גושע כפי ציור כפסו' דברים בדויים בספק הראשונה לכן
 מחייב לומר שמר"ע שאל על זה והשיבו כב' ה' סבת כל אלה הדברים ונמרי למכמים המקובלים אמתהם
 ואמרו בלגדה על דברים בלתי דברה הורה כלסון בני אדם' ט' התורה אמרה עין חמה עין כלשר יתן
 מוס' בלדם כן יתן בו ופניו התלמוד הקדושים עקרו זה ושמנו העונש במנון' ונתנו טעם נחך לדבריהם
 עין חמה עין ולא עין גופם חמה עין' ואין לשאוד כשרים משתללים תמיד כל היום כפעולות הקדושות
 שהציאו אלה הדברים מעצמם אלא ששמעו נפי הקבלה ולכן אחרים' עשיית' שקנה מעשים נכספ'
 בהון הכלי' הכלים כפי ההכונה הראשונה כיון שהשכל מחייב אהין יחס לנעם' עם ההכלית ולכ' א' שהשכל
 נחשטן מקדמיים והתורה היא שלימה ומכל גר' ויש לנו להאמין כי הוא ית' פי' לו למר"ע כפינו סוד
 התורה והשעטנו והכלאים ובא מר"ע ופי' כל אלה הענינים הנוראים לישראל ושמחו ישראל' כשימעתם שמחה
 גדולה כי בדיעבד ופי' משיגים יותר בכורות השלימות ממה שהיו משיגים בלחן ח' מתהורה' זבן היה

להם כח להמשיך בזה הדבור הנפלא מנולות עליות לנולות תחתיות כמ"ס הכתוב כי הוא חמית' וכינתם לעיני העמים וכו' ואורך הגלות העלים תמנו אלה הדברים הנוראים - האל והיה לך זמקה כי התור' דמות החמית הקדומה וכ' במציאות ענינים כ' דקים שיצאו ואחר יעלמו ולא יפיק הדבור לאמרם אלל דרך ההמשל והדמיון זכ"ס בהתייחס שהי יותר רחוקה בהוראת אמתת הדברי' יותר מהדבור שלא יוכל לנתבם ובאלו אלו הדברי' בתורה תפני הכרחיות' לשלמו' הנפש בדמיון ככלי המשכן ובסמור' מהענינים העובדים בעשיית המנות כפי חומרים או צורהם וכיוצא והיה מחויב שיסלים הנולמד לתלמיד' באופן השלמות - ולא בעמרו בהר למדו הדברים שאינו יכול לכתבם וה"א שאל איך ידגך וכו' אבל זאת הקבלה לא נכתב' לסבות רבות כי הכתיבה הבה השמחה והעצלה והזכירה וריות והסתללו' מוצרף לזה' והשכל' דבר קדוש לכתב בו הצורה האלהית ובאשר יעברו להיותם החובים על קלף וניירים יורדים מתקדשות' ומפני שהקנות הם בלתי מוכשרי' וזהו אמן בדרך הכתיב' וגם בדרך הפהום השכלי והס' ב' הורות תורה שכתב' והורה שבע"פ וכן אמרו הקדמונים הכתיבה הבה לרבותי הפירושים ולכן נוח לאדם לשמוע הדבר מפי רבו' עוד הפהאים מנבאיהם עצמם בידיעה קטנה ועם הדברים הם חושבי' ומרימיים קולם בתוך קהל ועד הומסבים קטנות רבות ועד כי הכונה האלהית היתה שכל אומת ישראל תהיה אחת ולא יהיה בנייהם חלוק בדעות ולכן צוהה כי יפלא מןך דבר שנשמט בו' שיקומו ויעלו לסנהדרין גדולה בהר הקדש בירושלם ואלו יסומו מוכל אשר אמרו להם ואם הדברים התוריים יהיו נכתבים יקלו בסנהדרין ובמקו' המקודש יבטעו ולא הבה האומה הקדושה וקיומה צריך שמכיון תגא תורה ודבר' ה' מירושלם'

פרק שבעה וחמישים

בהשלמת זה החלק צריך שצריח מעט בענין חטא מר' עה בני שרחיבו המפרשים וחס' למעל' רמזו הנריך עתה נסדר הענין ההוא בהרחבה ויובן הענין יותר כמו שיערנו ונסדר הדבר בהערות כמנהג' מתחלת הפרש' ההפ' הספור מתחיל מויבואו בני ישראל בו' שהוא נחלק לד' כללים' הראשון הלונת העם למים' השני צווי השית לנשא לתה להם מים' השלישי ספור מעשה מר' עה' הרביעי תשובת השית למד עה ונקות החטא' ובכלל הא' יש להעיר אם הלונת העם שגא' וירב העם עם משה הוא הלונה נאותה אם לא וכו' שהי' שאלה צוקת מפני שתכלית' היה להשיג הימים שהי' מהדברי' ההכרחי' ולא דברי' מותרים בהלונות הקודמו' וכו' נר' שהיתה שאלה נאותה אחרי שלא מרה אף ה' בס' על זה באשר ערה אמן במדגלי' ובפני' מאירות נתן להם ה' מים כמ' שהם את המטה' וימקבלו' זהו נדע' משה על פניו והלך אל אל' מועד' וכ' בשעת מעשה אד' שמענו נא המורי' שנר' שהיו רבבי' ומי יתן ונדע אף מר' עה שהיה לעולם רחמי' הנפר' לאויה' והשית' שנתאכזר פעמיים עליהם' ואמ' להשגיר' לנולא משה אף בעת הזאת היה בהפך' ובכלל הב' יש לעורר מה צורך שיוכר צווי' לקי' המטה אם צוה לדבר לשלע וכ' ש' לדעת האומר שחטא בהכאה' ונה' צורך לות' שידבר אל השלע לעיניה' ואי' לעיניהם ולמה אמ' שמת אחר ונתן מימיו והוצאת להם מים מן השלע וכ' מש' ה' ונתן מימיו מה צורך פשיטה שהם מימיו אשר שהסל' גות אותם ופרטי' אחרי' באו עם שנר' שהם ללא צורך' ובכלל הג' המתחיל מויקח משה את המטה יש לעורר מה צורך לזכור לקימת המטה' ועוד אשר שספר שהקהיל' העדה והם נקהלו בניאמר משה אל פני השלע מה סבה היתה לו לטיי' דברים מגוונים כנגדם ואיך שנה מינו הטוב בעת הזאת' ועוד מי הכפוש' למד עה שיש לו יכולת בעור אזלי' להוציא להם מים מן השלע שהוכרח לומר' הן השלע הזה נוציא בו' והלא ברפידים הבה צור ויזובו מים ועוד למה הבה פעמי' ואם היו אלו ההכאול' בנווי' אלהי' ואיך היו למה לא פרטן הכתו' ואם לא צוה השית אף עשה מר' עה מדעתה' ובכלל הד' יש להעיר במהות החטא ובפרט התיבות המתחלפו שמיניו להוראתו שמוקנת מורים שהם בלתי מתמינים כמ' מה יען לא האמנתה כי וקנתה מורים שהם מורדי' כמ' עה על אשר מריהם פי וקנתה מורי' שיעלו בקדושתו כמ' מה על אשר מעלתם בו' ואיך אפשר שנתה עבד ה' חטא באופן שיצדק עליו מורד או מועל או בלתי מתאמן ומחלל' ש' כי מי שאינו מוקדש ש' כרבי' הוא מחלל' ה' וא' כ' צרי' לקפור מחד במהו' חטא זה' **ולהשיב** לכל ההערות נאמר' שידא' שחטא מר' עה גדול מנ' טענות' הא' ממה שגנה הכתו' זה החטא ביורד ובמעל' ובלתי האמנה כמו שאמרנו' הב' מנד העונש שנעשה כמ' מה לכן לא הביאו את הקהל הזה שגרא' שהחטא כ' כ' גדול שיצדק עליו העונש ההוא שלא יבכו לאיך' הב' מנד השבוע שנשבע ה' באמרו לכן שהוא נזר דין בשבוע' שלא ינאמוהו אלא על דבר גדול עד שנתתו לו שערי הפלה שהרי התפלל מר' עה ולא נעב' בהפלגו' ולכן רבו הדעו' בוק החטא ואכלול' אה' כלם בקנור ואומי' כי חטא את סיקיה במחשבו' ובשכל' חלון האמן' מי שמתאמן דעות נפסדו' מי שחושב

להרבה אשף אף אם לא הגד הממשל לסועל נהר' חוטא והם הדורו עבירה הקטנים מעבירה' ואם שיהיה
המט' בדבר' כמו לא הלך רביל ונבלות הם' וינדרף ש' סוכיונא' ואם שיהיה חטא במעט' כמו הריגת אנשים
ובעילה עריות וכדומה' והמפרשים מיהם אמרו שחטא במאסדה ובסכל ועלה עמן באסו כמו שכתב הרב
הגורם בזה' ומהם אמרו שחטא בדבור סגדפס באמרו שיעשו לא המורים ואמרו נוציא לכם מים ומתם
אמרו שחטא במעשה שקרה בצור פעמים ומהם הרכיבו החטא בשהים ומהם בשלם והתאמיר בחטא
מימיש הציבה העונש שאותו מורד ומעל כמו הר"ן ובעל העקרם וזולתם

ואני הצעיר אפרש זה החטא בב' חפני' הא' הו' כשאלו אבותינו מים הנה זאת השאלה הי' מהדברי'
הו' ברייתו' וא' כ' אם השאלה נאווה ומתייב' חלינה לסופט כל הארץ שלא יעשה משפט' ולכן יש לך
לדעת כי מיד הד' מתייב' למה להם שאלה' אבל היה עם מונע מצד היותם בארץ ציה וישימון שלא יוכל לתת
להם מים אם לא בבעול הטבע וינצי' להם מים מן הסלע בלתי מוכן להוצי' ממנו מים כי אם בבעול טבע
וכאשר הטיה נזר להוציא מים שרו של מים' נהרעם לכמי הכ' כי למה יבעול הטבע ויכלה בתינת מים
לישר' ואם בעולו פעמו' רבות כשכיל ישר' יש להשיב שאז היה לנודך פרסום השגתו ויכלהו ית' אבל שהסית
ללא נודך וכניה זה ישר' בארץ ניואה ויבעול הטב' זה פועל בטל ויותר נקל להוצי' בארץ נחלי מים משייטל
הטבע ללא נודך כדי למה להם מים' וככלול שהדון בין ב' העיני' אם שינזור הדין המתוויב לישר' שהיא
גהונת המים ואם יגזול הטבע או שיסכי' עם הטבע שלא לבעולו וינעז הדין המוכרח לישר' וה' העדים בזה
החבורה בלוחה באופן שכתב' כהנה יקו רצויות וזאת החבורה שבקם הטיה לעשות המנה' במקמת המים
ברבילי' שכלם העם עם יוסף הנה לנו מים והמקום מקום יבש בלתי מוכן למים' ולכן נקד' מורב שהוא
בנזר מיובש ואז' ב' הפסר בין ב' העיני' הנה' מה עשה' את' למשה עבור לפני העם ולא התבייש מהם וקח
אחק מתקני העם להורות אל הטבע שהיה מחוייב למה להם שאלה' בו' כקח את המטה שהו' ביד הדיינים
להורות שהדן מחוייב אחק' למה להם מים וזכר ואמרו' אשר הכיתה זו' אשר להורות שהדן ראו שיפלה
מזה שרו של טבע כי כבד עם אחרת הכוונה על הקדמו' ונשהה לו' כי הו' משועבד לו' בכל מקו' ובכל זמן' וא"ל
כי עתה הו' ללא נודך שכבר היה אפשר למנאה שאלה' בלי בעול טבע לזה השיבו הטיה' אם יפייסו באופן
שהטבע יעשה כן מהך רצונו' כי יהיה מוכרח מצד הנה יהיה חמלתו באונם מצד הנושה וסופו ברצון
וה' א' הנני עומד לכניס עם ר' לני אלך לכניס עם אל הטבע אל הכור' וכאשר יראה שרו של טבע שאני
מתכדו עד שאני הולך אלנו מיד יתרחש כי הכבו' הגדול שאני מתכדו יסוה עם המוק המניעו וזהו מה שרמז
באמרו הנני עומד עם על הצור דאל' כ' למה הוצרך השם לבוא עם' והמשל אלני' בזה למל' המושל במלכותו
זכור' מייב' לא' מיושבי ארצו סבום ונתיא' בדין לשלם ואין לו מיה עשה המלך שלא לא' מעשידי העיר
שילוח לו הנעוה והעשיר נהרעם למה יקח המלך המעו' ממיני' לשלם לאמר' וא' ת מצד שאני יושב בארצו אני
מחוייב למה שאלה' זה יהיה לפרסם כבודו בעת מלכותו או להכרח' אבל ניה טעם ליקח המלך המעו' ממיני'
למה לאמר מיה עשה המלך הלך אל הטבע בעת מלכותו עם כל זקני מלכותו לבקרו' ואז בעד הכבוד שפכדו המלך
לבוא אל בותו נהרעם והלגום התעוה וההכרח עשה אוהו רצון וכאן בחדם ג' כ' ביון לענין זה' כי שאלו העם
מים וכו' רצה לנלוה שאלהם כי נאווה היתה לכיונה הכרחית ואמר' ב' למשה שיקח המטה כמו שפירשו
שהוא רמז לניד' הד' המחוייבת שיהן המים ולא יקוה כל הקהל בצמא' אבל יפמי שהוא תבעל הטבע ע"ד
שאמרנו הקן' ה' זה האופן לפיישו ולרצוהו כדי שלא יתרחש ולכ' ודברתם אל הסלע כלונו' שיכדו על לבו
דברי פיוסם והתנונים ואז הן גיימו' ולא אמר מים שאין זה דבר מהדברים המחוייבים לבעול הטבע' אבל
המים שהם מהטבע נמצד הרבכהם למה יהיה דרך חסד' וכרצון טוב' וזה דמיון למש' ה' כפעם הא' הנני שומד
לכניס עם וכו' והטבע יעשה ויגדונו וימשה לא רצה לפייס הטבע כמו שזכור' ה' אלא שרצה לבעול הטבע
ונצד הדין הקשה והכובלה הנחלתה והוצי' המים מהסלע' בלי פיוס ורצו' לשד הטבע והחטא' ג' כ' היה שלא
נהאחד סכלו עם שר הטבע המושפיע שיפייסו על יהיו שניהם מרצון ח' אלא רצה לנגד שר הטבע בדין
קשה ואז נצדק בחטא מרו ונעילה בקדש' ובלתי אנונה אשר כפירידים הבע' עלכון הטבע' ומהם לא רצה
להגשך אחר נעוה ה' כמו שפייס כל אדם בזה' ולכן כהפלתו כמי קודות הקבלה הוכרח' להיות מרצה שר
הטבע שתתן להנכי' הטבע וכבודו המפידות היא מרת אלני' הרמוה' ג' כ' במלת הנני שומר' כבאן שברפילי'

באנועוהה נתנו המים וזה ידוע לבעלי הקבלה'
האופן הב' נשיב להערוה ונאמר' שישראל' אסבו שאינם עתידים ליכנס
ועליו' נצדד להם נזר' עק' וסדרו' שלשה טענות' תשיחה

פרק שבעה וחמשים

חלק ראשון

הא' אם מרים לא זכה לזככם לארץ אמתנו שאין אנו בצדקו כמיה על אמה כמה זכמה סלף זככנו וז' אורח
העם עם משה אחר מיתה מרים ונתוכחו עמו והסביתו כלם שהם שהידים לבועו כחן שנועו אחיהם והתיה
מלת לו נוענו ר"ל כבר אנו יודעים שאנחנו מתיים אחר שמתו מינינו ולהם נדרת הארץ כינו לנו ר"ב ולמנו
הבאהם את קהל ה' ר"ל אם היה כמו שאמרתם שאנחנו מוכנים לבוא לארץ למה הבאתם והכבדתם את קהל
ה' במדבר אשר אין עם גינם נר' שאין יכולת באל לתת לנו מים ואחר שאינו יכול על זה איך יתן לנו ארצות
זוים והנה אנחנו מקוים לאור וקנה נלמות אן זה אלף בני תבליתכם להנחת הקהל הקדוש הזה אחר שאינכם
יכולים לקיים מה שנדרתם ר"ב שאם אתם אומרים כי עדיין יש שהיה ביום להכניסנו לארץ ראוי שהעלו
מדדנה אחר מדדנה אבל השיה יבוא אורנו בנינו הרע הזה וזה שהעבר שמכאם בניקום הרע הוא מכני
שהכירו בוועלה הארץ ועוב מריה זה דבר בטל ומפני שאנחנו כבר ראינו ארץ מצרים שהיא זבה חלב ודבש
והיא זלמה העליהנו ומאריך כן ויכללו בדבריהם שאין השיה משגיח להטיב להם ולהביאם לארץ מג' כנים
מוצד מרים ואחיהם מוצד שאין להם מים מוצד שכפי הנראה הדברים הולכים מדעה אל רעה יותר גדולה
ובאשר הבינו נמנה ולאחר ומדבריהם שהם יחסדום ושמכאיש פרטיות ההשגחה שהיא לישראל בפרט מוצד
ההור' כי הכוללת היא מוצד ההכנה הטבעי אבל ההשגחה הפרטי היא מוצד ההכנה ההורית הפרטית שהיא
ליצור יותר משאר האנוש שהם לא קבלו ההור' וכמו שנבאר בהקד' זה הפר' כפי' מאמר א' שנלא ולמכא ההורית
אז בראיה מר' עה זה ברחו מפני שאם' לדור באהלי הכעי' ויכללו על כניהם כינו שפשו במחוקקהו של קרף
ואז דבר ה' אלינו כי משה לא הניד כלל לה' ממה שקרה לו עם ישראל וג' כ' לא שאלו על זה דק נתן לו
הנבואה בלי שאלת הסבר וה' א' קח את המטה שקרא רמז שאיה שליח ה' ובאמצעות משה האלהים אחיה
עושה כל הדברים לא מתקן ומעושה יודך במחשבה ישראל ועוד במרום ונצד החולקים עליך שפעשה הנם
הזה באופן שיחלקו החולקים הרעים לחלוק ואיה יונקן להורות שכל הפעולות באלה באמצעות הכח האלהי
לא באמצעות להט ובכח א' והקפל אה העדה ר"ל בפרסום עם רב ועוד העזבו להם שיכירו הסלע
שירצו הי' הרחוק והיורה פחות מנפן לטויה הנורה וה' א' ודבריהם אל הסלע לעיניהם ר"ל דמרו להם שהם
יבחרו איה סלע יבחרו בעיניהם ועוד ונתן מימיו ר"ל גם שהמים יסוד פשוט והם כלם התומים עכ"ז
וינא חלוק רב בתום כפי החקום שהם בו בעטם במראה בקלות בכבדות ולא א' ה' שכן הסלע שיבחרו עם
היורה אחר יצאו מים באופן שכל א' ומשאל ינא להם השעם והמראה כפי השוקהו והידי כווי מימיו שב
אל כל א' ומשאל ויכללו שמכני שהיו משגיחים בהשגחה פרטית ואז ידעו ויכירו שהשפע האלהי הכרטי
בניהם כיון שפעשה חסד באלנו המים לכל פרטיו ופרטי ואז לא יוציאו לעז על פעולות כרטייתו של יר' עה'
ואחר שהורה ה' להם השגחהו ויכלתו פפרטים באיכות החסד הזה מהנזלת המים דנה להורות להם כמות
החסד ואמר והנזלה להם מים מן הסלע ר"ל שבגהו שיוציא להם מים כווי ששבת בחורב ע' הבאה ולכ' א'
והנזלה שרקה שהיא בבח שלא אחר ויצאו מים וזקן ע' הבאה שאם היתה הנזלה זולה הבאה אלף על ידי
דבור בלבד היה ראוי לומר ודברתם אל הסלע ויצאו מימיו כמ' ש כריכדים והכית דבור ויצאו מים סלף את'
והנזלה מים גם אל הערך לומר והנזלה מים ריבני שכבר פירש שהיו בכת ע' הבאה שהיא אומר והכית ואם
כן היצאה גימטת הבאה אבל בפאן כול פני והכית הנצרך לומר והנזלה להורות בפאן מפני סלף את' אלף
ודברתם וז' על כן כרשך הדבור אינו לומר והנזלה המים וכמו שפירשנו אלף אופן ההנזלה מהחיל והנזלה
להם מים ולא מפרש שהיה כהכיה הפני שכבר בריכדים הוציא להם מים בהכיה ובאופן שהחיל ראו
להוציאם עתה שהיא ע' הבאה והנסיף בכאן יותר מריכדים שהיו מים רבים באופן שיגמטו העדה
ובערים ובפרידים אחר ושהה העם לכד וסכר שלקת משה המטה מלכיה ה' להורות שכל פעולותיו היו
באמצעות ההשגחה האלהית והקפיל אל כל העדה אל פני הסלע ר"ל היורה חזק שבכל הסלעים ולכן אמר
הסלע הידוע ולכ' א' פני ואמר שמעו נא המורים המעינים דברים בלתי מעלה למקפח בהנזלה פרטות
היון הסלע הזה ר"ל שאהם בדרתם הגה בזה הפרטו' הגדול כדי שלא הוכלו לומר לומר' בזמן תהומים שבכח אמונם
ע' א' הט אובסוף נוציא לכם מים לכן עתה תודו על כרחם שאין כח אנושי בזה ויש לכם להודות שהשיה
הוא העושה ולא אנחנו ואז הרים משה את ידו כמנהגו בנכים והכה בסלע כמו בריכדים והכהו פעמים לפי
שהוצר ע'יה למים הרבה שמיספיק להם ולכעיר כינו שאמר' שכן זוהרה' ולכן הוצרכו להכות פעמים א' א'
קיים מר' עה' כל הצווים והבינים שבוט ולא עשה בים' והחטא היה שראוי הסתמו דברים כנגד ה' ומשם
לא העניקם ע' ד גם כווי שפעשה כעדת קרם שביל כבוד אכל בכאן לא העניקם שבהה אז מקדש

מקדש שם שמים בירך בני ישראל ואלרבה ברח מפניהם כמו שכתבנו והיה נראה שזה ע"ה לא היה מציין
 שיוכל י"ה לעשות נס לישראל על ידו ולכן אמר לו יען לא האזנתם עוד מכלל העם היהם חסג נהרס
 לשאלת ישראל שנתן לכם מים ויזר ע"ה בעת התנה רנה להראות כעם עליהם לערובם שנתת מים שלא
 בעם ה' עמיה ואלה ומה לא בעם ה' עם ישראל בעת ששמע שהיו מטיילים ספק בהשגחת
 ה' ומטיילים דבחי' כמו שפעם על משה כותיבת היום יל יסיר' דברו סתם ומוסה הוא ספי' כונתם בשא' נר
 בוציא לכם מים וגם ישראל דברו שלא בכפי שכינה נזר"ה דבר בכפיה בעת דלקותו בהסם שהיה
 צריך לזה בפועל הנס והנזות המים שאם לא בכח הדקוה לא היה יכול בזה וגם כן דבר משה בכפי עם רב
 והוציא לעז על עם ה' להלבוש פניהם בדרכים והיה נמשך להסם קלון מזה שאי' ימשה בכפיו ישראל חרפוהו
 כמו שהגז קלון לאדם לומר שעבדו ויהרע ממנו וגדפו ולא כן בכפינה בדחתם אל אהל מועד הוא מעוט
 איתנה ומיעלה בקדש שנראה קלול' ובכפינה הסוד קלונו בכפיו היה מרי ומרד גמור ובכלל מר"ה שמר'
 כל הצווים ולא שאז דבר כלל והטעם היה כינו שביארנו ואנקלום הלך באזה הסטה רנה לומר לירדקק טעם
 מר"ה ולכן תנחם מעלתם מדיהם לשון סרבוות שנוטה למה שפירשהי זה יספיק לפי קדורנו

פרק תשעה וחמשים

אמר התישב זה נפרם המאליה הגדול שיעדנו לפרם שבו הראה
 אופן השגחה ה' לישראל הפרטיה באמצעות התורה וההנהגה
 התורנית הפרטית כדי שהדע הפרם למה בעם נר"ה ולא יוכל לטבול וכסאמיתו היו מופקים בזה
 הינו מההשגחה שהיא עקר התורה כיון שהיא נמשכת אשר התורה כי עם היות שטעם לא היה אלה לדבר
 גדול שהיה הורם כל התורה כלה ונשלים חלק זה בסבת התורה ה' הוא באפינה ס"ק
 ה' ד' מקום יס לו לה' בה סבוכה עם ומסררים שמו בגאמר במסתרים הבכה נפשו מפני גוה מאז מפני גוה
 ר"ס בר יצחק אמר מפני גאותן של ישראל שנטעל נהם ונהנה לאמונת העולם ר"ס בר נחמי אמר מפני
 גאותם של מלכות שמים ומי איכא בכיה קמיה קודשא בריך הוא והאמר רב פפא אין ענבות לכני המקום
 שאמר קוד והדר לכפיו עון ועדוה במקומו לא קשיא הא בבתי ברלוי הא בבתי גואי ובכתי ברלי לילא
 עניבות וזה התיב ויקרא אלהים לכבי כו' שאני חיבן הבית לאמי' מלאכי השרה ככו בו שאמר הן אראלם
 בעכו כו' הנה הדעה הימורסם בזה הנאמר הוא שהשית בוכה במקום נסתר מהם בהי גואי על שנספלה
 גאותו לפי חלוק האמוראיים וגם כן ככו' ותלאי' השבת כלם כסרין הבית הוא נעלה מאמר זה לפי פשוט
 ולכאור' על איתנה יס להער בו הערות ה' אין ראוי ליחס לח"ת כפי מצינו שהיא התפעלות והזוהר
 לא ימשה לו ית' אלא הדברים שהם שלמים במקומו כמו הליכה וראיה ושינועה אבל אבילה ושהיה ובי' הוא
 מהמקרים החסרים ואין ראוי ליחס לו ית' כמו שהביא הרב המורה חלק א' הכ' אמוראים אלו שנתחלפו
 בסבת הכבי א' ח' ונפני גאותן של יס' ור' ח' מכני גאותו ית' וכו' במאי קמפלני' ג' למה יבכה הש"ה
 במוסררים ובכתי גואי ולא בכתי ברלי כי יותר ראוי להיות השמחה והשקון בכתי גואי מהם מקודמים
 ונהיהו בכתי ברלי ד' למה בחרין הבית ככו המלאכי' כלס ר' ל' היושבי' בין בבית בין בחוץ וזה ההספ'
 המוגיע להם בזה ולהסיב לאלה הערות ראוי שתדע כי כפי מה שהסכימו כל החכמים זה העולם מקבל
 ההשפעה לקיומו מהעולם העליון שזה העולם השכל' מהתכלול האלוין מועל ומתכיע' ואז' אין לך עשב
 תלמטה שאין לו מול תלמטה ויחמיי' הגור הריחיבו ואמרנו שכל האמונות והמעשיות משרי מעלה ואומות יס'
 אינה ומשעבד' לשום שי ומזל אלה השם שלה הוא סינו ית' ש' כי חלק ה' ענו' ועוד אמרו שאלו הכרדים
 ומשפיעים מקבלים שמחה בהשפיע' על זה העולם מהטוב הנמצא בהם וג' כי מוסררים להם דאנה שכל
 ימצא להם למקבלים הכנה להשפיע עליהם כי הכחות הפועלות ישמחו וישאו כשיפעלו והיותפעל הוא
 הנאי לפעול הפועל וא' כ' כשיהיה זה המקבל מוכן לקבל שפע מהפועל יהיה כבוד בפעולות הגבורה
 ואחר אלו התקדמות אומרי שהמבורר הוא שהשית משפיע על יס' והאמצעי להנעה השפעה זו וההשגחה
 עליהם הוא קיום התורה וזמורה ופאסר בעל התורה והפכו דברי אלהי' מייס לחוב להם בורות נכרי'
 גהבטל קיום הפרטי הנמצא איהם והסומרים לשהיה בהם ההשגחה וההשפעה והאלהיה ולזה אז' ל' מקום
 יס לו לה' בה סבוכה עם ומסררי' סינו ד' ל' כי כינו יסיר' קלנו הכסד גדול ומתניעות השפעתו ית' והשגחתו
 נוסה כו' והסתרהי פני מהם וינארהו צדנת רבות וכו' כן ביחס לו ית' בער כשאינו משפיע והנסניח
 והאז' בזה לאם אוקב בנו יחידו ומפני גאות' וכל נסוכא' הטיח האב את עשרו בארץ וכל ימענו וזככה'
 מנד שהכן אינו קנון לתת לו עשרו וכל אשר לו וכן הוא ית' בוכה תפני עמות ישראל' שטרקו השיב

מיתחמתו ולא נהפרכו ההשגחה ובדברים זה"א בעל המאמר שהשם בזה של"א ואם לא תשמעו שהשם
שב הנהרה הבכה גפשי נפשו שהתורה קוסרת ב' העולמות זה בזה' ואמר שהבבי יהיה במהרהים להורות
שההשגחה היוגרת לישראל היא מנהג אשר הם חפזו עזוז של ה' בה' ר"ל מנד עמנו ולא מנד
הנבדלים וביתר בזה הדין ואמ' מפני גוה ששבי' אמר מפני גלותם של ישראל ורשב"א אמר מפני גלוהם של
מלכות שמים ונתחלכו אלו החכמי' בדבר שאינו בעצמו הענין רק הראשון נתן סבה לבבי ולמניעת ההכשע'
וקהשגח' בסבה החמריית הנקבלת השמע אחר שהוא הסבה העצמית להפקה ההשגחה ולכ"א מפני גלותם
של ישראל והוא רמז לטובות הבאות עליהם מאלה ה' מהשמים שנתן להם ארץ טובה ורחבה ומעלת התלכו
וב"ה ובטלו כל הכבודות והמעלות מהם ונהנו לאומות העולם וזה מנד עונותיהם כמו ש' כי עונותיהם היו
מבדילים וכו' ור"ש בן נתן בטהרה הסועלת כמ' שה מפני גלותם של מלכות שמים ר"ל שהבבי והנער היוגרת
הוא מנד ששם שמים מתחלל בגוים כמ' שה היתה לי דעתי לחכ וכו' והקשו ומי איכא בבית קמיה דק"ה
הרצון שבעולם העליון אין שם הפחד לא בעצם ולא במקרה שהנבדלים כלם קיימים נתיחים וגם שמתבעש
להכשיע ולהסלים לאחרים כ'כ"א לא יקבלו הפעלות בהכמקה ההשגחה וההשפעה כמו הבעלי גוף ונפש
שוקבלו הפעלות ודגה שאלא ישלימו הנהרה ור"ב אין בבית לבניו כמ' מה הוד קמנו וכו' והיה לא
קשיא הא בבתי בראי הא בבתי גולוי ר"ל שבבתי בראי שהוא יקום ישיבת התלמידי המשפיעים בזה העולם
אין בבית ואין מניעות להשגחה ואין הכמקה להשפעה ובבתי הבניינים אשר הם מושב ה' החכמים
וינשפע לישראל באמצעות התורה והמנוח איכא הכמקה להשגחה ולהשפעה לפי הכמקה עיונב הנהרה'
ונכלול שיש ב' מיני מקבלים א' מקבל מנד ההכנה הטבעית והב' מנד ההכנה התורית ורנבדלים כלם
מנשפיעים בגומים השפלים מנד הכנה טבעית שהיא באופן א' וזהו לא הפק השפעה אבל השית משפיע
ומנשפע באוויר ישראל מנד הכנה תורית מנד קיומם הנהרה והמנוח וזהו איכא הכמקה והיוגו הבכיה
וקהקה עוד ובבתי בראי ליכא עיבות ר"ל שבמקו' החצון ג"כ היתה הפסקה השכעה כמ' שה ויקרא ה' לבבי
וכו' והרץ דבחרבן הבית כל התלמידי געו בבכיה ר"ל שבאשר ישראל שלחו ונקיינים התורה ומנוחיה
במצלת הכנה בלחץ וברכה כח'כ"א באופן שכל האומות היו ששעות מהשמים היושלים עליהם והתלמידי
באופן שהם שבעים מכל טוב ובשמים מקיינים התורה שהוא בחרבן הבית ונשיב להעוה לאחד גלוי שפנו שהלא הרמז
השפעה מה מנפיו הכמקה מהארץ הבכיה ונישדל' ונשיב להעוה לאחד גלוי שפנו שהלא הרמז
מרחש על בנו יחידוכן ה' מרחש על ישראל' וכאשר הם בהכלית השפע והמנד התבטל ההשפעה מעליהם
וזכו הבבי לא שיש לו בכי חלינה' לב' לאמר שהחכמים נתחלכו הא' לקח הכנה החמריה שהוא גאורם של
ישר' והב' לקח הכנה הסועלת כמו שפיר' לעיל וג' לאמר שככה הב' ה' ביהרהר' להורות שישר' מנשפע'
מפניויות הקדושה ולא כמו אומות העולם שהם מנשפעים מהשמים הגזונים' לד' לאמר שכל האומות
היה להם קיום מנד הבית והעבודה והתורה כמס' זל אר"בל אלמלא היו יודעים א"ה בניה יפה בית המקד'
להם קנעניות היו נקייסים אותה למנוח שהיה יפה להם יותר מישדל' שכן תמצא שג"ה החד התלה בשת
בנינו וגם אל הנכרי וכו' וזהו השונע השמים בכל ענין שהפלה הקבל הכלת הכפרי ואלו ישד' אמר ונהיה
לאים כדרכו ומורה שהבית יפה להם ולכן בההתלק השפע הארתי הנורף על פני בית המקדש נבהלתה
הקדושה וברי מיתה המשפיעים להם כמס' ולכן היה אויר רשב"ג שהעולם עומד על התורה ועל העבודה
שהיא עבודת היות ועל ג"ס שבה גאה ההשגחה פרייה לישד' והתחיל מהנהרה שהיא עקר כל הנהגים
ר"ל העבודה והג"ס שהם מנובדים על התורה ועוד שהיא קדוה לעולם ואפי' כשהיא היתה עם העה' ז'
מונעה וינטלת כל הכחות הנסיוות ומרדמת אותם ובשכיל זה גקר' הושיה שמהשת הכחות החומריות של
האדם וזהו אל' תאמר נפלה בשמות רבה כפמיק הנה דם הברית אשר ברית א' ר אבהו כשנתן הב' ה' את
התורה הים לא נודעו העומות לא כרחו החות לא צויה הכהנו' לא געו האופנים לא הכבו חיות הקדש
לא רצו הכרבים לא הקדישו והב' ה' שהיקח את כל העולם ואין קול ואין עונה ואין קשב ה'ה' עומבם על
כל הכרבים האלה שכל הכרבים שהקו כשהוא דבר וידבר אלהים את כל הכרבים האלה וזהו הרצון בזה
המאמר מה שאתרצו שבאשר קבלוי ישד' את התורה כל הכחות הנסיוות והחומריות נתבטלו נמשעותיה
ומפני שהיה יש לו צרות רבות זו למעלה מזו בנידנה כללו האמ' צורת היסודות וצורת העונות וצורת
האונות וצורת הדינה והנזונה וצורת השכל' אמר שכלם בטל השית משפלותם טבעית כדי לקבל
צורתם הנפלאה שהיא צורת התורה ולכן לרימו צורת קיומות שהיה נמשכותה אחר הים לא יודעו

ולרמוז לנחמת אמת' העומות לא פרחו ולחיונית אמר חיות לה צוחו * ולנחמת אמת' הבחנות לא נעו
ולרמוז למדמה: המדרכת הדברי' אמר האופני' לא סבבו ולרמוז לסבלית אמר חיות הקדש לא רצו שנתבטלו
משפלות ההסבלה ולרמוז לנפש הנאצלת אמר הפרסים לא הקדישו באופן שלא היה יכולת לשום בריה
להגיע למעלת התורה ולחיסדו יתברך עמהם הד' דה' עינכם * הוצה לומר שנדבק עמכם וכרת עמכם
כרית מפני הדברות הקדושות.

החלק השני

ביסודות שנקראו בלשון אמונה שהם למעלה מהחקירה ונחלק להקדמה וסה חלקים

הקדמה השמים הם נשמים נוראים ממשם זך מכל והם עצמים חיים משכילי' סובבים על הארץ
בתמידות ונשמות ונשחכחה תנועתם הסובבת בכחיתת ההמלה אשר הגיעה שהיא
החכמה הקדומה וכן בכחיתת נשמותיה אשר מניעה לא ייעף ולא ייגע עד כי הקדמונים קראוה הנעות
הנבורה וכן נשתחבה בכחיתת העניים המניעים ממנה שכלל ישראל בלי עוות כלל אמת' ובליהם דנל' ישרה
גם באלה הגלגלים תקושים גלגלים ומזלות אשר באינעוהם יושפעו בעולם הזה ונדה הדין ומדת רחמים
יושפעו כי היותה גבור מהשפעתם הוא הרחמים וכן צריכין גם נש עליהם יסובבו שהיא הארץ וכל אשר
עליה וכתו סובבו עליה יקמו אותה ופועלים בה' מינים אש כהיות אשר מנח התנועה הסובבת
וקרבתה ורחקה מהארץ התמיכו הווה וההפסד בעולם הסבל וכן משפיעות בנפשות המוכנות מיני
הידיעות בהגדת הע' ידיות וידיעת הנמצאות וכן כפי הקבלה האמתית להנלה האו' וה' או אחד קדוש הם
משנים את הפקידם לעשות דנון כוראש ונאמר כי תורתנו האלהית היא מכתב גורא אמר הדברים שבאו
בה כולם נקיים וט' אורים ואין בה דבר לא ירמוז על ענין חכמה אמת' איני חכמה שכחתי ערמה ר'ל' שהחכמה
האלהית סגנה בשכל האנושי מנח ערמה והאבולה שהם המסלים והמידות וז' א' ודעת מניוה אמונה ר'ל'
בנימוות שהם ההמשליות שם אמצא הדעה היוספיה וכמו כן כל חלקי התורה הם דרושים חזקים ומחכמת
האלהות והמהענם בהם קונה קנין הנבורה האמתית שגדרה שלא יבהל מהדברים המפחידים וכמו כן כל
המשפטים וישרים שהוא נתינת' חסד לכל הדברים כפי הצדק והיחסר ול'א' כי אמת' יהיה וכו' ר'ל' ההגיה
בחזק גורה על הקנין ואמת' מורה על אמר התורה אשר הבדלה אמת' ושקר ואמר ותועבת ה' כי אמר
הקנין באמתיות ג' כ' מהשדלת בדחיות הדברים המתועבים והמזוייפים המתוארים בשם רשע' וכן המנח
שהתורה הביט בכל דרכיה למדת רחמים' שתבחר הפעולות הוא דחית האכזריות והקרבת הרחמים
אז'ל' שהשיב קין כשאמר לו יה' קול דמי וכו' את הפים חבלא בתרין דיסין בעית דינא ובעית עלמא אי לית
את מורה בחד לית עלמא קאים ר'ל' הרנה לקחת החבל בב' ראשיה הם הדין וקיום העולם אש לא תתיר
מעט מהדין עלמך לא יתקיים ואמר לא חרבה ירושלים אלא מפני שדנו דין תורה וכמו שהגלגל סובב
על גשם נח כן התורה סובבת על מרכז נח היא האמונה שאם לא התנח אמונה אין תורה ול'א' אמת' באברהם
והאמת' בה' וכו' וכן בושראל' בהיני ויאמן העם שהאמונה היא ענינים וצורות מפותחות בנפשות האנושיות
מרוימות לו יתברך על כל הנמצאות ושהוא מביט ומדריך האמונה ספלה להשיג שלימותה ונשמותיה וזה
המכתב הקדוש שהוא כלול מחכמה וגבורה וישר ורחמים סובב על האמונה שהוא מרחיק והדריכו בג'
דעות כוללות הפרחיות לקיים האמונה ראשון שהחכמה הקדומה חדשה העולם ויהאין
שני כי מושל בגבורתו עולם מודיע לנביאים הנאגה העם והנחלים שליטי' שלפעמים יבטל הוא
יתברך הדברים הנקושים אצל הטבע לפרסם דחיתו על כל מעשיו כי יושר טבעו מתייב לתהוך הדווע
להנלה הגוף וכלם מדת רחמים' ול'א' אמת'

זוהי אחר שבארנו בחלק הא' פירוש נכתב התורה שהיא דמות המקיף ראוי לבאר מהו אמת ואמונה שהיא
מרכז התורה ולא כ' נבאר אלה ה' אמונות מדוש העולם נבואה והכפלותו מהם דמות הכעולו' כפועל המקיף
במרכז אש הקיוות מדוש העולם אש הדעות הנבואה אש קריעת הטבעים הנסים והנפלאות שהם דמות נ'
קיום ישרים ונצח' ומתברר אל המקיף וכדיעת' יהיה תאמין באלמונ' שהי' המרכז בנצח' והשקט הנכל' נצדדו

הברק הא'

בהקדמה היבה אמונה משכו רבים שהוראה' כהוראה היבה האמת והביאם לזה
שקטם שהיה אמן עוד ממני שהם יודעים שהדרך הישר והימון' להגלה הנפש
היא האמונה וצריך שהיה האמונה אמתיה חמר שהכלות והטעות אמן בה כח להושיע' אמונה
המורה כהב סאמת ואמונה הם שמות נחמולכים כי אמונה הרצון בה קיום בנפש המאמין בכבוד חזק בין
שיהיה אמת בין שיהיה כזב והיבה אמת מורה שהצויד במחשב מסכים עם מה שהוא חזן לנפש ולא הכלול
כזב כלל ורבותיו בהגדה לפעמים משהתקום באמונה על הקיום אשח בנפש לבד ולפעמים על שהוא דבר
אמתיה אש להורות על הקיום לבד אמרו חייב אדם לומר אמת ויציב ביום וכו' כנאמר להגיד בבקר וכו' רצו
שכיום אנו משיגים מציאותיה ית' בחוש מצד הנועה הגלגל ונזה לאמת אמתיה ויציב אבל בליה שאין אנו משיגים
הנועה הגלגל נאמר אמת ואמונה שהכונה שהאמת שהוא מציאותו היברך נשיגהו עשה מצד האמונה שהיא
הקבנה לבד אשגורה שהאמונה נאמשה על הקיום לבד ולא שמושהמשים בהוראה אמתיה לבד בהיפת
אמונה דרשו לא חרבה ירומם אלא מפני שהשקט נאמנה אנשי אמתיה דכתי' אש יודם משפט מבקש אמונה
ואם לא היה וכפי הסוגיא הבהנה בזה מובק' אמונה אמתיה אבל בכ"ר הביאו שמש אמן על כהו' ואמיה אצלו אמן
נאצלו מאי אמן אר אושעיה אמן פרננו דכתיב באשר ישא האומן אה היונק אמן ינוצע דכתי' ויהי אומן
אה הדבה אמן נכוסה דכתי' האמונים עלי הולע אמן דכתיב בזה אמן והרגם יוג' מאלהכנעריאיה
דכתי' ע כ' שהכונה לזה החכם שמש אמן ונאמנה כד הוראות הכרמיות למאמן א' שנהגל בהורה
ובאמונ' הקיא שהגדות שאלם קונה בגערותו קשה להספר מהם אמר חנוך לגער וכו' עוד צריך המאמין
שיהיה בעל בניעות ונדוה טובות כי אנשי רשע לא יכוננו נגד י' עוד צריך המאמין שיהיה מנה החכמים
הודות התורה אש זכה להיות במעלה החכמים עוד צריך המאמין שיעלל לאמונה בלמידה ובהנהג' דכתי'
הטעמי יונא אמן צריך להטיב האומה והוא כשיהיה בולל בחכמות אשר נר' מזה שיש ד' הוראות לשהם
אמן אבל השמות יהיו מיוחד לזה היבה אמונה היא שזו האמונה נקויהה בנפש הו' אמן בין שיהיה אמת או
כזב ולא א' גדול העוה אמן כי המוכר נאמר בנפשו האמונה הקיא אמונה העוה אמן אינו מנציב לבד אלא
כ' חקיים ר' א' שהוא בקיין לנפשו ועד שהכמות החכמי' שלא כל אמונה תושע הנפש אלא האמונ' אמתיה
כתב החכם א' ע מליה סימנא בהורה דבר שיכחיש שיקול הדעת ואש הפסטי יהיהידרו בדרוש אחר טעונו
עכ' ובהב החכם פהוה הוא להאמין כי האמונות הכוזבות והנעדרות נושעיות לנפש כי הנעדר לא יושעל
נח יושע וכל א' וכל אחריה ההכל וכו' אבל צורך הגנאיות כפי אמתיה מושיע וד' א' גנאיות דברך ואופל'
ויהי דברך לי לשקט ולשמחה לבני רצה שהכדרי' גבאו בהורה מרע' יש להם מציאות חזן לנפש ומפני זה
אנו' הנביא שיהי אונבל' כי האצלה כנוי לגנאיה עוד אמר הנעדר שלמד המושכלות האמתיות שבו
בהורה כבב שחל עליו הטבע הנכואי וד' א' יהי דברך לי ד' דבר ה' עוד אמר שנס שהנבואה הבהילה
בהפסידה רבים מהמקבלים אותה הוא לא כן היה אלא קבלה בשקטן כי הנציאות הנכבד נושמה הנפש
נמושיעה מה דאורה הנמוכות לרשעים בעליהם אמר צאן נאולו שהו מות ירעם וכו' וההכלל שלא ימות
בוודאי שאלו שכם נכסדים מצד המונגהם הלויים בזכרים דמיון האמונות הקבלות אלא שופדה נפשי מיד
שאלו זה בשיקק נשמהו וידבק אותה בגמטה העליונה

פרק שני

חמר האמונה מהו משכו קנה כי האמונה חמרה הדברים שאין להם יחס טבעי
דמיון אמרונו אצילת תנה הטבר ההלכות הנפש וכל המקיים שבהורה הם
ענינים אמוניים ונעדרו בזה מואמנה ז' מכני מה נקראו חוקים הק הוא חקקיה נ' וך ואחרים הוסיפו שכל
דבר טעוק שהכל לא יוכל להשיגו לא הצד המושכלות הראשו' וגא מצד המושכות אלא מצד המקובלות
הנמשכות אש חמי אש עד מר' עה נקראו אמונות דמיון ההרי הקורכרו וכוד עולם הבא שגליהם נאמנה כל
הכבי אש לא הנבאן אלא ליינות הנאמיה אבל לעולם יכא עין לא ראהה כו' כמו שגדרו מקו אמונה אמות
הדבר הכלני נראה וכן אמרו שהדברים שמישע הנכיל קודם כואם נקר' אמונה כיון שהם

עבודת ועליונות בעליהם נאמר בטרם תזמננה אשמיע אהכם * אינכם אפי' היפוסם בדבר הנבואה
הינכם שחזר האמונה כולל הרבה אם במוסכנות הראשו' כבוד האבות והאמונים ומנועה הרגילה והנביכה
ואם בהכרזות מביאותיה ות' ואחרות ואם בנמנעות הרחקה השניות והגשמות ובאז' בחיור האישור אינכם
דבות בדקה ובמתנות מהם להוראת שעה נמס' לדורות ולכן ככלול כי אמר האמונה כולל בבלי' מהיחסי'
עם הכליהם ובענינים העמוקים והדברים הנעלמים בינא' הראשוני' וכן בהאמנת המצויים הנמנע ואינ'
ע'ד הקבלה כמו שכתבתי אבל ראוי להעיר על ג' סגולות מיוחדות שיש לענינים המתוארים באמוני' ראשו'
סוה הענין המתואר באמונה יקיה נלמד ממשו' ית' אז תפי' תורתו ואז מפי' הדעות שנדרשת בהם באופן
שלא יחסר לב' א' שהיא המאמץ ומצמו כי האמונה היא חוט של אלהי' נמסך על האמוני' ולז' א' דרך
אמונה וכו' הרצון הדרך שבאמונעות הגיע האמונה בחרי' שהיא דרך מיוחדת לאמונות ולכן האמונעים
האמוניים הם בערך ושווי ינהר גדול שאין כל אדם יכול להשיג הדרך הקיא' ב' שכל הענינים האמוניים
מזוכי' האדם לדמות טובו או לדעות אמתיות להשועה הנפש' כי הספורי' ומשלי' שאין להם רמז מדע או מדה
אין ראוי להתארם באמונה ולז' א' בדקתי וכו' ר' ל' כיון שדבקהי בחלקי ההודיה שנק' עדות ודדסתי בהם
שמור' על האמונו' דמיון שבה על מדוש העול' פסח על הנפלאות אל תבשטי' לחסרון הדעה הנמוא' כי אבל
העזרני לדרשם כפי אמתהם כיון שכל א' וא' מהם רומזים לדבר נהדר לדרוש אותם כראוי' ג' שהעניני'
האמוניים צריכין להיות אמתיים בעצמותהם שאם לא כן יהפייב שיפסיע ויתברך דברים בדויים וכבר אמרו
שורתו תל הקדוש כרוך הוא אמת וכ' שהאמיר נבואה הוא מאיר במוסכל הטבעי ואם הוא מאיר בדברים
הבדויי' איך משפיע ב' דברים הקותרים זה לזה ואם האמונות הפך המוסכל יהיה האדם מובלבל אחר
שטבע שכלו הוא הפך אמונתו והפ' לא יבחר בלכולים ונכלול מהם ג' סגולות מצד המלמד שהוא אלהי' ועד
הכליה הדברי' מהם מלמד' מדה טובה ודעה מצד עצמותה מהם אמתיים ולזה רמזו ז' באמרים מאי אמן אל
מלך באמן רנו בזה המעריקן להורות ה' סגולות שיש בדברים האמוניים רנו באות האלק' שמורה על האל'
יתברך על הסגולה הראשונה שהאל הוא המלמד ורנו באות ווס שמורה על המלך על הסגולה הב' שהשם
הוא מלכנו והוא מושבענו ורנו בצון באמן על הג' מהם דברים נאמנים אמתיים על זה

פרק שלישי

ראוי לדבר ויה הם התארים שינצלו באדם שבעבודת יקראו תאמין ותאיר
הנתיחד לתאמין מנה' ואומר כבר שכתבתי מצינו אדם שיהיה בתאיר
שהוא תאמין שהפ' ניתא והאות' א' אחר ניתא שהוא תאמין' באיננו גם שלא יתיירו מה שמדברי' בפייהם וכבר
הנבוי' גם באו' בפיו וכפשתיו כדבוי' ולכו' וכו' שדראה שינכדו מהם כבוד אלהי' כי הכבוד
הלוי' בניור ובהשכלה ומי שאינו יכוין גם שידבר דומה לנצופי' עופות ולזה הכת' העניני' הנבוא' והאברה
תוכנית חבניו וכו' שאם ישראל אינם משהכלים בידיעה ויה צורך אל החכמים ע'ד או' אם איך באין צאץ
דועה למה' ואחרים שושבים כי ראוי להתאמין ולציי' האמונות ההן בשכלו כי איך אמונה אל אחר
צויר הענין בשכל' ומתעבה שמנאח מן לשכל' כמו שמציי'ו בשכל' כתב א' ומהתאשרי' האמונה כנכסת הדת'
סוב אחינה וכונו שהאכונה הכפ' המשיגה הוא השכל' שמציי' הענינים האלהיים כן האמונה הכפ' המשיגה
הוא השכל' המשיג הענינים האמוניים אבל התחלפו שהאכונה מלמדת הדברים בסבות והתחלית והאמונה
מלמדת אותה על דרך הקבלה ומאמתה בבסי' ונפלאות שאינם ענינים מיוחדים ועצמיים לאמונות ביה
הן פרטיות והרב כתב שהאמונה אינה הענין הראשון אבל הענין המצוייר בפס' וכוה בשם פתאיש
לחופים שיקראו תאמין' למו' שאין מציי' בשכלו מה שאמוני' בשלון כן האמונה הכפ' המשיגה
אשר קבל' העולה שער' לדעתו שיקראו תאמין' מי שציי' האמת בשכל' ונאמר לה' ונתן שדבר ראוי'
דבים שמציי'י' הרבה אמונות והם חכמים ולא יתוארו במאמנים ולפשתים הם בהפך מהם חכמים ויתג'ים
פנים בתורה שלא כהלכה עד רנדאה שהסברא באמונות והציר בהם אינו הפא' עברי' באמונה ולכן אמרו
ששכל' האדם נמשכים כ' כחות כח הביור וכפ' השקו' והאהבה לניור ההוא והאמונה צריכין לצי'י' האכונה
בזה הכפ' השכלי המציי' אותם ואפילו שלא יחשקו האכונות ההם נק' חכמים כיון שהם אדעים ומשיג'
אמתה האכונות ההם אינם המאמנים לא יחפיק להם באמונה אל' צריכין שינכדו השכלי' הקוסף והפסח
ויאקבו כל כך האמונה היוין עד שיחשבו שמתעבהם שינצרו גופם וכ' אשר להם בעד קיום האמונות הנה

צו צווד השכל מוקנה הידיעה והרצון השכלי מוקנה האהבה שהוא תגלוי עצמי לאמונה וצפיה המאמין הוא
 המצייר האמונה ואהבה אהבה חזקה כמו שאמרנו ודאיה שהאהבה היא בגולה מיוחדת באמונה הוא מ"ט
 אברהם אהבי שהרצון מי שיצא תפלת האמונות והכיר בוראו היה אברהם ואהב זו האמונה וההתבונן בפסוק
 באור כשרים לאהבה אותה וכן מוכיח על זה עקידת יצחק עוד נר' זה מ"ט זל על מה תיכבד האלה בין ידיך
 אשר הוכתי בית נאסבי מה לך שהוציאוך להקבל על ששמרתי השבת וכו' לשרף על שנהליה לה בני והוכתי
 בכל אלה מפני שהיה לאבי ששמים שגד' מזה ששמיחבר הרצון השכלי עם הצווד לאהוב באהבה העולם
 הבא הצווד הוא נר' מאמין ובתענית השיר דמזן לזה באו' כי עזה כמות אהבה דעה כמו שקם לבבוד
 לבבוד המות וע' כז בוכד בה לאהבה אמונה כי יותר ראוי לעזוב הימים תלעזוב האמונה וכן ארז' כל
 העונה אמן בכל כמו פותחין לו שערי ג' ע' ט' פתחו שערים ויבוא גוי דדיק וכו' הכונה שהמברך ברבקה
 אחת הוא מצייר האמונה ההיא והעונה אמן מקיים זו האמונה ר"ל שאין לו צווד לבד אלא שהוא מורה שהיא
 אמונה אמיתית ומקיימת בנפשו והיא הנאי אשר הוא בכל כמו ר"ל בכל פה הנפשי שהוא המצויר והרצון
 השכלי האהוב האמונה היא וכן שם לו צווד והאהבה הוא מאמין אמיתי ושכוד מרובה ששערי ג' ע' ופתחו
 אליו מעצמ' ונבלי שיטרתם לפתחם זה רמז לנמו' הנפשי והביא ראייה מאומ' שומר אמונים ואמ' אל היקרו
 אמונים וכו' כי כפי הקרוי אמר שומר אמונים על האמת היודע האמונות ומניירם בנפשו ואין ראוי לתת
 שבר בעד שמירת האמונות שהיא ידיעה לנו וז' אל היקרו כמו המקרא אלא כמו המסורה שהוא אמנים
 ר"ל קיימים שהיו באמונות קיימות ונאסבות בלבו באופן שלא יחליפם וזהו שאות השבר הדומי וככית זה ר'
 עקובא וי' הרומי מלכות שלאסבת התצוות והאהבה האל ית' בשרו המות בני הנעולים אינם ראויים שימין
 אלא כפי האמונה והאמת הלא תר' השוכנת הילדים למלך עז וקשה לאלהך לא איהנא פלחין וכו' שלא רצו
 לתת הגדלה לאלהיו ולא לעבדו ונראה מזה מ"ט שהאהב' סבת האמונה אמנם כשנפסם בדברי ר' ז' נמצא
 דבריהם קרוב לדבריו אמרו איזה עם הארץ כל שאינו קור' שמע שרית וערבית דבריר' ונאמנים או' כל
 שאינו מניח תפילין בראשו הכונה להם שהאלם נברא בעולם אלהים ראשו מזה לתעלה להעיד שהכלית
 בריאותו להדבק בעליונים והבהמות שהם פחות לצד מטה ששם הכליהם והסביוו שנק' עם הארץ דמות
 הב' ח' בלתי נצב הקומה כיון שאין לו דעה באמונות ולא חלק בנעשים וזהו נק' ע' והאינו בכלל אמתוארים
 במאמינים עד שיקרא' ש' בפיו או יגיש תפילין שבכל' או' מאלו הדבר' כבר הוא פונה בדברי העליוני והוא
 בכלל המאמי' ולמעל' מאלו הם המאמיני העוני' אמן בכל כהם שנק' קדושים מפני שהם מציירי' את ה' בש"ט
 ויש מאמינים יותר מעולים מאלה כמ' ש' ראייה בני עלייה והנם מועטים ושעתי' שהיו אומרי' הרומי מלכוד'
 אין בריה יכולה לעמוד בנתינתם מאי בינהו אלימא ר' ע' ונאמרינו יגוש הרומי מלכוד' והו' לא והא איבא חכמה
 ומעשים טובים אלא הרומי לוד שהיו ב' אחים שקבלו המנה להצלת ישראל שגד' מזה שיש נדד הגות במאמיני'
 ומה שהם מאמינים בתכלית כמו הרומי לוד שהיו בעלי נעשים טובים ויודעים דבם ומכוונים לקבל מות
 ויחסודין שאהבתו כמו שעשו בנעשה שקרה להם נקר' בני עלייה שפונים לתעלה הכך עמי הארץ שפונים
 לתעלה ור' ונאמרינו שפניהם בנעשה ובחכמה יצדק עליהם שהם בני עלייה לב' הבחינות והם מאמינים
 אמיתיים בתכלית ועליהם אמר שומר ה' את כל אוהביו שומר אהבתם לאמת הייחודי' הקסים מהוקי' לנפסם
 הדברים והאמצעיים להנעת האמונה ראוי לדעת מאיזה חומר הם שגראה

פרק רביעי

שהם ממנו הכרחי בדי שבאמצעות ישיה האדם מוחזק באמונתו כמו שבאר
 המכס צריך המאמין שהיה כל כך מוחזקת האמונ' בנפשו עד שאי אפשר שינייר חלוף או האמונ' בשום פנים
 וזה לא ישיה אלא כשיהיה האמצעי שבאמצעותו בקנה האמונה היא ממנו הכרחי ומחוייב אבל בזה יש
 וההימא כי איך יש שבר למקיימי האמונות ואם הוא מוכרח להאמין זו האמונה אין ראוי לתת לו גמול כי
 ששכר והעונם נמשכים לבחירה התפסות ואם נאמ' שהאמצעי המקנה האמונה היא הוא ממנו האפשר
 ישיה המאמין בלתי בטוח ומוחזק באמת' היא והוא הפך מה שהנחנו שהאמונ' צריכ' קיום בנפס וכבר אמר'
 עד מהי אהם פוסחים על ב' הספחים אם ה' הוא האלהים לכו ואמרו וכו' שגראה לנגי' למאמין והיותו
 מוסופ בלתי מוחזק באמונתו' ובהשוכת זה צריך לדעת שהאמונות יש להם זימנים מוחלפים הוא
 אמן הנצחתם והב' הדורות הבאים אשר המצאתן דמיון לזה מר' ע' דעה לבאר שהוא ית' משפיע נבואתו
 באלם וספק על זה ואמ' וכן בני ישראל לא ימענו וכו' כי ואמרו לא גראה אלך ה' וכמו שגראה אליו מנצ'

קריעת הדברים הטבעיים מטה לגמל יוד למצורעת נים להם סאלה הם אינעיים להאמן שג' אליו ה' ומפני שעדין ים באמצעיו' אלו מולקא אמר וזה לך האות וכו' ר"ל האות האיתי בלי שבוס לכאר שיש נכוח' מהשמים הוא שאחר שהוציא העם ומצרים בהר הזה יגיעו כלם למדברת הנכואה פנים בפנים יראו שאני יודבר עמך כאו' בעבור ישמע העם בדברי עמך וזה האמצעי הוא הכרמי ומיוחד להאמן שיש נכואה ולזה נאמר כי בתחלת המנחת הנכואה צריכים אינעיים מוקים ומנכרמים להאמן האמונה ההיא אבל הדורות הבאים אח' כ' אינם צריכים לעשות בהם אותות ומופתים כינעמ' הר סיני וזה לא ייחברו הככר' וכבר כתב החכם שזה הנוראה הגדול שראיתם אותו ר"ל בהר סיני אינו הנניד עמכם ולא יהיה בעתיד כמנוה ולא יהיה הנניד לאף שם ולא עין כמו שהוא הנניד על המשכן אשר נב' מזה שבזמן המנחת האמונה צריכי' אינעיו' מוקים להאמונה אבל בנייהם שיקווו אחרים נהפיק להם תכלה האיותית שמוקבל' מאבותם ונכלל העולה שהאבות הם מנכרמים בקבלה ויש להם שבר לזריזותם בהנעת האמונות ההם ולהשדלותם עם בנייהם להאמן בהם וכן הכנים הם ממוקז' באינונ' ההם מנד שקבלו ומאשים נאמנים ואוהבים להם שאין למסוד את האב שיאנה בנו בדברים נכבדים ומאובים כאלה וקבלה כזאת תקנה האמונות ויש להם שבר להיותם נכנעים לקבלת אביהם וכן להיותם משהדלים בענינים התוריים בטוב לבב ופונתם להדמות ליוצרים במעשים הנכרמים בקור חולים הלכשה ערומים קבורת מתים ומפני שהמנות נהנו נמשו יתכרך למד' עה ובילרם בהאיות עוקות אין נכוח ראוי למרס אחר מד' עה כיו' שכתוב אלה היונות אשר צוה ה' את משה וכמה הלכות נשתחוו באבלו של משה והחזירים עתגאל' בן קמו בפלפולו ר"ל מהמדות שהתורה נדרשת בהם שלמד אותם במדרשו של מד' עה ואם יבא נכוח שהסיה נלחו מאלה ההלכות אין שומעין לנ ככר אמר לא בשמים היא כבר ניהנה הורה לבני אדם וזה החכם שמונד בפלפולו כפי הדרכים התלמודיים באר אזה הלכה או הלכות הוא עדיף ונכוח המתפאר שכננכואה הגיע לו פי' הננוה ההיא זה החכם הוא תלמוד מד' עה והוא שרש התורה והקבלה ולזה קרס ועדהו בשאלו שהם עם מעידים ואומרים משה אמת והתורה אמת וזה מעידים העולם בזה בתה שאירע להם על דרך החמים מוספרים כבוד אל וכו' *

פרק חמישי כפי מה שכתבאר בהפר הנפש הנפש יש לה ג' מינים הא' כחות טבעיות

שבאמצעו' טעני' מהם אינעיים כראות והשעו ומתם פנימיו' במתחב והזכר' הב' ימשכו לה הפעול' כיוו הביטנות מהאנשים הגדולים הכלתי מנורגלים אצלם והפחד מהדברים הגוראים ואלו הם דברים שיוכל האדם להפסיקם מעליו מנד ההרגל כבר דאיוו כמה אנשים פחדנים נעשו גבורים וכיוצא' השלשי ימשכו לנפש הקנינים המדותיים או טכליים שקונים בלמוד והרגל וזע שהאמונה אינה גדרבת לאדם מנד הכחות הטבעיות וכמו שהוא בטבע רואה אשונע כן יהיה מאמן בטבע שאם היה כן היו כל המין קיים באמונות וינעיים אותם בלי למוד והרגל וכן אין האמונות לאדם במדרגת ההפעלות כי נכואה הוא שפעמים רבות מונעים לאדם ההפעלות לעשות מעשים טובים הלא הראה מאמר התנא קוי עז כנמר וכו' רצה לא יטרידוך ההפעלות לפעול התעשים הנכרמים כי דאיוו שהפחד יטריד האדם לשפוט הדברים כיושר וכן העולות מונעו ללכת לבית אכל לגמל אכלים וחולשת הלב להתקונם בעד האוהבים וכבוד התנועה לברוח מאויביו באופן שינד אלו ההפעלו' אינו מקיים דכריו ית' והאמונה אינה בהפעלות ולא בכחות וכתב החכם האמונה היא קנין נכמד ברצון שכלי מהנפש תגיע בה מנד לתידה המקובלות והרגל התעסי' הטובים וכל אומה לקיימה צריכה להיות לה אמונה כי היא תעריד רוע מונם ומקנה אהבה ואסוה למאמיני' ומנדרים להצלת הנפש אחרי הפרדה ול' א' כי יש דבר' וכו' ר"ל כי הדברי' היוניעים צריכי' מתפת הסיה הם דברים שיהים שמדריכים הנפש בדרך ישר שהוא הדרך היותר קצר להצלתה וכל מעשהו בזה הדבר הוא בתנאי שיהיה זה האים בעל אמונה ונכמד לדברי הקבלה האמתית' והקנינונים קבילו ארבעה קבות לאמונה באו' האמונה היא הפלגת השכל בהאבת מי המתניאו ולמורה המקנה כניוור הנכסותה יגיע להשועה הנעשית וכן נכוח אמר והיה אמונת עתך חקן רונה לומר כיון איתה בן אדם תחת שני העתים ראוי להשתדל באמונות בעתים ההם ונחייב שתשיב חסן ישועות שזוה התכלית מהאדם וזה יגיע לך באמצעות האבמה והדעה ויחלת' ק' כיון שהמקסימ' הוא השם יתברך והוא פותח את אונרו הטוב להקנות אלה הדברים האלהיים

וקרב

חלק שני

והרב נדר האמונה שהוא ענין מצוייר בנפש שיאמין שהוא כך חוץ לנפש דעה באר' ענין דמות סוג שכל
 עניניו אפסריו ומקווי' ומנעם שכבר ביארנו שהאמונו' מיישרות לשכל להאמין האפסריו והמקווי' ו
 ומתקת הנינוע זה מה שכלל באר' ענין ואמר עוד שהוא מצוייר בנפש הנאמין להורות שהאמונו' שאינם
 מצויירות בנפש אין ראוי להעלותם להאר אמונה כי כל דבר שהוא נמנע בענינו בקבוץ ב' הפכים בנושא א'
 בעת א' וכן יציאה נגס ומגס בלי קדיעה לא יוכל השכל לציירם ולכ' א' כי האמונה הוא הדבר המצוייר
 בנפש ודעה עוד שנית בזה להורות שהצדור השכלי הוא הנושא המקבל האמונה בעצם לא כלי הדבור והפסס
 כססה נעדי ההשכלה ואחר ספיר' ספיר' האמונה היא בעניני' המצויירי' וכן הכח המשיגה הוא השכל
 דעה להרש צורת האמונה ואר' שהכללה וצורתה המיוחד הוא שיאמין המאמין שזה הדבר מצוייר בנפשו
 כך היה חוץ לנפש בין יהיה אמת בין יהיה כוזב כי הקיום שבנפש המאמין הוא מסבב להיותו מתואר
 במאמין שהאמת והכזב אינם נמשכי' לאמונה במה שהיא אמונה אלא הקיום לבד דמיון זה אמרנו האדם
 אכן האדם אינו אכן הם מחמיר המנע גם שהשכללה צודקת ואין נמנע וכן במחוייב אמרנו האדם אי האדם
 אינו מי לעולם הוא מחמיר המנוחב גם שהשכללה צודקת ואין נמנע וכן במחוייב אמרנו האדם אי האדם
 במיתת האדם הוא הנושא ר' האב' בנפשות האדם הוא נמנע והשכללה והחיות מבינים להצדק וכזב אכן
 האמונה אינה מתחמת האמת והסקר אלא הקיום בנפש המאמין לבד וזה הגדר שגדר הרב הוא נדר שלם
 אלא שאמנו מוספין בו שהמאמין מצד אהבתו לאמונו' שכן נפשו בעדה ביוו שביארנו וזו ההוספה למדונה
 ממאמרם ז' שאלו למה היו הראשונים נענים בנדיהם והאחרונים נועקים ואינם נענים והשיב מפני
 שהראשונים היו נוסתים נפסם על קדושת השם והאחרונים אינם נוסתים נפסם על קדושת השם שגריה
 מזה שהאכהה היא הנאי' מיוחד באמונה

פרק ששי

שרש האמונות שיש למנע טבע קיים אינה מפעולה פועל כינו שאנו עתידים
 לבאר בזה המאמר בע"ה אכן מפני שיש לאמונות מתאן ומשקל אשר הקדושות
 למנע הן כוזבות והקדושות המופת הן אמתיות לזה ראוי לשום בהם מדרגות כדי שגדע ערך הנאמנות
 המדרגה הא' והאמונות הן נ"ן מופתיות שהם נקמות לחכם ובקבל' למאמין דמיון לזה מציאותנו
 ואחרותו מניע לחכם במופת ולמאמין מצד קבלתו ואם המאמין הגיע למעלת החכמי' ששן ונמחה יסיג כיון
 שהקבלה הפכים עם החכמה ולא כי הבא חכמה בלכך כו' ר' ל' באשר תזכה להיות מאמין האמונה
 האמתיות בלכך ואחר הבא החכמה עליה באופן שיפכים המוכן עם הקבלה אז זה הדעה לנפסך ינעם ויקבל
 ערכות כיון שהקבל' הסכימה עם המופת • המדרגה הב' אמונות מחוקקות ר' ל' שאין מוכח השכל להמציאם
 כי מי יוכל להמציא שכלנו שלביטת ביניה וסוכה ולולב מסבבים דבקות וקודרה עם המציא הא' ולזה נק'
 אמונות ר' ל' שבה בדרך אמונה וכשחולקים ר' ז' בדברים המופתיים כגון אם גלגל קבוע ומולד חוזר ויכריח
 זה הענין חכמי' האמונות מפני שהם דברים מופתיים אבל האמונות המוחקקו' אין תבא לחכמי' המופת בהם
 ולזה כשחלק ר' האדר' בתורו של עכנאי' אם נחשב לכנין ואינו נתקבל עומאה לא לכלי ומקבל עומאה לא
 הכריחו חכמי' המופת עם המופת כי הם חוקי' התורה ואין תבא בהם לפלגי' חכמוני' • המדרגה הב' אמונו'
 שקולו' שאין המופת ממידי' ול' הורה כינו אמונה חרום העול' וקדמותו שרבים נאמנים קדמות
 לחושכם שיש טענות מופתיות עליו וזה שקד שכבר פי' הרב חולסת הטענות ההם וכן אין נענות מחייבות
 חרום העולם וכיון שאלה הטענות שקולות ראוי לשמוע לקבלה המלמדה שהעולם מתודם
 המדרגה הד' אמונות מסודרות לחכמי' הזמן דמיון לזה צויה לאכול מזה בט' בניסן ולפעמים קביעת ר' א'
 אשר המולד האמתי באופן ששכלל המתן כיו' בניסן ואין זה הפך הנבונה מפני שמהר מר' ע' לחכמי' הנאים
 פריטים שכעבורם יש להם יכולת לדחות קביעת ר' א' כמ' ש אשר תקראו אלהם כתיב אפי' מוטעי' אפי'
 שגונין ועל זה נשען הנשיא ששכלל לר' יהושע נודרי' עליך שהבא אזלי' ביה שאל להיו' בסהנון ולכן נק' אלן
 האמונות מסודרת מפני שאנו חייבים לקיימם כפי מסורת ב' הדגול' • המדרגה הב' אמונות נסיות שיש
 להאמין שהש"ה יכול לשדד בטענת שואמר עושה גדולות וכו' ויש לו יכולת בכל הדברים שהם נמנעים אדם
 שבהם אמן לא יהואר היכולת כגומעות מצד עצמם וכבר באר בפריים מגידים הנשים האמונים שיש
 עם האבות ואלו נק' גדולות עד אין סקר' וכן בשלשות עד אין מספר שהם נשים ומפורסמים שנתחדם אשר
 בוא מר' ע' וכתב החכם השכל מחייב שהדברי' הטבעיים יסתמו מדריהם והאמונה תחייב שהרצון האלפי'
 שכלל הקדר הקול לפי שעה' • המדרגה הו' אמונות מהירות המוסכל דמיון מה שכל בתורה שה'

בשם עולה ויורד מתעצב הלכו וזתמעל מצחו מצקה שיה וכיוצא בזה נזרה שהגש המושלל מעשה דבר עם
 היה דבור יסודר בערמה כמו שאמר ויאמר הנפש אל האשה וכו' ובאמת נינצאז פהאים מפתים הקמון
 שיאמינו אלו הדברים כפסעם ומטיילים תום לחסידים המפ' דברי התורה כפי אמתה וכלו בדבריהם ז'ל
 הערה לזה דברה תורה כלשון בני אדם וכן אמרו כדי לשכך את האוזן ומכאן שכל אמונה שהיא הפך המוסר
 לא נאמינה אלא נפ' אותה הכתובים באופן שישכיתו עם המוסר ויש לנו שורש בזה מהתורה שהיא בעצמה
 פי' שהשם אינו בשם באמירה כי לא ראיהם כל המונה כי אם הוא נשם למה הזכיר על התמונה ולא הנשם
 היה מדבר ונשלו נימנו הדבור מצד המטא למה כשאמר על גמולך תלך לא אמר שיהיה נענש בהסרת הדבור
 והשכל זהו שרם התורה להאמין באמונות שהם נמצאות לא בדברים הכתובים והנעדרים ולא להאמין
 אוהבי יש כי היסוד והמוציאות סבת הנצחית הנפש והמאמין בהעדרים דומה לקודמים לפסילים
 המדרגה הז' אמונה סותרות למושכלות הראשונות כי הם מתלדות לדומה לאמונו' הדברים המונעים מצד עצמם
 ומשלמות תורה מד' עה שאינה תלמדת כאלה לא ע'ד הפרסום וכל שכן על דרך האמת אינם כותבה לנו
 אמונות סותרות המוסר והיא בעצמה העיר שאין ראוי להאמין הדברים ההם כפסעם ולא להאמין היא
 יומך ולא רחוקה היא דנה שהאמונות שהבאר תורתנו אינם מהמיהות השכל להיות סותרות המושכלות
 הראשו' ולא רחוקה היא ר'ל שאינם רחוקות להגיע בהם אל הכלית החפץ אלא בקלות יגיע האדם בקיומם
 להשלמה הנפש כי יסוד דרכי ה' ואמר לא בשמים היא שאין ראוי ליחס היצואת התורה לכבדי השמים
 והיגלות אלא רצון האל בלי הכרח ממחברת הכבדים ואמר לא מעבר לים היא ר'ל שאין בה דמות העבודות
 המעט נמות שיש בתורות הנכריות שנסרשו על כשופים ובלולים ומושטטי' והולכי בתקומות שאין בהם ייסוב
 במדברות ועבר לים הבלתי מיוסב לעשות השרה המעשי' המתועבי' ההם אבל התורה בלה קרובה לשכל קרוב
 להקצת הכלית' כשפעת מאל עליון המגיע לנגל העליון דבריה נחידים מזה אלה הם ז' מדרגות באמונות

פרק שביעי

דאינו שאלה הקנינים גם שהם מפתכבים בנפש הרבה פעמים יספרו והחכם
 תאבד חכמתו וישאר שכל אמרו רבי יוסף סבת התמודד תחמת יאונסו וכן נר' שהתאמין מצד נוקדה סקרהו
 איפ' להפסיד אמונתו ולקיות בלתי מאמין אונס ז'ל אמרו בבני ישר' המתאמינים גם שפרקו עול התורה
 מעליהם ובעטו באמונתם שאין ראוי ליחס אותם שהם תחת דת ואמונה אחת אשר לעולם בין ברצונם בין
 שלא ברצונם הם מכלל אומת ישראל ויחולו עליהם הטובות והרעות המתעודות לבא על אומת זסר' ולכ'ל
 על היוצאים יוכלל הדת אע"פ ששאל ישראל הוא והבטיח אמר אתם אומרים נהיה בניים לשרת עץ ואבן מי
 אני אם לא באתם מסוכה אתולך עליכם" וסם אמר והבאתי אתכם בתמורת הכרית שגר' מבואר בכתובים
 שהם שנס שיש ימירו הדת והם מאמינים באלהי העמים שבקרבם עד ז' אינם מכלל האומות והוא יתברך
 דונעמם כמו שמעבדים ישראל כשעובדים בלתי התורה ז'ל והבאתי אתכם במסורת הכרית שגר' שהקנין
 מהאמונה שיש לישר' דעתם ז'ל שלא תפסד לעולם וינצו בקדושין שחולק ר' יהודה עם ר' נתנב בנים
 אתם לה' אלהיכם רבי יהודה סובר בזמן שאתם נוהגים מתקב בנים אתם קרויים בנים בזמן שאין אתם
 נוהגים מתקב בנים אין אתם קרויים בנים זר' מן סובר לעולם אתם קרויים אפי' הם סכלים קרויים בנים
 דכתיב בנים סכלים המה אפי' שהם נכעשטים באמונה הם בנים דכתיב בנים לא אמון במ אפי' עובדי ע"ז
 דכתיב בנים נקשיתים שגר' מזה ש"ת סובר שהאמונה יוכל האדם לפרוק עולה מעל גזרוה כשהוא מתמיד
 הדברים המונעים ומאמין באמונות הכוזבות כי אז יוצא תכלל ישראל על דרך אומרו וינצו בן אשה ישראל'
 נהיבן יצא מעולמו יצא אכן ר' מן סובר הפך זה שלא יוכל אחר מישראל גם שיחלל שכתה בפרהסיא
 ויאמין בעבודה זרה שלהם להיות מכללם שהאמונה יש' דבוקה בנפש דבוק חזק ומסוכך באופן לא תוכל
 ליהסר תמס לעולם ז' אונס זר' עה דנה לפרס ב' דרושים נכבדים בפר' וענה ישראל שעת אל החוקים
 כו' לאמר מזה יתבאר שדעת ר' מן אמת' הדרוש הא' שהתורה שמתר להם היא שלימים' הכ'
 שהיא היותר שלימים' שבכל התורות וראוי לשלם לרדוף אחר היותה שלם והתחיל לבאר איך תגדנה שלימים'
 מצד ד' דברים שראוי שימנא בתורה השלימים' א' בכמינת עצמה שהיה אמתית שאם תהיה כוזבת אינה
 שלימים' ב' בכמינת והתקבל שיהיה אותו ככל חלקיו ר'ל שהיה נותנת שלימו לגוף ולנפש בע' הכ ובע' ה'
 ועונש למי שלא יקיימה. ג' בכמינת כללותה שכל הדרושים המוכרחים לשלמות האומה נמצאים בה לא
 התעדר דבר מוולת' כלל' ד' בכמינת אופן סדורה שהיא באופן נאות עד שמגיע לאות ויגיעה יוכל האדם

למנוחה בני ההורה ניהנה להמון והם מואסים בדבריהם הקשים ולהורות המצאם בתורה החמיר ואמרו ועתה
 ישראל שמוע אל בחוקים וכו' ראשונה מפני שהם אומרים ולא לא תהיו יושבי על הכרוב וכו' וסגולה האמת
 בלא יקבל התוספת והחסרון ואם ב' מפני שהיחזיקים מקבל סכר והעובר מקבל עונש וה' א' עיניכם
 היוצאות את אשר עשה ה' בכעל פשור ד' לבחוס דאיתם ויה טעמה יה' בעונש בעל פשור סמיה כלם בתנפה
 ואין ראוי ניהנה זה למקרה ולטבע אלא להשגחה גמור ודאיה לזה סמיה כלם ולא נבאר א' וז' כי כל האדם
 שכלם ניהנה ניהנה בזה טבעיה וז' א' השמירה ה' עוד סאלה העונשי היו מעורבב' עמוס והעובר השמיד
 ושמו הכלל עובר גדול וה' א' מירכך ואין כח למערכה לבחון אלה הבחינו' וקיים ואמר ואלהם הדברים
 ד' כל האנשים שדרכו בטה' ולא בפשור לא נבחר מהם אים וז' א' חיים כלכם ואם השלטה שכל הדורשי'
 בכללים בה אמר ושמרתם וכו' רצה שראוי למנוח דה שלימה כזו כיון שבעבורה הם נאסבים לעם חכם ונכון
 לעיני העמים וכן נמצד קיומה הם נאסבים קרובים לאלהים כמ' כי מי כו' אשר לו אלהים קרובים וכו'
 והם נעני' בכל צרותם סג' שהתור' הכלול כל מיני השלמה' . ואם ה' קלות השגחה אחר ומיני' גדול אשר
 לו הקים ותשטטים צדיקים רצה כי היא קלה מצד שזוהיה אומותיות וכן שבחין קל השגחה ישר' שג' יום
 אשר עמדת לפני ה' אלהיך בחורב סג' שהורה השוכח באלה הדברים' ואמר נעקק לבאר הדורש ה' ה'
 וזוא שלמות תורתינו לבאר התורה אשר ע' ב' רצה לבחור אותה על אחרות והוא שיש לה' ג' סגולות מיוחדת'
 מיוחדת על מעלתה עם שאר הדתות הוא' בבחי' הנהיג' וכה' בבחי' הנהיגה' והג' בבחי' האמצע
 בע' ויהנה האדם עם מוכיח הנהיג' יום אשר עמדת לפני ה' רצה שהיא ית' בענינו בא' לחורב' וירד למטה
 לארץ ואמר ושמרתם את העם לא לבד הנשיאים אלא כלל העם ושהוא בענינו רצה להשמיט את המצוות
 אשר מצד שהוא היולנד יתעלמו הנפשות האינשוני' באופן שלא יסבחו הלמוד ההוא' וה' א' לראש אומות כל
 הימים אשר נר' שגנו עיניהם וכן השכינה ושמעו מפי הגבורה' ואם ה' והוא אופן הנהיגה אחר והקבוצ'
 והעמדות המת' ההר ד' בקריבה מודעיית ובעמידה נפשית ועמודה מתה קהר שבוה כנוי להשגחה ב' דרום
 גאון' על עינים חזקים בין עצמים בין מושגים' והמר' שזו השגחה כשהשגחה לנפשות לא היה בשאר
 ההשגחות הטבעיות אלא דמיון או' והיה לבני כאלם בוערת' ונפשה של ישר' יצאה וטבעיה ונדבריו ברוחני'
 והשקות הנשמיים נעדרו מפעולתה אשר בעת התגברות השכלי' נהלקו הכחות הנשמיים' ולזה אז' כל השגחה
 שמשו ישר' הדברות מפי ה' יצאה בשמות' דתה' נפשי יצאה כדברו' והוא כוד ועשה למה נמות בו
 האכלנו האם הגדולה האלה והעריה התורה' שזו השגחה כשהשגחה היתה כ' גדולה עד שפני גדולתה
 גמשה להלקח האם שהשגחה בה כל הצורות החמריות ועו' השינו כל הצורות השמימי' וה' א' עד לב' חסך
 חסך וכו' ושיעור הכתו' שההר בוער באם' עד שמוצד האור ההוא' ראו הצורות החמריות הנמוכו' בשם חסך'
 עני' וערפל ומסה עלו עד שהשינו לב' השמים שהם השמימי' ואם הג' בבחי' האמצעי אמר' ואותי צוה ה'
 ללמד אתכם חוקים ומשפטים אשר כבד היה האיש מר' עה' גדול ונאסב' כו' שכל ביהי נאמן הוא' והכלל
 העולה שאלו הג' סגולות לא נמצאו אלא בהורה מר' עה' לבד' ולכן בקבלתה נכבדו כל הכחות החמריות כמו
 שביארנו והעבדים ממדרגת גממים למדרגת רוחני' אמר לעבדך בבדיה ה' אלהיך וכיון שיש' בעת קבלתם
 ההפעלה נפשה כהפעלות אלהי רוחני' מודבק מסובך בהם' אך מצד הנועה נופיות ומחשבות שצדדים
 צד' שהם בלתי צדדים והאלמונות ההם יבשה להם כח ותוזק מן העבור' והרוחי' מעיניהם כי הדברים כקבלה' כך
 צריך להיות שיהיה זה כשקבלה היה בשכל הרוחני ומנהו כל הכחות הנשמי' וכן צריך להיות בגימלתה
 וכבר ראינו שכל הנפשות החיות לבא קבלו' ההורה ב' ש' ואלה אשר איננו פה עמנו היום' וזמם
 יתכן לך שאין ראוי ללמד גם שיהיה חכם וכולל למקור התורה האלהית אם היא אומותית אם לא כי המופת
 יאיר לנו כינו נר' והקבלה האיר' לנו כנו השמש והרג' בטיהרא מאי מהניא' ולא' כי נר' מצוה ותורה אור'
 במהות האמת ומציאותה נמצאו לקיימנים כ' כדורות הא' מהם

פרק שמיני

חושבים כי האמת מציאותה בנפש' דמיון המצטרף' כיון אב' וכן
 וכל זה מנאנו' המצטרף אשר נדדו שהם ב' דברים' שמהות כל' א' ואמר בהקם אל' סביבו דרך המציאות
 לניהול היה אשר הרצון מציאותה ומיהו האב' הוא בהקם אל' הבן' וכן בהסך' ולפי' דבריהם האמת היא
 השערה שכלית מציאותה בנפש' האדם שמתערה שזו הגזירה שגור' ראובן היא אומותית או כוחה' אבל ימשך
 לו' והסברא שאם לא היתה נפש' לא היתה האמת וההי' האמת' בעצמה' ודעת האנשים בזה הרהר' לפנים ב' ה'
 הסברא הכיני' שחכמת מציאותה יש' לה מציאות' מופ' לנפש' והיבית אמת' ומציאות' שזו בהורה
 אלה ולפי' המדרגה שיהיה לרצון מהמציאו' אם הוא עצם' א' או' ב' או' עצם' כ' כפי המדרגה

תחילת עבודה יש לה תהאמת אשר לפי דעתם האמת תניאיותה חוץ לנפש וכונו שהעצם הוא ראשון במציאות
 לבניה ולאחר כן הוא ראשון להם בתאר האמת אכן יש בדבורם חולשה שאם האמת והניאו' שוים בהיותהם
 יתקד שיהיו שוים בזמן השמירה אבל השכל ימסער וינכחין הגנוא' שהוא קודם אל תניאיות הדבר הכבד
 והאמת שהוא מאוחר אל הדבר הכבד אל' כי אינם שוים בהיותהם והסבה בזה אשר הגנוא' הוא בנידרב' טוב
 לכל הגנוא' והוא קודם עליהם כפי הבחי' השכלית והאמת השערה מאוחרת לניאו' הדבר ועוד שהגנוא'
 הוא דמות סוג והאמת אין לה סוג ולא הכדל' . ולהסובת זה ראוי שהדע שהגנוא' יש לו ב' מניאו' הא' בבחי'
 הגנוא' והעם והדמיון העצם והכמה והאיך שאפי' שינצח כל א' מהם על שלמות מהותו לעולם ויותר שלם
 תניאיות העצם ממניאו' השאר כי הם צריכין אליו והוא לא יצטרך אליהם וכונו שגניאיות הגנוא' ינשא עליה'
 בחלוף יתקד עכשם ומזההם כן היבט האמת כאשר האמת עליהם באמתה מהותם הנשא עליהם בחלוף וזאת
 האמת תניאיותה חוץ לנפש והתקוף זו האמת בגניאיותה בינו שיתחלפו הנושאים שנינשא עליהם כי היולאך
 יותר אחרי כפי טבעו והנלבל והנלבל מתקנא' השפלי' אשר זאת האמת הנזר שאפי' סיחיו כל א' מהגנוא' על
 על שלמו' טבעם יש להם חלוף כפי האמת בהם וכפי החלוף שיש להם בטבעם וזוהי האמת הגנוא' י
 ינשא על כל המאומה בחלוף לא באמת' הב' בחי' האמת כפי התחלפה דמיון זה שנינשא כ' אוסיס מניין
 א' זה שלם ביצירתו וזה חסר השלם נק' איש אמתו מפני שהוא מוסכם עם נפש האומן שעשאו ולא כן החסר
 וזה האמת הוא השערה שכלית שמשער זה האיש עם נפש האומן שעשאה ולפי זה צדקו הב' סברו' בבחי'
 מתחלפות האו' שהאמת נמצא בנפש דמיון מאמר הכונטרף יצדק בהשער' הגנוא' עם התחלפו שאחר שהוא
 נמצא לנו מטעמים אם הוא נמצא על שלמותו והתונו כיוו' שהוא בנפש האומן וזו הוא נמצא באמת והאו'
 שהאמת הוא דבר נמצ' חוץ לנפש צדק בבחי' הדברים המוסכבי' זה עם זה שכל איש ואיש הוא אמתו אכן לא
 בשווי אלא כפי מדרג' טבעו ומהותו במניאו' על חדרו כמ' ש' . ודעת האל' היא עד סוף הפ' כהו' בסוף פי'
 האמונה השלמה הראשון' בתורתנו הקדוש היא אינו' קדוש העולם השגור'
 ומודע' בתחלתו והאל' היא עתוקה מאלד ומתחלפו בנשפט גדולי האמת

פרק תשיעי

ובלשם הרב בג' דעות' הא' דעת ארסטו והנמשכי' אחריו האוסכים שהסבה הא' שהיא מקורי כל התניאיות
 לא פהקה ולפועל ולעולם נמצא התשובה עמה דמות החומר שהיא נמצא המיד מיוחד עם הגורה במורכב
 וזהו לא סר העולם יהיו' נמצא בכללו ולא יבור לעתיד' . הב' דעת אסכובי' הקבל' הפוסכי' שהתחלת הניאו'
 התניאיות הניאו' מליין גמור כשנזר דמיון זו' אל בראשית וכו' ואחר מיי פעל ועשה ר' ל' שפעל התניאיות ויהאין
 הגמור ואח' כ' עשה וסדר בו אלה הגנוא' . הג' הוא דעת האפלטוניים שמוסכי' שגנוא' חסר קדוש המיד
 עם הסב' המועל' כשנז' דמיון פעל בחסר' הקדו' אלה הגנוא' ובדורס' האינו' כשהתקוף בבחי' הנתפלספי'
 מוסר' התנ' קנהם האמינו דעת ארסטו וזכו' שהפועל בהתמוד' בני' הפסק' ראוי להקרא פועל יותר מהפוע'
 בהפסק' וזהו גזרו שהוא ית' לא פסק' ומשולתו והפעול' נמשפע' מאתו בתמי'דו' אשר לא סר וזוהי יסור ולפי
 צדריה' העולם קדו'ן ובחי' ורצו' לגלות פניו' ולמו' שכונה או' בראשית' ברא' בו' בדרגו' שנקר' בורא ונז'
 שמתקיימת והתמיד תניאיותה לעול' כי הפועל המתמיד ראוי להקרא פועל באמת ואין צורך לפי אלו לחשוב
 שמוסכ' והתניאיות' ונהאסם כי הפועל תלוי בפועל מנז' התניאיות' לכד לא יתקד סקדם ההעדר לנפעל כי
 ההעדר אין תפעולת פועל והביאו דריה' שהתקוף והקיו' נק' מדוש נמתה שתקו' אנשי כנסת הגדולה כאו'
 ה'מודע' בכל יום המיד תעשה בראשית שגדאה שקיו' התניאיות' בכל יום נקרא מדוש' ומלי' להא' אין
 דעת כזה' כל שכן לייחסו לכתובי הכבו'ה והתורה כמו שעשה בעל התעתיקים בסוף ספר כוונת אבותי'
 ובתב'ן רשד שראוי לומר להיון שפעול' תמודע' והם מוסכבי' שיודע' אחר ההעדר' אבל הפועל הגולה
 יודעים שזה חסדום אינו אחר העדר אלא פועל בהתני'ה ויני' שסנה הלמוד התור'י חולק' על' תכונן הכבו'ה
 וכן חסכו' קנה מתחמינו האחרונים שדעת התור' הוא דעת אפלטון שגנוא' חומר קדוש לא נגדאה והתמיד
 זה החומר במציאות חסר עד שגזר דמיון ית' לכדראו העולם אמרו' שזה הדעת מטכני'ש התורה' כי גם
 שזה מניחים חסר קדוש לא תחייב דריסה באמונה כי השגם אצלם ששקיל' פועל בו' בדרגו' ויבולתו חסר
 ביד היצר והפלא' שבאו לבאר שיש תורה אלהית אין בהם כח לבאר שיש נמצא' מניאו' היס' ניהאסם
 המוחלט אלא הכם שיש להם הוא שיש נמצא' בפועל בעל' יכולת פועל' בחי' כפי דמיון ומסנה אותם לאשר
 רוצה אינ' כל אשר חפץ' ה' עשה בשמי'ם וכו' שגד' יזכה שהאמת שיש נמצא' בעל' יכולת פועל' כרצון גם שלא
 ואינן שהוא התניא' היס' ניהאסם' הוא מתקיים עם דעת התורה וכל הכתובים שבאו בתורה ובכבו'ה בענין
 בריאת העולם מפרשים אותם מתקיים עם דעהי'

ומי' היותו ברא עיני תקון למנוח' וצנונו וכדא' אותם במדבורהם יחסו זה הדעת ר"א הנדול' כיונה ששאל' שמונה
 מהיכן נבראו ומאור לבטוח של הב' והארץ נמשג' שהיה כסא הכבוד / נבר' שסבד נמצאו חמרים
 קדומים מהם נבראו שמים וארץ לא מאדם המנוחלט' והוא דעת רז"ל' כנ' והסמך ר"ן הודה להם בת"ס שזה
 הדעת מאמלטון אינו הורם התורה כי הפלאים הבאים בנבואה' אין להם כח להורות שהם פועל
 הים והאדם המנוחלט' אלא שפועל' במחסור הכנה כיוון המעשה נשים' וכיון שבעלי זה הדעה מניחים הסמכות
 פועל ברצון ולא בחיוב במקמה ולא בחכמות אינם מכחישים על הדת והאמונה אבל אחר שהקבלה האמונית
 מחייבה להקל' עדה ישר' הסבה הא' נמצאה' במציאות לבדה בלי שנמצא' אז נמצא' אחר עינו לא שוקף ולא
 מסובב ולא' יתואר בלתי קדם ואחר לא ראשון ואני אחרון' וכן שזו הסבה הא' בעל יכולת גמור והמציא'
 ביכולתו מהאין ים והקן בחכמה הים ההוא וכדא' וברא' ממנו העולם כיונה שלם שאינם' ומפי זה מוכרח האדם
 לפרס' כהבי התורה וכדרי רז"ל לפרס' באופן שיכחימו עם דברי הקבלה' הוא והמאמין דעת אפלטון' גם
 שאינו הורם התורה לא יקרא מאמין אמיתי' כיון שאינו נכנע לקבלה' שהיא שרם האמונה וגם שבעל הפלאים
 אינה מכחישים שהעולם נברא מהעדר הגמור כבר מכחישים שיש לו יכולת לפעול' מההעדר הפרטי' ואין
 אים' לעשות מופת' אחר בריאת' עולם מההעדר המנוחלט' וז' א' הכביא' אליה עולם ה' בורא' וכו'.

פרק עשרי

הראיות שסדרו הפילוסופי' לקיים קדמות העולם רבו כפי' מוספר' המציאים
 אשר עליהם סדרו טעוהם' אבל לבחירת' הקדור' אכללם בשלשה מינים הא'
 מטבע הנמצא' אשר עליהם שרד' מטבעם שהם קדומים ואינם מחדשי' כי הדברי' שנוצרוהם כחני' בחמר'
 ראשו' והתנועה והזקן זכרו' שהם קדומי' שאם הם הוויים ירמיים שינא' ותכסא' אל הפועל' אבל הם אינם' בפועל'
 גמור' א' כ' אינם' הוויים וכן נר' מטבע העתה שהינן' קדום אחר' שכל' עתה הוא' ההקבלה' ותכלית' וכן נר' מטבע
 השמי' שהם נחמי' כיון שאין בהם הפכיות' וכל הדברי' ההוויים הולכי' מההפך' אל ההפך' המין הב'
 מהדור' ההווייה שאנו רואים שלא יתהווה איזה דבר שיזדמן' מאלה דבר שיזדמן' ב' ש' שלא יתהווה דבר'
 מההעדר' וכן כל הווייה צריכה נושא' וקבל' ההסתגות' ואם העולם אפשרי' להיות מחוייב' שינא' נושא' לאיפס'
 ההוא' וממך' שזה הנושא' קדמון' המין הב' ומשלמות' הפועל' ויכלתו' שאם מחדש' העולם ומשנה'
 עצמותו' מלא' פועל' אל פועל' ומפני' שנוצרוה' העולם הוא הטבע' ליה מטיב' לעהיה' קבועות' אם לא'
 שאלוה' שקרה' לו חולשה' או העקה' אשר בעבורה' נמנע' מלפעול' כל האנוי' העוברי' וזה שקר' בחוק'
 השלם' יתברך' שמו' אם כן העולם קדמון' לא מחדש' **אמנם** גם בעלי'

החדש' הניחו' ב' שרשים עמהם כעלו' כל אלו הטענות' והראיות' השרש' הא' טעו הפילוסופי'
 בחשב' שיש דמות' להוי' העול' כעללו' עם ההווייה מחלקי' העול' כי יש מפר' בהויה' החלק' להווייה' הכל' וזכרו' כן
 יש הפרס' בהויה' החלק' מהעולם' מההויה' לאזן' אחר' ההויה' דמיון' זה העובר' בזמן' הווייתו' מקופל' בהם
 הקובה' פיו' שהם טבורו' כמות' וכאשר' ינא' לאויר' העול' אם יהיה' בזה' האופן' ימות' מיד' וכן נאמר' שהכלום'
 נעו' בדמותם' השני' הזמינים' העובר' עם ההויה' והחלק' עם הכל' כי האמנה' אחר' ההווייה' הכללית' לא יתהווה'
 דבר' אלא' מהיש' אכן' ההווייה' הכללית' נהאולה' מההעדר' המנוחלט' ונקראת' איננו' והשפעה' או בריאה' לא'
 הווייה' כיון' שאין' לה' נושא' וכן מ' ש' שההנועה' והזקן' הם מהדבקים' בלי' הפסקה' וכן מטבע' העתה' שהוא' הווי'
 העבר' וההתלה' העתיד' נאירו' שזהו' אשר' הבריאה' שנוצרו' הדברי' מתדבק' אבל' קודם' הבריאה' נמצאת'
 נקודה' ונעה' שאינם' מתדבק' אלא' הם' התלה' לבד' וכן מ' ש' שלא' יתהווה' דבר' מההעדר' הגמור' גם שנוצרו'
 סבה' פועלת' עד' שיוצא' סבה' חמרית' זהו' אשר' הבריאה' הכללית' הראשו' אבל' קודם' הבריאה' לא' היה' נמצא'
 אלא' סבה' פועלת' לבד' שהיא' העלה' בחכמתו' ויכלתו' המציא' המנצח' שגם' שהם' רבים' ומחולפים' בסמיות'
 פרטיות' ע' כ'ז' בחינת' כללות' הם' נמצא' אחר' בראש' יתעלה' באצילות' פשוט' כזה' הסמך' גם שהנמצא' יתחלק'
 שמהם' נמצאים' בבדלי' ומהם' מורגשי' מקם' פעליים' ומהם' כחמיים' ע' כ'ז' מסכימו' שכלם' עוזרי' זה' לזה'
 לקיום' ולא' בראש' הסבה' בהנועה' כי כל' הנועה' בזמן' והזקן' הוא' מכלל' הברואי' וכן' הבריאה' הא' היא'
 השפעה' לא' הווייה' ומי' שמתנה' אותה' להווייה' יכול' במבוכות' חזקות'. השרש' הב' שאם' העולם' קדמון' יהיה'
 העול' סוה' עם' העלה' הנמצית' וזה' שקר' וז' שהחדוש' מכאי' סווי' או חולם' בפועל' זה' שקר' ומפני' כי' הפועל'
 הכללי' יפרס' יכלתו' בהוראתו' שהוא' נמצא' המציאות' אחר' ההעדר' וכן' מפרס' מעלתו' כשהוא' מחדש' מפני'
 שאם' העול' קדמון' נמצא' המיד' עם' העלה' העול' אבל' אם' העול' מחדש' אין' נמצא' המיד' אלא' הוא' יתברך'
 לבדו' וזהו' שלמד' החדוש' שהי' אמונתו' חזקות' יכלתו' מההעדר' ונמציתו' לבדו'

ודע שטעו הפלגות פאסטעטע שפאטע וואר ית' כפועל המיני יס לו ויהר ועלה ובהיותו פועל בהפסקה פי
בלמוה גדול יס לאדון סיוכל למסוק פעולתו כאשר ירצה מנה שגאמר שאינו מספיק כלל וכאשר תביט אלס
השרשים עם הטענות הפלגותיות תמצא שהם מפילות הטענות הנחיצות הקדמות *

אמר אחרון

בהיות שההעקק אשר בידי היה חסר בו השלום פרק שמיני וחא"כ אשר החפוש
בא לידי לכן ראיתי לכתבו הנה והנעיין יסגנכהו אל סוף פרק ס' כי שם ביהו *

והאלהיים במהות האמת הנימו שהתמל' כל הדברי הנמצא' היא האמת ושהיא דבר אלהי ולפי זה מוכרח
שהיה מציאותה חוץ לגופם והנסודר אמר ראש דברך אמר בו' דנה קודם שברא השם יתב'
העולם היה הנמצא הוא לבדו והוא במקנתו ויכלתו החיול להנימך מציאות זולתו וזה המציאות הנמוך
ממנו נק' דבר שהוא הנברא הראשון וזה הנמצא מהואר באמת ניה שצריך שיסכים הנברא עם הנברא
ומנר הסכמהו עמו נקר' אמת ומתואר בו ושיעור הכתוב ראש הדברים והנבראים שבראת לא נבראו ע'
הקרי וההדומ' אלל שנבראו שיהיה מסכים הנברא עם הנברא דמיון שהאדם מוליד דומהו וכן שאר
היזנים ואמ' ועולם כל מטפט צדקך הורוה סכמו שהוא ית' ברא הדבר הא' כפי האמתות כן העולום
הנחשים ממנו ית' לעולם הדבר שיתחייב מהם משהדלי' בכל כסם שיהיה נברא בהכלית השלמות והאמתו'
וד' אל ועולם כל העולום הביטו שימסכו מהם המטפטים כפי הצדק והאמת הראשון אשר נרא' שהאמת יס
לה מציאות חוץ לגופם' וראוי שהדע כי כפי החפוש הרווי בהחכמה השכל שיש לאמת ג' מדרגות א'
כפי טבע כל ימצא ומצא שאין האמת בכלם שוים כמו שאין טבעם ומתוהם שוים ולכן המלאך יהר אמתו
מהגבל גם שכל א' מהם בהכלית השלמות כפי טבע מציאותו' המדרגה הב' בחינת האמת כפי המציאות
שקנה בערך חבירו שהוא מניין א' וזה שלם היצירה וזה חסר היצירה הא' הוא אמתו והב' כוזב כיון שאינו
מסכים עם הציר אשר בהפס האומן שעשאו ולזה תמצא שהתורה הביטע לפני אלה בני האמת וכבחינת
הראשון בזהם שהסכים שהם יותר מוחסים מיהושרלים יעברו כב' ובכמ' הב' בזהם שהבין שבו מוס
לא יקרב להקריב הקרבן ה' כיון שהוא איש חסר כי מביעת ישר' לעבודה אינו מצד חסרון דבר שמוכרו
שימצא בו אבל מביעת כהן בעל מוס הוא למחרן פרטי כימצא בו שלא נמצא בדומים אליו' המדרגה הג'
שאר שבכחן זה האים כפי טבעו שהוא האמת הראשון וכפי מציאותו הפרטי שהוא השערה עם מה שכנפס
האומן ומצא שהוא שלם ואדם באמת ראוי להבחינו כפי הפעולות הנמשכות ממנו ואם הוא נמשך אשר
הנורה שלו נקר' איש צדיק איש אלהים ואם הוא נמשך אשר חסרו נק' איש און בן בליעל ולזה המעלה
הראשון' שנתמצא באדם היא המעלה שקנה ינוד הפועל הראשון' ול' א' בו נעשה אדם בצלמנו כי בצלם
אלהים עשה את האדם שהוא ירנו שסם בו התמלה נצחית שכלית' והמעלה הב' קנה מצד הסבות הפרטיות'
שעשוהו שלם ונאות לאדמותו ולא עשאוהו מכוער ואשר היצירה ל' א' ונתתי פעולתם באמת ר' שם הסכים
הפעולה עם מחשבת האומן הפועל' ואמר כינוריה אשר הראה את משה כן עשה את המנורה דנה שהסכים
המנורה מזהם שהיא המסוכב עם המנורה השכלית שהיא הסבה' והמעלה הג' היא המעלה שקנה האדם
מצד עצמו ר' כפי הפעולות הנמשכות מפעולתו ול' א' אני אמרתי בחפזי כל האדם כוזב ר' ל' שכל אדם
שנמשך אשר החפוש והמחירות אינו אדם אמיתי כי המחירות מביא לידי חרטה והאדם האמיתי צרי' להביט
הצדק האלהי שעשאו מנה בעלי שכל והכוונה והאמת שעזרוהו בסכות הפרטיות שלא חסר ביצירתו
הפרטית דבר ולזה נאות לו שירדוף אשר הפעולות הנכבדות והדעות האמתיות ואז הוא שלם בג' חותמות
והמסודר רמז עז' באמרו חסד ואמת וכגשו צדק ושלום נקרו קרא צדק לצדק האלהי שברא כל ממצא כפי
טבעו ומתוהו ואמר שזה הצדק נשק לשלום מכני שכל ימצא' ומצא הוא שלם כפי טבעו לא יוכל המלאך
הראשון להיות יותר שלם מנה שהוא ולא יתרעם העטוף על חסרונו כבדריאה וקראי אמת לפעולה הסבות
הפרטיות שהן פועלות הדבר באומן היורה טוב שאיפשר להם ואמר שהאמת נפגש עם החסד ומכני שכבריא'
וז' דברים על צד ההכרח שהוא אמת ועל צד היותו טוב כב' העינים ושני אונים ועל צד המפי כשער כיון
שהוא חסד ואמר אמת מארץ הצמח וכו' ר' ל' שהאמת הוא העשרת האים הפרטית אלל הממצא עם סבותיו
הפרטיות שהם המתנות ומכונות כסם ארץ ואמר שכאשר זה האים נברא שלם ראוי ליחס לו זה השם
לסכות המתנות שנק' אמת מארץ' אכן היות זה האים מניין יהר משובט מלאם אשר בזה אין מנוכל לאמת

חלק שני

אלא לנדק השמונתי והעליון וז"ל וצדק משמים נסקף כי הצדק שהצדק הנמצאים ונדראם ומחולפים בטבעם
 כל זה היה מהשמים כמו שבארנו כי הנמצאה מינים רבים נמשך לנדק העליון והנמצאה לנדקיה נמשך
 לנמה החתון ואמ"ג ה'יה' העובד ר"ל שגם הוא ית' כמו שבה רמקה יעזור לנמצא לקטוב התכלי שבעבור
 נבדא ע"ד אל' באל לטור נפשיעין אותו וכן הוא ית' עוזר לנדקו שהתן יכולה כי הטובה הנכסיה לא
 יוכל האדם להשיגם אלא באמצעות הגשמיים ואמ"ג נדק לפניו יהלך ר"ל כי בפעולה המיוחסת לאתה גם
 שהיא נמשכת ומחוה' אלו כמו שבה קרובה אכל הצדק שהיה בדיות רבוי הנמצאים הוא פעולה מיוחסת
 אליו ית' וקרובה ולז"ל צדק לפניו יהלך ואמ"ג שזה הצדק הוא נמשך לדרך פעמיו ר"ל שהוא עוזר לטובה
 ההתהוות התכונה בשם דרך להוציא כל נמצא ונמצא על שלמותו ותמורה • ודע שלא נמצא טעות בצדק
 לעולם שהוא שבה כוללת אבל כבר ינצא באמת שהוא שבה פרטיה ולז"ל ביום ההוא יאספה האדם אל עושהו
 דנה שבזמן הנצחית אומתו על האישיות שילדו יהיו על שלמותה ותמורה באופן שלא ינצא טעות בשכות
 הפרטיות כמו שלא ינצא בשכות הכוללות וז"ל ועיני אל קדוש ישראל השמינה ר"ל שהכות הפרטיות
 יכינו לכות הכוללות שהוא קדוש ישראל באופן שלא ינצא טעות בפעולה

פרק אחד עשר

בחדוש העולם סדרו טענות לבאר איך העולם יחדש והם
 ד' • הא' שאם העולם קדמון ימשך שהגלגל שהוא כעל
 הכלית בשיעור יקבל כח ב' בהתנועות ויחייב שבה ייקבל כח ב' וזה שקר א"כ אין העולם קדמון
 הב' שאם היה היה איה איש מהאישיות מחייב שינצאו שכות כוללות ופרטיות רמקות וקרובות ואם
 העולם קדמון ולכו ההכות לבלתי הכלית ואם לא ינצא ראשון לא ינצא אחרון והקדמות מחייב שלא ינצא
 ראשון הג' שאם העולם קדמון יחייב שכל הזמנים הנחולפים כל א' ול' הוא ב' בה' וינצא חלק העובר
 יותר קטן מהחלק העתיד ויש ב' בה' יותר גדול מ' כ' בה' וזה שקר • הד' שאם העולם קדמון יחייב שיהיה
 המניע מורכב מ' כחות הא' ב' בה' המניע הכוללת שאין לה ראש וסוף והב' כ' בה' במניע
 ההנועה הפרטית ולפי זה המניע מורכב מ' כחות וכל מורכב יש לו מרכיב ויכלו דבר אל בלתי הכלית
 וא"ה שהוא ב' בה' כחיות ההנועה הפרטית יחייב שיגיע בעתה ולא בהמשך כ' ד' טעות וכל אלו הכלולים
 הוא מפני שהם מניחים הנועה קדומה מאין ההחלה ולכן נגזר שיש שבה ראשון וכל דבר וזמנו יש לו התחל'
 וסוף וז"מ מאי כי אין בלתי אל הקרי בלתי אלא בלתי נדתי ב' ונמשין מבלים אותו וה"ה מבלים את
 מעשיו ואינם שוים אליו בנצחיות • והתרגוים סדרו ו' ראיות על סדר ו' ימי בראשית ראשון מטבע האור
 שהוא מקרה נמשך ומספריות כוכב השמש עם שהוא מקרה הוא שבת הקביות וכל הסלקיות שיש לנמצא
 המורגש שבה האור וזהו להודות סקינו שאור המושג ראשית הקביות וגם שהוא מקרה בעצמותו הוא
 התחלה הצדורת כן הוא ית' שהוא אור רוחני התחלה הנמצאים בלם וגם שהאור המושג אינו נצחו לא יונע
 מפני זה למדש הקביות בעולם כן הוא ית' שהוא כדל בהכלית מנצחית היצורים ומחדשם ולזה רינו
 המחקר' בבירור שבה ומחמתה אגלה חפץ מוזמן כמובל ואותן לנשור הים מאין כהמשך האור המשך
 מנצחית שנית מצד הסדר הנמצא בגדמי' השמונתיים אשר נצחו יעל מרכיב ויכלו ראיות את הרקיע והבדילים בטבעם
 והניחם על מהכונה שמה נר' שיש פועל סכלי ברצון כי הסדרו מחייב זה אמרו ז"ל ביה הכיר אברהם
 שיש בורא בעולם ראה בידה ובה מטה מונעת ונרות דולקות וסולתן ערוך וימני הסדרו שראש בבירם
 הכרית שיש אדון בעל סכל ומסדר אלה הענינים והבירה משל לעולם ובה מטה מונעת הוא הע' הז' שהוא
 מרכז מונע עליו וסוכבו הגלגלים בהנועה ונרות דולקות משל למאורות וסולתן ערוך משל לגלגל המזלות
 שהוא שבה להבאות נצמית מציד לבהמה ולזה נר' שיש אדון שהוא ית' שמו' ג' מטבע היכולת הסופר
 הטבע ההוגו אמר יקו המים אל מקום וזה חוץ מהטבע שנקום המים הוא שיהיו מקיפים לארץ ולמעלה
 מהמים אור שמה נראה שיש יכולת והשגחה אלהית משגחת בנמצאים לשומרם ולקיימם בדרך הפועלים
 האנוניים הפרטיים שמתדללים לא לבד לעשות מעשיהם אלא לקיימם כפי האפשר ולז"ל והרה אלהיב
 לקום הב' הארניים ולז"ל ויקרא אלהים ליבשה ארץ ששחה רצון קונה' ד' אמר יהי מאורות
 ברקיע השמים שבה יש מהתנייה שחומר הגלגלים מטבעו וטבע התנועה שבע הכוכבים מטבעו נח' ולכן אם
 הפועל פועל בחיוב איך יוכל להקוע הכוכב ולמכרו עם הגלגל כיון שהם תמימי' ויתחלפים ואם הגלגל כלו
 שיה אין חלקו בחלקיו למה תקע הכוכב בזה הצד יותר מצד אשר ולז"ל ויתן אותם אלהים ברקיע השמים
 ד' ש' שנגד המקבל אין לו חיוב להיות העד הא' יותר מצד אשר אכן האל ברכונו מהגם במקום שרצה אשר

דברים בלאו נמשכו לרצון הפועל לא לטבע המהכל ודומה לזה א"ל שלשה דברים נהגו ונהגה לעולם הודים ומאורות ונשמים שבאו בכתובי' בלשון נתינה הכונה להם שההורה לא נהגה להם בחיוב טבעי אלא נמשכה להייתה לרצון הנותן וכן הנשמים בעת עזירתם ניהגו מצד הפלת האפידים לא מחיוב טבעי אלא נמשכה נתינתם לרצון הנותן וכן המאורות כגון שאמרנו . שרא' תזה שיש דברים חלקיים שאנו מחייבים ליםם לרצון הפועל וכיון שכן הוא בפרט העולם בכללו ראוי ליחסו ב' לרצון הפועל קניינית אמר ישראל המים שרץ נפש חיה ומבואר הוא שהמים יסוד פשוט נעדר מהרגש ומי שאין לו הדבר לא בכח קרוב ולא בכח רחוק איך יטעוהו אם לא מצדה להורות שהעדר מהדבר יוכל להשפיע אותו הדבר בנזותו ית' שזהו ראייה שאינו צריך יש ולא הכנה לפועל מה שיבא דנינו וזו הודאה שמשם הדברים תהאין הגמור * ו' מצד החכמה שכרא שכל האדם מטבעים מתחלפים וכלל בו טבע העולם העליון ביה ששם בו שכל וכחותיו * וכן כלל בו העולם האינצני במה ששם בו הלב והתנועות וכן כלל בו הע' ז' במה ששם בו הכבד והיותו אשר מינידת האדם גר' שיש לו חכמה ויכולת בהרכבת כל הנמצאים בנפלא קטן כזה וזה ראייה שהיציא העולמות כלם והם ו' ראיות מטבע האור * מטבע הסדור . מטבע היכולת * מטבע הרצון . מטבע ההערד . מטבע החכמה שמה התבאר מדום העולם וכל יום ויום מקריב קרבנו והם ו' ראיות לקוחות משם ימי בראשית * אמנם בעל הכוזר באר מדום העולם מפני שנמצא בעולם מדום לשונות וז' ממי שיושבי הלב הרחוקים מהכתי' טעם עברה הם אחרים ואחר עשרות ואחר נאות שזהו דמות ראייה שאב א' לכל האומות וכן נמצד יום השבת ומצד הנסים שנעשו לישראל לעיניהם ולעיני פרה *

פרק שנים עשר

האלהים הב' למה ברא העולם בשם אלהים שהוא שם משהיף לטובים ולמנהיגי המדינה ומתראוי כיון שבראית העולם דבר מיוחד לו ית' לבדו שהיותם הפעולה היא לשם המיוחד לו לבדו שהוא שם בן ארבע ב' ש' וטונו אה שני ר' ל המיוחד ל' כל שכן שבשם אלהים אינו נמשך הטבעים הנהגים ואינו עושה נפלאות וכ' ש' שאין לו כח לברוא בו העולם כיון שבכחם המוחלט עוד שאחר ששים נעשה ו' הימים אמן ביום עשית ה' אלהי ארץ ושמים וכיון שתמיד ששם בן ארבע עשה ארץ ושמים למה בתחלה ברא' לא זכר שם בן ארבע כלל * אמנם התשוב' כזה כפי הגדושי שהפעולה ב' מניח הא' פעולת הנמצאים שיהיו על שלמותם והמותם בשלמות איברייהם ונחמתם בחופן שכל בניצח ונצח יוכל להשיג בקלות התכלית שבכבודו נכדא והפועל הזה נק' פועל טבעי שהוא מבודד נפלאה הסכל התחתון שמשדר הטבע לפעול הדברים בראוי ומפני זו הויסרה אמרו שהטבע חכם ונק' זו המדה בהורה בשם אלהים שהוא שם מורכב מאלו ויה ר' ל חזק טבעי שהוא מחובר עם משדר אלה שיהא תיבת ית ובא בלשון רבים להורות שהוא כולל כל הכחות כלם ובלשון רז' ל נק' זו המדה יתדת הדין ר' ל שנותן לכל נמצא ומצא הדברים המחוייבים להשיג שלמותו לא נרע להם לזה לצבוב כל הראוי אליו ולא הוסיף בכבדלים לתת יותר נהראוי להם רק כלו במדה הדין * הימין הב' מביט בפעולות הנמצאים להם שזר או עונש כפי פעולתם אשר זהו יותר מיוחד באדם שהוא נתפש על נפשיו יותר משאר הנמצאים השפלי וזה הפועל הוא מביט בדרכים האנושיים נק' שם בן ארבע ובדברי רז' ל יתדת דמיים אמר אני ה' חוקק לב ובוחן כליות ובדברים המבורים ללב ויראת מאלהיך אני ה' ולזה כשזכר במעשה שנעשה בו הימים ששם היצורים הטבעיים הזכיר שם אלהים שהוא רומז שיש שכל מנהיג הטבע נותן לכל נמצא ומצא מה שצריך לו כפי הממטט והדין ואין שם צורך להזכיר שם בן ארבע אכן אמר הבריאה רצה להביט לדברים ההכרחיים לשמירת נציאות האדם וכן מביט לפעולות האנושים ומלאכתם ומצאיהם וזכר באלה שם בן ארבע מפני שהוא פועל כפי הדרכים שפעולתם האנושים

ומפני זה במעשה בראשית שכלו טודר טבעי לא זכר רק שם אלהים לבד וכברס' והאדם ידע את מיה אשתו שהוא כלו טודר השמימי לא זכר רק שם ד' לבד ובאינע שהוא פר' אלה תולדת השמים והארץ הזכיר הב' שמתר מפני היותו צריך למדה הדין ויתדת רחמים ודע שפר' בראשית היא הפכית לפרס' הקרבנות שזו הטיט לצודר הטבעי וזו הטיט לצודר השמימי ולזה לא בא בפרס' הקרבנות רק שם ב' ד' לבד כמו ש' ז' ואל הטעה ממה שאמרנו ששם אלהים ברא העולם תהאפס היוחלט כי שם אלהים אין לו כח לפעול אלא אחר המציאו' אבל הנמצאים אחר ההערד הוא שם ב' ד' לבדו כיון שהראה עדיין ולכן לא אמר אלהים ברא בראשית אלא בראשית ברא והעלים מיה הוא הכורא כי הוא בעצמו בתכלית העולם וזהו

וזו מאמרם מאי בראשית ברא שיה ר' ל' סזו התיבה מבראשית דומות לכורא שברא מהאין הגמור וכן דומות לברא שהוא שיה ר' ל' יסוד שהוא מסובב משש קנות והוא המר הראשון שהוא יסוד כל הכבדים הספלים וזהו און מבוא לתיבת אלהים שהיא הכריאה הראשונה אכן הוא פועל כיסוד אחר שכבר נמנה וכן פועל בכל פעולה שניכיה מדה הדין וז' א' ביום עשות ה' אלהים ארץ ושמים הזכיר שם מלא על עולם מלא ר' ל' שכבר ב' השמות פועלים בעולם מלא בהמצאת ההיות הפרטיות תיבת אלהים ובהמצאת קיומם תיבת סם בן ד' אבל אלהים לבדו לא בא על עולם מלא אלא להקין ההיות בהמצאת המור והמשכו ין העדר

פרק שלשה עשר

השאלה הג' למה לא זכר בפרשת בראשית בריאה המלאכים כיון שהם עצמיים דומיים משכחי סם מלכות שמים הכבדניים להנעת

הנגלות ומשפיעים לנביאים הנבואות ההפרכיות להנהגת האומה התשובה בזה שכל חכמי ישראל הם כיוון ששקפת ימי בראשית נבראו והזכרו סם ברצון הכריאו ונתלפסו באיזה יום נבראו ובאיזה מאמר ברצו אשר קנת מחכמי הקבדה שסבו שכברו ביום ראשון ונרמזו במלת האור וכהי' וירא אלהים את האור כי טוב הכדיל האור לעצמו מכני שראש שאין כל בריה יכולה להשתמש ממנו וה' ד' ונהורא עמיה שריה א' ד' אכן נטלו ה' בה' לזה האור ונהעטף בו בטליה והכריק העול' מזיוו ה' ד' עוטה אור כשלימה רבין אמרו נטלו ליהנו לנדיקי לעהיד לבא אשר כל אלו החכמי' מסכמי' שאותו האור מורה על נתיא' המלאכי' שכברו ביום ראשון אכן חולקים אם איספר השכל האינשי להדבק בכדל' והא' קובר שאין כל בריה קשורה בשום יכולה להדבק אפי' אחר הקפדה מאלה המיים ולזה הביא ראייה ונהורא עמיה שריה ולא לזולה ודבי אבין חשב שכבר השכל האינשי כשיהיה על שלמותו ותמותו יוכל להדבק בו וז' א' והכריק העולם מזיוו ודכבן כברי שהשכל האינשי באלה המיים לא יוכל להדבק אבל בהפדר' מאלה המיים יוכל להדבק וז' א' נטלו ליהנו לנדיקים לעהיד לבא אשר גם שיהלכו במהות השנה השכל הסכימו שהאור דומי' לנדדלים ושכברו ביום א' אמנם הנחמני סוכר באלה השמלאכי' נבראו ביום א' אבל נתחלק ניהם במה שחשב שהם דומים בכסו' א' נעשורו בראשית הכריאה ברא שבורא טבע השכלים הרמזיים בטס אלהים שהם כמלל הכבדאים והוא און בראשית ברא אלהים דבר בהתחווים דומי' בעליונים שהם נבראים אמנם דבי יומנן ודבי מיבול' חולקים ונזורים שלא נבראו ביום ראשון כדי שלא ישעו לומר בהמצא שוה' לה' בק' במעשה בראשית שנאמר אני ה' עושה כל רוקע הארץ מאתי אל הקריי נמתי אלא מי אתי אכן נחלקו ר' ד' ר' ב' באיזה יום נבראו ר' יונגן סוכר ביום ב' ורמזיים במאמר יהי דקיע בהוך הקיים שהמים דומי' למלאכים וכהיב הנקרה במים עליהוין וסם בהיב עושה מלאכיו דמות וגימטלו לדעתו העצמים הרוחניים למיט' לזכותם וטהרהם ולהיותם נכשעים בקלות לרצון הפועל בס' וכן המלאכים טהורים מכל סיג ועושים ביראה רצון קונט דעה ר' חגיגת שכבראן ביו' ה' ונרמזו במאמר יעופף דכהי' יעופ' ונמשלו לעוף לקלות השג' המלאכי' דמיון לעופפים עופ' כי כל אלה החכמים הסכימו שאחר הכריאה הנבדלים מניעים הנגלים וכלם מושלים על זה העולם השפל והנחמני וההולכים להטתו כבורים כי בן היה בעת הכריאו' כי הימים קודם בינתיא'ו המהובע והשכל לעול' אמנם ר' יומנן א' שם שבוך בהכריאה קדמו המורגשים לנבדלים להודיע גדולתו יהי' ונה כה אחר הכריאה אין קיום לנורגשים אלא בהנצח הרוחניים לא יקרה מהם בטול שקודם הכריאו' ובעת הכריאה העולם עומד כפי רצונו ית' ואחר הכריאה העולם עומד כפי הסדר הטבעי שגזר עליהם וכבר השיבן קצת שהסבה שלא זכרה התורה בריאת המלאכים נפודש מכפי' שהתורה ניהנה להמון העם הנמשכי' אשר המושמים ומה שאינו מושם בחוס' אגלם אינו נמצא ולזה היוחס' ההגשמי לאל' המהולק מכל מקורן הגשמות ליהי' שיר' שכלם לבד ובאון ברצון המלאכים כדי שישיגום היודעים חן בשאר קהרי הורה

פרק ארבעה עשר

השאלה הד' נתינו קצת מהאחרונים שגזרו סכו' ימי בראשית לא זכר שהתציא דבר מהאפס המוחלט אלא כל מה שבה בהם הוא הקון

ויצירה בהתחלה חמריה שכבר נמצא ונעזרו בזה מות' ב' בראשית ברא' כי בראשית שכבר נמצא התחלה כגן' ראשית אשר בה פעל ועשה וכן אבדה ברא' אינה משמשה על המצאת דבר מהאשר הגמור אלא על הקון היס' והמציאו' אמר וברא אלהים את ההגיינים וכו' וברא אלהים את האדם אשר מבואר מהם שלא כבראו מההעדד וכבר אמר מין א' ל' ר' סמינים נוצא אלהיכם אשר בהם ברא העולם לכהיב והאדן היתה תהו וכהו אשר גר' למי דעת אלה שכל הכתובים מורים על היקון היצירה לא על המצאת יש מאין' אמנם

התשובה בזה כי האמונה שהעולם נברא מהעדר אינה נהנית מצד הכתובים אלא מצד הקבלה המפורס
 לחכמים כמו שאר' בזה החלק בע"ה ולכן אנו מפרשים הכתובים להסכימם עם הקבלה והיב' בראשית אינם
 מורה על ספק בהנחיה אלא שמינצא עתה שהתחיל בה הזמן ולא היה סוף העבר אלא התחלה העתיד לבד
 ושיעור הכתוב בראשית במקומו שהיא ראשית העתיד ואינה סוף העבר בראשית ארץ והיב' בראש
 מתחשבת על כל דבר שימצא בכריאתו זרות והזרות יהיה כג' מינים אם מצד שלא היה מינצא חומר כלל
 והפועל ביכלתו המציא החומר ומהעדר ופעל בו ועל זה אמר הנביא מי פעל ועסק עוד זרות שני שמור
 קטן בכמות יקבל צורה שצריכה חומר רב הזמות והצורה היא תחול בחומר הקטן ומהפסטה כפי צרכה
 וז' ויברא אלהים את ההגונים וכו' שהיו גדולים ועצומים וחלה צורתם בחומר קטן עוד זרות' ש' ש' ש' ש'
 שני חמרים מתחלפי' חמרי' ושכלי' באים ח' ש' וינטרף למחמה גדולה וז' ויברא אלהים את האדם ולפי זה
 אינו מתהיי' סוד' בראש על בריאת דבר מהעדר ומ' ש' המין שהשית' מנצא סוגים כבד השיבוהו כפי סבלותו
 השאלה ה' יש לראות אם המיקוף והמרכו שהם השמים והארץ
פרק המשה עשר

המנצא בכללו הוא דמות איש ח' וכמו שהזכיר האיש בהכרח שיתהוו ראשו החלקים העצמיים והראשיים
 שהם דמות הלב בב"מ בן המנצא בכללו בהכרח שגודו שהחלק היותר עצמו נברא ראשון ואחרים אחריו
 שהמיקוף והמרכו מנצאו יחד כיון שכל אחד מהם עצמיים ונריכים זה לזה ולא יוכל המיקוף להשתנוע אם לא
 יהיה מרכו נח עליו יסבוב שהיא הארץ וכן איך ידרוש המרכו מקומו אם לא ימצא המיקוף ראשונה שהיא
 מסבב סופיה המקומות כפי הרחוק והקורבה ממנו והמנצא שחכמי ישראל נצקו בזה הדרוש אחרו שמים
 נבראו התלה דכתיב את השמים ואת הארץ דברי ביה שמיאי ביה הלל אומרים ארץ נבראת תחלה שנא' ביום
 עשה ה' אלהים ארץ ושמים וחכמים אומרים באחד נבראו דכתיב אף ידי יסדה ארץ וכו' קורא אני אלהים
 יעמדו יחדיו' וכבר פירשנו שכל החכמים כלם הסכימו שהשמים והארץ נבראו יחד במציאותה השלם ולא
 מנצאו שמים בפועל ואחר הארץ או בהפך אבל נהחלפו באיזה חלק מהם התחילה להיות ב' ש' שופרים
 מהשמים להיותם יותר עצמיים וב' סוברים מהארץ להיותו דמות היסוד וחכמים מוכרי' שהשמים והארץ
 דתחילו להתהווה בשהיא ח' וכן מנצאו בפעל בשהיא ח' ואחרים פירשו שבהכרח צריך להיות יחס בין
 המיקוף עם המרכו ובאלו' ש' ואחריו שהשמים נבראו תחלה ר' ל' אשר בעצם כיוון הפועל האלהי ששמות
 השמים בכמות ואיכות היותר נאות שאיפשר כפי טבעם והארץ שהיא המרכו נמשכה לטבע המיקוף וגם
 סוברים בהפך ובאלו חכמים ואחרו שאין ראוי לחשוב שיש בכריאת דבר שימסך לאחד מבלתי שיהיה כונה
 לפועל בעצם הדבר הוא' אכן דע שהשמים והארץ נבראו בכמות ואיכות הראוי לטבע כל א' וא' מהם
 כי הוא ית' הפועל והמכוון שיהיה כל א' וא' מכוון לעצמו וז' א' שמים וארץ באחד נבראו ר' ל' שלא ימסך זה
 לזה והביא ראיה אף ידי יסדה ארץ וכו' שהמשכה האלהית בראש הארץ שיהיה לה טבע היסוד וברא
 השמים ע"ד הטפוח כדי שיהיה מיקוף ואמר יעמדו יחדו ר' ל' שאין מציאות לזה בלתי זה ולפי זה השמים
 והארץ נבראו ביחד וכתבו המקובלים שהיסודות שני מינים יסוד למעלה והכלין למטה ויכול למטה והכלין
 למעלה והשמים הם יסוד העה' וזמנעמדיס אותה והארץ היא יסוד בערך אל ההועה ולהיות שאיבוד
 האמתי הם השמים כל המנצאים השמלים שהשמים להדמות לעליונים שהם שרשם ולז' מי לי בפנוים ובז'
 ר' ל' מי יתנו בשמים שהם המוקוס שמונחתי ועמך ר' ל' אמי' בתפרת האלהיים והנביאים לא חפצתי להיות
 בחברתם אם אהיה בארץ כי היא תמסך שכל הדברים נגדים אלהי' השלמה ה' מינצו קצת מהאחרונים
 שמשכו שכו' ימי בראשית לא שבר מהות הגלגלים כלל אלהי' נ' ש' יהי מאורות ברקיע וספר זה המעט מכני
 שלא יוכל להתקיים העולם זולתם ולכן זכר אלה הדברים שהם מפורסמים ויחסו זה הדעת למה שכתב
 הראש' בע כשתוה השנית כי יור' עה לא נתן התורה לחכמי לב לבד כי אם לכל אדם שכלל דוד דודר ולזה לא
 דבר כמעשה בראשית ח' מעולם השכל' אינם בהשבות זה צריך שדע שהקרימות מטעה לאלה האנשי'
 שמונח שבה כמעשה בראשית היב' שמים והיב' רקיע שגורים על הגלגלים בעצם וגם שאלה החכמים
 מכאירים אותם על נוכח האויר וההפסטותו והמקום שיהיו שם המים כל אלה הם עניני' מן מפסטי התור'
 האמתיים וכ' ש' אחר הקבלה שבאה בדברי ר' ל' שביום א' ושיקי בראש' כעליונים ובתחומים וכו' וכד'
 שהם רקיע ומאורות דבר בעליונים וכיום ה' וזה' דבר בעה' וכדי שלא יעיל קנאה במעשה בראשית וכן
 ג' שר' אליעזר גדול מוכר שבכרה הנבואה ונענין הגלגלים באו' שמים תהיבן נבראו מאוד לבואו אבל

חלק שני

אין להכניסם שהאריכה יותר במנצחים השכלים ממה שהאריכה בעליונים ואמר כי אראה שמוך וכו' שכלל הגנלנים והתולדות והכבדים שהם מעשה ה' כפי מה שגא' בו הימים ברמז *

פרק ששה עשר

השאלה הז' רבותי אמרו שהאמור' עשרה שנים נברא העולם וכאשר נחפס בניעשה בראשית לא נמצא אלף ט' ויאמר ואחרון שבהם הגה בהתי' לכם את כל עשב וזרע וזרע גנר' שאין ראוי לכלול זה האמור' בכלל האמור' כיון שאין מחדש מנוצ' ולפי זה הם ח' מאמרות לבד' ההשבה שרז' הכריתו שבראשי' הוא ראשון למאמרות דכתי' כעבר ה' שמי' בעשו ולא בא בלשון מאמר ומפני שלא היה לשם מקבל האמור' אלף הנחשבה האלהית שהנציח יש מאין אבל בשאר הכריתו' שכבר היה יש בא בלשון מאמר' ולפי זה יש לשאול איזהו האמור' העשירי ומנאתי בפרקי' ר' אליעזר הגדול שהכיר שני' שהם לא טוב היות האדם לבדו הוא האמור' העשירי' ובכ' ר' תיבון בעשרה מאמרות נברא העולם אלף הן בראשית ורוח אלהים נחפסת ימי אור וכל השאר ר' מנחם מנוציח' ורוח ומכניס לא טוב היות האדם לבדו' ודע שהשורש לדעת אימתה זה הוא בכל דבר שהוא בכלל האמור' שהיו לו ג' גזלות א' שהיה זהוב כו' ימי בראשית' הב' שהיה אמייה סימכה לאלהים' הב' שהאמור' ההוא יחדש מנוצ' במו' ויהי אור תדשא הארץ ולפי זה נני' שאמר שהנאמר' לא טוב יש בו חולשה כי הוא אחר ו' ימי בראשית' וכך אינו מחדש מנוצ' ובא עם בן ד' מתחבר עם שם אלהים מיה שלא בא בו' ימי בראשית' אבל הכונה לר' אליעזר הגדול היא שבאשר אמר בעשה אדם בכלל זה האמור' הוא בריאת האשה שמיד שייס זכר ונקבה ברא אלהים ולפי זה בבריאת מין האדם יש ב' מאמרות הראשון בכחיות האדם והב' בכחיות הקבה כי שניהם נבראו שלא בדרך טבע' אמרו בתחלה נברא האדם מהאדמה וזוה נבראת מאלף מאלף ואילך אין איש בלא אשה ולא אשה בלא איש ואין שניהם בלא שכינה גנר' האדם וזוה נבראו שלא בדרך טבע ולכן הם ב' תאמרות כיון שהם בכח ו' ימי בראשית' ונ' שהאמור' העשירי הוא לא טוב היות האדם לבדו ובזוהי שזה האמור' הוא בתוך זכרון יום שמי' שבא ומחדש מנוצ' ומתראוי שיהיה מאמר' וזהו פי' יפה כפי דעה ר' אליעזר הגדול' וקצת מהמפרשים השבט שהאמור' הי' כנה נתיי' לכס' את כל עשב ומפני שהאמור' ההוא סימון לאלהים וב' הוא בתוך ו' ימי בראשית' אבל נראה מננו שאינו מחדש מנוצ' וכל' כי לעולם מחדש איזה מנוצ' כי האדם מורכב מחומר ושכל והמזון ראוי להיותו מטבע הגיון' ומתראוי היה סימונהו הש' מודבר מורכב משכל וחומר' אונם הפיזיות והמזונות הם כלם ארציים אך יזון האדם בהם לזה בא הכתוב לומר הנה נהתי לכם את כל עשב וזוה לומר' קנני מחדש באלה המזונות הארציים כח גוסף בתולדותו באופן שסימקו לזון האדם כב' מלקחו גם שהוא בעל שכל' וכיון שיש כאן בזה האמור' כח גוסף במזונות יותר ממה שהיה קודם ראוי להיותו מנהג בכלל האמרות הי' שכבר נהחשם בו כח גוסף לזון האדם' איננו היוקבולים שפחו המונה בכלל האמרות' ורוח אלהים מפני שנידריך היצירה בדרך איצילותה ראש' מנוצ' הוא ית' עם חכמתו הכסוטה וקדיה שזהו רמזו בהיבה בראשית' ואחר כך נהגשמה החכמה ונעשה רצון וזהו רוח אלהים מרחפת שרוח כנוי לרצון' כתי' גמי הכן את רוח ה' ואמר כך בא ויאמר שהיא אמירה בשמית להורות כי בבריאה כל הדברי' באו בהדרגה נקדנה חכמה מנעשה אמירה ר' לאצילות טבע הויה

פרק שבעה עשר

השאלה הח' במ' ש' והלא במאמר א' יכול להכרואות איך אפשר להיות בינאמר אחד כי הם טבעים מתולפסים שלא יכנס זה תחת זה ובהכרח הויה שדברים המתולפסים יהיו נבראים במאמרות מתולפסות' עוד צריך לשאול למה שאת' ז' ל' שיוכל להכרואות במאמר א' אבל נברא בו' מאמרות להכרע מהרשעי' שמתאבדים וכו' וזה אינו מתיישב שהם העולם כלו יוכל להכרע במאמר א' והוא ית' בראו' כי' למה יעניסם בבחי' פשוטה רצון' ולא בבחי' האמת והשור' דמיון עם שמויה למתרו ראוי למרעו שזה כחוק לא כל מיה שרוצה הגיון שאם קנה סמך א' בק' יבונים וסוה עשרה וסברו חכמו' אינו דין למרעו כפי הקנייה אלף כפי השווי האמיתי' ההשבה ראוי שיעד שכלב' ש' ד' דנין את אנשי מלכותם בא' מב' פנים אם כפי מה שמחייבהו ההורה האמיתית' והיא לקנות למלך איזה דבר שיעד מיושבי מלכותו ברצון המוכר ולא בהכרח וכפי שווי העבר' שנית לוקחים הדברים מיושבי מלכותם כמו שרונים בכלי רצון הכעל וכלי מקייר' כתי' ג זה יהיה נשפט המלך אשר יתולד עליכם ומס'

שיקף בליהם ובגותיהם ושמותיהם שדינא לדינכותא דינא וכן הוא ית' שהוא מלך מכלי המלכים אינו נקרא
 שחר כל בדיה אלא פועל בעולמו כפי הסדור הישר שלא יגדע ולא יוסיף מהצדק והיושר ולא צדק מלאה
 יתיקן ושעמי' פועל בעליו כפי היכולת המוחלט שיש לו ומוסדר טבע הדברים לעשות רצונו בעל הרצון
 ולזה נקרא ארון כל הארץ וז"ל שאברהם אבינו קראו ארון בתיה שהשיג וזמנו סיוס לו יכולת להספיק
 ביות המזלות בע"כ להפיק רצון הצדקים וכזה הוא מר"ע בתי מריבה שדנה להכניע לשם הטבת בע"כ
 להוציא מים תבור החלמים כי זהו מיוחד לו ית' לבדו ודעהו וז"ל לא האמתים שהיה לכם לטובת הצדק
 המוסדר הייתי יכול לתת מלעדה והם הבו לגור מעומם בדרך המכריחים ובעלי ידוע וז"ל מעלתם כי
 שקבלתם הגוה מתקדם יותר מהראוי וברוחם שלנו במל' א' היה יכול להבדלות וכו' כפי היכולת
 המוחלט שבו המניא קים ומאין ודאוי היה לעשות כן כי זו הכריזה הפרטית היה ראוי להמסך אחר
 הכלליה ז"ל והלא במל' א' היה יכול וכו' ר"ל כמו שהיה הכלליה היתה תמיד היכולת המוחלט כן
 הפרטית היה ראוי שיהיה כן אבל הוא ית' לעולם רצונו להסתמך מהפעולות היסודות הקרובות אל הטוב
 ולכן אחר שברא הפעולה הראשו' תמיד היכולת המוחלט שהוא מעך היה מהאין ומצא ומציאות בברא נאותה
 יתברך לא רצה לבראת יותר תמיד היכולת המוחלט אלא פועל כפי היכולת המוסדר והישר וז"ל בעשרה
 מל' ירות בברא העולם רצה לומר כיון שהיננו יתחלק לעשרה מנצחים תחולמים כן רצה שיהיו בבראיהם
 במאמרים מחולמים וכמו שאין כנחם זה הנה זה ולא ידבק טבעו עם טבע חברו כן בבראיהם רצה
 להיות מחולמים במאמרות רבות כפי טבעה ונהן השכה לרבי היא מרות עונם הרשעים ושחר הצדיקים
 אין עושה עול חלילה כי אם מס' א' סוף ק' אבותי והבעל נתנו לחכרו בעשרה המזיק לעולם ישרע פני
 שווי האמת וכן העולם השווי האמת שלו הוא להברא בעשרה מאמרות ואם היה בברא בתאחד אחר
 לא היה כפי השווי האמת אלא כפי היכולת המוחלט וראוי לטובת הכבוד שיספוט וישייר ויעניש למי
 הצדק הישר והמוסדר לא כפי היכולת המוחלט ויהודנו השני שאלות כי גם שהם טבעים מתחלפים יכולים
 להבראו במל' א' תמיד היכולת המוחלט וכן הם' שהעונם והשחר ראוי שימסך ליכולת התסוד' לא למוחלט'

השאלה הט' ל"ג בתעשה בראשית ויאמר והוא יתברך משולל מכלי הדבור והשפה ואין נוח לאלהותו
 אמירה המורה על השמיות ההסוכה שכל יום מהשפה ימים נהחדשו מדומים רבים ומצאיהם נוחים
 על הנמצאים העובדים ורצה להורות שכל נמצא מהנמצאים המתחדשים נמצאו ג' דברים בכמות הפועל
 הא' בתחשבה ועצה ולא נבראו בקרי והדיון וזה נלמד מלשון אמירה שהוא אלה בתחשבה ורצון הפועל
 בונה שברא ולזה אמר מתחשבה ביום ומעשה עם ימדומי מינה להורות שקדם התחשבה למעשה שזה יורה
 שהדברים הנבראים היה בודאיהם טעם והכליה לא מס' פשוט כלד ועוד נלמד מלשון אמירה שלא היה
 בכח לשכה האמריה להוציא הדבר זה אם לא שגור שהיה עליו להוציאו כאו' כי הוא כזה כו' עוד
 תיבת אמירה מורה שפועל העולם לא ייעף ולא ייגע בדרך הפועלים הטבעיים ולזה יחס בה לשון אמירה
 להורות שברא שהיה העולם בלא עמל ויגיעה אלא בדבר ה' שמים נעשו'

פרק שמונה עשר

השאלה העשירי למה היו הימים מחולמים בנינים ומקראוי היה להיות הימים והמאמרים שיום מנינים
 אמנם ההסוכה כי המאמרות הם דמיונה נמצאו' שינצוהם קח' לגמס והם מחולמים בטבעם והימים
 הם דמיון לז' צן שהם יצאו בתנצאות ונקרא יום הקף גלגל יומי בעשרים וארבעה שעות ומאלה הנמצאים
 שנבראו במאמרות לפעמים הם כל כך קרובים זה לזה ביצירה שבאו' ביצירות ביום אחד ולפעמים
 הם מחולמים שלא יוכל היה לחברם וזהו סבת רבוי המאמרים ומעט הימים כי המאמר הכלליה להנציא
 הנעדר והיום הכלליה לחבר הדברים שהם קרובים לטבע ולהבדיל הדברים הרחוקים אמנם סבת
 היות המאמרות עשרה והימים שבעה עם יום השבת היא שאלה עמוקה ומה שכולל לומר בה הוא שכל
 גשם נבייר בקודה אמצעית ונדר' לנקודה היא ששה פאות מעלה ומטה אחר וקדם ימין ושמאל יום השבת
 הוא דמות הנקודה האמצעית ולכן הוא יום מנוחה כי הנקודה והמרכז בלתי מתנועעים יום
 הראשון שבו נברא התנצויות והאחר

והאור דמות הפנים אמר באור פני מלך שיום יום ה' שבו נברא האדם דמות האחרים שהוא יום אחרון
 אמר אור וקדם דנתתי ר' ל' מהקדם אשר נברא ביום ה' שהוא האור ומאחר שנברא ביום ו' שאלמר הנה
 הא"ן נכס מיה למינה בראת אורה היום ה' שבו נבראו השמים ושמי השמים דמות הימין כי השמים
 גומגועים לנד ימין כדרך הכס שמתגועע כמ' ש בספר השמים והעולם היום ה' שבו נבראו הברזים
 והתנינים דמות המלך שאלו באים מתטרא דשנאל' והיום ה' שבו אור והלאה היבשה דמות המטה
 המוחלט' והיום ה' שבו אמר יהי תאורות כדקיע השמים דמות המעלה ואלו הימים ז' כתיב ה' פאות
 מדרם השמטות והיבולות אשר בבדיעות הלוי ונתיאות העולם כמ' ש יתיה אלכי שנין הוי שלמא וחד מרוב
 אמנה היות המאורות' שפני שמודנות בהנאות' א' אם הגמחים' א' ספירות אם הגלגלים' א' כמו שהובאו
 ב' מאורות העצם והט' ומקרים הגמחים אליו וכבר התמצא בזה המאמר מנח ומדרגות המנואות השכל'
 ונורותיה' שעלין למינין' י' רמז לגלגלים שהם ז' ככבי לכה וגלגל המזלות וגלגל ערבות וסם כסא הכבוד ודע
 בהספירות' י' ה' ראשונים דמות הראש הם כהר חכמה בינה נורים על שלמות הנמצא ה' שהוא מוכנה
 בחכמה ובינה ואחריהם חסד ונבונה שהם דמות הזרועות להורות שברא העולם בחסד אמריה עולם חסד
 יבנה ומקיים את העולם בנבונה דכתיב מושל בנבונה עולם נצח יהוד הם דמות השוקים שהם עולם
 המלאכים הנכחיים ועולם הגלגלים התהודים אמר אשר הנה הודך על השמים יהוד הוא דמות ברית
 מינה שהוא עולם השכל עולם פריה ורביה והוא יהוד המרכז שעליו יסוכבו הגלגלים ובכא פכירה ונלכות
 באחרונה לרמוז שהוא ינחיה ומעמיד הנמצא כלו אמר מלך במשפט יעמיד ארץ' וספירה אמה עומדת
 באמצע' כל אלו הספירות דמות הלב שהוא באמצע הגוף ודמות המרכז שעליו יסוכב המתקף כן האמה עליו
 שוכבות כל הספירות ואלו' בספירות התמלה ושרש לעשרה הדברות ולעשר הכות שהיו במצרים והענין
 החכמים בהכונה אלו העשרות זה עם זה כפי כונת המאמר

פרק השעה עשר

אמר שביארו ודברנו ב' סאלות מוכרות אל הכנת המורה אלננו
 לדרוש במעשה בראשית ראוי להיוסף הביאו ככתובים כדי שהמעט
 המושב אלננו יועיל למעינים וא' שביום הראשו הודיענו חמשה עינים . האל הודיענו בא' בראשית ברא
 אלהים שיה סבה פועלת בלתי בעל הכלית בכח ובנחיות הקדרא אלהים דונה לומר בעל הכחות כלם שהוא
 מחוייב המציאות בעצמותו ובהקוף החיוב שנמצא בו היה לו יכול להמשיך הנמצאים שהם אפשריים
 ימצא עצמו מכלי סבה פמריה כיתהת המקוייב שימצא יבנה האפשר שימצא' וכן הודיע בהיבנת
 בראשית שהסבה הפועלת בראת העולם באכונה נפלאה כפי התנוס אנך' שהרנ' במחמתא' . ודעהו . וכפר
 אנקלום שנברא העולם בעהה שהיא התחלת העתיד ואינה קוף העבר כמו שאמרנו וכפי דברינו וזכרם
 לברכה הודיענו ע' הסבה התכליתית שבעבודה נברא העולם אמרו בזכות טלסה דברים שנקראו ראשית
 נטשה ויסאל' והתורה דנו שהעולם מנהקיים בזכות האונתה השלימה וסלימות האונתה הלוי במלמד שומע
 מפי הגבורה ומנהיגם בהנהגות אלהות היא התורה' הענין ה' הודיענו באות' והארץ
 הייתה תהו ובהו שהעולם השכל מורכב' כל הנמצאי' שבו נ' עינייה חומר כמני ונורה שמימה אותו בפועל
 וקעדר מחובר לנורה היא כמ' בא' מה' השמע וביארו ז' ל' ה' דברים באו' מאי תהו זה קו ירוק
 ונחאי' בהו אלו אכנים מפולמות דנו בקו ירוק החומר הא' שהוא אמצעי בין הכח והפועל כמו הירוק שהוא
 נראה אקצעה בין הככבים ונקר' הוה מפני שמציאותו נדוע עד שמצד גרועותו ומולשהו במציאו' השכל
 האיננטי לא יוכל להשיגו אם לא ע' ההקם וההמשל ואכנים מפולמות מודים על הצורה המחוברת בו כי
 החומר הכמי העצם עם הצורה ובו הוא מה שהוא ונקראו אלה הצורות אכנים מפולמות להורות שאינם
 קיימות בתמצאות אשר כל נורה קודמת היא נעדרה מנורה אחרת' ובהכרח שנדרמה הנורה הקודמת והחול
 הצורה האחרת וזה הענין הנמשלו אותו ר' סימון ור' אבהו ר' אבהו המשיגו למלך שקנה ב' עבדים שהם
 העליונים והתחתונים העליונים נכחים תהו השכנה ר' ל' שהם בפועל תמיד מכלי שימצא בהם כמניות כלל
 והתחתונים נדיכים תנועה וגיעה להשתת התורה שיוציאה לפועל' ור' סימון המשיגו למלך שקנה ב'
 שפחות שהן העליונים והתחתונים העליונים קיימים ונכחיים והתחתונים מהים ואין לרם קיום שכונה כלם
 להורות שמקר העליונים הוא בעצמו פעלני ולזה לא ימיר הצורות והחומר השכל כמניי' וכל היום שומד
 בהמדות ותלופים רבים' הענין ה' הראנו שהנמצאים הראשונים שבעה ז' ארץ ומים אור ואש
 ויחלל ה' יקודות הורכבו כל נמצאי העולם השכל וכרם בזה הכתוב הארץ הוא

שם לימוד התחוק שהיא כבוד בהחלט וקרא לימוד האש הקל בהחלט בשם משך כי האש היסודי חסוך ומטבעו
ואינו נמאז שהם היה תאור היינו רואים אותו בלינה ואח שהביא היסוד התחוק והעלין הביא הכי יסודות
אמצעים באור ורוח אלהים הוא האור הסמוך לאש ואמר על בני בני דמיון למוס היסודיים שהם מוקפות
מתאוויר וקודיענו בזה הכתוב ב' דרובי טבעי' הא' שהנושא הטבעי ינוע' ה'ז הם היסודות הב' שכל יסוד
ויסוד מורכב מתמר וצורה והעדר מתוכר לחומר זהו דרך הרב המורה בזה הכתוב אבל ר' ל' ב' הכב
שמיתנו אלה הב' דרוש' בכחוק רק שפ' באופן מתחלק. הענין הד' אמרי אור ויהי אור ונחלקו
חמני ושראל נהיין נבראת האורה ר' ש' בר נמני אמר מלמד שנתעטף ה' בה בשמלה והכריק זיו הדור
תפוף העולם ועד סופו דכהיב עטה אור בשמלה רבי יצחק אמר מיקום בית המקדש נברא האור שנאמר
והארץ האירה מכבודו ואין כבוד אלא בית המקדש שנאמר כסא כבוד מרום מראשון מיקום מקדשנו נראה
שמחוקת אלו החכמים הוא שר' שמואל בר נמני סובר שכל הנבדלים העשפו מן השית בלי אמצעי זהו
האור שנתעטף בו ה' ה' ד' שהם נמשכים ומנו בלי אמצעי והם כוח מעצמותו כלבוש שנתעטף בו האדם
וד' יצחק סובר שברא ראשונה עלול היכנו' בשם בית המקד' ובשם כבוד ומנד שזה העלול הוא אפסרי מנד
ומחוייב מנד נמשכו ממנו רבוי הנבדלי' שהם עלולים והוא עלה באופן שמואחד הפסוט שהוא ית' לא מחוייב
דבוי מלינה' עוד נחלקו ר' יהודה ור' נחמיה אם האור נברא תחלה עם העולם רבי יהודה סובר
האור נברא תחלה ואח' ר' עולם משל למלך שבוה פלטרין כו' ורבי נחמיה סבר העולם תחלה וישל למלך
זכו כבוד ביארנו שהנבדלים הכרחיים לקיום העולם מנד שהם מניעים הגלגלים ומשפיעים הדעות בנפשו
המשוכים וסובר ר' יהודה כמו שהם הכרחיים בקיום העולם כן היה הכרח שיוקדמו להיות העולם ולז' א'
האורה נברא תחלה ורבי נחמיה סובר עם היוהם הכרחיים לקיום העולם אינם הכרחיים בהוייה ולז' א'
שהעולם נברא תחלה הענין הה' אמר ר' סימון ה' פעמים כתוב כאן אור כננד ה' חומשי תורה
יהי אור נברא הפך בראשית וכן בשאר אשר על זה הערה שבנו שאור המורגש הוא
מחולף בטבעו כי הגדול שבהם אור השמש ואחריו ר' הירח ואחריו אור האש ואור הברקים ואור הדבדים
המפריים כן הנבדלים הם ומחולפים בטבעם מהם נמשלים לאור השמש מהם לירח וכיוצא בהם החכם בזה
האור הינוסל יש לו נדרגות גבוהות ושלוליות עד שכנה הכתוב לשלוליות בהיבה משך גם שהם אור בעצמותם
אלא שהם משך בהקם לגבוהות ובדרך ההמשל אומר בקרא ה' לאור יום ולמשך קרא לילה ר' ל' שהמלאכים
מהם נח' יום למעלה ומהם לילה אבל הטבע הנושתיף שלהם שכלם אור והשלמות הראוי עליהם לא היגע
אליהם הכדורה אלא בהשלת בריאתם קנו כל השלמות הנריך להם ואח' לא יחסר ולא יעדיף ולזה אמר
ויקרא ה' לאור יום שזו הקריאה מורה על ההתימה וכן מה שאמר ויבדל אלהים הוא הכרל טבעי שיש טבע

פרק עשרים

מיוחד לכל אחד ואחד בפני עצמו
אמר בהקבלה החייב שקודם שנברא העולם היה הוא ית' לבדו ונאלו הנמצאי'
ממנו מבלי טבע חמרית דאיו לבאר הדברים שהכריחו לטבע הפועלת לברוא
העולם וכן לאי זה תכלית נברא הע' זהו אמרם ז' ו' דברים קדמו לבריאת העולם יש מהם שנבראו
ומהם שעלו במחשבה תויה כסא הכבוד נבראו האבות ובית המקדש עלו במחשבה להבראות א' ר' אבא
ההורה קדמה לכסא הכבוד וכו' כמו שהביאו ראיה מהפסוקים ודע שבהכנת זה המאמר נחלקו יש מן
החכמים שפירשו שהעולם הנז' כאן לאמר על העולם המוחם וזהו פי' שההורה הוא עולם השכלים וכסא
הכבוד הוא גלגל ערבות שלא ישיגוהו החושים וקדמו לעולם המוחם ואל שהעולם המזכר כאן לאמר על
כל הנמצא חוץ מעצמותו ית' ואמרו שו' דברים קדמו לבריאת העולם בכללו יש מהם שנבראו קודם בריאת
העולם ומהם נאלו העולם והיא תורה שהיא החכמה הקדומה שנאללה ראשון ממנו ית' וממנה
נאלו עולם השכלים וכסא הכבוד שהוא הגלגל העלין שמונו נבראו הגלגלים ולהיות ההורה ההחלה ויהי
רכבדת בא' ר' אבא ואמר שההורה קדמה לכסא הכבוד ואמר שברבו בהחלק הפועלת רנו לבאר ההכלית
שכעבודו נבראו כל העולמו' והם ג' דרבי' קטורים זה בזה בשלבהת קטורה בנחלה האבות שרומזי' לאומה
הקדום ומחשבה ב' מיקום לעבודתו ית' שמו של משיח רומזי' למנהיג שלם מודיע לאומה הדברים האלהיים
הגהה א' זה רמזי' למה שבהם ב' מ' חלק א' במאמר מהיכן זכו ישראל לקבלת הלוחות וכן כל
שלה רמזו ז' ל' ב' ר' ג' מציאות מנח ה' בה אברהם ודוד וישראל אברהם כנגד יוסף דוד כנגד
המנצחין השלם וישראל כנגד ההורה ומנות שקבלו במדבר וכן הוראת הפס' שהביאו

חלק שני

לראיה בעגבות במדבר מצאתי ישראל ע"כ וזהו מרכז כל אלף הדברים האומה כמ"ס בל רבי חנניא ואי' מתעבתה של ישראל קדמה לכל" עוד צריך שהיה שניה כי רבים המה על מ' אלף הדברים שבאו לבאר הנברא' שברא ה' ה' בעולם פירשו על הדברי' העתידיים להיות בת"ס הוזה זה אדם הראשון בזה וזו ה' קין ופי' כל אלה הדברי' בדורות ור' שמעון פי' אלהם במלכותיה הוזה בכל וכו' ורבי אבהו פת במעשיהם של צדיקים ורשעים ונבואה שכל אלה הדברים הם יזים בהתבוננים ההם אמנם בהשגחה זה וכל מה שהוא מנינו ראוי שהדע שיש להכניס שרשי' לבאר הכתוב' כפי איזהתם וזה האמתות יהיה כפי כשט הכתוב' או כפי הסוד שרומז זה המשל לאיזה ענין מתענה אלהית או טבעית או שמודיע איזה מנוה מעשיה והסוד שלה שאלו הם הכנות מוכרחות לחקור בהם כל מהם כדה ועוד יש להם כח לחכמי' ליחס לכתובי' המעשי' שקרו בזמנים אשר מהם הגישו טובות או רעות וזו הכונה נק' בנייהם דרש ר"ל שהדבר בעצמו הוא דרש אבל יחסו לכתובי' הוא דרך אסמכתא וסימן לא דרך איזהתה וכו' אם הוא סוד או כלל אמתי נקובל בידם סמכו אותו אל פסוק מה כדי שיהיה יותר מוחזק בעיני ההמון או כדי שלא יסבב מפייהם וכל זה נקרא דרש ועם כל זה צריך שיהיה להכנה הדרשנית איזה יחס עם הכתובים ההם ואל"כ אין ראוי ליחס הדבר ההוא לחכמים אשר כל מהם דורש ומוק' להשג' הדברים כפי איזהתם או כפי יחס וזהמשל שיש לזה עם זה ובעניניו ראוי החכמים שהנמצאים מהם שלמים במדרגת הקנין באור ופי' יחס חסרים במדרגת ההעדר כמסך ומהם נמצאו גרועים בהם ומהם שלמים בעולם השכלים ובאו מ' אל' והמשי' לו הדורות והמלכות השלמים לנמצאים השלמים והדורות והמלכות החסרים לחסרים כי כן דרך הנבואה כאשר הכין אומה בהצלח רבה מעדה שיאור לה אור גדול וכשהיא בשפלות שיקיפה הענן והערפל אמר קומי אורי וכו' כי הגה המסך וכסה ארץ וכו'

פרק אחד ועשרים

המהו הראשונים כיון שהתאורות נהלו כיום ד' והם מבדילים בין היום והלילה הימים הראשונים' בינה שיערום אחר שלא היו שם מאדור' אמנם בהשגחה זה אומ' שביום הא' ברא השמים וכל צבאים הארץ וכל אשר עליה וביום הא' נבראו המאורות ולא הלאם עד יום ד' ר"ל שלא היו מנוחים בנותכונתם עד יום ד' וזהו שהשמשו' ז' הצלות ההייה בקנה הדברים קודם קנה במעשה בראשית למי שזרע זרעים חלוקים יחד באלף וינחת קנהם קודם קנה וכן היה בענין הויה העול' הכל נברא יחד מנוני' ית' ועלה קנהו קודם קנהו ואחרים אסבבים שהאור נברא ביום א' ואינו אור המאורות וזה האור נברא לפניו והלאו ה' בה' במערב ושקעו מיד כדי מדה לילכהוא' ב' האור בדי מדה יום ז' ו' היה ערב והיה בקר יום א' שקודם היה ערב ואחר כך בקר. ג' נכ נובל לומר שקודם בנברא האור עמדו השמים והארץ מבלי אור כמדה לילה ואחר בל האור והאור כמדה יום שגם שלא היה שם הנועה הגלגל שער מצד הנועו' הפרטיו' זה ביום זה בלילה וכן ביום שני ושלשי נהתה האור שיעור הלילה ונראה אחר כך שיעור היום זה נראה דעת רבי סימון שאמר שהיה סדר זמנים קודם לכן ד' שגם שהזמן נמשך לנהועה והנועה היה משכת לגלגל ובהסתלק הגלגל והתנועה יסתלק הזמן עם כל זה כיון שכתב ויהי ערב שגראה שכבר היה ערב אחר קודם זה יש לחשוב בזה שלא היה יום פועל אלא הדור' זמנים שהמשכה מושכת ויובל להיות זמן כפעל בזה השעור המושכ' וככה בהכנס האל יתב' אהא אמתי ופעולתו היה נמצא אחד לכד והתחלה הזמן נבראה עם הנבראים אלא שנבראו הנבראים בהתחלה זמנית היתה תכלית העבר והתחלה העתיד וכל הדברים נשפעים מהש"ה יחד כי הוא אחד ומושכלו אחד והוא עצמו המסדר לזה המסודר שהוא מתיחס אליו בהכרח שהוא נברא והוא בורא אף ימלקו בבחינה שהם מושכבים ועלולים ומורכבים ובכל מה שיש הרבה בהכרח שימצא חלוק וסוד ה' לריאיו' ולהיות שצריך שיסכים המושכב עם המסכב אמר רבי אבהו מכאן שהקדוש ברוך הוא בונה עולמות ומצריבן הכוונה שהאומן מציייר בציוורו פעולה קודם שהצא לפועל וכן הקדוש ברוך הוא ציייר במחשבתו את הבריאה וכשהיה מוצא בה איזה חסרון היה מצריבן רוצה לומר שלא יצאו לפועל ולזה אמר בונה שבעולם חלק בשר ודם בונה פלטריון אינו בונה מדעת עצמו אלא מדעת האומן והאומן אינו בונה מדעת עצמו אלא דפטריות ומתקין י' לו לדעת היאך עושה מדרים והיאך הוא עושה עליהם כך ה' בה' טובה וכוונה העולם הכוונה בזה שכל הנמצאים נבראו על שלמותם והתוהו וציוונם ד' לדברים שהם הכרחיים להם שהם על צד הטוב ועל צד היופי והוא יהברך דפוס כל הנמצאים כלם וכמו שהאומנים הפרטיים צדיכים לציויר הפעולה שלהם קודם שיפעלו אלא נמצאו

צין הכולל והקדמי ב' ענינים מתחלפים האחד שהפועל הכרטי מוקנה חכמתו ונצד המלאכות שהוא רואה דאש' באופן שחכמתו מתוכבת מראיית המלאכות כי המדמה מניכב הדברים שהוא רואה ומשגיג' ונזהר אחר כן שהתלך יקנה עצה מהאופן השני שהתללכות הנשמיות יש להם חלוק נצד החומר הכרטי שלפניו גם שהאופן שלם במלאכתו המלאכה היא בלתי שלמה מצד חסרון החומר והעדר הכלים ההכרחי' במלאכה אבל הפועל האלעי ציורו יקדם למלאכתו ולא קנה הציור נמלאכה קודמת וכן לא נמצא במלאכתו הכוללה שהוא אחד העולם חסרון לא מצד החומר שאין שם חומר כלל ולא מצד הכלים שאלא כנ"ל הם דבר וזהו ה' שזה אמר' מי תכל את רוח ה' ר' לשו העצה והיצור מונע והבדקנמשאם ולא מוצלת במאמר יהי דקיע בתוך המים גתמלפו הסכמים הראשונים בדיעות מהות זה הרקיע וכן בדיעה מה הם המים העליונים והמים

פרק שנים ועשרים

ההתנונים והרב טובר שכל מה שהוא ביום הב' מדבר במצאית שהם בעולם ההתהון וקרא דקיע למקום הקד מהאור ששם האידים העולים מתהפכים למים וקרא מים עליונים לאלה האידים העולים שכתבעם לעלות למעלה וקרא מים התנונים למים היסודיים שנהוו מהאידים במקום הקד ונקראו התנונים מפני שבאשר ינקבלים צורת המים מיד יורדים למטה ושעור הכתוב יהי דקיע בתוך המים ר"ל סיקיה חלק מהאיר קר ושם יההוו המים ואמר' ויהי תבדיל בין מים למים ר"ל שיש הבדל טבעי בין טבע האירי העולי' שהם מים בכח ובין המים היורדים שהם בפעל ומפני שקיום העולם ההתהון הוא בבחי' הנשמים כמו שנר' מיישודי התורה שאיר' למה מער ארצך וכו' ועצר את השמים יחס הויית המים לו ית' וישע אל אלהים את הרקיע שהוא ית' בעצם עשה את הרקיע באיכות נאות ששם יתהוו המים וכן פי' הרב ז"ל מאמרם מסכים עם סברתו שאמר' בטעה שאמר' הב' יהי דקיע הוגלדה טפה אמצעית ונעשית דקיע רבנן אמרי למין היו השמים ובשמי נהקרוש ומאי יהי שקיע יחוק הרקיע הכונה להם שהאור הוגלד בתוך גלד ר"ל שמהקשה ונהקדר ומצד הקיריות נההו שם המים ורבנן אמרי שבכד היו קרים אלל שנהחזקו לבד וכן פי' מאמר' ר' עקיבא כשהגיעו אל אבני שיש טהור אל האמרו מים מים שנר' דובר שקרים לא יכון שבהנהגה כשהגיעו בטבעלם לזה הרקיע שדומה מצד מקשיהו וקיריותו לאבני שיש טהור אל החשבו שיש ב' מינים ממים מים בכח ומים בפעל שניד המים בפעל הם יורדין למטה לארץ כי טבעם לדרוש מקומם הטבעי שהוא המטה אשר התב' מזה שלדעת הגורם שכל מה שנברא ביום ב' היה מהארץ ולפי דעתי דעה ר"ל אינו בן ביום שארש בע' ה' אולם הגרסויי טובר שמה שנברא ביום ב' קנה הכתובי' מדברי' בעולם הגלגלי' וקנתה בע' ה' וכו' ויהי דקיע בתו' המים ר"ל סיקיה הגרם השמימי הוא הרקיע בתוך המים הוא הגרם הכללי שומר המונחה שלפי דעתו יש גרם בתוך הגלגלים בלתי שומר המונחה אשר קראו בשם מים ויש גרם אשר שומר המונחה שנקרא אש ולכן נקראו שמים להיות בהם אלו הב' גרמים אש ומים ואמר' ויהי תבדיל בין מים למים ר"ל ששם הבדל טבעי בין החלק אשר למעלה מהרקיע ונקראו מים עליונים ובין החלק אשר למטה מן הרקיע שהם מים התנונים והמר' הד' יסודות וההבדל הטבעי שביניהם הוא שהמים העליונים צוריהו קיימות והוא נשם בפעל אבל המים ההתנונים צוריהו מהנועשות ומקבלות הוייה והספד' ואמר' ויקרא אלהים לרקיע שמים מפני שרקיע הוא שם משהו לכל דבר הנרקע ונמתח אמר' שכתבדיל זה הרקיע והבדל מיוחד באקראו שמים ר"ל שם עם רבוי שמורה על מצבים רבים ומחלפים אשר לגלגל בכל טעה ושעה והביא ראיות מתכתי מהם שאלו בדברי' הנזרה' אלל שמשקיעים עם דעתו שזה הרקיע הוא על הגרם השמימי ומה שאמר' הוגלדה הטפה האמצעית ירבה שהשמים היו גרם ביום א' ובשמי נהחזקו ומ' רבי עקיבא כשהגיעו לאבני שיש טהור כו' רצה באבני שיש טהור הנרמים הסמימיים וקראם כן להיותם ספיריים ונקיים מכל עכירות ועובי ואומ' אל האמרו מים מים רוצה לומר' גם שיש לגרמים השמימיים דמיון והמשל עם המים היסודיים שינפני זה לפעמי' נק' כלם בשם מים עם כל זה לא החשבו שהם משהפני בצורה כי צורתם מחולפת העליונים הנועשה סבובית וצורתם קיימת בלתי משהה ולא כן ההתנונים אשר לפי דעתו מים נאמר' על הגלגלי' ועל החומר הראשון השפל'

פרק שלשה ועשרים

אחר שראית שנתחלפו אלו הסכמים בביאור מה שבא ביום ב' שאיר' לך דעתי מיום' ע' ר' ז' והוא נשאר שכל אלו הכתובים דמו' כיצ' גודל' שאין לה שמאי' בפעל' אלל השטמי' הכתובי' זראה' הוא ית' כחכמתו הגפלא' חלקיו' העול' צריכי' ז' דקיעו' טפה' הקיעו' ז' כבבי' שהם שנים חנוכל וגזר שבתו' המים ואמצעיתהו' שהו' אמר' הגלגלי' ככלל' יהי דקיע

ד"ל יחדך באופן שהיה בהוך הניסו בפועל וזהו גלגל השמש שהוא בתוך ז' ככבי למה שנה הוא בתוך ז' החור הכולל דמות הלב שהוא באמצע הנוף ואחר שנעשה זה הרקיע ראשו בתוך המים בחלוצו דמות הלב אחר יניד ועשו כמותו ג' רקיעים למען מהשמש והם מקיפים אותו וב' למטה מימנו והם מוקפי' מימנו ות"ש ויהי מנדיל בין מים למים ד' ל"א די שנעשו שמים בפועל נחמיה כל גלגל וגלגל דמות הכנל שיש בה גלגלים גדלים אלא שה בכל גלגל וגלגל וכל גלד וגלד חלופי טבעים בצורה ומקוה מחולף כי כשהי צורה ומקוה מנדק וכן שאר הגלגלים אלו מאלו ומהלפים בטבעם וצורהם וברי' ויהי מנדיל הטבע מנדיל הוא צווי ככמי עזמו והמנדיל הוא האל ית' וכן יבדל ומפני שזו הבריאה היתה גדולה ומפלאה שבכל הבריאות היתושות שהוא בריאה הגלגלים מראים שהוא לתת להם שעורם בנוסח ולשים אותם במצבם ולסדרם על מתכונתם וכן להקוע הפככים בהם שהם דמות האותיות בנייד לא הספיק היכולה לעשות כל אלה העיניו' הרבים במאמר לבד ולזה לא אמר אחר המאמר ויהי כן כמו ביום הג' והד' או כמ"ס ויהי אור שאמ' ויהי רקיע אלא אמר ויעש אלהים את הרקיע ד"ל שמנד גודל הפעולה הנורכה הפנמה גוספת להוציאה לפועל וז"ל ויעש אלהים את הרקיע שהיטע בהסגח' פרטית לעשות נוף השמש שהוא הרקיע וכן להכדיל בין טבע אלה הגלגלים העליונים והתחתונים הכונה שמצב וחקק וזקק וכס כל א' במצבו הטבעי ורמזו לזה מתקני ברכות ברוך שאמר והיה העולם ברוך אומר ועושה רנה שלפמנים עם המאמר השלים פעולה ולפעמים צריך אמירה להענין ובשניהם מקלים פעולה ומפני שהוא ית' שם השמחה בזו הבריאה כמו שזירה זה המאמר את' ויעש ולא כן בשאר המאמרות שגם שהמצא בקצהם ויעש הוא אחר ויהי כן להורות שמכר בשלם ונתקיים המאמר ובל ויעש להורות על דבר נוסף על המאמר אבל בכאן בא ויעש המלה ואמרנו ויהי כן שגד' שהמאמר לא היה כח לברא אם לא ששפחו ולז"ל השמים מספרים כבוד אל מצד גדולתם ומעשה ידיו מניד הרקיע ד"ל שלא הספיק המאמר לחדשו עד ששאלו בידיים ומפני שלא הספיק כח המאמר לכוניא לרקיע מהכח לפועל אמרו כשהגיע בן זמא לפסו' ויעש אלהים הרעים העולם לא מפני שהוא לאות וחסרון חלילה כפי הכוונת האלקי אלא שהביט א' בה שעתידין האומות לתת האלהות לשמים ולככבים ולזה רנה לעשותו בידיים שלא יגאלו לומר שלא נבראו מיד בורא כלל ולז"ל ויעש אלהים העידה הורה שהם דברים נעשים על ידי האל ית' והשכל מתייחס שאלו יהנו האלקות לדבר נכבד ומפני זה הרעים העולם בן זמא בשבדי' לשבת וירח ומ"ס ז' הוגלדה הטפה ושאר המאמרי' מסכימי' עם דעהנו כפי ביאורם האמתי לא בדוחק כלל והטע' האמתית הוא חמד הגלגל שנתחזק ולז"ל א ונעשו שמים עליוני' שישם שבת צדק ומאד' וכן התהונו' ש"ס נהר ככב לבנה ונק' עליוני' ותהונו' בהצטרפו אל השמש אשר באמצע שבעה כ"ס ז'

פרק ארבעה ועשרים

הבאת הדברים הס' מנינים הא' כפי מהות המושא ולזה הנמיט בצורות העליונות יותר נכבד מהמיניט בתחתונות השני כפי אמתת השנת הדבר ההוא אל השכל כי המהנדס יסובח על האלקי כי מופתי המהנדס הם תוהכים ומקנים אותם ידיעה לשכל בהכרחו ולא כן האלקי שמופתיו מופתי דאיק ולא טבה ודבים מקם בנויים על הקדמות המסליות לחזק טבעם והסתרסי' הג' כפי התועלת כי התועלת גדול ימצא המביט בספרי הרפואות מהמיניט בם' המוסיקה והמספר כי הרפואה קיום האדם בבריאות ולא כן שאר המלאקי' ואלה הג' דברים הורו ז' באמרום חביב אדם שנכרא בכלם שהוא חסוב ואלהוב מנד הגורה המסכלת על שאר ה' כי ואם מנד אמתתם חביבין ושאל שניתן להם בלי חמנה שהיא התורה אשר מפני זה חממה אמתיה בלי טענה ואם מנד התועלת שכן' כמים למקום שבו יש להם התועלות גדולות שדומה מהם כל טעם ונזק המעוהד לבא וינקדי להם כל התועלות האפשריות ובה המאמר מהיום הג' צוה למים שהם מקיפים את הארץ שהוא מקומום הטבעי שיגלו חמני ומקומם וילכו כלם לים אוקינוס להשגיח על הב' ששם צדיקים לקיומם לשכון בארץ אשר בזה יש כמה פלאים שהדברי' הטבעיים יצאו מקומם הטבעי מעצמותם ע"י שיהנועשו כנהירות זו הקוועה כיון שאינה טבעית אליהם עוד שממדה נעשו עד שכדור המרבוץ מחלק באופן שזה חמני יש ומניו יבשה עוד שזה הדבר יתמיד במציאות כיון הדברים הטבעיים שכל ז' מלמד שהוא ית' משגיח בנכראו ולפי זה המאמר יהיה גדול במציבו כיון שהכריע שהשגח' האלקית מבטת במצאנו לשומר אחר שהינאום וכן יש לזה המאמר חזק המופת שזה הלמוד לא בשמים ולא מעבר לים הוא כי באקנו מנינים אותו בחושים וכן זה המאמר תועיל שאם לא היה ית' גזור זה על המים לא היה קיום בכל המנינים והכ"ס הארציים שזידי הן נפסדים וה' איסד ארץ על מכוניה רנה שהארץ הוא מרכז ויסוד

ומכוניה הוא המקוק שהיא בטבעה כבדה ומבקשת המטה המוחלט שהיא איננה הכדור שאם נופת לא' המהפס
 קצוות מתקבל' אל המקוק וכן הכדור ההוא והוא חץ מתקומה וזהו הוא באמצע ואמר שאף שהיא תלויה
 על בלימה כל המוט עולם ועד ויגלות אליו רצו' עולם ועד כשיאמר אל האל יה' עמיים נצחיות בלתי ממסיק
 ומוחלט וכשיאמר: כאשר הדברי' כונתם כל ימי הדבר ההוא והורה איך בהחלת היגידה התיים היו מקיפים
 כל הארץ באומ' תהום כלכום כסיתו ר' ל' ההום שהוא יסוד הארץ ומקרא תהום לפי שהיה כלו תחתית התיים
 כמו שכל ההו' הוא תחתית הים כסיתו והקפירו במים כלכום ותכס' לנוף הנלכש בו ואת' על הרי' יעמדו מים
 ד' ל' שבעה הדריא' התיים היו מבס' כל ההרים הגבוהי' וכל הארץ ואחר שדבר איך התיים בטבעם היו מבס'
 הארץ רנה להורות איך בהקטן נפלאה נתקבנו כולם במקום אחד ובתנא' מני הכדור ליבסה לקיים הב' ש'
 הארתיים זה א' מתעדתך ינוסוף ר' ל' כשגזרת יקונו התיים גזרת אוהו בגזרה כאלו התיים טעו בזה שהקיסו
 הארץ שכמד שגזרת עליו אלוני בעבור שטפה במה שגזר עליו וכן התיים כשגזרת בהם בראו נסו מבניך
 ולא די שגזרת בהם רק הדימות קולות וברקים והבהילת באופן שתיהרו בכריחה כי המהירות נמשך
 לקולות והבריחה נמשכת לגזרה ומפני זה ועלו הרים הפך טבעם ירדו בקטות ב' תהיות ומסוזן עד
 שהגיעו למקום אשר יסדת להם להיות הם נקמנים שניזה נר' בנה חסיבות ותועלת זה לזה התאמר אשר
 שהוא הכרימ' לעמידה הגמלאים כמו שאמרנו . וכבר איתנו שהתחיל יקונו התיים אל מקום א' ר' ל' שיקבנו
 התיים אל פאה אשה בקו א' ובמדה א' וזה יהיה אם שהגביה הארץ וירדו התיים למטה או שהסמיל מקום
 התיים ורדו לגביהם באו' יקונו התיים מתחת הטימים אל מקום א' ר' ל' שיבטל מקום התיים ויהיה גם כן
 שהתרחק היבסה כשהגבה מקום הארץ ופ' א' והתרחק היבסה ושניהם נהיו יחד זה עלה זה ירד גם איתנו
 שרדו לשון יקונו התיים שהכדור יתחלק לקו ומדה טוח שהיא אצו ים וחמי יבס' ויקונו כמו ר' קו יעשה על ירוסל'
 לשון מדה ורחיק שנתחלק הכדור לב' חלקי' שמים כי כל דבר שגזרנו ב' כשעשה בראשית שהש' יתקרא להם שניות
 גם שהיו מתקבלים בתיקוהם הם שנים במדתם אחר ויקרא אליהם לאור יום וכו' והם שנים במדתם וכן
 ויקרא אליהם ליב' זה ארץ ולמקום התיים קרא ימים הם שנים במדתם ודע שזו הפעולה ניתשת לפעולות
 יום הב' שם ברא הגלגלים והם עוזרים הרבה בהגלות היבסה ולא אחר ביום הב' כי טוב כי עדיין לא
 פעלו בארץ דבר אבל עתה שהם עוזרים בפעולה הגוראה הזו אחר וירא אליהם כי טוב וז' ש' שמואל ל' ל' ל' ל'
 לא נאמר בשני כי טוב לפי שלא נגמרה תולדת התיים בשני ר' ל' שעדיין לא עשה פעולה בשפלים אלא עד
 עום ג' ולא נאמר כי טוב ואחרים או שאין תבא לכחות השמיים בהגלות היבסה כמו שהתרחק והוא האמת
 והעקר . דע עוד שמתוך תדשא הארץ סימך עם הגלות היבסה להורות שלא הספיק הגלות היבסה לקיומם
 הב' א' אם לא שהטביע בארץ טבע להוליד להנמיח הדשאים כלם כאו' מנמיח חביר וכו' ובתנא' בזה הבווי
 בערך המעשה שני שמיים האחד שכחוה אחר ועשב מזריע זרע ולא אחר למינהו ובתעשה אחר עשב
 מזריע זרע למינהו וכן בנווהא אחר עץ פרי עושה פרי שהם ב' הנאים שהעץ יהיה מפרי זרע פרי
 ובתעשה לא זכר אלא עושה פרי לבד . אכן לא' נאמר שהשית נזר על הארץ שתקבל כח להוליד העשבים
 והדשאים בלי שיקדם להזרע כלל ולאחר' הדריאה לא יוכלו להתהוות אלא מתזרע והיא קבלה כח להוליד
 אפי' בלי זרע ולז' במעשה ותוויא הארץ דשא ועוד עשב מזריע זרע למינהו ר' ל' שכלל הזמינים יש טבע
 בארץ להוליד העשבים גם שלא יזרעום וז' ש' במעשה למינהו כי הארץ תמסקת לקיום העשבים למינם גם
 שלא יזרעו אוהם כמו שגזר' בחסוים ולב' נאמר כתבו ח' ז' שנווהא נזר שהיה טעם העץ כשעם הפרס
 והיא לא עשה אלא הפרי תגולף ותעץ לפי שימשך לחתוך העצים לאוכלם ויעקרו מן העולם ובאילני ג'
 היו שנים העץ והפרי טבעם כי מ' כי טוב העץ לינאכל וסבב שמשא האדם ואשתו וסיים אליו הב' תאמרות
 באו' ויהי כן וירא אליהם כי טוב קא' תורה שאלו העמינים מתמידו' בתניאלו' והב' שהם מוכרחי' לקיום הע' הז'
פרק חששה ועשרים

ברקיע השמים ב' למ' ש' להכדיל בין היום ובין הלילה שכבר היה לנו יום ולילה טרם בא זה המאמר
 ג' למ' ש' והיו לאותות ולתועלת מהו ההכדל שיש בין ד' תיבות אליו ד' למ' ש' והיו לתאורות ברקיע השמיים
 שיראה שהוא כפל לשון שכבר אית זה ליעולה ה' למ' ש' להאיר על הארץ שגזר' שמתנחו הגרמים השמימי'
 שהם ככדים בעבור שאורו לע' הז' ויהיה כפי זה הנכבד תשרית הפחות ו' למ' ש' ועשם אליהם את ב'
 התאורות הנדונים אם כבר איתר יקי תאורות ואת' איתרו ויהי כן שגזר' שכבר היו איך חזר ואת' ויעשם אליהם

חלק שני

אה ב' הנאורות שבה היו עשויים ז' במ"ס אה המאור הקטן כפר קראם למעלה גדולים לניה שזה
 ענה ומה כונה ז' באו אמרה ירח בו' וכל הענין הוא ח' למ"ס ויהן אהם אלהים ברקיע השמים
 שכל זה הכתוב מיותר וכן למה חזר למשול ביום ובלילה כבר אמר את המאור הגדול בו' ולמה חזר
 להכביל בין האור ובין הקטן שבה אמ' למעלה להכביל בין היום ובין הלילה ח' אמנם השוכה בה
 הוא שהיו והלילה שהיו עד עתה היו מצד האור שנברא ביום ח' ונצחו לשת' לבא ורנה לברא בשמים מאורי'
 ולזה קראם מאורות שהם כלים מקבלים האור ואמ' שאלו המאורות יהיו ברקיע השמים ר' ככבים קבועים
 ברקיע השמים בגלגל דמות מסמרות הקבועים בספינה כמ"ס חכמי האומות מול קבוע וגלגל חזר ונצחו
 לחכמי יש' שאמרו מזל חזר וגלגל קבוע ולז' א' יהי מאורות ברקיע השמים שהמאורות הם קבועים ברקיע
 שהוא הגלגל ואמר שהיו ברקיע ר' ל' בטעם המינוני לא בעומק הגלגל דמות העינים שהגדירו להביט בהם
 ולראות ומ"ס להכביל בין היום ובין הלילה שמשך עתה הבדל טבעי בין היום ובין הלילה מה שלא נמשך עד
 עתה כיון שלא היה שבה היום והלילה מאורות הקבועים בגלגל כיון שהם עתה ח' אכן כיון שהם הקבועים בגלגל
 במהשמש למעלה באופק הגביר האור והאם ובהיותו הנה האופק הגביר הארץ והמים ולזה לא היה לנו
 יום ולילה שהכלים הטבעיים אלא היות מאורות קבועים עוד אמר שמשכנו מהככים והמאורות אותות
 שהם הפעולות שחיוטו מנדם בארץ לטוב או לרע כמ"ס הידעה חקוקת שמים אס הסים משטרו בארץ
 וליועדים הם הד' הקופות שכל שנה וסנה ולימים שנ' כ ככ א' ביום א' הוא שליט בקצה היום ובכל קצה
 וסנים שישלימו מהלכה ויוסיפו עוד ללכת בדרך שהלכו בה ואחר מספר זה דנה להמיר הספק שלא נחשוב
 שהמאורות הם לשמש העולם הספל אלא הקבועים בגלגל' להכרח השמים והדרם וזה שמאירים על הארץ
 לעדיפות שלמות השמים לא שנבראו בעבור זה ושיעור הכתוב והיו למאורות ברקיע השמים בעצם וימשך
 אה כ' להאיר על הארץ ומכאן הדע איך יותרו הו' ספקות ואחר שאני' שהיו מאורות ברקיע השמים לתועלת
 אלו לשלמות השמים גם למה הבדל טבעי בין היום ובין הלילה וביצוא אמר ויהי בין שמיד נעשה זה הדבר
 להיות בהתמדה שלא יסנה אבל נשאר לילה הנאורות אס צריכין יסם וערך לכוונתם ולמה יהיה
 ולז' א' עשה אלהים את ב' המאורות הגדולים ר' להביט בגדלם וקנטם שאס היה נוף השמש גדול ממנה
 שהוא היה נכסד החלק המיוחס מהארץ וכן בקריבה ובריחוק ולז' א' ששאלם כיוון ובדקדוק את ב' המאורות
 הגדולים שהם השמש והירח וסניהם גדולים בערך שאר הככים ואמר שהיה בהכרח לקיים העולם להיות
 שניהם גדולים בכמי' האחרים והירח יוהר קטן בכמי' השמש ולז' א' וזה הככי' שהכל עשה בהקון הכרחי
 לא פחות ולא יותר אמנם מאמר' ז' אמרה ירח לפני ה' א' אפטר לב' מלפני בו' הרצון כי אחר
 שנקראו ב' המאורות הגדולים נרא' שכל א' וז' מהספק בעצמו מכלי' שיעטרך לזולתו וזו סכה למשוב אדם
 שיש ב' רשויות ואין צורך הא' לזולתו ולזה הסכים להשיב לירח לכו ומעטי עצמך ד' ל' כשהעשי הנושה
 וההקרב לשמש השיב כי הוא מקור אור וממנו מושפע עליך והיא ענתה שהוא עושה עול מפני שהסכים
 עם דבריה וממעט אותה והוא ית' ענה לה שבכמי' הזמן המשול ביום ובלילה גם שהקרב האור מאחר ענתה
 שהמירה שהוא הגדול נכבטל לאור הקטן וה' א' שרגא בעיברא מאי מהניא מאחר שגראה שהשמש יש לו ב'
 פעולות על הירח אמת בכמי' שהוא מקור האור שניה בכמי' שהוא מושל על החלק היהיר נכבט שהוא היום
 דנה ית' להעלות הלכנה במדרגה בכמי' האומה ואמר' ליינו כך ישראל ימים וסנים וזהו הוד וכבוד לחונא את
 חג הירח והיא ענתה שבהכרח ימנו גם התקופות על השמש ואס כן מה עדיפות יש לה כיון שראה ה"ב
 שאינה ממוינת אמ' הרעומת שלך מפני שאני מתארך בקטן הנה יקראו הנדיק' שהוא החלק שיותר נכבד
 כהאומה על שוך יקרב הקטן דוד הקטן בנואל הקטן הכונה אס כוונה להדמות לאב שהוא גדול הבית או
 לנביא שהוא גדול בכבואה או למוך שהוא גדול האומה הלא הרב' בקן או נביא ויולך הקטינו ענמם וגם שח
 הטענה היא מוכרחת שהקטן אינו כנס ראה ית' שאני' ממוינת ואמ' הביאו עלי כפרה ר' ל' אני מודה שיהיה
 יכזול להמעט השמש אבל התעטתי הירח לכבודי שלא יאמרו יש ב' רשויות ולז' א' יהי מאורות חסר להורות
 בפנל חסרון בנייה בעבור זס ההכלי' ומה שאר לומר ויתן אותם אלהים ברקיע הו' כבר אמרנו שדומם זה
 הכתוב כמ"ס במאורות חסן נהייה כ' איך בגלגל מצד טבעו מחולף עד שיכריח שיהיו המאורות בנד זה
 ולא בנד אחר אלא שהכל הלוי ברצונו ית' וז' ש' עו' למשול ביום ובלילה עתה ספר הממשלה בעצם התנועה
 ספר כמי' ההמשך כיון שביארנו ודע שזכר בכאן ג' הפעולות שיש למאורות הבדל בין הזמן מצד התנועה
 והארה מצד הספירות ומנועלה מצד טבעה ומהותה זהו המעט המורגם שאלנו במאמר' היום הד'
 ביום הה' אמ' ישרנו המיפכוזן הפ' יש לעורר ראשונה לת' ס'

פרק ששה ועשרים

ישראל היום: שרן נפש חיה שהיא כמו הדשא הארץ דשא עשב
 היום רכזו ויחזקו כמו שא"ל לנעלה והנח הארץ דשא עשב
 יהי מאורות ברקיע השמים שאמר ויעש אלהי אלהי המאורות
 לפי זה ה"לל ויהי כן קודם ויברא כמו במאורו שני ית"ש ועוף וכו' מתיכן נבראו העופות ג' ויברא אלהי
 את ההגיי הגדולי לבד או גם כלל כל נפש חיה הרומשת בנרא מהבתו ולא הוא יתב' בראש למה אתי' שרצו
 המים ל' ויברך אותם למה בירך לאלו יותר משאר היצורי שקדמו
 התאמרו הנמצא מהם מתדעו' נמצא מחודש בהוייה מנולמת כמו יהי אור יהי רקיע ומהם מתדעו' מועל לבד
 באלה הנמצא' במאמר יקוו המים אל מקום אחד שאינו מתפשט אלא הנזעה מקומייה לבד ובקבת מאלה
 התאמרות המתדעו' נמצא יש תימה גדול שיחם חמרות לפכה חמרות הנזעה הנזעה הנזעה הנזעה הארץ דשא
 שנראה שהארץ שיהיה חמרות הנזעה נפש הנזעה שהיא נזעה חמרות הנזעה
 שרן נפש חיה שנראה שהמים שהם חמרה חמרה יספיעו נפש הנזעה
 הענין רחוק מהשכל בא הכתוב והודיע לנו שהנזעה הנזומחת אינו רחוק שתמוך מהנזעה חמרה'
 מצד ערובים והנזומ' שמקנה לה הקפה הפועלת אל הנזעה הקדשה הוא דבר ר' שתמוך מהקפה החמרות
 וכ"ש שהמ' הם נפש בלתי שומר המזנה ואינם ראוי' להיות חמרה מוכן לקבל הנזעה הנזעה ואך נזר
 השית ישרנו שרן נפש חיה שהוא דבר קשה שהמים יהיו חמרה לנפש הנזעה כ"ש שיספיעו ולא ויברא
 אלהית את ההגיי וכו' ד"ל שראשונה הכין באלו המים שהיו באותי לקבל נזעה הנזעה ולא לבד
 הכ"ש הקטן אלא אפי' הגדולי בהפלגה רבה ולזה בא בלשון בריאה הרגון שאם מההעדר ממשיך יש כ"ש
 סיכין הם גם שהי' בלתי מוכן ולפי זה בחי' אלו הברא' הגדולי עושה ב' דברי' א' הכין המים לקבל נזעה
 מדגשת וב' לקבל נזעה נפלאה כמו ולא בראש' ברא אלהים ההגיי הגדולי ויגיד התשיך שהמ' הם מוכני'
 לקבל נפש חיה כי נזעה נכבדת כזו אין ראוי ליחסה למים לבד אלא כשהוף האמות העליונות וז"ש
 כב' ד אין כיוון באלהים ה' וכו' בנוהג שבעולם כ"ו אינו יכול לנזר נזעה במים אבל הכ' הצר אותה
 דכתי' ישרנו היום נר' שהמ' עצמם אינם מוכנים אלא מצד שהכנים שהית לקבל הנזעה היא הנכבדת
 ולהיות הנזעה מדגשת נכבדת מהנזומחת נמצא שהנזעה קראה נפש ולא כן הנזומחת ומ"ש העופו' מתיכן
 ג בראו בני' נקלפו לא מהמים וכן דעת ר"א בפרקיו שא"ת בחימיה השרין מהמים כל עוף כנף ואחרים או
 ינהרקה נבראו ויש להם הכרח מנ' מה יצר ה' אלהים מן הארצה כל חית החיה ועוף השמים והאמה בזה
 שהדגים נבראו מהמים ומשאר היסודות אבל יחסם למים מפני היותם נזכרים בהם והשכנים הם והעופו' ג' כ'
 נבראו מנ' יסודות והמים יות' נזכר בהם מן הארץ אבל עכ"ז יסוד האויר נזכר בהם ומה שיחסם אל המים
 מפני שהמים והאויר נזכרים וזש"ל בזה שבעולם ארץ כונה פלטרין מן הארץ דיוורין בתחומי' שנת' כחלל
 אבל הק"ה משרה דיוורין בתחומי' ובחלל שב' ועוף יעופף והחלל הוא ניקוס האויר ולמדו ששכבת היות
 האויר נזכר בו ויכל לשכן באויר.

המיימני והמזעזע חסרה צריכין השגח אלהית נוספת בהן כיון שאינו מולידין בעלי חיים כמוהם אלא בנייה
 שיונה על מולמיהם ומסרונם בהולדה ולכן הונדכו בכדכה יותר משאר הנמצאים וזוהו יותרו כל השפקות
 ביום הששי התחיל הוצא הארץ נפש חיה למיניה והראוי היה שהיה
 זה המאמר ביום ה' כיון שהן נזרות בלתי דבריות שהיו סמוכו' זה
 לזה ביום אחד ועוד הנמצא בזה המאמר שמיך אחד שגמר הוצא הארץ אינו ויהי כן שנראה שהארץ מעצמה
 הספיעה זו הנזעה ואך פה זו הנזעה מיד באתרו ויעש אלהים את חיה הארץ למיניה אש ה' עשאה לא
 הוציאה אותה הארץ ולפי זה מעשה להטור ולא כן בנתיים שבה מעשה לקיים . ההשוכה לה לא אומר
 שכל הנזרות הקודמות בבריאה הם חסרות בבחי' האחרו' אלא נכיונה האמר באופן שיכול לקבל היותר
 שלמות ולזה הנמצא ביום הא' היצור החי: ה ראשון שהוא נגעט בצורת היסודות ולא כ' ביום הב' שיקוו
 המים גרואתה היבשה ונהחזקה נזרה הדומם באופן שהמנצבים נתעצמו בצורת' הוכן האמר לקבלת הנזומת'
 כמ' ש הדשא הארץ דשא ולא הוכן האמר לקבל הנזעה וזמנו שיש בנזומת מדרגות מעשבים ואלגות כן יש
 בתרגשת מדרגות כי הב"ח היותר חסר הוא הנזומת ויותר שלם המעופף ויותר שלם ממנו ההולך הכלתי
 מומיין ורבה שהית לבקר היותר שלם מהכ"ח ביום שסדר בו מין האדם להורות שתכלית הכדיאה הוא
 בעבור האדם ולא היה מסדר מדרגות הב"ח כלם ביום אחד היינו שוכבים שיש לאלו הנזרות הכליות
 לעצמותהם ולזה לא סדרו ביום הששי שהוא שלם בכתיבת שהוא הכנה לנזרה האדם

פרק שבעה ועשרים

לזה ביום אחד ועוד הנמצא בזה המאמר שמיך אחד שגמר הוצא הארץ אינו ויהי כן שנראה שהארץ מעצמה
 הספיעה זו הנזעה ואך פה זו הנזעה מיד באתרו ויעש אלהים את חיה הארץ למיניה אש ה' עשאה לא
 הוציאה אותה הארץ ולפי זה מעשה להטור ולא כן בנתיים שבה מעשה לקיים . ההשוכה לה לא אומר
 שכל הנזרות הקודמות בבריאה הם חסרות בבחי' האחרו' אלא נכיונה האמר באופן שיכול לקבל היותר
 שלמות ולזה הנמצא ביום הא' היצור החי: ה ראשון שהוא נגעט בצורת היסודות ולא כ' ביום הב' שיקוו
 המים גרואתה היבשה ונהחזקה נזרה הדומם באופן שהמנצבים נתעצמו בצורת' הוכן האמר לקבלת הנזומת'
 כמ' ש הדשא הארץ דשא ולא הוכן האמר לקבל הנזעה וזמנו שיש בנזומת מדרגות מעשבים ואלגות כן יש
 בתרגשת מדרגות כי הב"ח היותר חסר הוא הנזומת ויותר שלם המעופף ויותר שלם ממנו ההולך הכלתי
 מומיין ורבה שהית לבקר היותר שלם מהכ"ח ביום שסדר בו מין האדם להורות שתכלית הכדיאה הוא
 בעבור האדם ולא היה מסדר מדרגות הב"ח כלם ביום אחד היינו שוכבים שיש לאלו הנזרות הכליות
 לעצמותהם ולזה לא סדרו ביום הששי שהוא שלם בכתיבת שהוא הכנה לנזרה האדם

חלק שני

ואם לב' אומר שכלל אליו הג' מאמרות דל' מאמר הצמיחה וישרצו המים והתא' הארץ יש מדרגות לכל
 מאמר ומאמר בכני עמנו כי בצורה הזמנה יש עשבים וזילנות כי העשבים הם סהרים בערך האלנות
 ומינייהם המזר צורה העשבים לקבל צורה האילנות וכן בנאמר ישרצו המים יש לב' מדרגה כי המינייהם
 המימיים מקינים האמר לקבל צורה העופות וכן במאמר הוצא האר' נפש מיה יש מדרגות כי הב' ה'
 המימיים יש מקבלי מוסר ומהם כלהי מקבלים באלו ידע שור קוננו וכו' כי הם יותר שלמים מהכרואים
 באינם מקבלי' הזמנה אמר פרא לנוד מדבר וכו' ובמדרגה הצורות הפרטיות שיש לב' ח' אליו הארץ
 השיה עם איוב הרבה שלמדו מהרי הטבע בהר' נכלאי' וסגולות נכלאות שיש לאלו הצורות הפרטיות אמר
 ההצוד ללביא ערף וכו' וכן יעלי בלע וכדומ' סוד' שיש חלוק במדרגה צורות הבע' ח' ההולך השלם בכמינה
 פרטיותם והוא יתברך גוד תנא' האר' נפש מיה למינה' ואין הסק שהאר' קיימה מאמריו יתברך וההקנה

הבעלי חיים היותר פחותים מנו הצורה וזה אומרו ויהי כן רוצה לומר
 שהיה יכולה באר' לקיים מאמריו יתברך באלו הצורות שאינם כל כך שלמות
 אוננם לא היה יכולה באר' להוציא הסוס כנא' בו התהן לפוס נבורה וכס פעולת ההכנה הנמצאה במצולו אליו וכן לא הספיקה
 להוציא מים בקמח סל' הנה לא בהמות אבד עשיתי בו' ולא' וישע אלהים את מיה האר' למינה' מפר
 שארתי לקבל הממד צורה הקודמי' מאלו הכ' ח' השלמים בא השיה והצינו בהכנה נוספת מוסכמה מהכמות
 העליונות באופן שיוכלו לקבל אליו הצורות מהב' ח' בהן יותר שלמות ויש להם כמות וסגולות יקרים מוסלמי'
 מיו שמיא החכם בספר ב' ח' אוננם ח'ל' הרגישו בזה הבכך ותיצרו שאמר וישע אלהים את מיה
 האר' למינה' אחר אמרו ויהי כן שרמז בכאן לבריית חכמה שהיא הנפש סגל' בו והרגיש היה עדים מכל מיה
 הדבה ולכן יחס בריאתו למה' זה קרוב לית' ש רבי אליו הנריאלי' שפרא ה' ב' ח' נשמח וכל לברוא את גופן
 וקדם היוב ולא בראש בריאה כויעש אלהים היא בריה' ממוסד' וצינו מוזר למה שאמר הוצא האר' .

ברק שבעה ועשרים

אמר בזה היוב עמנו נעשה אדם יל' למנה לא יחד לאדם לברוא
 יום ח' עוד למה אמר נעשה בלשון דבים עול' למה' שכל מיניו
 שבה לטעות בני אדם שהיה הוא נפש בצורה האדם עוד כפל אומר כדומה לו בח' בעלמינו עוד למה'
 בצלמינו עם ביה ובדמותינו עם חלף ההשוכה לא יחד יום לבריאה האדם לבר' להודו בהכלית הבריאה
 האדם ובאר הדברים דמות אמר והכנה להנעה צורה כמו שביארנו' וזהו מה שהמדו' ז' אומר וקדם
 צדתי אומר אחרון לנעשה יום אחרון וקדם למשבתה יום ראשון' אכן מ' ש נעשה בלשון רבים כבר אז' ל'
 פיון שהגיע משה לזה הכתוב אמר רש"ע מלמי מיה אלה נור' בהחון פה לכל המינייהם ח' ל' הכוב וכל הרותה
 לטעה וטעה' וכפי הגר' מרז' ל' ש' נעשה בלשון רבים הוא מנד' ההכרח וההנעה' ראשון ללמדך
 דרך ארץ שבדברים הנדולים יטול האדם ענה אין הקטן ונר' זה יומ' ש' ההודי נעשה אדם סגד' שמואל' השיה
 בבריאתו של אדם ובאלו בני גמלך ד' יהושע אומר במלאכה שמיים וארץ גמולך ד' יהושע דסכנין אומר
 בנפשוהייה של צדיקי' גמולך דכתי' המה היוצרים וכו' עם המלך בתולדותו ישבו עם מלך מ' ח' ישבו נפשות
 הצדיקים וכו' י' וינחן אמר נכמליה של גמולך גמולך וכו' הכונה בזה שכל ש' נעשה בלשון רבים אינו
 שמיים שהפועל הוא מורכב נכמליה דבה או שיש ב' פועל פועלה כדומה מר' עה' אכני מיה אלהים אינו
 שהחון כה למינים שבוואו למכונ שיש ב' אלהות או שהאגודה מורכב מנפשות רבות הלינה' אבד בכל מקום
 שפקרו המינים יוד' הכרובים אלה מנחה דכדורו בגדו אמר ללחים' בגד' לבון רבים מיד אר' ברא לבון
 יתיד ולא בראו לשון רבים נעשה בלשון רבים מיד אמר ויבר' ח' אלהים את האדם ולא אומר בצלמינו כמורה
 בשמות אמר כי לא דאיתו כל המונה סגד' בדבבה של הודי' לנהוב האמת ולכבודי העושה שמיים לקריאה
 היא ומורכב היה לכהוב נעשה בלשון רבים' להודוה שכל מאמר ומאמר היו היצירות פשוטות קצתם
 מעליונים וקצתם מההיהונים לבד' אמנם ביצירת האדם היה גופו מההיהונים וצורתו מהעליונים לזה
 הוכרח להודוה חלוק זו הבריאה מכלל הבריאות ולפי זה מ' ש נעשה בלשון רבים נה' להודוה שהפכה הפועל'
 הוא אמר יה' לבדו והכמות המדוייית היו שהים המולמות ההמהוני' בהם הוויים ונכדשים ורעליונים בהם
 קיימי' וזהו מ' ש רז' ל' וינח' ח' אלהי' עבר מן הלה' וינח' ב' יצירה יורה הרה' ה' יצירה
 עילאה אה האד' בזכותו של אברה' סגד' האד' הגדול עבר מן האדמה עבר טהור מן האדמה הידועה ד'
 ברכיה אומר גמולך' כמרהו נברא שהוא מקום הנזבח' דכתיב מזבח אדמה העשה לי' בגד' מזה שמומר
 האד' היה שמומר היותר טוב' מהקמרי' השכלי' וקמר' ויפח נפשו נקמה חיים רוצה' לומר'

לומר הנפש הרוגשת והחיונית באופן יותר דק ומשוב ממה שנמצא בב' הכללי ומדברים ואחר ויהי
האדם לנפש חיה ל' שצמיות ומוקח האדם אינו מצד החיות וההרגש הגופני אלא יוצר שבגוף החיונית
במצא בח' א' שכל יתעליונים שהוא הכח השכלי שהוא יוצר הקשור שיש לו עם כללות הנפש מאיד לכל
כחיה שאין יתעכל שפאדם כמעכל שאר הכ' וכו' המצא והזכר וז' א' חיות זה האדם וזו החיות הוא
בעבור החיות השכלי שיש לנפש הנצמית ומקור העליונים וממכס עם הר' אלקנות לרצון ממללא וזו
בוטחו באותו כחיה שפאדם וארץ יתלק' ה' יהושע אחר בכפשות הנדקיות מלך חיה שהכפשות קן
בריות וקיימות תחת כח הכבוד בלתי לעולם המוחם לקבל סדר על מעשיהם הטובים אבל כזו הביאה
יש להם סבה גדולה שאם הם רשעים ומפסידים מה שהיה להם בעולם הנצמיות ואם הם צדיקים מרדו חיים
תדרגו גדולו' ממה שהיה להם קודם ורצה ית' להמלך עם הנפשו אם הם רזות לפכן עצמם לעלות למדרגה
יותר גדולה ולכן לבדן אחר נעשה שאין צורך לקחה ענה משמים וארץ רק מהצרות עצמן סתן מקבלום
השבר העונש וז' ויחזן אחר נמלך בפתיול של מעלה ר' ל' שהכפשות החיוניות קן מטבע הנבדלים ומשם
יחזו בו וז' בהחבר הנפש עם הגוף ממיל מנס בעו' הנבדלים שיוריד מעלתם להחבר לגוף למטה לארץ
ולזה הודיע זה למלאכי השרה אם יפנימו בו שופני הסכמתם כזו הירידה כשפאדם הנפש בג' זמני' בזמן
דור הפלגה בזמן מות המלך עזריהו' בזמן מיתו העניש קב' הנפש המוכרת לבד כדור הפלגה שערבב
לסוס והדבור קצוני נמלך אחר השכל' בזמן מות המלך עזריהו נעש אותו בעונש יותר גדול והוא הסרת
הדעת והתבונה אחר השמן לב העם וכו' אם בזמן מיתו הענישו לנפש נכות הידועלי שיעל מיתותיו
מפני שהיה רוצה להיות שקר כפי כל גיבויא שנ' אכתי וכו' והכלל העולה שאמר נעשה לשון דכים להורות
שנמלך בסבלת המעשנים פמורכב סתן התמירות והנדויות וקראם מלאכת שמים וארץ או שנימלך בסבה
הנדויות סתן נפשות הנדקיות או שנמלך בסבה התכליתית במקור שישם שחבו הנפשות כמו שביארנו
וז' ס' בנלמנו כבר פ' הרם שכלם הוא תיבק שמורה על הדבר הנשפם לא על התמונה והבניה גופי אחר
כלל העולם שנלם לא לחזר על דבר מונחם וככל בנלמנו כדמיתנו להורות שיש באדם עצם שכלי שהוא
צורתו הקבדה הק' נלם וכל אדם יונח זה הקב בו בעת יגיהו אבל קצרה מונחאי' זה הכח לעל שאין
השכל' סבה האדם והדעה לנכללי' וזהו אמרו כדמיתנו ויהיה כלם בכמית הבחודמות בכתי הפעל ושם
בית בתיה צלמנו מפני שהכלל היא הנד' סבה ההעצם האדם והוא מה שהוא ושם כלף בתיה כדמיתנו
לפי שיש הפרם לא מעש בין השנה הכדל להשנה השכל האנושי וז' המעשיו ככלף הדמיון שהוא דמות
ודמות ביחס רחוק וזו כונה ר' ז' כשברא ה' את האדם טעו בו מלאכי השרה בקאו לומר שיהי לפניו
הפיל עליו סינה וידע שהוא אדם ז' שחלו לכה יין האדם רצו שהאדם הרחמי המתדבק בלאי אפילו
הנבדלים ימודים שראוי להללו' כיון שהוא מורכב מחמירות וסולן אותו מעליו שטורח גדול הוא הכנעת
החיות החפשות לאדם ועל זה היו קורין לאדם קדוש אשר שיש לו נטייה לרדוף אחר הטומאה כיון שראו
שא' לאדם להתמיד הדבוק זה הרבה וכן בעת ההשנה היה לו חילשה שזקן התמונה לסינה השינו שהוא
במצא גרוע וסכל ואין שיחללו מלשכת האדם אשר צריך נטייה באסו ואם לא כן ימות מוד שזה רצו למלכה
הטבעי' כי ביה נמשך הוא ר' ל' שאין לו ערך עם הנכללי' אלא דמות וישם רחוק רחוק

פרק תשעה ועשרים

לפעמים נמצאת בפסוטים סגולה נפלאות מועילות לזולתם
וכשיתחברו הפסוטים הם מפסיד' הסגולות המועילות שבהן
והמורכב מהם לא יועיל ולפעמים יוצא במורכב סגולה שלא ימצא בפסוטים דמיון הרי יאך שהוא מורכב
גושבט ונפלא מרשף האדם ויהארכים הממיתים שאין כח בפסוטי' לפעול זו הפעולה הנפלאה וז' קרב
החכם שהמורכבים שהם ינושלים בכמית הפסוטי' ובכמית הקרבנה הם ויסי' מנאספי' ולא כן אשר הם
גושבטים בכמית הפסוטים לבד או בכמית הקרבנה לבד והודיעו הכתוב שהקרבאי' תשפת ומי בראשית
הם טובים כל א' בכמית עצמו ועל זה אמר בכל יום וירא אלהים כי טוב והסוף הכחשה חזר וכללם וירא
אלהים את כל אשר עשה והנה טוב מאלד להיות שם טובים אם וכרדים או מתוכים * ומה שלא אמר
ביום השני כי טוב כבר א' ז' מפני שברא בו גיהנם הרצון שבו נבראו ככבים הנבוכים ומה שברי ומאדים
שהם כלי ימצו של ה' בה להקם מאיבו ורבי יוחנן אומר שברא בו המחלוקת והכדל בין מים למים קדוץ
כי כשהנמצאים אחדים בכונה האמדות לטובה הוא דבר טוב וז' טוב * אבל בהכדל ומחלוקת גם שהיה
הכליה קיום העולם ושבו' לעולם יתקן רע וכו' כ' נעשו הכדלים בצורה

הגלגלים כמו שבארנו וזוהי לא נאמר כי טוב כי החילוק מביא קטטה ד' שמואל אומר לפי שלא נמרש
מלאכה המים ד' כי קרא לחמר השמים מים ולחמר הארץ מים מכני שהם מהפעלים מהזורה דמיון המים
מהפעלות בקלות וגם כי המים הגזכרים ביום שני הם חמר השמים והגזכרים ביום ג' הם מים היסודיים
עכ' כפי דעת ר' שמואל לא זכר כי טוב ביום הב' מפני שלא נמרש מלאכה המים עד היום הג' ואז זכר
בפ' כי טוב סג' שזה הכנס לא כיון לחלק בין מים למים ולא יצדק טעמו בתיבת מים * והכלל העולה
שכלל אלה היצירות יצדק האר' כי טוב בין גפרד בין מחוברי * וצריך שהדע שדקדקו בזה הכתוב הנות
מתחלפות למ' וירא אלהי ד' שבמעשה הו' ימיים יש שהרי הורה שלא יוכל השכל האינפני להשיגם מפאת
המקרה כי מי יוכל לדעת ערך הנכר עם הכורא ומה יחס יש לו ית' עם הנבראים שברא * ולמה לא ברא
אחרים עד שברא ר' אלהו ואמר שבנה עולמות והחייבן * ר"ל שנייר כל הנמצאים האפשריים להיות ולא
נתקרה דעה * אלא בלא חלוקה או ההקרה גוונתה בעצמה וכיוצא בה אמר וירא אלהים ד' כי הראיה
וההשגה באלה הדברים האלהים היא ולכן ד' מתחלה הם ועד כאן כבוד אלהים הסתר דבר * עוד למ' *
את כל אמר שאין כל בריה יכולה להשיגם כל הדברים בהשגה והכנסת אשה אלא הוא ית' לבדו * וז' וירא
אלהים את כל אר' יוחנן אדם בונה פלטין מביט בעליונים בראיה אשה ובתהוונים בראיה אשה אבל הב' *
מביט בעליונים ובתהוונים בראיה א' ומפני שהדברים הנחלפים הם קשים להשיג אם לחלוף טבעם שזה
עליון זה התחתון אם תנוד ירכיבים כי מי ישיג לבבות ומחשבות האנשים הב' ב'ת' אם מפני שאלה הנמצאים
עדיין לא יצאו אל התנויות ואם הם נכרדים מי יוכל להשיג מתחבתם קודם צאתם לפועל * ולכן כיון שגזרה
הורחיקו שזהו ית' משיג הכל כמ' וירא אלהים את כל * באר ד' ואמר שמיג אפי' הדברים שהן בהכחית
החלקו כמו עליון והתחתון ויש ראיה לדבריו מהקבלה אתה עשית את השמים * וא"ה לא יכלא מתך כל דבר
ובא ר' חגי ואמר שזה הכל ג' יכלול שמיים דברים בב'ת' ויש ראיה לדבריו ממש' כל לבבות דודם ה'ל' יצד
ומחשבות מבי' ובא ר' יודן ואמר שזה הכל ג' מורה שמיים מתחבת האדם ערם בואו אל התנויות * וה'ל'
עד שלא נוצר יצור כבר ומחשבתו גלויה למפד' ויש ראיה לדבריו * יומ' כי אין מלה בלשון * הכלל העולה
שים לנו להאמין שהשם יודע הכלל אשר בו משהפכים העליוני * וההתחתי * ויגד שהיו זה הטבע המשותף
השיג שניהם בהשגה אחת וכן משיג הטבע המיניי המאחד לאישים דבים * ובהשיג זה הטבע משיג לכולם
וכן הוא ית' משיג הדברים הנעדרים תלויים בידיעתו כמו הדברים הנמצאים * וז' משיג העתיד להיות
עורם בואם אל התנויות * עוד למ' ש' אשר עשה בחלקו ד' יחזק' וד' יודן בידיעת מה ערך יש בין השמים עם
העושה אותם ומנציחם חד אמר שהערך שיש לעולם עם היוצר הוא הערך שיש לאומן עם מלאכתו * והוא
שהיה זה המלאכה מנויית בשכלו ומנר' הציור הניצח סבה הפועלת המשיכו אל התנויות * וסבת
ההמשך הוא ומני הערכות שיש לאומן כמנציח מה שיש בשכלו מהכח לפועל * וה'ל' למלך שבנה פלטין
דאיה אוהה וערבה לו אמר הלואי ההא מעלה חן לפני בכל עת כשהי הוא וחד אמר שהערך שיש לעולם עם
היוצר הוא כערך האב שמשאוי כמו ועשה לה חופה וערבה לו אמר בהי הלואי ההא חופה זו מעלה חן לפני
וכו' דנה שיותר יחס יש לעולם עם הכורא ממה שיש לאומן עם מלאכתו כי זה האומן אין לו * אלא הערבת
הנודה שיש לו במחשבתו כחמר הבית שלא יגע ולא יטרח בו והב' יגע וטרח בחמר העולם * וכן בהשפעת
הנורות בו וזוהי הנמשלו למשיח בתו שבאו החופה מכנים את בתו ומשהדל' לה לה כל הדברים הטובים
והכשריים לחופהה וכן בכריאת העולם המציא המנר' הדומה לבת * והשהדל' בכל התיקונים הכשריים
לעולם כמו שבארנו * גם דקדקו בניזרה אשר עשה שהיא כמו כאשר עשה ד'ל' שהביט ודאיה שבעתו נברא
העולם ולא היה ראוי להבדלות קודם לכן כמו את הכל עשה יפה בעתו * ומיעוד הכתוב שראה אלהים את
העולם הנקד' כל מפני שיש בו חלקים כמוהיים מחולפים זה מזה * דמיון כל נפש הבאה ליעקב ע' * נפש או
נק' כל נודד מהיותו שהיב' כל מורה כמו שלם ויהואר בתו' כל מפני שלכל נפש * טבע צוריי שהוא מנבילו
ומשלמיו וכן אמר שראה אלהים העולם בכלו בבחי' חלקיו ובבחינת שלמותו שהיא צורתו * נק' כל * ובראו
בתי הראוי תלוי * עוד דקדקו במ' * והנה טוב מאד שגם שהרבה מנציחם מתיקים באם שטרף רב מקדשו
עכ' * הטוב הוא להם מאדוי ועל הרוב הוא מכוון בעצם ורע הוא להם על המשע והמקרה רב שמואל
אמר והנה טוב זה יצר הטו' מאד יצ' הרעו כי היצר הרע מוכרח לקיים העולם * שאלו לא היה יצ' הר' לא
פשא אשה ולא בנה בית בתורתו של ר' והנה טוב מות * דנה ב' דברים שאפי' בזמן ההפסד הנמוצא בההוה
אחריו לכן ההפסד אינו הפסד בהחלט עד ל' ורע' השיגם ובא השיגם * קודם ששקעו שמואל על עלי זיחס

שמעו של מלאכי הרוח וכן והנה טוב מות שהיא טהרה וטהור האדם ואלו יחטאו ויפשו אל ה' כי
מיידת יהיו וכן וממדת הנאמרים על שהביאו בפה ה' כי שנכבד נר ויורם עהדים לשבת ענמם אלוהות
ולכן נקנסה על אדם מיתה - שהכלל העולה מזה שכל הנמצאים הם טובים בבחינת מציאותם ובכח' שהם
הכדמיים לקיום הע' הו' בבחינת שהם אעצמיים להרדיך האדם לכשרון הנעשים ולהשגת מי הע' הב'.

פרק שלשים

אמר שיבאר מה שנעשה בשבת ימי בראשית דנה לחדש היום הקדוש שהו'
יום השבת ולזה התחיל ויכולו ולהבנת מרשה זו דליהו להעיר בה' הערות

הערה א' למ' ש ויכולו השמי' והארץ מה צורך גומ' כי כבר נשלמו אזהו דבר הלמד ונעמינו כיון שנשלמו הו'
ימי' ואחריהם לא נעשה דבר ונבואה הוא שנשלמו שמים וארץ - שני למה חזר ואמר ויכל אלהים שחס נגמרה
התמלאה כבודו הוא שגמר הפועל לעשות תמלאהו ג' למה איחר ויכל אלהים למאור ויכולו השמים שהיה
דאיו להקדים העקר שהוא היום מתשבת הפועל ולומר ויכל אלהים דראשונה כי הוא סבת הכל כענין ד'
למ' ש ויכל אלהים ביום השביעי שג' שמים התמלאה בעצם יום הו' ולפי זה כבר עשה תמלאה בקצת יום
הו' ה' למ' ש ויבטו היום הו' שסויה למ' ש ויכל אלהים ביום הו' אל לא שאמר שבמקצתו גם ובמקצתו
עומד ולפי הקבלה היום כלו יום מנוחה ואין בו גיעה ומעשה כלל ו' שזכר יום השבת ל' בקריאת יום
שביעי למה ג' ולמה זכר השם השביעי ולא בשם שבת ז' למה זכר בכלל ג' תמלאהו ודרך הכתוב
להזכיר ראשונה הדברים בעצמם ואחר כך כבינויים הצדופיים ט' ולמה בראשונה זכר התמלאה מבלי
מונה כוללה ולא פרטה אלא שהמית ויכל אלהים ביום הו' תמלאהו אשר עשה ואחר כך הביא הית
תמלאהו עם מנוחה כללה ב' פעמים ט' מה היא הברכה והקדושה שביד וקדם ביום הו' על אשר
הימים שמי התפורם כל מה שיקרה בשול יקרה בשבת י' כל התמלאות שזכר אחר בהם אשר עשה
ובאחר ונה אחר אשר ברא אלהים לעשות י' השוכה שדנה להורות שכל יצורי בראש' הם שלמה בבחינת
הפועל שיצדק ועשאים ברוקנס אחר שהוא אומן שלם ולזה אחר שמיים כל היצורים אמר ויכולו השמים וכו'
ד' ל' שהם שלמים בהכליה במי עקוהם וכן הם שלמים מצד הפועל שהוא בעל הכוחות כלם ולזה אמר
ויכולו אחר הברואה לא לשמר שמים תמלאהו רק להודיע שהיא תמלאה שלמה בבחינת עמוהה ובבחינת
הפועל אזהו והקדים השלמות שיש לתמלאה מצד עצמה מפני שהוא יותר מושג ומפורסם אצלנו ובה
השגחה הערות ראשונות מהנודות ובכ' ד' אמר לכל יש שיקוים פי' קצים לשמים ולארץ מן מההורה שאין
לה קץ הוא אומרו לכל הכלה דליהו וכו' רוצה לומר שלכל דבר שהוא בעל שיעור אי איפשר להיות
צבתי בעל הכליה

זכא השמים הם הנבדלים הם בעל הכליה גם שאין להם מעור וכמות מפני שהם תחת סוג השדר שיעודר
בפי מדרגהם שסודר דמתי וכל דבר מסודר הוא מוקף ויוגבל אינם החכמה האלהית שהיא

ההורה היא בלתי בעל הכליה בתוקף ועונם והתמדה ונמשיות ולכן אמר ארוכה מארץ מדה *
להערה ד' נאמר שג' ויכל אלהים ביום השביעי אנקלום הרגום ומיוד אלהים ביומא שביעיה בראה

שעשה ויכל משהוף נכספה וגם כלתה וקדצו שחמד אלהים ביום השביעי שהוא יום שבייה ומנוחה על
קיום הגומא ששקויה לקיים העולם או ואמר שהוא יה' ברש הזמן בכללו שהוא רמוח באויר בראשית
ברא אלהים וכדא יום א' וכ' שהם נבדלים במהותם ובאשר אמר והיו ערב ויהי יבקר בכל א' מהימים ד' ל'
שברא אלו הבדליו מהיום ההוא והיו הימים דמיון האישים שנכנסים תחת הסוג שנמצא בהם טבע כולל
מתקף וטבע פרטי מתחד והנדל' וזהו אית' שכלל תמלאהו יתברך ביום השביעי באלה הבדלים שיא
שכנה לשאר הימים שהיו האחרון כמעשה וביה ביום השביעי אינה ביה הזמן אלא ביה העצם שנעצם
התמלאה הדיא סיה תמלאהו ומה שאמר ויבטו ביום השביעי כבר ביארנו שבת בגקוהה שהיא תכלית
היום משביעי ואינה תכלית מומן קדום וכן אמרו ז' משל לאומן שירד ידו והב' ה' בפנים קודם שכתב
מזכר בלשון פעמים ביום השביעי לקדוה שהם שלש מינים משביעית שבת שביעי לימים שינויה
לשמים ויכל לשמימות *

ואם יחטאו ויפשו אל ה' כי מיידת יהיו וכן וממדת הנאמרים על שהביאו בפה ה' כי שנכבד נר ויורם עהדים לשבת ענמם אלוהות ולכן נקנסה על אדם מיתה - שהכלל העולה מזה שכל הנמצאים הם טובים בבחינת מציאותם ובכח' שהם הכדמיים לקיום הע' הו' בבחינת שהם אעצמיים להרדיך האדם לכשרון הנעשים ולהשגת מי הע' הב'.

וזהו סוד הע' הכ' וזכר ג' פעמים והלכה לריוח ולחלצה הנ' עולמות וזלזל זכר במלכותו הראשון היתה כל
 זמני שהריוח על הנבדלים ואלו להם חלקים אלא כלם נבדלים מחומר ומשיעור הלא היה דוד הזכיר ב'
 עול' ויה וקראום החכמים ומשלות וכזכר המלכים לא הקיפם רק ברכוה' מלאכו' ובאחדים אמר כל
 מעשיו כל זכאיו ומפני הסמים הם ממשלות קיימות בלי שיותם אמי' בהם אשר עשה ר'ל שבבר הם עשויים
 ונממרים אבל הע' הז' בכל יום ומשהו וזלז' אשך ברא אלהים לעשות ר'ל שבכל יום מקבל שניונים רבי' ואינו
 עומד בניצח' ונכונת עזה היום שהוא מנוסה מכרך הנמצאי' סיהיו מתממרים במציאותם כל א' כפי הכנהו
 וטבעו והקדוש' שבו שהוא אשך במלכה הריוח שהוא מושפע מהעול' העליון שהוא קדוש ואין עם מלאכה
 בשמיה ובסיפ' עושים דרונן של מקום תיחדו עם זה היום כמורכב' וזלז' ר'ל כנסת ישראל היא בת זוגך
 גם שדיעה איכות המצות נעלמה ממנו כי מי יוכל לספוט איזו
פרה אחד ושלישים
 קלה ואיזו חמור ועל זה אמרו איך מעבירין על המצות עב' ז' השכל

יוכל לבחון חלוק' מה בהכונה המצות ולאמר שנבחין בקולא ובמורא בל' מנ' במצות' א' שהמצות
 היא קודמת למצורה במציאות ראוי להיות יותר חמור וזלז' בסדר העשרה דברות הקדים בלוח א'
 הענינים החמורים יותר וכן בלוח היא עננה הקדים מציאות' ל' שאר דברים שהוא יותר הכרחי' ב'
 בכחיהת ההכפל שבהחכם בהורה שבכתב המצא מצוה א' שכלה פעמים רבות והשכל יחייב זה מצד
 חומרה שיש בה וזלז' וזכיר עליה כ' פעמים דמיון האדם שיש לו כרם נאה והכרחי לקוים חייו וקופחו
 מוזה ודלתים זכריו שהם נדרים רבים ולא כן לשאר הכרמים וזה המסיל הנביא כרם היה ליריכו' וכל
 עניני הפרשה היא ג' מצד העונשים כי יש בהורה עונשים רבים בהם יענישו העוברי' על המצות
 והשכל נזר שהסקילה והסריפה שהם עונשי' לעבירות היותר חמורות וכן השכר גדול הוראה שקיים מצוה
 דכה' ולהיות אמונה מדוש העולם שרם התורה בכללה ומי שהורם זו האמונה כהורם כל התורה ומבואר
 שכל האמונות השכליות אם לא היו להם מעשים באומה' שפרסמום ויעמידום האמונות ההם לא היתה
 קיימות לנצח היתה יזוכרת זו האמונה והחיליה התורה בה' להורות על הכרחיה וינעלה שמהראוי
 היה שהחיל התורה מהמצוה דמעשיות שהם מבוטאות להמון כמאמר רבי יצחק לא היה צריך להתחיל
 התורה אלא מהחכם הזה כו' אבל החילה במדוש העולם גם שאינה תלמוד המפורסם התמני מושם כח
 מעשיו הגד' לעמו' ר'ל שצד מדוש העולם נשיג היתה אלקי האלפים שזו אמונה הכרחיה לקיום העולם
 והאמונה וזכה אחר כך בשמירת הכנה אשר בשמירתו ואיזו מקיימיה שעשה העולם בששת ימים' וכן כיוצ'
 הקדוש זה' עוד תורה על מעלת זו האמונה ינצר המעשה שלה והוא שמות השבת היא סמוכה למציאות
 ה'ית והדמקה השניות בעשרה הדברות הכונה שאחר ציור האמונו' המוכרות להאמין בעצמותיה ראוי
 להאמין מיד שמדש העולם בכללה שזה מורה מנות השבת כמו ש' כי שבת ימים עשה ה' וכו' עוד המצא בזו
 האמונה שכונה ההכפל שהוכפלה מצות שבת בהורה הרבה באזהרה ע' זוכן' בכפיות העונש שהעונש שבת
 חמור כחייב סקילה שמכל זה יראה נעלם מדוש העולם והכרחיותו לקיום הת' ר' שכל בדרך אמונה שיונית
 ונתיחד לה במעשה יום השבת לזכרון' וגם ספרה התורה שמשה הרב עליה זה' וימצאו איש מקושש עניש
 וכו' ר'ל שהוא חייב מיתה מפני שהתירו בו ולא שמע' וזלז' הקדים יום השבת למעשה המקושש ל' ר'ל שאחר
 שידע שהוא שבת היה מקושש' ומקור חכמים מהם אמרו שזה עניש' ויש אומרים שהיה מקבצם
 ומעבירם מוח מלרבע אמות ברסוה הרבים' וכונת הראשון שהיה יבאיש במדוש העולם וזלז' אמר
 שזה עניש קוצן בניעוה' שכן שרמי התורה ומדוש העולם הוא הפרש היותר עניני' גם דמז' באומ'
 שזה עניש שהיה מוכחש בעץ החיים ועץ הדעה שהנמיחם שהיה בנ' ע' אשר נטע' וכונת האחרונים
 שהעביר העניש מוח' ל' אמות שכפר בהשמה שאין מביט אפי' בגלוי' ובפרה תורה בנות המקושש שבהיות'
 במדב' בשבת שנתן להם התורה כפי הקבלה מלל השבת עוד עשה זה כבוד' התחום ובפרה ה'ית כמו שאת'
 וימצאו איש שמנאזהו במקו' שיכול' ללכה ומפני שכפ' ברמז' השבת ברמז' הקריבוהו לי העידו על מה
 שראו במעשה ועל מה שמעו מדעת' וזלז' לא מרש' מה עשה לצופר במעשה ובדעת' שאם יצחק ספר
 לא יצדק מחובר' הכלל העולה שמדוש העולם שרם התורה' וזלז' באו זה כל הבחינות המעריבות הדבר
 להיות מסוב' ונערך בעיני האנשים כפי מה שרמז' מוח' ל' שהקפידו על כבוד השבת וכסוה מקי' במאלל' וז'
 השודות וכן אמרו המלל' שבת ככופר בכל התורה ועל מקדשם נסמך על כהני התורה והקבלה'

פירוש שנים ושל שים

דאוי לדבר בנבואה שהיא אמונה מפורשת לאי ימינו והקודם
בסתמו ביני יאווה ושכבו שא לא גשבל האיגושי להדבק בנבדל
בעודו תקושר בחיור ואם ידבק בו יגיד ימות ולו א' והן לא יאמנו לו וכו' לא יראה חליך ה' שגרה שמים
אנלם בלתי אים' להדבק שכל האדם עם הנבדל ולהטיר תהם זו המסכה אינר הנה אפי' בא חליך וכו'
ונתקיים זה באו' היום הזה ראינו כי ידבר אלהים את האדם ומי ר' ל' היום הזה ראינו ענין נכסל מתודם
אנלנו והוא חוץ מההיקים השכלי שיוכל השכל האיגושי להדבק בנבדל בעודו מחוכר בחיור וס' א' את האדם
ואי ולהיות הקודמים מושבים שזה ניוגע כי הנבדל מנר חיקו ואיניעותו אם ידבק בשכל האיגושי החלוט
יעהיקו תינוקו ויתיר הקשר שים לשכל בחיור ויומת בלא עיו' כי העליונים הקשם גדול בבחינת מה
שלתתה תהם דמיון התובים בשמים שהוא המוחם היהור נד' ל' לא רי' שאינו מריוח אלא תפסוד הראיה שהיה
רואה קודם ולו א' כי ראיהו אלהים פנים אל פנים והנכל נפשי' שהכלל העולם שזו האמונה היתה
משופקת אנלם אכן החוקר באפשרות הדבקות באר אפשרות הדבקות השכל עם הנבדל בראית שכלות
וגם אר שנו לא דבר אלא בחלוט ובקשם אכל במניאות הנבואה לא דבר כי לו אין ראיה לא לבאר מניאותם
ולא להכחשי' והקדמונים יחסו הקשם לשדים והחלוט למלאכים והנבואה לאל ית' אבל לנו עם בני
ישרא' עליו הדי' מבוחרת מניאות' יגד שכלם השיגו להיות נביאים כמו שהוא מבוחר בספרי הנבואה וקו' א'
מהשאלה הדי' ואין דאוי לדבר באפשרותה' ולכן ראוי לחקור במהותה' וראוי להסמיק אמונה הנבואה
לאמונת חרום העולם כי היא משובבת מניעה כמו שנבאר בע' השאלה הראשונה אם הנבואה פלה
מדרגה א' או יש לה חלקים מחולמים' ואומר שהנבואה לפי חז' החלק לג' חלקים תורה נביאים וכתובי'
אשר בהרבה תקומות ומהלמו' נביאי ראיה לאו זה דבר שיתוספק אנלם מן התורה מן הנביאים עד שאנשי
פנסית הגדולה שתקנו הפלה ראש השנה כפי קבלתם היה מוכרח שבהפלה מוסף מהיום ההוא ביחס לאל
צדקו התעשים ושהוא יתך על העולם וסעלה בהרועה וקול שופר הביאו לכל אחר מאלו הענינים ראיות
מהתורה נביאים וכתובים סג' הנבואה הנשא על ג' ענינים מחולמים אכן החלקים שים בין אלו החלקים אם
הוא עניני או מקרי בזה נ' צא ומחלוקה בין החכמים כי החכמים מיהם שכו' שהנבואה הנשא על כל א'
תהם בהסכמה ובשוני ואין בנבואה חלקים מחולמי' המכות כה' ר' חסדאי שגדר הנבואה ובלל בגדר כל ג'
חלקי הנבואה' והגרסוני משב שהנבואה באמת היא התורה והנביאים אכן רוח הקדש אינו אנלנו נבואה
במורה כפי ית' שתרצה כם' מלמדות ה' והרב המורה כונתו שסם הנבואה הנשא על אלה ה' חלקים אבל
לא בשווי והסכמה ולא בשתוף השם לבד אלא בשתוף ר' ל' שהוא דרך אמנעי בין ההסכמה והשתוף ולזה
ביר' שתיבת נבואה הנשא ראשו' על התורה שהיא נבואה מר' עה' ושנית על נבואה שאר הנביאים דמיון
לזה היתבת המניאות לא הנשא על כל המניאות בשווי כמניאות החי על מניו' כי המניאות ינשא תפלה על
הענם ואח' על המקר' שצריך לענם במניאותו ולא ב' כשתוף תוסלת כתיבת עין הכוללת עין הרואה שהוא
אבר בלי ידוע המים שהוא כפי שסם שואכים המים ולעין הגשר שהוא כפי עשו לעבוד מעבר אל עבר
אשר יתועב כשם לבד לא בענין כי שסם שואכים המים נס שאינם שמים בהגשתם אל המניאות השגעת המקרי'
צריך קרימת הענם עכ' אחר שים במניאות הגמור כבר הוא בענין אחד הענם והמקרי' ולזה נאמר
שינשא בסמוך וכינו בן נבואה מר' עה' היא הנבואה הראשונה שפרסם בעולם שגר' אליו ית' ושלחו בשליו'
וקיים אותה בראיות חזקות ושאר הנביאים צדיקי' נבואה מר' עה' לקיומן' וכן נבואה מר' עה' לללך ככ'
הענינים הטובים וההכרתיים לאומה מה שלא יכלול שאר הנביאים כתב הרב זו הקריאה שקראת מר' עה'
אלינו לא קראה כמותה למי שקדם מאדם אליו' ולא התאחרה אחרו' קריאה כמותה לא' מנביאנו ויסוד
היותנו שלא יקיה בלתי העולם ולזה ידבק שנבואתו נכללת מנבואת ולתו' ולא ינבאו החת נדר ח' והנשא
היתבת נבואה על מר' עה' ושאר הנביאי' בסמוך' אמונ' ר' ל' בחלקו דכ' מעמי על דבוק הספרי' ונלמו' ד
תמונו המוסכל שצבר ידעה שהמעשים הקדושים תורוים על עניני המוסכלו' האמהיי' אינו ר' תדבק אדם
הורה נביאים וכתובים כאשר דברי ר' מ' ר' יהודה אומר תורה כפי עמיה נביאים וכתובים כפי עמין
אחריהם אומרים כל אחד וכן כפי עמיו ונחלקו אלו החכמים שהנא קמא טובר שהוא דמיון לג' אישים
שהם הדי' וכן א' ולכן ידבקו אלו עם אלו' וזהו דעת הרב'ן חסדאי' והנא קמא טובר שהנבואה הנשא
בסמוך על התורה ועל שאר החלקים כדעת הרב'ן וחכמים אומרים שהנשא בסמוך על כל החלקים
כי התורה תקורה ספירה השארת וכתובים נצח והוד ונביאים מלכות וכבר הרחבנו

בחלק הא' נבאר איך נבואה מר"ע ומחולפת משאר נבואות כדעת ר' יהודה אבל אם דוח הקדש והנבואה הם מחולפים ג' כ' בצורה כדעת חכמים הראיה דעהינו עדיין בזה החלק בע"ה כי הרב הוציא בונה בזה בלתי גלויה כי במדרגה הנבואה חבר דוח הקדש עם הנבואה כנראה שהם אחדים בצורה והחלפתו במקום הם הנמשכים אל האדם הפרטי וכאשר נתן גדר לנבואה לא כלל בגדר ההוא דוח הקדש כנראה שהם מחולפים לא לבד במקרים אלא גם בצורה מיניית והוא אצלו מסכות הסתירה שפעמים ראו לגלות ופעמים לבטות

והבטל שנושבו לשאלה שהנבואה דוח החכמים האמתיים ומסכומים שלא הנשא הנבואה על ההורה ושאר החלקים בשווי למעלה ההורה וכן אופשר שלא הנשא על הנבואים והנבואים בשווי למעלה הנבואים כי הקבלה יהיה מבוחרת כיון שבבאר ולכן הקדמו ר' זל לעולם הנבואים קודם הכתובים וזה דעה נכון ואם הקשה שמתקני הפלות ר"ה הקדמו הכתובים לנביאי' בסדר הראיות הנה זה אינו קשה כי הם רצו להתחיל בהורה ולסיים בהורה ומהחילים בהורה ג' פסוקים ממלכות או זכרונות או אסורות ואחרים של היום ואחרים של נביאים ואלע"פ שהנבואים קדושתן על הכתובים כמו שהבאר במקומו בזה שבת מ' מ' לא מדרך מעלה אלו מקדימים הכתובים אלא מצד קדימות זמן שמקראות התלים נאמרו קודם אחר המקראות של נביאים הנה' בהפלה ובאין להזכיר על הד שגאמרו ויהיכן לומר שהחלת ההורה הוא ב' פסוקים והסיים ב' ואם נבאר הנבואה שהיא קדושה רבה עם ג' פסוקי הורה יגיע הסוף ואין בה אלא פסוק א' עם קדושה זוטא וזה חברו קדושה זוטא עם ג' פסוקים מההורה וקדושה רבה עם פסוק אחד כדי שיהיו הב' צדדים שוים שהחלה והסוף ואם ישימו אורה בכף מאזנים לא יכבד ולא יקל

פרה שלשה ושלשים

השאלה הב' כשהפסח ככתבי הקדש הנמצא דבר ראוי להפלתו נמנו והוא שגראה שהכלי מוכנים מגיעים למעלה הנבואה אשר הם כמעמד הנכבד עם רב בישראל כלם היו נביאים אמר את הדברים האלה דבר ה' אל כל קהלכם והוא מחוייב אשר בעם רב כזה יהיו רבים בלתי מוכנים עוד מיניו אנשי רשע נעדרו האמונה האמתית מגיעים לנבואה אמר ויבא אליהם אל אבימלך כו' וכן ללבן ובלעם נאום שומע אמרי אל ונר' שהב' ח' בלתי מדברים הגיעו לזו המעלה אמר והרא האתון את מלאך ה' וכבר הניחו שראיית המלאך היא נבואה והקשה א' הראיה לאתון כח בואם באולם שהפסח את כיה ודברה מאמרים פסוקים ומסודרים וכן מצוינו ואמר ה' לרב שיר' שאנשי אמונה גם הפתאים וכן נעדרו האמונה והתבונה כלם מגיעים למדרגה הנבואה

אזננם בהטובת זה צריך שתדע שבנבואה יש מינים הרבה הא' נבואה טבעית ר"ל שהשכל האנושי מגיע הצורות היולולניות וצורות הנרמים ומשם יעלה להשיג הנבדלים באופן שידבק השכל האנושי עם הנבדל דבקות השגה ובוו ההשגה יתהלך מהשכל האנושי הרבו האנשי וגם שהיושעים רבים ונפרדים מהאחד השגתו היורה שאיפשר ואיך כזה הוא אלהי ומסדר חוקים ומשפטים שדיקים לאמונה שהוא בקרבה כפי מה שידריכוהו טבעי הצורות שהשיג וזו המדרגה אשר נק' נבואה ואצילות אינה נשפעה אלא למוכנים ולא יהיה האדם לן בלתי נביא ונשפטים והוא נביא בזו ההשגה לבד כי היא השגה מקרקית מסודרת כפי השכל וצריך זמן רב היתן השני שה' מתבדר בעצמו לאיש ומשפיע עליו החכמות וצורות הנמצאות וכל הענינים ההכרחיים לשלמות הגפס אחר ההפרדה אשר יש חלוק בין אלו הנונים שהמין הראשון המשפיע הוא השכל הנבדל וכשני הוא הכח' ואם בכחית ההשגה שהראשון מגיע דברים שאין עובדים גבול השכל האנושי מסודרים זה החי זה וכן המושכלות הלמודיות והרבה מהטבעיות שאין להם יחס עם הנל' הגפס' אכן המין הב' מגיע דברים שעובדים גבול השכל האנושי שגומע לקחיה לדעת איותהם וכן מגיע טבעים מחולפים וכל השגותיו רומניות מיישירות האדם להצלחה נפשו אפתי הפרדה מהנפך ולהשגיחה בהיותה בגוף' וכן במין הא' המגשי גם שלא יפרסם השגתו אף נעש' אבל במין הב' מצוה ונאלוהי לה' לפרסם נבואתו לאוניה ואם כובש נבואתו הוא בן מות ולכן נק' נביא באמת ר"ל שנוכח לאומה השפע שהגיע מהשגתו במאמר השם אבל הא' שינו המיוחד חכם ואם יקרא נביא הוא על דרך העברה או יהיה למאן נביא שפטים על עם החכמות השכליות שנק' דבריות כמו שגיב ר"ל דיבור' ודע שהמין הא' שהוא השגה טבעית לא יוכל להשיגה אלא המוכן אליה כמו שביארנו כיון שאינה עוזלת מההקש הטבעי לא בבחינת התאפשר ולא בבחינת השפע וההכליה ובוו יצדקו דברי האומרים שהפתאים לא ינבאו ולא יאמרו אמנם המין הב' שגומע מהשגתו הכולל להגיע אפי' לכללי מוכנים ולזה הנמצא שגיב למוכנים אשר כמה נביאים היו מלמדים לכני האדם כדי שמוצד ידעיהם יהיו מוכנים להשגת הנבואה והן הגיע לכללי מוכנים אשר ה'

אלהים דבר מני לא ינבא ר"ל כיון שהוא הידוע מני לא ינבא אפי' סתיה בלתי מוכן כי הפועלים המרטיים צריכים יחס בין הפועל והמתפעל ובהכפל היחס תבטל הפעולה אבל הסתיה הכ' בת בתוקף ואמירו משפיע גם בביטול היחס כי הוא פעל העולם מהעדר גמור ולזה משפיע הנבואה אף לבלתי מוכנים אמנם צריך שתדע כי הבלתי מוכנים להיות נביאים צריכים ב' תנאים א' שלא יהיו דשעים בעלי מדות מנוגות כי הם חוץ ממחמתו ית' כ"ס שלא ישרה נבואתו בהם כנ"ס כי לא אל חסד דשע אלהי כו' ר"ל אכן ה' חסד לעלות הדשע במעלה וכן אכן רונה שאים דע ובליעל יגור וישכון במחל סכניה' ה'כ' שלא יתמידו הבלתי מוכנים לנבואה זמן רב אלא ינבאו לצורך השעה שאולי אז בימים ההם לא ינבאו אנשים רחוקים והגונים לצרות הזמן להתבזרה האמות וכוונן לבות במד באלו גם שהם בלתי רחוקים מנד העדר השלמים ורחמינו על כל מעשיו ואינו רונה להניח לישראל למקרה ופגע את' כי הקים ה' להם שופטים ויהיה ה' עם השופט והשופט מיד אויביהם כל ימי השופט כי ינחם ה' מנאקתה מפני לחציהם ודחיקתה דנה מה שאמרנו כי הקים ה' להם שופטים גם שהם בלתי רחוקים והוא ית' היה לעולם עם השופט באופן שהוא המושפע מיד אויביהם כי לשופט לא היה כח לפחד ולהתנגד וכ' ש' להשיענו והתכלית כזה מפני שינחם ה' מנעקתם ורוב לדשע עליה' באופן שלא ילחמו ודחיקת אכן הנביאים המוכנים כי שיעורו וירמיהו נבאו זמן רב כפי ההכרח והקורך אבל אבייתך ולכן לא חספת עליהם שפע רוחני כלל אלא שפע חלוס הצודק הבא מפאת הגלגלים על הכת המדמה שכם ויוחסו אלו החלומות אליו ית' מנד שגזר על המשפיעים העליונים שיספיעו על נפשות אלו האנשים אלה החלומות להושיע האבות הקדושים ולזה הרכס אקלוס ואחא מיינד מן קדס ה' סגורא שהוא ית' סבה רחוקה להשפיע גם שהוא סבה להנעה המשפיעים כעבוד הצלה הנדיקים אבל בלעם הניע למעלה הנבואה עם היותו בלתי מוכן להוראה שעה שלא יהיה פתוח פה לאומות העולם שלא היו להם נביאים או להכריז ישראל שבידכם לפני בלק בעל כרחו וכן האתון טילנה שהכירה טבע התלאך אלא דארה המונה לנגד עיניה וסרבו שלוסה בידו ובטבע הבע' ח' וסרבים מהמוזיקים ופתיחת פיה לא בדתה מדברת אלא התלאך ברא לשניה הדבור הזה כדי שיסאוב בלעם ספיו אינו ברשותו אלא ברשות האל ית' אשר בידו לשוט אלה למדבר או פקח לאלם וכן הדג שהקיא את יונה אינו מקבל צואה והכחו' כוננו שספית שם בו תורה בלבוש ליונה וכן שם בו כח המיאום להקיא ובווא ית' סבה קרובה בהסכמה ונטיב לשאלה סכל הנימצא הספלים אינם מוכנים להיות נביאים אלא מין האדם לכד זמן המין הזה לא יגיעו אלא ההגונים ולפעמים מנד הצורך גם שהתאים ינבאו בתנאי שלא יהיו דשעים

פרק ארבעה ושלשים

השאלה ה' כמה מיני הכנות צריך האדם להיות מוכן והקוץ לקבלה הנבואה' ואומד לפי הדר' הם ג' מיני הכנות מוכרחו אל הנעת הנבואה ביושר ובהמידות' המין הא' הכנות טבעיות ר"ל שכחותיו יהיו שלימותו כי מנינו אישים רבים כל כך סחרי הוציאה אפין להם כח להשיג החכמות אפי' שיעדיחו עמו טורח רב וכ"ס שצריך הכנות טבעיות עזרות אל השגה הנבואה ול' א' בטורח אצרך בכפן ויעדיחך ר"ל כי מוכן אמו היה מוכן לזו ההשגה ול' א' נביא לגוים נהתיך כי הנתיבה היא היקון הכמות הטבעיות בתולדת ולהיות הטבע עזר גדול בהשגת החכמו' והנבואה שכתו לר' יהושע בן חנינא אשרי יולדהו שכבריא' שלו היה מוכן לכל חכמו' בין אלקית בין טבעית ולכן את' בו אשרי שכולל ההנצ' האמתית וכאילו את' שהמקור אשר נההו דאיו לאשר ביון שהספיק להוליד איס מעולה ונאות לחכמות כזה' המין הב' הם ענינים קטנים בהרגל ובלימוד ספן המדות החשובות והמוסכלות האמתיות ולזה צותה התורה שבכל עיד ועיר וישקו מלמדים שילמדו תורה לדבים כי ההרגל בלימוד עזר גדול לכל אדם כ'ס' למוכנים וכבר מינינו שהיו לנביאים בהי מדרשות כגון לשמואל הרמתי ואליהו הנגלעי והיו קורין להלמידים בנים כי האב האמתית חייב לזכות בנו בעניני ההלכה וכן אמר אפן הנבואה סורה אלא על חכם נבזר ועשיר והרצון בחכם שכתו השכלי מוכן להקיף בטבע הגמנאים וכן נבזר שכתו הכעסני מתחזק לנקום נקמת האויבים כדוד עם גלית שחרף מערכות אלהים אד וכשאלו והתורה על נפש העמוני שהיה ימרחף ישראל בנקוד להם עין ימינן זמן המעלו הנכסרות ין הגבורה כיון שבוטאה מיי האדם ר' א' שהם אים משים נפשו בכפו להכלית ה'ז' ומוררח להיות הנביא נבזר כדי שאלף יסחד להגיד דבר ה' את' אל הירא מפניהם וכן עשיר והוא השמח בחלקו ואינו צריך אל הזולת ונושא סקנינו' זהב וכסף וכיונא ומכחות הנפש הכח הסומד והוא בלב והשמח בחלקו אינו חומד הבלתי נאות ומוכרס לנביא העושר להיותו נאסב בעיני העמים את' סחמת המסכן בזויה ודבריו אינם נשמעים עזר

עוד אמרו צריך הנביא להיות סבלן עד אחרים זל לעולם והא אדם מהעלובים ולא מהעלובים וזו
 מכוונת הגשם הלב והמדמה והם מעריכוז הכבוד והקלונות ולזה הוא ענו ומתקין עצמו אל הכבוד
 וזוהיה לאחרי' וכזו חטא קרם וקיעוהו מרנו להגדיל עצמו ממסה בסדרת הכהונה והנשיאות אכן הנביא'
 צריכו מדה הענוה והסבלנות כיון שהם השמיעים דברי ה' לאומה ששם ביניהם נכות הדום צריכו לסבול
 אהם ויכניהם בנחת רוח' ולא ה' והיה הנכבד ביום ההוא יהיה כדוד דודו כאלהים במלך ה' ר'ל שבזמן
 המדעה שהיה יגן בהבגהו הפרטיה על נשבי ירוסלם בלחמן שהנכבד בחטא מהם כידי חטאיהו ויודה
 עליו כמו שפעה דע' סההודה ונהמרט בהסוכה גדולה וה' הנכבד יהיה כדוד' ואמר שנ' ישימם
 במנהיגים שהם סובלים לפוטאים וה' וביה דוד כאלהים ודיין ומנהיג אהםיהיה במלך ה' שאין להם
 קנאה ונסות הדום אלא סבלנים בעלי ענוה וז' סגריק הנביא להיות ג' כענו' המין הג' שהיהו בעלי הורה
 ואלמונה אמתיה אמר גדולה אמונה שבכבורה זכו ישראל לנבואה בג' ויאמנו בה' ובתקע עברו ומיד נאמר
 אז ישיר משה וכו' ר'ל שפרה עליהם רוח הקדש וכן אמר חסידות מנבואה לידו רוח הקדש שנ' אז דברת
 בחזק' ולסדיר ר'ל שהכית מדבר בחזק ומשמיע הנבואה לבני האדם למה שמתגלות בה מדה החסידות
 שהיא ידיעה כוונה הורה ולהנעת הנבואה צריך ב' הנלוים א' העזר אלהי שעוזר ומכין לקבל הנבואה שב'
 שויהי עזר על נבד' והב' שזהו היהר נבחר בהכנות הטבעיות ובשלמותיה מכל אישי המין וה' א' הדימותי
 בחור מעם' אשר נסיון לשאלה שהנעת הנבואה צריכה אל' ל' ימי הכנות ולזה גם שהיהו באומות חכמים
 ומוכני' לא תחול עליהם אם לא יהיו תחת עול ההורה וה' א' בחק שלא הפרס שכינה אלא בישראל אבל כבד
 במוא' בהם מגיד העהידות מנד החכמה המבטיחה חבהכונה ול' עשמים מצד שישמיע האל עליהם שפע על
 המדמה לבד ומשיגים העהידות ונראים כנבואים והם רחוקים מהם' כיו' הרב המורה בחלק השני

פרק חמשה ושלשים

השאלה הד' מה הן הכחות הנכסו' שישפע בהם השכע הנבואי
 והאמר שהרב חלק ב' פרק ל' הניח ב' כחות הכח הדברי והכח
 המדמה אומם שהמדמה הכרחי לנבואה שב' ל' כרד' נ' טענות לבאר ה' הא' מנינו אנשים נלמדים
 בכח הדברי ואינם יומנבאים וחף בכל טרסא אליו ואין זה רק מקעד' שלמות המדמה מנהג יגרהו' ב'
 שהנביא תמשיל הדומי בגשמי עיקבם בהולם ומרכיב הפוט' כמדורות דיאל' וכדור אכן' כל אלו מנפאת
 הדימוין ג' שהרב סובר שהמדלות והקולות הנבואי' לא ניתצו חוק לשכל אלא הענינים אבל הם נופעות
 הדמיון גם שהנבואה היחסה קתה ברשות וקתה בשמע בלם הם מהמדמה' אמנם כפי ינה
 שקבלנו מתכנינו האמתיים וכן הולדות מתכניות עם השכל ועם פטטי הנבואה והנעשים שכלו בה כל
 אלה הנכסטי' מנזר הרב הם ענינים זרים בחק הנבואה ולזו' שהשלימו בדעוה נקויה אל' ענינים שרשים
 לאמונה היינו מאריכו' בהודאת יתקיימות המדעה באלה הנכסטי' להרב המורה אבל דליו להחיק במדבר
 הנכבד אלהים שהתר דבר ואבאר הדעת הנכון לבד בדרוש הזה' דע כי הכחות הנכסיות המקבלות
 הנבואה ד' ב' חנונים והם הראות הנשמע' וב' פנימיים והם השכל והמדמה וזה מובאר בהשפסם הנכסיות
 הפרטיות שכלו בספרי הנבואה ולפעמים המנח נבואה שגשתמש בה הנביא בקתה אלו הכחות ולפעמים
 כמלם או רובם אה שגשתמש הנביא מוח' השמע לבד כמו שמואל שכל אליו קול מאלהי' וה' וקסם שעלי קולאו
 וזה קול בלאת היה קול חוק לשכל מוחם לא קול מדמה' שאם היה קול מדמה איך יגוהו שישיב דבר ה'
 כי שומע עבדך והישן אינו בבחירהו להשיב מה שיגורו עליו כהיותו בהקין' ועוד איך לא הכיר שמואל
 שהקול מדומה כי הקטן שבשנים יבדיל מקול הנשמע לקול המדומה' גראה שזה הקול היה בהקין ונשמע
 לאזני' ומכל זה אמו' ש' ויהי ויעיורו לא יע' אל הסנר התיכונה וכבר ה' היה אליו לאמר שוב ואמרת
 אל חזקיהו שזה קול מוחם הגיע לאזניו וקלא ספר הכתוב שנפל על הנביא הרדמה בחנר המלך ובעת השניה
 בא אליו הקול אלא שהאמת שהיה הקול קול מוחם נברא לשעתו דמיון הקולות שכלו בסני' והם שגשתמש
 הנביא מתחם הראות לבד הלא תראה בגדעון סג' אליו. מלך ה' ואמר אליו ה' עמך נבדור המיל וכו' אמר
 לך כבוקך והושעת את ישראל. נדעון והשיבו בכל דבר ודבר וחקיבו לבניו מנחה להיותו שלום מלך ה' יתברך
 כמ' ש' ויעם גדי עזים ואיכה קחם מנז' וס' לפניו לכל' וכשעלה המלך באם אמר וירא גדעון כי מלך
 ה' בבאהו הוא ויאמר אלה ה' אלהים בי ראייה' כו' אשר נראה שגלה גדעון המלך בהקין ודוכוה לו ומנז' ו
 ואשהו רואים שאלו מלך ה' והניסו לפניו נמחה' וכן יעקב באומ' כי איתתי אלהים בניס אל' פניס
 לאלהים כחך השכלי והתדע' באו אלהים בכחות הקצוניות השפע ולא בפנימיות וזו' שפירש

שחפרם אלו הענינים על שרש שהם בירדא הנבואה ומפעל המדמה ומקום הספור שלא יבול זה הפי'
 ד' חלום היכולת האלהי שבדור לגזור על יצוריו מפני ומכלכל דעות התורמים אשר נתגלו על פסטי אלה
 הדברים ואלו נבנת גם הנביא בכח הסכלי לבדו הוא כסידבר בענינים העיוניים והכוללים שהניגם
 בדרך הנבואה כמו בורא השניים וכו' לא ייעך כו' ובאופן מן יודד בשעלו מים כו' היש בקבלי הניגם
 מנשימים והדומים כי אלה הנבואות מסמיעים על הכח הסכלי אלה המושכלות מבלי שיצטרך אל הכח
 התלמידי ואם נשמתם הנביא תהיה המדמה לבדו ל' כהשגת המדמה שהביא הנביא זרייה והנה שני
 גשים יוצאות וכן מירכבות הסוס' הינצ'ים מבין ההרים שכל אלה ענינים שהם מכל לענין אחר והם מפעל
 הדמיון וכל הפעל לשכל ולדמיון וההשגה לדמיון לבד' אכן נשמתם הנביא תוכל אלו הכחות או רובם
 בנבואה המצא זה ינוכח במירכבה יחזק' וישעיהו וחבריה שסם ענינים נמשכים לראיה וענינים נמשכים
 לסיג' וענינים נמשכים למדמה ואין ספק שהמדמה מוכרח בנבואה להנשים הרומני לחולשת הכח הסכלי
 שבנביא אצל כ' שיתחם הנביא מהכח המדמה בהשגה עצמית לשפעת אליו בעצם והיא כשמשפיע עליו
 דברים שהם מושגים להשגת היודיה אבל שהניח שהכרח המדמה בנבואה הוא מבני שהיא מדמה המוכרח
 עמו איש או הנאך וכן מדמה הענינים המושגים מבלי שימצא חוץ לשכל כלל זה לא יוכלו הדעת התורני
 כי יש לנו להאמין שהנראה שהוא מנאך או איש שמיים רבות נמצא חוץ לשכל כמו שראיה בנדעון אולם
 הבחינה בזה היא בכחיות התעשה שאם הקריב קרבן ועשה נדי עזים ומצות אלה והמלאך נע בדברים
 ההם וכוננא בשאר המלאות איך יסכול השכל שיהיה התעשה ההוא בירדא הנבואה וכן ראוי שהדע
 שלפניו יבא השכל בירדא הנבואה תפעולת הדמיון שינצ'ים הרומני ולפעמים שהמושפע מהשכל' צורה
 מושגתה בפרטים בזמן ובמקום ואיש יודעים ואין הפרטיות וההשגתה בנבואה היא מפעל המדמה שהוא
 התקבל אלא הגות ית' השפיע הצורה הזאת בפרטים' דמיון קא' ואור' ראיתי והנה מצור וכו' לא שהשפיעו
 אלו מן השמים זאת המראה אלא הוא דמיון מורה שהשפיעו אליו שהוא המשל אליו והנה אלא המלאך
 במה אלה מדמה זו ההשגה ואחר ראיתי והנה כו' אבל לא הראה לו מורה מן השמים דמיון שהני שלפניו
 להשפיע היחל ההוא מן השמים' כמ' כה הראני ה' והנה כלובקין והנה יוצר גובאן וכוונא שזו ההשגה
 כמו שהיא מושפעת מאלו ית' במשל ההוא בענינו ומה שחמד' וביד הנביאים ארמה יסכול שהוא ית' משפיע
 הדמיונות ביד הנביאים באופן שהם תגלו בנות' לא בתקבל' ואם תקשה עלינו שהנבואה צריכה קשור
 בנבדלים ואם הנחנו שהנבואה לדמיה או לכחות המדומות מבלי שישתמש השכל איך נתחברו החיות
 הנשמות עם הנבדל בלי אמצעי כזה בחייד שיעולם בנבואות השפע העליון יגיעו לשכל ומשם נשפע לשאר
 כחות הנפש אבל כשהכח הסכלי מתקבל השפע ומוסיג ההשגה יצדק שיהיה נבואה שכלית אבל אם הכלית זה
 השפע הוא להגדה דברים נאותים לכח המדמה או קולות נאותות לסיג' כיון שההשגה היא לשאר הכחות
 בק' או אותה השגה ע' שהשפיע גם כי השכל לעולם הכרחי לקבלת השפע ולהגיעו לכח ההוא הפרטי ואם
 הקשה עלינו לומר איך איפשר שהשכל הנבדל יודע לשכל דבר מיוחד ופרטי אם לא מציא המדמה
 שהוא הכרחי בכל הנבואו' בכלל לומר המושכל שהוא כולל בערך הגות' כתב החכם כמו שראוי להשפיע
 הנבדל הוא בעצמה כוללת והתמיד מתקבלה פרטית' כן המושכל הוא כולל בכחיות הנבדל והמדמה עושה
 פרטי כפי הענין שבו מושפעת מחשבת הנביא וכמו שהרופא הבקי מיעד על החולה בב' הקדמות הכללית
 מושכלת שכל שהדפס שלו כוננ העכבר הוא מוסוכן למוות וא' פרטית מורגשת שזה החולה הדפס שלו כוננ
 העכבר כן הודעת העתיד כנביא הכח מההודעה הכללית על השכל ויהא הנפחד מן הענין הכללי אשר
 נבסע על התלמה היוחסת לאורו הכללי אשר נד' תיה הכרח המדמה בכל הנבואות' ליתר הדברים
 הכוללים' איננם היתה בזה שאלה המקורים מושגים שהדברים הכחייים והרצוניים א' אי שונבנו אלא
 הנבדל כי הנבדל ידעוהו כוללת' אכן דעת ההורה כי השג' נוצר בדברים הכחייים והרצוניים ומתקיים
 ומנביל הפרטי מן הכולל ואין צורך למדמה לזה כי היחיד האמיתי הוא תפאת הנבדל בהיותו חסן ואין זה
 יחוק ממשכו כי הוא יודע הפרטים וכל הליים כמ' ש' הגה בן גולד' לבית דוד יאשיהו שכו' וכן ית' ל'ם
 מופה הגה העלמה קרה ושאר המקורים יודעים שההגבלה וההגבלה תמלא הנבדל ונשיג' לשאלה' כי
 הכחות הנפשיים מתקבלים לנבואה הם ד' כמו שביארנו' והטענות שהביא הרב לכחיות שהמדמה
 מוכרח בנבואה יצדק בנבואה שנתחמם בה הכח המדמה' אבל שיהיה מוכרח בכל הנבואות זהו בלתי
 נחכים עם הנבואות כשאו בספרי הנבואה

השאלה ה' ראוי למקור אם בשימצאו אנשי כו' נשים בטבעם

הגוים בהרגל ומכונים עצמם למול עליהם השפע הנבואי אם
 בהכרח יחול עליהם השפע ההוא בין שהם מוכנים או איפסר שלא יבאלו שהם צריכין לרצון אלהי פרטי
 שיגזר שיחול עליהם השפע אמנם בהשפעת זה או' כי כבר חשבו קנה כי כמו שחש הדאות והר
 החוסים משינים כל האיפסר כפי טבעם בלי שילוח עליהם עזר פרטי לפעול פעולהם כן הכח השכלי להשיג
 מושכליו יספיק טבעו והנחתו להשיג כל האיפסר להשיג מבלי שיכטר אל זה עזר אלהי מחוץ וכבר הביאו
 דאיה לזה מנ"ט החכם בם השיג כי הנפש בעת השיג הרבה פעמי' בחלומ' צודקים הדברי העתידי'
 ליהיה ומגדולי החכמים פירשו שהנפשות האינסיניות כפיפדו והשיגו הנשיות והדברים שהתודים
 להיות יכירו חלק גדול אשר נרא' כפי אלה שהנפש בטבעה הוכל להשיג הדברים האלה מבלי שהצטרך לעזר
 מחוץ וזה אינו מהתימ' כי הב' בלתי מדברים ישיגו בעומד הדברים העתידי' להיות ומהקנים עצמם כמו
 שעושה הנולד אגרה בקנין מאכלה ומניחו מהה' הארץ מקום שלא יפסידוהו הנפש וכן הדגים קודם שיבאו
 קשערוה יכרמו מהתקומות אשר אין להם מחסה מהרעות ומהירו במקומות הראויים ויותר ראוי שהב' ת
 קמדר וכיר בדברים העתידי' הנאותים אליו כי הטבע לא יחמר מהנשים על האדם לזה אליו כל הענינים
 שהכרחיים לקיומו ולכן נכלול שהנבואה הכרחי לנו בדרך טבע' והמורה סובר שהראוי לנבואה ומכין
 עצמו אליה בהכרחי יתבא שבה' וזהו אנלי בדמות הנפלאות בלן ונמשך במנהגם שהענין הטבעי הוא כל
 מני שראוי לפי בריותיו והנלמד לפי גדולו שיתבא' ומפני שחל ברוד בן נדיה שהיה מכין עצמו ולא יבא
 פי' הכהוב שאמר וזהה הבקש גדולות אל הבקש ואיפסר לנו לומר שזהו באורו שהנבואה במק ברוד בן
 נדיה גדולות ר"ל שלא היה מכין לנבואה אבל דעת התורה הנכונה שגם שהיה הגוף שמשכך לא יבא
 בטבע אלא ברצון אלהי פרטי שיעזרו וזהו אינו כדמות הנפלאים אלא הוא מחוייב מצד השכל מפני כי
 ההשגה שנק' בין החוקרים נבואה אינה צריכה עזר אלהי פרטי רק נמשכה אשר הרצון הכללי כמו שביארנו
 אבל הנבואה התוריית שהוא ית' מגלה הסודות לנביאים כמ"ט כי אם נלה סודו וכו' זה צריך שיהיה אדם
 בבקר מאלו ית' ולא תספיק ההכנה לבד להיותו נביא אם לא שילוח אליו עזר ורצון אלהי פרטי וזו' ידמיה
 הנביא הגני גם שבות אלהי יעקב ואת' ויצא מהם הורה ואת' והיה אדיריו מיננו כו' הרצון דעה להורו' שמהנלו'
 הנבואה הוא יסובת האומה על הארץ ובנין הבית כי אז יהיו בהקט' וגזר כי גם שימצאו מוכנים לנבואה
 לא תספיק ההכנה לבדה להיותם נביאים אם לא בעזר האלהי זה' איהיה אדיריו מיננו ומנוסלו מקדבו יא
 שהאדיר שהוא הנביא והמושל שהוא המלך בהכרח שיהיה מבני ישראל כמ' ש בהורה בבניא ובמלך מקרב
 אחר כו' ואתר שהוא ית' יקריבם שהוא יודע העלמות לב' זה' וה' הקרבתי וכן הם עצמם יגשו לו' כי
 הדומה יקרב לדומה ואתר כי מני הוא ערב אל לבו לגשת אליו דעה לא תחשוב בעצמך שתספיק הצורה
 האנושית לבדה גם שהיה מוכנה בתכליה לגשת אליו ית' מעצמה אם לא כאשר הוא ית' יקריבנו בסיוע
 אלהי ורצון פרטי ולכ' א' רוח קדש' אל הקח ימני שנראה שרוח הקדש היא מהנה נהוגה מיננו ית' וכבר
 פ"ג העירונו כזה על כהו' אשרי הבחר והקרב כו' הרצון שים אנשים שהוא ית' קרבים ובחרם באהרן הכהן
 פ"ל שקרבו למעלת הכהונה ובחרו להשרות בו השפע הנבואי אברהם בחר בו ולא קרבו שהוא מעצמו
 הקיר בורחו ולכן לא קרבו רק בחרו והשפע בו שפע נבואי ונבוא' אשר נראה כי הנבואה התורית צריכה
 רצון אלהי פרטי להשרות כזה האיש ולא באחר כי היא מנוסלת מהנבואה המחקית' ולכן צריכה לנביא
 שיהיה נבדדים וסובלים את העם ושאר תכונות לא ישיגם אלא הוא ית' לבדו וכמו שצדקמות העולם וחדשו
 יש דעת גור עולם כמנהגו והג' לא ולא יכור ולכן לו יחס עם רצון האל בן נבואה ליה' את הדעה שתספיק
 אשר הטבע לא אחרדו ית' וכמו שצדקמו' העול' וחדשו יס' דעת הפני' לזה בן נבואה יס' דעה טוב' שמשפיע
 פוא ית' בברוך יגדור אף על פהאים וצמי' ארץ וכמו שצדקמו' העולם יש דעת אכלטון גזר שהקון הנבואים
 בנשיבים אשר רצון האל אבל המצאה המדוי' בן היה לא הר' ולא יסוד' בן נבואה לא החול בלי הכנה במקבל'
 שכבר הזכירם הרב ג' אלן פרק ל"ב ות' ששהרה הנבואה במקבל' המוכן בהכרח זה שקר אלא נמשך אשר
 הרצון האלהי אשר כמו שהקן העולם כאשר דעה בן יהקן הנביא כאשר ידעה וגשיב לשאלה כי גם שקודם
 שגברא העולם לא הביא הוא ית' אל ההכנה אלא מההעדר המצוי הים עם כל זה אשר הנבואה כל הדברים
 גמשים כפי המדור הטבעי ולזה הבלתי מוכנים לא יבאלו כפי האמת אלא להוראת שעה והמוכנים יבאלו
 באשר יגזרו הרצון האלהי כי אין הנבואה דומה למונשים הטבעיים הגמשים לבחות הנפשויות אלא היא

פרק שבעה ושלשים

מתנה אלהית נותן אותה למי שהוא יותר מוכן אליה לקבוצ העם כפי מתכונתו ית' •
השאלה השמית ראוי לחקור אם הנבואה היא קנין בנפש
הנבוא ר"ל שהיא הכונה בקבוצה אשר בקלו' יוכל להכבד
כשירצה דמיון המלאכה שהיא קנין והכונה בנפש האומן לעשות היגאלכה היא בקלות' אמנם
בהשנות זה אומר כבר מסבוא אנשים כי אין ראוי לומר שהנבואה היא קנין בנפש הנביא מפני שבעלי
הקנינים הם אינם מוכרחים מהקנינים הם אבל הנבואה הרבה פעמים מוכרחת לאיש שיבא בלי רצון
אם כן אינה פעולה נמשכת מקנין אבל כפי דעהם יותר ידמה להפעלויות כמו הפחד והביישן שהן מקבלת
אלו ההפעלויות בהכרח ובלי רצון וכן כתב החכם החמלה פעולות הנפש הם ה' - כחות קנינים הפעלויות
והנבואה אינה בנפש הנבוא כמו הכחות כי כבר ביארנו שהכחות הם הפעולות טבעיות בנפש והנבואה אינה
דבר טבעי וכן לא יהוחר האיש שכתותיו חזקות ביותר טוב או רע מהאיש שכתותיו חלשות כי בדברים
שהטבע שבהם לא יסובח ולא יגונה שג' שהנבואה אינה בנפש בערך הכחות וכן אינה בערך ההפעלויות
כי ההפעלויות הם דממים מנוגשים לכחות הנשמיים כמו התאווה והכעס שיהפעלו מהדברים המנוגדים
אותם גם שהכל עוזר בהפך ההפעלות וכן ההפעלויות פעמים רבות מנוגים האדם מעשות המעשים
הישרים אכן הנבואה היא רחום בכל מקדרה האדם לפעולות טובות שג' מזה שאין ראוי ליסרה אל הנפש
כמו שאנו מייחסים ההפעלויות - ולכן נקוב לשאלה כי הנבואה בעצם תמשך לכח השכלי מהנפש והנפש
התפעל כשיגיע הנבואה אליה ולפעמים זו הנבואה היא כל כך חזקה שמינה נפש הנביא ומקנה לה קנין
שקלות יוכל להתבודד ושהגיע הנבואה אליו ולפעמים לפחותה השפע הנגיע נפש הנביא גם שהיהוד
אין לו ההחלה בנפש להבא בקלות וזו היא סבה להחלף מדרגות הנביאים ולזה נאמר שכבר אפסר שהיהוד
הנבואה קנין בנפש הנביא כמו שהראה באלוים שהיה חודש ועבר אליהו לפניו והסליך אדרתו עליו ומצד
השפע הרב שהלבישהו הגעת האדרת עזב הבקר ורץ אחרי אליהו ויאמר חסקה נא לאבי ולאמי ולאכה
אחריו רוצה לומר שלא היה יכול אליהם להפריד מאליהו לרבויו השפע שהשפיע עליו עד ששאל ממנו רשות
ללכת לנשק לאביו ואמו וכן בדברים מהנביאים היה להם הנבואה קנין בנפש באופן שבקלות משיגים
הנבואה הלא חלית תל' קחו לי מנגן כו' שגראה שהנבואה היא קנין בנפש רוצה לומר שיש נביאים שמשפ
השפע הנגיע להם הגפכות שלהם יונכות להכבא כאשר יפרישו עצמם מהמכורסמות ולזה כתב הרב
המודה והנה יש מי שיבדוק אליו הברק פעם אחר פעם בנעטו הפרס ביניהם כאלו הוא באור הדיד וזו
מדרגת גדול הנביאים שגא' בו כי קרן עור פניו הכונה בקירון כפי המורה שיש לו קנין בנפש הדבק
בעליונים כל זמן שירצה כי הפנים נאמרים על השכל כי הם בעצמות האדם והן לעולם מאירות רוצה לומר
שכל בפעל ויש נביאים שיהיה בין ברק וברק הפרס רב והיא מדרגת רוב הנביאים שגראה שדעת הרב
שכפי רבוי השפע והיות נפש הנביא מוכנת לקחת תהן הכין הנפש באופן שבקלות הוכל להנבא והקנתם לא
זוה דומה למי שיש לו חכמה שלפעמים הוא כל כך מתוכנת בנפשו שיהוחר בקנין ולפעמים לא איננם
לדעת מי שיחשוב שהנבואה שהיא ית' משפיע בנביאים הוא דבר נסוי למעלה מהטבע בזה איפס' שיספיקן
ההכנות הטבעיות והרגלויות להשיג זו המעלה האלהית ויגורו שאינו קנין בנפש כי הקנינים הן בכח הנפש
אכן הנבואה היא בכח הנותן לא בכח המקבל אמרו כי העיון והחקירה השכלית לוקחים הידיעות
מנד הקום והשפע הנבואתי תקנת הידיעות מעולם המלאכים עד שאלה האנשים הפלגו
לומר שלא די שאלה ההכנות אינן עוזרות אבל אולי שהם סבות מונעות ההשגה היא ואמרו שהנבואה
דומה לכל שמהירחק מרודפיו ורודף לבורחים ממנה וכמו שאמרו בכבודו והשררה וכן הנבואה וכבר
דלית ימנה רבינו עליו השלום כמה הפניו שלא ללכת בשליחות' וכן ידמיה עליו השלום אמר
היה לא ידעתי דבר ועמום לא נבוא אנכי ועם כל זה הגיעו אליה וכדרך בן מדיה שההדל להגיע אליה ולא
השיג אשר כפי אלה גם שהשפע הנבואתי הכין הנפש בהשגחה עם כל זה כיון שאין זה השפע טבעי לנפש
לא ינדק לומר שהנבואה קנין בנפש אכן הדעת יהוחר נכון בזה שהנבואה המחזקת היא טבעית
בנפש והנבואה התורנית אינה טבעית להנעה אבל אחר שהגיע בנפש האדם המוכן בעצמות
ובמדות ובאמונות הרחום הנפש באופן שיהיה יותר קרובה ומתוכנת לקבלת השפע יהוא פעם אחרת
מתה שהיתה בראשונה

וינדק

וידעה בזה שיש לו קנין או ענין לקבלת הנבואה ויהי מזה שיש באלה אשר לו אלה הכנות **א** כל זמן שלא
 הגיע אליו השפע הנבואי ו'ה' ו' יונרי מבטן לעבד לו הרצון כי היה נוכח ומהפסן לקיות עובד ופסיל ואמר
 שההכליות מהנבואה לשוכב האומה אליו שיסובו מ'ועשיהם הרעים ו'ה' לשוכב אליו ויבא באלו שיהיה לא
 יקרהו יין העולם ו'ה' ו' ישראל לא יחסר מג'ו' אסף חסידים ואמר שכשפע הבאה אליו כבדו ה' הדבה כיון
 שלא היה ב' כ' מוכן לנבואה וכלה אליו סודות השפע והחלקות אכן בהגעה השפע נהקו מורה לכבוד ונשמה
 לא בארה בו לא שהיא ית' עזרו ו'ה' וחלה היה עזי ר'ל השנינו בי וחקו לכבי באופן שלא היה בהשמות
 השפע עליו ומפני שהיה היה תפחד אליו יחול השפע פעם שנית עליו ויהיה כזו הסכנה בלה אליו יה' כי
 הסכנה היא בפעם הראשונה מפני שהנסת וכשפעת ובעדרת מהשנים השיגה בלחות אבל אחר היותה הנהיגה
 בזה הוא דבר קל לקבל הנבואה וה' ו' ואמר נקל מהיות לי עבד ושיעור הכות' אחר שקיית לי עבד וקבלתי
 הנבואה פעם ה' בקלות הבח לך פעמי' אחרים שנר' מזה שהנבוא אחר הגיעה בנפש הנביא לפעמי' היא בקנין
 ולפעמי' לא אבל הפניות כל הקבני שסתקבל הנפש השפע פעם א' יביאה אותה להפנת נבואו אחרו בקלות
 השאלה ה' דלוי לחקור מי הוא המספיע בנבואה ר'ל מי הוא

פרק שמיני וישראלים

הסכה קרובה לזו ההשפעה אם הוא ית' שהוא ראשון הנבואים
 או שכל המועל הנק' שרו של עולם שהוא אחרון הנבדלים או הוא מהנבדלים האמצעיים • שנית דלוי לדעת
 אם לעולם המספיע הוא א' או מספיעים רבים כפי ח'וף ההשנות שמוצגו שלפעמים יבאר שהמספיע הוא
 ית' כה הראוני' ולפעמים מלאך כאו' ויקרא אליו ומלאך ה' וכן 'לפעמים איש כאו' וכהה איש עומד לנגדי
 בהשוכה שאלה זו נקראו ג' דעות • הדעת הא' דעת הרב המורה שגור שהשכל התהוה

אמנם

הנקר • שכל המועל הוא שבה קרובה ומספיע בעצם הנבואה לנביאים וישתמו המספיעים
 בשניות לקבת הדמוין שלפעמים מניירים כנורה איש ולפעמים כנורת מלאך אבל הם כלם יודו על השכל
 התהוה נבכה זה הדעת מפני שגם האדם קרובה בטבע לעבד שכל המועל שנקרא לדעה הרב אישים
 ודעה הרב שאם • ייוחס זה השפע לשלה ככפי הנבואה הנה הוא כמו סנה רחוקה שכבר כתב הרב שכל
 הדברים ויחפלו ל'ית' שהוא מועל אותם אבל ההבנה השכלית היא לדעה בראיה פועל הוא סנה קרובה
 ואיזה פועל הוא סנה רחוקה ולהיות סברתו שהשכל המועל הוא סנה קרובה לזאת ההשפעה דלוי הדעת
 שאינו כמו ככלי שהוא הנאי להמנחה כל הדברים התלוצכותיים כי בכלים און דבר בפועל אבל בשכל
 הפועל נמצאו בו בפועל ובעצם כל הדברים שהוא מספיע בשכל האדם כי ענינוהו הוא סודר המושכל
 הבדל הבולל לכל הנמצאים השכליים • דלוי לזה האופן התלוצכותיים שהוא נורף שהוא מנייר בשכלו ויוד
 פלגי אשר מוצג הנדוי הוא מוציא כל הצורות הפרטיות ששוללים ומתו בזה וככסף כן השכל המועל
 בידיעה אחר כללית ידע ויבדיר כל צמצות העולם השכל וימסיע אותם בנפש הנביא • והבחי' ב' כ' שדעת
 הרב גזה השכל המועל אינו מדוכק בהכנה אחר בזה האופן שיהיה השכל המועל מספיע מנד ומהיג מנד
 בדעה ז' רס' ד' אלה הסי' הוא המספיע באמצעות השכל המועל כיון שבאינו • זהו דעת הרב ואמר
 נמשכו הרבה מהחכמים • ולפי דעהו נכרי שהשית מספיע הדוח הנבואי ע' אמצעי שהוא השכל המועל
 ויהא הסכה הקרובה כנבואה ונשי' כמו כה רחוקה כיון כשאר ההשפעות • הדעת השני דעת הרב
 הנציני שמשב שהסכה הראשונה ית' הוא הסכה בזאת ההשפעה והוא מספיע בעצם הנבואה לנביאים
 כמה שאמר התבטח אני מאברהם (כן אמר כי אם גלה סודו אל עבדיו הנביאים והסוד הוא ענין נעלם
 יוציעו האדם לאוקו בו בלבד שאם ידעו שלמי אינו סוד ודעתו ח'ל שהמלאכים הגזורים בנביאים הם
 מנותניו ו'ה' ואולם און מענינותו • והביא רמיה מאברהם שאמר בו ויקרא מלאך ה' אל אברהם ובאר מיד
 שזה המלאך הוא האל ית' עצמו כמו שאמר בי נשבעתי נאם ה' וכן אמר במשה וירא מלאך ה' אליו בלכת
 אש ובאר מיד שבו השית ענינו כמ' שאנכי האל אלהי אביך א' כ' דעתו שהאל ית' זה המלאכים המספיעים
 הנבואה כלם ענינות אחד נשאו ית' סכה קרובה בהשפעת הנבואה לנביאים והיא פשוטה מיוחדת לו לנדן
 הדעת השלי' הוא דעה אמצעי בין כ' דעות אלו והוא שהסכה הראשונה ית' שמו היא סנה קרובה
 בהשפעת השפע לנבוא אבל לפעמים יהיה הוא ית' המניע לנביא הידיעה והשפע הזה באמצעות מלאך
 שלוח מאלו ית' להודעת זה הדבר לנביא • וכן שזה המלאך אינו אחר לבד אלא הם שכלים רבים ושתמם
 השית ויהם כמו שירכה לפעמים מזה ולפעמים מזה' אמנם כביאור אלה הדעות דלוי שדע שהרב
 המורה מתיק לעולם כשראי הפילוסופים ואינו רוצה להרום מהם דבר כלל ומצער ענינו למרס כתובי

הענין כי בלתי קובעין עם הקדשין הים וכן כי הקדש ענינים דכרין ודוקים כמו בהנשואים ודוקים
השניה לא מנציח רחוקי נאסוב שרשי הביטוי נודקיה בכל הענינים אבל הוא בהפך מהאדם נאסוב
לקדש כיון שזה עוקרים האריות המפורסמות כהנבנים והמקדיש את עם הסכל הדומי ואינם חולקות
עם העופות האחרים וקדש הרב בבבואה ההרדית על הפנים בלתי מוכתרים כפי החקירה ובלתי מסבוכים
אם הכתובים וזמני שהביטוי לא יתקבל זה הנבואה
שכח סבה דחוקה להיות הסכסכות והענינים המקדשים ולנמסרם בפתיחת בלדש ודונם וזאת כלם
שהסכל המועיל הוא סבה ענינית לבבואה כמו שהיא סבה בהשפעת הדורות הטבעיות ונסתאמר בנדש
הנבואה שהוא שפע שופע מתלוי ית' אשר נובל לחשוב שהוא ית' סבה קרובה וזו נלה סבחה בפיק
אחרון סבבואה שאמר שכל דבר מודש א' א' נלהו סבה קרובה שהמסרה ולסבה היא סבה על פניו
לסבה הראשונה לכל דבר שהוא רצון הכה' וכסבסו עמו הר' לבג שזה הוא נור שהסכל המועיל הוא
הסבה הקרובה והוא ית' סבה רחוקה ואין ספק אבל אליו הדבריה רחוקים מהסבה הנבואית וזאת
דעה הנחמני נדק כמה שהניח שהסכל ית' הוא סבה קרובה אבל סבה הנבואית והנבואית
בנבואים הם מודוניו והבדל של סבחה קרוב אבל כמו פשוטו הכתובים וחבריהם ההנהגה יש שמהו תחתיהם
לו יתברך ויש שמהו יתקן על הארץ ומדרכי ההורה של נאסף עם העבד לאמר והעופה בן מלכאל
הדעות ולא שהשמו חסכונית אחריות מאלה הדרכים וכל שכן בפנולס האחריות וזאת אכסופו על
הדעה והסבר הכונה והיא האחריות והיא גרשת על ג' ארסוף והאסוף שששטית סבה הדיוטה
בשפע הנבואי והאינה הסכל האחרון וכן לזה ר' דעות א' קוטב המושגים שהדיוטו לנבואים נהם ענינים
מסודרים ונבדדו השמיעים וקצתם הפכים למסודרים מהגורמים ויהם ענינים פרטיים שאין מכל להם
לסכל המועיל אלא בחים תפלה המשיגס הבולט שיוכל להיות משגש פרטי כאשר יצאה הוא הית' וזאת
ב' כי הנבואה הוא ופלה המלאך באברהם בבעה העקרה אחר פ' המלאך כי נבשעהו נאום ה' שר'
שהיה מלחו והוא ית' סבה בעצם הנהגת הנבואה ביון שהוא בעצמו של המלאך דמיון ליה מלך פטר וזה
קנלה סודרתו לא' תסרים באינעוהו המלך לא נאמר שהמסרה מנלה אלה הדברים שהוא בידרתי'
כלנו אלא משהו ליתר שלמו וכן הוא ית' בערך נשרתו ר' א' הג' אלה המלאכים הם סבה בעצם בזה
הענין כי תיב סבחה אלה המשיגים על השעולה הטבעית הם בעצמם יתנו הסבר והעולם וזה סקר
סבחה לבדו משיג' וישגים אחר כי עין הפליטה כי אלה הפלם ליתם כחשבו וכל הנבואות הכלהם
לסדר פעולה האדם בכחית הסבר והעולם אם בן אמן הנלאכים משפיעים הנבואות רק הוא ית' בעצם
השגם הב' שלפתיים הוא ית' ניעש זה השפע ע' א' מתלכין וזהו מבורך כיון שניצו הנבואות שהנלאכי'
הם המדברים לנבואים וא' ית' הגה אכני סולח המלאך לפניך ואמר ויען המלאך הדבור כי ואמר זה אני נבוא
פמוד וינלאך דבר ביוסכל תיב סבחה ידבר עם האדם על מלאך בני הדרכים שהם ממוסרים בתכלית
החלוק כסכל הענין והסתון דריגן אונעו לדבקה ולהשפעת השפיעות גדול אל הקודש והשגם הב'
זה המלאך המדבר לנבואים יתנו אחד לבד אבל הם הכוס לפעמים ישתמש מזה ולפעמים מזה ר' איה לזה
או ז' גדול ית' סבה במלאך משהו אחר בגברואל דלנו במנאלל כתוב ויען אלי אחר מן השמים ואלו נכד
בדריגה כתוב והוא גברואל אחר ר' איה ביקום מועף בעוף הדיוט גדול הנבוא שיקבל השפע באינעוהו
מיחאל מהחלק באינעוהו גברואל שר' שהמלאכים הניענים השפע לנבואים סדרים ולהיות זה הדבר
מבורך כה' ר' יהוד' הלוי בסלוק קדושת ית' אלה הב' ענינים הקולאכים השפע לנבואים וכן שהו ית' סבה
בעצם לשפע הנבואי אם ה' אחר ה' בבואה שם כבוד מלכותו ל' ששכנחה לראת' בסס' צבאות ה'
העורה על המלוכה אבל בספק ה' אחר הוא מורה על כאלהו ואמר המון אלהותך לא יאמר ל' שהיון
הנבואות הם בלתי נכנסים השת המון והשעור כי הם בלתי בעל תכלית ואם שרם שלוקים במדרגת הכלי
והשם בעצם השפע לנבואים אחר קברו נחלקן ברשעו ויעשו ואלו ברשעו הדיוט שהיה סבה קרובה
בשפע הנבואי והמלאך הוא בידרתי הכלי והאנעוהו להניע השפע אל הנבואים וזהו שאר ג' סבה דברים
מוח' התורה והנה ג' אנשים נבכים עלינו וקבלו ז' שאין המלאך אחד עושה שתי שליחיות ולזה סאל יעקב
למלאך מה שוק וא' סהו סרו של עמו ואם היה האנעוהו תמיד אחד מה צורך למלאך מה שוק וכן אחר
המלאך הגדול איה נראה שם דברים וביאר שהגדול אותו והכרבו על העברים על יד שר' שאינם שיהכרבו
ע' אחרים ונסיב לשאלה שהיה משפיע הנבורה כמו סבה קרובה ולפעמים הוא משפיע על יד

פרק ארבעים

השאלה הט' באיזה מצב עומד הנביא כשנביע אליו השפע הנבואי אם בחלום אם בהקיץ וזונו' כפי מה שראתה מהכתובים וזה הפסוק החבני' פ"ג כי השפע המגיע לנביאים פעם בחלום פעם בהקיץ אבל ההחלפו החכמים האחרונים אם הנביא שהגיע לו הנבואה בהקיץ אמר ל' להשיג עצמות הנבואה בהקיץ שקנה חושבים כיון שהנביאים חוץ וזמר' ע' מהמשנים בנבואתם מהכח התדמיה וזה הכח התגברותו בעת השינה מחייב לטעות כי השנה הדברים הנבואיים לעולם בא להם בעת השינה' ואף כי בעת הגעת השפע היה הנביא בהקיץ מיד כשחל השפע הוא לנבואה הכחות הנשמיות שב חלום וההשנה כלה היתה בחלום לא בהקיץ' וקנה המפרשים פרשו שזה דעת התורה כמו שאמר אם יהיה נביאכם ה' במראה אליו אהודע בחלום אדבר' קודענו כי הנבואה היא שלימו' בא בחלום או במראה ומראה נגזר מן דאה והוא שהגיע לבח התדמיה משלמות השכל הפועל עד שיראה הדבר כאלו הוא ממש וענין זה הביאו הפלוסוף בספר החוש והמוח' וממשך אחריו הרב ורבים מהאחרונים והוא שהרבה פעמים אין בכלל דבר מחוץ לא אדם מדבר' ולא עוף מרחי והתדמיה נמשך אותם וזמם נעתק אל הכח השומר ומהאומר אל המשוה' ולהיות המשוה שם החושים התגוננים שאינם הם כמו שנתנים מחוץ וענינו כמו ראות ואינו כן במציאות וזה אי אפשר להיות בשלמות אם לא בעת השינה להתגברות התדמיה וזה אמרו במראה אליו אהודע בחלום אדבר בו רוצה לומר שהנביאים לפעמים משנים עמיו הנבואה באמצעו דברי התנעוים לבח הראות ולפעמים באמצעו' הדבור המגיע לאוזן והכל כשינה אלן שבמראה הגיע השפע בהקיץ והנבואה עצמה בחלום ובחלום מגיע הכל בחלום השפע והנבואה' ודעה החכם הרבובני כי תדרגת יוהר גדולה כשכחה הנבואה בחלום בלא מנהיגותה היה כאשר התחלף הגעה אל השנה והסבה בזה כי כשהגיע בהקיץ יתלחו החיות מאד כי אינם יכולים לסבול השפע הנבואי ולמולאשה נשחקע' ושב חלום כמו שנתנה האים באשר ישתדל לסבול ממש כבד יותר ונחשו לא יוכל אחר כך לסבול ממש קל כבתחלה ובכן הנביא שהגיע אליו הנבואה בהקיץ ומרש בכח התדמיה לקבלה ולא יוכל עד שיתגבר בשינה לא ישיג בשינה זו מה שהיה בכחן להשיג אם היתה הגעת הנבואה בחלום כי אז התדמיה כחזקתו ונבחרתו אשר יכלול בזה שהשפע מגיע בהקיץ או בישן' אבל השתמשות הנבואה אינה חלף בעת השינה' איננו' מה שנאמר בזה כפי המושג מכתובי הנבואה ומאמרי ח"ל שהנבואה הגיע לנביא בחלום ובהקיץ כמו שהגעה היא בעת היקיצה כן ההשתמשות וההשנה היא בהקיץ כמו שהוכחנו מנדעון השופט ומשמואל הנביא' ואחרים שזה דאה וזה שמע בהקיץ הענינים הנבואיים הם אבל מפני שאלה המהפלאים חושבים שכל אליו הדברים מופעלות הכח התדמיה ואין שם מלאך ולא אים חוץ לשכל לזה נגזר שהשתמשות היא בעת השינה כמו שאמרנו אבל אמרו מהשינים עמיהם בקנה הנבואות שהענינים הנזכרים שם הם נדומים ואינם נובאים חוץ לשכל הן עצמם כי הם משל ודמיון לדבר אחר אבל הרבה מהנבואות הם נמשכות חוץ לשכל והדברים הם ק' נראין ושמעיים בפעל לנביאים' ולהכחין מהות הדברים הנדומים והדברים הנבואיים בפועל' צריך שתדע כשהנבואה עצמה תגלה שהדבר ההוא נמשך אז הוא בפעל ולא דמיון תדמיה' כמו כה הראינו והנה כלוב קיץ אשר יש הכדל בין זה המלאך למלאך ראייה מנורה זה וכו' כמו שביארנו' וכן בכל נבואה איש בה מעשה כגון אברהם בעת הכשורה שרץ אל הבקר ולקח תמלה וכו' וכן מנחם נעזר נח וכו' וכיוצא שבהשאים מוכן בטבעו לקבלה הנבואה על גו השפע ומשיג הדברים הכרחיים בהנלחת האדם וכאשר הוא כלהי מוכן לזה חל עליו השפע על התדמיה באמצעות השכל' ומשיג הדברים העתידיים להיות בעולם כדניאל בספרים שראה ואם אינו כל כך מוכן נגלים אליו המלאכים במלבושיהם ומחשיבים בהם אנשים' ולפעמים שומעים קולם ואין רואים פניהם' ואלו הם תדרגות יותר קטנות הקורין גלוי עינים ופקיחת אנשים'

ונסוב לשאלה שהנביא יגיע אליו בהקץ ומצד הבהלה והפחד נסתקע ושם חלוט כמו אברהם אבינו במעמד בין הצדדים וזכריה הנביא שהעירו המלך בסוף הנבואה באיש יעור ומסירתו אצל אל הנביא הנבואה בלילה וזכריהו להקנינו בזמן ההסגה וכו' דבר קשה גם שבכך נמצאו בסופה הנבואה ספורים מעשים במי הפרסום על איסרות זה הענין

פרק אחד וארבעים

השאלה הראשונה צריכה להיענות הנבואות לנביאים בנביא הנבואה מהכתובים אינם הרב פייש שבאש בא' מהכבוד צדקה וכו' נבואה שבא' בא' נבואה הד' נזורה היא נבואה ואם בא נבואה אחרת אינה נבואה כלל ולא האיש הנבואה נמצא בענינו אלא שבא הערה מזה ה' לאיש הקהל כי כמו שפיכס ה' שיהנוגע איש אחד להציל איש אחד או להמיתו בין מן שבכ מדום ענינים בחלוט לילה לנפשות שהם בלתי מוכנים כדי להציל מיד הנדיקים והינה נבואה כלל חנינם הצורות הנבואות הד' אליו ה' הנזורה ה' על ההיכרות שיש הדבור היה מומלך בחלוט או בתורה כנ"ס וירא אליו מלך ה' בתלבוש הלילה ישקו זרע ב' אף שהדבור הוא מלך ופניו הנביא היה בעת השינה' הנזורה ה' שבכ דברי המלך לנביא ולא יצא המושג שעומת הנביא פתח ויאמר אליהם ליעקב קום עלה וכו' וכן ויקרא מלך ה' את אברהם שניה וכו' הנזורה ה' שלח יצחק מלך כלל אבל יצא המחיר לזוהר הדבור הנבואה וזכריה הנבואה הנבואה כזוהר הדבור ה' אל אברהם במחזה וכו' הנזורה הד' שזכר מאמר ממשע שהשם דבר אליו או אמר אליו עמה זה יובלי זרעו מלך ולא נראה ולא שלום באף ויאמר ה' אל אברהם לך כו' וכמה כהונן באלה הד' נזורה שדבר הרב כלם הם בכחית ההשקפה צדקה מנב הנבואה כשהבא אליו הנבואה וכפי האותיות אליו נראה הדברים בצדקות הנבואה כי צדקות הדברים הם עצמותם ולא הנהגה והסבה הכוללת אינה נכנסת במהות הדבור אבל הוא הכרחי להשגתו וזוהר הדבור הוא ולכן נאמר כי צדקות הנבואה האמתיות הם כן וה' נבואות כפי הפעם שהיא צדקה הנבואה וכפי האמר הבא נבואה הקהל וכפי המושג בנבואה ה' צדקות הנזורה ה' שהפעם הנבואה כלל בענינים השכליים שדברך השכל התפתח עם העליון והמיון מזהו זה ענינים הכרחיים הנבואה אברהם שבת דבר כזה בנבואה נקד יד ה' אורח ה' הנזורה ה' שאלה כהננה היא חיות ואובדים חסידים וכוונת בנקד' נראות אליהם פיורה שזו הנבואה יצבה בה הכח הנקדה על השכלי ולכן נראה אלן המראות שהן משל לענינים אחרים הנזורה ה' שמוע קול מדבר וכבר פירשנו כי הקול לשמים הוא קול במתעשר ולפעמים הוא קול נכנס וכן בנראים ואלו הד' נזורות ה' באו ודיו על פני חלקו ישמור ולא אכיר כו' זאת אמר רוח על פני יצחק על דבקותו קרופני מהשכל היה קול עם העליון וזו היא הקושרה עשרה בבשר כי הכחות הגשמיות נחלשו כשהידבק זה הקול מהדקות והלכה נראה ולא אכיר מראה כי הנלכס לנגד עיני שזהו על הנראות האלהיות לשלוחיה אמר דממה יקול אסתע ובן דתי אלו ה' נזורות במעשה הר סיני באונו הן הראות ה' אליהו את כבודו וזהו גלגלו וזה קולו וכו' כבודו הוא ההדבקות השכלי גדלו הם המראות מקולות וברקים וזה קולו הוא הקול הנשמע בדברות פתוח לוהיות נגיש לשאלות נזורות הנבואות ה' אלה ענינים אלהיים או נקודות או חסידים אכן פתיחת המשפט ונליה הדברים והכרונם לנבואה זה נכנס במדרשות הנבואה כמו שחבאל בע' ה' השאלה היא בזה הדבר רוח הקודש מה הנבואה אם במושגים אם בענין השפע או בכחית התקבלים שהם מתחלפים זה גזרה ואמר ראשון מזה הנזורה ה' עשה היה לעולם מלובם בקול הקודש אכן ראוי שיערע שהנביא שני ל' איש יש הדבר בין נבואה לרוח הקודש כי השם אצלנו פי הנבואה הכלית שהנהגה בדברים העתידים ומי שאינו ואיש העתידות אינו אצלו נביא והנזורים ברוח הקודש אינם מקינים העתידות אלא דברי שם וזוהרה ומכונה והנהגה וזהו לרעהו לא יוכלו כשם נביאים אינם קרבן חקלאי כללם בכלל נביאים מנד שמודם בהם השכלה פתאומית כדרי נביאים וההבדל כי הנביא הוא שמוח לקויות את העם ולא כשם נבואתו חייב מיתה והמדברים ברוח הקודש אינם שלוחים אמנם הרב המורה הרחיב בזה הדבור כיותר והנהג' מוכריו אמר העין הדק שרוח הקודש נכדל מהנבואה כו' ענינים כי בנבואה

פרק שנים וארבעים

השאלה הראשונה צריכה להיענות הנבואות לנביאים בנביא הנבואה מהכתובים אינם הרב פייש שבאש בא' מהכבוד צדקה וכו' נבואה שבא' בא' נבואה הד' נזורה היא נבואה ואם בא נבואה אחרת אינה נבואה כלל ולא האיש הנבואה נמצא בענינו אלא שבא הערה מזה ה' לאיש הקהל כי כמו שפיכס ה' שיהנוגע איש אחד להציל איש אחד או להמיתו בין מן שבכ מדום ענינים בחלוט לילה לנפשות שהם בלתי מוכנים כדי להציל מיד הנדיקים והינה נבואה כלל חנינם הצורות הנבואות הד' אליו ה' הנזורה ה' על ההיכרות שיש הדבור היה מומלך בחלוט או בתורה כנ"ס וירא אליו מלך ה' בתלבוש הלילה ישקו זרע ב' אף שהדבור הוא מלך ופניו הנביא היה בעת השינה' הנזורה ה' שבכ דברי המלך לנביא ולא יצא המושג שעומת הנביא פתח ויאמר אליהם ליעקב קום עלה וכו' וכן ויקרא מלך ה' את אברהם שניה וכו' הנזורה ה' שלח יצחק מלך כלל אבל יצא המחיר לזוהר הדבור הנבואה וזכריה הנבואה הנבואה כזוהר הדבור ה' אל אברהם במחזה וכו' הנזורה הד' שזכר מאמר ממשע שהשם דבר אליו או אמר אליו עמה זה יובלי זרעו מלך ולא נראה ולא שלום באף ויאמר ה' אל אברהם לך כו' וכמה כהונן באלה הד' נזורה שדבר הרב כלם הם בכחית ההשקפה צדקה מנב הנבואה כשהבא אליו הנבואה וכפי האותיות אליו נראה הדברים בצדקות הנבואה כי צדקות הדברים הם עצמותם ולא הנהגה והסבה הכוללת אינה נכנסת במהות הדבור אבל הוא הכרחי להשגתו וזוהר הדבור הוא ולכן נאמר כי צדקות הנבואה האמתיות הם כן וה' נבואות כפי הפעם שהיא צדקה הנבואה וכפי האמר הבא נבואה הקהל וכפי המושג בנבואה ה' צדקות הנזורה ה' שהפעם הנבואה כלל בענינים השכליים שדברך השכל התפתח עם העליון והמיון מזהו זה ענינים הכרחיים הנבואה אברהם שבת דבר כזה בנבואה נקד יד ה' אורח ה' הנזורה ה' שאלה כהננה היא חיות ואובדים חסידים וכוונת בנקד' נראות אליהם פיורה שזו הנבואה יצבה בה הכח הנקדה על השכלי ולכן נראה אלן המראות שהן משל לענינים אחרים הנזורה ה' שמוע קול מדבר וכבר פירשנו כי הקול לשמים הוא קול במתעשר ולפעמים הוא קול נכנס וכן בנראים ואלו הד' נזורות ה' באו ודיו על פני חלקו ישמור ולא אכיר כו' זאת אמר רוח על פני יצחק על דבקותו קרופני מהשכל היה קול עם העליון וזו היא הקושרה עשרה בבשר כי הכחות הגשמיות נחלשו כשהידבק זה הקול מהדקות והלכה נראה ולא אכיר מראה כי הנלכס לנגד עיני שזהו על הנראות האלהיות לשלוחיה אמר דממה יקול אסתע ובן דתי אלו ה' נזורות במעשה הר סיני באונו הן הראות ה' אליהו את כבודו וזהו גלגלו וזה קולו וכו' כבודו הוא ההדבקות השכלי גדלו הם המראות מקולות וברקים וזה קולו הוא הקול הנשמע בדברות פתוח לוהיות נגיש לשאלות נזורות הנבואות ה' אלה ענינים אלהיים או נקודות או חסידים אכן פתיחת המשפט ונליה הדברים והכרונם לנבואה זה נכנס במדרשות הנבואה כמו שחבאל בע' ה' השאלה היא בזה הדבר רוח הקודש מה הנבואה אם במושגים אם בענין השפע או בכחית התקבלים שהם מתחלפים זה גזרה ואמר ראשון מזה הנזורה ה' עשה היה לעולם מלובם בקול הקודש אכן ראוי שיערע שהנביא שני ל' איש יש הדבר בין נבואה לרוח הקודש כי השם אצלנו פי הנבואה הכלית שהנהגה בדברים העתידים ומי שאינו ואיש העתידות אינו אצלו נביא והנזורים ברוח הקודש אינם מקינים העתידות אלא דברי שם וזוהרה ומכונה והנהגה וזהו לרעהו לא יוכלו כשם נביאים אינם קרבן חקלאי כללם בכלל נביאים מנד שמודם בהם השכלה פתאומית כדרי נביאים וההבדל כי הנביא הוא שמוח לקויות את העם ולא כשם נבואתו חייב מיתה והמדברים ברוח הקודש אינם שלוחים אמנם הרב המורה הרחיב בזה הדבור כיותר והנהג' מוכריו אמר העין הדק שרוח הקודש נכדל מהנבואה כו' ענינים כי בנבואה

הנהגה והמשפט הוא הסכל המעט המודיע הדבר לנבואים שהם מדברים שכלם בו כמו שהבאר בגדרה
 אבל רוח הקדש הוא פה נוסף מהתקדש בלשם גם שלא ידבק בסכל הפועל אשר נראה שהנפש היא נשמה
 המלוכה ברוח הקדש היא נפש יהירה ומתנבדת בעצמותיה בעת שכל עליה הרוח ההוא וכן הנבואה ורוח
 הקדש מתולפים בבחינת המקבל כי בזה הוא יחול השפע על הכח הדברי ואחר כך על הכח המדמה כמו
 שזכר הרב בגדר הנבואה איננו ברוח הקדש לא יחול השפע על השני כמות יחד אבל אם על השכל העיוני
 יעוררו לכהן בחכמות העיוניות ולהשיג טבעי הדברים בזמן קצת יותר שהלמנה ממה שהעיונות החוקרים
 זו וזו הן חכמה נשלמה ואמר וידבר על העצמים ועל האכנים דל' בטבעם והשולתם ומפורסם
 שזכר ספר רמזות לגנום חזקיהו המלך שכתב שרוב העם היו נמשכים אחד הרמזות ההם ולא היו
 יתקשים את בני הארון ה' ולפעמים יחול זה השפע על הסכל המעשי באופן שזה האיש מנהיג האותה
 במשפטים ודורס לרבים ענות נכונה אשר ביאורם באופן ההוא הוא ענין נפלא בעיני השומעים וכן
 מעורר לשון המדבר באופן שיחקה הנדרות הנדרות בסכלו בהיבוח נקיות ומסודרים בסדר מוכון לא
 שיערום אנשי המליצה המתמזגים מהדבור הערב אינו רוח ה' דבר כי ומלהו על לשוני הרצון אשר רוח
 ה' נדבק עמי באופן שהדבור שמדבר דל' המנהג והענין אין דליו לאלם ליחבול נפשו אלף לרנה הנדבק
 עמו שהוא מסדר הענינים והמלות וכן הנבואה ורוח הקדש יתחלפו שהנבואה הנכילה רוחה מראות
 אלהיות רומזות על צורת הנמצאים וסודרים כיון נירכבות יתקבל וישעיהו או רומזות על סודר ההשגחה
 האלהיה בעולם השכל כמו מרכבת זכריהו ולהם הנביאים ספר אלהים ודעה אבל ברוח הקדש עומדים
 על עמדם והסתמכות עולות נבלי שיחקה להם שינוי כלל ואינם משיגים דבר מעטעי הנמצאים במראות
 האלהיות ולא הקשה עלינו מדניאל שכתב מהם המדברים ברוח הקדש וראה צורתה ומראות כמו שביא
 בסוף הקבר אשר עדיין השתה בו רגיו בזה הנה נבאר מזה השכות השאלה שרוח הקדש יבדל
 וינבואה אם בבחינת השפע אם בבחינת המקבל אם בבחינת מושב האיש המקבל וכן במקות הענינים
 הנמשעים ונריך שדע עוד שגם שברוח הקדש אין ענינים מערדיים החושים ולזה על הדוב הוא
 בקיץ אבל כבר יקרה על הימעט שגם זה הרוח נהדבק בלשם בזמן השינה ולא כבר יראוהו דברים
 מבהילים ועהידים להיות זהו חלום אמנעי בין החלום הנודק הטבעי ובין החלום הנבואי וכבר הנביא
 זכר שהוא מדובק ברוח הקדש אינו רוח ה' עלי ועתה ה' שלחני ורחמי אשר כפי דעהו פירושם שרוב
 הנבואים אשר שהשפע הנבואי יכרד מהם היו מולבשים ברוח הקדש הנקרא רוח ה' אינו נשמה עליו רוח
 ה' וכן ולפעמים מניע הכח השכלי העיוני כמו שביארנו והוא אומרו רוח חכמה ובינה ולפעמים
 הסכל המעשי עם הכח הבעטני לשעול נבדורה להצלה אונינו כמו עמשיא שניאר בו ורוח לבשה את עמסאי
 וכו' והוא אומר רוח ענה ונבדורה ולפעמים מניע הכוחות השכליים להכין בדעות המיטיות את האדם
 להכיר את בוראו ולשיר ערב דרכיו ליראהו כמו שמשו האבות ובפרט אברהם שניאר בו עקב אשר טמע
 אברהם בקולו וכו' ואין טפס שיבטיעו מן השמים כי בא לטהר מטייעין אותו כמ"ס ולעניים יהן מן

פרק ילשיה וארבעים

השאלה היב דניאל ראה בחיזיונות חסיות וצפיר העמים והקדונים
 ועתיק יומין על כורסייה ושומע קדוש מדבר וראה לבוש
 הבדים אשר דמה במראות האלה עם מראות זכריה ולמה לא שמו חז"ל לדניאל מכלל הנביאים כיון שזכר
 המשפטים וצורת נבואתו הוא שיהיה שנינו מכלל הנביאים ובהשכות זה מושב הרב התורה
 שהסבה הוא יתכני שהוא ענינו כירם שאינו מכלל הנביאים אלא שהוא ראה חזיונות ולא אינו שהחזיונות
 היו נבואיים כמה שאמר יעקב אינו אכן יש' במקום הזה אלא אינו ואשהומום על הנראה שהם וכן
 אמר וחזונו ראשי ובהלונגי וה' כל וחזונו האל יבהלונגי ולכן לא יתחבול מכלל האנשים שמיחשים נבואתם
 לאל יתבדק אלא מכלל המתלבשים בכח נוסף על שכלם ודמיונם באופן שמתאנים לשעהם דברים נעלמים
 והוא תרוץ ככון אנתה גם יל להבין שהמראות אשר באו בפני הנבואה חיות אופנים שמיים
 הם רומזות לטבעי הנמצאים דרך משל הנגללים והגדלים וכן הנשים והסוסים רומזים אף הנמצאים כלי
 מפנים של ה' משכיר ומעניש ליושבי הארץ באינצעותם עד שמצד אלה הנראות נשיג פעולות ה' הנקרה
 והשקמהו אבל דניאל חסיות שראה ויגזים למלכים שיקומו במלכותו וכן ופרס וכיוצא וענינים שהם עתידים
 להיות ומפני שלא דבר בטבע הנמצא אלא שמוהו מכלל הנביאים כי הנביא מדריגהו כפי טבע מעלת
 השגתו וכבר פירשם בהשכות זו השאלה כי הנביא הרבה דברים יש נבואתו שהם מיוחדים לרוח הקדש

כמו שצדקו באלה הנביאים וישעיהו וכיוצא אמש שמו אותם מכלל הנביאים להיות רוב בכוחם מכלל הנבואה ודניאל גם שנודע שהגיע באלה הנבואות למעלה הכבואה ככר רוב ספרו בפרשן חלומות נכבד צדק ובהבנת כח כס ידל היה ברוח הקדש וזאלין בחר רובא. השאלה הינ מה הפלוג שיש בין חלום הנודק לחלום הנבואי אשר מצד החלום מכיר הנבואי שהוא חלום נבואי ואומר בתשובה זה שכבר ביארנו שהנבואה הגיע בהקצין או בשינה ומה שהיא בהקצין נקרא מראה שהכונה ענין נמרוד לנבוא בעת היקיצה ואולם הוא ענין יחודי לנבוא בעת שהוא נעדר מפעולות החושים החושיים שהוא זמן השיג והתמצא שהחלום הנבואי מתחלף מהצדק בד' ענינים כי המשפיע בחלום הנבואי הוא בעצם ובכח קרובה הנכדל ובצדק הנכדל הוא עבה רחוקה ומשפיע באמצעות כחות הגלגלים ונפשותיהן. הב' כי הכח המקבל לחלו' של נבואה הוא השכל ומשם יורד לכח המדמ' כמו שבארגו פ' ל' ובנודק המקבל העצמי הוא המדמה השלישי בחלום של נבואה יש מיני פחדים א' ממיניעה ההרגל שאין האדם מורגל בחלום בזה האופן אבל בחלום הצדק כבר כל אדם מולט וכן משינה פחד מעט המראות והעלם פתרונו אשר בזה ישותפו שני מיני חלומות" הכ' החלום של נבואה על הרוב משיג טבעי הנמצאים וענינים כוללים לאומה או ליחיד שקול באומה והחלום הצדק על הרוב הוא בטוב פרטי וזהו שאמר אכן יש ה' במקום הזה ואנכי לא ידעתי הרצון אחר שקלם חלום הפולט רצה להראות שהביר שהוא חלום של נבואה אם מצד המשפיע שהוא הנכדל בעצם אמר אכן יש ה' במקום הזה ואם ינוד המקבל שהוא השכל אמר ואנכי לא ידעתי רצה עזמותי שהוא שכלי ועליו אמר אנכי כי הוא אמתת האדם לא כשתמשיני ומננו בשאר הידעו' אלא במראה שזאת וכן רצה להורות שהוא חלום של נבואה מצד המפד הטופפת שיקרה לכחות נודק שהוא מורגל להשיג ענינים על אופן כזה והוא אומר וידא' מה גורא וכו' ואם מצד שהוא השיג סדר העולמות והקשרם שנקרא בית אלהים והשיג טבעי הנודות העליונות שנקרא שער השמים אבל חלום של שלמה סדר אליו ה' בגכעו נר' מטעמו שינוי חלום נבואי אלא מדה בעלי דוח הקדש כמו שפירשנו וראית הפרס החלומות הנבואיים המצדוקים

פרק ארבעה וארבעים

השאלה היד בבחינת המשפיע למה קצת הנבואים מצדדים בנבואתם אם הוא ה' או מלאך וקצתם אינ מצדדים המשפיע דק המושג לכד כמו שאמר ראיתי את ה' וראתה את ה' המושפיע בנבואה יהיה אם מפני שנבואה היא ידבר שהיה ה' מושג וכיון שהוא מושג מהראוי שהיה נראה בנבואיות מושפעת מה' בעצמו או ע' שלוחיו אבל במראות שאינם זכרים שה' המושג מצדדים ביותה עליו יד ה' להראות שהחיות העצמות היה מראה אלהיה ולפעמים אינ זכר משפיע מפני שהנבוא לא הכדיל מצד העידה מי הוא המדבר ולכן כותב הנבואה מה שקצר הנבואי כמו ויאמר אלהים אל יעקב ולפעמים ננד מה הנבואי הוא מוחק בנבואה לא זכר באיזה אופן הושפע לו הנבואה היא כמו שפירשנו בהרבה בנבואות בישינה וירמיה וכיוצא

השאלה ה' א' אחרון מיני נבואות ב' בחיותה ה' שפע מניע לנבוא' מודיע לו הדבר שהוא הב' שנודדים עליו שיפירסם בנבואתו לחלום ולמלאכים וכל הכובש בנבואתו כינה הוא חייב מיתה וראוי לדעת אם חלו הם ב' מיני שפעים ה' מודיע הנבואה הב' נודת שלא יכבוש אותה אשר אם הם ב' מיני שפעים כאשר לא יחול עליו השפע הב' אינו עובר על כובש נבואתו ובהשבות זה רבים חשבו שהם ב' מיני שפעים ה' הודיע לנבואי והיה דבר ה' אלי לאמר והב' הכרה שגלהו בן אדם דבר אל בני ישראל וכן כתב הר' מהנר' שלא היה רשות לנביאים קודם משה לפרסם נבואותיו וכן משה והנביאים אחריו צדדין רשות כולל או פרטי לפרסום נבואותיהם אחריו ב' ק' דיומא' מנין לאומר להכדירו דבר' שאינו ראוי לגלותו עד שיהן לו רשות ל' מאולה מצד לאמר ואם זה בחק משה שצדק רשות כ' ש' הבאים אחריו אמנם הרב סובר שכלו שפע א' אבל כשהשפע הוא רב מצדדים את הנבואי שיפירסם אותו לכני ישראל ואם אינ רב אין מוחייב לגלותו וזה תורה מ' ש ירמיהו ואמרתי לא אזכרנו והיה לבני באם בערת שר' שלא חייבו לדבר אלא מצד רוב שפע המאמר לא שבא לו צווי פרטי על פרסום הדבר ולזה הכובש נבואתו חייב מיתה כי הדברים האלהיים מרפאים האנשים תהדעות הנפסדות והוא החיות הנפס' השאלה ה' הנביאים תפסרים בנבואתם שבה זאת בהמשכה אלהית ונבואית לא בחקירה שכלית אמר וראתה תראות אלהים והקי עליו יד ה' ואמר אכן יש ה' במקום בו' ובאיזה אופן השיגו אלה הנביאים מה דבר ה'

ולמה קתה מודיעים זה וקתה לא ובהטובת זה אומר שא' מנ' סבות מחייבות להם להכיר מהדבר הוא וכו' ויא' לא' המסטה תמסבתם בענין ההוא כי בעולם הנודע אין מראץ לאדם אלא מוד הודי לבו אלת מלכה רעיון על' מסכך בו' ב' הפיזו והממוד הקורה לגמס הנכחא בקבלתו הענין הנכחוי מה שלא כן בעולם הנודע אומר ורוב עצמותי הפיזי ג' שהנבואה השביע הנפס שלא נפאר הפק בגמס הנכחא אכן העולם הנודע אינו משיבוע נפס החולס א' א' אשכבה בהקין המונגך כי הנבוא' באיזה אופן שיבא משיבוע הנפס ולא ישאיר בה הפק כלל ד' שהנבואות כלם באלו להסלים האומה בדעות מודות ולכן הם מוקידו' לקיים דברי יישה ואלגלו סקנת הנבואים מכירים מהדבר נבואוי בהחלת נבואות' ולזה חזריו אחרו בסוף כיעקב בעולם ולו נדק אכן יש' וקתה נשמעו על הענין הנכלל ולזה לא הזכירו מנבואת' מראה אליהי' -

פרק חמישה וארבעים

השאלה הי' מה הסבה שישיעה אומר וראיה את ה' פעם א' לבד ובן מיכה אבל יחזקאל אומר ג' וראיה וראיה וראיה

ולמה לא הספיק ראה א' ובהטובת זה אומר קרה לנביאי' מה שקרה לחוקרים מהם מענינים בעולם השכל כמו הספעים והרופאים שההדלותם בעולם השכל ויהם בעולם הנלגלים כחכמי הכונה ויהם אליהים שכל ההדלותם בעולם השכל ולהיות אלו ההטבות מחולקות בטבע היו נבואים שהשינו אותם כפי טבעם התחולף ולא השינו הסבה הכללת המקשרת כל העולמו' כאחד ולזה יחזקאל אומר ג' פעמים וראיה שהשיב הן' עולמיות מנד שהם מלכה אבל ישעיה השיג מנד שהם נקשרים והם אחד ויש להם סבה בעולם מקשרם ולכן אומר דע כי העולם כלו כאיש א' נקשר קתו בקנתו ולהיות השגת ישעיה מעולה אומר כל מה שראי' יחזקאל ראה ישעיה אבל לא יתהפך שמה שראה ישעיה ראה יחזקאל כי הכל הולך אחר איכות ההשגה כי מה שהולך יותר משיב הוא אכן יתהפך באימות יותר נפלא כמו שאורנו ב' ד' ואין הענין בכמות ההשגה כמו שטעה כזה הר' בג' -

השאלה הי' בסדור ההטבות יעקב עלה מהארץ לשמים ומשם למלאכים אומר והנה הולך ינוצב ארצה בו' ישעיה התחיל מהעליונים וירד למטה לארץ אחר וראיה את ה' ואחר כך אומר וינעו א' אותם הכיפים בו' שהם הנלגלים והכית יתל' עין שהוא עולם הזה וכשיר השירים התחיל מלמעלה ראשו והם מזעניו כיונים עד שוקו כעמודי שם ואח' התחיל למטה מה ימו פעמין עד ראשך עליון ככרמל ויחזקאל התחיל מהמיהו ואחר כך מהאופנים ואחר כך בשמל' ומה הדרך מדרך את התחיל מהעליונים היו חיות הקדש למעלה משמל' והוא הפך דעתה ז' שאתרו ששמל' הוא נכבד מחיות ולא התחיל מהתחתונים יהיה אופנים יותר נכבד מחיות שהוא הפך הא' ובהטובת זה אומר שהמנומס' והראיות מהם מכארים נביאות הדבר לבד ונק' מופתי ראה ומהם נבארים נביאותם ומהותם ונקראו מופתי סבה והם מופתיים שלמים ובן נבואה מי שעולה מהתחתון לעליון אינה השגה שלמה ומי שירד מהעליון להתחתון היא השגה שלמה ונכבדה שזו משיב נביאו' הענין לבד זה מניאו' ומהות' ולכן יש הפרס לא מעט מהיורדים לעולים כי היורדים מהעליון לתחתון משיגים נביאות ומהות התחתון ולא כן העולים מהתחתון לעליון שהם מוסתפים בנינאות הדבר לבד ויחזקאל כפי דעת המורה התחיל באמצע הנבואים שהוא עולם הנלגלים וקראם חיות שהן מייסירות להשגת המניעים שהן השמל' והם סבת נביאות העולם השכל שהם בארבעה יסודות הנקראים אופנים *

השאלה הי'ט על מה מורים החיות והאופנים שראה יחזקאל וכן השמל' אתם על הרואים אלו הגמניים או על שניהם ובהטובת זה אומר שרבים חשבו שמה שהביא יחזקאל כולם מדרגות נודות נפרדות מחזר הנקרא שכלים נבדלים והעליון הן החיות ואחריהם האופנים ואחריהם השמל'ים אכן כפי הנראה מתרבו' יונתן החיות והשמל' הן נודות נפרדות אבל האופנים נודות נלגליות אחריות אכן דעת הרב המורה שמודרר בחיות שהן הנלגלים ובאופנים שהוא עולם השכל ובשמל' הוא עולם הנבדלים הוא הדעת היותר נכון ולא תקשה לרב כמה שאמ' בס' המדע החיות והאופנים הן מדרגות המלאכים כי הם מדרבד כפי הלימוד המפורסם ובמורה כפי הלימוד המיוחד לאנשי סוגה' והם למודים מחולפים' השאלה הי' שישיעה ראה היכל שרפים אמות הכפוס בית יחזקאל חיות אופנים שמל' נכדיה נגורה פונים מגלה איפה נשים וכינז' צריך לדעת אם אלה הענינים כמו שהם מחולפים בנמשל כן מחולפים בנמשל או הם שונים בהודאה גם שהמשל מחולף

ובהשבות זה

אומר כי הנביאים כבר יש להם בקצה ענינים תיבות מיוחדות וחס חשך יגון וערפל
רוח סערה סאלה הן תיבות נשתמשו בהם בהוראה שיש מונעים תהפוכה הרומניות
מזר החמר ומזר ההרצל וכן השמביא נשים מורה שיש עם טבע מתפעל דמות הנקבה וכשמביא אנשים
שיש עם טבע פועל דמות הזכר ולכן יש להבין טבע המשל אם הוא פועל או מקבל ולראות טבע התיבה
כי לפעמים קוראים הדבר בשם כללי ולפעמים בשם פרטי כמו שיחזקאל קרא לנגלים חיות וזכריה סוסיס
להיותם מהידי התנועה וישעיה קראם אמות הספים וישם להם התנועה לבאר מהותם ופעולתם וכן למה
שקרא יחזקאל אופנים קראם זכריה נשים מהם מהפעלים וקראם ישעיה בית ימלא עשן ולמי שקרא יחזקאל
חשמל קראו ישעיה שרפי כמו שאמר כל מה שרא' יחזקאל ראה ישעיה ונרדף המעש שיבחן חלק הדברי
השאלה ב"א מהנביאים יש שיחזקאל קראם יחזקאל במדבר

פרק ששה וארבעים

ויש שיחזקאל כי ישעיה בשרפי' ואלהו בהר חורב ברעש ואם ורוח שהשיג
וכינזא אם היחזקאל יש לו השנה יוהר מהמקצר או נאמר כי הענינים הנושכלים כל עוד שאם יותר כוללים
הם יותר מעולים וכל כללי הוא קצר . ובהשבות זה אומר שר'ל המשיגו ליחזקאל לכן כפר כשהלך
לברך המה ומהפלא אפילו מהדברים הקטנים ומספר אותם וישעיה לכן כרף שאינו מספר אלה הענינים
הכוללים ותראה שלמות השנה ישעיה שכלל השלשה עולמות בשרפים עולם המלאכים באמות הספים
הנגלים . והבית ימלא עשן עולם השכל בהקדים הסבות למסוככים כמו שביארנו וכן אליהו כלל השלשה
ברוח העולם הזה ורעש הנגלים ואם המלאכי' וסם קול דממה דקה למחנה שכינה להורו' שאין יכולת לשכל
האינושי להשיג ממנה רח מטעם ובקושי ולכן לפעמים הקצר תביא חזק ההשגה ממה שנתביא האריות .
שאלה כ"ב הנביאים ממשלים השגותיהם ויש לרעה אם כדונסם החפשי חלוי המושל או יש להם יסודות
וטבע קיים להמשיל המושג כפי מעלתו . ובהשבות זה אומר שהדמיונים תהם דומים זה לזה בדברים
עצמיים ולפעמים דומים בענינים מקריים קרובים ורחוקים או יהיה הדמיון מצד שהוף התיבות כמו כף
דגל עגל שכהב המורה שהוא דמיון בהוראה שהחיות עגולות וכינזא וזהו תמצא מלופים הרבה במשלים
והם קלי הפהרון כאשר הם דמיונים עצמיים או קרובים . והם קשי הפהרון כאשר הם בענינים מקריים
ורחוקים הלא תראה מי שדמה הנגלים לחיות הוא המשל קרוב לשכל כי החיות נושאות המרכבה . אכן
זכריה רצה להעמיק עוד ואמר חוסים אדומים כינוי לשמש המניע האם ולנגל המחלות המניע לארץ
קרא חוסים שמורים ולנגל הלכנה קרא חוסים לבנים להיותם מניעים יסוד החיים ולנגלי החמשה כוכבי
המבוכה קראם חוסים אמונים וברדים שהם מניעים יסוד האויר שהם מההיה הברד ודע שרבים מאלה
המלופים במשלים יהיה מצד יגון האדם או מצד האומנות או מצד התרגל שישעיה בן מלך המשל לבסא
יש ונשא ויעקב שלא ראה אלא בית אביו המשל בחולם שעליו עולה מהבית לעליה וכינזא ומי שהוא רועה
תמשיל בגאן ומי שהוא אומן לחנות ארץ וכדומ' ונרדף הפהר להסכים המשל עם הנמשל ולהבחין כל אלה
ההבטות . השאלה כ"ג בקצה הנביאים מספר באיזה חופן היו אם בחלום אם בהקץ ובקנתם לא ולמש
הנבואה עושה כל אלה המלופים ובהשבות זה אומר הנבואה כמו שביארנו מניעות
בהקץ או בחלום ובאיזה חופן שיהיה מיד נבטלו החוסים הצעוניים כי ההגעה מבהול לבניא מחד לזה
קרא היקנה מראה ד'ל שזיד מבהיל נפש הנביא בתראות המבהילים ושלל מור' עה שניהם מראה וחלום
אלה הוא עמוד בהקץ כמו כאשר יזכר איש אל רעהו כמו שאמר לא כן עבדי משה וכו' ולכן כל נבואה
שהוזכר בה חלום או מראה לילה אינה כל כך שלימה כמו שבא בהקץ ולפעמים לא יזכור הנבואה באיזה
חופן באה כי מטבע הנבואה תראה אם היא בחלום מצד ההגברות המדמה או לא

פרק שבעה וארבעים

שאלה כ"ד למה קנה מנבלי' נבואתם בזמן ובמקום כיחזקאל .
וישעיה בזמן לבד . ואלהו בתקום לבד ודיים לא במקום ולא
בזמן . ובהשבות זה אומר כי הקוד במקום או בזמן כל להורות או שהנביא בלתי מוכן מנבא בזמן והגלות
ולפעמים עזר המקום לנבואה גאו שלשהם אל אהל מועד כי המקום ומבדית מר' עה יספך ירדה השמש
האלהי לאהרן ומרים וישעיה נלה שבאשר נית עזיה מתיחד עמו הנבואה ודלוי להבטין כי הנבול לפעמים
באה להורות על חיוב הנבואה אכן יחזקאל לבסה מונעה אונר ואמי בהוד הנולה על גהר פרה וכו' כי
הגלות מכניע הכמות הנפשיות והשמשות הנאותה משהו אהום אכן הארון מר' עה לא היתה נבואתו
מקודמת לא בזמן ולא במקום כי היה מוכן בכל עת כמו שאמר עמדו ואשמעה וכו' כי השמש קניע

הנעו אליו בהיותו עמם ואת עמיו ר"ל שהקו והשניעה מיד מה ידבר ה' בענין שאלתכם * האלה כ"ה
 הדברים האלה הם אלהים האלהים באשר מהם ימים עם המציאות שחן לנפש אבל אם העיין
 אלה הקמלי' שמכילי הנבואה אין להם מציאות און לנפש והם מפעולת הדמיון כי מי ראה אדם עם ד' פנים
 וצדור וארו עם כפפים והיתיה להמשיל הדברים כמה שאין לדבר מציאות און לנפש * ובתשובת זה אומר
 כי גם שאלה הקמלים נמצאו עד ה' חן לככל אינו מהשלא והזרות אבל היה הכרתי אלה הנבואה המינים
 במציאות האלהיו ענינים אין בעולם התהוות נמצא אחר זולתו שיוכל להציגו אליו ולכן מרכיבים האיסוס
 והמחולקים אחר בהכרחתם מגלים ודומים שהיה על ההנחה היומרה * דמיון זה ראו נמצא חזק ומשכיל דמות
 בחזק לאריות ובהשכלה לאדם וסמו להם כפפים המורים על ההנחה היומרה * וסמו להם ידיו אלהם על
 שהם בעלי מלאכה שמתבע הדמיון להכיל הכחות הדמיונות אל השכל ולהרכיב מהם שבוחר עם הזכר
 ולהגשים הדמיון ואין בזה בעל אלא נורד והכרחת לקיום המושכל * שאלה כ"ו אם אלה הענינים שמשפחה
 הנכבד שפוסים הנבואה הם דברי בפעל או במראה הנכבד * כד ספריה שישעיה ה' ערום ויחף ושיחזקאל
 שכב על גרו השמאלי כמה ימים ואכל לחם מצעפי הכקר והושע שלחף אשה זנונים והוליד בה וכונת
 באלה הענינים * ובתשובת זה אומר כי הרב סובר שכל אלה הדברים הם במראה הנכבד לכד ולא
 במציאות חן לשכל והדר ה' טענות הא' מכני שהמעשים בענינם מוכרחים שלא היו בפעל כיוחזקאל
 שאין שהיה בככל והביא הו ירושלימה שהיה הביאה ביראה הנכבד כן שאר הענינים ראוי לומר שהם
 במראה הנכבד * ב' שיש ענינים באלה הנבואות שהם אחרים בתורה כמו והעברת הער על ראשך ועל
 זקנדו יש מהם כמה בזמן לעולם אולם כהליכת הנבואה ערום ויחף זה ללילה לה' לצוות שהנבואה יתקנת
 לעמים וכן קח לך אשה זנונים * ובתשובת זה ראו לעיין בי אין ספק שראוי להאמין בדברי הרב שנת
 מה שגור שאשר הנכבד ענינה מוכרחת שהיה בככל ובא לירושלם שזה היה במראה הנכבד אבל מנר
 העברת מאונני הוזה ובזמן הנבואה מוכרחת כד שהאומה יראו ויחזקו מוסר ולא יכניעו עינים בדברים
 המתייבים גלות ובזמן להם ולבניהם אכן קנת מאלה הדברים שכלל הרבה במראה הנכבד כמו התחינה
 העמו האלה שבזמן שהם מושל לדבר אחר וכונת * אין אחרת מודי' לו אלא שהיה בפעל ואם היה משלוחת
 ב' שזקנדו יחזק בהר רובם * ולכן דבריו נודקין בקצת ולא ככל ועל זה ראו להכחזן טעם הנכבד

השאלה כ"ז * ממה שהביאו הנבואה ענינים און מהמנהג הטעמי ההרים והגבעות יבצחו למינים הנש
 וספדה הלכנה וכו' וכונת * ובתשובת זה אומר כי הרב נרד שכל אלה הדברים הם באים
 על נד הנזו' ואם ההשגחה והביא ראיות בתוכות דומים לאלה כמו שפירא בפרקי הנכבד שלו אכן כבר
 אור ונהרי ינופתים בשמים ובארץ ויקראו להאמין * שאז עד ג' גם יתחזקו הרבה דברים במציאות לפרסם
 יבלתו יה' בעולם וזה אין פנים בנבואה * שאלה כ"ח הטעם בא בחלום או במראה ואיפשר שהנבואה
 יראה בחלום אותו יה' שהוא מדבר עמו שכל זה מפעל הדמיון שמתגבר בזמן השינה אבל אם בחזקן ראה
 לה' או ששעו או מדברת מר' עה ואנחנו מנינו ואראה את ה' ראיתי את ה' אינו בחלום ולזה יש לראות באי
 זה אופן נפרש זה * ובתשובת זה אומר כבר פירשתי כי השפע הנגיב לבכיו בעת היקוצה מכהיל אותו
 באופן שהוא נכהל ואינו מרגיש בדברים הנראים והגשמיים לשרדהו בנבואה * ולכן משהחם ביקוצה
 מהקדמה כיון שהוא שוכב בלב ים ואינו מהפלא שישני את ה' * כפי התנהגותו ולדמות אותו כמו שאמר וביד
 הנבואה אדמה אבל נר' עה כמו שאבאר לה היה לו טרדה ולא התפעלות * ולכן מנראית הסנה והלאה
 לא נשתמש מהמנהג ויש הפרש גדול בין יקוצה ליקוצה * ולכן אמרו משה נבא באהפקלרואי הנאמרה
 וסאר הנבואה באהפקלרואי הכלהי מאירה ועד זה

פרק שמי וארבעים * השאל' כ"ט ראו לבאר באדוננו משה שאמר התור' שלא יקום נביא
 עוד כיונה אחר ולא קום נביא עוד כיונה אחר * והיכה קם במסקל
 בינוני ומכונן לא קם בעבר ולא יקום בעתיד * ואם משה ילוד אשה כבר יוכל הטבע להניח אדם כיונה וכל
 שכן אחר נתינת התורה שכל אדם מוכן באמונות התוריות ואין כיונה בעולם העליון לתת לכל אחד הדאוי
 לו מה הסכה שלא יקום כיונה * ובתשובת זה אומר כי מר' עה השפיע עליו הסיה שלמה מיני השפעות
 ביום המעמד מנהיגת התורה השפיע עליו פחות ממה שהיה מוכן אליו * אשר בעבור ישראל דנה להוריד
 מדרגת משה כדי שיאנעו ישראל שהיה מדבר עמו * והוא אומר הנה אבני בא אלך בעב הענן בעבור
 ישמע העם ה' במעמד ה' * יום השיב היספד אליו בשמתן לו הלמות ועמד כהר ארבעים יום * ולזה דמז

שנרן לו שני לזמות ושם לזם אחד להסלים במעמד ההוא סכלו בבחינת העיוני האחרון והוא עוסק
הנבחרים בבחינת הסכל המעשי ואחד כהובים משני עבריהם ד' צדקה תאלו הכחות העיוני והמעשי
היו שלמים בשני צדדיהם כפי מה שאפשר להסלים המופת וכפי מה שאפשר להבליס הנבואה ואמר מזה
ומזה הם כהובים להורות שהמעשה סביד משה והעיון זה מהשלם מזה וכיון הנבואה היה ע"י הכח
לא ע"י תלמד. אמר והלזמות מעשה אלהים המה וכן התיבות כמו שאמרנו השפע הם נתן לו במעמד
הקלות השנייה ע"ד נה לשתה מכני שהוא נותן ההורה כמו בהרחה כפי כסוק ומצבה כפי על הנור בכר
הבא אחד זה וכאשר גורה ההורה שלא יקום בבוא לעתיד כמוהו הוא בבחינת המעלה הנסית שלוח
מתווכים אלא לרצון האל ליתן לאים שהתקן ההורה על ידו ולזמן מועד הטוב מבעליו כיון שאינו מונע
מהבאים אלא המהנה שנתן לו חוץ מטבעו ולהוראת שעה ולא זה רמזו אל הוסף דבר אלי עוד בדבר
הזה הדבר יותר מדלי נהיה לך הנבואה אל הוסף דבר אלי עוד במהרה חנם שאלה ל' בספרי דרשו
דבוחינו בישראל לך קס אבל בא' ה' קס ומנו בלעם וההימה להשווה נבואות ההימורח במדות
מגונות הנבואה מר' עה ויותר אחרם עם משה לא היה יודע מי מדבר עמו וכו' שנראה שהעלו להשגת
בלעם על השגת מר' עה. ובהשוכה זה כבר הרצו האחרונים שנבואה משה היתה ליתעלה מטבעו ומד
שהיה נותן התור נתן לו מהנה חנם על דרך גם מנד שיסלים לישראל וכן נבואת בלעם כדי להעניס לאמו
העולם שלא יהיה להם פתחון פה אלו היה לנו נביא היינו מאמינים הנבואה והלל לישראל שידוע שבלעם
שכחם על כרחו בנ' משלים א' ביחס כי מנא קדוש חובבו והוא אומר כי מראש צורים וכו' ובמשל הסני
שכחם במדות ובדעות אחר לא שכח און ביעקב הרצון שאין לישראל פעולות מגונות המכונות באון וכן
אין בו אצנים מרחיץ בעלי דין קשה וגם בדעות אחר כי לא נאם ביעקב וכו' ירצה שיהי בעלי דעות
אחריות שאינם הולכים לקדחת נחשים בהבלי' וכזבים אלא בכל עה שהם רזים להבכוד' משיגים הפעולו
האלהיות והוא אומר כעה יאמר ליעקב ולישראל מה פעל אל ובמשל הג' שבהם בקניגים מה טובו אלהיך
יעקב כחלי' נטיו וגם שהם מהמלמים בסוג א. מו עכ"ו ישורפו שתייהן למעלה מהטבע ועל זה הדמיון
אח' אבל בא' ה' קס נביא שלא בדרך טבע ומנו כלעם ולהיות בלע' כמודגה מפלה היה משיג מי הוא המשפיע
אבל מר' עה לא מכני היות המשפיע בו שאין כח בשום בדיה להסינו ואחרים פי' בלעם היה קוסם
ומשה נביא וכל אחד באומנותו היה שלם בהכלית זה ראש הנביאים זה ראש הקוסמים והשוויו כל אחד
בתיאורו ולזה בלעם היה משיג מי היה מדבר עמו שהוא משפיע הקסם והביאו משל שמהם היה דומה
לשר הנבל ובלעם לשר הטבחים שהם דומים לב' אומניות מתלמדים ומשכחים למלך שיש לו שני שרים
צדוים ושלימים כל אחד במלאכתו שאלה ל' הרב במדע הביא ד' הכלים שבהם נהעלה משה על כל
הנביאים ה' בהקנין ושאר הנביאים בידאות ומלמות ולזה אמר ושמה אל הקול
ימדבר אלינו כל הנביאים ע"י מלאך והוא ע"י הסבה הראשונה שנ' פה אל פה אדבר בו ולזה איננו רואה
מסלים וחדות כשאר הנביאים אלא רואה הדבר על בוריו המה שאמר ההוב ומראה ולא בחידות' עוד כל
הנביאים נבאליים ומתמוננים חוץ ממד' עה שנאמר בו כאשר ידבר איש אל רעהו' עוד כל הנביאים אינם
מהנבאים בכל עה שירצו ומשה בכל עה שנאמר עמדו ואשמעה ויש להקשות כי הכל אחד שכיון שמהם
לא נשמע בכח המדמה ולזה הוא בהקן וע"י הש"ת שיתדבק עם הסכל ולזה אינו מחדש כי
הפס' לגממות ולזה הוא מוכן בכל עה' ובהשוכה זה כי הסורס מכל אלה הכבדלים הוא העדר המדמה
ומשם יוצאים אלו הענפים וכלל כד' להיות הבחינה הא' לדעת מי הוא המדבר והמשפיע והכ' הביאה
מכב עומד הנביא בהקין וכן שאינו נבדל אחרי ההנעה הנבואית וכן אם ככל זמן וסם ארבעה בחינת
המשפיע מנד הנביא בהנעה ואחר ההנעה ובבחינת הזמן גם כי באלה הענינים יש לרד המורה כונות
אחרות זה האחר תלמיד אמונות אלקיות ואין ראוי להביא ניה שיחבו האחרונים למורה במהות המלאך
ובידיעה מי הוא המשפיע במשה. שאלה ל' שכבר אמר על משיח דקדוק ירום מאברהם ונשא משה
נזה סותר שלא יקום עוד נביא כמוהו. ובהשוכה זה אומר שי' אוי למנהיג הכולל כמו המשיח
שיהיה נדיב להועיל לאומה ולזה אמר שיהיה נדיב יותר מאברהם שנתבהח הזו המדע וכן שלא יהנה משל
אחרים ולזה אמר שיהיה יותר ממהם שלא קבל הגאה מכל אנשי המדבר לא תיור אחד מהם נשאר וכן
שיהיה סבלין אחד כמו שאמר לו שאלו בחיין על הסבלנות וכן שידע כל התורה כבעל ויהיה שלם בדעות
וקבוצת שאלו הוא יותר שלם ממלאכי הסרת ולזה אמר בבית כי שתייהן ישימרו דעת

דעת וכו' או דמקו לגובה מלאכי השדה דתחבי בהם וגובה להם ומפני שהוא ר"ל המצויח וסמל מצד האומות שהם מלאכי האומות דתחבי יפקוד ה' על צבא המרום במרום •

פרקת שעה וארבעים

דלוי למקור במרום פרס' הדלוי נא את כבודך שיעזנו למעלה לפרס וכה הדע מה שאמרו בנבואת מר עה הנסיית וכפרש

כי הנפרסים נסתמקו בה הרבה ואפרסנה כדעת הרב המורה עם התוספה והספקו הכוללות שבה הם ג' •
א' משה שאל מלאה ה' ב' שאלו והם הודיעני נא את דרכיך הראני נא את כבודיך ושאל אלה ממני האונ' כמ"ס וראה כי עמך הגוי הזה יש לדעת מה שאל בהודיעני נא את דרכיך ובהראני נא את כבודיך • ב'
באה לו התשובה בכתובי רבים מני ולכו וכו' גם את הדבר אשר דברת בו אני אעביר כל טובי באיזה מאלה הכתובים ענה לשאלה הראשונה ובאיזה לשנית ג' אחר סיום השאלות והתשובות הביא כתובים ויאמר הנה מקום אתי והיה בעבור כבודי בו' אלה הכתובים למה באו בבאין ביון שאין להם יחס עם השאלה או עם התשובה ובכבוד זה צריך לדעת שכפי הרב פנים וכבוד מורים בזה המקום על מהותו ואמתתו ית' אלה פנים ואמר בעצם על המהות ואתה הדבר וכבוד נאמר על דרך ההגדלה וההגלגל כמו שנבאר פרק ס' ד' ודרכים וחזרויים נאמר על טבעי הנמצאים הנק' מדות ותאריס • עוד צריך לדעת שהיה כעברה כפי המורה משותפת לפעמים השמש על ביאת האור והסכינה על האדם אשר עבר בין הגזרים ולפעמים השמש על היונה מהגבול בגבר עברו יין ולפעמים השמש על העברה האדם למבורי מכוונה לכוונה מכלי שיריגוש העובר בהעברתו כתוב והוא ירה המני להעבירו דנה שכוונתו בהשלכת המני היה להעביר הענף מתחשבה יחזקת מתחשבתו היתה למה ימנע לדוד והנער חשב שמתחשבתו היתה לטויל בשדה כמורי החצים ואמר זה דע כי מר' עה שאל מה שית' ראשון בדרום הא' שבקאו ויתן לו השנה פעולותיו ומדותיו והנהגתו לנמצאים כלם עליונים ותחתונים אשר יונד עצמותם וטבעיהם יוכן היחס שיש לקנותם עם קנהם והנהגתו ית' להם בהמקורות בכלל ובפרט ע' אמתעיים אשר כשידע ההנהגה האלהית ילמוד להנהיגת האומה וה' א' הודיעני נא את דרכיך ואמר ולדעך שמי שהשיג הנהגתו כבר השיג ממנו דבר ומוצא תן בעניניו שמתסכים הפעולות האנושיות עם האלהיות ואמר מתוך זה וראה כי עמך הגוי הזה כלומר דלוי וראוי שאל השתיר פינד מהם והוא ית' ענה מני ילכו והקיותה לך הרצון כעמי יוסר ממני ואז תנחם כמות שאשכח לך ולהיות לו התשובה כללית ואינה מוגבלת באיזה זמן ינחם כעמו אם אחר שימסרם השת רשות התולך או קודם חלה לית ה' שאל ימסרם עד שינחם תכעסו שאז הוא שופט אתמי לא בעוד שהוא כעסו וה' א' אם אין פינד הולכים אל העלנו מזה ומפני שמהם את' ליתע' וראה כי עמך הגוי הזה עתה הרחיב בעיני העם ובמה יודע איפה בו' ואז' בקם שלא ימסרם ביד תולך ובקם שלא ישרה חכינה אלא על ישראל ובאה התשובה על האומה גם את הדבר אשר דברת אעשה ואדעך בשם ר"ל שלא ימסרם ביד תולך ומשה כשראה שלא השיבו לשאלת הודיעני רק למחילת האומה לבד וראה עת רצון העמיק שאלתו ושאל שיראהו עצמותו ויהווה שזה בקרא כבוד על דרך ההגדלה באומתו הראני את את כבודך וזה בקשו משה ולא ניהן לו וככלל זו ההשגה בכללת האסונה ועתה רבי ית' לית לו תשובה על השני שאלו את על הא' שאלו הודיעני נא את דרכיך באה לו התשובה אני אעביר כל טובי על פינד ר' ל' אני אעביר בהעברה שכלית נבואית טבעי הנמצאות בלא על פינד שהוא הסבל הדברי ואקרא בשמי הגדול ואז בזה השפע המני לך השיב הן והרמתו שאני מרחם וסוגן לבריות כלם וטובי רמז לטבעי הנמצאות באומתו וירא אלהים את כל אשר עשה והנה טוב מאד אבל מה ששאלה בשאלה הב' עצמותי ומהותי לא תוכל לראות פני כי השנה הכני' נמנעת בראי כל מניגן ובזה נשיב לספקות הראשונות מה שאל בשאלה השני שאלתו ומה השיב לו השי' ופי' כל הפרס ע"כ ואם השאל איך שאל מר' עה דבר נמוע מחוקו להשיב כבר הרב אבן חסדאי השיב שאינו מהאדור שהנביא במראה הנבואה וראה כאלו יבקש דברים וישמע השוכות מהקדמו' ורדושים איתיים ועוד נראה שבאק זו השאל' והתשוב' להודיע מירנת נור' עה שלא נשאר מושכל שלא השיב וזאת המהו' האלהי שלא השיגו להיותו דבר נמוע בעצמו לא להעדר הכנתו שמה יפרסם שילד אשה לא יעבור בהשגתו למעלה מתה שהשיב משה אבל כבר חשבו אחרים שגם שידע משה שזו ההשגה נמנעת שאלה כדי שיהו בו כל מה שאיפשר לו להשיגו ביד דרך בני אדם לשאלו יותר מהדלוי כדי שיהנו להם הראוי ע"ד פי' המפרש בפסוק לכו נא ונגברים ועבדו את ה' כי איתה אלה נתקיים ע"ס •

אמנם לטמקת ה' שאמרנו כי למה בואו אליה הגוברים באחרונה הנה משה שאל שני סאליו הדרכים האבשריים בסבל האינטימי להשיגם ושאלת הכבוד והכנים והאחת נמנעה במק כל נמנע לזה דעה למה לו נמנה חנם על דרך גם להוראה עשר כיון שמה ששאל לא היה אפשר לנהל לו ואמילו שלא בקשה הסכים לנהל לו כיון שהיה הסגה למנעיה שלא ישיגה שום אדם כלל והוא ישיגה פעם אחד ונמנו במתק קירון הפנים והרב פתח זה הענין באומרו שהוהיהברך העירו אל מקום עיון והעבירו ונהגת הפנים לזו הסגה שבה נהגלה משה על הנבילים ואשר השיבו הוא לא השיבו אדם מעוול לכניו ולא לאחריו וזה אמר ויחזיר הנה מקום הנהי ונבנה שם על הצור יר' מדרגה ויהר גדולה יש אתי כלומר שהכול להתחב' עניו בעיניו זה ובה העמוד ולא העבור למעלה ויהר והוא כשהשיג והדע אך אני צוד והתחלה לנניאלים ואין מדרגהים אחר האין וזהו בלי הרב פרוש צוד הסטן ועמוד על ההכוננה הוהו יהברך התחלה שהיא הנבאל הוהר מוכלל אשר הגיע ממנו אליו וזהו אמר הנה מקום אתי ר"ל מקום עיון והסקפה סבל שלימי דונה ליה' אלף לך לבדך גם שימנע איש ראוי כמך אינו ראוי להרעם חפני שזהו מהדברי ההם למעל' מהצורה האינטימית והוא ההשגה בלויח אופן נמשך היסוד והאפס המוחלט בלויח אופן פעלה הגמאלים ומה יחס יש לבואר עם הכבוד ואין מה' הפסוע יתחייב נשמים ורבו שכל זה הוד הבריאה למעלה מידעיה ההשגה אחר הבריאה ואמר והיה בעבור כבדיו וסמתיך בנקדה הצור ירצה כשהעמיק שכלך בהשגה כבודיו ומהותי אז העבור אותה ההשגה משכלך להוהיה נמנעה ואפסם שכלך בהשגת מקורת הצור וידעיה התחלה הנמנעות כמו שביארנו ומלה בנקרת רמז על המקרה והדרישה שהוא מלפון חסירה וקדיחה ולפי שהיה אז שכלו בהכנה גדולה בעבורו על מקו הראוי לזו הכתימה לעזרו ולהתכוז זהו אומרו וסכורי בני וכו' כאלם ההומך כידו לחברו לכל יסול או יאמר והיה בעבור כבודי אם הרצה להעביד שכלך מלוחו הווקח המוכן העונבל ולהביט בענמיה ומיהוה החכונה בשם כבוד אז סמתיך בנקרת אתה מעוהד למקדים הננוסבים ממכאת הפתר החכונה בכלן בשם צוד והתחלה חמדיה שהיה מייגיה מונעת הסגה הדרכים הרחוקים ולפון בנקרת מעיני עקירה והפסד או מעיני מקרה חף על פי שאינו משרטת כמו שאמר הרב סבל אדם שידבק סבלו במוה שבתבעו אם יבקש שנה אחרת אחרת ההשגה סגרתו אז ימות אלף אם ילוח אליו עזר אלהי הרמנו באמרו וסכורי בני עליך כלומר אין בראי לך להעמיק ויהר מה יסובל כיון שאמילו זה לא הוכל להשיגו מצד הטבע האינטימי כי אם מצד העזר האלהי החכונה בשם כבי המדקף עליך בזמן ההשגה הזו ונשאר לפרש לזה הפי' כזו הבחינה אך פי' צוד הראשון התחלה אלהי פועלת והצור השני התחלה צורית או חמרתית מקבלת ונשיב בזה כי הרב פרק טו' פי' צור כי הוא התחלה וסבה פועלת לכל אשר זולתו ואחר אליו שאלטון ומני שקדם לו קראו להתחל' חמדיה נקבה ואמה ומישרו על הרב כי רמז בזה על פסוק הגני עומד לפניך שם על הצור כמורכ והוא הביא הרב בסוף והכיה בצור על ההתחלה החמרתית המקבלת ואמרנו עד עברי רמז סגון זהה ההשגה לא יהימיר רק עד עברי כי הנסיב אינם מהמדיים וזון הרבה ואלאשר אסור זה העזר החכונה בשם כף לזו השיג דבר מה אלף אחורי שהם טעמי הנמנעות המכוננים בשם דרכים ליהוהם מונעניים להשגה ההנהגה ונק' גם כן השגת השגם שהם צורות הנמנעות שאלו אינו העבור כל טובי אכן דע שכלל אליו ההשגה עצמית המכונה בשם פנים לא יראו שאינם מושגים כלל וכלו במעשה הלה השלטה ענינים אם הפנים השגם כלל ועבר ה' על פניו וזנה לומר שהעביר אותה ומכשנה הכנים שלא יספיק לזה עזר אלהי ולזה לא יראו מהנמנעל' כי אמילו למלאכים נמנע ולא השיג מהם כלל וענין שהוא מושג לנימה לבד בדרך גם בעוד שהתמיד זה בעזר האלהי החכונה בשם כף ויקר' ה' בכפל ואם הדרכים והאחרים שהיה מוכן אותם נושא בלי עזר אלהי הם אל דיוח וכו' כמו שאבאר בחלק השלישי ואם כן בדרך כלל הבחין מזה שהשיג מר' עה בל הליכסר לחדם להשיג דרך צבואה ונתן לו ניהתת חנם דרך חסד וגם להוראה טעה מצד העזר האלהי וגשלת יתמונה השגת מוכותו והברך לבד והבחין זה הענין שהוא נכבד ומנסיכים עם שרשי התורה ברוך שהצליחו

פרק חמישים

ראוי לדעה בהשלימה נה סצריך לנבואה דרום אחד והוא כמה יבחן הנביא לדעה אם הוא נביא אמיתי או אם הוא מכה המתפארים בכבואה ונפני שדברו והאירכו הרבה בזה בקרד אנחנו ונאמר שהימיגים שבהם מרדב הנביל הם מדות טובות ומחבלים ואם הנביא ירצה לבחון שהוא נביא חפני מעשיו וסכמתי אופן אלהי אשר מנינו חממים שלינים נביאים קמין השני נגדת השתידותו כינו טעמה שמואל הלל קניד חמים קיום

שנים ויתן וקולות ומטה הדאשנות הנח באו והקשות אני יניד גם כזה אמר ודמיה דעל הדבר וכו' וסוד
 הדבר וכו' וכלל דבריו אשר היעודים בין טובים בין רעים כלם מורים וכן נראה מיעקב שהבחינה הקלה
 ושמרתיך בכל אשר תלך וכו' ונתתי ויירא יעקב מאד ויניד לו שיחא ברם המאזנו וסוד אזהר יונה עור
 מ' יום ונבזה הפסח עשו הסבה וחיל עליהם המין הב' הם מופתים וסודו המפעלים כמו אזהרות
 מצרים וגם אלה אין הכחשתם הכרית אחר ובא האות והימנה לאתמועאל דברי הנביא ההוא ולפי זה
 דבריו לרעה ביה יבחן הנביא ובהשוכה זה יס' ב' דעות שלם ממותמים שהבנת הנביא הוא כיעודים
 יאמנם מהלמו כי הרב בפיחת המנהג סבר שהנביא יבחן ביעודים הטובים בתנאי שזהו לומר שמתקיים
 אותו כי כיון שהוא יעוד טוב והפרסם לא יחזור בו שכל מלה טובה שיבא מפי ה' בק' אפילו על הנביא יניד
 חוזר ואם סוד יעקב ומני סביה בינו לבניו ית' אינם ביעודים הרעים לא יבחן שאם עשו הטובה לא
 יניעו והנרמזי בה' ג' שהבנת הנביא הוא ביעודים הטובים אך יאמנם סביהו ביעודים הנמשלים
 משאלת הגרמים השימויים שהם הכרטיים להניע והרב בעל אור ה' סובר שהבנת הנביא בכל מני
 היעודים בין טובים ובין רעים אבל כשהם באים להבחין הנביא בהכרח וכו' אפילו שסודו מרמז
 ואתה ירמיה הוא ביעודים שאינם באים להבחין וכן יורה לא בא להבחין שהוא נביא איתם כפי
 הדעה הישר הנביא צריך דאכול להבחינו במדותיו ובאנוניותיו כיהרשעים ומינים ואמקורוסים לא יסרה
 ה' סביהו עליהם אחר דובר סקרים לא יבחן לנגד עיני' בנית צריך להבחין אמונהו שזהו על
 קיים תורת מר' עה ולא יפול מכל דבריו ארצה אם לא להורא' שעה כמו אל יהוה שהקריב בביתו בהר הכרמל
 וכינרא וגם אפילו להוראת שעה לא ובכל הדברות ששמענו מפי הנבירה שהוא הרמקה הע' וכלאשר נבחין
 עצמהו ודבריו ואת' שהוא לבוא שלוח יקיים וכו' ואת' בקלות אם ביעודים העתידים שאינם נמלי' וועעשים
 אלא משפרים מה שיקרה כח' ש' שחולל הנביא לשאלו ומצאת שלמה אנשים עם קבורה דמל עליהם וכו' .

עוד ופנעה חבל ככאים ונלקה עליך רוח ה' וכו' ואלה הדברים בהכרח יגיעו שאינם מטבע גמול ועונם
 אלא ספור לכד גם כי רוח' להראות ב' דברים צריך המלך יחס שהוא מטבע בנימן כזה של רמל וצריך כבוד
 כי יונא אנטים שיקריבו לפניו מנחם כמו שמקריבים לבית אלהים וצריך סמכה שיתחבר עם הנביאים
 וישר' עליו רוח סמכה איתם אחר שהנביא נבחן בעצמו ודבריו מסבכים עם תורה מס' ופירושיה
 אם יעשה אות בשמים ובארץ לא יחיו שהוא נביא כי קיום התורה עם הקבל' האמיתי' והוא שרם כל הנבוא'
 ומי שיכחל אותה לא יאיונו בו אפילו שבאו כל דבריו ומופתיו כי מנשה ה' אלהים אלהם הלא הראה כח
 הקבלה שחלקו בשמים על שער לכן אם קודם לבהרת אם הוא טמא או טהור והחכמים מנמאים וה' כה
 מעהד ואמר ואת' נחמך רבה בר נחמאי סבקי באלהות ונבגעים' ובמעשה דר' א' ור' שניהה בת קול ואמרה
 ה' כה' ב' א' לעזר בכל מקום ענה רבי יהושע לא בשמים הוא אשר נראה מכל זה שכל הקבלה המוקבלת
 תמר' עה חזקה מאד באופן שלא יוכל לבטלה סוד דבר' לא שמועם מפי ה' ולא בת קול ולא אות ומופת
 וזה הבנת הנביא הוא בדרכים שביארתי והסרם שלא יחלוק על הנמתי' לנו בקבלה האמיתית

פרק אחד וחמישים

הנבואה * הנה היא אמונה הנשים והנבואות שהיא שרם גדול לתורה האלהית והמתחלטה הנבואות
 והדבור בלנה היתה מסוכן מאד כשאר האמונות שהם התחלות התורה והמדבר בהם צריך להבחין משפטיו
 ונוריותיו כי הטעות הקטן כרם סבת הריבה התורה וזה אבאר זאת הפנה מהנפלאות ואכלול פירושה
 ב' יסודות' היסוד הראשון הענינים שהם מיועדי לבוא יס' להם ד' שמות בספרי הנבואה והאחמה
 והם אות' מופת' פלא' גם' ויס' לקורר אם הם מורים על ענין א' ובקינה אחת או הם מורים על ענינים
 תחולפים או הבנות תחולפות' ובהשוכה זה אותו אשר רש' זל הכדיל בין אות' למופת אשר כתב על
 פסוק ונתן חילך אות' או מופת אות' בשמים ומופת בארץ' איתנם כפי מה שבראה מהרמז אקבלום אות'
 על דבר מיוחד קודם כזו בין שיהיה טבעי בין שיהיה חוץ ממנהג הטבעי' ומופת לא ישהם אלא על
 הענינים היוצאים חוץ מהנהגה הטבעי' והספס' ניקאטוליא כתב הדברים המיועדים לבוא טרם בואם
 והם חוץ מהנהגה הטבעי' או יגיע מהם נזק לזולת כמו המים שנהפכו לדם או לא יגיעו נזק לזולת כמו
 המים שנהפך לגשם ואם לא יגיע מהם נזק לזולת מקראו אות' והוא יגיע מהם נזק לזולת מקראו מופת והביא
 דאיק ובאותה זה הימנה ובמיתם זה הרם' ובמקום אשר מנינו לרשי' שפי' אות' להאמין שהוא שלום' של

מקום מופת שהביא עליו מכות מופלאות * ונאמר אהנוו שהיבה אית נצורה מן האל והיא ה'יבה כוללת כל דבר מיוחד לבוא בין יהיה דבר טבעי כמו ליתר ימטיר גשם מן השמים בין יהיה דבר ארוך מהטבע כמו הגה אנכי מבין מחד ארבה בגבולך בין יהיה דבר מהמיה השכל כמו קריעה ים סוף מישראל ומצרים בתוך הים ואלה נטבעו ואלה נצלו * אבל מופת צריך שיהיה ארוך מהטבע * וכל ארוך מהטבע ומהמיה נטע האדם אשר הוא כלסון ר'זל גם בתוך גם * אמנם היכה גם שכל בלסון הכוהינו הוא מורה על פועל מניע וממנו י'ה אשר בלמעשהו תציל או זה צדיק או אומה מהרעות המעוהדות לבוא והשתמש היכה גם מענין רוממהו כמו הדגל שנקדו גם * מפני שכלם מבישים אליו * כי זה הנוטע עומד לגם ענינם * אמר נרת ליריאתך גם להנוסם * והכלל העולה שאות היכה כוללת כל דבר מיוחד בלי זה אופן שיהיה טבעי ובלתי טבעי מרוק או תציל * מופת נדק על ארוך מהטבע * פלא ארוך מהטבע ומזיק * גם כולל כל דבר והוא מיוחד להצלה * ואל תקסה למה שהנחנו כי אות מיוחד על דבר נועות לבוא שאנו מוצאים אותה שיבוא המעשה ראשונה * ואחר כך האות כמו אמרו וזה לך האות כי אנכי שלחתיך בבואיך את העם וכו' * שאמרי ציאת מצרים יבוא האות שהוא העבודה ולא ארוך צדיקין אות * וכן ארוך אחר הגה העלמה הד'ה וקודם שכל האות שהוא לידה האשה כבר עבר המעשה שהוא טוב התלכים הצוררים ללצרם * וכן ארוך אחר האות אכיל הגה ספית * אכן לעולם האות מיוחד טרם בואו וקודם מעשה מניעי * ויסעורו בסנה זה מראה הסנה שאותה רופא הוא לך אית וראיה שיש לו יכולה להוציאם ממצרים ולהביאם הגה * ואז בבואם הגה העבדון את האלהים וכו' * ובאחר הגה העלמה כבר הוא הד'ה וקודם לדה יסבו הצוררים ללצרם * והאות שלא יסבו עוד הוא שהלך בן נבחר בומר בטוב והוא אית שאחזו יתענז בלצרנו * ובחקיקה הם ב' נבואות שמלך אשר יסבו ללצרנו מצד שמועה שישמע וזה אינו צריך אית * אכן הנבואה הסנייה שההנבוא לעגה לך בתולת בת ציון ולק יבוא מלך אשר אל העיר הזאת לזה נתן אית שאכלו בסנים הבאות סמים וספית * ולזה לעולם כל אית מיוחד טרם בואו ומניעי קודם המעשה שיועד עליו *

פרק שני חמישים

היסוד השני הוא לדעת מי הוא הפועל הנסיים * בזה יש שלשה דעות וכלם הביאו ראיה מן התקון והאין דמיון לומר * כי הש"ת פועל בעצם הנסיים כי יתקיים מזה ההנחה כי השכל הפועל בפעולתו יותר נכבדות מפעולות השם אשר שהשכל התקון פועל בעצם ההיות הטבעיות המתמידות * שהוא טוב בעצם ובהתמדה ופועל הנסיים הוא טוב מעט ובמקרה וימתך מזה שהשכל הפועל בהיותו מתמיד בפעולתו * ופועל הנסיים יושב וכוטל וכוטלים אחרים כוללים הכיח האדם הנזכר * והאמת שכל אלה הכווליים כשרשים על דמוים בוזבום שאם השכל התקון אין לו מציאות מעצמהו * וכל מציאותו ומתותו הלוי בנציאות השם הנכבד והגורל גם שהוא יפעל ההיות והנסיים הוא כמו שליח שלחנו השם ית' לעשות החופתים * ואיך עלה על דעהו לומר שהש"ת יושב וכוטל והוא מנהיג הניצאות הנימדים הנמצאים כלם ונתקיימם * הדעת ה' * מושב שאין לנמצאים השפלים טובע קיים מונבג עומד אלא בכל פעולה ופעולה * שהם עושים צריכים לפועל אלהי * שיגזר לאם שישקוף ולבנים שיזולו * וללמם שיזול * והנסיים לבי דעה אלו אינו שנוי בעצם הדבר אלא בלוי * הרצון האלהי שהנסיים עם אלה * וגם שאנו רואים שאם אורף לעולם לא נספוט סהו בטבעו נצורה רק יש לו הכנה וצריך רצון תחון וא הכת תכמים המנוסעות ונכנסם בספקות עגומות * כי כל הדברים להם צורה קיימות ועומדות בעגמות * ומה שאמר הכתוב כי לא על הלם לבדו ימיה האדם אין הכונה שאין ללמם צורה קיימת אלא גם שיש לו צורה טבעית כל הפעולות הליות ברצון אלהי * הדעת ה' * דעת אנשי התורה שהבונים אשר כל הנסיים כלם פועל אותם הש"ת בעצמו לפעמים בלי און חכם בדקבות ה' * ולזה ההג' * סולות בפועל הנסיים האחד שהוא השיג טבעי הנמצאים ויחם קתה עם קתה שהוא ידעיה כוללת * וכן שוביר טבע זה הפרטי אשר בו נעשה הכם בדי שיפעל בו בכמות הראוי כפי מדרגת צורתו וכי הנסיים הם הויה והספק או שההנות * ולכן צריך המועל שיחכם ככולל וכפרטי כי הרופא המובהק צריך שידע שרשי הקדמה כמה הם * וכן זאת האמת מציאה תי' הוא * ואז יוכל לפועל כן בפעולות הנסיים * ה' * שיהיה לפועל כח נוסף על פכה הטבעי שהכח הטבעי שומר יחם בין הפועל והמהפעל * והנסיים פועל כפי יחס רחוק יותר * ולכן צריך כח נוסף על הכח הנמוצא בפעלים הטבעיים ומכאן יתקיים שהפועל הנסיי הוא יותר נפרד מחומר והפועל הטבעי * כי החלשה נעשבת לחומר והחשק לכדלים ממנו * ה' * צריך שיהיה לזה פועל הנסיי מתעבה פרשית בזה הטוב הנימך מפעולות זה הגם

פרק ששה וחמישים

שאלה ה' בהגדת ר' יהודה היה נותן בהם סימנים דרך עדם בלחם
 מה מועיל לנו רבי יהודה באלו הסימנים ובהשוב' זה אמר
 שניצטאו חלופים רבים באלו המכות אם חלף מנד הסועל אשר התנא סימן דרך נעשה במטה ע"י אהרן
 לבדו וכן התנא סימן עדם שנעשה ע"י השם ועזרו וליה בשקין אמר וזקן משה השומימה לבקש עזר
 ממנו ית' וכן התנא סימן בלחם נעשה ע"י משה לבדו חזן מנחה בכורות שנעשה ע"י השם ית' לבדו
 א"כ כותב ר' יהודה לפני זה להורות שיש חלוף במכות כפי הפועלים דרך ע"י אהרן עדם הפה"ה בלחם נעשה
 בכורות הוא ית' לבדו א"תנס'ן' סדרה כתב כי פרעה הכחיש תנאיות ה' כ"ט לא ידעתי א"ה ית' וכן בספר
 בהשגחה ה' על הפרטים וכן בספר בשפע הנבואה והודיעו ה' בג' מכות הראשונות שהיא נמצא ולכן אמר
 במכת הדם בלחם הדע כי אני ה' ובפרעושים למען הדע כי אני ה' אלהינו ובכנים אנבע אלהים היא
 שאלו ה' מכות מבארות כי יש נצטא ראשון כדל תמוזד ולכן הוא שליט עושה מה שרצה מושל על יסוד
 הים בעורם בתקפם באור שהוא חומן לאלוה של מצרים וכן נשקמו הים ונתהוה הים והספד צורת
 הים היה כ' כ' נס' ופלא מהי' הים הפאטום נתהוה הים שהוא מורכב ומי יכול לפעול דברים כאלה אלא
 הנמצא הראשון הפשוט תכל אמר ומשיגיו' אכן נמצא חלפה בסימן דרך שלא הפריש בין מצרים לישראל
 וחשב פרעה שאין השנה פרטית בא סימן עדם והודיע שהוא מאניש בשלמים ולכן הפריש בין מצרים
 לישראל באלו המכות ולפי שבעוד לאען הדע כי אני ה' בקרבן הארץ ובדבר והפלה ה' בין מקנה וכו'
 ובשקין ולא יכלו הפרטומים וכו' ומכמה לא עמדה להם וע' כו' לא היה מודה בנבואה לכן בא סימן
 בלחם והודיע שיקטר שכל האדם בעליונים ולכן אמר בכרד ואשר לא שת לבו אל דבר ה' העתירו אל ה'
 ובארבה אמר פרעה מעלתי לה' אלהיכם ולבם' ובקשר אמר לכו בא הנכרים ועבדו את ה' אשר זה גורם
 סבכר הוא יתחמן שיש קשר ודוכו לכפשות האומיות עם הנורות הנכבדות ומתה בכורות באר שלשתן
 מביאה ה' כיון שהכה בכורות מהם ראשית התולדת בא ראשון וגמרע מהראשון והורה בהשגחה כיון
 שהניל בכורות ישראל והורה בנבואה מנד היעוד שיעדה ואשר הויכחיים שעשה עם פרעה ולחורות וס'
 הדין ר' יהודה במימני' אמנם אחרים אמרו שכונת ר' יהודה מפני שדאח בשלשית שאין בה היראה
 ובשנתה הראשונה יש התראה וכן בג' האמצעיות בכ' יש התראה ובג' לא וכן בלחודגות וזה נקשר אשר עברי
 דר'ן' שאינו מן שלמה וסנה אם שלם מורידין אותו גבור ומאכילין אותו שעורי' עד שהקבע פרסו ומפני זה
 גם הירדו בשלשית אחריו יכולה גמור ודוכן בקריו לא יכון לבנד עינו והוא
 שונא גזל בעולה איך צוה למשה שיאמר לפרעה דרך שלשה ימים נלך וכן בנזול מצרים בהשאלת לבושיהם
 והמשימיהם ובהשובת זה נאמר שהכליה הפלאים פרסום וכלתו יתברך והכונה האליות היתה הפעול
 גוראות על ים סוף כדי שיטקעו הרמקום ממצרים כי שבענו את אשר הובישונו הערמיה להראות חלפה
 בשאלת דרך ג' ימים ולקחה כלי יצירתם כדי שכללות יקנו נבוי' לרדוף אחריהם ויתפרסם וכלתו על הים -
 שאלה ז' ה' נזר בין הכתרים וענו אותם וכן א"כ הקשה את לבנו מה פשעו ומה פשלתו ובהשובת
 זה אמר כי הרב במדע גור כי לא חייב לאיש לאותה לרעה כי אין היו מוכרחים ולפי
 התנאים כרונם עשו הרע אשר רואי להענינם גם שהם הקשה את לבנו מפני כי בראשון' שאל בארצו
 לא ידעתי א"ה ה' והרע לישראל כשאת' רמים אתם נרפים ובעונם הקשה את לבנו כרי שלא ישוב בהשובת
 בדרך השקן לה העם הזה והרב המצוי סובר כי התנאים הרעו לישראל יותר ממה שנזר ה' עליהם ומפני
 הסוספה נעשו' ואחרים אמרו ש"ט ש' שהקשה לבנו הרגון סימני' ממנו חולסה הנקנת מנד המבו' ומעמוד
 אותה על בריאותו והנכון מ"ה שיער ידוע הדע זהו אמר מ"ה שיקרה בעתיד ואינו מ"ה שחייבה ה'
 אלא ספר רוע מעשיהם כי הוא ית' יודע העתידות ולכן גם שיחיק את לבנו שיעמוד ברשעתו אשר ביר און
 זה עול בסק התבטט הישר שאלה מ' למה התורה האליות בכל השכיחות זכר וניאה מכרים
 וכן בהודלת האלכות ובמתן תורה ומי יתן ואלעזר למה לא בזכרו הנשים שנעשו
 בעתידת השם וקריעה הירדן ובהשובת זה און' כל התור בכללותיה ובפרטיה להישייר שכל האדם
 שיש נצטא ראשון יכול משקן תושאר האומה וכל העונות ומעשים ועניני התורה רודפים לפרסם זה וניאת
 תנאים הוא ופרסם אלה הענינים כמו שראית אס כן ראוי לזכור זה בכל דבר כי ניאה תנאים ראים
 ליתן תורה גליסם קדין' וליום הכפרים גליבולת הענינים שהיו נבולים בידבר אכן שאר
 זה הענין קודם בואו וכן מ"ה

פרעה וכו' ובזמן המעשה י"א

והכתיב כל כבוד. הצורה הב' שהקטן מחדש הגם' אבל במעשה נמשך אדם או מלאך שהם נמשכים
 בניצחיות הגם ההוא ולפעמים הוא ית' עוזר לאמצעי מצדו שהוא מחדש הגם הגה אכזי מכה במטה אשכנז
 בדי על הניים ובמעשה הם אמצעי אמוד אל הרצן קח מערך וכו' ולפעמים הם עוזר לאמצעי בשיתוף
 עם דם בערבוב הגני משליך נח ובעבדך' בדבר הגה יד ה' הויה וכו' בשחק קחו לכם פיהו בכסף וזרקו מטה
 השמימיה לבער עזר גם בריפויים אמר הגני עומד לבנין עם על הצור' הצורה הג' שהבניא מחדש
 הגם ויניע אותה בנתיבותיו כפי צורך ועזר שיתוף במטה בתיחה פי הרצן' מחדש הוא מעצמו אופן העונה
 ולא מניעו כשאל עזר וימנו ית' על זה' וכן אליהו כשאמר אל אים אלהים אני תרד איתו אתן השמים וישלח
 ויזהר וינכחל מזה שהבניא מחדש ויניע הגם ואינו במקום ההוא כשמיניע הגם' כמו אלישע שכלל
 לאמר לנעמן לך ורצונה שבעה פעמים בירדן ויסוב בשרך לך וטהר' -

הצורה הד' שהבניא מחדש הגם לפרסם שמו ית' אבל אין לו כח להניעו אל המציאות אם לא בהפעלה
 שמתפלל לאל יעזרהו להנעת הגם כאמרו היום חקר אל ה' ויתן וכו' וכן עניו ה' עניו ויעזרו כל העם הזה
 אלה הם ד' צורות כפי הנמצא בנבואה' היסוד השמי השמות שמינצחים בנבואה למעולם הם שמות
 מן חולפים כפי מלוק הפעולות אשר כפי דעת חכמי ההורה יש לו ית' מ' מינים מהיכולת המין הא' פועל כפי
 היכולת המסודר בלי שייערך למקבל יותר מנראוי לחקו זה אם בהרכבה הגמלא לתת לו כל הראוי לו כפי
 טבעו ומהותו זה פועל כפי אלהים ואם שמיניעו גם כן כפי הראוי לחקו שזה ינייחד לאל שהוא נכנס החת
 יכולת עם אלהים כפי היראה' אמנם בכל זה לא יחלוק לו על הראוי לו בעבודת' המין הב' הוא
 ביכולת המוחלט שפועל כפי רצונו ומכניע הכחות הטבעיים ופועל פעולות הפכיות לעפע כחגניה וישאל
 ועזריה שהסליכות להורו האם ורוח נור לא עדה בהן וכיוצא' וזהו פועל כפי ד' שהוא מושל בנבואה
 בעולם אשר בזה השם מסך היס יתחילין ובהם השם ומכניע כחות מדה עם אלהים כלם ולזה הנמצא שלא אמר
 אלהים ברא בראשית לפי ששם בן ד' ברא בראשית ואחר כך עם אלהים הנביל הגמלא' על טבעם ומהכנות'
 ובאר אחר' ביום עשות ה' אלהים ארץ ושמים בראשונה משך היס מן האין עם בן ד' ואחר' עם אלהים הקן
 העולם במהכונתו ולזה לא נשאו הטבעיים עד שכל מר' עה ולמד עם בן ד' כמ' ושמי ה' לא נודעתה להם
 ופרעה שהיה מוכיחם מרדום העולם וקריעה הטבעי' הנהוגים אצל לא ייערה אה' עם כי באלהים היה מודה
 אפי' פרעה בדברי רח' בע וכל מי שנתמר לו אמהרה עם בן ד' בין נבי' בין חכם ויכול לנסות הטבע כפי שיטתו'
 השגתו במהות זה השם' והכלל שהגסים כנבטי' תחה היהיה הרצוני והם נתיים כשם בן ד' ולא' תכלתה יכוז'
 ולא' השם כקוב נקבה רצו כי שם בן ד' מורה על מציאות פועל ביכולת מוחלט' ואין לו לאוה ולא' חלוקה
 ועתה שהמיתה במדבר נראה שאינו בעל יכולת גמור אלא פועל לנקבה' ולנציחיים שהם בעולות גדולין
 באחר וכאשר יהיו יסודיים נראה קיימים נראה ש'נהגו בעל יכולת' ולזה אמר החייהני בדבריך ואולם אין
 איני כי הוא יתברך מקור החיים' היסוד ה' השמות שיש למקבלים הנפים דרך כלל ואומר כי השמים
 במינים שמו עממי שמשפיד הדבר צודתו ונהפך לאיש אחר כבינה שבעה ממנה אפרתי' וסגוי נקרה'
 באין מחוס לקור' באנה עליו וירידה וכל הננועה ההקף' בכתה הצמיחה והספרון' ובניסים ימצאו כל'
 אלה הם העממי' המטה שנהפך לחם ודומיים' ואם תקרי תהאין מי מיה שהיו מרים ומתקור' ואם בנתה
 מטה אחר' שפרס וינין נין' ואם באנה הערוב שבא מתקום רחוק לנתיים' אמנם דע כי החכמים כללו
 כל הניסים בשלש סוגים אחד חוץ מהטבע שניה למעלה מהטבע' ג' הפכי לעפע הסוג הא' הוא בבחינת
 האמצעי והזמן שבו נעם' זה הגם אשר בזה הבחי' נקר' חוץ מהטבע ד' נעם' מהמט' נחם' אין בזה תימה
 לאות נחם אשר בכל יום נהו נחמים ועקרבים' וגם אם המטה הע' שפס כבר ממנה יתהו מעמסו נחמים
 אחרים' הגם הזה הוא שבזמן קצר התהו המטה נחם בעודה בתקפה ולזה יצרך בניסים האלה חוץ מהטבע
 ד' ש'נעשה הדבר ההוא בזמן קצר מהטבע לא יכול למעול בזמן מועט בזה יעירה כלל' הסוג השני הוא
 בבחינת הספועל הטבעי אפילו שיהדל כל הזמן אין לו יכולת לעשות פעולה כזו בזמן ארוך וכל שכן בזמן
 קצר דמיון לזה עמידה השמים והירדם שזהו למעלה מהפועל הטבעי' שלא יספיק הנכלל מהנועהו מצד כח
 פועל טבעי' וכן צרעה נעמן כפי ההתחלות הטבעיות הוא חולי בלי' ומקבל רפואה' שאין יכולת בדברים
 הטבעיים לשנות מזג נכסד כזה ולשנותו לשווי ובריאות' ולכן מי שגושה' זה הוא שיש לו כח מוסף ועזר
 בליקות ש'הגו בזמן קצר ולא' נקרא פעולה כזו למעלה מהטבע' הסוג השלישי הוא שימצא פועל בכל
 חזקתו ותהפועל נאות וחס קרובים ולא יפעל פעולתו הטבעית' ולפעמים פועל' פעולה הפכית לעטבעו

דמיון האם שבו חלמו לטובים פתאום נבדל וצדקה חזק מאד ואמר למיזא אהובא חד שכבדה על די חזיה למיזיה והם בתוכו ולא קרפס ורודי ציגור לא עדה בקון וזה הכפי לטבע שמינא פועל ומתפעל באתי ולא יהיה פועל מזה לזה ולזה תמה במשאל אחת חזיה גנדין ד' שריני מהלכין בגונורא וחבל לא חיה בקון ור' מלניגין עוד בזה אר' עמד יורקו שרו של כמד וכו' הרבון שר הכרד רצה להפסיד בזרת האם לכרד באופן שלא יצטרך ויבטח זה הגם בהגותו לטבע ולא הקבים נכדיאל אלא שיהיה גם בתוך גם שלא יסוף בפנים ויטרף בחון באופן שגורה האם קיימת ואינה פועלת בקרובים אלא ברמקום שזהו הפסי לטבע וכן בקריעה יסוף נכבו בצד גזלים שלא יקרשו הימים אלא הם וזולים ואינם בקרסום ועם כל זה עומדות כחומה וכבר חסמו לקרוא האנה פון וקטבע ולרופת על הדברים שהם למעלה מהטבע כל שכן לדרום המופת אשר בארץ ופלא על ההפסי לטבע שזה יחשב לנו יתכרד לעושה גפלות גדולות לכדו והסאר

פרק ארבעה וחמשים

היסוד הח' באיזה אופן פועל הנביא הנכבדים הנשנים
 ואומר ראשונה צריך לדעה שהנפש תושלת על הגשמים כי בטבע הגשם נכבד לנפש הלא תראה הכח המאכזב שהיא שוב דבר המפעל הכלים מחד המאכזבה שהיא עליהם באופן שהם נכבדים לקיים מה שגורה המאכזב כבר ראינו אכזבים באשכנז במחול מה שגורה הכח המתמנה על האורה ופועל במאכזבה לכד וכן הסושב במוטעמים יחד הריר על לסוגו כמו האובל בפועל וכן כנפס האדם תפגה הנמצאות וטבעם והקשרם יתדבק בנורות העליונות ופועל בגשמי העולם כפי תחשבתו כי האומריית נכבד להשכלה גבוהה שהיא השכלה בלתי מקושחת עם האומריית וזהו דעות החכם רח' בע באמרו כי קטועה האלה את הכל ידבק בכל ויחדם בכל אותות ומופתים הרבון כשידעם הם כל האנשי הפרטי את טבע הנמצא שהוא כל ידבק בכל שהוא הנכדל ויחדם בכל שהוא חזר בעולם אותות ומופתים ויחולפו הנביאים בזה כפי הגנהם בטבע היוצא והנביא שהוא מנציח המופת ואינו מתפלל לאל מוכיחם שנכספו כלית ופועלת כפי איננוהו ולא כן הנהללל שדריך עזר מ' שינטיח בפרט מענין האור ויגורו כפי ר' ואל והכלל של הפועלים הנשים צריכים שפע אלהי פטעי בעשייתם ולפעמים לא יספיק הקץ אשר להא' צריכים להוראה שעה העור שהם כמו שיש בהוראה הנבונה כמו שיש בהוראה שלמה שלקום מושכלות ומתנוה להיך נגה אור' היסוד הם ההור' היא דמות הנבונה כמו שיש בהוראה הנבונה כמו שיש בהוראה שלמה שלקום מושכלות ומתנוה פתב ובעל מהו שהנמצא יחלק לעליון היכון והתחתון כך גם בהוראה שלמה שלקום מושכלות ומתנוה איתיות ונבנה תעשיית ספורים וזה הנמצא שאין כח הנביא לקודר דבר מהתורה אלא בשלש הנבוא' שלא יטעו ענין בטבע האלהיות הב' שאם יטעו מצוה יהיה להוראה שעה ולא עולמית השלישי שהיה הביטול על ידי נביא מושפע תאחרו ית' לפרסם הנשיתו וכן בגתנאי העולם הנמצא הראשון לא ישתנה לא בעבם ולא במקרה לא בטבע ולא במופת הב' שאם יקרע הנמצא וינהגו הטבעי לא יתמיד רק יהיה להוראה שעה וכן הנמצא לא יטעו וינהגו אלה באתנעו נביא ולפעמים לא יספיק נכספו ויהללל או ידרוש צות גדולים מתנו כמו האשכנז שבקם לנפש וזהו שגורו לעליונה השקם אמרו ז' קלל היא כתובת על ספר הישר נתיא ספר הישר זה ספר בראשית שכתוב בו קודר האבות שנקראו ישרים תמות נפסי מות ושרים והיבא יתמוז ביה חזקו חזקו ודרשו יהיה מלא הגוים ד' אליעזר אומר זה ספר הנגה תורה דכתיב ביה ועשיית הישר והטוב והיבא חזקו חזקו ודרשו יהיה מלא הגוים וכן ספר הנגה תורה דכתיב ביה ועשיית למעלה זה הקם הונך לקחת עמוד אלא סה' סוכר שלקח עזר מהחבות היתחייבים בשידוש העולם שהוא ספר בראשית וזי אימין בחדוש יאמין במופת הזה והב' סוכר שהעזר היה רבו מר' עה שלמד תורה לישראל והמקיימה יכול לטעל הנכנים הטבעיים וכל התורה כלולה במצוה תורה והוא דמות הנבוא' ומסוג אותה וכולו לטבות הטבעיים היסוד העשירי איננם התכליות שבעבורם יעשו הנשים לכללים הב' הונוס או מפרסם ובלתו בעולם כתיב' בניצרים וידעתם כי אי ה' כלומר בעל יכולה לטבות הטבע שזה עדות סברא העולם חזר בחומר ביד הונד נשכ ויעשהו כלי אחר וכו' או להכיל אותה או יחיד נהרש אס אחיה נך במצוה אשר אס יחיד אלהי שלק תלכזה וסגר פוס כו' וכשהבין כל גמי התורה לא ילאו יאלו הב' הפליות אלה להכיל אותה או יחיד או שיהיה יחד כהו פתיח פי הארץ שיש נכבדו קדום וכדומה

פרק חמש וחמשים

האשלה הראשונה אמרו ח' על הנאי התנה ק' בה עם היס

סוקרע לישראל יד ימינו לא עם היום בלכד אלף עם כל מעשה בראשית שנתא' אפי
 יד ימינו שמים וכל צבאל צויהי ולא א' אין כל מדת המת השמים וראוי לשאל למה לא יזכור רבי ירמיה
 בהיותה פי הארץ ופי האהון והבאר שהם עשרה דברים שנבראו ע' בין השמכות ולימה קנה הנסים וחסו
 לבריאת בין השמכות וקנתם להנלים שהנה' ההשוכה בזה שהנבים ב' מינים יש מהם שנרביים
 הוא ספר כחמה על מה שיהי בטבעם על כן נאמר בהם לשון בריאת שאין בטבע הארץ להתנוגע במקומה
 ולא אחר שמהה מיה גופף בה כם שנבראו חלקי הבקיעה ומתקדברו זה עם זה וכן נוסף במ בריאת
 לטעמה ומהה את מיה וכיוצא באלה השנויים במשנה הנזכרת שיש בהם כח נוסף אבל הלו הענינים
 שהזכיר ר' ירמיה היו במניעה כמותיהם הטבעיים באופן שאינם פועלים כפי טבעם ולא א' בזה הנאי ההנה
 ולא ייחס אותם לבריאה' אמנם דעת אחרים בתשובת זו השאלה כי ר' ירמיה רצה להודו שלא ייחס שניו לז'
 יה' כפעלו הנסים שאלמד המניא המניאו' וכתביעו בטבעו עם טבעו הקול כח שיהמדהו בו הנסים כהם
 ואלוה הנביא המשיב זה הענין הוא הנביא בלמה' ובעל המשנה רצה להודוה שהנבים הם עומדים בבחי
 היסודות לנאה אל הפועל בזמניהם ולא א' נבראו ר' ל' שהם ככח היסודות ולא אמר נבראו לז' נעשו'
 השאלה הב' למה אמרו שאלה הדברים נבראו בין השמכות ויהיב לזה הגרסאני שהיהו אשר היה
 בו' ימי בראשית היה הנה רצונית ומה שנמשך מיום ה' והלאה שנאמר בו אשר ברא אלהים
 לעשות הוא הנה טבעית וכבר ידעה שהם יקראו בין השמכות הזמן המתנוגע בין בני הימים איש בו חלק
 משמיהם ולא א' שדומה הכללות דומה להיות הרצונית כיון שאינה מאומד מופץ לעשות זה הגם ואינה מנד
 הנגזרת הכללים כמו ההיות הטבעיות והיא דומה ב' להיות הטבעית כיון שיש לה גבול וסדר באופן שיש
 כמו ההיות הטבעיות וזהו מה שרוצה ליחס הכללות לזמן בין השמכות השאלה הג' למה אמרו
 אין ה' בה נברע מהאומה עד שיפרע ואלוקיה שכו' זה היתה שפחה אבו על העלויים בעבור
 מעשי התחומים ובהשוכה זה כתב רבינו נסים ז"ל ואמנם עם העיון הטוב ימצא זה המושג והוא כי
 האכסרי מנד עזמו ישבו מחויב מנד הבהו כאלו האמר ירדה מטר למחר הוא אכסרי אבל מני שסבי
 שעלו אידים באויר התוליד המטר ישבו האכסרי מחויב ואין ינונם למנוע המטר כיון שהוא מחויב מנד
 שבותיו אלא בשניה אותה הסבות המולידו אותה האידים והמקנים האוביות באויר שהם הכללי ומניעיהם
 וכן האומה יש להם מנפיעים שהם עובדים אותה וצריך לשבר כמותם וחקקהם באופן שלא ישפיעו על
 שובדיהם דלם לא כן נמנא בראין ב' ענינים הפכיים שהם רצה להמחות אומתם והאלהיות שזורים אותם
 ונלדא ובכל אלהי מנדים אעשה שמים השאלה הד' כהה הרב הקורא דלוי שרעה התורה
 שלא יקום איש שיעשה כמעשה מר'ה ר' במופתו ובכללותו וז' א' ולא קם שישל גי' אלה
 עוד כמות אשר ידעו ה' ונדחק עמו לכל האהות והמופתים שכו' שלא יסוה עמו בהשנה כן לא יסוה עמו
 במפלאתו וקשיגו הרב הגמני שכו' מלשון הרב המורה כי ההפלה למשה הוא נה שאין עשה האהו'
 והמופתים לעיני פרעה ועבדיו ולעיני ישראל כי היו גדולים מפני שעשה לעיני החולקים והמסכיתים
 אבל שאר הנביאים יעשו אותם ליסודים כמ' שפירה לי הגדולות עשה אלעזר ואחר הרב הנמני בני הנה
 פצויהת השמים לאלהיו שהיה על שבעה יד' א' א' יהיה על ומוטר כי א' לבי דברי ובגוים שחמע וכן מה
 שעשה אלהיו כשקבץ הנביאי' אל הר הרומל' ועמידת השמים להיושע וקריעת הירדן א' אשר שמונו כי
 הנביאים א' את מי הירדן ולכן נזר הרב הגמני שהפלה נהי משה היה מפני מעלת הר סיני שזנו עיניהם
 כלם מן השכינה ולא הגיעו שאר הנביאים לעשות מעשה כורח כזה וכן נבנים שעשה יש תהם שהפילו זמן
 הרבה כמו עמוד האש וענן והקטן והבאר וכדומה ולא כן הנסים שמשו שאר הנביאים אמנם כשנכתב
 דברי הרב המורה לאמר שהפילו נהי משה על גבי א' הנביאים מפני שהנבים נמשכים אחר ההשגחה
 ואמנם השנה משה היה למעלה מכל הנביאי' א' הנסים שעשה הם יותר גדולים במחנה הפועל שלא היה
 צריך לא הפלה כאלהיו ולא עוד כיהושע בירדן וכשמש כנבעון וכן הפילו אותה משה על שאר הנביאי' שהיו
 בתרבות לעיני החולקים והמסכיתים הרצון שנת' עה' היה ראשון לטעול הטבע הנקוב בעשיית המופתים
 והיה הוא ראשון היו מחפשים המרט מים והמכפפים אשר בנזרים וכן החפשים אשר בישאל בזמן ההוא
 מנד שהוא דבק באל ית' או מנד כסוף ואחיה עינים אבל כאשר נכתב משה שהיכולת האלקי פועל
 או אמרו שאר הנביאים אין נודק להכפיים ולזה יצדק משה ששאלם בשרשם כיון שכלם מניעים
 בו ולא כן הנביאים אחריו

אם ית
איהם

אמור **ה'** החיות המהים הווה אהו הטבע והשכל והבהרה * אם הטבע שהו כועל בחומר ונוכח
 וחמם וניחוי החמה אומרים שטבעם שאין בו לחיות זהבנה לרוב זורה להם יקבלה אם כן זה
 ידעת הוא הפך הטבע אינה החמה כן הוא החמה המהים אינה מהפעולות הטבעיות שפועל הטבע כפי
 יזנהו אבל נכנס בדברים שנהגו בהוריה קוריה המנהג הטבעי בזה מה לא למלו וכל פי מי שאינה
 שטבעה היבם בלי תקון יקבל זורה אנוסיה וזו מחיה המהים אין צורך הוה ומכיים הטבעיות ואין לחמיה
 הטבעיות הקדויות להכמים אם יוכל להמציא כועל גדול וזורה כזה * אשר מני מחמיהם הטבעיים עלו שמים
 ודלו יוכלת המצא הכורה שמים נועץ נשימה לעם עליה ורוח לרזלכים בה * ואז זה כונו המצא יום אהמול
 שיחזור ובריאה שותף שיה לאלהיהו שאלו נמצעים מנד עצים אבל החמיה הוא מבה המצעים יד עבודהם
 באשר פירשנו וכבר הכיחו זל זהה החמיה ובטולה ל קיבר לר ג אמריהו שיי שבכי והא הוו עכרה ועפרה
 מיקח מיי וסמ קו מכלי זכוכית אם אלו שעהלן ברומם של כו כשישתברו יש להם הקנה בני אדם שעתן
 ברומם של ה' בה על אמה כמה וכמה * כבר ראייה שהקיסר סדר מופת על מניעה החמיה בחכם טבעי כיון
 שאין באן חומר ונוכח אלא עפר איך יהבל זורה החיות והכיא מהל וכלי זכוכית ששברו והמכיש כם אמר
 שאין להם הקנה כמו החמיה * אמנם ראובן בקי מערב עכ אלו החלקים שמים וענינים זאווים באופן
 שיתקנם וכל סכן האומץ הכולל שהוא הג' כיערב עם אהוה העבר ענינים שיתקנו כדי שיוכן לקבל
 הגורה האנוסית וה' עהיד ה' בה לה' ריד על על הרצן להחיות המתים שנאמר כי על אורות טלך *

פרק שמונה וחמשים

היסוד ה' * השכל המחול החמיה מפני על עולות שהיה צריך
 שיכיו שלמות ואם הנשמות אשרי הפרדן מנע' הז הן המנוחהם
 השה כנפי השכינה מה צורך להעתיקן מתחלה העליון לארץ * הקשובה הנפש נכרחה לקבל שלמות
 ננד התחברותה עם הגוף וכמו שירדה בפעם הראשון כ' ש שמהראוי שתרד בזמן החמיה להשלים ענינה
 באופן הווה שלם כי בפעם הראשון הייתה חסדה ועתה היא שלמה ביוהר * וכן אלו לא הייתה תכרה טבע
 הניח האנושי והתנד אשר בדבק בו ועתה תכרה וכבר הכיחו זל זו הדאייה וביטול' א' להקול מינחה מיון
 מיתים דמותו מיון * רבה כזה כיון שכל מורכב יפסד מה צורך בתחיה יותר טוב שיהיה הנפש במנוחה ענה
 בן שמים להחזק תנועה דלת הוא מיון דהו לא כ' ש רצה מיי שלא היה כלל יורד לארץ כבריאה הראשון * שכל
 יום נבראו אנשים מאן דהוה כבר בע' קו לב ש שראוי שיחיה * ולזה כיון שאהיה הנכרה רואה שהיה מוריד
 הנשמות לארץ שחמתו יודעת למה באו הראשונות וכ' ש שראוי החיות המתים * אולם מציוו להבוס כר
 המטוען שאין החיות המתים רוח אולך ולא ישוב * אנוס חציר יימו כלה עני וילך כו' ואין להם עוד שום כי
 נשכח וצדקם עם אלהיהם כבר אברה * ואולי אין ספק שהחיות המתים הוא מהענינים הנפלאים
 שבאו בתורה המעמד הר' הויי שהוא נתימיה נשם האד' * ול' א' כי שאל נא לימים ראשונים להנהיג כדבר כו'
 וכן על היסועה שהייתה מיי שמע כאלת כו' שהם דברים עובדים המנהג הטבעי וכל כהוב שאומר שהחיות
 המתים נמנע ר' ל' שנמנע בטבע אבל על דרך גס כל המורה חרדוש העולם מאין מודה באמונה הזו

קיסוד * הג' הפסוק ממאן בחמיה המתים והוא שהשוכת הנפש לגוף הראשון זה אינו יסיר כיון שהגוף
 נהך ליסודות ומיהסודות נעשו נופים רבים באורך הזמנים ואיך אפשר שהגוף הראשון יחזור
 מהיסודות להיות גוף לנשמות רבות וכי כלם עומדות בתחיה * ומי שאכלן חיה השדה ודני כים איך יוכל
 להחיות כי שהגו לגופים וענינים רבים * ואומר בהשוכת זה כי מציוו בתחיה ב' שכרות הא' מושכת
 שהחמיה היא שורה הנכנס בע' הז' בן שיהיה בגוף הזה בין שיהיה בגוף אדם * והם דברי ח' זל שאלו המהים
 שהחמיה אהם מיה שירה אמרו ה' מנייה ומחיה * רבי יבובע אומר מוריד שאלו ויעל * הכנה להם שמי שאמר
 מנייה ומחיה מזה שהפסיד הגוף בהשתלק הנפש ממנו * וענה החיה בגוף אחר כו' א' החיה לנפש ר' יהושע
 סובר שהגוף עצמו החיה * ולכ' א' מוריד שאלו ויעל מיי סירד הוא עצמו העולה בלי שניו וחסרון * אינום
 האהיה שהגוף ניהך ליסודות ואינו ניהך להעדר * וכן באלם יש עצם כשעודה נשאר קיים הוא יסוד כל הבנין
 ולכ' א' אומר כל עצמותיו אמה נהנה לא נשכרה והשרש שהו' ית' משנייה בכל האנשים הראויים להחיה בין
 שאכלם אריה בין שפכלו לים אלה' * מנען שאיב כו' * ולכן יש באלם חלקים עצמתיים כפי הבגורו והרכבת
 ומנוו שבעבור היות לו חכמות ההם זכה בתורה ובחכמה וכיראת ה' * ואלה התכונות העצמיות נתמכות
 למות והוב שהם כלים נבראו לשלמות האדם לא ישמהו אבל המקרים הכלתי עצמתיים להנעה השלמות אין
 לגן צורך שיכיו כחלם גם * וכן ליסודות יש להם רוח ודבוי וגם שלח יתהוה זה הגוף המתלק ההוא שהיה

חלק שני

בדלאלו ביום שמתה צמחו מהאבות ככל הולך אל מקום אחד וכבר הסכימו שיקומו מלובשים ק' ומחטפ' וזהו היו מפליגים בהכריזי המתים עד שהק' ר'ג טילכסוהו בכנני פשתן מנזכרין ונהגו כן העם אחריו.

פרק תשעה וחמישים

בפועל או משל. ב' מה צורך לומר שיהיו עצמות רבות ובהן הבקעה וכן יבטיח * ג' מה ההסובה אלה ידעה כי ה' שאלו שיאמרו דעהו * ד' למה בלאו בזה הספור ג' נבואות הנבא אל העצמות הנבא אל הרוח הנבא ואמרת אליהם * ה' למה האריך בכשר וגידיים ומה צורך לרעש * ו' למה נק' רוחות בואי הרוח מה הם אלה ה' רוחות * ז' מה כונתם באמרתם יבשו עצמותינו בגזרנו לנו * ההסובה לראשונה אם הוא אמת או משל נחלקו בזה ר' ז' כל חלק אמונם כפי שרטי התלמוד נראה שריה מעשה שקרה לא משל כמו שבוכר הרמ' בם מפני כי האומרים שהוא מעשה הם רבים עד שבן כהירא העיד שהוא היה מזרע אלה והראה התפילין שקניח לו אביו ומעשה רב לפסוק הבלה. ועוד שהתלמוד שאל ל מהו נבנה ומיון דסקיל וטרי אליבא דרבי מעשה דרזוי לגזור טבן היה בפועל * עוד אמר במדרשות אם יבטיח האדם התמימה הרי המהים שהתייה יחזקאל ואין כל חדש ע' ב' לב' אומ' כי הביא ג' סבות מונעות ההימ' * ח' סך דבות ומיו וכל להקן המדר הרב עוד שהם במקו' בלתי מוכן על פני הבקעה וכן שהם בלי לחלוטית ושאל הנביא אם אלו העצמות הם ראוים להסיות מנד זכותם והשיב אלה בוחן לב וזכר מעשה עולם וכן זו הידיעה ולא לאדם ובה יתורן לב' ולד' שהיא למה ג' נבואות הוא כי יש ג' ראיית מכחישה התמימה הא' לקושה מנד המקבל כמו שביארה * ולזה באה הנבואה הראשונה להודות שקודם שהחול הצורה האנושית הכין העצמות כדי שיהיו נאותים לקבלה הנפש המרגשת ולא לא נבואתי כאשר צוהו ויהי קול בהבכאי והנה רעש שרעישו העצמו' מנד קולו האלהי ונתכסלו והקול הקנה להם כח להתנועע כל אחד לראוי אליו ובאה הנבואה הב' הנבא בן אדם הנבא אל הרוח כלומר אם תקשה מה הכלתי להודיע זה הרוח תהעליון לעולם התהתון אין זה כי אם פעולה הכל וסמוק * אינו כן רק פועל שלם שזה הרוח הוא רוח הקודש וטבור וכן רוח חכמה ובעה וכן רוח עין ונבונה וכן רוח דעת ויראה ה' ומאלה ה' רוחות הנו' בסמוק וימה עליו רוח ה' כו' כלול זה הרוח * ענין שהיא יכול לפעול אלה הקנינים הנאותים דרזוי שירד לקטלים עמנו במדות ודעות וזו אם יחזור לעולם הנשמות קנה מעלה גדולה * ובאה הנבואה ה' הנני פותח את קברותיכם והעלתי אתכם מקברותיכם מפני שאמר הנביא העצמות האלה כל בית ישראל הנה רצה אלה העצמות הם כמו כל בית ישראל שנפטרו מהע' הזו והם עתידים להפטר ומה הם אומרים שאין להאמין בתמימה מפני שאין בלא קמר מוכן * וז' יבשו עצמותינו וכן הפני שאין הכלית בתמימה וז' אברה תקוהינו וכן שאם יהיה התמימה היא חזרת הנפש לראיה נוף אבל לא לגוף הראשון וה' א' גזרנו לנו לכן הנבא כי זה הפעל אינו מופעלת הטבע אלא מפעל אלהי וה' א' ידעתה כי אני ה' הפתיח את קברותיכם * ובמה שאמרתם שאין אלה הראשונים והעלתי אתכם מקברותיכם שאין בכם שנוי אלא עליהם וירידה ובמ' ה' הרוחות והנשמות הם שלי ומי יעבד שליחותן וירידתן וכ' ש' שים הכלית שאני רוצה לתת דוחי בכם גלותם דתיקים וסבלתם צרות בלגיות * ואני רוצה שתיחיו על אליהתכם כפי הענין שנקבלתם ושאין אני מחזב בכם שנדרתי אלא נדרתי ופשיתי והכל מתהוין

פרק שישים

ההכל כפי טבעו ומהותו הוא הדבר היהיה מסוב שנמצא בנו ומקרב אהבה-אלהינו ומהלכו הקממים בהסנה מהותו מפני שנמצאו בו נשמה אופני הסתהיה * האחד מנד אחד נראה שזה הצורה היא פעלית כיון שהיא נוהגת הפעל והמציאות לנושא' שהוא האדם ומנד אחר נראה שהיה בפועל ומפני שכל דבר שהוא בפועל הצמור לא יתקרב עם הזולת חבור עצמים אלא יפסידו מציאותם וכן נראה מנד כעולה' שהיא הכנה להסגרת הענינים המושכלים * ואם כן אינו בפועל ואין לה טבע קיים * הסתהיה הב' מנד אחד נראה שהיא כח גשמי מקושר בדמיונות לא המכיר מהן ומנד אחד נראה שהיא בלתי משודרת כיון שהמכיל הדברים הכוללים מופשטים ומקמר בהסכלתה אליהם * הסתהיה ה' מנד שהיא הווה נפסדת כיון שהיאם הוא נפסד ומנד אחר נראה היהיה נצחית אחר שהיא מטבע המלכים כיון שמה שהשיג אינו בזמן ולא בתקום אלא ענינים מופשטים וקיימים ומכתי המקמ' והתבטו בוה וכל אלהכנדר * וגזר שהיא הכנה נכללת ומקשרת בעצמות הדמיוניות הקשר מציאות מטבע

המושכלות בעצמותה נב' נזר שהיא הכנה עם קשור השכל הפועל בה השכל המושכל ובא אבותה ודרכה מהנמשכים אחר דעת' הוא וגורו שהוא עצם נבדל מוכן לקבלה המושכלות מוקשר בגורוה הדמיוניות קשור מציאות לבד ומפני שזה הדעה האחרון נמשכים יותר עם דעת ההורה ראיתי להתקו כפי טרשי התורה והחקירה וכבר ביארהי לך סאלה האנוניות אין כח בחקירה להשיגם באתהם אלא הנבואה מלמדת אותם ולכן בזה אנו צריכים לבעלי הקבלה אמתית שאינם שוברים המוחה אלא גוזרים בזה שאין להם כח לשפוט ועוד נבאר איך חקירה נמשכים עם דברינו ודלוי שדע כי הנפש האינשונית נדרה האנויות עצם בלתי מציירי מוכן אל ההשכלה ואלוהם שהיא עצם יתבאר בשני טענות א' ית' ש הרב המורה אולם צלם שאמר על הענין שבו נתעצם הדבר והיה מה שהוא והוא אמתהו שהשכל האיננזי בו נתעצם האים והוא אמתהו וכל שהוא כן הוא עצם אם בן השכל האיננזי ענם * רב' כל נוסף שתקבל דבר שהנושא הגלוי למצי' אותו הגשוא בהכרח שיהיה אותו הגשוא עצם אולם השכל האיננזי מקבל המושכלות והוא הגלוי במציאות המושכלות הן * כיון שהכונה נאמרה בנרוף אל הנפש והנפש הגלוי במציאות' אם כן הנפש ענם * וכן יתבאר שהוא בלתי מציירי מעטת * א' שכל ה' אחרבה הקדמתו שהכונה בלתי מתחלקת בהחלק נוספת כמו הנפש והשכל והנה שהשכל בלתי יתערוב עם החו' ולזה הפירודו מהנפש עוד זכרו כי יש לשכל האיננזי גבול בהשגתו וזכר שם שזו ענין הכונה הנפשיים נראה שאינו כח נפשיי * עוד התמסיל דבקות השכל האיננזי לאלם דבוק המלאך עם הנבל * ומבאר כי המלאך המנויע אינו מעורב עין שהוא מושכל הכדכל בהתמדה וכן נראה מודעה ארסטו שאמר שהשכל וההולני נבחי ואם הוא מציירי איך הוא נבחי * ב' השכל מושג הנורות הסוללות והדברים הנעלמים והעלויים אשר אליהם התמסטים שנים אל כל האיסוס והזמנים והנה אלה הענינים לא יושנו במוסם * לכן יראה היות השכל נקי מופשט ממונר * וכן יראה שהוא מוכן להשכלה כי הוא בתחלה ענינה אין לה מושכל כלל * ואחר ז' קבלם וכל דבר שהוא נעדר מודבר ומקבלו אחר כך כדלוי הוא מוכן לקבלו אם כן הוא מוכן אל ההשכלה ולזה יצדק שהנפש האנושית עצם בלתי מציירי מוכן להשכלה * וכשיב להחירות כי הנפש האנושית היא עצם * ולכן מהעצם החמר ובהתחברותם נעצם העצם ראשון וגם שנייה שהיא בפועל קודם ההתברותה לגוף אינו מוקננת שיתבאר למומר ועצמיותה נפשי שהיא בעצמותה אינה עצם שלם אלא מוכן * ונדיר החמר לפעולתה והוא בפועל כפי טבעה החמר ומצד טבעה ומלשים נוספת בשלימותה הראשון * והיא תוכנה להשכלה * לב' אומר שהדבר צריך לאחד למציאותה ולהשגתו כמו הכחות הנפשיים אבל הנפש האיננזית למציאותה לבד צריכה הצורות הדמיוניות אבל אינם כלים להשגתה וכיון שאינה מתמשת והצורות הדמיוניות כמו מה שיסתמשו הכחות הנפשיים מן הכלים אינה כח בגוף * ולשלימות גם שהאים נפחד לא תפחד הנפש אחר שטבע הנפש מנוד הנציחות כיתלכאים והתעצם במושכלות הנפשיות כמו שאבאר *

פרק אחד וששים

הדעת על זה הדרך הנה מבואר שיש מדרגה בין הנורות עד שיעלו במדרגה מהצורה ההתונה אשר בהיולי עד הצורה העליונה שהיא השם יתברך * וזה כפי ערכו הכח שבחמר הראשון עם הפועל שהוא יתברך אין בו כח כלל אלא הוא פועל גמור * ולזה המצא שהצורה הנפשיה מצד הפועל שקנת' ימנע יתברך שם ההיולי מתחלק ובמקום כללל אבל היא כח לפעולת * והצורה יקדונית היא פעל יותר שלם שהיא השים ההיולי במקום מיושר אבל הפעל פעולה מוגבלת כי האם יתחם לבד לא הפכו והמים מקדדים לבד * והצורה הדונומית * והיא צורה המורכב מן היסודות הנה עם שהפעל באיננזיות האיכויות בפעולת היסודות ולא הפעל ההפכים הנה היא הפעל פעולות רבות מפני שבה איכויות מורכבים * ומנוד ההרכבה נמצאו בה פעולות נמשכות לצורה מיניית אשר להם כמה פעולות נאורות להחיות האדם נמצאו במרגלות * אולם הצומחת הפעל פעולות הפכיות עד שיחמו פעולותיה לנפש אבל גם שים לה פעולות רבות ומיאלפות * עם כל זה כל פעולותיה פעולות חומריות שההפך המנון לגיון במציאות אמתית ומציירי ולא הוכל בזולת זה וגם כל פעולותיה באיננזיות האיכויות * אכן

והוא הגלוי במציאות המושכלות הן * כיון שהכונה נאמרה בנרוף אל הנפש והנפש הגלוי במציאות' אם כן הנפש ענם * וכן יתבאר שהוא בלתי מציירי מעטת * א' שכל ה' אחרבה הקדמתו שהכונה בלתי מתחלקת בהחלק נוספת כמו הנפש והשכל והנה שהשכל בלתי יתערוב עם החו' ולזה הפירודו מהנפש עוד זכרו כי יש לשכל האיננזי גבול בהשגתו וזכר שם שזו ענין הכונה הנפשיים נראה שאינו כח נפשיי * עוד התמסיל דבקות השכל האיננזי לאלם דבוק המלאך עם הנבל * ומבאר כי המלאך המנויע אינו מעורב עין שהוא מושכל הכדכל בהתמדה וכן נראה מודעה ארסטו שאמר שהשכל וההולני נבחי ואם הוא מציירי איך הוא נבחי * ב' השכל מושג הנורות הסוללות והדברים הנעלמים והעלויים אשר אליהם התמסטים שנים אל כל האיסוס והזמנים והנה אלה הענינים לא יושנו במוסם * לכן יראה היות השכל נקי מופשט ממונר * וכן יראה שהוא מוכן להשכלה כי הוא בתחלה ענינה אין לה מושכל כלל * ואחר ז' קבלם וכל דבר שהוא נעדר מודבר ומקבלו אחר כך כדלוי הוא מוכן לקבלו אם כן הוא מוכן אל ההשכלה ולזה יצדק שהנפש האנושית עצם בלתי מציירי מוכן להשכלה * וכשיב להחירות כי הנפש האנושית היא עצם * ולכן מהעצם החמר ובהתחברותם נעצם העצם ראשון וגם שנייה שהיא בפועל קודם ההתברותה לגוף אינו מוקננת שיתבאר למומר ועצמיותה נפשי שהיא בעצמותה אינה עצם שלם אלא מוכן * ונדיר החמר לפעולתה והוא בפועל כפי טבעה החמר ומצד טבעה ומלשים נוספת בשלימותה הראשון * והיא תוכנה להשכלה * לב' אומר שהדבר צריך לאחד למציאותה ולהשגתו כמו הכחות הנפשיים אבל הנפש האיננזית למציאותה לבד צריכה הצורות הדמיוניות אבל אינם כלים להשגתה וכיון שאינה מתמשת והצורות הדמיוניות כמו מה שיסתמשו הכחות הנפשיים מן הכלים אינה כח בגוף * ולשלימות גם שהאים נפחד לא תפחד הנפש אחר שטבע הנפש מנוד הנציחות כיתלכאים והתעצם במושכלות הנפשיות כמו שאבאר *

אכן הצורה המודגשת היא למעלה כי הכול למעול פעולות רבות ומחולפות ועם יס פהם קמה שהן מופשטות
 בהפשטה מהן זה יורה שעצמותה מופשט בגד מה במציאותה כי הפעל הוא כפי המציאות אבל ע"כ
 היא נשנית ולא יהיה לה מציאות חוץ לגשם כי פעולתה חלקית וכך יהיה מציאותה ולא יתכן חלק
 שהיה נשם שכל הנכלה היא מצד החומר והנה המציא הס'ה למעלה מזה נורה אחרת שהיא מצד מציאותה
 בלתי תכלית חומר אך שמתיה תכלית בגשם כי לא תוכל להשלים עצמותה בלי חומר כי אינה מין שלם כענין
 הנורות הנכללות וזה לא שמו ברורה שהיא עשם וכדל חלק עשם בלתי חמרי כי חלק לו הנכלה בחומר
 מצד יסותה אכן לפעולותיה רצף חמרי ותתאחד עם הגוף מצד שהיא כשם לפעולות הנכנסות וכפי הדור
 הציאות יחוייב שכל מה שנתעלית הנורה הפעל פעולות יותר רבות כי היא הכלול כל מה שהחיה
 באופן יותר שלם ומעדיף עליהם וזה נאמר שזה העשם שהוא בלתי חמרי יתאחד עם הגוף וממנו יצמחו
 כל הפעולות הטבעיות חיות מרגשות באופן יותר משוכן ממה שנתמלאו בצורות היה כשהם בנימנים
 אשר למטה מנין האדם אבל ההשכלה לא באה לזה העשם מצד החבור בגוף אלא היא לו מטבעו הנכבד
 שהוא בלתי חמרי ולכן פעל ההשכלה הוא לזה העשם כמדרגת הכדל חמרון ומכאן שההשכלה נו בטבע חין
 צריך לכלי גשמי כלל בפעולותיה וזהו אשר חמרות וכתב הא"ס הנורה האלמית אינה נשלחת
 בעצמותה וזהו התחבר עם הגוף להשגתה ולכן מהכרח מציאותה החומר חלק מהכרח פעולתה כי עם
 היות שהשכל חמרות צריך ראשונה שהשכל בהשגות החקירות בהקש ונופת וחקור עד שישיג האמת
 המופתית והשוב שכל כפועל וזהו הוכן להדבק בגדלים ולהשיג האמת ויחלקו הנורות מין נבדלו ב' מציאות'
 ובפעולה כגדלים ומין חמרות במציאותם ובפעולתם בצורות היולוגיות ומין בלתי חמרות במציאות'
 אבל בפעולות צריכות לגשם בצורות הגלגלים והנפשות אלא שיהלפסו שהגלגליות השכליות בלתי חמרות
 והנפשות משכילות בחירות וזוהו הדע עצמות הנפש שהיא נשאלת ומצאת כמו שעדין נבאר

פרק שנים וששים

אמנם בענין בריאת נפש האדם כבר ביארו המקובלים שבראון
 השמות בשפת ימי בראשית ושהן דמויות באו בשפה אצל כלל בני
 כו' ואין זה סודר המופת תלילה וכפי הקבלה יש לגשם חיותה אופני מציאות * מציאותה הא' בעצמותה
 קודם שהתחבר עם הגוף וע"כ א' ערכה סבו גשיות ורוחה העתידה להבראות * מציאותה הב' כעוד
 שהגולם ברחם האמה ומתקד האיברים והכלים המוכרחים אליה למעול פעולתה וק' א' ובר דלוח על דאסו
 צופה ומכיש מתוך העולם ועד סופו שגאת כהלו גרו עלי רא"י * מציאותה הג' אשר שיגף האדם לאויר
 העולם חמרו וכיון שיגף לאויר העולם בא תלך וסערו על פיו ומשכחו כל התורה שגף לפמא חמרת רובן *
 מציאותה הד' אשר שהפטר לעולם הנשמות וז' סודרו השוב אל האלהים אשר נהנה זה הדבור שיש לה
 ביולאכים נק' נשקה ל' סודר באהבה וז' ח' צדיקים במיתה קרויים חיים וכן יעקב אבינו גח' יתה כי מי
 שהוא קיים בהשכלה לא מת והוא חי בלתי * מציאותה ה' * עולם התחיה שישוכו ליתתם בגוף
 נפש כמו שבארתי ובשהיא מציאות הע' הז' היא באמצע המציאות שלה מצד העבר ש' לה מציאותה
 בערכות ומציאותה ביצירת הגוף ומצד העתיד יש לה עולם הנשמות והתחיה ובסדר השמים דבר על אלה
 הז' מציאות ח' וננה בחגי הסלע כו' מציאות ב' על משכבי בלילות וקיים עד שהכחירו חל בית
 חמרי מציאות בע' הז' יתה עולה מן המדבר כו' ושם אכריון ואחי זלבעון והשיג שקרה לה ודרשת לדורה
 * טובה לעולם הנשמות מי זאת הנשקפה כמו שחר טובי טובי השולמיות כו' עולם התחיה מי זאת עולה
 מתתם כו' עזה במית כו' עד סוף הענין וזו סודת רז' ל' הני חמשה כדכ' גפמי כנגד ימי * חמנה שהארו הנפש
 וקומה יחוייב משענות א' מצד טובתה חמרת וההפסד יתחייב לחמרי המורכב מהפכים אם כן
 הנפש כפי טובתה נגמית ב' הגוף המורכב מטבעו מהו הצורה נשפעת לו החיות שג' כיון שהיא נשפעת
 לו החיות שיש לה טבע החיים וכל דבר שהוא טבעי דבר לא יפסידה ולא תאמר נשפעת מזה שכל החיים
 שצורתם החיות בגופים לא ימותו ונאמר שלא יתחייב זה חמרי שהחיות האנושי הוא ח' כנבוא עם ההשכלה
 האנושית וכיון שההשכלה לא תפסד גם החיות והתשכל' לא תפסד אבל החיות הנעדרת ההשכלה יפסד *
 ז' הנפש האנושית כל עוד שהתרחק עצמה מהענינים החמריים האכילה ומשגל וכוונת התחלק כעצמותה
 ותקומה שכל אלה הם סבות ההפסד לכן נראה שהיא תדרוש בטבע קיומה במשכלות וכתב הא"ס הקמת
 הנשניים יתלשו בעת הזקנה והשכליים יתאחדו והוא מאמר רז' ל' החמרי כל זמן שמזקנין חממה מתוספת
 כשם ש' ישישים חממה * ד' מצד תכליתה שהיא השגת הענינים הנכללים והם היולאכים וישוכו המושכל

והאשכול דבר א' וכל דבר מחוייב שהיה עצמותו יותר חשוב מעצולו או כיוון שפועלת קיימת תוספת
 גם כן שצננותה קיים זה היא הנקודה שנקרא חמך שאלו עליו ואינו כי לקח אותו אלהים ומפני שזו
 היא הנקודה מהאשרות הנכס בגמלתו בחמתי האומה היו משגפים גם כן ומקדמים נמשחים כי טוב ויחולק
 הוא נכסם הלא תראה רבי עקיבא שמתח בייסורין המיתרים כיון שהם סבת הפרדת הנכס לתדור העליון
 משט נדקיים יושבים בעטרותיהם

פרה שלשה וששים

בסוף החלק הראשונה כמה גדול עונש מי שמכחיש וחולק באמונות
 אלו הנה' כמה בזה החלק וזה פסקם' אך מרשה שהיה מכסר
 המין ובהיותו סובל הלוונת כל ישראל לא התפלל על קרנ ועדתו אבל אדרבה כפאו הגדול הענינים והרבה
 השכות למקרו כיון שהם לא רנו לשמוע כמה התרחות שהתרח בהם מנזרף לזה כי קרא היה מנדולי
 יאד אל ואין ראוי לשכוחים שימלקו על הדברי האמתים וכסימלקו ראוי להענישם כדי שידאו האחרים ויקחו
 יושר ונאמן; אהמו כי קרא ועדתו שפאו בתעסה ובאמונו בתעסה שרנה לחלק לומר לכתוב ולעשות אהמו'
 ולקבר הנשיות מתעסה והחרן זה א' ויקימו לפני ימשה ויקהלו על משה ועל אהרן ודברו דברים הרבה
 לשכח ישראל להודות מלא צערום וסדרבים אשר מדוע התגסלו על קהל ה' וימשה להודות שהטעם
 אותם ונדר ולא קיים והבטיח ולא עשה כאומרו היועט כי העלימו מארץ מצרים ושפאו באמונתם הכחיסו
 חרום העולם מהאשם המוקלט כדון הסת' ומסבו עולם כמאנהו נוהג ויזהו באו להכחיס הנבואה כדון
 השם והקמים כולם וגם כפאו בהשמה פרעית אשר רב נכס כי כל העדה כלם בו' דנה שההשמה בישראל
 אינה חמד פרעיותם חלא חמד שהיא חומה כללית ופונים לדרכים הקדושים הם מושחים ונד העבד הכללי
 שהאדם יותר מושח נכס מ כיון שיש לו סכל לדמות הניח יותר וכל שכן העדה הקדושה שהקדושים עצמם
 ופונים לתושבות שיושחים כפי טבעם ודעותיהם וזהו וכוונתם' שהענינים הנשיות דרכו לקיים
 כנתינים כפי טבעם' וכן כפרו בכבודת מרעה התעב כיה עליהו בו' כי התייחדו כולו שכלהו שיתקבל
 תכחיס הארצה מעצמו' וה' א' ו' ויקראו למשה במחנה ולומר שסודוהו באשת איש רבו בכבודא שהנכס
 מתקנת אותה ויתמלאים שוק' אישים את ויקח קרש טעם קרשה כבדוהו קרש חשב שכל הנשיות האנושיות
 שוות בעצמיהם שאין כנס ארוב' חס ונדקיים בטהר מטה אחר' וימשה לאמר' וימשה לאמר
 לישראל שבעד היק קהל ה' מושחים בסבת איש טלם כדעות ובחיות פרטי ימנה אחר' וזהו סוד בינית
 ויחזה' ולכן אשר שאל קרש טלית סלנה הכלת את נדק' בינית בו' בית מלא ספרים וכו' ולכן לאהורו סופר
 ומופע לא התפלל משה עליו ונעשם בני חילה ובלי כפרה כי אם יכוסר יסבה קריתת התורה הפשענת כולו
 הספרים ובתום בקשרת שהיא נקשר העונות ופתיחת פי הארץ תדה כנגד' וזהו כיון שכלהו

פרק ארבעה וששים

להבין מה שחידשו בשליות ראוי לעבור בפרשה זו הערות
 א' למ' ש בואת הדעון כי ה' שלחני מלכת בואת להבין היא חזרת
 אם לפתיחת פי הארץ כבר הוכל הארץ לפתוח פיה כיון שאנו רואים בטבע הרעש הארץ ופתחה את פיה'
 ב' למ' אם כיוות כל האדם יתותו אלהים והראוי להגיד קודם הפרשם שלעון המתחלקת ולהניח כמתוך
 העונש הנתיב הגניעם מ' ד' ההשמה הפרעית ומהה סדר בהלך מה העונש שהיא חס כמות כל האדם שפרס'
 בקולם והנתיב' שכל ה' שלחני שהיא המתחלקת אם ה' שלחו את לא ויתחילו שפיעור הכחוב אם ה' שלחני
 לא יונוהו אלה כיוות כל האדם' ו' למה בראשונה אשר כי ה' שלחני לעשות את כל המעשים האלה וזהו ה'
 כשם שהנתיב אשר לא ה' שלחני לבד ולא אשר לעשות את כל המעשים האלה' וזהו משה שיהי עקר שהיא
 חולק עמהם לא בכבודא כללית אם הוא נביל או לא חלא גם כל הפרטים מכהונה לאהרן והפסית הכבודות
 מהעבודה ובשיות אלהם וכיונא מהם אומרים שלא באה אליו הנבואה בזה' ולכן היה ראוי לומר לא ה'
 שלחני לעשות את כל המעשים האלה ולמה השמיטו בכתוב ה' שהוא עיקר התגלוי' ד' למה ככל אם
 כמות כל האדם בו' ופקדת בו' כי פקידה שם עונש כולל וכיוס פקיד ופקדתי והכתיבה היא פקידה פרעית
 ה' למה שקנינו ואם בדיחה בו' בחלק לא היה מתחלקת על הכריזה' ולמה וכרה משה כי היה לו לומר ואם
 ה' שלחני לעשות בו' תהנה הקדמה כן' ור' אל הרגישו ואמרנו אם ברא פה לני הנס מוטב ואל לא יברא
 עכשיו' שפי תלדרי העונש ההשמיטי שיש לו ימשה עם העון את' כי בדבר אשר זדו עניהם כי אתה השלם
 לאים כדמות משה ש' ש' ובריק לראות זה ימשה לזה העונש עם העון' ז' עניה שמים ודעתה כי
 גאלו האשים האלה את ה' קלל וידעתי כי דברי הם אמת ויניב' אינכם כמאוכת כל זה או' שית' עש'

רצה להראות שיש נבואה פרטית שהיא רמזה את כל המעשים האלה ויש נבואה כללית בלא לה' בלחם כלל וכבר איפשר למנות נבואה הפרטית ולא בכללית ורצה להורות שקרא לא לבד נבואה הפרטית דק גם כן הכללי עוד רצה לבאר שהמכמים נבואה נבואה פרטית ונבואה כללית וזהו שכתבתי בזה כמו שביארתי ומבואר בזה שאין ראוי לחשוב עליו אלא להעמידו במקומו ענין שחלל שבת וכל שכן זה בתקנים מדום העולם שהו' שורש כל ההרהר עוד רצה שיימנה במיתה נגיפת מיוחדת למטא ושלל יסוף רובם נקבדוהו כי הם רשעים ירקב וקהמיל בזאת הדעון ר"ל בועשה הנפשי האעשה הדעון כי הפרטים שבדברתי עד הנה היו מביניו ית' וכי' אופן המעשה שהיא מיתה אלה האנשים ולאחר הם כמות כל האדם וכו' האנשים מתיים אלו במיתה או בעונם ב' ד' והמיתה למעמי טובעיה למעמים השגמיה נגיפתה לעון לפעמים מוקרית ודוד זכרם או ימנו אלו וכל טובעיה או ב' ינפנו השגמיה או במלומ' ירד ונכסה מוקרית ועונם ב' ד' הוא תקילה שריפה הרג וחנן אלא לא ימותו באופן אלה המיתות הקוללות וכן לא ינפנו בעונשים הכללים לכל אדם והוא אומרם הם כמות כל האדם ימותו ימותו אלה ולכן כפל מות ימותו לרמזו למיתה ולעונם שלא יהיו כללים והוסיף שלא לבד אני מודה לדבריהם אלא שמכאן אני מודה שה' לא שלחני כלל ואחר כך הוסיף ולאמר אני מכבד לו מה שמכמים אני מהנבואה אם הוא מאמין במדום העולם לא הבוהו רעה אבל אם בדריה מהעדד יש שהוא הפך מה שמאמין קצת ענה יבוא ה' בדריה נגיפת שהפס האדמה את פיה והבלעם שכזה הנם שהוא מהיאת הארץ ובלעיה ומהימה דרייה כי ברא העולם מאדם יומלט ולכן שולט עליה וכן מזה דרייה לנבואה כיון שהמנה הארצני המת מהנעוץ בפה היא כיה ובבלעיה ושהימה יוכל האדם המודר לפתוח פיו במה ששלחו ה' והוא מזה כנגד מזה החוטא הוא הבהים מה שבדבר פה קדוש הבא הארץ וההבוע שלבנו שהוא האשור השכל בזה היותו כל האדמות וביים כי לא לבדו אלא לכבוד ה' והודתו וזה כי גאבו האנשים האלה את ה' עד שמה עונם ב' קיום התורה והנבואה מדום העולם

פרק חמשה ושישים

ההמדה השכינה בהם כמעט מושגת במוש' וז' א' ז' ולכל המורה הגדול זה גלוי שכינה נבואה איה הוכרח משה להודי' ולמה עשה המשכן ולאמר שמה מביט היה בכונות עמו ישראל והשיג בהם רצונם שיהיה להם צורה אלקית מושגת למוסים שיהיה ויוצאים ויבואם והראה זה שכתמטכב כהר אמרו קום עשה לנו אלהים רצו עשה לנו דבר אלקי שיהיה מושג למוסים שילך לפנינו ונראה אותו לעינינו כי דמיונו מהשכל מן המושג וכ"ס כשהוא איום ונורא והביאו דריה שיוכל להעשות זה במלאכ' כי הוא המשך אחר הטב' ודונגתו ואח' כי זה משה האיש ר"ל שהיה פרטי אישוי משה מהדה שהוא מורכב מושג לחושים והחושים ממונים לפרטיים ומנהג הוא אלקי וכללי אשר העלנו מארץ מצרים בבין הנפשים והפס לאוה' דמות אלהים באופן שבכלינו הקצר לא יוכל לדעת בליאין אופן היה זה האיש נמד אחר אדם רמזו ומנהג אחר אדם כולל דומה לאלהים והוא אומרם לא ידענו מה היה לו בבואה אופן האיש נמד ואלהי ומה הכח הנמצא בו שבעבורי היה דומה לאלהים ומהראוי שאהרן ישיג מזה יותר ומשה במהיה בהר החבורד בזה הנחשבה להודי' לארץ דבר אלקי מושג לחושים על דרך נה גדול שבסבהו יזכרו בני ישראל את ה' ויכעו לפניו וראה שהעולם נחלק לשלשה חלקים עליון אמצעי שכל וכל הנמצאי הפרטי' שונות השלשה עולמות המוח והלב והכבוד וראה שיש צורה כללית מוקשרת אלה השלשה עולמות בקשר אומין וכן מנהג כל אישי העולמות לבעול פעולות דמיון הנפש המקשרת כל האיברים ומחנן הכלים והקמות לבעול פעולות הטבעיה ולכן חשב לעשות במלאכה צורה האיש הטבעי והעולם כללי נלא מנהג האהות המלאכה עם הטבע ירד כבוד ה' הקראל שכינה ויקשר חלקי המלאכה ויעמידם כיון שששה הנפש לגוף וזהו כהיות גדול שששה נפש ובפרט שהיה המיד' ולכן הוצרך בסוף ההודי' לדעת ז' א' אלהי המזקה כמ' שמונה גדול זה גלוי שכינה אופן זו השכינה צריכה ג' הנאים אדם שהרד על דרך בה שלא כמנהג הטבעי ב' שהרד בכונתי באופן ששינויה החושים ג' שיהימך הנגבן ימים רבים אלו יצדק עליה החר שכינה ואלו הסגולות הנמצא בעין ובאור נברא שהיה יורד למעלה למטה ונוכח לפנים וכן וכבוד ה' נראה לעיני כל ישראל ומהימך מה וכל א' ושכנהי בתוכם אמצע עשיית המשכן שעליו כתוב ושכנהי בתוכם והוא היה נושא מקבל השכינה היה מיוחד דומה העולם בכללו שמנה סדורו והכונתו וידה השכינה בו ויקשרה בה והימך הקשור היה בשמירה האומה המנהג הפרטיות ההוריות

וקדושה ושימור הנהיג עבודתם הנאותה לעשות במקדש כהלכתו אשר התשכן וכליו דומת הגוף
 האלוהי והשכינה דמות הנפש המקיימת אותו והתמיד הנשמה בו כל עוד שהיה הנהגתו מהודרת כפי
 היחס הטובע וכן התמיד השפע כל עוד כי הימנעים התודים היו עשויים כפי הקבלה הנאמנה
 והאמר שהו החלק הראשון ריחו לעה ולכן שמו בו מזבח הנחשת שבו מקריבים הקרבנות בכל יום שזה
 מורה על הפניה וההפסד ובו הכיור ובו רחצה להורו 'אראי' לאדם לטהר עצמו בעוד שהוא בוק המזבח
 וכן המזבח מכפר על עומתת הנפש באופן שהכלים האלה הערות נקיות האדם וטהרתו החלק
 השני אהל מעד שבו מגורה בדרוס וסולחן כנפון ומזבח הקטורה סמוכה לפרוכת בית קדשי הקדשים אשר
 המגורה ריחו לשכנה בכבי לכת שמש באיתנו והוא גוף המגורה וקרא מערבי ושלשה נרות שהם דמות
 שם מזב אהל וג' דמות ג' כל מצד ב' ואחר כך האולחן בשם מערכות לחם לכל גד וגד ממנה שהם יב
 מערכות דמות הגלגל שיש בו יב מזלות להורות שהוא יתבר' שליט בגלגלים ובכוכבים והוא מנהיג העולם
 באמצעותם ומשל בהספרת הבזקים המעוהדים לבא מהם לישראל וכן מזבח הקטורת ריחו לגלגל התקשר
 אלה העולמות ושם הנפשות מהעדנות וקרא מזבח הקטורת ומפי המקשר עולם הזה עם עולם העליון
 שעל זה תורה היבית הקטורת דמות גלגל ערכות שבו הנפשו ומקשר עולם ההנועה עם עולם הקטנה והמזבח
 החלק הג' הוא קדש הקדשים ששם הארץ מורה על עולם המלאכים שהם ד' משנות שכינה ומשאל
 ראש המזבח הא' גבריאל ראש האמרה ורפאל וגוריהל ראשים לב' המשנות האחרונות ולכן היה החלק
 מרובע ועל הארץ היה הכבושה וממנו נעשו שני הכרובים מקשה תעשה אותם להורות שאין המלאכים שנים
 מין עלות מהם עלולים דמות הכרובים שהם זכר ונקבה והיו פודשי כנפים להורות שהשגתם כפעל דמות
 הכנפים שהם מרשדות לעומק והעומפות ריחו להשגה והיו מביטים אל פני הכפורה להורות כי המציאות
 הוא נהדר ונעלה אין כל ברירה יכולה להשיגו כפי כי לא יראני האדם רחי ומפי היות התשכן וכליו
 דומת העולם האמתי ומטהרו דומת המטהרים העליונים כפישראל עושים רצונו של מקום וכשהגים
 בעבודתם ולויים בדופנם מהכבים להוריד השכינה לארץ ולהיות מקושרת בלרון אשר שקד השכינה
 היתה בתחלתם בהחלת העולם דכתיב וישמעו את קול ה' אלהים מהלך בנן כו' ומנד הורות שמשו
 עלתה לרקיע ובאו האבות עד משה והורידה לארץ וזהו והתהלכתי בתוכם ומהנשים הותר מתמידים
 והיות עזומים ומנועלים לאומה הוא התמדת השכינה ביגינו וכינו שאמרנו ואשר בעבורה היגו
 בשמים לדברי התורה וקרובים אל ה' אלהינו והצדק והאמונה נמצאים בתוכנו והאמונת על זה היו
 ממשכים אותנו ולא היתה עובדת סרב ואפילו של שלום בארצנו והוא אמרו כי גדול בקרבך קדוש ישראל
 ומנד העונות נהגה שכינה י' משעות עד עלתה לשימים ומכל מקום היא גולה עמהם ככל גלותיהם שנה
 בכל צרתם לו צר כי היתה עמהם היא מקומה האמתי ולכן מנעטרת כמו שאמרנו ז' שאומרת אוי
 שהמרבתי את בתיי עד זמן המשיח שאו החזור למקומה כבראשונה על גד יותר שלם כדכתיב כי יעקב
 בחר לו יה כי בחר ה' בנין אוב כי אז כהא יהיה שלם והשם שלם יוש כ עתה שהם חסדים שנאמר כי יד
 על כפי יוש וכשביחר ה' בנין יהיה אוב למושב לו שאה החלק שאמר תכם וזה שספר מהשם יחזרו למושבתם
 ישלחו למושב לו לקיום נתיב במאמר המקובלים וכל זה באמצעות השכינה ועוד יתבאר ענין השכינה

בחלק שלישי בפרק שמי

תושלבע

החלק השלישי

בעיקר האלהות בהקיות הארץ ושמותיו יתברך ושלש עשרה

מדותיו והשגחתו ושבר ועונש ודרוש הטול והבחירה והמראות

האלהיות והוא נחלק לתשעה ושלשים ברכים

הברך הראשון כזכורנו פסמינו במסכה לין דורסין ביעשה בראשית בשמים ולא

במעשה מרכבה ביחיד זכרם האחרונים שמעשה בראשית הוא חכמת

הטבע שמשאלה הוא הנמצא מנד שהוא משתנה וכן מן ה' ח' חכמה האלקות כשזכרה הוא מנד שהוא נמצא

בהקלט ולפי דבריהם החכמות הנופלות הנופלות מנד המחקר האנושי הם נעשה בראשית ומן ויהימיה

להחמין דבר כזה מפני כי ל' ה' היו מבהירים החכמות הם ולא היו מניחים אותם לאל להגניבם בחכמה

בלים בימים וראשי ברכים לנד אמר דבם והלב החם למונך ובפסמים מאי ולמכסה עתים שראוי לנסות

הדברים שכן עתקים כל עולם ומאוי נינהו שהרי תורה ופרש' מעשה בראשית ומעשה מרכבה ואמרו עוד

בם שפסמי ישראל היו מיהעקים כמעשה מרכבה מנד דבוקם בחכמה השכלית היו מוריד' אלם מהכמים

ומהקדים בעמים ועניים והאילנות היו סבוכות בעין ולא אשר היו דקות העניים הכסיים וכבר ר'ב

הודה יחל בשמחו מפי רבי אלעזר בן ערך אלה העניים המרכביים ואמר ברוך אלהי ישראל שהוא בן

לחבריהם הבינו יודע נהבין ולדרוש במ' רצה כהודאה הזו הנכבדה להורות לנו דברים א' שבעלי

החכמה הזו צריכין שיהיו נחזבים מצד השלמות שהוא חכמה והיא חכמה מיוחדת לבניו כד' מניח

עבריו לעקב וכל מהגן בן לחבריהם חביו. ב' מצריכין בעלי החכמה הזו עזר שיעזרם להשפיע אליהם

התרי הורה ומנצחיה וזהו ביד אלה ה' ית' ג' שצריך להתבונן דעה והשכל בראי והקירס בהקדמות

שיהיו אמתיות ומרם יולידו הולדה אמתית ודריסה בחלוק הסותר להולדה באופן לא יהיה המעיין חבל

ההורים ונכנסים לחקור בדברים עמוקים שלא כראוי ולא א שיעוד להבין ולדרוש כו' אשר נראה מכל זה

שועלה זאת החכמה המכונה מרכבה חבל החכמות הפנוסופיות שעדרות מאלה הסגולות ההשבות אשר

למורה מוכרס לכל אדם ולא יתקד מהם זכר לאלה הנשים ולכן נראה שהם חכמות מחולפות ונאמר

אשר כבי החמה נעשה בראש' הוא חכמה הטבע ומעשה מרכבה הוא חכמה האלוהית והואו כפי הודאים

הכננית חבל בבחינת הכרטיית יש הפרש לא נעש בין חכמה הטבע והאלהות המיוחדת לבעלי החקירה

למיוחדות לבעלי הקבלה כי החקירה מושגים שנושא מחכמה הטבעית הוא הנמצא מהנד שהוא משהיה

ומעיניו ההנחה והזמן והמקום וכיוצא באלה חבל אינם יודעים לשער סבות הקוויה הכרטיית

בהיותם ואינורם והרכבהם כמו העושים בעלי הקבלה מושגים הכנוליים והכרטיים ומנד שהעתיקו שכלם

בחכמה הקלה היו יודעים לפעול בהולכה דמות כעולות הטבע אמרו רבא ברא עגלא חליהו דבי יירא

ברא נברא ושדריה לרבי חייא היה משהיה בהדיה ולא היה נהדר ליה אמר הדין דמון חנדייא הוא וכן

באנהות היו מעדיכי בעלי הקבלה על בעלי החקירה בהרכבה דברי' שהכנה המקובלים באלהיות הם יותר

נבחרות להם מתקם מהם מנאחרים להקירס שאלה הם דומים לרואי הדברים בעצמם ואלה דומים למוח

שמוע והוא לוח לוח בלון שהבי' בעל הנביה עוד שהקובלי' מרגלי' להם הרבה תהמונחי דל'היי' שהקורדי

אין נהם דרך להשת מניחורם אמר' ל' שה בה בודא בכל יום מלחכים מחדשי' ועוד בהמקובלים מנד

דבוקה כנזיה השכלית הם יכולים לפעול בחנודי העולם השכל והח' קרי נעדר' מיה בשלמות וירבאר

מזה שמעלה גדולה יש לבעלי הקבלה על בעלי החקירה גם בהם נישוהים שכלם חקירים באל ומעטיו

אמנם צריך לחקור למה קרא לחכמה הטבע מעשה בראשית ולא להיות מעשה מרכבה ונראה לפי

הכטב זכני שפרסה בראשית כלולה מיהדברים הטבעיים כנו לחכמה דבם בראשית ומראות יחזק ויבע'

זכרי וכדו כלולות מיהדברים האלהיים והנזונות בהם מרכבה ק' או לחלכו' בשם מופכ' חבל קוה מבעול

הכללות הדרו בהקירס הקינה הטבע ג' תכני שהיא קודמת בהדר כליות על האלהות וראשית מורה

על הקדומה הזמנית והאלהות מרובה שהיא מאוחרת דמות אדם הראשונה והנוגע ברנליו ואח"כ רוב
על המרובה וחסמה הטבע ומכונה ברנלים על דעת הרב על כתוב שמור רנלך כאשר הלך אל בית האלהים
וקצהם אמרו שקראום באלו השמות להורות על איכות המוסתים הנעשים בכל אחד מאלו השמות
בטבעיות יכולים לעשות מופתי סבה מהקודם בטבע אל המאוחר וזה היבט ראשית ובאלהות אינם יכולים
לעשות אלא מופתי ראיה ר"ל מהמאוחר שהוא המרובה לקודם בטבע שהוא הדוכב כי מעלת החכמה
מתלשה המוסתים הנעשים בה * והרבוני מי' מעש' מרכב' האלהות מפני שהמושל האלהי אינו

מקושר ומעורב בפנימיותו המתנוגע אלא הוא פועל ומנהיג מוסף דמות הדוכב שהוא מנהיג המרובה
מסוף ועל זה אמרו הסוס טפלה לרובב * ונקרא מעשה בראשית הטבעית מפני שהוא פועל בפנימי הדבר
המתנוגע כי הטבע התמלה וסבה לדבר בעצמו הרצון נתנאים מתחדשים בעצמותם מצד התמלה במצאת
בעצמם * וכה חכם אחר כי נקרא מעשה בראשית חכמת הטבע שנדברת בעצמים המתנועעים

אשר יש בהם קדומה ואיחר סזה מורה היבט ראשית והיא מצטרפת לאחרית ומכל מקום מורה לאלהות
מפני שמורה שיש באלו עצם נמחי יגיע וכו' כפועל בפועל אשר זה מורה היבט מרכבה כיון שהיא מוכנת
לדרכו בה הרובב בצמחיות ודומה גם כן היבט מרכבה שיש מניעים פרטיים דמות ד' מוסים המתעמידים
המרובה והם בנידדת התכליות אל התנועות השממיות וזו ניה שרואה באלו השני מעשים *

הפרק השני

ראוי למקור באי זה אופן נדבר מהסבה הראשונה כיון שהיא נסתרת ונעלמת
מעיני המבטחים ואומר קנה ונהמכתים נצרו שמוכל לדבר בסבה הראשונה

בדרך החיוב ר"ל להאר אליה הארים חיוביים וסדרו לזה טענה ארבעה * הראשון לקוחה מטבע

הנידור הסכלי והדורה כך כל דבר שמנייד הסכל הוא חיוב דבר לדבר או שלילה דבר מדבר דמיון ראובן
חכם או אינו חכם ונריך לנייד החיוב קודם השלילה כי איך השלילי אלא הסדרת החיוב ולכן לא נדבר בשלילה

המתולדת אם לא שנהפך אותה לחיוב דמיון אמרנו ראובן אינו סכל הנידור השלילי מהפכו לחיוב שהסבה
שהוא חכם וכיון שכן הוא גם שנכר בש" בדרך השולל מחיוב שרבי' יתפנה לחיוב כי ההקדמה המחייבת

מקנה הנידור לא כן השוללת ולכן כאשר נדבר בדרך השלילה הוא בדבור החסוני אבל בנידור השלילי לעולם
נשתמש בדרך החיוב כתב החכם כי הפוע' הישר שהוא ידיעת החיוב קודם בטע' לפועל המהופך שהוא השלילי'

אם כן מחייב שנדבר באל דרך חיוב * הב' לקוחה מטבע הפסיות והיתר שאנשי החכמה מתחלמי בה שיש
מהם חכמים בדרך החיוב בהכלית ואחרים למטה מהם ואם לא ישתמשו אלא בדרך השלילה שאינה מודיעה

מהות כלל לא יוצא יתרון בחכמה היא ללדון החכמים על הסכל כיון שהידיעה השוללית בלתי מקנה
קנין ידיעי כלל וכדבר שאין לו יסוד כמו השלילה אין מדרגתו מבוחר שבקנין החלף היודע לבלתי יודע *

הג' לקוחה מהלמוד האלהי שנלמד למטה בדרך מחייב לא בדרך שלילה שאל ואמר לי' מה שמנו מה אומר
הליהם והשיבו אליה אחר אליה כה האמר אל בני ישראל אליה שלחני אליכם והוא שם מחייב וכך הראהו

במראה הנבואה הוא אל רמוס וחנן וכל התארים החיוביים בלי זכירת שלילה כלל * הד' לקוחה

מתאמרי החכמים והנבואים שחייבו לו ית' הארים חיוביים רבים רמוס חנן האל הגדול הנבזר והגדול
בו' יי' נבזר יצא וכו' אדרי במדום יי' * וזולתם וכן הוא דמחית אמר כמה תארים חיוביים החסר והגדול

וכו' ואם קמו עלינו באמרים שיימתניהו לכלהו שכחי דמך נראה שלא ננו אלא האריכות בהם לא לדרך
החיוב שמוכל זה נראה שיותר לדבר בו יתעלה בתארים חיוביים * איננם הרב פמורה הפלג

בספרו להורות שאין לדבר בו ית' בתארים חיוביים ומפס בכל אופני הנסואים החיוביים שמוכל ליחס לו
ית' ובכלם הראה שהוא נגאי ליחס לו ית' * וכלל דבריו הוא זה כי התארים שאנחנו מייחסים לאיזה נמצא

מהם עצמית במדרגת הקיות והדבור לאדם ומהם מקריים במדרגת הכמות והאיכות לנושאייהם * וכל אחד
מאלו אין ראוי ליחסם לו ית' אם העצמיים שרואה שהוא מורכב מפני טבעים מתחלפים עצמיים לו * ואם

המקריים שם מוסתים גם כן על העצם ומבוחר הוא שהוא ית' נפרד מכל רבוי בין עצמי בין מקרי ולכן
אלו התארים החיוביים אין ראוי ליחסם אליו ית' * עוד חכם הרב ואית' שאין ראוי ליחס אליו התארים

חיוביים שמתחייבים לנושאייהם הפעלות והשהגות דמיון אמרנו ראובן שמח או עבד וכן אין ראוי ליחסו
התארים מחייבים שמהם שהשי' היה נעדר כמות וכן מאי זה דבר דמיון אמרנו ראובן כנה בית או

חפר כגד שכל אלה הדברים נבחיבים חסרון ושגוי וכבר ביארנו שהשי' אינו מתפעל ואין לו חסרון מדבר
שכן * לו הדברים הם מתחייגי הממר והוא נקי מהממירות ונפרד ממשיגי * עוד חכם הרב בתארים

חלק שלישי

ואמר שאלו ראוי ליתם אליו אפי' הרארדים הנכבדים המת מאמר הצטרף כי גם שאלו אינם מקיימים שמו
ודבוי לנשואיהם שהם הסערה שלילה שמעבר זה האדם שהנבואה הזה הוא אב וכן אשר בזה לא יתרה
הנבואה עם כל זה יושבע הצטרף שיחיד בהקם אל הזולת וכל דבר שיוקם אל הזולת יש לו דמיון וסווי עמל
אכן השב"ה אין לו טהור עם בני אדם ו כאומרו ואל בני דמיון אל לזה המליט המאמר שאלו ראוי ליתם אליו
הארדים מובינים כיון שהרם מייביים לו דבוי עממי ומקרי וקנתה הפעלות וחסרון וקנתה משהמים ארית
עם הזולת עוד דעה הרב להסכים זו הסכמה עם שהנבואים ומאמר ז' והוא מרא מהנבואים ואל מני
הדמיון אל בו' לך עומד הלה בו' כי הלהים הנלה ואתה על הארץ על כן יהיו דברך נעשים והוא
דמיון דלמד האל הגדול בו' ועדערו עליו שיימתנהו לכלהו שבמי דמדך בו' משל למלך בו' ודעת הרב
שכל האזהרות והערעורים להזהירו שלא ייחסו לאל הארדים מובינים כי הם כלם חסרון בחוקו אבל ההיר
הרב לדבר בו' ית' בחוסן השלילה בהנאי שלא היה שלילה מוסרה שלח המייב לו העדר הקנין כמו לא רואה
שירצה עוד וכפי דעה הר"ם כל ההארדים שיש בספרי הנבואה הם מהנבואים לשלילה והסכים הנדבוי לזה
הדעה ויחסו למאמר ומהם נגס אל הערפל בו' דעה בערפל האלי השלילה שאינם מבלרים מהות הנבוא
בהארדים המובינים ויה אמרו ה' אחד לשבון בערפל ו' ואחר שראית העשיות המייביות שראוי ליתם לו ית'
הארדים מובינים ויה דברו הרב בחסויו דאיהי להאריך בדדום זה כדי שיהיה דבור על אפניו .

ואקדים ואומר שהנבואים בערך הנבואים שני מנינים' הינו הראשון שהנבוא אינו הנאי במציאות
הנבוא אליו נוסח במאמר לבד במאמר זה המראה הוא אדם כי אין המראה דבר נמצא שיהיה
נושא לאדם אבל הוא נוסח במאמר לבד וזה כאשר ישא על הנבוא נשוא שהנבוא הנאי במציאותו מחייב
שיש רבו נבואה אבל אם הנבוא אינו הנאי במציאות לנשוא אבל הוא נוסח במאמר לבד אינו מחייב דבוי
לנושא וכן אמרנו מי מדבר אין זה המאמר מורכב מנושא ונשוא אלא במאמר לבד ובמציאות והדבור היכות
בפרדות מהנבוא שהוא האדם * ואחר זו ההקדמה ראוי לחקור בהפסדים שעשה הרב ונאמר שהארדים
העצמיים שהם במדרגת החיות והדבור לאדם אין האדם שהוא הנבוא שלהם הנאי במציאותם כי עצמות
האדם החיות והדבור עצמו ולכן הם הנאי במאמר לבד לא במציאות ונקד' הארדים ונבואים מבלרים עצמות
הם לא מובינים וזה יצדק כפי' מי ושאר הארדים העממיים אליו מבני שאין האל נוסח במציאותו לחיות
אבל הוא נוסח במאמר לבד שלא יוכל להיות אל אלא בשיהיה מי חס כן כל האר עממי שיוחס לנשואו הוא
מבאר מהות הנבוא וליינו מוסיף כלל ונכול לחייב אותה לסי' אבל בנשואים המקריים כיון שהנבואים הנאי
במציאותם צדקו דברי הרב שמבוארים דבוי ואין ליתם אליו ית' והתינה ממשל קדום הרב אין לא הדדיל בין
שני אלו היחסים שיש בין הנבוא והנבוא . האחד שאינו מוסיף נשוא על הנבוא אלא הנבוא נשוא טבע
הנבוא דמיון ארמה עבר והוא שיהיה כיון שהוא טבע נוסף על טבע הנבוא כמו שאמרנו * עוד למה
שהביא הרב שאין ראוי ליתם לבי' הארדים המייביים שיהנה כמו שמש ועצב בו' * אומ' שאלו הארדים
צריך שני דברים הפעולות ופעולה דמיון לזה מי שיהואר ברמתו או אכזר צריך ראשונה שיהפעל בלבו
מנעקה הנועה ואחר ההפעלות פועל רחמנות או אכזרות אבל הוא ית' כאשר אנו מייחסים אליו אלו
הארדים וכיצא בהם צריך לחסור ממנו ההפעלות וליתם לו הפועל והינעשה ונק' אכזר אל קדוה ונוקם
גונד שהוא פועל הפעולות אבל אינו מהפעל כתב החכם המאמר הארדים הפעליים ויחסו בנבואות
לנצח קיים כלתי משהנה כלל וקחם הדתי צריך לבאר בזה שני הנאים * האחד שהוא פועל בלי הכונה
בפסיית' השני שכל הפעולות המניעות ממנו גם שהם רבות ומחולפות אינם מייביים בו רבו כי הוא
נעדר מהחכמה וכל שכן מהחנף וההרכבה * עוד למה שאמר הרב שאין ראוי ליתם לו הארדים המייביים
כיון שמבוארים לו דבוי יחס עם מנצחו ומה שכל התמהק שם סתים ודבר אחר נקד' מהעולם * הנה בזה
בבר הרב עצמו היה מקום להשיב המצטרף ממנו יסר ומיהפך כמו אב וכן וכיוצא וממנו בלתי יסר ובלתי
מהפך כמו עבד ואדם והצדופים שמהפך לאל ית' עם מנצחו אינם צדופים יסרים אלא על דרך ההעברה
ומ' אל מני דמיוני ואשמה וכיוצא מאלה הכהובים הוא להזהיר על הצדוף והסתוף היסר עם הגוננאים
אבל בהעברה מוכרח מין האדם ליתם הנכרה עם מי שבראו כמו שנבאר בע' ה' ובפרט כי החכמים
החולקים עם הרב האומרים שגובל ליתם לסי' הארדים מובינים מביאים דאיה מהכחובי' כמו שראית בטענות
שלהם וכן מהמאמר המפורסם שיימתנהו לכלהו בו' אבל כפי הנראה מההנבואים שהביא הרב הכל מלוים
שאין ראוי להאריך בהסמו של מקום ולינו מורה על מה שכיון הרב שהוא שלילת הארדים המייביים * (ד)

גדולה אמרו שהמיתה והנה לכולהו בו' שגנהו מצד כמות האריות ואל מצד החיובים שחסם אליו ומנה
 שסמוך הרב והכריח נסוף המאמר שאמר משל לילך בו' שגדלה שגנהו מצד האריות שהוא כסף וזהב והם
 דומים לרובי החיוב והשלילה הנה אלה החולקי' מפרשים זה כיוון חומר שאמרנו סי' יתייגהו פי' למה האריך
 כל כך בהארים וכ' שאיך יודע להאר האריות האריות שיש לו ית' שם יותר ענינים לו ואלו שהצדק
 והם דרך משל כערך זהב לכסף והוא פירוש טוב כפי כונת המאמר ואשר שהעירויך על מקומות
 התשובה לרב הגורו כפי הדרך הפשוט' גם כי הר' מסדאי האריך בזה הרבה והרבה קושיה נגד הרב
 דאינו לבאר הדומה הזה על דרך הקבלה האריות ודעת התקובלים בפירוש המאמר הנז' ואך נגד כלם
 הרב בזה הדעת שיש לו ובשכיל זה אהיה יונכרם למזור על הספקות שספקו המקובלים לרב בזה ואם נזכרו
 קנהם והוא ששאלו לרב א"כ איך הזכיר משה אדוננו בנפלותיו האריות כלל דברים או מעשים כיון שיש בהם
 כל כך סכנה וכנסת הנדול' למה הקנינהו בתפלה והלא זהו יותר עון ממני מריבה ולמה אנו נמשך אריותם
 אחרי שהוא גרעון לו ית' בהיותו מייחסם לו המוקרים וההרסו' ומותנים לו נבול ויותר טובה היא שהתיקה
 מהתפלה בלב שנה' לך דומיה תהלה בו' כיון' הוא ממש ועוד היאך אמר לו סייעתהו בו' דמשמע שלא
 הקפיד אלא שלא בייס אחר שהחילם שכיון שהם רבים א"כ לאמרם יותר יש להרע' מוננו ולהודיעו שהוא
 מקרון ומפני שהם נוספים על מהותו ועוד א"כ היאך מתייחס עם הפומל' ומכסף וזהב הלא אין לו לפי מהותו
 לא כסף ולא זהב ולא נדבר בערך אל פעולותיו יש כסף וזהב ועוד הואיל וחסב להתחסם הרב מה לי נבזר
 מה לי חמיץ ועוד מה ישעיה מכל נבואות שמלאים האריות כל תהלים וכל ספר איוב חסב לבב וחיין כח ויב'
 מרות המפורסמו' ומה על שכל החלוק בדרך בני אדם גם אנו על שכל החלוק לפי פעולותיו ועוד כל ספרי
 הפלות הקדמונים כרבי נאשיה בן הקנה ור' עקיבא וסבריו הם מלאים מכתמי האריות ושמות ומה לנו כי
 הפלות דוד אולי לא היתה אז פילוסופיא בזמנם ולא ידעו וחלילה להיות הדברים כאשר הוא סובר ואם
 באנו לדרך הזאת שהוא לוקח בתלות כל התפלות והעבודות שהם' שרש כל השדדים מיויבב המניאות אין לו
 שום נדר שיעזרנו וחסו נבול שינבלנו וחסו הם שיפרסנו וחסו הם משכבה שיעלנו שבשכיל זה קראוהו אין סוף
 ולא כ' באיזה הם ידבר האדם הממרי אשר בעפר יסודו ובמה יתרצה לו ומה צריך לברכתו וממני יבורך ומה
 יחס לו עמו ובאי זה יחס ותיחס עמו כל המנוות והקרבו' אשה ריח ניחוש לה' והפליץ וצניתי וזה גרם לזה
 האיש להקביל המנוות בעיני העמים מצד הטעמי' המלוסי' שנתן הוא בהם י' והחסם האמתי יהיחק מדעותיו
 והקבלה האמיתית והמסורה מהנביאי' וספרי הקדש מלאים מנוה' וספרי התלמוד עם המדורות כלם היא
 הגוריה האמיתית כי גדול כחן של נביאים שדמו צורה ליצורה ונטע לנוטה בו' ולכן דע כי אין הדבור נשב
 אל כל פסוק אולי ואין האותי' נמצאות אל כל כבלי המה והשינים והסך והגרון ומפני שהדבור הוא בשפה
 אמר הכתוב ויהי כל הארץ שפה אחת כו' וכל דברי הגוריה מיוחסים במלות ובאותיותיהם למד' אלהיות
 והתפלגו' והקרבו' הם בשם והסמות רבו מלפמור כמו הפעולות ומקור כלן הוא השם הנכבד בן ד' אלהיות
 והמנוצר בפינו הוא שם אלף דלה' והכל בחכמה ודעת וכבר אמרו החכמים הקדושים למה ישר' מהתפלגים
 ואינם נענים לבי שאינם יודעי' להתפלל לפני ה' פי' הראוי לאותה מדה כי כבר יש עם מיוזל לכל דבר ודבר
 בשמו כמו שאמרנו אין לך כל עשב תלמטה בו' והשם הנכבד יסוד הכל עתה דע כי כונת הגנה
 לפי הקבלה היא כי ב' ראשונות הם שבת לה' כו' השם לעולם יסדר האדם שחיוו של מקום וא"כ התפלל
 כדי שיכיר מעל' המלך שהוא עומד לפניו ותקמו בכרבה ראשונה שיזכיר צות אבות והזכיר ג' מעלות שזכר
 מר' עה שהם כוללות ג' פעולות הנמצאים מפני שהם לשבח לשם כפי נפשיו שג' השמים ומספרים כבוד אל כו'
 והנה אמסול לך משל לני' הד' לאדם שבא מתאר' שבא ואמר' מלך שבא גדול בגדיו כות ונכבד במעשיו והוא נבזר
 חיל' בתלמוותיו והוא גור' מאד בכל מעש' זה כללו בב' מעלו' כוללו' ולא פרט מעשיו אבל הניח מעל' א' כדוד'
 מכל אלו שהיה חסד גדול וגם היה כבוד זה אשר ואמר' מלך שבא שפרט הגדלות הנבזרו' והנואל' כי כע
 שעשה נבזר' ו' וזו וכן בורא שרן דין זה היה זה השני ודאי שפרט הגדלות הנבזרו' והנואל' כי כע
 שעל' אלה עשה אחרי' לאין חקר ויותר היה ראוי הראשון שאמר' בכלל גדול נבו' מואל' ולא פרט מ' מ' אשר דבר
 שהיה יכול לשבחבו במעל' החכמת' שהיא גדול' מכל הנמצאו' ולא שחבו ואין לנו לומר' אלא שהיה יודע מיה שראוי
 לשבח לפי הפעולות והמקום והזמן ולכן באו כנסת הגדולה והקמו כך ולכן אמר החכם שאלמלא לא בא
 משה היו מנשכים אותו כמעלת החכמה או מעלה גדולה אחרת ועב' ראוי לשבחבו בכלל כמו שעשה משה
 וכנסת הגדול' לשבח שזכרנו וכשאל התלמוד לשבח בהאריות ולפרטם אמר לו סייעתהו פי' אין להם חקר

חלק שלישי

ואם היינו יכולים לפרט טוב היה אכל אין להם הכליה כי אף אלו הכוללות אכלת משה וכנסת הגדולה גם
 היינו אומרים כי גם החכמה שהיא מעלה כוללת ומשובחת נזון וזהו המשל שהביא מנכס זהוב שהתלמיד
 בפרטו התארים חסר מכללות אלה השלטה האל הגדול בו שאמר משה וכנסת הגדולה בהפלה שהרי כמו
 שעשה אלה הפרטים כן יכללו תחת אלה גדולות אחרות פרטיות לאין חקר כמשל שזכרתי ונמצא שחסר
 מכללות אלה השלטה כמו שחסר אדם משווי הזהב כשמשבחין אותו בכסף כנגדו שהרי הזהב כולל הכסף
 ויותר לאין חקר וזה החכם היה יודע שהעוז והאיתן שהיה אומר התלמיד היו שבחים פרטיים ובאמרים
 על דרך פעולה כמו עוז ולא כוללים כמו גדול גבור ונורא כי הם היו בקיאים בשמות ובסגולות הלשון
 ואם כן דרך הקבלה מבוארת לפניך ששלטה ראשונה בהפלה הוא לנ' אבות והם המרכיב ונשאים אותה
 לכן אנו מזכירין בפירוש מן האבות ולמטה ועוז ואמין וחסד הם פרטים מהגבורה והניח פרטי הגבורה
 והתפארת ומפורסם טעוהו וכל שכן שלא שיים פרטי הגבורה כיים לנ' פרטי פרטים לשמות האלה כי כל
 התפלות מלאים משמות ופרטים והכל הלוי כבוד לה' השם המפורסם כמו שאמרנו •

הפרק השלישי

בזה הפרק יש למקור בני דרושים האחד למה יהודה שהיא
 אמתית היחס לשי' ענינים כוזבים שמצאנו בהרבה מקומות היחס לאל
 בשמות ומרדוף באומרו בצלמנו והמונה ה' יביע אם איברים בשמיים יד ה' עין ה' ושאר הענינים הנמשכים
 לגשם כמו מקום וכסף ועלייה וירידה ואומר בהשוכה זה שדרך הרב שהיה בבעש ניהנה להמון
 וגם אינם מציירים שיש מציאות אלא למי שהוא בהקום ומושג במושגים ולזה אם היה אומר להם שהשי' הוא
 נבדל היו מכחישים מציאותו ולכן דרשה החכמה האלהית שיכירו שיש אל נמצא כפי העולה על דומם שהוא
 גשם גם שהוא ענין כוזב ממה שילמדו להם שהוא נבדל מחומר כיון שהם מכחישים מציאות הגבוליים כי
 יהיה טוב שיאמינו מציאותו גם שלא יציירו מהוהו בדרך אמתית ממה שיכחישו מציאותו להעלם המהות ולפי
 דעהו כונת הגזירה והכלייה להיישיר השכל להכרת המציאות לבד ואחרים אמרו שהתורה לא
 תיחס אלל בשמות ומ' ג' כלם והמונה ושאר הדברים הנזכרים לשמות הם הישות המאובדות כשהאמרו על
 האדם הם נאמרים על השמות ומשגיגו ובשאלתם בו ית' מודים על ההשכלה וההשגחה דמיון כלל נאמר
 על הכח השכלי ודמותו על הפעולה השכלית ועין על ההשגחה הנמדית שהוא שומר כל אהביו והכח
 והמקום על מדגרתו במציאות ולזה נוכח לומר שהתורה לא תיחס לו ית' בשמות כלל והכח המאמר כתב
 מוכרח היה המשפיע האלהי לדבר באלה הדברים גם שהם רחוקים מאמתה מהוהו מפני שקורר השכל
 האינטימי אינו יכול להשיג הדברים הבולתי מורגלים אצלו אלא כשימשלים לענינים המורגלים ואין יכול
 להקיף השכל שהוא עיף ויגע אלל הגדול אם לא שידמוהו לדבר הנזכר וזה אמרו גדול כחם של נביאים
 שמדמיון צורה ליונה שגאמר ועל דמות הכחא דמות כמראה אדם עליו יזלמעה הרצון שהנביא דמה
 הגזרה הבחויית אשר בכחו הנדמה ליוצר בראשית ומפני שיש ביניהם איזה דמיון גם שהוא מרוחק הרבה
 ודמיון כמו שהשית ראש העולמות ומקור השכל מנהיג הנמצא כן האדם ראש עולם השכל משיג בשכל
 מנהיג הידירה והעולמות ולזה נוכחת התורה לדבר באלה התארים הנזכרים והכללים •
 הדרוש השני למה תיחס אליו חסושים התנוונים הראות והשמע והריח ולא תיחס אליו הטעם והמסוג
 כיון שהם כלם נקשרים בנפש המורגשה והטעם והמסוג הם יותר מוכחים בקיום החי ומשאר
 השלטה והרב התייר זה הספק בני אופנים האחד שכונת התורה להייסיר בה ההמונים להכרת מציאותו
 יתברך והם אינם מושכים שהשי' פוגם ומושם וטועם ולזה אלה הדברים לא תיחס אליו השני שכל שמו
 מייחסים אליו יתברך מאלה הענינים הרחוקים מאמתהו הם שלמות בעיני ההמון אנוס הטעם והמסוג
 הם חסרין בעיניהם ולזה אין ראוי ליתנם אליו יתברך השלישי שיספיק להראות שהשי' משגיג הענינים
 הפרטיי' ראייה ושמיעה כמו שאמר דע מה למעלה ממך עין רואה בו וכיון שכללו השנים מהספיק להורות
 על ההשגחה מה לנו להאריך עוד בדברים אחרים הדרוש השלישי אה השי' מושג בשלילה מה יתרון
 יש לשכל על החכם אל השי' מושג בתארו השלילה לבד מה יתרון יש לחכם על השכל
 כיון שהשלילה לא מקנה ידיעה לבד ונאמר בהשוכה זה שהידיעה בדבר שני מינים אחד שמפריד זה
 הדבר מהזולת דמיון מי שירצה לדעת מכו התנפח והוא יודע שאינו אכן ואינו ע' כבר ידע איזו ידיעה
 בהסדר' הב' שידע זה הדבר מנד גדור ר"ל שהתמסך הוא בע"מ והגדל בני' מניעי הלמי העליון זה ידע שני
 דברים אחר הפרידו מהזולת והשני שידע מהוהו וכן אמינו בהכרתו יתברך אין לנו כח להשיג מהוהו ית'
 מצד דומותו אכל אנו נזדרים שהוא מנאמר העשם אשר שאין מציאותו הלוי בזולת במקרים ואמר

שידענו שהוא עצם נפירדהו מהעצם הנשמי כיון שכל נשם מהחלק והש' מתולק מהמלוקה והעצם השכלי
 זמנו עלהמינו עולו ונתב' שהש' אינו עולו וישאר לפי זה שמי שיפירדהו בפרכה הפרדו' מינו זמנו ויהר
 וזכה נהרבו מדרגות החכמים אפילו שלא ושינו אלף דרכי השליטה ודע ששכחאמר בס' שהוא התמלה
 הרצון בו מציאותו קודם לשאר המצואים וקדמון שלא קדמו דבר אבל באמרנו בו שהוא שכלי הכונה בו
 שהוא שכל הדברים השוללים מודיעים בהפדרה אבל אינם מקנים לשכל מהות הדבר והלמוד המציב
 מקנה לשכל מהות הדבר וימךר זמנו ההפדרה ולכן קראו לנד השולל אמורים ולנד המציב פנים ודע
 שכל דבר שנתחייב לוי' הוא מציחם בכלו לא כמו האדם שנתחייב לו הזן והיגדל כנפש הטבעית והראייה
 והשמיעה המרגשת אבל הש' רחום בכלו מקון בכלו וכיוצא וזה אומרו בתחלה 'ג' מדות יי' כלל
 להודות שהוא המדד יי' אפילו שיחם אלו ההארים הללו מתולפים ולכך אמר אנה אין קדום בני' כי אין
 בלתי בו' הכונה שלא יתגל בו והברך דבר שיהיה זולתי לעצמותו והוא אמרו אין קדום בה' כי אין
 בלתיך אלא כלו אחד פשוט

הפירק הרביעי

הקדמונים שלא ראו אור הקבלה חשבו שלא ימצא בתצאות סבה
 ראשונה תנונה יתכנסו כל הדברים והיא התמלה והביאם לזה
 חשכם כי הפעולות הנמצאות במציאות הם דמות המונת המציאה שהיא ענולה שאין לה ראש וסוף ולפי
 דעהם כל הסויות הולכות בסבוב ואין נמצא שיהואר בראשית והתמלה עוד הביאם לזה חשכם שאם
 ימצא סבה ראשונה שהיא סבת כל הנמצאי' היתה ב"ב בת כל עניניה וענין ההטב' הוא דבר מיוחד אליה וימךר
 שיתמצא טוב בלתי בעל תכלית ואם כן הוא הטוב וכלה הרע שהוא מקבילו כיון שהרע בעל תכלית והטוב
 בלתי בעל תכלית ויהיהו יקיה שלא ימצא רע בעולם ואנחנו רואים שהרעות נכרות הם כן לא ימצא טוב
 בבת ומכיים זו התפשטה עם זמנר: אמר דע בלבו אין תלכים חסדיות התעבו עליהם בו' הרצון שהכל
 הביחם מציאות סבה ראשונה אחר שיש בעולם כמה משעים ועלילות נסתרות ונתעבים אמרו אין
 עושה טוב אינם זו התפשטה כוזבת מנד המופה ומנד הכתובים וינד מאמרי ז'ל' אם מנד
 המופה כבר ביארו ב"ב ימךר שאמר שיש נמצא ראשון אליו ועלו כל הנמצאים וכיאר זה באמצעות עלה
 ועלול שהם גבולים מיוחדים לחכמה האלקית ומדור זה הנמצאים יתלקו מהם עלות ומהם עלולים וככל
 אחד מאלו התארים התחלפו בסוף ובמלטה שיש עלות יותר חזקות ועלולות וכן עלולים וכל האר שישאל
 בפסוק ויהר בקרבם שנגיע לנמצא שיהיה בו זה האר בתכלית המוקד דמיון הקום שיגשא בפסוק ויהר
 וכלש נמצא בתכלית ההתנכרות וכן האל הוא סבה בתכלית המוקד וההיולי מתוכב בתכלית המולטה
 והטבעיים ביארו זה הדרום באמצעות נגיע ומהנועע שהם גבולים מיוחדים לחכמה הטבעית ומדור זה
 כל נמצא טובי או הוא נגיע או מהנועע וכפי תה שהביא במאמר הח' משפר הזמנע בכרח שג' לנמצא
 ראשון לא יתנועע לא בענם ולא במקרה והוא התנוע הראשון אליו ועלו כל המגיעים כלם וז' ס' מנד
 הכתובים אמר ואלהם נים כ' הרצון כינה הלמידה באיכה והימושכלות במים ואמר שיאשבו מים והוא
 בניו ללמוד בששן ובסתמה כי אין ערכות כערבות ההסנה ואמר ממעיני היסועה ד"ל שישינו מושכלות
 מחכמות טבעיות ואלהיות שהם מושיעות הנפש ואימרתם ביום ההוא כו' ד"ל שמינד שהי חכמות אלו השיג'
 שיש סבה ראשונה שהוא מציחם בעצמו והוא אמרו הודו לייקראו בשמו ששם כן ד' מורה על
 עצמותו ומותו ואמר הודיעו בעמים עלילותיו דעה שהנמצאים מהם עלות מהם עלולים והסבה הראשונה
 עלה אמיתית אין בה צד מולטה אלא היא בתכלית התוקף והאמתות והוא אמרו הזכירו כי נשגב שמו דרוי
 להזכיר שמו מורה שהוא נשגב ותוקף בהאר שהוא עלה וסבה לכל הנמצאים ואמר שהביא זו הליכה
 שסדרו האלהיים באמצעות עלה ועלול הביא הליכה השנית שסדרו הטבעיים באמצעות המגיע
 והמהנועע ואמר זמרה' כי גאות עשה ד'ל ראו להודות לאל כיון שהוא מגיע הנגלל שהוא מקיף הכל וזה
 המופת הטבעי מפורסם לכל אדם שרואים שהשמש זורח ושוקע זלזה אמר מודעת זאת בכל הארץ
 ואם מנד מאמרי ז'ל' אמרו בחני' מאי דתי' שירו ליי' כי גאה גאה שירו למתגאה על הגאים רנו כי הם שיש
 גאים הרבה הם הסבות יש גאה עליהם היא הסבה הראשונה שהיא בתכלית הגאות והיא טענת האלהיים
 אבל טענת הטבעיים הלקוחה בנד מגיע ומהנועע דמנו ז'ל' באמרם אי להם לכרית שרואות ואינם יודעות
 מה רואות הארץ על מה היא עומדת על העמודים ד"ל שבטבעה לכסם האנה היותר שכל מנד היותה
 קרה ויבשה וכנדה והביא המים והקרים נהרום והפערה שכלם הלויים בורוש והברך שאלמר ויתחת

דעות עולם והזרות הוא בלי ההנחה הנראה מזה שיש מניע ראשון אליו ועלו בשר הנושעים ובאריות
 זאמרו מסכה עמידה הארץ הוא נגלה המצות וכו' אמרו יב עמודים ויא סבורים ע' ז' כונני לכה סוף
 חזכה עמודיה שבעה וכו' ר' אלעזר בן שמעון ואמר מה לנו לבקש הסכות המצויות רבו' האמצעיות אלא
 המניע הראשון וזה אמרו ונדק יסוד עולם ולו ראוי ליחס פעולות הנמצאים וקומם' ונסיב לטענות
 שהביאם לנו המסכה אם איננו מסכה כפעולות דמות העגולה זה שקר כי הפנות המצויות הולכות
 בסבוב אבל הפועל והבא' כיופם שמשני' מסכה ראשונה ואם לא ימצא ראשון לא ימצא אחרון ולכך את' אני
 ראשון ואני אחרון שאין לינועלה לה מסכה הראשונה וה' א' ברוך אברהם לאל עליון קונה שמים וארץ' אמנם
 לפעול אלא כפי חלק הקנה לה מסכה הראשונה ויהי עליונה ואני אחרון מסכה האחרונה ממני כיהי ואין לה כח
 למחשב השני דע כי הק' הוא טוב בב' ומהק' הדרי' באופן שלא יפסידו כפי כח טבעם ואם נמצא בעולם
 דע הוא מהכרח המון והגובה הוא הטוב הוא אמרו שהיה ענינם מראות דע' ואין דע שלא ימצא עמו טוב

הפרק החמישי

דברים מהקדמונים משבו שיש למצוא שתי התחלות הנקראות בלשון ז' ל
 שהיו רשויות והביאם לזה הזקן טבע הנמצאים ומהותם אלו נמצאים
 נבדלים ואלו נשמים ואין ראוי שהיה התחלה אחת כי התבדל לא ינוסף נשם כליו שמהנשם לא יוסך
 נבדל' עוד הקטנה שנימצא בנמצאי העולם ובפרט היסודות ואם המנהיג אחד תחייב שיטליו באלוהו
 בדי' שיהי אלהים אלו אלו ומזה נראה שהם שתי התחלות נקבילות' ועוד טובים השנים מן האחד
 שיעזרו זה לזה' ואין ספק שזו הסכרלה נחפטה באומה בזמן יחזקאל שאמר שראה אנשים אחרים אל
 היכל ה' ומתקד קדמה ושם מתקדמים להאמינם שהטובות המדומות מניעות מפאת קדמה ומנאמים
 בטובות הרוממים המניעות מפאת המערב שם השכינה ומנאסכה וכן מהם היו עובדים לבעל שהוא השמש
 ממהם ללבוה שנקראה מלכת השמים ובהגדה פרק אין דורשין גראה שזה הדעה היה למליטע' אחד שהיו
 שתי רשויות אמרו ינאי מזה הוא למטטרון דליתויכיה ליה שותף' מזה שעה דיומא למכתב וכו' ויהיה
 דישראל אמר שתי רשויות יש וקיים שם שמיכיר רבו ומהכוין למדוד בו' אמנם זו הסכרלה בוזת מצד
 העיון מצד הכהובים מצד מאמרי ד' ל' אם מצד העיון מפני שאם ימצאו שתי התחלות ראשונות או הם דומות
 או הם מתחלפות ואם הם דומות מכל צד אין כאלו רבו' וכיון שהם שנים ודומים מה לנו להניח שתי
 התחלות האחד מתמסקה ואם הם מתחלפות כבר הם ינורככות מדבר שישהפסו בו' במה שהם התחלות
 ראשונות וכן מדבר שמהלפסו בו במה שהם שנים וכל דבר נורכב צריך מרכיב שקדם אליו והמרכיב היא
 התחלה ראשונה ולזה אין לגזור בשהי התחלות כלל' ואם מצד הכהובים אמר אלה הראיה לדעת כי היא
 הוא האלהים וכו' דעה אלה הראיה שהעמוד הר' הניי בחושים שאין שתי רשויות אלא שם בן ד' הוא השם
 האינני ואין עוד אלה מלבדו שהוא בא להר' הניי ועמד ואמר אנכי ה' אלהיך וכו' ושם נאמר לא יהיה לך
 אלהים אחרים על פני ד' ל' לא תשחט שם אלהים אחרים חוץ ממני שאני לבדי מנהיג העולם והוא אחרים
 כל הנשחט שם שמים ודבר אחר נעקר מהעולם וכן אמרה התורה שהמושכל מביא שאין לו שותף באמרה
 וידעת היום שהוא הנגלה היומי שמהנושע וכן השער הלב שלך שהוא מהנושע כל היום' המנא' שכל
 מהנושעים המתחלפים יעלו לנגלה היומי שהוא מהנושע ראשון וכל מהנושעים שבגוף יעלו ללב שהוא
 מהנושע ראשון וכיון שיש מהנושעים ראשונים בהכרח שימצא מניע אחד לא עוד ויהי התחלה ראשונה
 למצאים והוא אחרון בשמים מומל ועל הארץ מתהפך אין עודי' ואם מצד מאמרי ד' ל' אין כופלין
 שניע שתי פעמים והאומרים מודים מודים משהקים אותה' ובמנהיג אמר ליה דבי עקיבא
 למכיריו כשהניעו לאכני שיש טהור אל האחרון ימים מים שנאמר דובר שקרים לא יכון לנגד עיני הדרון
 כשהימילו לחקור בהתחלות הנמצאים שהם דומים לאכני שיש טהור לאמניעות' שקיותם אל האחרון שהם
 שנים מים מיה אלא ההתחלה הראשונה היא אחת ומי סבור בהפך נקרא דובר שקרים ואין לו קיום בספר'
 והיה זה הדעה שאין שתי התחלות מבוחר לחכמים הקשו בהגדה מניע כהוב
 היא נגד פני ה' וכהוב אחד אמר עד די כרסון דמיו סכר' שהם שתי רשויות לא קשיא
 אחד לו ואחד לדוד דברי ר' עקיבא אמר ליה ר' יובי לר' עקיבא עד מהי אלה עושה שכינה קול' אלא אחד
 לדין ואחד לנדקה הראשון הקשה שכיון שיש שתי כאלות נר' שיש שתי רשויות כי הכסא תורה על המלכות
 באו' רק הכסא אגדל מונך ר' עקיבא אמר אחד לשכינה ואחד לדוד רנה שיש שתי הכהנות אחד בטעיה
 מונצא הנמצאים ומשפיע הצורות' שתי השקף הפעולות האינאיות ויספסם כפי פעולותיהם היוצר
 אחד לבם המוכן את כל נעשיהם והם שתי נבואות מנולפ' כפי ההקטנות ולא יתירבו ההתחלות אמר לר'

מיו הגלגלי שבו הענין שבו הנהגת האלה והארנו' לבדיו' אינו ראוי לשהף לשם שמים ודבר אחר שה'
דוד שה' חול אלה הסבי' שה' קדם אלה אחר לרין ואחר לבדק' והפועל האלהי לשעמי' פועל כרין לשעמי'
פועל כדקק' כמי חלוק המוקבלים איך יסבה לכסא שופט דק' ואיך לך ה' הנדקק שמבואר מזה שאין
במציאות אל' התהל' אלה אלי יעלו כל הנוצח' כמו שביארנו ונסיב' לעונות שהביאם לחסוב שיש
הנה שה' התהל' אם מפני שיהא' הפסוע לא יתחי' דבר גשמי' דע שיצדק זה בפועל הטבעי שהו'

מסולל ויהי' הסכל' פועל כמי טבעו לכד אכל הפועל האלהי יס לו יכלה לפועל כל הדברים הנדבכים לקיום
המצוא בכללו בין שהיו גשמי' בין שהיו שמיים וכבר באר הרב שהננו' בלו כאיש אחד ולכן והתהלה
בכדיו' העול' לא ברא אלא איש אחד שבכדולו הניח' בלו ברא איש אחד יואם לעונה הב' מה השלה שיש
לבני' דע כי לקיום העול' מויב' שימצא הפניות במציאות' ונס כי בבחינת הפרטיו' זה קם זה נובל איננו
בבחינת כללות העול' שמור הויב' הכללי אשר תמיד ימצאו הארבעה יסודות ושאר בני' נצחים כפי מה שהם
מזכרתי' לעולם בכללו' ואם לשלישי' שהו' מנד העזר זהו כשהאחד שלוש וצריך עוד אכל השי' לא יועף ולא
ייגע חב' החכם שהנמלכו הרופאי' שבכדיות לא יתחייב הכריות אכל יתחייב כשיסכימו בדעת א' אכל אז
מן' התאחדו' לא אחדות אינתי' וא' ננס אם איפשר שיה' הדעת יצא מפי רופא א' לבד מומחה יהיה יותר טוב
שלו יהיה אחדות ולא האחדות ועל כן נאמר בש"ת והוא באחד ומי ישיבנו ר"ל שהיא מנהיג לעולם לבדו
בדעת אחד לא בדע' מתאחד בשתוף אחר ולזה מיישיבנו ר"ל מי יתור פועלו כיון שאין שם אלא הוא לבדו
בבחינת מהירו' ית' נמצאו שלש דעות' האחד מאמיני שהשמה

דברק הששי

והשני מאמיני שהרכבה מהתארים' השלישי שהוא נקי כדל'
התחומר פסוט מההרכבה ונתחייב המציאות' הדעה הראשון שסבו שהשי' גשם אכל כזו הסברא
התמלכו אחר מהם כדו' נלכס נמצא גשמי' אינו במציאות חוץ לכפס' והלחיות שהנורה הבדוייה היא האלוה'
זהביאם לזכ' שסבס שה' אינו גשם אינו ניוצא' וכן שכלם ודמות הנזכר בתורה נאמר על הפרדוף הגשמי'
זמנה הולידו שהשי' גשם כדורת אדם כמו שאמר הרב בתמלה מורה הנבוכים וזו הסברא מבוארת השקרות
זהכזב איננו רבים לא השינו בשכלם שימצא נבדל מהחומר ולזה נתנו האלוה' למציאות הגשמיים מהם
לנכוכים וליחלו' כפי האתם לדברים' אורבי הושר והעונה עופדים לכסב דק' ושטופי זמנה כדור המבול
לגנה ואורבי הדניקה והסדרה כמו נמרוד לנחדים וכיוצא לשאר הכוכבים כמו שאמר וזה המקומים לבעל
לשם' וליח' ולחלות ולכל' צבא השמים' וכבר כת' מהמקורים שמו לשם והתמלה אל' הננוצא' הגלגל התיקף
לכל' מפני שהוא אחד והוא נתיקף ואינו נתיקף' והוא חלק ושוא שאין בו כוכבים ושפטו בטבעו ומכריח לשאר
הגלגלים שהם מהנועעים יתזרם למערב וקנה מבעלי הדת שסבו זה הדעת להיות הגלגל ערבות מוספת
כפי מותני' ישראל אינו ערבות כדו' דק' צדקה ומשפט גמי' חיים נצחי' שלום נצחי' ברכה' ונשמתי' כל צדיקים
ו' ומה' ונשמות שמתידים להבראות' ומל' שעתיד הב' ה' להחיות בו המתים וכל אלו הענינים שיחמו לערבו'
הם עמי' מיוחדים לאלהו' ואין ספק אחר מהננוצא' שהשמים היתר נכבד הוא גלגל ערבות שהוא כסא'
הכבוד אכן חלילה להאמין שהוא הסבה ראשונה כי אינו איפשר להיות נמצא שהוא גשם אלוה ומי שיאמין
דבר כזה הוא נכחש' השרשים האזניים מפני שהגשם הוא עלול מהחומר והצורה שהם עלתם וכן הוא
עלול מהחלקים הכמותיים שהוא מורכב מהם וכן הוא בעל תכלית בגודל' ושיעור' וכן הוא נתיקף במזר'
זכ' וניאות נובל לצייר גוף יותר גדול ממנו' איננו האלוה' אינו עלול ואין לו חלקים והוא בלתי בעל תכלית
בחוק ובהתמדה ואינו נתיקף לכן אינו גשם' ולזה אמרה התורה ושמרתם תמיד לנפשתיכם כי לא ראתם
כל תמונה ותיונה נאמר על הפרדוף הגשמי' וכן אמרה אין נאל' יסודו כו' ואיך טלו לרובם בערבות ביה'
שמו שראה שהסבה הראשונה רוכב בערכות ומניע לא מתנועע' ומה שסבו שמה שאינו גשם אינו נמצא
זה שקר כי הנפס נותנה מציאות הדבר ואינה גשם' הדעת השני מוסכים שהאל' אינו גשם אכל הוא
תורכב מהאזיה עניניים לא יוכל להתנא' ולזה ומה שהסבימו כל המדברים שהם ארבעה' חיות חכמה
דכו' ויכלה' שלש' ניוצא' אלוה' נסולל' וכל' אחד ואלו התארים הארבעה והוא כהכרח שינצלו בו' ומבואר
שטבע החיות מחולף' שטבע החכמה וכן כל אחד נמכרו' ולזה נצדו שהשי' יורכב גם אינו שיחייבו לו
ההרכבה מנד רבי' הננוצא' הגמטרים ומנו' שהם נמולפים בתוה' איננו זו הסברא מבוארת השקרות
כי כל מורכב ימצא לו מרכיב' והוא עלול ושאר הכמותיים שזכרנו כבעלי' הגשמות' יתחייבו גם כן כבעלי'
ההרכבה אמרה התורה ה' אלהינו ה' אחד שיה' שאמר הכתוב אין עוד מלבדו מלימד' שלינת' הגניות' כמו
שביארנו אכל ית' שאמר ה' אחד מורה על שלינת' ההרכבה שהוא אחד כעצמו

ולא כי בקם ועקב לגלות הקץ אמר שמה יש פסול בניכם עמו כלם ה' אלהינו ה' אחד ענה האזן וזכור
 בשם מלו' הכונה כי השבטים רצו להודיע לביהם שהם תלמידי האחדות ולפי שזה הא' יובן בב'
 פנים ה' ואין שני זהו שלילה הולת וז' בבחינה עמנו שאין לו הרבכה בטבעו בא הזקן וכי' שאלו הב'
 אמונות כוונו הבנים באמרה ה' אלהינו ה' אחד אם שלילה השניות בשכ"ת כי המלך יחיד במלכות ואם
 שלילה ההרבה את לעולם ועד כי הסגולה שיש לנמצא בבחינה עמנו לא יכרדו וממנו לעולם ומ' ה' האל
 הגדול הגבור וכו' אינו מורה שיש לו הרבכה אלא שיש לו ית' כח בבחינה טבעו שהוא תשוב המציאות והג'
 מה שיורה היכה גדול גבור ונורא הם בבחינה הפעולה גבור שהוא בעל יכולת גמור ואין מידו מיצול ונורא
 מורה על רבוי הנמצאים הנכבשים המתמלחו' ולהיותו גבור ונורא בבחינה הפעולה אל' בא ירמיה
 ואמר גוים מרקדים בהיכלו ואיה גבורותיו בא דניאל ואמר גוים משעבדים לבניו ואיה נוראותיו אבל
 בהואר גדול לא אמרו דבר מפני שהוא הולך בבחינה עמנו והענין לא יסדר ומה שמסבה זאת הכה שיש לו
 טבעים ומולפים מפני שהחיות ומולוף מתאכמה בכיוצא' כמב' בלרו כמון שהלדם בבכלו מתחב' בדמים
 ומולפים וכו'על פעולות ומולפם כן הוא ית' האכמה והיכולת הם טבע א' בו ובטבע א' פועל כל הפעול'
 אפי' שהם רבו והפכיות בת' שה ראו עתה כי אני אני הוא אני אמית ואמיה

פרק שביעי

בביאור הדעת הג' במהותו יהיבד' האכמים נקיי הדעה גזרה שהוא ענם
 שכלי נצחי בפועל המיד' אמר שהוא ענם כי הנמצא מהחלק אל ענם ואל'
 מקרה והמקרה יצטרך למציאותו אל העצם אם כן כיון שהאל נמשך בעצמו אינו מקרה אלא ענם והעצם
 מהחלק אל גשמי ונכדל וכבר ביארנו שהעצם הגשמי משהנהג ומהחלק א' כי אינו ענם גשמי ומבואר שהוא
 השכלי נכדל ומש' וכח בגש' מפני שכל דבר מצטרף אל גשם כיון האמות הגופניות הם בעלי הכליה ומהאחי
 הנמצא הראשון שהוא בב' ה' קאוזק והתנדה כיון שביארנו א' כי אינו גשם ולא כח בגשם עוד כהב' האכמה
 והדברים הנמצא בטמלים היוהר נכבר והיותה נשובת הוא השכל כי הוא נמצא באדם שהו' הכליה העולם
 השכלי ובאמצעותו מנהיג האדם עצמו והדינתו ומלכותו והנמצא הראשון הוא היוהר נכבר ומשופח ומנהיג
 העולם ולזה צריך שהיה טבע שכלי כיון שמהיג העולם במחירתו הקדומה שאין לו סוף ואמר ה' הוא
 נצחי מפני שלפי שמהם הזמן וההנועה הם עגינים נצחיים שלא יפסקו וכל שכן היגשי הראשון צריך שלא
 יפסק ולפי דעת בעלי הדמוס כבר אמרו אם האל אינו נצחי ומציאותו יפסק ואמר ההפסקה יתחיל במציאות
 שיש לדעת בליוה אופן נמשך מציאותו אם הוא עצמו המושך לעצמו זה סקר כי מי שליוה במציאות לא ימשך
 ממנו מציאות ואם נמשך מציאותו מתאר זה הולת הוא האל כיון שהוא ראשון במציאות ולכן לא נשאר
 שצאמר אלא שיש נמצא שהוא נצחי ועצמותו ומהותו הוא היותו נכבא גמור ונמשלט וכיון שהענין העצמי
 למתוהו הוא היותו ומציאותו ממשלט לא נוכל להסדר ממנו כי הענין העצמי לא יסדר מהנמצא ולכן גזר
 שהנמצא הראשון מטבעו הנצחיות כיון שנבאר עדיין בזה המאמר ואומר שהוא בפועל המיד' נכחי שהבא'
 בחכמה האלהי' שהפועל הכללי א' כ' קדם לכח הכללי ומפני שהוא הפועל הגמור נמשכו ממנו הנמצאים
 בכל דבר שינא אל הפועל צריך מוציא שיוציאוהו לפועל ולזה שהנמצא הראשון הוא בפועל הגמור
 ואלה ה' שלמותו ויחדו לנמצא הראשון ביהאם באגדה אין דורשין מתי' דרוס ר' יוסקן אמר ואלה מרכבות
 קדם איה ברבב' שלו ר' רבבו אמר דגול מרכבה דוגמא הוא ברבב' שלו ר' ל' אדון הוא בבבא' שלו ר' יחיא
 אמר מהבא' לא ברוב ה' ואמר הרוח רעם וכו' ואמר וכו' הרצון ר' יוחנן אמר אות הוא ברבב' שלו רצו
 כמו האות והמטרה נושא לצנים והכל פונים אליו במדרגת העצם שהוא נושא לכל המאמירות כלם וכלם
 פונים אליו ובא ר' א' ואמר שהוא ענם שכלי והוא אומר דוגמא הוא ברבב' שלו שה' דפוס הנמצאות כלם
 ביהמנים באותוהו ובשכלו הם מציאותיים בוד' היותה נשובת שאפשר ובא ר' ל' ואמר אדון הוא בבבא' שלו כי
 הוא בבבא' שלו מעצמו מחויב המציאות וכלם אמרי המציאות וזו היא טעולה מיוחדת לאדון ובא ר' יחיא
 ואמר שהנמצא הראשון הוא בפועל המיד' כיון שהוא מקדם הנמצאים במדרגתם ויוקשים בקשר חזק ונכב'
 והוא אומר לא ברוב ה' לא ברעם ה' וכו' בהיא הרוח שהו' דמיון לעולם השכל והרעם שהו' דמיון לעולם
 הנלגלים והאם שהוא דמיון לעולם השכליים ונזר שאין לאלה יסם ישר עמו יתברך ולזה אמר שבא ה'
 בקול דממה דקה להראות שהוא יתברך געלם המציאות מטבעו שלא ישיגוהו שכל אלא בקול דממה במקרא
 ובדיקות הקול שלא יוכל להשימע ונראה מזה שהנמצא הראשון ישובת שהוא ענם נצחי בפועל המיד'

והוא אומר לא ברוב ה' לא ברעם ה' וכו' בהיא הרוח שהו' דמיון לעולם השכל והרעם שהו' דמיון לעולם הנלגלים והאם שהוא דמיון לעולם השכליים ונזר שאין לאלה יסם ישר עמו יתברך ולזה אמר שבא ה' בקול דממה דקה להראות שהוא יתברך געלם המציאות מטבעו שלא ישיגוהו שכל אלא בקול דממה במקרא ובדיקות הקול שלא יוכל להשימע ונראה מזה שהנמצא הראשון ישובת שהוא ענם נצחי בפועל המיד'

פרק שמיני

מיראוי למקור אם יצדק על הפסע הראשונה לומר שהוא חי וברך
 אחריו שאין ראוי ליחסו בחיים ומפני שכל מי גסס פון מרגיש והסית
 מרוחק מאלה הענינים אם בן און ראוי להתרו בשם חי עוד הנושא המוקבל פחות מקבל מזה כי נושא ב'
 ההפכים אחד ובזמן שאין הסית נושא היות אינו נושא החיים עוד הפסע מטפעת החיים לזולת שהם
 מורכבים מציורים כלים האדם ה' הוא שלמות בעצמו ואין לו איברים בליים אם כן אינו מתואר בחיות
 ומקביל לזה התורה הקדושה שאמרה חי אמרי לעולם ולאם חי אני וכו' חיה זכרון צורי אשר גר
 שהסית יהאור בחיות והשכל גם כן מתייחס שהוא בחיות החיות הוא שלמות לציור וכל שלמות יהאור לו
 יהבדך וכן מקביל החיים הוא כמות שהוא חסרון ולדאי להרמיח כל חסרון תהיה ולכן צריך שיהיה
 ראשונה בן החיות ב' חיים והנח א' חיות בשמי ונושא א' הרוח והתהיה בלב חיה חיה הרוח מקבל צורת
 החיות מהמטפעים אותו והם המנוגדים העלוי י' זה הרוח הוא נושא מקבל מפני שהוא העצם היוהר שנה
 שבנון וצריך המקבל צורה חסובה בזה לסיבות מרוחק מההפכו' היוהר שאפשר ובסווי חיות ראוי להיות
 וגם כי כהך פ' סיגא כי הרוח שהוא נושא החיות הוא הע' ה' היוהר הם שבנון זה עובן אחר קבלתו צורת
 החיות אבל קודם הקבלה הוא העצם היהר שה' עוד זה העצם הרוחני הוא דק ובהיר וך יותר
 מכל האיברים אשר בנון ובסווי ובהירות ידועה לעצם הגלגלים שהם עצמים בהרמים רחוקים מההפכיות
 ולהיותם ותדמיהם אלילים מקבלים מהם רחיות אלו הכחות והמטפעים בכל איברי החי באמצעו' הקרניים
 ומטפעים החיות בכל האיברים כהב הפסע הפס החיוני תהיה בלב ונתפס מהפסע במות ותהיה ב' בקר'
 אשר מה באופן מקנה הכח המרגיש ובחדר הראשון קונה הדמיון והמטפיע ובסנית המתפשט ובאשר הנמשך
 מרגיש הדברים והתנועה אליהם הוא חי שלם כפי מה שפאלו הטבעיים ודע שאלו החיים הנשמיים
 דברו בהרבה מקומות שהוא הנבואה כמו מה שפסקה התורה מקוי הדורות הראשונים נשיי האבות
 ומקבלים המתו שהוא העדר הם שהתנועה להגברות הכחות המתפעלים על הכוונות המון הב'
 החיות השכלי שאשר היסודות נבטלו ונצדקו בסווי היוהר שלם שאפשר והוכחו לקבל צורה וידברת
 שהוא עצם נבדל מוכן להשכלה ויחוקק להטעה צורות הנמשאל וזהו ההשכלה נקר' חיות השכלי אשר הפעולות
 הנעשות בהרנס והחוקקה הם פעולות החיים והתחלפו אלו ב' מיני החיות ראשונה מנד הנושא כי מקבל
 החיות הנשמי הוא עצם מורכב מד' יסודות כמו שאמרנו ומקבל החיות השכלי הוא עצם רוחני ומטפיע
 התחלולו העליון וכן החיות הנשמי שהוא הכח המרגיש מטפיע והמרגיש הסמימיים אבל החיות השכלי
 שהוא פעולה ההשכלה מוטפעת מהאור המושכלי עוד שהרוח החיוני מטבעו נספד זהו העצם מטבעו
 נשמי ולא כ' נדיקים במיתה קרניים חיים שהם נעדר' מהחיים הנשמיים ונשארם בחיים שכלים ולא
 וחייה נכס אדוני צדוה בדרו החיים הולדה ב' צריך שהע' כי הנמצאים מהם שמונאל להם החיות
 הנשמי נכס ואין בהם כח להשכל וזה ח' צדוה ולפנים כלם וגם כהמתה שדי ומתם שינאל להם החיות
 השכלי בנחיות לבד והם הנבדלים ומהם שינאל להם החיות הנשמי והשכלי וכן מין האדם והגלגלים
 אם מין האדם אמר ויצר ה' אלהים את האדם כו' א' ב' יצירות יצירה עילאה ותהא שהם אלה ב'
 נפשות מרגש ומשכלת והם דו פרזוכין וכן בשמים יש צורה נשמית ושכלית הנשמית היא התחלת
 התנועה והשכלית היא התחלת ההשכלה והם רחוקות כהואמר השמים מופרים כבוד אל
 וראוי שהע' שזה החיות נשמי ושכלי ינועשים כמותא הישג' אליהם בעתה ח' והם נמשכות לצורה אשר
 והמוסב שהאדם יש לו כ' צורות נח' הגיע כועל הפרנס ומהאקרת פועל ההשכלה הוא טועה כי האמת
 העצם השכלי התהיו נכנסים כל שאר הכחות המרגשים שמונאלו ובעצם שהוא משכל בעצם שהוא הוא
 דואה ומונע וזהו עוד הנפש אשר בהשאר המושכל אשר הפדוה שארו כלם ובעצם שהוא משכל בעצם שהוא
 ההשכלה ושאר הכחות הם בו נעלמים ומכונים ולזה אמר הכנא אל הרוח ואמר ויבוא בהם הרוח ולא היה
 אלא רוח אחד אבל שזה הרוח מורכב מארבע רוחות כמו שאמר הכנב מארבע רוחות כואי הרוח
 והבונה שהנכס המדברת היא עצם אחד כולל הטבעי ככחותיו והחיוני והמרגיש והמשכלי והיא עצם אחד
 ובספר הזוהר מאין מארבע רוחות ה' רוח ונחה עליו רוח ה' רוח חכמה וכו' קרא לנפש השכלית רוח ה'
 כי בתחומים אין דבר יוהר אליה מנוחה ואמר שהוא כלול מחכמה ובינה נמשכים בהטעה צורות
 הנמשכים הטבעיים רוח עזה וגבורה בידיעה הגהנה המרגישת במחירת המרגיש והמלכות רוח דעת
 ויח' ה' בשמירת הגהנה התורה הסוללת האמונות והנעשים אשר בזק כית למה שביאירנו

חולדה ב' כבר ראינו שהחיות ב'מינים נשמי ושכלי ושהגשמי תחת השכלי וראיתו גם כן שצחוקו וסגולתו
 אשר הכונה בו נהייתה הנמצא וקיומה כפי טבעו גם מדרגות שיש בו צדדים אלה קיימי נשמי' ויש
 אחרים שהם נשתי' ונשפידים חיותם עד שנגיע לנבדלים שהם חיים בהשאלה לבד ומשפיע' החיות במה
 שלמותה מהם ומקובל מזה שהנמצא כ' כ' קנה מהחיות והנשיות כמו שקנה מההשכל' והנורחק מהחומריות
 ויותר יש לו יותר חיות עד כי החי האמתי הוא הקיים ויש לו פועל ההשכלה וזו שאינו כ' כ' אמתי הוא קיים
 וחי כפי טבעו ויש לו פועל ומפעלות הדרגתו וכבר ביארנו שהסכה הראשונה מרוחק מכל חומריות והשתנות
 והוא עצם שכלי נצחי בפועל הנגזר ולכן הוא החי האמתי ונדק בו חי אבכי לעול' ר' ל' ביון שעצמותו הוא
 ההשכלה הוא חי נצחי ולעולם בלי הפסק ועוד שכל הנמצאים קצו החיות נמזגו כפי טבע קבלתם אמר כי
 עיך נקוד חיים כו' ודע שהסכה הראשונה תשפיע החיים לכל הנמצאי העולם בדרך כל באופן שהם קיימים
 כפי טבעם וזכו הפועל היוהר מוכרח למצואם אשר בהשתלוק יפסדו כלם כמו רוחו ונשתתו אליו יאבדו
 יגוע כל כשר יחד ובה התואר נסבע באיננו ויסבע בחי העולם ולאית הפעולה הנכבדת הוא קיום
 הנמצאות כיון באמתו וזאת מחיה את כלם ר' ל' שלא לבד עשית את השמים וכל זבואם אלא שאהה מחיה
 אותם ומקיים' ומפני שאין כל נמצא מוכן לקבל החיות השכלי ולא גם כן החיות הרגשי מפני
 בגלגל ערבות החיות השכלי וכפי הכונתו נתפשט בו לחיות שכלי כפי צורתו ולחיות נשמי כפי הכניחה
 ומיננו קצו אשר הנמצאים החיות הגשמי
 אשר בגנאי יוכן ג' כ' החיות מהחיים הגשמיים והתחתונים שצמד חומריות' לא יספיקו לקנות חיים הרגשיים
 הם קונים קיומם מנחות הגלגלים שהם חיותם את' יסבעו עני' ה' ארזי לבגון וכו' א' ד' חניאל יסבעו חיים
 יסבעו מיניהם יסבעו מטעמהם חיים הוא הקיום הנמשך להם מהעליונים על דרך אמרה אין לך עשב
 מלכותה שאין לו מול בריקע שוכה אותה ואומר לו גדל דכתוב ידעת מקות שמים אם השיג וכו' שראיה
 שהשפלים הלויים בעליונים' והרוח הטעמות השוללות נמזגו ית' החיות מבוחר הוא שכלן נדבדות בחיות
 הגשמיים אבל בחיות השכלי הוא נקודו כמו שיבארנו

פרק תשעה

קנה הנוכחים משכו שלא יהאיר הסיה בקדמון נצחי כי הקדמיה
 והנשיות הם הבדלי האין והוא ית' אינו נוסל תחת האין אם כן לא
 יהואר בהבדלו' עוד אם הוא נצחי אך יתחייבו נמזגו דברי' הויים ונכסדים עוד הנביא אמר עליו ית' איני
 ראשון ואני אחרון אשר אליו האחרים אינם נחייבים לו חיותו קדום ונצחי לעד אלא שהוא ראשון לנמצאים
 בכלם לבד וכן אחרון אינו מורה אלא שיהיה מכלה לכל הנמצאים ולא שהוא נצחי' עוד אמר עליו הנביא
 למי לא נוצר אל ואחרי לא יהיה שראיה לבניו ולאחריו לא נוצר אל אחר אבל הוא עצמו נוצר והם כן אינו
 קדמון כיון שנוצר' מקביל זה דעת התורה שאמרה עליו ית' משונה אלהי קדם וכו' הרמ' בס' בישנה פר'
 חלק כי ישוער הכתוב כי השחקים הם יגועו ונחלזה הקדום ר' ל' שלא קדמו דבר והנביא יחס לו הנשיות
 אמר וגם נצח ישראל' והאנית שכל אשר נעין הדברים העצמיים אליו שהוא קיים וכלתי נשתנה לא נצחיות
 צמחוב שיהיה קדמון ונצחי' ולבואו זה נרדף שהדע ראשונה כי הנבדלים אינם תחת האין אינם תחת האין לא נצחיותם
 ומהותם ולא פעולתם נשמי שכל אלה הדברים אינם נשתנים ואינם תחת ההנועה ומי שאינו תחת ההנועה
 אינו נוסל תחת האין' והסכה בזה כי הם עצמיים דומיים לחוקים מהגשמות ומשנים ופעולתם שהיא
 ההשכלה אינה צריכה בליה נשמיים' ולכן בהכרחם הנמצאים נקראו קדמיו ארץ מפני שבטבעם הם
 נצמיים וקדמיותם ואינם נקבלים שמי וכליון אחר אינו ה' לא שניתם' והם דומים להתחלפת בטבע הקיום
 והנשיות' ויש נמצאים למעט נאלו שעצמותם ומהותם אינם תחת האין אבל פעולתם היא עם האין והם
 הנרתי' השמימי' שהם מטבעם ורחוקי' מהנשיות וההסוך שהם סבות בהפסד אבל בפעולתם שהיא ההנועה'
 התמידית נכנסים תחת האין וזה לא ישיג' לשיגם וכל נבואם הפסד וכליון בכחינה עצמותם אבל ל' ישיגם
 בכחינה התכנים הנמשכים להנועה' וזוה הכבוס והמזלות לפעמים הם נחייבים מינולה ושלטנות
 ולפעמים השפלה וחלשות אשר אלה השמים נמשכים להנועה' התכובות' ומפני זה אמר כי אראה שחק
 נעשה וכו' ר' ל' שהאין וההנועה אינם נכנסים בסכות הפועלות אותם כי הם ינעשה אצבעות ה' שהם סבות
 העליונות' ולדא' בלוחות הכתובים באצבע אלהים להורות כי גם שהם לוחות אחר' ד' ויש ע' ד' בת' הם נשמיים
 מהסכות העליונות ולא ידון בהם האין וההנועה' ולכן הם נשיות ויש נמצאים למעט מאלה שהם תחת
 היריח אשר עצמותם ופעולתם תחת האין ויקיפם נשמי עבריים' והסכה בזה שהאומר של אלו הנמצאים

הוא כמו בעצמותו ומטעמו להפסיק צורה ולהלביש צורה הנקרא היום והפסד שכל זה באמצעות ההנחה
 שהזמן נמשך אליה אשר נרא' מזה שהזמן יש לו מובח בהיותו והפסדים והתגבר עליהם נגד חולשה וכפניות
 המומר המקבל אותם וז' א' הטבעי הזמן יוכל והפסיד וה' א' עה לכנות ועת להרום כי הכנין שהיא ההויה
 וההפסד היא ההרוסה יש מובח לעת ולזמן עליהם ומפסידים אותם וז' א' ראיתי את כל המעשים שנעשו
 תחת השמים והם הכל ורעות רוח ר' ל' כיון שהם המת הזמן הנמשך להנחה השמים הם כרוים והפסדים ואין
 בהם קיום ונצחיות ולכן הם הכל בעצמם ורעות רוח בשמולתם כי שמולת הכלה קיימים אין תהיה קיימת
 הולדה ב' צריך שתדע שהנצחיות ב' מינים הא' נצחיות בלתי נצחיות וזו הנצחיות בלתי נצחיות היא
 נצחיות אלויה שהיא בכחית והיות הדבר ועצמותו וז' א' היה הנצחיות נמשך יחד עם הנכסא
 המקבל ואין לו קיימת ואחור ונצחיות הזמן נקרא נצחיות בהעברה והוא הפסד בערך האיסוף ונצחיות
 בערך הקיום קיים כי ההנחה והזמן נשאר האיסוף הם הווים והפסדי בערך האיסוף וקיימים בערך הווים
 ודע שקדבר שהוא עצמו לנצחית לא יפסד אבל הדבר הוא מחוץ ופסד ולא לו הנצחיות השפלים שהם
 מורכבים ומומר וצורה הדבר העצמי להם מהפסד שהם שפלים הוא המומר אבל הצורות באות מחוץ מנד
 ההנחה השמיימיות והפסד' בהם הוא העתקה הצורה מהחיות וההנחה אינו נפסד שניד' לוכס צורה אחרת
 אבל הצורות נפסדות כפי אישיותם וז' א' דור הולך ודור בא והלחץ לעולם עומדת רעה הצורות שהם דרות
 וקבוצות בחומר הולכות ובאות אבל הארץ הרוחמה כחומר לעולם עומדת וזה רמזו ז' ב' האמרה ג' שהמים
 יש בלדם קב' והאבי ואמו הכ' זורק בו שמים ונוטלה אבל חלק אביו ואמו נשאר בזה המציאות שהוא
 המקום הטבעי אליו והצורות עולות במקום שנחב וימנו ע' ד' אמרו והרום השוכן אל האלהים אשר נהנה'
 והכלל כי הנמצאים העליונים הם קיימים בלתי וההתחב' במין וההתחב' הולדה ג' הקדמונים נדרו
 הנצחיות שהוא קנין מומר החיי' בלי הפסד נמשך יחד עם נמשכו ובשלמות' את קנין דמות הוה כי הקיימי'
 רבים מהם במעלות הנצרות ומשם במעלות שכליות ואמרו שומר החיים להורות שעצמות קנין זה הוא
 בהתמדה החיים אשר זה הנושא כפי טבעו אין לו סבות ההפסד כמו שביארנו ואמר נמשך יחד ובשלמות
 להברילו והנמצאים שהם קיימים בזמן שלא נמשך בהם יחד ובשלמות הנצחיות אלא בהתמדה עם הזמן
 שהוא קיום במין והפסד בלתי ולכן הנבדלים הם נצחיים יותר מהנשמיים והסבה הראשונה שהוא משוכת
 על כלם הוא ראשון נצחיות אישי ואינו נצחיות הכולל' אלא נצחיות הנמשך למשך הדבר ומשהו
 שאינו נובל תחת הזמן' ונשכו לטענות אם לא' שאינו מתחבר נצחיות הזמני אלא נצחיות האמתי
 שאינו נכנס תחת הזמן והוא למשל' מינומי' ואם לב' שכל נמצאי העולם הם נצחיים אבל מהם בלתי ומהם
 במין כפי טבע סבות כל' א' מהם וז' ש' הנכבד אינו ראשון ואינו אחרון ירא' בראשון קדימון שלא קדמו דבר
 כיון שאין עליון יותר ממנו והוא קדמון בהלש' שא' לב' וי' המציאו אבל הוא ראשון ומנצח' בל' הנמצאים
 וז' ש' ואינו אחרון אינו ר' ל' שהוא בעל כליון באחרות מליון אלא שהוא יכלה כל הנמצאים והוא שאר
 הנצחיות על דרך א' הנה יאכזרו ואתה העמוד וז' ש' לכוני לא נוצר אל לא יאייב שהוא נוצר ושבראו אשר
 לכל הסוגה בהיבט נוצר כמו יצר ומעורר הכתוב שאין חוץ ממנו נמשך שיצר יצירות והנצחיות נצחיות א'

פרק עשירי

היה נוצר בימינו סמוך לאל' רוצה לומר אין דבר מאלוה אשר נוצר אלא ממני'
 המאמינים רצו לדעת אם הכבד הראשונה יש לה יכולת על כל דבר ובעל
 הסקירה נוצר שאין זאת הגזירה כוללת ומחלטת שנשפטו שה' יכול על כל דבר
 שכבר יש דברים שאין היכולת מספיק לעשותם כמו שיפעה אלוה אשר שותף עמו וכן להקבץ כ' המכיס
 שנושא א' בשב' אחד והדברי' העובדי' שיפעה שלא יעברו ואמרו שכיון שכללה הדברי' וכיוצא בהם אין לו כח
 לעשות אין ראוי הננוצר שיכול על כל דבר אלא כקנתם ישל' ובקנתם אינו יכול וכפי הסכום הרוויי' אחרון
 בראה שנדקו דבריהם שאנחנו רואים שהאבות הקדושים היו עושים מעשים אשר גר' מהם שאין יכולת בה'
 לכושיעם כמו אברהם שבא' לנצרים אשר אמרי' נח אחרות את וכן יצחק שבא' אל גרר' ואם היו מאמינים
 שה' יכול למח מסרו נשותיהם וקנת' דומים לאלו כמפרי הנבואה' עוד מר' ע' א' אשר האל הגדול הנכבד
 ונכבד מורה שהש' בעל יכולת בא' דניאל' וראה גוים מרקדים בהיכלו ואמר איש נבורותיו וז' א' אלה ה'
 הגדול והגורא ונכבד לא חכיר שנראה שחשב שהש' בכלתו יכולת יכול על כל דבר ומשמים עם אלן' סוף
 קרב המורה שיש למנוע טבע קיים עומד אינו מפעולת פועל אי' איפסד שההנחה כלל'

ומפני זה לא יהאיר השיה ביכולת עליו ואינו מולק על זה א' מ'כעלי העיון ולא יסכל זה אלל מני שלא יבין
המוטביות ע"כ - אשר נראה מאלו שלא נגזר יכול על כל דבר * אמנם אנו המאמינים בהורה
מד' עה נהגלנו בהאמנה שהיה ברא העולם מהאדם המולט והוא יכול על כל דבר וב' א' ידעה כי כל
הוכל ולא יבצר ממך מוניה דצה ידעה מנד העיון האמנה שכל הדברים הוכל לעשות וכל מחסבה ומזימה
שהקים לעשותה לא תנוע ממך שאין המאסב' האלהית במחשבות האנושיות שהם מחשבות בדברי' בדיים
במו עז ועזאל וכיוצא אלל היא מחסבה שכליה בלי ערוב דמיון כלל מליה * ולכן היא אמיתית והמתא
במניאות * גם דוד עליו השלום דצה להורות שהוא בעל יכולת גמור - אמר והעשור והכבוד תלפניך והיה
מוטב בכל ובהיותו נדד שקראו ליחס לית' לאות לא ייגע ולא ייגע אף מקר להבונה ואמר אבי ה' עושה
כל * והאמת שזה הדרוס הוא מהדברים היוהר הברחיים להבנת האמונות אהם לאותיות או מוויית
ונמצאו באומניהם אנשים נחשבים למכונים וכדאבות קריה מכריזים ודורסים שאין לגנוע טבע קיים * שאין
במנע מפעולה פועל והמכונים זה מיום לאות וחרון לאית * כיון שהקבלה האמתית גוזרה שהוא י' יכול
על כל דבר וקנה מהם כמראו בדבי הרב אמרו יהמה לבבנו כים על מאמר גם לגנוע טבע קיים * והאמת
שאלה מההסדים בעיוני הקמון והדומים להם ובלתי מביעים * שהטבעים ג' מינים אספרי מחויב ונמוע
ובמו שהאספרי צריך שיהיה אספרי בעצמו והקחויב מחויב בעצמו כן הנמוע צריך שיהיה נמוע בעצמו
ואם הנמוע הוא מפעולה פועל אינו נמוע אבל הוא אספרי או מחויב ולפי דבריהם יוכלים טבע הנמוע
זים בדבריהם התייה כיון שקורין אותה נמוע אשר הרצון בו שא' איננו ז' ואח' יאמרו שהוא מפעולה
פועל אשר יהייב מזה היותו אספרי בנאות * עוד ימשך לאלו בטול חק שאם כל הנמועות נכסות
תהא מעלה פועל והיא יכול לבטל לפי זה ביה נכחין האמונות שיש בהן שמימסיה לאל שונים והפעלני'
וענינם זהם לפעולה האלוה * ואם לאו לנמוע טבע קיים * ומה לא לחיין באלו האמונות וכיוצא בהם אשר
כדי ידעה שנתפסם באומה הצונית שהאל נמד רחמנותו הגדול ירד לארץ ונתלכס בזוג אושי * וקבל עליו
בניה מיהות לכפר על המין האנושי מהעון התולדי המיוחס אל אדם הראשון שהוא אב המין ועדה ישראל
אשר אור' ה' ננה עליו לא רצו להאמין בזה * ונדלו הנזרות והסמדות * בכל נלינוה ספרד ונאפוליס שנקבל
האמונה האלה בכחיותו ואם לאו סומת במה היהות ועונש' * והכללו הכל אנשים ונשים כדי שלא להאמין
בזוה נחשם ולא רציו להודות שהדברים הנמועים הם אספריים * אשר זה שרם ופנה לכל השגחה והקטטה
שאין בין האמונות אשר אין שגחה בשגחה הדת * ולכן אביא מנה שלקטתי מהמכונים בזה הדרוס

והיה זה האמונה מנוירה למאמינים בה כדת ובהלכה *
ואומר כי הגם הנמוע שני מינים האחד נמוע מנד סתה דמיון אחרתו שאם לא יוכל להיות אריה אשר
הרצון בה כי כפי הסדר הטבעי לא יוכל להפשיט צורה העץ וללבוש צורת אריה * כי הצורות האמנות
צריכות הכנה בעצמה ולא יזן אלה בו ואין יכולה לפועל הטבעי שהוא החכם עם השפעת הנרימי' השמימי'
להכין הצורות במשכנים בלתי מוכנים * אבל ידק שהעץ יקבל צורה אריה כאשר ישהה מצורה לצורה
יחול בו צורה מוכנת לקבלת צורת אריה וזה יהיה ברבוי הזמן * ולפי זה אם העץ הוא בלתי יכול לקבל
צורה אריה הוא לתלשח הפועל הטבעי אשר פעולתו הם בהדרגה ובזמן ואינו יכול להפשיט אלל כפי
פועל' התקבלי' והכנה ויהיה אחריו העץ נמוע לקבל צור' אריה היותו נמוע מנד סתה הפועל' ותלשחה
המין השני נמוע מנד עמנו באחריו העץ אם יוכל להיות ככב בשמים אשר זה נמוע מנד עצמו כי חומר
השמים הוא חומר קיים בפועל * ואין לו בחינה אלא מנד ההנעה לכד ואינו יתקבל שני
והפעלות ואין לו הפיכה אמנם חומר העץ מתנהג הוה נספד בטבעו ועצמותו הפכי * ורקו מענם
השמים והככבים אם כן הוא נמוע מנד עמנו כי עצמות הדברים מסתבים ההנעה שהם רחוקי * בעצמות'
ועכשם לא הכולל ותלשחו כיון היותו האחד * ולכן אמר שהאל יכול לפעול בדברים הנמועים אשר סתה
הפועל' ולעשות בזולת זמן מהעץ אריה כמו שטעה מהזעה נחם כי הפועל' האלהי מנד ובלתי הגדול אינו
צריך הכנה בנשא ולל' הרחבת זמן להכינו בפועל הטבעי * אבל בדברים הנמועים מנד עצמה ועכשם
שהפועל' ה' להי הדרם יתחלטים בעצמותם וטבעם זה אינו מפעולה פועל * ל' לעשות שהעץ יהיה ככב
והככב עץ ולוה ינדק שהא' י' יכול על כל דבר נמוע מנד סתה * אבל אם הוא נמוע מנד עצמו אף שאינו
מפעולה פועל לא יגיע לו והבדק מהרין עפמי שלא יוכל לשמרו * כי אם מנד טבע הרבד בעצמו לא מנד
ותלשח הפועל' * וכאשר תמסם במקום הכנולק הנשא כל מכות מדרים * דנ' ע'ל' ש' ב' א' ב' הם נכסות תחת

הדברים הנמשגים מנד פתח לא מנד עצמם וכן כל אשר הנסים שנזכרו בנבואות * עוד צריך שהדבר
 כי מתחיל וסדרם גדול בדת לדעת מה הם הדברים הפרטיים הנכנסים תחת טוה הנמשג מנד עצמו או מנד
 שבהו שכבר ים דעות השבו שגאות נתנא מהאסם התוחלט נמשג מנד עצמו וכן קנה טפמים חושבים
 שהכנה פ' רבוא לקבל הטעם הכבואי וזה ליחד יושב בנבואתו עולם אומה קטנה להיות לה לאלהים
 כי כל זה נכנס בסוג הנמשג מנד עצמו ולאמנו עדה ישראל קבלנו אלהים הדברים וכיוצא בהם נכנסים
 הדקה נמשג מנד סברה לא מנד עצמו כמו שהבארתי בזה המאמר כל דבר בתקומו אבל אמירך הנה שכל
 דבר שלא יוכל השכל ליחירו הוא מסוג הנמשג מנד עצמו כמו התקבץ שני הפכים בנבואת אחד בבת אחד
 ושהאל מנהיג עמנו באחד מנבי אלה במלקיות ובנבואים אבל מדוע העולם הוא מנד הטובה ההלכות
 בשמירת מעלתו ורוממותו וכן שאר האמונות שכלו בהורות מד' עם ומלקים עמנו ויהרץ העינים המנוג'
 אשר עליהם אמר כלם נבואים למבין וישי' וכו' ובמליצת השיר בלה יפה דעיתי וכו' נצריך שהדע עוד כס
 היכולה יס' בו שהי בחיות האחד בבחינת העסקיה ה' בבחינת המניעה דמיון האותם שיש לו יכולת
 לעשות ביה כשהיה לו החומר והכלים מוכנים אבל לפעמים יומע מעשותה מפני שאינו יכול להתקומם
 כנגד הסכנים אשר טביכות הבית שהם מתקוממים כנגדו וזהו צריך שמי שהיאחר ביכול על כל דבר שהיה
 לו יכולת לעשותו ולהתניחו ולהתקומם נגד הזולת ובספרי הנבואה ימצאו לו יתבדך אלו הסתי בחיות
 אמר כל אשר חפץ עשה בשמים ובארץ להורות שיש לו יתבדך יכולה לפעול כל פעולה ואמר באשר דבר
 תלך שלטון ומי יאמר כו' להורות שאין מתקומם כנגדו כי הוא שליט וממל על כל הנמצאים וכלל אלו ה' כ'
 בחיות באמרו והוא באחד ומי ישיבנו כו' הקדים ההתקוממות באמרו ומי ישיבנו ואמר בר על העמים
 בכל הדברי' העולים על נפשו ומנצחים בשכלו כי הם אינם בנימנים מנד עצמן אלא באפסרי המציאה כמו
 שביארנו וזהו נפשו אותה יזעם' ונסיב לטענות אס לא' אומר שכל אלה הדברים שהם אומרים שאין
 יכולה לאל לעשותם הם נכנסים בממשגים מנד עצמם ואין ראו שואמרי בהם שאין ה' יכול עליהם אלא שהם
 בעצמם אינם מתקבלים פעולה כזאת אבל הסיה יכול על כל דבר שהוא יתקבל פעולה עוד ממה שהיו
 עושים האבות הקדושי' אין זה קושי כי היו חושבים שמה נתלכלכו במטע והסחיר פניו ה' מהם אז בטחונם
 כ' ב' חזק שהסתי יתקן בהשגחתו הפרטית עליהם אז זה דבר יבוא להם וכן היה במעשה שהכניע ה' את
 פרעה ובניו' ומה שלא הזכיר דניאל כבוד מלכי ארץ היה כבוד ישראל לבד מנד התאפקות דמיון
 עליהם שרואה נשים מרדקים בביכולו וכובש מרין אסו' כ' אין פרסום לגבורותיו לעמו ישראל כבר אמר לפני
 מה נקרא שמה אנשי נבטה הנדולה שהחירו עטריה לישגה והעטר' היא אשר סדרו בהפלה האל הגדול הנבור
 והנורא כי אין היכולה לו ית' לבד ליקום הבית ישראל בעתמדם אלא כ' להעמיד ידיו בין האומות אשר
 גדול הרועה שמניצן זה היכולה יותר גדול ומפורסם מיקום הבית וישראל בארנם וז' וזהם בני ישראל לא'
 פליהם' ואס' למ' ה' הרב שיש לממשג טבע קיים הוא עצמו פירם שמדבר בממשג מנד עצמו וזכר
 שהנה' בו שאינו מפעולה פועל ר' כי כל דבר שהוא מפעולה פועל יכול האל עליו ויפעל האל אותו בלי
 עזן וכלי הכנה כמו שביארנו אבל לזה הנמשג שיש לו טבע קיים לא יהואר בפעולה כלל וזכ' א שלא יסכר
 זה אלא הנעדר מן המושכלות

פרק אחד עשר

השינוי הקדושים שהיה ספדי הנבואה לו ית' מהם מודים על
 חסד מניאיותו ואמתת מהותו ומהם מודים על פעולותיו
 שביאה ובהקנה ומהם שמות על הצפרפותו לזולה במעלה ורוממותו ובעלי הספירות חלקו לב' ימים
 וקראו התין הא' שמות העצם וזכ' שמות הכנוי וזכ' שמות ההצטרף' וכלם נזכרו בזה הספוק כי ה' אליהם
 הוא אלהי אלהי ואדוני האדונים רצח בהיבת ה' שהוא שם בן ד' אותיותיו הנה הוא שם העצם וסם אלהים
 בגזר מנד הפועל שהוא חזק וזילות כמו שנבאר זה שם הכנוי וסם ארון בהצטרף שם לו עבדים' ונבאר
 אלו השמות פני המעט המושג אצלנו מהוריהם וכזה נפכים לנאמר הכסם סכה וזהו גדול מקבל השכל
 האנושי בהשגת האלהיות נס שהיה חלוסה מפני שנקוד ההשפע' ההיא נשפעת מנקוד דך ובהדי ומקומם
 הנפש האנושית מספיל מנכס ומעוררה להדבק בצורות המאירות המתמידות בערבות ההשגות הכחמות
 מכינות לאור הנעלם לרוב בהירותו אמר וקרנים מנדו וכו' ר' להנחה המושפעת מהנקוד העליון מאמר
 נשפעת ויהר מהקוד הגדול הכל מתקום אשר וזהו וזנה כאור תהיה וכן אמר שהקרנים והבהירות מנדו על
 המאיר הראשון באים ויקבלום כל א' לפי הכנתו וכן אמר וסם חסיון עזו שהאור המובקק אשר

חלק שלישי

אמר לו ית' מטבעו הוא סבת הסתרו מעיני הנביטים שלא יוכלו לשינוי * או נאמר לבי מאמר החכם הנו'
קרא נוגה לשבע האלהי ואור הוא אור הגשמי השמשי * וע' ד' הינה אמר וכי החסוב שהם שמים עם האור
השמשי אינו כן שהנוגה האלהי ככול ומכוסל ומלוטש וקראו קרנים בלשון שנים לכסלו ולבהירותו קראו
קרן לשון כי קרן עור פני משה שהיא מההשגחה בחלהיות ולכ' כי זה הנוגה להיותו מיתה האלהים מיוצ
לאדם הוא ככול וקרנים ונוהג ערבות ככול מיתה שנותן האור הגשמי עם היותו שלחוח המושג בחלהיות
ולקונר המשוב הוא דבר חלוט ונעלם מיה סלנו משיגים * וז' א' וסם סכיון עזוז כי לרוב עזוז יש שם סכיון
בסדר כי המופתים בחלקיות חלואים לקדונו מכל מקום ההענוב ככול בחוהו המעט ולכן קראו קרנים
והוא הוא מ' ש' החכם וסכיונו ואלמד אשר שם העצם שהוא ב' ד' אהיותו יש בו ה' סגולות
הוא שנקרא בתורה שם שהם ב' ואל כן שאר השמות הקדושים אחר וקובץ בן הישראליהו השם ופי' א' כ'
נוקב שם ה' וכן אמר ושמו את שמי ודרשו בספרי שמי המיוחד ל' ולמעלה שם ב' ד' אהיותו לא יקובר תיבת
שם אלא לו לבדו אמר ויקרא שם אברהם בשם ה' כי שם ה' אקרא ונאמר רבים אבל לשאר השמות הקדושים
לא השתך מלה שם ומ' שה' כשמן אלהים בן ההלך בו' רצה כונו ששמן המיוחד הוא גדול ומחולל כן אלהים
מצד כעולותיו הוא מחולל ומקובץ ונק' שם זה בדברי רבותינו השם המפורס מפני היותו מביאר מזהותו ית'
וינבדלו השאר הנמצאים יותר מכל שאר השמות המיוחדים לו ית' והוא טבע הגדר האצתי שגורה מכות
ואמרת הגדר ונבדלו מהזולה והרב המורה רמז אלו ה' שמונים התיבת מפורש ר' ל' הכרעה ופירושו כי
ענין שם המפורש הוא שורה על עצמות ה' הוראה הבולרת אין השתהותו בו ע' כל' ולפי דעתי שמה
שר' ז' ל' ויונו בשם המפורסם כי כל השמות שיוספו לאית ישובו לענין שולל אבל כשקורים אותו שכל היה
מורה על עצמותו כי כש' ה' הוא השם המורה עליו באימת וכן שם זה ב' ד' אהיותו * הסגולה ה' שכל
הצדופים שיצורף שם ב' ד' הם שמהלף האהיותו בקדימה ואחור קצתם על קצתם אינו מחולף האהיות
העצמית שים לו כפי טבעו שהוא היותו והיותו אכן שאר השמות כפי מלף קצת האהיותו * ההלף הוראהם
וזאת הסגולה' באה ללמד שמציאותו ית' הוא היותו נכבד ומחויב מכל הנמצאים שהוא מחסיק בעצמו וקודם
בטבעו עד האם כשער סלוקו חלינה יספרו כל הנמצאים ואל יתהפך * וז' א' איהו אשר איהו אשר טעמו
מחויב המציאות בעצמותו ומכיון זה גם שגדרו בכל הצדופים הוא נאמר בהכנתו העצמית שהוא מחויב
המציאות * הסגולה ה' שכל השמות הקדושים שגדרו מזה השם כונו ית' ואלהיה כלם נאים בלשון יחיד
אבל שאר השמות כונו אלהים נאמר באים לשון רבים * ה' שכל עבודה הקדושה הם לזה השם הנכבד לא
לשאר השמות אמר * וז' ב' לאלהים יאמר וכו' ובמעשה אמר אשה רית מיוחד לה' * ומ' ש' זכאי אלהים רוח
בשכרה זכא לאלהים הודו וכיוצא אין שם מעשה קרבן רק הזבחה היא הגה היא הכנעת הלב * ודע
שאלו ה' הסגולות באו ללמד לנו בכפיית נהוהו שהוא עצם שכלי כיון שאינו שכלל לא ללוקק ולא רבוי כמו
שבארה הסגול' ה' * וכן מזה הטעם שכלי הוא יותר עליון ונכ' ב' ומשאר השכלים הנבדלים * ולו ראוי לתת
ההגדלה והאלהות וכל מיני העבודות והקניות ולא לשנות האשרי' שאינם מיוחדים לאל * רק הם משהמים
ולזה יקבלים רבוי כונו שבארה הסגול' ה' * הסגולה ה' ששם ב' ד' יש לו נקודות שוא וחולם וקמץ ואינו
נקרא בחוהיותו אלא בנקודותיו * אז זה שמי לעלם ספר ויו תקוב לא כשמי וכתב אני נקרא אני ביווד
הא ככתב ונקר' בלשן דלת * ודע כי הכתיבה מורה על עצמותו בכפיית עצמו והקריאה בשמי' שהנמצא'
עלולים ממנו ית' וזכה זה הסגולה ה' ללמדנו שלמותו ית' בכפיית אצילותו שהוא כל שכל ומעולה
אשר הוא לעולם תפסיע הנמצאים בחכמה ודעה אמר מה רבו מעשיו ה' כלם בחכמה עשית כי נעשע
בדיבורו הקטנה והספעת הנמצאים אבל אין לנו יכולים להשיב זה הטבע הנתיב והתפסיע כפי מזהותו
הוא לכוח הנמצאות ומצירתם כבדו נקובת * וזאת היא החכמה הקדומה היהיה הנמצא' אמר והחכמה
מאין המצא' ומי יוכל להשיג לה' * וזלה ית' שהוא מביט בעצמותו וזה היא שדרם ר' עקי' דגול מרבה דומא'
הוא ברובה שלו ר' ל' שכל הנמצאים הם ניקקים בשכלו ית' והוא דוגמת כלם והוא מגיע הקטנה אכן מצד
הקריאה שמודיע הנמצאות מצד היותם עלולות ממנו הוא ית' מנגלה עצמו לכל שכל היכול להשיגו * וזכ' ו
יתחלבו מדרגות הנביאים * והכלל העולה נאמר ה' סגולות שים לו שם מיוחד בכפיית מציאותו שהוא
מיוחד ונציח ובכפיית מזהותו שהוא עצם שכל עליון ובכפיית העברו ואצילותו שמתעבו להפסיע הנמצאי'
והוא אמת מזהותו שם ב' ד' שהוא הוה הנמצאות ואם לא נזכר במעשה בראשית נפשי שבו הנציח הגו'
מהאדם המוטלט כמו שרמז בראשית ברא' וכי' הנביא בורא השמים ונוטתם שהיון על האדם וזאת הכריאה

הוא אצילות ולא אחר ה' עם כל ארבע שזאת הפעולה היא נעלמת אבל כל אדם איך נעשת מהאדם כמעט שנעלם שם כן ד' שלא היה אז אלא הוא ושמו בלבד שהוא עם כן ד' והאפסיו שיושב לאנשי' המשיח יליט הוא תקון הננוצלות בעור הסם הנזכר אחר שנאלצו מהאין והוא הרמוז באלהים כמו שנבאר בפרק שאחר זה

פרק שנים עשר
כבר ביארנו בפרק שקודם זה יסודים שיש לשם כן ד' על אשר השמות הקדושים בבחינת מציאותו ית' סודיה יהיה משובב ובבחינת מהותו שגודרה שהוא שכל נצחי ובבחינת אצילותו שמשפיע בהתמדה ובכמהה ונריך לדעת ראשונה שבבחינת הב' בחינות הראשונות הוא ית' בתכלית ההעלם וההסתהר אינר וכפי ל' יראו' אכן בבחינת הב' שהוא כועל הננוצלות כבר יוכל הסכל להשיג ממנו איזה דבר נמצא היחס שיש לפעול עם הפועל ולינוד עם היוצר וז' א' הנה מקום אתי נצבת על הנוד כאשר ראית מפי' הפרשה בפרקי זה המאמר' איננס צריך שדרש פי הוא ית' כועל איתו ברא העולם מההפס המוקלט ואחר תקן כל מציא ונמצא בצורתו האותיות בתמונתו ובמלמותו ואח' ב' השניח בהם כדי שיהיו קיימי' כ' א' כפי כמו והמציא שאלו הנ' ענינים המנצח תקון עמודה תיחס הנבואה לו ית' אינר בראיתו יצרתיו אף עשהיו ואמר הנוד תמים פעלו כי כל דרכיו נמשט רצה באינרו צוד שהוא סבה פועלת ודמיון הנוד שהוא מקור המנצבים ואמ' תמים פעלו רצה שמהאפס המוקלט המנציא פעלו ויטה ואמ' כי כל דרכיו נמשט להודיע כי הוא ית' אחר המנצח תקן הנמצאים כדרכי המשפט והיושר כפי הרבכתם ונורתם ואמר אל' א' תנונה ואין עול להורות שהוא מעמול' ומקיימם אבל גם שכל אלג' הנ' ד' כרים יושבו לו יתכרך איננס נמשכים ממנו במדרגה א' כי ההמנצח מהאפס המשיך ממנו בלי איננעי וכל אשר תיחס לשמו ית' יובן שתיחס אליו בעצם וראשונה מנצלה איננעי וזה אינו אלא באיננעות עם כן ד' ושהוא שמו המיוחד שהיה קודם שנברא העולם שהרי אז לא היה אלא הוא שמו לבד בתוספתו כפרקי רבי אליעזר והזכרנוהו לעיל' אכן כשניחס אליו ית' תקון הנמצאים בצורתם זהו ע' איננעי וכשם אלהים מנציא שכל אשר המנציא הים עם בטבעו התחלה להשפיע ולפעול בכל דבר ודבר כפי כח הכנתו וכן מנהיג ומעמיד הנמצאים התחתונים באיננעות העליונים וכמו שכתב הרב התורה בזה הלשון דע כי הסבות הקרובות אשר מהם יתחדש מה שיהיה אף הפרש בין היות הסבות ההם בעצם ובטבע או בבחינה או במקרה הלא יושבו לאי' כספרי הנבואה בלשון איננעי או דבור או צווי או קריאה או שליחות ועל'ך להתבונן בלי זה דבר הוא סבה קרובה או רחוקה ועתה נבאר שכל זה התקון היה ע' עם אלהים שהוא ע' איננעי והננוצב למשאלים ולכן נזכר בתעשה בראשית וזה כי דבר מאלה הנ' דברים' לפעמים תיחסם הנבואה לשם כן ד' אותיות וזה בכלל' תפני שהוא מורה על אמתה מהותו ית' ושהוא כועל כללי תחיה כל הננוצלים איננס כשמצדד ביחוד ראוי ליתם תקון הננוצלים והרכבתם והיותם לתיבת אלהים תכמי שהיה זו אותה מהקטדר' שהוא בלי איננעי אלא תיחסם ובאיננעי שבתחלת הימות עם בטבעם כח אשר ממנו ימשכו ההיות והתקום עם עזר אלהים התיסר הסבות הפועלות הפרטיות להקנה צדיות וזו היא הוראת שם אלהים שהוא מורכב מאלם ויה ובחינת אלם יורה על ג' הוראות או יורה על העדר הדבור כמו מי יסו' אלם או מענין קסוד כמו מאלמים אלומים או מהוראת חזק ואלמות אשר מזה יראה שיש בכל מנצח טבע חזק לדרוש הקסוד והקיום עם נורתו ועם הננוצלים כלם אבל זה הטבע בבחינה פרטיותו הוא במדרגת אלם שהוא בלתי נדבר ובלתי שומע לחסרו ונריך שפע אלהי שכלי שישערהו במדרגת החזק החכם שמיסר הכנים לעשות התלאכה הנכספת אלנו ולזה נתמכרה עם תיבת אלם תיבת יה שהוא חלק משם כן ד' להורות שכל היצירות שנצדו כמעשה בראשית אחרי היות הים כלם נעשו בטבע המוטבע בדברים הננוצלים עם השפע האלהי ועזרו המרחף על פני היצורים לפינעם בהיותם והקונם וכמו שתיבת אלהים הוא עם מושפע מאם כן ד' וכן פעולתם מתולפת כפי מעלת כל אחד וא' כן תיבת אל נורת מאלמים שאלהים מורה היותו בעל הכחות כלם ר' ל' תחיה ומקיים הננוצל והיבת אל' ל' תחיה כ' א' על' שקיום בהקנה לבד שהוא הנעה הגלגל שבהקפתו יונגה העולם כלו כסדר נאות אינר אין כאל' ישורון רובם שמים כו' שישם הנעה לתיבת אל שהוא סבה ההיות התנויות הפרטיות והקונם אבל ההיות שכלו במשפט בראשית ששם היות שהוא כלליה יושבו לתיבת אלהים מנד' יכלהו הננוצל כמו שאמרנו וכן אלהים ששם היותו כולל כל היכולת והשפיע בהם אלהים הויה כללית וקיום' וכן אלהים נמשפע בהם אל' הנעה הגלגל' והדברים הנמשכים אליו'

חלק שלישי

וכספרי הנבואה לנעמים מיהם כל אלו הכעולות לכם הנכבד ולנעמים היוחס ההנהגה הפרטית לכם
 אלהים כי השם העליון מקנה הכח לכם התהון אבל הכעולה המיוחדת לכם העליון לא היוחס לכם
 התהון ורחיט סאלה הפנות הנכבדים התהונים הם נשפעים מהשם הנכבד ומפני שכבר רחיה ששם יה
 שהיה יוצא מהשם הנכבד הוא כנגם בחיבת אלהים להורות שהוא עשול בכח השם העליון וכן לפעמים
 בספרי הנבואה כוהבים אלהיות מהשם הנכבד ובודק אחרו בנקודות שם אלהים ארזי אלהיה יון התן לי
 וכיוצא ולזנו קודים אז זה השם הנכבד נכבזו אלהים אשר מזה נראה שכנגם שם אלהים קחת השם הנכבד
 וממנו נשטפ על השם הנכבד מריה על אניתתו יתברך ואל אלהים הם שמונה כפי הכעולות והמונח הים
 מהאין חינה פעולה אלא אצילות מיוחסם לכם הנכבד כמו שפארנו אשר למעלה אכתמה הומואן הים אשר
 האכס שהוא אין וזה לא והאכתמה תאין הנמצא ר"ל שהאכתמה הגדולה היתה לעשות מצאות מהאין וכו'

פרק שלשה עשר

המנצפים שני מנינים כגון שזכרנו בהארים א' מנצרך ישר והוא שכל
 אחד מהם יש לו פתלות ומציאותו במציאות חברו ולכן יתהפכים
 באופן אחד מזה אל זה כמו האב והאדון שהאב אב לבן והבן בן לאב והאדון אדון לעבד והעבד עבד לאדון
 * והשני מנצרך בלתי ישר והוא נקרא נוטה כמו האחד כשיצורף אל השנים כי מציאות השני הלוי באחד
 אבל לא יתהפך כי האחד אינו הלוי בשנים כי הרי גם שיהולקו השנים ישאר האחד קיים * וכן הידוע עם
 הידיעה כי הידוע פועל הידיעה דמיון המושג שהוא מניע לחוסים בפועל ולכן הידיעה ידועה לידוע
 במציאות חוץ נכפס בפועל אבל לא יתהפך כי הידוע אינו ידוע לידעה במציאות חוץ לשכל אלא בשכל
 לבד ולכן נקראו אלו מנצפים נוטים כיון שאינם מתהפכים בצדוף כי האחד פועל ומביא את חברו
 למציאות והשני שהוא מובא מנצרך בשכל לבד * ומזה צריך שהשם שכתב הרב המורה שהוא יתברך
 שבה פועלת כל המנצפים וכן הוא שבה צוריית תעמוד העולם כמו שהורה מעמדה הקומר נושאה
 וכן הוא שבה הכליתית למציאות בכללו כיון שכל המנצפים מיסודים פועלים להדמות אליו יתברך אמרו
 מהגון חף אלה היה חנון מהו דחוס חף אלה היה רחום וכו'
 ולכן הוא ית' מנצרך עם המנצפים באלו הב' ענינים נקר' אב כי אלה אינו מפני היותו פועל המנצפים
 דמיון האב הפועל הבן ונקר' אדון ומלך מפני היותו כטבעו מהשרר על המנצפי ומקיימ' כבורה המתהדרת
 על קידיה * ונקר' רועה וסוחר להיותו מחד טבע המנצפים להשגה הכלייה דמיון הרועה עם מקנהו
 ולהיות המנצפים מציאותם הלוי במציאותו ית' ולא יתברך לכן לא יצטרף הוא ית' אל מעשיו צדוף ישר כי
 הנכבד יצורף לאל במציאות אשר חוץ נכפס אין לכבוד ההלוג בבואה וזה דמיון הידיעה עם הידוע כי
 הידוע פועל הידיעה והידיעה מצרפת אל הידוע במציאות חוץ לנכפס אמנם הידוע יצטרף אל הידיעה
 בצדוף שכלי לבד כמו שבארנו ובה האופן צריך להבין כל השמות המצופים הבאים בו ית' אשר רובם
 נכנסים במאמר שיפעל ויתפעל והוא ית' הפועל אולם ואין להם מציאות בעצמותם חוץ לשכל אלא מפני
 שהמציאות ופעל אולם והוא ית' לא יצטרף אלהים אלא בהשערה שכלית לבד ועל דרך העברה כיון שאין
 מציאותו הלוי במציאותם וכאזה ההבנה אין ראוי להרחיק מהש"ה האר הצדוף כמו שכתב הרב כי אפי'
 שנייהם אליו לא יתקייב שהכבדאי' יהיו שוים ודומים אליו כמו שבארנו בהארים * עוד צריך שהשם שהאבות
 הקדושי' לא השיגו מאחזרתו ית' אלא זכירת השם לבד אמ' אמי ה' אשר הוצאתיך ממצרים ואת' וכו' ה' לא
 בושתי לה וכר' לזכרתי להם במדה אמתיה שלי שעליה נקר' שני ה' ומפני זה לא עשה גבי' למד המי'
 חוץ מהמנהג הטבעי אלא ניפסם נהגרים ולכן מר' עה במדלת הסנה שאל ואמר לי מה שמונה אומר
 אלהים אשר הרצון כי להוציא את בני ישראל ממצרים לא הספיקו שמות הפעולות ולא שמות המצטרפים
 ולא ידיעת מדתם כמדת הגנוג' העליון שכל אלה הם מושגים אצלם כיון שאלו הם במציאות שכליות
 לבד ואין להם כח לשנות המנצפים חוץ לשכל מעצמם שזה היה מנצרך בהוצאתם ממצרים ובאה אליו
 ההשפעה על זה לנווד ידיעה זה השם נגד המופתים השכליים להורות שהוא לבדו הקוה הגמור וממנו
 המציאות באמרו אלהים אשר אלהים כמו שפירס הרב כי ההואר הוא המתואר כי כמו שהתואר הוא אלה
 כן הפירוש והמתואר גם כן אלהים ואם כן אין לו פי' אלא שהוא המציאות המוחלט שזהו הרצון במאמר
 המציאות ואמר זה שמי לעולם זה זכרי גודר דור והבטיחו הש"ה שיאמינוהו וקני ישראל באמרו ושמונו
 לקולך ובאת אלה וקני ישראל * ומפני שכונה משה היתה בשאלתו ידיעה ק' כפי ההודעה הנבואית
 כפי שיוכל למדת גמיש ונפלאות פ' צרים חוד ואמר והם לא יאמינו לי ר"ל גם שיהיינו

שאלתו וישמעו לקולו בלמוד זה הם הנכבד של אליהו כפי השכלה הרוחנית ככל לא יצדקו נכסיו זה שהיה
 השכלה נבונה שחובל לטוב של העולם ובימי נבונים ולכן יחמרו כי לא נגלה אליהו ב' ביריעה השם הזה
 ידועה פעולתו וחדשה ביום רבים כי יש סתומים רבים שאינם נביאים ואז נלה אליו יה' סוד אמתה זה השם
 הנכבד הלא הלאם אברהם אמר אליו אליהו מה דעתך לי ומה זה חזיון כלל שדי ויניח כשברך את יעקב
 אמר ויהי לך אלהים ויעקב בשברך את יוסף ואת בניו אמר האלהים אשר בהלכו אבותי לפניו כן יתקן
 יקבלו כן אשר נראה ומה שהאבות נזקקו בשמחה הנבונים ובשמחה המצטרף לא בכס העצם עוד
 צדק שהרע שרבוהו אמרו סוף יה' נקרא שמו בגאון ויקרא ליה' שמו ונקרא אמת בת שם זה אליהו
 אמת והרצון כי שמו הוא מורה על מהותו סוף יה' סוף עמם שכלו נבואת גורותם וההפכו ויחלוק שם נבנה
 כי השלום והאמת הם מורים על ענין א' והאבה גימטריה באי זה נבואת אמת סבת נבואתו וכן השלום
 אכן האמת גאון בו יה' נפשי שהוא מדה הנמצאים והקרוב אליו הוא יותר אמתית מרחוק אמת קרוב
 לכל קוראיו לכל אשר בו' אינום שם שדי כפי רבוהו לטעמים מורה על מהותו יה' אמר ליה
 בקרא שמו שדי מה הוא לעצמו ולפעמים על פעולהו יה' אמרו למה נקרא שמו שדי שהוא סוד המערכות
 וכל שם שמונה מיוחס אליו יה' תוכל להבינו כפי הודאת המיוחדת והכללית יה' אשר בהבנה

פרק ארבעה עשר

השמונה האמיתיים הסביון אשר כהוב ויעבור ה' על פני
 ככלל יג' מדות של רחמים וכשאלו למונה זה הסכום כפי הפרטים
 בקולנו אשר קנהם אמרו שהם הראשון הוא קרא' והב' נקרא' וכו' זה ימנו יה' מדות מהשם השני שהוא
 הנקרא' והחיים שמו השם הראשון נכ' נקרא' והם שני מדות והם זה ההכלל שיש להם כאלה הב' שמות
 נה' שניה מהשם השני אשר מדה אמת ומהשמות ה' נחלפו במדה נוצר חסד לאלפים כי הדעה הראשון
 מתקן ל' מדה נוצר חסד לאלפים שני והדעה השני נוצר כלה מדה אחד והאמת כיון לדעה
 הראשון הכרח מנד' פסוק הטעמים שיש שם פסוק בין אלו השני בשמות הקדושים אשר נראה מזה שהאמר
 קורא' והשני נקרא' אמנם הדעה השני נותן טעם לדבריו שכן הפסוק גם שניהם נקראים להודות שהם
 שני מדות לא אחד והכריע דעתו תשני סבה מבני סכר אמר למעלה ויעבור ה' על פני ויקרא' אשר נר'
 שהשם הקדום העובר הוא הקורא' ולפי זה אלו השנים האחרונים שניהם נקראים והם שני מדות גם שיש
 בהם פסוק טעמים' והסבה השנית נפשי באשר השליש צבור נהעשף בעלותו וזוכר אלו יה' מדות
 המורגל אלנו שהוא אומר בקול רם ויעבור ה' על פני ויקרא' והצבור עונים אחריו ה' אל רחום אשר
 נראה כי השני שמות הם נקראים ומדות כפי דעה ר' וראוי לעורר באלה המדות עשרה העדות
 כדי להבינם על אמתהם א' כיון שאסור לחסוב שיש שני ראיות עד שאמרנו הכופל שמש
 ויחידים מתקיים אותו ולזה חק ככלה הורה אלו השני שמות מהשם הנכבד אשר נראה שיש ב' ראיות
 חלילה' הב' זה השם בן ארבע שהוא מורה על מהותו יתברך חק מנחותו לב' מדות אשר נראה שיש
 לו הבנות ומהלמה והאמת כי הצדק המודיע ומהות הדבר אין ראוי שיהיה אלף א' והבנה אשר נראה לו
 גאון שכלו דבר אחד פעמים זה לא יעשה כחכמות או שיש לו שני מהיות כיון שהם ב' מדות וזה שקר
 ג' משה שאל הדיעני נא את דרכיך והודיעם אליו שנאמר וידוע דייקני למשה וכיון ששם אליהם הבורח
 את העולם דהיה בראייתו ברא אליהם ושם אל לא הוזכר עד שכל מלכי צדק ולמה באלה יג' מדות לא הוזכ'
 שם אליהם שהוא קרוב לשם הנכבד והוזכר שם אל' ד' למה אמר רחום ומקו' לשון פעול' שמורה שהשית
 פעול' מהולתו והי'לל מרחם ומקו' ה' מה הפס' יש בין מקו' רחום שיר' שהכל מדה אחד כי כל מרחם
 הוא מקו' וכל מקו' הוא מרחם ולמה מנא'ט ב' מדות' ו' למעלה הסיב' שהיה למשה ומנוהו את אשר
 אשון ורחמתי את אשר אלהים שהקדים חנו' לרחום וכמוהה הקדים רחום למקו' אל רחום ומקו' מה הפס'
 שמתוך סדר זה' ז' בתה' שאמר חק אכזה ורב חסד שאלו כלם בכלל רחום ומקו' כי מי שמתחיל אלו
 הוא בעל רחמים וכל שכן מי שהוא רחב חסד ורחן הדין היה סתוון שהם יג' מדות שהיהנה מסולמות במיתה
 והבנה לא כפי' ל' כל' א' ל' ש' ומהי שדאלה מידתו יה' לשלם לכ' כפי מקו' אלו טוב ולא רע
 ולא כן אמת אליו מדה רחמים' ברחמים מלייב' שמורה' היהעו'ט אשר הלייב' הייב' ורחם עליי' ע'
 למה שאת' נוסף עון ופסע ומהא' אין בזה סדר' כי עון הוא מוד' ומסע מוד' וידע רבו ומקו' למוד' בו
 חמט' הוא סיג' והיה דלוי' ללכת ומהקל לקטה ומהקשה לקל ומהא' לא כן עשה' עוד' למ' ש' ונקמה מה'
 הודותו אלו הוא למז' בפרק' מכלל' אלו המדות והעו'ט' לכל' וכן אלו הוא מקו'ט' עם לא יקרא חק הוא

לדבר דמיון והתשובה **מ"ע** בק"ט ממנו ית' ג' בקשות האחד הודיענו גא' את דרכיך ד' ל' אופן הנהגת
 העולם ב' וראה כי ענין הגוי הזה ד' להביט בהם במדת חסד ולא השמידים י' ג' הראוי גא' את כבודך
 פ' ל' השגת עצמותו ית' זכ' בקשות הראשונות הם אפשריות כמ' שה ולזה באלה התשובה אני לעבדו כל טובי
 על פניך אמנם הבקשה הנ' נוגעת ולזה ענה לא הוכל לראות את פני אכן רצה הכ' ה' לנתת הנהגה למטה
 לפני שהולך בותן התורה שהיא השגה יותר גדולה מהב' בקשות הראשונות והיא למטה בתקופה כה' וראה
 אמרו הנה תקום אתי ר' ל' מדרגת העיון והשקפה שכל יס' לך באופן שהוכל להדבק ולהשיג יותר מקנה
 שאלת בבקשות הראשונות והוא אמרו ונצטת על הצור וכל אלו הדברים כאן במעשה שאמר ויעבור ה'
 על פניו ויקרא ה' ה' רצה באמרו י' ועבור ה' על פניו שהעבדי ה' למטה ההשגה הפניי אשר בקו באמרו
 הראוי גא' את כבודך ויקרא ה' ה' ר' להראת אליו ית' בכפל השמות כיל' להשיג ה' פשוט שהוא הנצור
 הנמצא באופן שהם נחקקים בעצמותו ית' שזהו כבוד והפניו האמיתיים והם דברים גימנו ההשגה אבל
 השיג ה' ה' בכפל שזהו מורה השגה הנמצאות מצד שהם עלולות מינו ית' וזהו מדרגת מה שיעד אליו
 באמרו הנה תקום אתי' ואחר שנתעבב בזאת המראה העצומה מה שנתעבב כי הדברים הנכונים אינם
 נתמזמים זמן רב כמאלה והסירותי את כפי כונו שפירשנו העבירו להשגה אפשרית בחקו הנקרא את אמרו ית'
 ודרכים ורבותינו קראו מדות וה' אל רחום ומנון אשר גרא' מזה שבה הכתוב כלל השפעה שהיא נוגעת
 ושהיא הפניו והכבוד באמרו ויעבור ה' על פניו וכן כלל ההשגה הפנייה שהיא רמוזה במאמר הנה תקום
 אתי ובמעשה גם כן רמוזה באמרו ה' ה' **בכפל** וההשגה האפשרית בחקו להשיג המכוונה בדרכים ואמרו ית'
 בזה הספק גם כן רמוזה באמרו אל רחום ומנון עד סוף אליו הג' מדות ומפני שכבר ביארנו שיש לנו ית'
 ג' יהודים הרמוזים בשם הנכבד והיהודי הג' שהוא בחמינת אנגלויות ושקראו מורה הנמצאים ג' ג' בחמינת
 הא' השגתו כפי אנגלויות שהוא מורה הנמצאים וקראו המוחלט אשר זה קצת מהוד השם הכבד בין ד'
 אלהיות בחינה ב' שתקן הנמצא את הישות בשגותם ומהותם וזה בכפ' שם אלהים בחינה ג'
 שמהיג הנמצאים ומעמיד אותם בכפ' שם אל כמו שפירשנו בב' ד' ל' ז'א' בכלן כי יוסה בקו בהראוי גא'
 את כבודך על החמינה הראשונה והסירו מוננה לדקותה ועמקה וכשרו על הכ' להודאת שעה באמרו ה'
 ה' בכפל שה' אל כולל מה שכולל היכה אלהים ואח' כ' העמידו על בחינה ההנהגה הנמצאים שזהו מורה אל
 רחום ומנון אשר יתבאר מזה שמה שכפל בכלן ה' ה' ב' כעמים הוא להודות שלא השיג משה הנמצאות במה
 שהם נמצאות בו אלא במה שהם עלולות ממנו והם ב' מדות השם הא' מורה שהוא מורה הנמצא מהשגת
 הנצור ובאיה אופן הוא זה שאינו יכול אדם להשיג ולדעה איתו והשם הכ' נמצד שהוא מחובר אל השם
 הראשון מודיע באיה אופן תקון הנמצאים במעשה בראשית אחר הישות אשר זהו הודאת היכה אלהים לפי
 מה שביארנו ולכן לא הזכיר כאן שם אלהים כג' מדות ולזה יס' ב' הבנות לשם ב' ד' אותיות הא' בבחינה
 לבדו והכ' בבחינה היתה מוכפל ולא יקרה מזה בטול י' ומר' עה השיג תקשם הראשון ממצד שהוא האמנם
 בועלת הנמצאים וזו מדה אחרת והשיג השני מפני היותו מחובר לראשון ממצד שהם עלולים ממנו
 ית' והיא מדה שניה וראוי שתדע כי ההנהגה המיוחדת לתיבת אל מוננה טבעית ד' להטבע בעזרת
 בוראו הקן כל א' התאייש הטבעיים שהיו בצד היותר שלם שאפשר להם להיות כמו שביארנו וזו היא הנק'
 מדה דמיון שבהיות הנצור מרחם עליו אמר כרחם אב על בנים ומוננה השמייית והיא לקיים הנמצאים
 על מתכונתם ולהת' להם כל ספק בין מהטובה הזמנית בין מהטובות הגפשיות וזו היא הנק' חמינה אמר
 קן אלהים את עבדך ואמר ומהתרחק חניי ומר' עה כשאל הדועיני גא' את דרכיך כלל בתיבה
 דרכים הנהגה טבעית בערך היות הנצור והנהגה השמייית בערך קיומו ובפרט בכלן רחום ומנון הכוללים
 אליו ההנהגות בלשון פעול רחום ומנון להודות על ההגדת הרחמים והחנינה כי הוא ית' מייסוד הטבעיים
 השפלים להשגת אלה הענינים באמצעות העליונים וכבר פי' הראי בע' שתימה אלה התוארים במשקל
 פעול הוא תואר מהמיד חזק ולא פעול אבל מרחם ומנון לא יורה על התמדה והמנון והקדיש בהטובה
 הבקשה החמינה לרחמים ומנון וכו' מפני היותו מושק' לדעת הנגהת הקיום כדי שיענה את ישראל באלו
 שהיו קיימים ועומדים ולא כ' את' ההנהגה הרחמים שהיא על צד היותר טוב לא על צד ההכרח אבל במעשה
 כאשר הראה אליו אלה המדות שדרם כפי טבעם שהנהגה הטבעית קודמת להשמייית כי זו היא ביצורה
 וזו היא בקיום הנצור ולכ' א' רחום ומנון וראוי שתדע שהתורה האלקית נצרשת שההנהגה השמייית
 קצתה נמשכת כפי סדור הנדמים השמיינים ושאר הנמצאים הטבעיים אמר תנמיח תצור לכהנה והיא

המורה כללית וקצרה נמשכת צמי פעולות האדם אם הם צדיקים או רשעים המנסה ה' ית' מערכות השמים
 להפדע מן הרשעים ולהת' שר טוב לצדיקים אמר וירא ה' כי רבה רעת האדם בארץ אתר וירא אלהים את
 מעשיהם על כן ובכחינה אלה הפעולות האלו שיות נמצאו ג' מינוי אנשים רשעים בינוניים צדיקים והוא
 ית' להפדע כלם לרשעים מאריך אפו כדי שישובו בהשוכה ולבינוניים מטה כלפי אחד שרכבו חבדו מטה
 דעים אחד הכוונה ולצדיקים נמורים משלם להם כפי דרכיהם הטובים וזו היא מדה אמת ומפני הרשעים
 ולבינוניים מנהיב במדה רחמים אבל לצדיקים מנהיב המתד אמת לכד' לזה חזר עליהם ואמר נזכר חסד
 לאנשים ר' שמושה עם בניהם ובני בניהם עד עולם חסדים בזכות אבותם כחז"ה ועושה חסד לאנשים
 לאזהביר ואמר נושא עון ופסע ר' לצדיקוים אם ישובו אל ה' הוא יכפר להם המזיד והמרד שעשו וזכר
 אלו העבירות שלא בסדרן שמש החטא שהוא היותו קל המוך לפסע שהוא היותו קשה והחטא שהוא היותו קל
 שאחרו' מפני שמשכה ככה לעון העגל בשם חטאה אלא חטא העם היה חטאה גדולה ר' לבכחינה הכונה הוא
 חטא ומונב ובכחינה חטאו החטא שהוא ע' ז הוא עון גדול והב' סדרו אחר המזיד והפסע להורות למר' עה
 במה קרה אפו על זה החטא שסם אותו למעלה מהמרד כיון שסם חטאו מפיו בהיני לא יקרה לך אלהים
 אחרים כו' ועברו מיד על אזהרה משעוה מפני הב' ואמרו ונקח ר' שהוא מנקה לרשעים שמתאריך אפו
 להם ולא אמר בהם שהוא נוסף ומכפר כעו שמושה לבינוניים והם מלת ונקח אינו המוך למלת לא יקח
 וכן דרשנו בנקי' ונקח לא יקח הא כיכד מנקה לטובים ואינו מנקה לטובים טבים ומזה שאמרנו ויתרו
 העשרה שספקו כי כפל ה' פעמים להורות שיש הבדל בין היבתי ה' כשכא כפול לבואו פסוע וכאזיה אופן
 הם ב' מדות וכן כפל אלהי הכ' שנות כלל יותר מתיבת אלהים ולכן לא זכרו וכן זכר תיבת אל להורות
 על ההנהגה כמו שבאמרנו ונס כן רמוס וחזון באי זה אופן יוחשו לאל ית' וכן אל רמוס הוא על ההנהגה
 העובשה וחזון על ההשנאית וכן ביארנו ליה הקדים הרחמים בתעשה ואחרם בהשוכה הבקשה
 ועוד שהמדות האחרות הם כפי פעולות האדם וביניהם מדרגות וכפי המדרגה ברשע ונדק נוקה עמיהם
 ומכפר להם כשהם טבים בהשוכה

פרק המשא עשר

כיון שדברנו באופן התהגה האלהית וביארנו בו איך הוא נוקב
 עם הצדיקים נמורים והם הבינוניים ועם הרשעים נמורים
 דלוי לרבה בזה המאמר שאז"ל ב' הסדים נפתחים בר' ה' אחד של צדיקים נמורים ואחד של רשעים נמורים
 ואחד של בינוניים צדיקים נמורים בהתבטם ובתחמים לאלתר לחיים וכו' ושל בינוניים הלויים ועוונתם
 מולאם השנה ועד יום הכספים זכו וכו' ולהבין כונת זה המאמר ישלפורר בו ה' הערות ראשונה
 אלה הספרי' הכפתחים בר' ה' מהם הצדיקים ספרים בטמים ב' למה יפתחם בר' ה' ולא בשאר
 הימים ג' אלה הצדיקי' נמורים אם הם אנשים שלא טעמו טעם חטא בימיה' ולכן נקרא' צדיקים נמורים
 וכן הרשעים של קיימו דבר תורה כלל' או ירצה בצדיקים נמורים שזכויהם יותר מעונותיה' וברשע'
 בהפך ד' החיים והמות הכוזב במאמר אם הם חיי בשמים טבים ומתקבלם קונר החיים והמות
 או הם חיים טלילים אשר מתקבלם היות הנפש אחר הפירולה בעונם גדול נקרא גהינם ה' למה הבינוניים
 צריכין זכות גדול להיות בהתהיים לחיים ואם לא זכו נכתב' למיתה והלא כיון שסם בינוניים ואינם רשעים
 נמורים גם שלא זכו עוד אינם ראוים לטהבם למיתה שהוא דין הרשעים ובתשובה זה אומר כי צריך
 שיעדע ספסר בקרא הדבד שכותבים בו והוא דבר מחוכר מנייר וכתובה שכותבים בו העניינים אמר לקוח
 את ספר התורה הזה ומפני שהספסר הוא זכירה העניינים הנכתבים בו והמייב אשר כל דבר שהוא סבת
 זכרון העניינים נקרא ספר גם שלא יחוכר מנייר וכתוב' אמר עשה בוא כתבה על לוח ועל ספר חקה והספ'
 בפאן רומז על הזכירה שהוא סבת זכרון העניינים וספסר' ולפי זה נאמר שספר בכחינה חומרו יחלק
 אשר לפעמים תורה על הנייר אשר בו הוכוים הדברים ולפעמים על הכרזן שבו הם נזכר' ובתהבן
 בשפניהם סבת זכירת הדברים ספסרם לחומעיהם ומש' ה' ולא חין מניני נא מספרך יסכול הכ' עניינים
 שימחה אותה ממש שהתורה שסם כתוב בנייר וכדיו או ירצה מניני נא מזכרון האלהי שבו נזכרים אנשים
 בעלי אשיות ונקרא ספר השם דרשו מעל ספר ה' ופי' במקום אשר שספסר הוא הזכרון אשר וכתוב
 בספר זכרון לפניו אשר נראה שספסר עמנו הוא הזכרון

הוא הזכרון אשר עמנו הוא הזכרון

חלק שלישי

תולדה ב' צריך מחדש גם כן 15 הפסוקים נחלקים לנ' מינים * א' פבחות המבלות היחסין לקר' ספר
הסבות המועלות המביאות הדבר לנציאות אחד נלמנו דלא ענין ועל ספרך כו' ספק סתות
מסאיר בטפה הזרעית שהיא במדרגות הגולס שאין לו צורה * ומסדר הסבות המועלות העליונות להפגיש
בזה הגולם הצורה האלה אליו כפי הכנה * וה' א ועל ספרך כלם יכתבו אשר נראה עקרא ספר לכות
המועלות והסבה בזה מפני היותו מספרות מכלים הוא * כיון שמוציאין אותו אל המועל המורה * ב'
יקרא ספר כל דבר מוסיף את האדם להשגת שלימותו האחרון בין שיהיה ספר אמרי כהוהם שבכתב המסרה
האדם לעבודתו ות' אמר הכתובים בספר הזה ליראה וכו' * בין שיהיה דבר בלתי שומרי בספר האפסוס
וקבלה המיסרים האדם להשגת הפליותו אשר הוא כתובה על ספר הקשר ביאר שהקשרות נקרא ספר * וזו
נמי מופרים ולא נמי ספרים * המון * ה' יקרא ספר כל דבר מוציא פעולות האדם מנחות או רעות
להענין ולגמלו * אמר ימחו מספר חיים ועם נדויקום אל יכתבו * ופירשו * ז' ימחו ומספר זה ספרן של השמים
חיים זה ספרן של נדויקום ועם נדויקום אל יכתבו זה ספרן של בנינונים * ופי' זה הספר ימחו זה ספר תולדות
אדם וכו' ספר יש לו לאדם הראשון אלא מלמד בספר לו ה' ה' דור דור ופרשניו דור דור ויגהניו וכך אמר
בהוב בספר אדם הראשון שמואל סביב לאה * ור' לא יקרי אשר נראה שקורין ספר לכל דבר שבו נכריות
פעולות האדם כמערבות השמים והקולות והזכרים האלה ששם מקוים ומצויים פעולות השפלים כפי
מין האדם והמנין אליו הנזירים ידע המקרים שיקראו אחר גודל ספרות אלה כו' * דנה שהאית השמים דמנין
שקיה נע ונד בארץ ברוח מפני שאול * וה' א ספרה אלה * עוד אינו שונה דמעתה כנאמר ר' ל' ספרה כנה
דימעות זולגס ענינו כל היום להיותו נגרס * ונהארץ אלא כל פעולותיהם כתוב * בספרך שהו בנו לזכירת
האל שהיא נמשלת לספר * והכלל בספר נקרא כל דבר המספר פעניו * הכתמים לאדם כן שיהיה
ספר חמרי או רוחני * בין שהוא רוחני לכותב ההנה הקבולות האדם אל המצוות * בין שהוא רוחני לספרות
ההורות והסמנין המעליון האדם בבחינה שלימותו האחרון בין שהוא רוחני לגמול ועונם האדם כפי פעולותיו
התולדה ג' אליו הספרים הנזכרים בזה הנאמר שומרים וסדרן האלה * כי הספרים המורכבים
מכתובים וגידי הוא למטה הזכרון האנושי והפסדו חבל לפניו ות' אין שבתה וציון צריך
ספרו והספר הוא דמותו ונזכרה לפני ה' אלהים * וכן אלה הספרים הם מומין ה' אשר זכרנו
שנזכרים המועלות האדם בבחינה השכל והעוש * אמר ולא נזכרה נדויקום שהספר הוא הזכרון שצויה
צדקות האדם ודשעותו ומקבום עם דעה * ז' א סקנו ה' * ברשות ראשונה זכרנו לחיים זוכר יצויה כדמיון
לחיים וכו' * אחריותו בחקן זה הדבר עצמו דרך דמיון ומשל אמר וכתוב לחיים שובים ב' * ובספר חיים כו'
אשר נראה שהזכרון הוא ספר חיים ואמר אלה הספרים נפקחים מפאס השנה אם מפני שבעליו המאמר
עמך אשר שטת האומר בכ' ה' חלול נפרא בעולם ויום * שבו היה קדוש הירוש הראשון שהיה בעולם ולכן
נקבע זה היום שהיה ר' ה' ובו שופט האלה כל הארץ * גם אמרו שבו ביום נברא אדם הראשון ובו סקת
וענין ונהפך ולכן נקבע ויום זה להיותו יום דין לפנים מינו שהיה לאדם הראשון * וה' אן הביא שהוקבע
ליום הדין * מפני שכל הכתבים יש להם מועלות מופלגים * ויגול מצוינים הוא תפליט במשגת המלי לזה בהר בו
לדון את ישראל בו חו הוקבע לזה מפני שבלה הימים עמד משה בהר להתפלל על עון העמל ונהרצה ולכן
הוקבע לדמותו וכן צריך שגדע שבלה נדויקום ורשעים הנזכרים כאן נחלקו המכמים אלה שדיקו' * אלא
ועתה נעם חסא והרשעים בהקפ' או נדויקום כדכס ר' ל' שאין להם נשפוט מות אבל הם בעלי עבדות * וכן
הרשעים בדנים אף על פי שיש להם זכויות הרבה ובפי' בללות דמיונם המפניו שהם צדקו' * ורשעים בדנים
זה דעה דת' בן ע' * בשער הנקול * וכן נחמלו באלה החיים על האופן שנהפקמו לעול * אבל היותו
מונחם בזה הוא שלנו החיים והמות הנזכרים כאן הם מות וחיים נשפטים בעה' * ויגול על האופן שחומה
שם אדם בעל עבדות רשע קיים מותו * א' שמרה הקיוון הוא שיהיה השנה קזאת בע' * וכן יהיה הצדק
בעל זכות עבר עבירה החיים שמונה * כנה היא הענין והצדקתו אף הצדק והרשעים * כ' *
צדק בדיון ורשע בדיון * ושיעור החומה * שזכור האלה כיום הראשון * מיני אנושים ונחלקו פעולתם בא לפני
ספר בבדיון ופי' פעולותיהם נתנו והשגת אהיה לחל * אבל בבחינה המהרץ להם עד יום ואם ביום המוקדם
הוא זוכר להעליון הכלל נכר * ונחם לקי' * כון * שגול ברוח * א' * ש' זכר * ש' ש' * ונחם * השנה החי'
אלא אם הוא על א' פתי והזמן לא הקיוון משהו הוא מתחיי בכפמי כי ככר הוא קוטף ולכן יש לו להעמוד
לזאת המדרגה בימינו ולהמנות עם הצדיקים ויזכה לחיים ורכו' שנים *

פרק ששה עשר

ואלו למקור אם הסכה היא אפוא שהיא אפוא ויודע וחסד איתם בעל
 העון נזרו כי קודמיה והקמה נקמים לנקיות מהמורה והוא יה
 בכר ספרנו והוא בכלל משפחתו א"ל לכמה גמור שהיא חסד ויודע אבל הסכימו שאין ראוי
 לכתוב שהסית יודע הנמנעות מהם חזק ונמנעותו שאם הוא כן ימלים הידוע שהוא הזולת לסיף שהוא
 היודע ואולם הנקלה לכנסד מן מחייב שהיה שכלו ית' משתנה בהשמות הידוע ומתפעל מכלתו יודע
 אל יודע ומסומן והסומן כל שהוא חסד ויודעה א"ל אלא היכרים והכרמים להם זרים בעצמותו יתברך
 והתפעל בהם למה שהמיון קטנים הזולת וזהו צורו שאינו נמשך וזהו אלא ויתחייב לאלו מהשגות איהו
 פה"ל סל למה הם נשלו וסאיגו נמשך והדברים שישנים הנמנעים שאינם דומים אלא כפי מעלתו יתברך
 וזהו קהיינו אלה החכמים בשהוא יתברך נמשך הזולת אבל איננו באופן לא ויתחייב לו יתברך וזהו כלל
 והוא בעצמותו יתברך רבות הנמנעים כלם בשם נמנעים ומפורשים כדד היותה מסוכס שאפשר להיות
 והסכה עצמותו נמשך כל גמול וזהו כיון שכלם נמנעים בעצמותו ולא יקרה מזה בטול כיון שמיש
 עצמותו וזולת הסכה נמשך כל מה שהוא חזק נעמך והוא השלם והשליש והיתמיד בזה ואינו משתנה
 וזה דמיון האומן הפועל את הכלים שהסכה דיו הכלים בשלנו נמשך נמנעות הכלים אשר הם חזק לכנס
 וכבר נעו לזה הדעת קצת מחכמי המור בהם הפ"ל כע' כי הסיף ידע כל חלק ע"ד כל לא ע"ד חלק ופירוש
 בזה מהכל שהוא הסיף יודע כל חלקו ומהנמנעות ע"ד כל יד' כל' כפי טבעו שכלל סימה הנד הם נמנעות
 חזק יתברך לא ע"ד חלקו כפי מה שהם כסרנותה נמנעים חזק לשכל טבעו יקרה בטול שהנמנעות מהם חזק
 לכנס יהיו מבת יודעתו חלילה וכן פירשנא אתה אל דואי ד' ל' אתה דואי עצמותי שהמדות שלו מבויתו כפי
 דמיון הצורה הנרשמת במראה של זכוכית ומכד זה הצורך הקפוח כבודך רואה ומציג אותי א"ל נראה
 נבל זה שיושע הסיף היא תלויה בעצמו ונמשך נמשך לזולת אונם כאשר תחכם המור האלה
 המצא כפי איתנה אשר לא לכד ראוי למה לו יתברך לכד הדיו הגמולות והיותם שהוא דבר קיים ונכנס
 אלא תיחם אליו שהוא יודע פעולות האדם ופרטיהם ונזיל ונעשים אותם כפי איכות הפעולות אשר יורש
 ה' לראות את העור וזה הנגדל וכו' ארדה על וארדה וכו' זה נכבדו במקומות הרבה מהנכבדו אונם
 קצת מהחוקרים פדירו טעמה מודעות שאינו ראוי להאמין שהסיף יודע הדברים הפרטיים האפשריים
 המתקדשים והיותו מובדלות הם אל' האחד כפי מה שבאיר הקסם בש' הנמש המושגים הפרטיים לא
 ישנו אלא למו שים לו מוחים בממיוס ל' הרעות והשע וכיוצא איתם הסיף שכל גמור והוא משולל
 מהמושגים א' לא יאנו מקד' הדברים הפרטיים החנתיים זהו אומרו בש"ד כפי לך אם כראות וכו' ל' שאין
 דואי למה אליו יתברך השגות פשוטות כיון שאין לנעשים נמני' ואין ראיות והסכה כליו המין האנושי
 כי הוא שכל גמור וחס חנתיים ב' כי השלולת הדברים האנושיים הם הרעון והפחיר והם פועלות כפי
 הזין והשגותו ואם ה' נמשך אליו הדברים מחוב שיקנה כפי השגותו חזוני וכבר ביארנו שהסיף בלתי
 נסתנה א"ל יתחייב שלא ישיג הדברים הנסתנים והוא אומרו יודע משד לא נכנסו עתים ויודעו לא חזו
 יעורו ל' למה ביותם אלל שלי הדברים הנסתנים והתה העת והזין ויודעו שהם החלמים נזרו שאין ראוי
 לייסך אליו יתברך ימים וזמנים כיון שאינו נכנס תחת הזמן והעת נ' שאם הסיף יודע הדברים הפרטיים
 יהיו מנודים בתכלית הסוד הנאות והאובח אונם אונם ונמשך בהפך וכפרט מיון האנושי יודע
 הסכה דמיון שאין להם מנוחה ורשעים יכלו בעוב וקניה וזאת הלוגת הנכאי יודע דרך רשעים נלחם
 וע"ה אחר כי אין ארצות למנוח כו' בעתל אונם כו' א"ל יראה מזה שאין הסיף תשא הפרטיים שא' כ
 הוא והסוד כפי הנאות והסודתו אבל הנמנעות והכרמיו אבל הנמנעות והכרמיו אלא הנמנעות והכרמיו אלא הנמנעות והכרמיו
 לפה"ל שהסיף יודע מרטי פעולות האדם וראיה אחר כך הטענות הפוללות זה לענין כמו שבארנו דעה
 לקטיל פסדה בזה הענין ואמר כי פעולות האדם יש להם כ' נדדן פה' אשר הם רחם הסודר השמימי
 אשר כחות הככבים נעשים האדם לפעול פעולותיו וכו' פעולות האדם הם תחת הכחיה החסמית שאין
 מוביל לסודר השמימי בפעולות קהם וזהו נמשך לאל הפעולות האנושיות הפרטיות מנד הנמנעות הנדמים
 השמימיים כי נמשך הוא הם נמנעות ומנובלות בסודר מנובל ובידיעה עצמו ית' ידע הסודר המושכל
 וסודר הנרמים השמימיים כיוןך מהסודר המושכל פמו שמשך הקטוב מהסכה וזהו אינו נדדן כחות
 בפעולה להשיג מזה הנד כי הם נמנעים ותלמם בפחות הכוללות שהם מעדיכות השמים ואם יקרה לאלה
 העברים אונם חסרון הוא בכחיה הסכה הפרטיות אלא בחכמה הכוללת נדדן שהסיף יודע הידעו הפרטיות

מצד בנותיהם הכלליות זהו דעה הגרשומי בספר מלחמותיו **א** איננו הוא דעת זר בשאר דעותיו
 בפניה הירודות והוא נגד פסטי הקורה שגדלה מהם שהספית נאסר ויודע כל הפעולות האנושיות לנבד
 המסודרות מפאת הגלגלים אלא ג' מה שהם נעשות במחירה ורצון ואינם ראיות מטבעם ליחס לנדמים
 השמנוניים הלא תראה אמר הכהוב למה זר צמקה שרה שר' שהשיג השית וידע שסמקה שרה בקרבה וגם
 מנה שאמרה החף איננו אלא וכו' שאלה הענינים וכיוצא בהם אין החתלים הגרמים השמנוניים **ב** וכן אמר
 המלך בשר שולחו טובי אל גביהך וכ' גדול העצה ורב העלילה וכו' על כל דרכי בני אדם **ג** ואח' וכל
 דרכי הסכנה וא' זהו הלא ית' יושב וזן מקרני ראמים וכו' אשר גרלה שדעת יהודה שהספית יודע כל פרטי
 הפעולות האנושיות ושופט אותם כפי המשפט כמ' שה כו' את כל מעשה האלקים יביא במשפט על כל נעלם
 אם טוב ואם רע **ד** והרב המורה כשראה הטעמה השוללת ידיעה השית בפרטי האדם **ה** וכן ראה
 שהקבלה נשרתה ס' תשיג כל הפעולות האנושיות אמר נבד לריב ה' כו' ושם מביא הפעולות הרעות שהם
 עושים והוא ית' מענינם עליהם ושעל זה הקנו אנשי כנסת הגדולה בתפלה המקודשת ועל ההירודות
 בו יאמר כו' מי לא נפקד ביום הזה כי זכר כל המעשים כל' לשנתהו המבוכה וזה נגד שאין לו לדיין אלא
 מנה שעיניו רואות והוא ית' מסולק מהכחות הגשמיות ונזר ואמר שראוי להניח בשרם אהיה' שהספית יודע
 ומקיים כל הדברים הפרטיים ולא יחייב מזה שהוא פועל משהנה ומהפעל מהדברים האנושיים **ו** אשר
 הבעולים הנמשכ' לזה הדברים מפי שדיעתו ית' בבדלה מדידיעתו ואינה נכנסת תחת גדר אחד עתה כי
 הוא יודע עצמו ומוסיג כל הדברים הכוללים מימנו יוכלי שייגיחו סמו והפעלות וחידוש ענין יודיע' והדונס
 לדעת באיזה אופן הוא זה הוא דורש במופלא מימנו כי כמו שלא נשיג אמתה עצמותו כך לא נשיג אמתה
 ידיעתו וכמו שאנו חייבים להודות בעצמותו שלם מכל עצמות הנמצאים **ז** כן נחויב להודות שדידיעתו
 נוקטת כל העניני באופן היותר שלם שאפשר הלא תראה שכן הוא שכבר ביארנו היותו עצם שכלי מופשט
 נוקמונו ומי שהוא דק בהכרח שייגיג וקוף כל הדברים כמו שאמרנו והשכל האינפני לא יוכל לשער אלא
 שהוא יודע אבל באיזה אופן יודע הנה זה נעלם מימנו אמ' איפה היית בידי יחף הגד וכו' רצה להודות
 חלפת השכל האינפני וזהו שאל שאל יש לו ידיעה באיזה אופן יסד הוא ית' הארץ **ח** וכן אם הוא יודע מהו
 הבינה האלהית וע' ארץ אמר כי לא נחשבותי נחשבותיכם וכו' כי בבהו שמים וכו' אשר נראה מזה
 שהספית יודע כל הדברים איננו אופן ידיעתו מושכלת מימנו **ט** מה החכם החכמה האלקית יש לה ג' סגולות
 מעלת קדושה עמוק הדרוש ונבקיאות וכללות **י** ז' ג' בבהו שמים אלה תפעל כו' מארץ ומה כו' דעה
 בגובה מעלת מנאש על שאר החכמות שהם הנמצאים הנכדלים מסומד בין בנפש בין מוח לנפש **יא** ואמר
 עמוקה מאול להודות שמיניו אלו הסבות הסועלות הכולל' מיד נגלו אליו מדדי החכמה הטבעיה המכונה
 בשם שאול להיות נושאה נמצא משהנה בנה הוא משהנה ויחס לזאת החכמה האורך באמרנו ארובה מארץ
 מדה להורות שהיא נצחית ושמה בלי עקום וכן יחס לה הדומח ואמ' ורובה מיניו להורות שכל החכמות
 צריכות אליה ונכנסות התהיה כמו שיכנס החלק תחת הכל והמין תחת הסוג **יד** ע' כיון אליה באמרנו זה
 הים גדול ורחב ידיים כו' דנה החכמה האלהית לים הגדול ונזר שמונח זה הידיע' מימינו' כל טבעי הדברים
 שסדמם ואין מוספר אשר נראה מנה שאמרנו שהחכמה האלהית משהנה כל הדבר' ולא יעלם מימנה דבר **טו**

פרק שבעה עשר

ידיעתה שום נמצא **הא'** שהוא ית' בידיעה א' משיג הדברים הרבים
אפי' מתחלפים במין **הב'** שיש בידיעתו ית' הלות במה שאין נמצא **הג'** הקפה ידיעתו במה שאין לו
 תכלית **הד'** שדיעתו לא השתנה בהשגתו הדברים המיוחדים **הה'** שדיעתו לא תכריח א' מנ' קצוות
 האפשר גם שהיה יודע לפניו איזה משני הקצוות יהיה נמצא במציאות מוח לנפש **ו** וכבר קצת מהאחרונים
 הקשו עליו בזה הדרוש ראשונה לנ' שה שתכל ידיעתו כשהוא משיג בידיעה א' דברים מתחלפים במין
 דמיון לזה הרי האדם משיג השעצם הוא ענין עומד בעצמו וינדק זה בעצם הגשמי ובעצם הנבדל שהם
 נוחלפים במין ובסוג וכן משיג שהמקרה מציאותו תלוי בזולתו וזה הענין כולל לט' תאמרות שהם רבים
 ונתחלפים ולזה יש לתמוה על הרב שקניח להכדל מיוחד מה שהוא כולל לו ולזולתו **ז** ומרנו בזה שהספית
 משיג הדברים המתחלפים בידיעה א' גם שלא יכנסו זה תחת זה וזה כי ידיעתו היא מקפה לדעה באי זה
 אופן שרש ויסוד נהאחדו אלה הדברים המתחלפי' ובהשגתו שרש ויסוד האחדותה מוסגת הדבר' הנמשכים
 והם אכל האדם משיג בידיעה א' הענינים הרבים שנכנסים זה תחת זה דמיון שאקשר תשיג טבעי המרבי

ישגי כל מה שתחיתו וזכה יש הבדל גדול בין אלה הב' ידיעות * הקושיא הב' נגד ההבדל הב' שהנח
הרב שבכר ג' כ' ידע האדם ידוע בעדר בלתי נמצא שהרבה מההמונות הלמודיות הם ידועות לנפש האדם
ואינם נמצאות במציאות חוץ לשכל אשר נרא' שג' כ' האדם ידעוהו נהלה במה שאינו נמצא * והרצו
בזה שבונה הרב כי ידיעת האדם לא יוכל לשער הנעד' אלא בהצטרפו למציאות דמיון זה משער במחשבתו
נמצא עליונו עליונו אדם וסבלו שפלי בקר שהוא דבר נמוסב ואחר שהמחשב' משערת אותו אזוזה שהוא
דבר נעקר ולא ינמצא במציאו' אשר נרא' שמכל האדם אינו נמצא דבר נעדר אלא בהצטרפו למציאותו גורר שהוא
נעד' מנציאות אשר חוץ לנפש אבל מהמציאות המוחית המורה על הממש' אין מטבע שכל האנושי לא יגד
אבל הוא ית' שברא הדברי' מהאדם המוחלט שאינו טבע הנעדר מכלי צדמו למציאות כי השגות ית' לא לבד
בהעד' המור' על הצדוק אלא ג' כ' בהעד' המור' על הממש' שהוא נחות הדבר בהעד' המור' על הצדוק לבד *
קושיא ג' * למה הרב שבידיעתו ית' מתקף דברים בלתי ב' ה' כי נראה שזה תשובה לידיעת האדם כי
כשילע נגד הדבר ידע כל האיסוס הנכספי' בו עם היוותה רבים וככ' ה' והרצו בזה שהאדם
משיג האיסוס הרבים מנד' שהם כולל ומנוכלי' לא מצד אישיות' ופרטיות' אשר מזה הצד הם רבים * אינם
הוא ית' ושיג האיסוס הבכ' ה' לא כפי הכללות אלא כפי אישיות' ופרטיות' * ואחר שראית' שהב' ב' ה'
וקשיותה והרובים דלית' להעריך אך דעה' ה' הורה עליהם * על ההבדל האחד אשר אלה דברי' אלה
שהם זו שיעתי רצה אלה הענינים שהם ידיעות רבות לשפלים * זולתו הם מוסגים לנפשו בהשגת' * והוא
אחרון אחר דבר אלהים ואם התרבה הוא בערך המקבלי' אשר לחלטה שכלם לא יוכלו לעלות להשגת הטבע
המאחד ולא את' שהם זו שיעתי רצה כי רבים מצד הטבע לא' מצד המור' והשלים כי עז לאלקי' ר' ה'
שלא יליהם שגור ודיבורת בהשכלם לא להם כיון שהוא משיג הטבע המאחד לדברי' רבים * ואינו התב' ב' ה'
יחד לבני ליראה שגור ר' ל' כשסיג הטבע הכולל המאחד ידמה אליו ית' וירא מפניו * אשר יראהו כפי
השגתו וכן המנון ככר ההבדל הב' שידעוהו ית' נהלה בהעד' במ' * והאמתה מאין המצא * ואשר תבוי'
בתקופת' זה * וההבדל הב' שידעוהו מתקפת דברי' בכ' ה' ככר הנביאי' רמוז זה בהרבה בתובים את' לא
ייצג ולא ייגע אין מקר לתבונהו ואית' הקדר אלוה תמצא והרבה בדבריהם מזה המין * וכן ההבדל הב'
זה' הביאם מנה תמלתה אמרה אל הרבו הדברו גבוהה נכוה וכ' רצה לא האמרו שה' הוא גבוה ואינו
משיג העניני' השפלים כי המאין דבר כזה סותר האמונה ועוקר ההורה יצא עתה מניכס * והוא מנורה
התעתיק הרים ולא ידעו ואינו כי אל דעות ה' רצה שהוא משיג ידעות הרבות והמחולפות בשם אל ואינן
שקיא ידיעה א' ואין הכונה שהדעות מתנוונות אלא הוא מסיגם באילותו הרצון שבידיעה הא' משיג הדברי'
המיוחדים ולא ישגתו שנוי כיון שמה שנאמר בו ית' הוא טבע המושכל והדעה * וכן אינו מכריח טבע
האפשר כי לא נהכנו עלילות ומלת לא בתוב בחלק וקרי בויו רצה שמתנו משתלשלים המסובבים והוא
אחרו ולו נהכנו עלילות שהוא מסיג ומסבב אותם אבל אינו מתייבס כלל דק עומדות באפשרות * וזה
מורה הכתיבה בחלק ר' ל' לא יחייב תוכן העלילות והסבות שיכריחו המסובבים ודי בזה *
הרשומי בספר מלחמותיו סדר ד' קושיות למה שהניח הרב שדיעה

פרק שמונה עשר

השית' וידיעת האדם משתפוט בשם לבד בדרך המשותפי' דמיון עין
בלשוננו המשותפת לעין הרואה לעין השמש ועין המים וגדר המשותף שם כולל דברים רבים בלתי ראו' א'
מהם להקרים בשם ההוא לאחד ולא יותר נאות בו * ושאלה הדברים המשותפים בזה השם הם מחולפים
הקבץ * הקושיא הא' הגה השית' תקנה לנמצאים האחדות והמציאו' כמו שבבאר וכן מתקנה להם הידיעה
א' ב' ידיעתו ית' היא מנציאותו וידיעתו זולתו כוללה ניידיעתו ית' ומה שהיא כן לא יכנס תחת השתוף שה'
היותו מתחלפים זולת' בשם אלא יכנס תחת גדר השתוף * דמיון העצם והמקרה הנכנסים תחת היות
הנמצאים גם בעצם מקרה והרצו בזה כי הרשומי כתיב * שמידיעתו ית' נשפעת הידיעה האנושי
בעצם ולא שגה ולכן חייב שהם מתייבבים בקדימה ואחר זה שקר * כי הידיעה האנושית לא הושפעה
ממנו ית' בעצם ולא שגב' אלא בשניות כי אחר שהמציאו' אה האדם בעל שכל ויתבונה מזה ניהם אליו שהשפיע
בו הידיעה אבל הוא באמצעיים זולתיים ממנו ית' ולכן לא הצדק תיבה המציאות בו ית' ושאר הנמצאים דק
בשפוק וקדימה ואחר * אבל ידיעתו ית' היא כשתוף במסכת לידיעת האדם כיון שאין נעצם וידיעה
להשפיע הידיעה' האדם כמו שהוא מעצם מציאותו להשפיע המציאו' וזהו כל אדם נמצא ואין כל אדם חכם *
* * * * *

קפואים הם כל דבר מהנשא על רבים כמקור ויהר נמשך שמוצא זה הדבר באחד בחבליה דמיון הקוים
 שמוצא במקור ויהר על הכלל והינגביל ופוצא והוא באם בהכללה ולא באם שיפאם הקוים
 על האם ושאר הדברים קמוים בהתוף אלם במקור ויהר לו בקרייהו חומר כיון שכלם מקורו האדם
 ובענין שלגו ידיעה ההנשא על רבים במקור ויהר והאלם שהוא פלס נקי ונשומר מקור ידיעה ונמנקהו
 הבלה ידיעהם ה' אינם בדרך שהוף אלם בדרך הפוסק והרצו בזה כי הדברים המקוריים לשונותיהם
 גמור הם המנוסחים במקום והכלל המקום וגם שינוטו תחת הסוג הרחוק לא ימנע מפני זה לפי שהם
 בטבעיהם וההנפיה אחר הרצון בזה יקטע כל כך רחוקים בטבע אלם יצדק הנדר הקרוב מן האלם על חבירו
 דמיון האדם המלאכה הטבעי אלם יצדק הנדר הזה על חבירו אבל כבר יבטחו שיהיה תחת סוגם הרחוק
 שהוא גשם ויצדק על כל אחד מהם נדר שהוא גשם וינחו בו שלם שטחים נכדוים על זווית נבנות
 אשר נראה מזה שאינו פה הם רחוקים והפונים הקרובי אך כבר יפנסו תחת הסוגים הרחוקים ונדרם
 בסוגי והקטנים ובענין שלגו כיון שהידיעה הכללית והאנוסיה אינם תחת סוגגדה קרוב ראו שינו
 במדרגה האנוסיהם לא במדרגה האנוסיהם כי הידיעה האנוסיה קרובי לכלי ממש לנפשם התחלות ופחות
 לתחלת הידיעה הכללית בלתי נכונת תחת זה הנדר כמו שביארנו אם כן נכ שיכנסו תחת סוג הרחוק
 שהוף הידיעה האנוסיה לא יחייבם שאלוהי קדם לאנוסיהם בקדימות ואיחורו אלם בהתוף נמור הקפואים הם
 בידיעה מתחלה היות נשאיה יודע ולא הכלל יאמנם הידיעה הנשוא על מין האדם כלומר אלם
 יתבדך בהתוף מתחיל שיצדק עליו נקבילת שהוא בכללית אשר מטבע הנשוא ההתוף להנשא באשר ילמס
 עליו מקבילו דמיון לזה האדם המתוויר יצדק עליו שהוא אדם ושאינו אדם כמו שיבאר האדם בהפירו
 במלכותו ובענין כלנו אם בהנחית האל יודע ינשא עליו ועל האדם בהתוף ומחויב שיצדק אלם האדם בכלל
 יודע וזה שקר אם כן מחויב שלא הנשא הידיעה בינינו ובינו בדרך שהתוף דק בדרך ההבון וביאר זה כי
 כמו שהדברים אשר בשלם נמנו המוצאות בנו אינם באחרים בהתוף כן ראונו שהיה טבע התחייב דמיון
 שהאנוסיה נמור האדם מהנושע והאל בלתי מהנושע זה הכשיות נמתנוש לא יאמר עליהם בהתוף שאם
 יאמר בהתוף יצדק עליו נקבילות ההנושע וזה שקר אם כן הידיעה באמת כמו וכו' יהי' בספוק לא בהתוף
 ויהרצו בזה שגם שגניית שהידיעה הנשא בהתוף עליו ית' ועל מין האדם לא מחויב תחת שיצדק עליו מקבילת
 שהוא בלתי יודע דמיון לזה באשר ינשא שם העין על עין השמש והיוהא והמים לא יצדק בכל אחד מהם
 שלא יהיה עין בהתלם שכבר הנשוא שהוא עין אבל יצדק עליו השמש אינו עין מודרב יולמות וספיריות
 בעין הכשר ובענין שלגו אנו אומרים שהאל וולותו יודעים ולא יצדק בשיה מקבילו שהוא בלתי יודע
 בהתלם שכבר קאמו שהוא ית' יודע אבל יצדק שהוא אינו יודע בהתלם ועין הידיעה האדם אלם באוסן
 ויהר נכד נוק וזהו קטתוף הנמור שינושעו שם לבד ולכן נאמר בהתלם יצדק עליו ית' אינו יודע וכן
 בלגו יודע בדרך ידיעה חלושי הכלל אלם באוסן כללי ומשולם קפואים הם לפי שהם רחוקים הרב
 היורה שהיה יודע הדברים היחידים והכללי משהנה ויתקבצו בידיעתו הם הכשים ולא הוא כן אין
 דמיון להקדח ידיעה כי הידיעה היא השם הנמשך ואין יורשמו' הכשים בנושא' ב' בעת' וכן אם היא
 מתחלפת ומשהנה אין קדח ידיעה כי הידיעה מוטבעה אין לה שנו כלל והרצו בזה כי הרב ראה
 ב' דברים הא' שאין דמיון לייב אלם הכלות וכן דחה בכל מה שמשני ליה יודע מתחיל ומשהנה בהכרח
 שישהיה היודע וזהו שאנו בין ב' דברים אם שהיה משיב הדברים כמו שהייה להורה יצדק היותו אדם
 אבל ושהיה כי היודע ימשך אחר טבע היודע והתחוב חמץ למה' לא שיהיה אדם בהתלם שאלו ממשו זה
 בלתי ראונו שהעצם הנכדל העליון יהיה הכל לזה נדר שהתוף יאמר בהם יניעו ליה' הידיעה ולולותו
 הם בהכלית התוף שיהיה רחוק הרב יאמר הכללובים' בע' גום' ית' תחת התחייב שהנפש
 שהנושע והשכל ינשא עליה ובה נשם בהתוף נמור גם שמהפכו בבית הרחוק מכל ההתחייב שם שכל
 מרחקים כיון שמתחלפי בסוגים הקרובים הוא נשוי זה כפחד ואם בהשנים כן' ב' ג' ויהיה האנוסיה
 שאינר בהתוף וכל אלו הדברים שהייה האנוסיה שאין ראונו להקדח ידיעה עין שלם והקטנים הם הכשים
 והשוליה והחייב כל זה יצדק בידיעה האנוסיה שאיננו שמו' טבעיהם והיה אלם הידיעה הכללית מתחיל
 לשפוט בה אשרי היתה נעלמת לא ידע אנוש ערבה ונדחה בו באם הרומ' היטוב הרב היורה
 ולרות שהיה ישיב כל הפאנים מבלי שישינו חסרון ולולותו ואוסן חכמתו ומשולם

מימנו בת"ש. וזוהי דעה שנתנה בין כ' שניות האלכוה שנאמר כי אל דעות ה' להורות שהוא לבדו יושב עצמו ואופן חכמתו

פרק השעה עשר

ראוי לשאול אם תהא לאל השמנה וכבר סדרו טעמו לבאר שאין ראוי להאר לו ית' השמנה במצבים א' ההשמנה נריכה

ענה להסיר המונעים היומסורים את הדבר ולקרב הדברים הגאווים המקיימים את הדבר והענה היא באמצעים המודריכים להשגת זה התכלית. ובכל ענה יש פני הראות לנדדים מהחלפ' וכן בהשמנה והדבר שהוא כן אין ראוי ליחסו באל אשר אין בפעולותיו נדדי ההראות. ב' ההשמנה נריכה ראשונה הכרא הדברים המושגים ומניית הנון מהחוקק לפימרה אם כן היא מורכבת מהדבר ורצון. וכו' ית' אין דבר מורכב אם כן אין ראוי ליחס לו ית' היותו משגים. ג' צורך הדברים להשגתו ית' הוא מצד היותו נפסדי' ובלתי קיימים נדריכים משגים לקינם. אבל האלה אינו נוכחי הדברים מצד היותם נפסדים אם כן אינו משגים בהם. **מקביל** זה הקבלה האמרייה הגוזה שמשגים על כל הגונגלים אדם אז שעה ג' העולם מקרני ראמים ועד בני בניים. ודעה ה' אשר ממונן שבתו השגים יושב וזן את כל

ומיחס לו ית' ענה ומשגבה אשר ענה ה' לעולם העמוד וכו' והנביא גם כן אשר גדול הענה ורב העלילות וכו' וכן מיחסים לו רצון רוצה ה' את יראיו וכו' רוצה ה' בעמו וכו' רציה ה' ארצך וכו'. ולבאר זה צריך שחדע. כי הפועלים כ' מינים הא' שאין להם הכרה בפעולה שהם עושים כד' היסודות שהם פועלים טבעיים לבד ואין להם הכרה בפעולותם. ש' בהמצבים בעלי סכל המכירים ומשיגים מה שהם עושים אכן יש בהם חלק כי הם שגלים מכירים פעולותיהם. יש מיחס פועלים באיוב בלגלים שהם בעלי סכל ומכירים מעשיהם אבל אין להם יכולת להפסיק מפעולתם כי השמים אין לו יכולת לפסוק אורו וכן הלכנה וכוונת יושב מיחס פועלים במסירה ורצון ולהם יכולת להפסיק פעולתם כמין האדם ואנחנו גוזרים שהאלה פועל בסכל ורצון ובמירה לא כמו הפועלים הטבעיים שהם לא ישיגו מעשיהם ולא בלגלים הפועלים כמיוב. אלא פועל בסכל ורצון ולו יכולת לעשות כל אשר ירצה ולזה אנחנו מיחסים לו החכמה והתבונה ה' בחכמתה אשר אין כונן שמים כהכונה ומפני היות לו ית' יכולת לפעול. ושלא לפעול. ופעולותיו שלמות יותר מעשולות האנושות שהם עשויים בחכמה וענה אלו מיחסים לו הענה לא שהוא ית' יצטרך ענה מהזולה. כבודו כשר ודס' וזליות ההשמנה האלהית בסכל ודעה וכוללת לכל הנמצאים. אמרו ז"ל כל האומר דלהלך לדוד בכל יום ג' ש' מוטב לו כו' מאי טעמא אי מוסיס דלהי באלפא בי' ולימא אשרי המימי דרך דלחיה בתמינא אלפי' ביהין אלא משום דלית ביה כוחה את ידיך. ובימא הלל הגדול אלא משום דלית ביה הדתי. כונת ז"ל שהשמנה ית' שלמה מצד היותה בחכמה ודעת ועודו נפלא אשר על זה נורה האלפא ביהא ר"ל מצד היותה אלויות מודות על החכמה והידיעה כי באותיות כהוונות דברי החכמה ומצד היותה באלף בית שורה שהיא וסודרת בתכלית האפשר וזה יוכן מאשרי המימי דרך שהיא באלף בית המימי אפי' אבל הלל הגדול דלתיב ביה גויה' להם לכל בשר מעיד שהשמנה ית' כללית בכל הנמצאי העולם ובכל הדברי הנריכי' אליהם וכן המאמר והראה לנו שמחויב האדם להאמין שהסיה יודע ומשגים בכל הנמצאים ולזה צריך להזכיר ג' מהלל לדוד אשר מצד היותה מודרת באלפא ביהא. מורה על הידיעה והרצון בסודו מופלג ומצד היות כו' פוחה את ידיך. מורה על עגם ההשמנה ופוקה לכל המצבים אשר נראה מזה שהראוי לו ית' שהוא משגים בכלל ובכרת ומפסיק לכל הנמצא כל יום שהוא צריך לקימום כמו שביארנו. ומשום לעשות את לראשונה אומר שאותה היא שההשמנה היא בהסרה המימי והקרתה המוניל והמק האנושי לכל זה צריך ענה אבל הוא ית' אינו צריך ענה כי אין לו ספק בענינים ואם אנחנו מיחסים לו ענה הוא להראות שלמות פעולותיו לא שיצטרך לענה תלוייה. ועל זה האופן צריך שהפרש מאמר דר' נילך בפנימא של מעלה. ואם לב' אומר כי אמת הוא שההשמנה האנושית נריכה הכנה ורצון לפעול ודברים רבים מנוצלים אמנם ההשמנה האלהית כדעיה א' פשוטה שומר כל הנמצאים. ואם לב' אומר כי ההשמנה ממנה כללית ר"ל ששומר כל הנמצאים כפי טבעם וממנה פרטית שנותן לכל' הרבר הצריך לו כי הדברים קיימים במינים והם ח' בארץ וההשמנה האלהית. כונתה לתת לכל אשר ענה שמוכרח לקימום גם כזה לענינה זה ומשגים בו בעצם מצד שהוא קיים. לא מצד היותו נפסד ול' זה אמר צדיק ה' בכל דרכיו וחסיד בכל מעשיו.

פרק עשרים

צריך לדעת אם כל הדברים נכנסים תחת ההשמנה האלהית אמנם בעלי החכמה הטבעית נאחו בזה ואינרו שיש דברים שבתם המקרה. וכל דבר יוסם

חלק שלישי

יהם ידועות למדד הכל * ולא לב' האומרת שאין הסגנה בחומר המאויב כבר ראית שההסגנה כוללת
 לזיכור ולקיום ולפעולות והב' הם בחומר היחסי וההסגנה בפעולו' היא מיוחדת באלה ופיה בחומר האספר
 ולא לב' שיש קנה אנשים אוני' כי אין ה' משגיח בקרב הארץ כבר באו אותות מנדים לקורו כי אני ה' בקרב
 הארץ והנביא השיב לאלה המכחישי' הפככם אם בחומר היוצר כו' ר"ל באמת שאני יכול להפך אתכם
 כיצור לחומר ואין ראוי שיאמר המעשה לעושהו בעודו עושהו הדברים שאלה הרשעים מדברי' כלפי מעלה
 אם הש"ת ישגיח בכשראים ע"י אמצעי' ונראה שאין צורך לאמצעי'
פרק אחד ועשרים
 מטענות ראשונה כי האמצעי' ינטרונו לענינים מצד חלשת

הפועל והוא ית' בב'ת בחוקו אם כן לא ינטרך לאמצעים יעזרהו הלא תראה הסבימו חכמו המדרג של
 פבראו המלאכים ביום ראשון כדי שלא נאמר יניחאל תותח בדרום ונכריאל בצפון אלא הוא לבדו עושה הכל
 ואם בכריאל לא ננטרך לעזר כל סכן בהסגנה ב' התורה צוהה שלא נאים אמצעים בדברים הנדריכים
 אלינו ותהיה ית' ואם היה צריך לאמצעים בהסגנה המרשפת עלינו לא היה ראוי שגזרה על זה * כפי
 החפוט התוריי' המצא הענינים הטבעיים בהקאה יונה אל היבשה והבכריים כמו ותהי אשה לבן אדונק
 והמקריים כמו לשום לבם שארית הם מייחסים אותם לש"ת א"כ אין ראוי שגזירה שמשגיח מצד האמצעים
 * מקביל זה הדעת הנבואה כי נראה ממה שהש"ת גומל ויוענים באמצעות הנכריים ולפעמים הם
 הנמצאים הטבעיים כמו בתים בתבול ונספית ואם בסדום ולפעמים הם נבדלים אחר ודויה די רביעיה
 דמי לבר אליהם ונראה שגמל חסד לאלה הנדיקים ע"י אמצעי הוא המלאך * וכן בעונם הרשעים אמר
 ויצא מלאך ה' ה' בליל אחד וכו' ולפעמים הם אישי האדם אם לעונם ע"י נבוכד * והנחריב ואם לנמול חסד
 למשוחו לברם וכו' שיחריב בבל ויוציא ישראל מגלותם איננם מתת בכורות היתה בכבודו ובענינו כנס' *
 ועברתי בארץ מצרים וכו' ודר' ז' וכו' אשר נראה כי על הרוב ה' משגיח ע"י אמצעי' * ולכאז זה צריך שתדע
 כי האמצעים מוכרחי' לב' דברים אם למלשה הפועל כנס' הטובים השנים מן הא' ואילו האחד שיפול
 בארץ שני להקיתו גם הוא מוכרחי' למעלה הפועל שהוא כ' כנכבד * שאין ראוי לו להביט בעצמו ובכבודו
 בדבר' פחותים וגם שהוא רוצה להביטם הם בלהי הכולים הכטה העליונה למלשמה וחסרונם אמר דבר
 אלה עמו ושמשעה וכו' * וכבר ינטרונו האמצעים לסבה אחרת והיא נמני כ' מדרגה הארץ להקניא בביתו
 אלושים מחולמים באומנותם וכמו שכלמות הימדינה הוא בהמצא בה רבוי האומנות כן מגדולתו ית' לתת
 מגיו ושלמות לנמצאים גם שהוא בעצמו אינו צריך אליהם * והכלל כי הש"ת משגיח באמצעות הנמצאים אם
 לחולשת האקבלי' שאין להם יכולת להדבק בכבד העליון * ואלו מלאך לפניו לרחוק מן המדרג' העליונה
 ואם כי מצד שטובו גדול רוצה להרבות במדרגות הנמצאי' כיון שמשלמות העולם ככללו להמצא בו מדרגות
 רבות מחולפו וזהו הקו יסתבס שכן לעד מולכנו יוצר אשרי' בו רצו שאינו משוכח לבד ביצירה המשרתי'
 הקדוים ראשונה לתלכותו ית' אלא גם ביצירה המשרתי' האלו הספלים ולהיותו הוא ית' משגיח באמצעים
 בזה העולם * ז' א"ר ישמעאל בן אלישע פעם א' נכנסתי להקטיר קטורת לפני לפניו וראיתי אהתריאל ית'
 יושב על כסא רם ונשא א"ל ישמעאל בני ברכני אשרתי יחי רצון שיכבשו דמיך את כעסק ויגולו דמיך על
 מותיך ותהנהג עם בניך במדה רחמיך ותכנס להם לפנים תסורת הדין ונענע לי ראשו * רצה שנכנס
 להקטיר קטורת לפניו כקודר הנמצאי' וזה הוראת מלה קטורת כמו משרה קטרין * ואחר כי בהתבודדות זה
 נכנס על לפניו לפניו הוא ית' לעול' העליון ושם ראה אהתריאל יושב וכו' * ידמה לת"ש הנבוא ויחרא את
 ה' יושב על כסא כו' אשר הכונה בזה ההסג' בנמצאי' לגמלם או להעניש אותה ההסג' הסובבת העול' כמו
 הכתר כינה באהתריאל * ואות' ישמעאל בני ברכני הרצון במאמרים שהם מזה המין שיתקן עמו בדעות
 ובמעשי' כדי שיחול בו השפע והכרם והתולוא העליון וילת' זכות על הרבי' באופן שקדושתו ועבודתו תהיה
 באמצעי' לראם על ישראל וזו היא הסבה שהספלי' תברכי' לעליוני' שהם ממוני' עצמם לקבלת השפע וכלל זה
 השלם תפלתו כד' דברי' ראשונ' בבקשת סלוק הכעס שיש לו ית' עם בריותיו שהוא הנבגה המערכו' והמחול'
 הנחייבות כל ה' לנאנאי' ישראל * ב' שלא לפד יסיר הכעס אלא שילבס לבוס רחמים ע"ד אמרם ז"ל הנדיקים
 מדה הדין למדה רחמי' וענין המתאמר שינכרו רחמי' על שאר המדות ולא כ' ראשונה בקם על הסרת הכעס
 וב' ההבכרו' רחמי' על שאר המדות וב' סגס שיש לו ית' ב' מדות של רחמים לא יתנהג עם בית ישראל אלא
 במדה רחמי' פשוטי' לבד ד' בקם שאם מדה הדין מלמד קטיגוריא לישראל רחמי' וכנישו ליסר לפניו המהדרנ'
 ששם שורת הדין כדי שלא יעונו בקו הדין וילינו בזכותם הם בעצמם * ונענע הדין ללמד בעסקים באות
 ההפלה ונר' מכויל' תוק שיש אמצעים לממול' ולענוש שהם הכעס והרחמים ושאר המדות הנבוכות *

למקרה והזדמן אינו תחת ההשגחה האלהית א"כ אין כל הדברי' תחת ההשגחה האלהית גם האלהיים חלקו
לכוננו למקוב סימנא ולאפשרי סימנא* וכדבר המקוב סימנא הוא הכרחי במציאות וכמוע בעדד
לדבר כזה בלתי נצרך להשגחה כי ההשגחה אינה אלא בדברי' האפשריים הנרדפים במציאותם עצה ונבונה
ובחירה וימשך מזה שאין כל הדברים תחת ההשגחה* עוד שהנביא ספר כי נמצא בה מאנשים שאמרו
שהיה בלתי משגיח בעניני הארץ ולאמרים מי רואנו ומי יודענו אשר נראה מזה נהפקו הרבה בליעת
אם השגחה היתה כוללת לל הדברים* מקביל זה דעת ההורה אשר היא נרשפת שהאל משגיח בכל
קדבריה באשר בוארנו ולבאר זה צריך שתדע כי ההשגחה כפי האלטון נחלקת לל' מינים הא' ההשגחה
הכוללת ובחירה והוא השגחה זרה הנמצא' בלופן היוגר כלה שאפשר כפי הענינים הכרחיים למציאותו
במסג המוסג ההכרחי למציאות הב' ח' ואם כפי העניני' שהם בבחיאה על צד היופי והקטוב בהגה השער
השוא מותר הטבע בראש או בזקן שהם מיניים לאים ונ' א' גם זאר מאת ה' צבאות יצאה וכו' דעה לא לבד
הדברים הכרחיים לקיום הנמצא יצאו מאת ה' אלא גם הדברים שהם על צד היוגר טוב המליא עצה
לסדרם בהתמדה וכן הגדיל הוסיק וחכמה יתירה בדברים שהם על צד היופי* הב' בכמינת קיום הנמצא'
אשר הם השיה בטבע כ'א' לדרוש קיומו ונחיותו ומזה דורשים הקיום הנניי כנמחים והב' ומזה
דורשים ב' הקיומים כאדם והש"ת דבר לאיוב מזה הניין מהקיום באדרו האזינה זאת איוב עמוד והתבונן
וכו' התנדד ללביא טרף וכו' וע' שבאלה ב' מיני השגח' רנוניי ביצירה וקיום שוים כל הנמצא' שהאל השגיח
ביצירת כ'א' בהשגחה נפלאה וכן משגיח בהם לקיימם בשקידה רבה אמר מה רבו מעשקי' ה' בערך
השגחה היצירה ואמר כלם אליך ישרדון בערך השגחה הקיום* אמנם יש מיני' ג' שהיא ההשגחה לנמוז
ולעגום פרטי האדם כפי פעולותיהם כזה נפל חלוק בין שחכמים כי רבים מהם משכו שאין ראוי לנמז
שים השגחה כזאת שאין ראוי להאמין כי אל גדול ונורא נביט בפעולות האנושיות ומשנה חרדי בראשית
בעבור הפעולות הנקרות' ואחרים מכת הנדברי' משכו שכל היצורים נדונים לפניו ית' כפי פעולותיהם
הנבואו ראיה מדור המבול שהב' נענשו בעבור שהשחיתו דרכם על הארץ וכן קודם כדור הראשון עזה
ועאל נפלו מןמקום קדושהם מפני שהנאלו על יוצרם כמס' הנפיל' היו בארץ וכן ככזי השמים וכסליהם
לעיתים הב' בקדרות ולקות כמס' יפקוד ה' על צבא המרום אבל שרש אמונותיו שהו' ית' משגיח במין
האדם כעת היצירה יותר ממה שמשגיח בשאר הנמצאים השפלים שבראו ממוז יותר שלם וטהר מכל מה
שברא בעולם השפל כמבואר בטבעיות והשגיח בו שנית בהשגחה הקיום כמה שהשפיע להם אוהר ושכל
אשר בעבורו יוכל לדמות המזין ולקרויב האלה ולקמניא מלאכות לקיום הווי' ומורסים ודעה לקיום
הנפש והשגח' במין הג' מההשגחה להבחין פעולותם לנאלם ולהענינם כפי מעשיהם* ואומת ישראל
הם מיוחדים וראשונים באלו ה' מיני השגחות יותר משאר אימי המין ואם בהשגחה היצירה צוה להשכיח
האשה במי מקוה כדי שהילד יהיה נזיר אלהים מן הבטן* ואם בהשגחה הקיום הבאים אל הארץ
הקדושה אשר כפי מנבא והנבונה היושבים בה בטבע מואסים הדברים המביאים הכללון וההפסד ובקלות
אזהבים הדברים המעמידים גופם ונפשם ואם השגחה הפעולות נתן לנו ההורה והמצוה לקריתקונו מן
העבירות ולהקריבנו אל הפעולות הטובות והיסרות לא עשה כן לכל גוי ומשפטים כל ידעום* והכלל
העולה שכל הנמצאים בכלל נכנעים תחת השגחה ית' אכן לא בשווי כמו שבארנו* ואומת ישראל
כפי הקבלה נדונה הב' ונגים בכל יום ויום שנאמר מני כיי' אלהינו בכל קראנו אליו ואל' וכו' יום א' לפני
מיתהך וכן נדוני' ביום א' להשיי אחרו כר' כל באי עולם עובדים לפניו כמי מרון שנאמר היוצר יחד לבם
ונדונים שלישיית בעולם השמיות כנ' מה כבסי מרעה לבך ירושל' כו' למען תושעי ישועת הנפש ונדונים
רביעיית ביום הכללי כמו שא' ל' לעהיד לבוא יבוא אלהי' וס' ת בחיקו ואומ' מי עשהך בזה יבוא ויטול שכרו
ומזה הרבה בפרק חלק* ולהיות ישראל נדונים כפי פעולותיהם הקנו אלה זוכר מעשה עולם וחס ועל
המדינות בו יאמר איזו לפרט כי זכר כל המעשים לפניך בא' כו' ולכן ראוי לקאמין כי כל הדברים נכנעים
תחת השגחתו ית' אלא שישראל הם יותר תחת ההשגחה משאר האומות כמו שביארנו* ונשיב לשענות
אם לא' האומות שראוי שהדברים יחסו למקרה ראוי שתדע כי הסבות מהם כוללות ומזה פרטיות ומיין
הכלליות האם שורף הבנד ודמיין הפרטיות שאם זה הבנד טבול בדם סלמנדרה לא יכזה וזה מקרה קרה
לכנד והרואה הכנד בלתי שורף באם מימם אותו למקרה נוספי שלא ידע כי טבע הסלמנדרה להנדיח האם
ולזה לא יקרא הדבר מקרה בכמינת הסבות הפועלות אותו אלא בכמינת סכלות הסבות הפרטיות וכו' כל
הדברי' המיוחדים למקרה נכנעים תחת ההשגחה האלהית כיון שהם נגיעות מנד הסבות המס ודיות

חלק שלישי

והטוב לטענות אם לא' שאינו צריך לאמצעי רק למלכת המקבלים או לרבו המדענות ואם טענה כי בבריאה לא ינטרף הוא להם שלא לזה פתחו פה למונים שיש ב' רשויות אבל בהשגחה מוכרחים להתנעים כמו שבארנו' וגם לב' נאמר כי גם טענה שלא נשים אמצעיים לא יתחייב מזה שאינו מנהיג באמצעיים אבל ראוי להזהיר כדי שלא נבוא לטעות להאמין בהם • ואם לב' נאמר שאם אנו מחכים לאל דברים טבעיים ובחיריים ומקריים הוא כמו סבה רחוקה כמו שהביא הרב המורה פרק מ' חלק ב' אבל האמצעיים מתערבים כדמות סבות קרובות ודי בזה

פרק שנים ועשרים

הלוגה קדומה היתה בזמן הבחלה כי אהמו רואים צדיק ורע לו רשע וטוב לו אחר כי קנאתי בהוללים שלום רשעים ארצה פנעת את שם וכו' מדוע דרך רשעים צלחה כו' המרים כבלע רשע צדיק ממנו ומר' עה כדליתו ספור איוב נשרד בזאת התלונה כתבו אל' זל' נמסה בהם ספרו וספר איוב ופרשת בלעם ספר התורה שהיא המדרגה היותר שלימה בנבואה ספר איוב סבו מקירות נסרפות על הקדמות חסויה וסכליות כפי האפשר לשכל האנושי פ' בלעם סבה הגדה העתידות ועודים אמתים ברוח שקדם הנניע לנבאים' ומפני שזאת הלוגה קדומה נאמר ואני בער ולא אדע בהמות הייתי עמך כו' ר' ל' מהשכל האנושי לא יגזור עליהם משפט אמתה עד שהפליג לומר עד אבוא אל מקדשי אל ר' ל' כי לא יוכל אדם להשיב על זה הדרוש אם לא בבית המקדש העליון ושם יראה ההכליה והאחרית שיש לנדיקים ורשעים • ולזה אכלול הסובות הקדמונים בענין זה בג' אופני' והשרש הכולל כי חיליה לאל מרשע וסדי מעול האופן הראשון בהכמת התולאים שאלה האנשים הם מהארים בצדיקים ורשעים אינם כן אשר מי עלה שמים ויודד ובהכמתו בחן לבות וכליות בני אדם גם בני איש וגזר באמת זה צדיק וזה רשע כי ראינו כמה אנשים מתחכמים ולא עמדו בנסיינם עברו הורה חלפן חק קללו במלכט וכמו למעלה ואחרים נגליהם לא כן היה סבלו ממות אגוזות וסגופים רבים על קיום התורה והמנוח •

כבר כתב בהם שהאנשים הנבועים סבת מרבן המדינה ומפסידים יותר מהפסידים פי בחינת הכוונה והממשכות הוא לאל רם וכשא' אמר אני ה' בוחן לב חוקר כליות וכן אמרו צדיק וטוב לו צדיק נגזר צדיק ורע לו צדיק שאינו נגזר וכן כרשע זה דעת צופר כשעמתי שהיה סוהר דברי איוב שאשכב בהשית מעניש הטובים ומטיב לרשעים ועברו צופר שאולי אינו כשם שהוא מושב כי מהפס הצדיק והרשע צאלה' הוא וכו' וה' המקר אלוה המנחם כי הוא ידע מתי שאל אשר הכונ' הכמתת התארי' המנומסי' לאלה האנשי' האופן כב' בהכמתת הטובות והרעות שאין ראוי להחליט בהם המאמר שהם טובות ורעות נגזרים כי ראינו שמתענו כמה אנשים שהתללו להשיג הכבוד והעושר והבריאות ושמתו הרבה בהניע להם כל זה ואמר ימיש קאלו אחרים בכבודם וסכבו הדיקתם ה' ד' גלות אדם השפילנו' ואחרים חמדו עשרם וגזלו אותה מינם ועליו נאמר עושר שמור לבעליו לרעתו • גם בבריאות נהאמן ללכה במקום סכנות ומיות רעות ושם נשאו בשרו בשגויהם ונפסו במלעותה והם אשר גרלה שהטובות הזוגיות אין ראוי לקראן טובות בהחלט בין שמהם ימשכו רעות רבות וכן ברעות זה דעת בלדד השומי באמרו כי המול אהמו ולא נדע כי כל ימינו וכו' ישען על ביהו וכו' סביב ביעתהו וכו' אשר נראה כי תליפות רבות יקרו לנדולים אשר אור שהנלפת עלי אהלם ולעת זקנה נובלים במחשכים וזה מפני כי הטובות והרעות שהם הפה הזמן אין ראוי להחליט המאמר בהם בזה השם

שאלוה ה' דעת אליפז כי הרעות יש מהם מהכרח המומד והכרחם בחולאים הרעים ומהם מצד המערכת כי יש להם מוכח בלדוה וספלות ועושר ורוממות גם שאינו מוכרח ומהם מצד רוע העצה והבחינה כרוב הקטנות הנמצאות במדינה וכו' והוא ית' שם ביצירה האנוסית שכל להבין המזונות הטובים והנאל' הים להציל נפשו מהחלאים הרעים וכן להביט ברעות המעוונות לבוא כדי שלא ילכד בהם ומה יהאונן אדם צדיק וישר כשיסדף ביהו אם קנה בית בין רשעים ומאמנים וכיוצא בשאר הדברי' שהרעו' לא באו עליו נמצד היותו צדיק והסם אלא מצד היותו נשם נטהנה וכיוצא וזה אמרו ורוח על כני יתלוף וכו' יעמוד ולא אכיר מראשו וכו' דממה וקול אשמע המתנועע לאדם הרעות הבאות עליו והוא מנד שאינם נצטטים הדברים בתוכן שכלי והוא אמרו הלא נשם יהרס בס וכו' וכן אמר שלמה אולת אדם הסוף דרכו ועל ה' יזעף לבו ומפני שאלה הדברים קשי ההשגה אז' ומהותי את אשר אחז' אל' פ' שאינו גוון ורמתי את אשר ארחה אל' פ' שאינו כדאי כי אין ליהם לו ית' זולת הנדק והתפכח אשר שאין בידענו כח לשכות בין צדיק לר' ובין הטוב וקדע מהפך בהסבלותיו וכל שכן שהשכל האנושי יוכל להציל

לחזק' האדם מרוב הרעות המעולות' אמנם רז"ל הביאו טעמה שנות לרעות הבאות על האדם הא' מנצ' עונות ועברות שהוא עושה. הב' מנצ' כטלו עצמו מד' שהוא עובר על טב ולא תעשה' הב' מנצ' אהבה שרובה הוא ית' ליסרו בעולם הזה כדי להרבות שכרו בעולם הבא יותר מנצ' מדותיו אמרו אם דואה אדם סיפורין באים עליו יספסם במעשיו שנאמר נספסה דרכיו ונקמד' ספסם ולא תנא יהלה כטעול' הגורם שנאמר אשדי הגבר אשר שימרוה וכו' הלה ולא ינצח בידוע שהם יסורין של אהבה שנאמר כי את אשר יאהב ה' יוכיח אשר יראה נזח כי הרעות הבאות לנדיקים אין להאמין שיש להם עונות מחייבים הגעת הרעות הקם כי הם יסורין של אהבה ונחלקו ב' אמוראים במה גביר שהיסורין באים מנצ' אהבה או מנצ' עון מד אמר שאם היסורין הם כל כך חזקים שיש בהם כטול תורה אינן יסורין של אהבה וחד אמר שאם מנכטלים את האדם מיהפלה' וכא' יוסקן ואמר כי בין המנכטלים ד' בין המנכטלים ההפלה כלם הם יסורין של אהבה ובאים על האדם להרבות שכרו כע' הב' בין שטטא בין שלא שטטא' ונבעני זה גמלנד' מהתורה בק' מן ועין המוציא את העבד מעבדות לחירות כל שכן היסורין הממזיקים כל גופו של אדם שראוי שיפדוהו משעבוד הנפש ומסכים זה הדעת עם מאמרים אין מיתה בלא שטא' ואין יסורין בלא עון ד"ל כי נעשים הנה שמייתהם מיתה טבעית ולכן רוב האנשים מיתהם בסלת הקטא' השכלי והערד' ההכנות להסיר הסבות המעיקות לשלמות האמתיו וכן אין יסורין בלא עון כי בכל דור ודור יש אנשים רעים וחסאים ובעונותם נתפסים הנדיקים כי הם ערכים לדור כתיב' וה' הפגיע בו את עון כלנו' ולהיות תשובת האדם זו עמוקה ולו ית' המשפט בה בין שמשפטו גמטך להטות תעלומות לב האדם והוא לבדו נעמי זה כי כן אמר כל לבבות דורש וכו' וכל יצר וכו' ולזה הענין המושג בתשובת זה נמשקין אחד אשר בן בכוכו רבים מן יוכל להגיע אל הכליות ועליו אמר פליאה דעת ממני וכו'

פרק שלשה ועשרים

בענין המזל הנמצא אם לאו ימצאו סברות קצת המדברים הכסיו' מציאותו וסדרו לזה טענות' א' משראי התורה שיש לאדם בחירה ולכן העושים מעולות טובות ראויים לגמול' והרעים לעונם ולכ' אובחרת במים ואם יש מזל יבטל סבב הכפירה והחרינות כי המזל מנצ' מנצ' האנשים' א' מנצ' המקובלות אשר הנמוך רבוהים בהרבה מחוקמות שראוי להתפלל לחל על הצרות בכנרת ומפולת מלחמה ואם יש מזל נחייב אלה הדברים מה לנו ולהפלה' ג' שאין לטוב שהנפשים השמימי' יסיעו בגשם האדם כחופן שהתפעל הוא מהקשמו' והם כי הנפש ממקור יותר עליו והנשמי לא יכדיח הנפש' מקובל זה בראה מנצ' רז"ל במסכת שבת שחייבו שיש מזל יום ויש מזל שעה ונחלקו אם יש מזל לישראל אם לא וכן יש מאמרים רבים מחייבו מציאות המזל' ולביאור זה צריך שתדע כי הענינים הממזקים בזה העולם השפל מהם שהסבות המחייות אותם הוא הטבע והם המזרכים מחומר ונורה וניהם שהסבות הפועלות אותם הם הכחירה וצדן והם התלכות והפעולות האנושיות' ומהם שאנחנו אומרים שהסבות הפועלות אותם הוא הנקרה והם הדברי' טבעיים או רנוניים שניתחדשו ע"כ הענין מהפעולה היא והוא סוף מכוונת הפועל כי כשנולד אדם וכדור' א' אצבעות אין כונת הפועל לעשות דק' והכרח רכוי החומר גרש וכן כשספר ותבא ממנון לא בין בזה היסוד ואין החסיד פעולה ענינית לנציאת המתנון והעולם החכם שכתב אין דבר שבמקרה דק ומה שבענין זה מן שאנחנו קוראים מקרה הוא בכחית העולם הסבות הפרטיות המחייבות האדם להקדום אבל בכחית הסבות הכלליות שהם יודעים כי ישם רבוי החומר ומטמן בעצם ובכחית האדם המדע ההוא ולכן ג' בניני כי יש מזל לא יבטלו הכחירה ורצון כי המזל סבה דחוקה וכוללת והכחירה שהמקרה סבות פרטיות וכבר אמרו המזל עוזר לפעולות אבל אינו מחייב ומנצ' כי הכחירה שולטת על המעשים האנושיים ובזה הותר הטענה הראשונה כי ראוי לגמול' מנצ' המזל הוא בסבות דחוקות ואינו מנצ' והכחירה בסבות פרטיות אשר בידי האדם וצריך שתדע כי כל הפעולות המפורדות מהאל הם צלמנעיים מהם מלאכים מהם לגלים וכוונא' ויקראו אלה האצנעיים מזל' כי הם הולכים לעשות רצון בוראם כמ' דא' אתה הולך לעשות רצון קונן ואני הולך וכו' והסלת הקדושים אינם לאצנעיים שיבטלו פעולתם רבנית מלעשות דע כי אין להם יכולת אבל הפלות הן לרצון האלתי שהוא שליט על האצנעיים לבטל כל דע ומעודה לבוא מהמשרכה וזה הפרשם שבין העבודה האלתי שגאה בתורת מר' עה' לאשר העבודות שבאשר התורות כי תורת נמשך צוהה שכל העבודות והתפלות שאנחנו עושים לא יהיו דק' לו ית' שהוא שליט על כל האצנעיים כי גבוה מעל גבוה אור' וכו' ואשר הערות עבודתם לאצנעיים שהם הגשמיים

וז' כל עצמותי האמורה ה' מני כמון ומכשרי אחזה אלוה רצה שבדוד עצמו והלקי האדם שהם מצויים
הראשיים על הכלתי ראשיים ומרמס גדול על הקטן והחזק על החלש הם מודים על הגדור הנגזר הכללי
וגזרים מוצד הקון בשרם ועצמותם מהדברים הנלקיים כדור הנמצא הכולל ורמיהוה על שאר החלקי בין
קטנים בין גדולים וזהו בוד שמוט אשמיט צעקהו ושמיטי כי חנון אני כי הוא ספור על עוניהו ית' נצקת
הצוק עני ואכיון כי הנמצא כלו כאיש א' גלוה קנהו לקצרו * ובה' מביא איך הככבים והמזלות
פועלים הרעות והטובות וקרא לכוכל הטובות ביטרא דימינא הרעותה ביטרא דשמאלא וזהו דתו
שמאלו המת לראשי וימינו המתקיים *
אש כל הדברים נכנעים המת המזל * כבר דאית שמזל עם כולל
נאמר על המשפחה האלחית והסדור העליון ואין הספק שכל

פרק ששה עשרים

המזלות ופועלם נכנעים המת הסדור אמר כי רש' במדרגה מעלתו ועכ' זה הפל יראה ומשגיח בו
והאיש שהוא גבוה ומהגבה לאמר אני אמלך משכר ומכניע אותו קודם שיהיה הבנין ויהיה העולם ז'א
וגבוה יומר מקי ידע מן ויודע בהם את אנשי סכות שהוא לשון סדרון * אמנם הסדור התקון שהם
מערבולת השמים מבוחר הוא בהדברים הראשיים אינם נכנעים התתיו לא בעצב ולא במקרה * אמנם
המזלות הנשמיים נכנעים היהיו בבחינות מחולכות מהם מוצד היהם בעלי איכות וכל דבר בעל איכות
נכנס המת ההגועו' ההימניוה כמו שביארנו והוא אמרם אין לך עשב מלמטה שאין לו מזל ולמעלה נכנס
אותו ואומר לו גדל וכן אמרו הכל בידי שמים חוץ מנשים פחים ופרש' נשים פחים קור וסוס והכונה באלו
המאמרים שהיה הנשמיים שהוא מוצד האיכות נמשך להגזעות הגלגלים ושהככבים מהם פועלים איכות
הקום כשגם ומהם איכות הגלגלים כליים וכדומה

עוד ודועשוו שהמהפכל מהעליונים מוכרח והוא אמרו וינכח אותו וגם הודיענו שם שהאדם בעל בחירה
ושכל אש יבטע וישים עצמו כמטרה לחוס וקור ימנה ולא כחכמה כיון שפעולתו בהמית * ולא סמור עצמו
מהנקדים העליונים הטבעיים ועליו נאמר אדם ביקר ולא יבין וכו' אמנם אש הטובה הנכסויה מהקדו'
והדעות הם בלות נמשכרות השמים כפי הגדלה מהחמים האמתיים המערכת מוכין מוצד האדם בעת
ההולדה באופן שיהיה מוכין להשגה החכמות והגדול כנגה מוכין למשגל אך עם היהם מכניס הגה אינם
מכריחים כי הסכל משמרו בדברים הארציים כמ' ש' הן בעון חולתיו ואמר הן אמת חפצה בטוונות רצה שגם
שטבע ההולדה מכריח אותו להיות שטוף בזיהו בהודלה מראהו אדמוני עם יפה עינים עם כל זה לא
יכול הנצל שישמטו באלה הדברים נהיות הפכל משמר על האדם ולכל אשר יחפון יטנו זה אמרו הן אמת
חפצה בטוונות שהוא הפכל ומודיע לאדם שראוי לבור מהדברים הרעים ולהתקרב אל הדברים הטובים
והוא אמר' ז' טפס זו מ'ה' הה' עליה הכם או טפס עני או עשיר וכו' אבל צדיק ורעט לא קאמר הכונה
בהלכות הגשמיות משפיעות בלמות הטפה הכונה להמציא האדם שלם שיהיה נבדור או שלם * וכן יכונ
הכמות להקל למוד החכמות מוצד אכותו או טפס מוצד עבירותו וכן יכונגוהו להיות בעל מצינות והכונה
להשגת עושר או בעל סכלות להסמיד כל אשר לו אינם להיות צדיק בפעולותיו או רשע אין לגלגלים
בזה נמשלה מופלגת כי הם פעולות הבחירה והפסיה והוא אמרו הכל בידי שמים חוץ מנחלת שמים וכן
אמרו ברא יצר הרע ברא לו חבלין שהם המצוות וכבר דאית יוסף הצדיק אשת אדוניו פתהו לשבב בצלה
וגם היצר פתהו לעשות נלאכתו ושכלו דרדיניהו ומנעהו מהפעולה הרעה היא כמ' ש' ופוטמתי לאלהים
נבזה הבין מה שא' ז' שראה דמיה דייקנו של אביו * וכן בנצח ששכבך דות מרבלוהיו היצר הרע היה
מכריחו לבוא עליה לזני שגשכט חי ה' שככי וכו' ז' כי ליינדו נשכע וכבר שבו ז' ל' לטלי' הן ליש שממנו
בביא דאית שהאדם בעל בחירה בלהי מוכרח בנעשו * כי התמיד ז' הן רב עם בת מלך אגלו ועמד על
המיימותו ויושרו בלא לעבור על דברי הורה * והכלל העולה שכל הדברים הפכלים נכנעים המת המזל
מוצד היהם גשמיים טבעיים משתנים באיכותם אינם מוצד המעלה שהיא טוב הנוקדה והצלמנה או בספק
לא יכנס התתיו אלא מין האדם שפאר הדברים הפכלים אינם מוצלחים ולא דשים כי האכבים אשר מהם
ישעו הכלמים ומשתחיים להם בכל יום לא נאמר שהם מנוצלים ולא דשים לאכבים שהם מחולג'
מדרך הק' גדל לעוברים ובהו יש לדעה כי אינם מכריחים אבל עוזרים ומכניס כפי דעה קצה ההורניים *
ולאחרים חושבים שהם גוזרים בהחלט על אלה הדברים אמנם דעת ההורה שאינם מכריחים בפעולות הצדק
והרשע שהם פעולות נכסיות ובחירות והם נמשכות להנהיגה הנפשית ולכן יש בהם

במלך ועושים * ואם תקמה איך ההנהגה הכפופה הבטל מה שישייב המלך העליון * ואומר מזה יוכן
 בם כנים הא' שאם זה האיש נולד במלכים ומצדו דם דרוהא מוכן לרצוח * השכל שלו מביד בזאת ההכונה
 הרעה שיש לו ומנהגו הגוף באבילות הדבריו הנוקרדי ולסבול הפגמים והסולקשת עד יסוד ועליו ההנהגה
 הנחמית מנר ההלכה * הב' אם בעל נפש הוא משהתם בדברי הטובים והישרים לנקום נקמתו ומאובי
 ה' כפי טעמה כינחם ספרה את חמרי נכסיו ומאני עליו בקנאו את קנאתי ולא א' משוך מסדך ליועדוך וכו'
פרק שבעה ועשרים
 אם האומה רכשמה התה מזלות השמים וככביהם אלה התה
 ההשפעה האלהית בעצם וראשונה והאיתה כי בסיף מסכת

משה בל מחלוקת ר' יוחנן ור' חנינא ר' יוחנן סוף שאלך מלך לישראל כשאל האומה אבל הם התה ההשפעה
 הפרטית האלהית והוא דן אותם בפי נעשיהם להרע או להטיב * גם כי מזלות השמים יחייבו להכפך בזה
 העולם השכל שאם יחייבו טוב ופעולות ישראל רעות ביה דין העליון שופטים אותם לרע * וכן מסדך ועדת
 רב וסמואל משכונת עם ר' יוחנן ובלם נשרטו עם דעה השכל * ר' עקיבא סהיה הובר שהבטירה שיש לאדם
 היא סבת טובותיו ורעותיו אמר הכל כמות והרעות נתונה וכו' * והרא' בע' והבטירה והנרסוני כלם במשכים
 אחר דעת ר' יוחנן שאלך מלך לישראל כי שאלך ה' עמו ונחלתו כמס' ה' וזהב לקח ה' וזה שאמר הכתוב כי
 אם מיואל שרבים ר' מלך טוב בעדכם * והתיינה מר' חנינא שאמר יש מלך לישראל איך הוא הובר

שרש חזק והוא שהטובות והרעות הנמשכות לאומהו הם מוצד ההשפעה לא מוצד נוערכות השמים * וכזה
 דבר הדעות להביל את ר' חנינא מדעת זר כזה הסותר פסטי התורה * ובספר סוד הגמול פירשהו חז"ל ש' אין
 מלך לישראל הכונה שאין להם מלך מיוחד באומהו שיש לכל אומה ואומה מלך מיוחד ומזוג עליהם * עקיב
 לארץ ערב * קשה למר * גדי למשטים * מואטים לארזים * אשר כפי מוצב אלם המזלות הם נדונים * אונם
 אומה ישראל תהא הספחה ואין המלך שולט בהם אמר המיד עיני ה' אלהיך בה ואם האל יסיהו פניו נהיה
 מוצד רשעם ינחמו לנפשתי הככבים והמזלות איזה סיהיה שולט בארצוהם לא מלך קבוע מיוחד להם כשאר
 האומות ור' סמואל על ד' ואומר כי יש מלך קבוע הוא מלך דלי * וכשישראל מסולקים מההשפעה האלהית
 הם נכבשים המתזה המלך שהוא שליט בטבע וכו' * חז"ל שאין כשישראל עושים רצונו של תוקם כאלן כשאינם
 עושים וכו' ואחרים השיבו שרבי יוחנן ור' חנינא משכנימים שכללות האומה אינה התה המלך כי חלק ה' עמו
 אומה * בכחית פרטיותם בזה נחלקו בי ד' הובר שאין מלך שישראל בין כפרת בין כבלל ור' סמואל כי הם
 שקיימה ההשפעה שישראל לתעלה היתר * ויהיו כרונמות ומנוסלה כבר האשים הפרטים יהיו בעוני

ודלות קשה כפי נהי שישייב מלך והוא אמרו כי לא יחדל אבינו וכו' * וקנה ונהאחרונים אמרו שנתכיימי
 ד' ור' יצחק הטובות האומותיים בליה מההשפעה האלהית שהם נהנים מנד הדק והרשע האדם עושה * ולא
 שחלקו אלם בטובות האומות שר' הובר שנסקם מנד ההשפעה ור' א' הובר שהם מנד המלך * ומצאתי הטובת
 שאלה בזה הענין חז"ל אשיבך בתחלוקת ר' ור' א' דע ששניהם נודקים אלם שהם מדברי בנקומות מהחלפים
 וענינים משגוב כי מה שאמר ר' שאין מלך לישראל הוא כב' הנאים שיכיו ישראל אומהיים ומקיימי התורה
 וסוגרים אותה * וכן סיהיו בארץ הקדושה כי אז הם נדבקים בהשפעה האלהית מנד העבודה והמקום אבל
 אם הם מוצה לארץ נס שהם מקיימים התור' הם התה המלך כמ' ז' כל הדר בחובה לארץ דומה כני שאין
 לו אלוה וכן אם הם בארץ ושופרים על ההזדה והמצוה מקיאה אותה ועליוה שאלת' ולא הקיא הלאין אלהם
 בטמאם אותה * וזה מנד קיה ירושלם כל מטה נכונן כנגד ירושלם של מעלה * כח' סה ירושלם הכבויה
 ולפיכך אינה יכולה לסבול שיטותאזה אנשיה כפעולות טמאות ומ' ר' חנינא שיש מלך לישראל הוא כהיותם
 מוצה לארץ * או בלתי שומרי התורה ופרס' מדעת ר' חנינא שיש מלך לישראל כל כך חזק שההפלה והשקפה
 בלתי משנים המלך כונתו שאין עוקרים המלך מנוקמות דק מנכטלים הגזרה הנחשבת ממנו * כמו שכתב
 הרא' כה שהכל פעולת המלך נצד היותו יה' * מסכת שיבדת הארם התקומות שיעשה כו המלך דוסם כי
 ונס טיהק בחוקם יהוא יתחוק בדברי הפרטים שיפולו שמו זמנש' באופן שגזרה הרעה לא הובר
 לנעת כו * וכפי החכמת הפאנים המלך יתבטל כנזרתו בשלמה דרכים * הא' שהוא ית' ויניע הנלל
 ומקבל הפלות הנדיקים * וכן אמר כי שומע אל אכיוניה ה' הב' שנספ האדם למעלה מטבע הנלגלים ואיזה
 כנכעת התה הכוניה בעצם אמר כרפי נפשי את ה' דעה שהנפם הברך למדוד העליון * הנ' שבעורה
 התרומה מסכת לטקון השכינה כינו * כח' סה וס'נתי בתוך כני ישראל אמר וישקמו כל חוסי כך לעולם
 ידגו אשר נראה מה' בלתי ננין על ישראל והוא יכול לקטירם מנתת הכורענות שנתקן מההנהגה ור' א' בשם

צרות וצילך וכשבע וכו' אמנם אם התלמדה ההשגחה מעל האומה הקדושה שאלו הפקדונות והתקדושות
הרעים זה א"ל אם הלכו עמי קרי ר"ל שהתקדו הרעה בבאה עליכם בהשגחה מצד העונות למקרה אף אני
אלהק השמאמי חכם ואלך בקרי ר"ל כל הטובות הבאות מצד המערכות אלמנעם מכם והרעות המנועות
מצדכם אשהלל שמוגו אהבתי ואל די זה אלא שחבה אהבם שבע בחטאתיכם ומזה תבואו להביד שכל הדברי
הבאים אליכם הם מפאת ההשגחה וכל הדברים הבאים מצד המזלות אליכם טלומים הם מאתי
ובאתענות אמי גוונל ומעשים וז' א' על פי ה' אהנו ועל פי ה' יענו דבר בהקדושים ודמי בעליונים וכבר דאית
דעת חלה ההכמים וההכמותם ומלופם ויספיק בזה כפי אמר הדדוש

פרק שמינה ועשרים

שגשה מאמרים בלוי דבברי ר' ז'ל שם זרים בעשכטם למי
דעוד החכמים ברוישים ה' א' יג' במועד קטן בנימי
ונזניאלו בזכותה הליא מילתא אלא במזל דא דבא ורב חבדא הרויבו דדיקי' במודים וכו' . המאמר הב'
בהעניות ר' אלעזר בן סדת היה דחיקא ליה שעתא טובא עבד מילתא ולא היה מדי למפעם וכו' . עוד
אמרו חכמי לוי קב' כפית דלחמיהם לעלמא והדד אבריה אפטר דתילד כשעתא דמזוניו וכו' . המאמר הג'
במניעא אשכחיה רבה בר אבהו לאלהו דקאי בבית הקברות וכו' . א' ואל מתנן מר סדר טהרות ב' א' ל
בד' לא מניעא ב' מניעא א' ל דחיקא לי מילתא טובא דכריה עיניה לנ' א' ל ששום בלייך וכו' אשר נראה
מאלה המאמרים בטובות הע' הז' שהם בניי חיים ומזונות כלם הלויים במזל ובשעת לידה . ורבה בן אמר
אותו בביתא ור' אלעזר בן סדה דאח כן בשלמונו ורבה בר אבהו סינע באזינו . וסו הפך המפורסם בבבואה
שכתבה בבנים ובחיים לא היה מסכלה ועקרה בארצך אה וספר זמין וכו' . ובמזונות ואלתה ושכנת
וצרבה . וכן בבבואה יש כתובים משעודם על זה ה' ממית ומחיה יורדים ונועמיד . ובבבואה ידאת ה' ה' ה' ה'
ימים ורבי וכן המין והנה כל הכתובי' למכרייזן שאין לנערכות השמים יכולת באלה הדבר' אמנו שבאימינו
אם מן ההורה אמר וכן שפא עיניך השמייתה וכו' ומי' במקום אחר אשר לא ידעום ולא חלק להם . ואם
בין הגבאים ומלוותות השנים אל הפירו וכתיב לא כאלה חלק יעקב וכו' . וכן אר' ז' ג' מפתחות לא נמדדו
ביד שליח ופתח של מיה והוא מפתח הכנים ושל גמלים והוא של מזונות ושל תמית המהים והם החיים ואם
הדנה להביש בחום הלאה שכל הענינים של אומת ישראל אינם נכנסים תחת המזל אלא כלם בהבגז' פרטות
לא הזוז מהם דנע' הלא הראה במצרים פרו וישרצו וכו' וזה בבניי . ואם במזונות ירד התן במדבר מ' ששה
ובאר הגויים . ואם החיים במכת בכור' וכים בום ודוכבו דמה בים ובכמה מלמינו לא נפקד מהם איש וכל זה
הפך מהשפטים המפורסמים מאלה המאמרים . ולומר בביתא חלה המאמרים וכל מהוא מנימום
אשר מהאים ה' מביאים ראייה על כל המין וצריך שהדע' ג' שרשים . השרש ה' אשר כפי ביאורו
שכללות אומת ישראל אינה תחת המזל רק תחת ההשגחה הנשפעת מההדור העליון בת' מה מנוכח שבת
השנים וכו' ואמר הנה עין ה' אל יראיו וכו' . אמנם האיסים מהאומה הם תחת המזל ותחת ההשגחה וז'
מהם שהם בעלי מזל טוב ובעלי זכיות ויש מהם רשי המזל נכפלי עבדות ויש בעלי עבדות ומזל טוב ויש
בהכ' . השרש הב' שהדייקים אינם רוצים לאכול זכותם בע' הז' אלא שזכותם יהיה שמור לעולם שכלו טוב
ז' א' כל העולם ניזון בשביל חנינא בני ומנינא בני דיילו בקב חרובין וכו' . לא כן הרשעים אשר השוקים
לאכול בע' הז' אי טוב ששם אמר ומשם לשונאיו אל בניו להאבדו . ולכן אמר על מי שלא אכל עולמו
בשיו מה עבדי יאכלו ואחם וכו' דבר נכשני' ודמי ברוחניים . השרש הג' כי זה העולם מתקשר בקס' אמין
בי צורות הב' נמצאות נקשרות ומסודרות זו תחת זו כשלהבת הקדוה בנפלת . ולכן בביטול איזו צוחם
מהצדוה העומדות והמקיימות יבא בלבול גדול בכלל המציאות כי הכל מקיים את החלק והחלק את הכל
וזהו מה שכתבה הגי' לאלהה כשעלה עמך בחשו ואמר קנא קנאתי ליה אלהי ישראל . ובלהיה זה השם צא
ועמדה כהר לפני ה' והסיג רוח גדולה ריחו לעולם הזה מהדועע ומטהרה בשמנו ואחר הדע' המיון
לעולם הגלגלים המדעיים במשפחה ואחר הדע' אש דמיון למלאכי' וכלם קשורים זה בזה ובבטול קצתו
יהבלבל הכל . ולכן צריך לחזק כבוד לשעה ולעת אמר לכל זמן ועת לכל חסן . וכן אמר אין מלכות
נוצעת בחזרתה וכו' . וכל הדועס לדחוק איה השעה השעה דחוקה

והנפשו כדמות אומנו להשגת הנפשו כי המצב שהוא יתמך אליו מצדו וצורה נאה ונמי שהוא כן על הרוב
 יהיה בעל מידות ודעות והתורה שבה כצדקת יופי הפנים כיון שהם מעידים על שלמות הנפש אית' והיא
 יוסף יפה הולך וכו' ואמר ויפית מבני אדם ולכן נבחר שאלו לנולד לתוך הראיות אשר בחר בו ה' ובהגדה
 ג' שהתבחר בו יופי שופרה דיעקב בעין שופרה דאדם ושופרה דר' יוחנן וכו' אבל לא החיוב מזה קמי
 שהוא נעדר משלמות היופי והמוצב הנאות שהיה נעדר מהשלמות הכלי כבר אמרנו ברתיה דקיסר לר' יהושע
 בן חנניא אהמה מפארה בכלי מכווער וכו' ולכן אין ראוי לנגות הנעדר מהטובות הנשמיות כיון שאינו
 נעדר ומכיון שיש להשגת המדות והדעות וגם שלשעמים חסדן המצב ענינש האדם מהשגת השלמות כיון
 שהאנוני יש לנו להכחין כי החסרות שאין לאדם כל להסירם מעליו אין ראוי לנגותו עליהם אבל אם הוא
 חסר מנד עגלה או שמתוך אחר התאווה ולא שיע לקול מוריו אז ראוי לנגותו ולהדמיקו מחברת השלמים
 אמרו מעשיך ירחיקך וינעשך יקרבך אבל אם הטבע בראו חסר מה אשר יש להאיש הלוה וזאת הבחינה
 האחרת נעלמה מר' שמעון בן אלעזר כשהיה רכוב על החמור ומנינו על שפת הים ופגע בו אדם מכווער
 ביותר וכו' ודנה לנגותו מנד היותו נעדר מיהופי כמצדו וזוהו המצב הטוב כי היה חסר ר' שמעון כי
 המכווער לא יהיה מאושר ולא הכעול בשכלו זה הסוד כי יש להביט בהבט הפועלת הדברים האלה וה' לך
 אמור ללוי:ן שעשאי מנה מכווער כלי זה שעשית הרצון אם הבחין שאתה מכווי אני שבחתי אותו מנד
 בחירתך נדקת במאריך אבל כיון שהטבע בראני קצר קומה נעדר התכונה להשגת החכמות והמעלות לך
 אמור לאומן שעשאי הוא היהיה הטבעי למה בראת אדם רק וחסר לוה וכ' שאין להסתכל בקנין אלא
 במה שבו יש ואם בהשקלתו ויגיע כפי הנבעתי הטבע הרע ושמתי עניני תחת השומרים ולזה אדם כמנוי
 ראוי יהיה לטבח ולנגות אז כששמת ר' ש' דברי האיש בקם יחילה ממנו וכו' אשר נראה מזה הנאמר כי
 הטבע אינו מכויר לאדם לטוב ולרע רק לפעמים עוזר ולפעמים מונע אמנם דה' עה כשראה שטבעו
 גועה למשגל כתי' ז' ראוייה היה בת טבע לדוד אלא שאכלה טנה ההפך לה שהיה ברא ל' אלהים וכו'
 הכובד שהיה המסמכות והסמכות התאווה עם השכל ושלמות אמרנו ויאתר צויתו לביטורתי מועזי אשר
 מכל זה נראה שהבחינה היא ביד האדם ואינו מוכרח ולכן אמר ובחירת בחיים ואין ראוי להאמין שהידיעה
 האלקית מוכרחת הסעולות הנשמיות כי הם אצל הסבות הפרעיות כיון שביארנו ולכן כתב החכם כי בסבות
 הפרעיות יתנחו פעמים רבות שגאות לאן כן בסבות הכוללות ולכן אמר מר' עה הנור תמים פעלו ר' ל'
 שהנור שהוא סבה פועלת כוללת כל פעולותיו המזומות וכל דרכיו בחלוקת הטוב והרע משפט אל אמונה
 במה שהוא גומל לצדיקים ואין עול בהענינם לרשעים כי צדיק וישר הוא וכדי להשלים התקנה הזאת
 בשלמותו אבאר כל זה בפירוש הבא אריך הוא הבחינה באלם ואין מוכרח אצל הסבות הפרעיות ואפי' בידיעה
 האלקית ואכונן כל המאמרים

פרק שלישי

יחדתיו להשלמת אלם החקירות והדרושים ד' הידיעה וההשגחה
 והמוזל ואבאר באן ארך אפשר לכונן מאתרי הפלוסוף ומאמרי
 התובנים במזל ומאמרי בעלי הדת בידיעה הפי וההשגחה לפי מה שנקטתי מתחמי הנצורים ביאסיו
 ואלביטו וטותאש בסוף ונאמר ה' יוספר ת' עה לפי הנושא המדמה והראש היתך עולים בקנה אחד והיו
 לאמרים ד' ראוי שהדע לפי מה שביאר הפלוסוף במאמר המוכר וכשני מהשמע וגם קצת בספר המלנינה כי
 הדעה המדברים באים בתקרה ובהדומין ובפרסום אינו כי לא כל הדברים יושבו אל הסבות הענינו באופן
 שיוכלו כל הדברים ויהיו בהכרח כי א' יהיו כל הדברים מוכרחים וענמיים ולא באו הדברי במקרה שזה
 בקר שהתקרה וההדומין מנח באמת בדברים וא' א' אלו הדברים נראים סותרים לחכמים שמו הדברים
 השמלים כלם באים מתמוז ומידיעה הפי וההשגחה בדברי' וזה כי הם אומרים כי דברי' המקורים השמלים
 באן ראוי שיופרי אל כח מהשמתי הנק' תזל כי גם האם יוכחנו ונדע עצמם וידאו נקדריה הנק' חם הנבונים
 בערך המזל נרא' אותם נסודרו בסדר מהעניני וכן אמנו בעלי הדת שהשגת ידיעה הפי וההשגחה בדברי'
 הנה כל הדברים אשר כהאן כלם נסודרים בסדר נאות ונכון לפי ידיעתו ית' וההשגחה בהם וכמו שביארנו
 מוא' הנור תמים פעלו ואם ב' אלו הם סותרים לדברי הפלוסוף הנו' וזה כי אם הדברים נסודרים אינם
 במקרה והדומין כמו שהנח הפלוסוף כי המסודרים המידיים או רוביים ב' שכל הדברים יהיו הכרחיים
 וכה' נגד הפלוסוף וזה כי הדברים הם הכרחיים כשסבתם הנכחה עתה כהנה או הנכחה כבר בעבר וכמו
 שה' הפלוסוף הם בראיהו והוא מבאר כי הדברים שהם המת המזל או המת ידיעה השם וההשגחה הנק'

פתח הוה עתה כהוה וכפר הנושא בעבר זה מפני כי ידעת הס' היא בלתי מתנהגה ונצחית וכן הנושא
 השמים והמזלות היא בלתי מתחלפת ותיקוים א"כ מהדברים שהם תחת ידיעת הס' והשגחתו או תחת המזל
 יהיה בהכרח וזוהו יתיקוים שאם כל הדברים שהם בזה העולם הם תחת ידיעת הס' והשגחתו או תחת המזל
 כיון שמשכור אלה הנה יהיו כלם הכרחיים והוא זולת מה שהגוי הפלוסוף שהגוי המקרה והעדר הסדר
 בדברים הרבה או שנאמר כי לפי דעת הפלוסוף אין השגחה ומזל באלה הדברים ולכוין ביאור זה וכיוון
 הדעות ראוי שהדע כי כשהסבה היא יותר עליונה הנה פעולתה מתפשטת על דברים רבים וזו כי מהסבה
 העליונה יושב מתוכה או עלול שהוא עמוק בהרבה דברים כמו שהנבחר זה במלאכה זה במלאכה זה במלאכה
 המדויקת היא רחוקה ועליונה למלאכות הפרטיות התפשט לעליונות על כל בללות המדינה אבל המלאכה
 הפרטית לא יתפשט אלא על הדברים המסודרים לפרטות וא"כ הסודור הנמצא בדברים עלולים מהסבה
 יתפשט כ"כ כמו שהתפשט מעלת הסבה ההיא וזה כי כל סבה פועלת בעצם יש לה פעולה פרטיות ועלולים
 ויחודים שהם נמשכים בסדר מה יתיקוים א"כ שקצת עלולים הם יושבו או יובחנו מנד פתח ההתחנה
 והצדקה לא יראה בהם סדר מה ואז נאמר שבמקרה נמשכו אבל אם יושבו אל סבה העליונה והכוללת
 ויבחנו מנדה הנה יימצאו מתוכה"י בעצם ולא במקרה אבל כלם נמשכים מסבה א" עניינית ואילו תאמר שאם
 זה העשב הפרטי יפרט ויניח או זה העשב האחר הפרטי אם יובחן זה מנד הסבה או הכח הפרטי הנמצא
 בהם ר"ל בעשב זה ובזה הנה יראה שאין שום סדר בהם אבל יראה שבמקרה כספר זה העשב פרט האחר
 להסבה בהם יש הכח הפרטי אשר בזה העשב הוא מתפשט לבד מהפרט העשב זה לא באחר ולכן הוא
 סבה שזה העשב לבדו יפרט ולא יפרט עם העשב האחר אבל אם יושבו זה אל הכח הסמנטי והמזל שהוא סבה
 נשואתה וכוללת אין זה במקרה שאם זה העשב יפרט העשב האחר יפרט ג"כ אבל הוא מסודר ימנו בעצם
 מפני שהוא פועל ומניע כ" העשבים להנמיחם ולהפריחם וביאור זה כי ימצאו בדברים ג' מדרגות מהסבות
 ראשונה היא הסבה הנצחית האלק' בלתי נפסדת ובלתי נהנועעת ותיקויה היא הסבה הסגנית בלתי נפסדת
 אבל נשחקה ונהנועעת והיא ההנועה השמניית והתת זאת היא השלישית הנפסדת ונשחקה ונהנועעת
 הנה אלו הסבות שהם בדרגה ג' הם פרטיות ויחודיות אל עלולים מיוחד' בערך אל מניחים מיוחדים וזה
 כי האדם מוליד איש והאם איש והאם נמצא והנח נמצא אחר * והסבה המהדורה הסגנית הנה מנד מה היא
 כללית ומנד מה היא פרטית פרטי מנד התפשטות אל סוג הפרטי מהנמצאות ר"ל אל אותם שהם ותיקוים
 מנד הנוע' וזהו מפני שהיא סבה מניע ונהנוע' כלל' מנד שלא לבד פעולת מתפשט אל מין א' מהדברי'
 המתנועעים רק על כל הדברים המתחמים והמתהווים ונפסדים וזה כי כל דבר שהוא נמצא בתנועה היותו
 סבה לכל המתנועעים ונפסדים אבל הסבה המהדורה הראשונה היא כללית בהחלט וזה כי פעולתה היא
 ההיות והנצחיות הנוחלת וזה כי כל נמצא בכל אופן שיהיה הוא הפועל הסבה ההיא והדירה יתיקוים
 א"כ שהדברים האפשריים ומשולחים אם יושבו אל הסבות הפרטיות לכך ימצאו מקריים בעד חבור ב'
 סבות שהן אינה תחת האחרת כאלו תא' כוללת כונה יבטחו ליטמים את איש הנה זאת הפגישה מתחייבת
 מנ' סבות מניעות את האיש הנפגם והליטמים הפוגמים וכן יקרו הרבה דברים במקרה מנ' סבות ר"ל
 למולדת הכח הפועל אשר קרה לו מולדה נהנהו מהסגת התכלית הנכסף כמו שזכרנו בדרך למולדה גם
 מנד העדר הסבת המזל שלא הוכל לקבל הנורה הנכספת מהפועל אבל יקבל צורה אחרת כיון שיקרה
 בשפסוקי היורה בכ"מ מנ' ראשים או היות אנכעות הוד והרגל עם חזולתם * הנה אלה ג' אם יושבו אל
 הסבה השמניית והמזל ימצאו הרבה מאלה שאינם במקרה וזה כי גם סבות הפרטיות לא יסודרו זו
 אחת זו הא' תחת האחרת ומכל מקום המהדורה כללה סבה א' כוללת שמניית וזה כי סבוים ומניחים
 אפשר שיה' תחת כח שמניי ומזל ייוחד כי להיותו בלתי נפסד וכולל ובלתי נואה ומלם כפעולתו א"כ אלו
 עלול ומנצח מאלו הנצחיות הסבל' נצחת מסודרו ופעולתו וזה כי לא יעף ולא ינע אך מפני היות פעולתו
 בקצעה וכל פועל פעולה כזו צריך שינצח סימור מוכן לקבל פעולתו ותיקוים שגם בדברים הסובלים כאלה
 יקרה שהכח השמניי לא יסוג התכלית הנכסף לא למולדת פועל רק להעדר הסבת המזל וזה במקרה א"כ
 גם שבהרבה דברים שראים מקריים אם יושבו אל הסבות הפרטיות הם עצמיים ובלתי מקריים אם יושבו
 אל הסבות הכוללות כאלו תאמר אל הסבה הכולל' הנשנית השמניית ת"ת זאת ההסבה ג' ימצאו הרבה
 דברים במקרה והזמן בין ש' במקום הנו' שאם פועל מה יפעל פעולתו ברוב הפעמים ולא תמיד באופן
 שתתקשר פעולתו לפעמים ג' ביקרה במקרה וזו כ"כ אם הגרמים השמניים יפעלו פעולתו כאלו השפלים

כדוב הכעמוס ולא המוד וזה להעדר הכנה החמור זה וקרה גם כן במקרה שהנזל השמנוני לא יוכל
 תכליתו הנכסף גם יוצא קצה דרתי הם במקרה בשמנוני אל הגרם השמנוני מוכני כחלה הספלים וינאלו
 קצה הבות פועלות בעצם וזה התרשמות נשם ומשמנוני והם הנפשות המדברות של יורשם בפועלים
 כח מהשמנוני גשמי לסיבות זרות בלתי מעורבות בגשם זה והנשמות ופועלות וזה כלי גשמי זה בעצם
 אם לא יהיה במקרה כמו שמהתרשמות נשם מהשמנוני ישנה הנזק ומה יונקן המתנות מה בכחות הגשם
 המדברות להיותם מעולות נמשכות הכלים וילקו אשר באינציות הפעל הגשם המדברות בעולותיה
 זה מרדנות וזה שום הכרח רק להיותה בשריית וחפסית על כמותיה לעשות ולשל לעשות ולס כלי אחרים
 הדברים שהם במקרה לפי הגרמה אם יושבו אל הגרם השמנוני והנזל הזה אם יושבו אל הסבות האלה ר"ל
 אל הגשם המדבר מהן פועלו בבחירה ודיון כפוט גם לא יעורבו בפועלות להמשך אחר ההכנה הנושבת
 מהרושם המתרשם מהגרם השמנוני הנה גם בערך אלה לא יהיו עמיתים אם יושבו אל הגרם השמנוני ומה
 יתבאר מהכח השמנוני המתרשם באלו ההתחונים מצד התנועה המקרה אלנו יזל אינו מונע המקריות
 מכל הדברים אבל אם אלן האפשריים שהם במקרה יושבו אל הסבה הראשונה העליונה הלהית המוחלטת
 א"ל שינאלו ימדדו והסגתה זה כי השגתו מהפסטה לכל צמצא מצד המציאות הקולטו ואם כן לא יגיע
 מצד העדר הכנה החמור כי אם המקרה עמנו וכל הכנות אשר בו אינם יונאים ומסדר הפועל ההוא שהוא
 פועל מצד היותו היותו המציאות כמואלת ולא כלבד פועל בהגעה או בהשתנות ולכן לא נובל לומר שיצטרך
 החמור להיות מוכן אל המציאות כושאלו כמו שיצטרך להיות מוכן לתנועה בצריך הכנה הנושא מצד היותו
 חלק ממציאות הדבר א"ל כן כמו שלא יגיע כח המניע והמסכה מצד המציאות התנועה או מצד הכלייה
 דק מצד הנושא המונע כן הכח היותו המציאות לא יגיע מצד מניעו בכל אופן שימצא במציאו הדבר ומכל
 זה יתבאר שלא היונאל שום סבה פועלת באלו הספלי שהצא מתחת הדר הסגתה ויהיית א"ל ככל המצא
 והדברים אשר בכלל יתהוו אם יושבו אל הסבה הראשונה האלקית יהיו כנס משודרים ושרים דרכי ה' ולא
 במקרה אפי' שבערך הסבות האחרות היו במקרה וזה אומ' אני כי הדברים שהם מקריות בערך הסבות
 ההתחונות הם עמיתים בערך הסבה הראשונה הרחוקה באופן שהתבאר ולכן איך העבד בהפלות לה'
 הקרה נל לפני היום וכו' קרא אותו מקרה כעדרו וז"ל לפני כי בערך אל הסב הוא עם נמור כי אין לפני
 מקרה וכן יפורש כל מקרה הבא אצל ה"ה כמו כי הקרה ה' אלהיך לפני וזה ה"ה הוא בזה רחוק ואלאונה
 בערך אל כל הדברים או אחרונה מלמטה למעלה וכמו שקראו דוד בנה לרעי נדמוק מרחוק ה' נראה לי
 קורה כי בערך הסבה הרחוקה הכל הוא בעצם ולא במקרה וכמו שהיה המודי אחר האלפים מקרוב אני ולא
 מרחוק דעה כי הסבה הקרובה א"ל שלא השיג תכליתה כמו שביארנו ינה ש"א זה בערך הסבה הרחוקה
 האחרונה וז"ל בעלני דת אנחנו נכלול ונאמר שאין דבר בעולם במקרה והדיון ושכל הדברים החת
 ידיעהו ית' והסגתה והפלוסוף לא דבר במקום הנז' רק בדברים הספלים בערך אל הסבות הקרובות
 ופטריות כמבואר למעיון במשלו ושהה נשאר לבאר הדבר היותר קשה אין הנזל וידיעה ה"ה לא יבחרו
 הדברים כלם ואין ישאר האפשרות והבחירה בדברי מצד המזל מפורסם ה' מונה שבכר אחריו כי גם
 שהגרמי' השמנוני' והנועה ופועלות מצד עמנם הם מוכרחים ש' פועלותיהם באלה הספלים אפשר
 שימנעו אסמנד העדר הכנה החמור אם מצד הגשם הנמשכה שיש לה הבחירה להנזק אחר פועלות המזל או
 שלא להנזק ומה יהייתם באלו הדברים לא יהיו מוכרחי' אבל יהיו אפשריים ובחירות זה כי אין הכח
 אשר בסבה השמנונית באופן שימנע מונע העלול בהכרח וכמו שהמטיל הפלוסוף כס' כי מחבור הדבר
 מהפכיים יתחייב המות ב"ל אבל מדיעה ה"ה והסגתה כ"ל הספק העדול כ"ל הספלים ומני שדיעה ה"ה
 בדברי' א"ל שהשקר וזה כי אלנו הב' דברים סוהרי' שיהיה דבר ניהודוע משה' שיהיה כך ושלאו יהיה
 כך כמו שיהיה ידוע ויהייתם מזה שבין אלנו מוכרחי' בדה לה"ה ידיעה ה' והסגתה שיהיה כל עלול ידוע
 ומונע ממונו מוכרח ומנכך כן בהכרח ולא יהיה א"ל אפשרות ובחירה כנמנאות וזה שוב זה דע כי מסכת
 ה' בעצמה נמשך ומהיית העלול וכל הסגולות העמיות הצמכ' לעלול הוא כללו האמר מהסב' שהאל'
 מו' מונע וינכסו נ"ל כל הסגולות העמיות כמו היותו צחוק ומקבל חכמה אבל אם הבה מנה לא הסב'
 חיות האדם במוחלט אלה חיות האדם כך או כך לא יושבו מונע סגולותיו העמיות' באלו האמר שהמדני'
 יתבב חיות האדם כי המדני' לא יתבב היותו צחוק או מקבל חכמה ב"ל לא הפנה אלל לעשות מדני' יתמי'

חלק שלישי

ולכאמרי זה יש לדעה בשנתי בהנשק יקבל הנצחיות לה יקבלו ע' דגם או מכוונת להיות בלומם ביהמה
הנצחיות טבעי אליו ולה נאמר שהוא ע' דגם א' כי הדברים הנכונים אינם מהתמידים וכל ש' מהתמיד זמן
בלתי בעל הכליות והם האמור במכוונת הטבע הכרטי כדי לקבל הנצחיות בטבע זה א' כי ההמדה הדבר
והכבוד יושך לטבע חמד וצורה הננוצת והם זה האיש מורכב נאמר בחייה והמכוונת היסודית וצורה הננוצת
אין יוכל להיות נצחי אין זה דמות הנבלאות דק דמות היתנועויות וז' כבה המורה חלוקה כולל מותר
ל' האמרי' האומרים שלום הראשון ויכל להיות נצחי בטבע והוא אומר ואין אפשר להיות בעל במשך ועמנות
ולא יקבל הכעלות ולא ישיבו דבר ממשתי האמר והוא מקבץ ב' הכבים ולויתו מטעם כו' צורה זו ננוצת
בטבעה וכתב נאלינום לא התחל נמשך בסקר סיהיה אפשר שהדבר הנולד מהטעם הזרעית יובע ה' וההנחה
מדם הנדות שלל ימות או לא יבאם ויחיה בהיה כשישם או הדיד בהנועו' כי הכלית נה' שאפשר להחיות
מהדם והזרע והיותה שלם בצורה הוא מין האדם כפי מה שנודע מטבעו והוא מי מודבר מה וא' א' לזה קמין
ל' היו יותר שלם ממנו גם ר' אינו שהכה' אומר' הנני יוסוף על ייך ונלקחו ז' א' אליו הטו' שיה' היו ירד' על
הקצובים לו מוטעו כמו שהורה והוספתי על ייך כי ההוספה ככה הוא מחוץ וכן דעת ר' דבן שאינו א'ת
מוספר ייך אמלא והם א'ת ומוספים לו עוד מחוץ לא א'ת בוחקת לו השל' ורבי עקיבא עבר שלא כוונתו
לחזקיהו מהימים הקצובים לו בטבעו אלא צורו לפניה לו מהם ומנע ההפלה חזרו אליהו הראשון והוא
אומר' השלו קוסיפו לו אשר נראה שבאריכות ימיה שהוא נצחיות מונבל מהלקו אם בלו לו נמד טבעו או
מחן ואין יסביונו אלה הפכמים שיובל האדם כיון שהוא נמשך ונודע טבעו להתדיק ימים נצחיים ובלתי בעל
הכלית כיון שג' מפכמים כן רשד ונאלינום והרב עם דברי אלה הפכמים אומס' נאמני בודר כי אלמלא
בשטח לא הוק' מה לעולם והמוספים שההדבכה מורה על ההכבד וכל מורכב ימדד זאת ההקדמה בלתי
אמתיה כי העולם המודם בחפץ אלהי פשוט ואין בהריאה חיוב ד' ש' אינו מועל בחיוב ובהכרח וכן
שהבריאה נמשכה אחר הרצון הפשוט ו' ב' הקיום ימשך אחר הרצון האלהי שיהיה כל נמצא קיים כל' זמן
שיצור החפץ וכל שכן שקיים האדם ונצחיותו אינו דבר זה וזמן מהטבע כיון שהמורה נחזרת מהמה כפי
הכבוד והנצחיות לו בטבע וראוי שהפלות הנפש הנצחית על ההדבכה החמרתית והקבור חלקי הנוף כחופן
שלא יסדרו נצחית לזה כי כשהדבק הנשמה העליונה עם הנבדלים הנכני הכחות הננוציים בחופן שהם
בעדרים נמשכותם כי המוס הטבעי לא יתק' הלמות השרשי כי כחות הנפש קשורים החת הכח השכלי
ונכחה נבר פעולתו ידי האמר רסויות ושקטות ולכן יהימיו הנצחיות כמו שגדלה מור' עה
במעמד הדבקות הנכלל להם לא אכל וימים לא שה' ולפי זה הכ' סבור עזרתי ומשיבות הנצחית' ל' אדם
החפץ האלהי וטבע הנפש שהיא נצחית וכן פעולת הדבקות בעליונים גם הוסיפו בסבורה הנצחיות נמד
האמר ולאמר' שמקום גן עדן שוכ בקור ומוס' וכן עני עדן להס' סירות ימים ומשוכנים בחופן שהאכל והם
פניה חיים ארוכים כי הם מרקקים העכוס ומרבים למות השרשי אשר הוא נושא המוס הטבעי ואינם
מחלישים ומיהיבים כשאר חזונו' והמקומו' והם סבות הקוהם והדעה כיו' ש' חיה חיה הנבנית מלא חכמה
וכו' ד' כי בטחי בשהו חוהם חותמים בובל הדברים המעולים כדי שיהי' ש' חיה חיה הנבנית מלא חכמה
החכמה והכבוד וכן פרצומו ועמד על זה חוהה שלם היצירה והוא אמרו וכלל יופי ומפסי מפניצת
אנשים כאלה קשה מאד א'ת כב' אלהים היית ד' ש' לסאוב שלא נוצרת מחמד שאל האנשים אלא בעצן
בן אלהים הייה שאין עם נצחי נאל רק כל אכן יקרה אדם פטרה וכדק' ונס' כי שאר האנשים להם נקבים
בקבים חלולים חלולים לחיה התורה אלה תוכיך ונקבך כך בחופן שאינם נאופים ולא מנונים כי מיום
הבדלך כוננו כלם בחופן נכבד ומעולה והכלל העולה שיש ל' אדם סבות גם שהוא מורכב יוכל להיות נצחי
דמיון הנגלים כהם חורכבים לדעה קנה וכה נצחיים וכמו שיהיו בעת תפייה המתים לדעה אלה קיימים
ונצחיים בנוף ונפש ורטענות שפדדנו בראש הכרך הזה עזרתי לדעה הנאמני וקבירו' אומס'
הרונה להחיק דעה המולקים בזה שמוספים סכל מורכב נמשך ולא יוכל לקנות טבע הנצחיות אפשר
להתיר הטענות הנז' בראש הכרך ולהשיב וזוה' סכל שלמות אכשריה להיות בנושא י'ת' ראשון כפי בחלוהו
בוש' אומס' הנצחיות אינו נכח במורכב ההיסודות ה' א'ת כן לא יוכל להיות בו פשוט אלא השמים
גם שהם בעל הכלי' בשעור ונבדל הם בחמד בלתי כחי ומדומק מנהפכיות ולכן יש להם כח לקבל הנצחיות
כי הנצחיות מחייב לטבע הדבר לא לכתובתו ושעורו' והם לב' שאמר החיוב והכל וחילועולם וכו'
הייתה לעולם איהה קורה על הנצחיות בכלתי בעל הכלית אלא אריכות ימיה כי הננוצת

כטובים

הטובים מוסיפים בלחות הקרטי ומאזיקים הטבע ודומים העמוס שהוא סבה המורה וקוצר התיים ואש
 לנ' שאז' ל' אסראל בקבלת' ההורה יהיו נבתיים זה הנצחיות רמזן לחיי הנפש בהשכלת' והשארות' וקיומם
 אחד הפרדה העולם המורגס וה' אני אחרתי אלהים אתם ר'ל מפניו היוהכס דוחים לאשים אלהים
 מפרטיים עמים מהמורגסו' וההאבות הנ' פנייה וכן שאת' דומי' לבני עלין אנשי עליה בעלי חכמה והבונ'
 ודעה כיון שזכיהם לרעות התעמד הנורא אכן כיון שאלה השלמיו' היו לכם במקרה אשר הודגלהם בהארות
 במצרים מיד הודגהם מהיועלות וחויבהם במיתה השכל' ואם לד' פסדרו ממנון ולאיהו כבר פירשו
 שהנונה באור' ויהתלך הנוך אה האלהים שנהדבק באל ומה בנשיקה כהארץ שאלהר בעל פי ה' והרצון
 שנדבק באל והנשמה בשארם במקומה ומדרגתה הטבעי שהוא היחוס העליון הרומני' ואליהו עלה השמים
 כי שם מקומו כפי חכמי הסודות' ואם לה' שם' כי יעקב אבינו לא מת כן הוא כי הצדיקים במיתהם
 קרניים חיים והבנים בעלי הורה יש לו חלק בע' הב' ורעו כחיים שאמ' ר'ל כי דומים אליו במדרגה השלמות
 והחיים אינם שוים כי אלה גופיים ואלה שכליים' ור'כל יחיד בדורו היה ועשה לו גם כפרסום התאחד
 מצורף שנספו בעונג שכלי נכלא'

פרק שנים ושלישים

הניורים ב' מינים המין הא' הניור מהדברים שאינם נעשים
 מפעולה האדם כניור השכל' הגבדלי' השמים והארץ וכל נבאם
 והמטיג' לחלו הדברים ומכות הנפש הוא השכל העיוני שיש לו ה' מדרגות' הא' שהוא שכל בכח והוא אלו
 ערום תכל דעה רק הכנה לכד' הב' נקרא שכל ופוא קנין מהתחלות ראשונות שהם המוסכלי' הטבעיי'
 שאינם צריכים מלמד רק בטבע השכל משיגם מעצמו דמיון השכל יותר גדול מהחלק' ושקבון ב' הפכים
 בעת א' בנושא א' שקר וכיוצא בהם שאלו הם דברים טבעיים בלתי צריכים מלמד מחוץ' ג' שכל אשר בקנין
 ר'ל שילמדו לו המוסכלות וידיעה הצורות הטבעיות ויובדל בזה שאם ידעם מצד הסבות הראשונות נקרא
 חכמה שהחכמה קנין בנפש מושג בהסגהו התחלות כוללות מהמנואלים' ואם השיג אלה הדברים באמצעות
 שבות פריטות נקרא ידיעה כי החכמה ראש הידיעות' הד' נה' שאינו אפשר ללמוד מרובו אלא אחר שמונע
 ולמוד החכמה והידיעות מהבודד ומאשכב בצורות הטבעיות ומפסיטם מחומרים ומצירים בשכלו כפי
 האפשרות וזה נקרא שכל בפועל ר'ל ששכלו אלו מתאחדת עה הצורה המופשטת וישוה הוא הוא והבדל מדרגה
 זו מהג' ששם הוא למוד ובאין הוא ציור והציור אינו בא אלא מוכלת הנפש' הה' נקרא שכל נאצל' ורבים
 קראוהו שכל נבקה והוא השגיג השכל האנושי אלו הצורות הטבעיות אשר משגיגם בדרך משובח ונאצל' כי
 דרך השגהו ההמואחר לקודם שבו' מופת ראייה וידיעה בזהה משבעה חכמה במונע מוספיק שאינה משגת
 הסבות ובזאת המדרגה ישיגם מהקודם למאוחר שהוא מופת סבה אשר זאת הקשה מורכבת מהשג' טבעית
 ונולאכיית אס טבעיה כפי בחינת המושגים שהם צורות חומריות ואם מולאכיית כפי דרך ההשגה שהולך
 מהקודם למאוחר בהשגת המלאכים שמשגיגים הדברים בסבותיהם מהקודם למאוחר' ונז' א' יריוון מדטן
 ביהר וכו' ששית פשהשכל האנושי משיג הצורה הנבדלת שמושפיע בו הנבדל' ויודשם בשכלו צורהו הזאת
 המדרגה נקראה אפשרות הדכיות' והיא המדרגה היותר עליונה שיוכל השכל להשיג בזה העולם השכל
 שיקבל אור מהירוחיים שהם השכלים הנבדלים ויגלו עניניהם וצורתם אל השכל האנושי אשר בזה הקצות
 ידמו האנשים לנלאכי' ונדר' עה השיג זה באמרו והמונע ה' יביט כי המונעו ית' הם המלאכי' הקרובי'
 אליו ושכל מר' עה היה משיגם וה' א' כשעלה משה למרום ר'ל שהשיג בשכלו צורות המרומים ונרשמו בו
 באופן שאז הוא והס' דבר א' וה' א' טבעיה בקנין המונתך שהזכה הנפש כשהזכה להשגת הצורות הנכדרות
 מחומר בעודו בהקנין כי אז השכל מתגבר על המדמה' אומנם הרב המורה חושב שלא יגיע השכל האנושי
 למדרגה כזאת ציור הנבדל בפנפו' אבל כונתו שמקבל השכל האנושי אור מנבדלים אבל אינו מקבל
 עניניהם ואמיהם אלה הם שם מדרגות בשכל האנושי העיוני וכלם מביטות ומשיגות צורות מנאי העולם
 - המיון הב' הציור בדברים שאינם נעשים ע' הטבע רק הסבה הפועלה להם היא האדם ונקרא הכס
 הזה שכל מעשי אשר זה השכל מהשדל בקיום חיי האדם ושיהיו לו חיים מעולים ומפני זה יש לשכל מעשה
 זה מדרגות' הא' נקרא שכל מעשי' ר'ל שיש לאדם כח בטבע לדרוש הדברים העוזרים לקיום גופו ומיון
 כמלבוסי' והמוזות וכן יש לו כח לבחור כעושים הטובים ולרעות הנעונים' הב' בהשגת ההקדמות
 הכוללות המקובלות שראוי לכבד האורים ונגות הרציחה והניאוף ואין ראוי לבחור העונג בעומד אס הוא
 תיזק בעומד וכן שראוי לבחור המנער והמרחיב בעומד אס הוא מענג ומועיל לעתיד' וכיוצ' תאלה דברי'

ההפרכות לקיום האדם. הן שהוא מתגדל בדברים ההכרחיים כמו המלאכות החמישה והזריעה ובזמן
 הבתים אשר אלו הם מלאכות מהודרות מהשכל היעשי לתכלית קיום האדם ושמירתו. הן נקראת תבונה
 שהוא קנין כנפס מייסדת המעשים לאדם שראוי לעשות ואם יתמיד האדם בהם יקנו לו קנין כבסוך חזק
 כנפס ויקרא אז מעולה ולכ"א החכם בו מה צדות התבונה היא הנהגה ישרה מהדברים הנעשים משלימים
 הפועל והעושה אבל המלאכה היא קנין כנפס תכלית העבדה הנזיר שיש כנפס בחצר החנוני מבלי הבטת
 השלמת הכסף כי היא דבר שלמה כניור המלאכה וכוונת להעבירו לחצר החנוני כי כונת הנורף לנייר
 המונה בכסף כיון שהיה מנויירת כניורו וזה שלמות המלאכה גם שיעשה באופן בבלי דעת היא המלאכה
 שלמה מה שאין בה כמעלות כי לא דבר נכים בעשיית הפעול' אל"א ג"כ אם הפועל בעל דרון ובחירה כשפועל
 הפעולה היא אכן בעלי המלאכה יודעים הכסו' המתייבב לעשות פעולתם וכפרט בעלי המלאכה הראשיות
 שהם מנויירים א' כות החצר וכוונתו כדי להיות מתוקן לקבל צורת הפיזה וכיוצא ובעלי הנסיון הם פועלים
 בידיעה פרטית שראו שזה הדבר מרפא לאדם א' או לבנים ומפני זה נזרו שרפא לכל מין האדם וכוונתו
 שהם טועים ב'ן שאין מבחיני' כח התרופה וטבעה וטבע החולי אכן בעלי המלאכה יודעים' לכל כחם להבחי
 אלה הבחינות כלם ונזרו בכלל שזה התרופה מריקה לימה לבנה ומתבלל בא' לפרט שהוא החולה הז' מה
 שאין בה פל בעלי הנסיון כי לא יבחנו ככולל ולפי זו המדרגה הראשונה מהיודעי' הם בעלי החוש שראים
 התרופות והדברים המועילים ואינם משיגי' טבעיה ומעדיף על אלה בעלי הנסיון שכבר ראה התרופ' וכן
 דאה שראובן נרפא בה מקדחת שורפת ומעדיף על אלה בעלי המלאכה שכבר יודעי' טבע התרופ' ושתרפא
 לבעלי האדומה ומעדיף על כל אלה בעלי התבונה כי הם מדיינים האנשי' להשגת מעלות ומדות' שהם
 קניני' נכסרים נחארי' בעצמות הפועל ובכפסו באופן שהם מעוני' וכן מלמד' המלאכו' האלו' והמוכרחו'
 לקיום האדם והמדיינה והמלאכות גם שאין להם הידיעה למלאכה הידים כמו שיש לבעלי המלאכות אינם
 ישתמשו בהנסיגו' פעמים רבות להזיר האדם מהדברים שהידי' כדי שלא יפול בשפת ההפסד ואכלה
 כמו שנפלו בזני' העוכרים וה'א הראשונה הנה באו וחדשות אני מניד' ואמר עמי זכור נא מה ישן וכו'
 אשר יראה נזהר והזכירה הוא אצבע' בענם להשגת התבונה והכונה החמה המלאכה והנסיון'
 התבול' היא קנין כנפס כהשגת הדעות והנהיגי' אצל הדברי'

פרק שלשה ושלשים

האנושיים וזהו היות התבונה שלמה צריכה ב' דברים הא' קודם
 אליה כטבע ומעלה. והב' תאמורת להבונה. אם הא' שצריך שיהיה הנכון חכם מבי' טבעי הנמצאים
 והשתלשלות' מהשתלשלות' ושישבו הנהגתם אשר מצד השגתו הנהגתו האלהי' הכוללת' והשגתו בכל נמצא
 ומצא מקצתם ועד גדולם ולמוד אופן הנהגת האומה והדברי' המוכרחי' אליה לעשות כדי שיסוי חיים
 מעולי' וה'א הן אל שגים ככפון ומי כמורה ומי זכור כי השגיף פעלו אשר שוררו אנשים כל אדם חז
 בו וכו' רנה להורו' שהשגת נכסם ובעל יכולת גמור ושאין צריחו בכל המלמדים והמורים כי חכמתו גדולה
 מתביתתם ולכ"א זכור כי השגיף פעלו ר'ל שראוי לזכור רובי פעולותיו שהן רבות ומתמידו' באופן שהאנשים
 הנכונים ישררו ויביטו בהם לקחת מוחם השכל מהם ואמר כל אדם חז בו ר'ל שכל איש ואיש נובל ללמוד
 מהפעולות האלהיות העלמי' ההכרחיים לקיומו כי האמת האמתה שיש התבונה ולז'א הרב כחולם שראה
 יעקב ומה טוב אחריו ועליו ויודים בו העליה קודם היודי' אחר העליה והנהגה אל העול' הידועה
 מהפולס היתה הירידה בזה שגשג מן הענין להשגת אנשי הארץ וקיומם ר'ל שיעקב אבינו יבא מבית שם
 ועבר שם התכודר כיון שנאמר' בהשגת' השכמות המוכרחות לכל שלם שבין אפי' ויבא יעקב ויבאר שבע
 דתו ללמוד' השכמות ומיד הגיע לפרץ שכל מני שלומד התורה נעשה בהן חורין ומצד הכנת החכמו' אל עליו
 השפע האלהי והראשו' צורת הניגואות ומדרגתם דתיון הפולס שיש בו מדרגות ועלה כפולס ההוא והסג
 באי' זו נדה מנהיגי' א'ת כריותיו מהם במדת צדקה ומהם במדת הרין וכיוצא כדי שמההכנ' ההיא ללמוד
 לבני אדם ויתהגה עתהם אשר מזה יראה היותו נמנה להיות האדם נכון אמתו אם לא יהיה חכם אחר אין
 כיון וקדם בחזק ובאשר החפס כל היעשים והעבודו' התוריות נתיחדו כזה הענין הנפלא שכלם בכלל וכ'א
 ואחד כפרט הם דונתה הצורות הטבעיות ולכן בפעולת' מוכסין נפש האדם ומבינים אותה להרבך בעליוני'
 אשר משם יתחייבו אלה היעשים ההכרחיים ומדרגת השכמות מושגת בהשגת סודות המעשי' התוריים ולכ"א
 שהצורות נא' הצורות והצורות נתנו מרועם אחד והכן זה. ואם הב' המאחר לתבונה ומשגת
 אותה היא המלאכה כי היא קנין כנפס האומן הכליתו להעביר הנודה שהיא כנפס בחומר' שהוא חז' לנפש

והנכון מצוה והאומן בעל המלאכה מקיים כי הנכון יובט הדברים הכרחיים לקיום המין האנושי בנוח
 שהם ונשיית כרמיה וכיוצא ומצוה לבעל המלאכה הענינים ההם * כהב החכם המלך צריך חכם
 נכון ולומן חכם בטבעי הנמצא נכון כבודור האומה אומן כפעולה הדברים הנעשים ואלה הדברים קשים
 להמצא באיש אחד ולכן צריך המלך לטמות להיות נכון וכבודר באנשי החכמה שיהיו אנשי עזתו
 ובאנשי המלאכה שיקיימו בתולדתם ניה שגזרה התבונה מצד החכמה אמר ואיהופל יועץ למלך ומושי
 הארכי רע המלך ואמר הבו לכם אנשים חכמים וכבונים וידועים לשכטותם וכו' רעה כיון שהוא
 קרוב לננוע שימצאו אלה באיש אחד לטמות צריך שיבוקשו אנשים מהם חכמים במוסבלות מהם נבונים
 בהנהגה ומהם יודעים המלאכה בשלמות וצריך שהדע כי הוא ית' יהואר בשהוא חכם ונכון ואומן אמר ה'
 בחכמה יסד ארץ רעה שהארץ גם שהיא נמצא בכל ורמקה בטבעה מהתדרנה העלוונה האלהית מ' מ'
 הוא יסדה והמציאה בחכמתו וכן השמים כוננם בחכמהו והבונה ולכן גזר לעשות מלאכה מוכרחת
 לקיום המצוא הארצי והוא הגלות היבסה אשר גזרה החכמה והתבונה הכרסיות זה הדבר והוא עצמו
 עשאו כאמרו יקון המים וכו' והוא אמרו כדעתו ההומות נבקעו כו' כי דעת וחסנם על המלאכה
 הכרסית וכן אר' זל גדולה מלאכה שהק' בה כשתבם בה אשר נראה שהס'ית נקרא חכם בבחינת השכלתו
 ונכון בבחינת רעותו ברצונו לכנות העולמות וכל זכאם ונקרא אומן וידוע בבחינת שהוא עצמו הוציאם
 למועל ותקנם על עינם ולזה אמר מי חכם ויכן אלה נכון וידעם רעה נוי הוא החכם שרעה להכין
 איך אלה הדברים נראהים ונדבקים זה בזה אשר מהחכמה נמשכת הבינה ומהבינה נמשכת הידיעה שהיא
 המלאכה והוא אמרו מי חכם ויכן אלה רונה לומר שיהיה חכם ומוכין וכן שיהיה נכון ואומן יודע במלאכות
 והוא אמרו נכון וידעם וכאשר ישיג עומק אלה המדות יראה ויבחין כי ימרים רכבי ה' כי הצורות שאלעל
 מיונו הם ישרות ואמתיות מסכימות עם מה שבנפס האומן ולזה הצדיקים אשר כוננם להדמות ליוצרים
 ילכו בהם לא כן הפושעים העובדים על המצות הם נכשלים במעשיהם הרעים ועליהם אמר כי לא יבינו
 אל פעולות ה' וכו' ויעקב אבינו ששהבם בזה באמרו ואני התנהגה לאני לרגל המלאכה אשר לפני וכו' אשר
 כל דבריו היו נבטיים למלאכה האלהית והוא מאחד מה שלמות עם מה שלמעלה וכן בנו הצדיק בזה היה
 מתשדל והוא אמרו ויבוא הכיתה לעשות מלאכה *

פרק ארבעה ושלושים

השכינה היא בכל מקום אשר אמתהדבר האלני געלם
 בלתי מושב לעיני הרוח' אונם השיג פעולה ומיחסים
 אליה מקום פרטי או מופלא או עמוד ענן ואם בדרך גם מה שאין כן כשאר התקנות הפרטיות כמו שאמר
 הכתוב לא ימים עמוד הענן יומם וכו' או מופני היות זה המקום הפרטי יטוב לקבלת התבונה
 והשכל האלהי באמרו אכן יש ה' במקום הזה או נמצ שהענינים הוא ית' ליושב הארץ היא אשר נראה
 שהשנאתו מתפשטת עם הארץ וראו את ניכות הארץ היא ואת התלוזיה וכו' אשר כל אחד משלטה
 עדים אלה מעיד שהס'ית נמצא זה המקום הפרטי באורו בהשפעתו בהשגתו ולהיות הוא ית' עליון
 וראשון לכל המצאים הסכים שהשכינה הנוראה היא ברום גלגל העליון אמר השמים כסאי והארץ הרום
 רגלי וכמו שהכסא דבר מיוחד למלכים ולנבולים כן השמים הם מיוחדים להשלתם בהם הוא ית' וכמו
 שהכסא מורה על גדולה התלך ומועלתו כן השמים וכמו שהכסא אמצעי להספיד האנשים שיראו מלפני
 המלך כן השמים מורים על עומם ומצוייהם ומנהיג את העולם השכל באמצעות טובם.
 מהשכינה עיון למעלה בטוף החלק השני ונראה שהוא הכס הקוסר כל המצאות
 שהורו בו הפילוסופים בן רמדד ואלסכנדר בהפלת ההפלה ואם כן שמות התורה
 וקבלה אמרים הם עם שמות הפילוסופיה בענין למוכין כל הדברים על שרפטי עכ' אמנם רעה
 הק' בה כמה שרעה לפרסם שמו בהתהווים ולסום שכינתו בארץ אשר השכינה כפי המפורסם היא אור
 שצונח בהרואה מוכרר לכביאים משפיע השנה בהשחרות הענינים והשכיר לכל אדם כפי פעולתו ולפי ר' זל'
 בזמן אדם הראשון הייתה השכינה בהתהווים להכרח האדם שהוא צריך מליה שיעלמהו דעת ודרך הבונות
 ידיעו ואמר שנתרבו החטאים והפשעים עלתה לרקיע ובאו האבות הקדושים עד מר' עה והורידה על הר'
 שוני ורעה הק' בה כמה שרעה להתמיד שכינתו בהתהווים כמ' מה ועשו לי מקדש ושכתי בתוכם ואין ראוי
 שהחול והקסר בעולם השכל באחת אומן שיהיה חלף בעצם ובסודר מופלג דייגין הצורות האלסיות שיש
 להם קסודר במשכנים הקמניניים

ובאשר נבחר דרך כלל ויצא שהשפעה האלהית משכנה למעלה מהמתנלה השלישית המקרא עולם המלאכי
 אחר ואלהה את ה' יושב על כסא וכו' ואמר אחר האש קול דמיה דקה אשר נראה שהשכינה למעלה
 מהשכנים וכן כל הג' עולמות המלללים ומשכחים אותו אחר ברכו ה' מלאכיו וכו' ברכו ה' כל צבאותיו וכו'
 ברכו ה' כל מעשיו וכו' וכל א' מאלה עובד את יוצרו כפי אשר נזר עליו בהשגה והבונה במלאכים ומהם
 בהנועה וסכל כנגלים אחר ברזן יחד ככבי בקר וכו' ולהיות מסכן השכינה בחכימה הבונה כמו שביארנו
 שהוא שלם ומנד הפועל שחינו פועל טובעי בלתי מכיר בפעולתו אלא פועל חכם ויועז וכן זה המסכן שלם
 מנד חומרו ונדוהו שהוא נחלק לג' חלקים וכלו מקושר ומדובק אין בו פתח ועקם והתכלית הוא לפדסם
 קדושתו ומעלתו ית' שהמסכן אשר בארץ ידמה למסכן הכללי באופן שידמה המלאכותי לטבעי ולזה נזכר
 שיעשו המסכן אשר בו ג' חלקים יחד שבו מוצח וכיור רמז לעולם ההוי וההפסד בד' יסודותיו וכן רמז
 שצדיקים האשמים להטור בזה העולם בכיור ובמי ההורה כיון שהכרח יעלו לעולה על המזבח והשאר
 הנפש אחר הפדס שהוא רמז עזרת המיד עד א' כי גרים אפסו ותוספו ככל אבותינו כי כל ימינו עלש
 ארץ. הב' אהל מועד שבו מנורה ושלחן ומזבח הקטרת רמז לעולם הגלגלי כי המנורה רמז לז' ככבי לכת
 והשלחן כב' מערכות שש המערכת לכל צד רמז לגלגל המזלות כי לעולם הוא ו' מזלות על הארץ וששה
 השתיה ומזבח הקטורת רמז לגלגל יומי המוקשר אלה העולמות. הג' קדש קדשים שבו הארון עם הכפורת
 והכרובים רמז לעולם המלאכים כמו שנבאר בפרק הבא בע"ה שצטרך לנו לבאר מציאות המלאכי והשכיב
 מהתקשרה על הכפורת בין ב' הכרובים שהוא המקום היותר נכבד שבכל חלקי המסכן ומשם מקומע קולנו
 לגביאים ודברתי אהך מעל הכפורת מבין ב' הכרובים ומשם יצא האור והשפע לדדים בארץ שנ' וכבוד ש'
 יצא את המסכן ומשם יצא העשב לשיאים ענפים רצונו שנ' והצא את שלמני ה' כנבד ואביהו. וכן יש עוד
 במסכן אנשים מיוחדים מלובשים לכבוד ולהפארה. מהם דומים למלאכים כמו הכהנים הנשגים אל ה'
 להקריב ולהקטיר ולהטיב הגדות ומהם דומים לנפשות הגלגלים כמו הלויים שהם משוררי על הדוכן ומהם
 בעלי מעלה מבאר המין בני ישראל אנשי מעמדות מהענים ומתפללים על אחיהם הקרובים והרחוקי' וכלם
 עובדים בעבודהה המיוחדת להם ולכן קרא מרחם בשם לבגלאל בן אורי שעה שמה המסכן בחכימה הבונה
 וכדעה כת' שה' והמלא אותו רוח אלהים בחכימה וכו' ואמרו ר"ל יודע היה בגלאל לברך אותיות שבה' בבראו
 שמים וארץ וכאשר אלו הדברים על מתכונתם היו חביבין יותר מהמלאכים כמו שאז"ל שישראל אומ' שידע
 בכל עת שירבו והמלאכים פעם א' ביום רצו שהאדם בעל בחירה והמלאך אינו כן. עוד שישראל מזכירים
 את השם אחר ב' תיבות שנ' שמע ישראל ה' ומ' ה' אחר ג' שנ' ק' ק' ק' והכוונה כי שלמות ישראל תלו
 בעיון ומעשה המצות ומ' בהשכלת ג' חלקי המציאות. עוד שאין מ' ה' אומרים שירה למעלה עד שישראל
 אומרים למטה כי שירת המלאכים למעלה אינו אלא השפע שמשיעים על ישראל כשהם מוכנים לקבל
 אשר נראה ממה שאמרנו שהשכינה נקשרה בתחבובים מיון אדם הראשון ומזרה למעלה ועוד ירדה בזיון
 מר' עה במסכן שעה ונתקשרה בקשר מופלג בהנהגת האומה דמיה הקשרה בעולם כלל בכס הקושר
 ודמות הנשמה בגוף מנד היותו נשם כליו מוכן לקבלת הנשמה העליונה.

פרק חמשה ושלשים

האמונה במציאות המלאכים נמשכה אחר אמונת
 מציאות השיה והיא קודמת לאמונת הנבואה והנבואה קודמת
 לאמונת הקורה ולזה ראוי לבאר מציאותם ומהותם לפי הדרך הפילוסופי והשכימה ההורה בזה ומשם
 תראה יופי מדור המסכן שהיו על הארון הכרובים שאמרנו. ואומר כי מציאות המלאכים כמו שביארנו
 החכמים הוא בל' מנ' פנים. האופן הא' לקוח מנד התנועה כי אפסו רואים שהשמים מהנעשים תנועה
 סבובית ומכאן שזאת התנועה היא א' ומדובבת וכל התנועה שהיא כן צריכה מניע בלתי משתנה רק
 מהמיד בתנועתו ואינו נכון שהיה תפני הגלגל תפני שהנפש התנועה במקרה והמקרה לא יתמיד וכ' ש'
 לרעה האומרים שזאת התנועה היא נצחית לא כרה ולא הסור ולכן נצרו ששבת התנועה הוא תפני היות
 הגלגל תשער בשכלו ומנייד שלמות ומעלת הגבול ומשתוקק להרסותו אליו ולכן הוא התנועה המיד כמו
 שהתבאר בפרי השמים והעולם ובספר מ' שאמר הטבע. האופן הב' מנד טבע הפועלים הטבעיים כגון
 היסודות שפועלים בעצמותם בכלל ובאליכותם וכן החום הטבעי אשר כורע פועל בו עד שהגיע הצור לחול
 בארע זה ומתקן החום זאת הטפה עד שהיא מוכנת לצייר הכלים והכמת ההכרחיים להשלמת הצורה ההיא
 בתבואה בשפר בע"ה. ואלה הפועלים הם נעדרו הסכל והתנועה ושומרים מדר פהיות כפועלי' הכעלים

שכל ולכן נזרו החכמים אלה הפועלים הטבעיים הם כדמות הכלים שמצדדים מדרך מחוץ שידרכום
 בהשגת ההכלית וכן בהיותם יש נזרות בכליות מנקראים מלאכים שהם מסדרים הפועלים הטבעיים בסדור
 ישר ושכלי באופן שההיות נשלמות מנד אלה ההקלות שכליות וזה דעה ר' ל' באימרום בפסוק נער הייתי
 גם זקנתי זה הכתוב שר העולם אמרו רצו כשרו של עולם על מדרגת המלאכים הממונים על נתינת הנזרות
 בנתיאלי העולם השפל עם שקצת המפרשים פירשו זה על שכל הפועל שהוא נער בערך הנכדלים הראשונים
 וזקן בערך ההגות העולם והוא שר העולם נער וזקן יחדו • כאופן הנ' מנד השפעת הידיעה בשכל האנושי
 כהב החכם בנ' מה' הנפס כמו שהאסוי צריכי' אור השמש להשג' מוחשיה' כן הכח השכלי נר' אור השכל הנכדל
 שיעזרהו להפשיט הצורה הכללית שהיא מושג השכל מבין המקרים הפרטיים שהנזר' היא מעורבת עמהם
 וההכחזה כי הכללי לא ימצאו מופשטים בעצמותם חוץ לשכל רק ימצא הטבע הכללי מעורב עם המקרים
 הפרטיים שהם הבת מציאותו חוץ לשכל ולכן נר' השכל האנושי לקבל אור מהשכל הנכדל שהוא בלתי מעורב
 להנתיאלי הכולל מתוך הערוב הפרטי ולא משיג השכל האנושי הצורה המינית בעזר אור השכל הנכדל אשר
 נר' שמההשגות השכליות יתבאר מציאות שכל נכדל ומבואר מציאות השכלים הנכדלים יותר מההשפעת
 המושגות לאנשים שלא בסדר הלמוד הטבעי והיא השגת הנביאים הרבה ענינים מסודות הטבע והאלהות
 בישיעה והיחזקאל וכיוצא אשר מזה התבאר שיש מלאכים משפיעים בהם אלה החכמות ולכן באים עליהם
 בפתע פתאום ועליהם הפלל דוד שלם אורח ואמתך המה ינחוני ור' ל' אמרו אפריון עשה לו מאי אפריון
 זהו עולם מלאכי' שבראו לפריה ודביה מאי המלך שלמה שבראו לשום שלום בין הבריות מאי מעני הלבנון
 שבראו למנד ענת התורה המלוכה כדבריה • נראה שהם פירשו יהיה לעולם המלאכים ג' שמות הא'
 אפריון מפני היותם מניעים הגלגלים ומהנעוטה • ימסכו היותם המכוונות בשם פריה ודביה וזה מסכים
 עם האופן הראשון • הב' המלך שלמה מפני היותם מסדרים הפועלים השפלים להשגת הכליות במלך
 המסדר מהיכלו כל מלכותו להשגת פרנסתה וכל דרכיה • ולזה אמרו מלאכי הנכדלים בסוד מלכות ושלוש
 פי משלימים הפועלים הפרטיים כי בלעד הם יוכלו להשלים פעולתם וזה מסכים עם האופן הב' • שם
 הנ' עני הלבנון מפני היותם משלימים השכל האנושי במושכלות הנקראות עינה וכן משפיעים בו סודות
 וסודות מרכבה המלבנים ומטהרים את השכל ממומאות הידיעות הכוזבות ומסכים זה עם האופן הנ' •

ולהיות זאת האמונה הבראית כמו שאמרנו נזה הוא ית' לעשות מאשך וזהו שעל הכפורת אשר על הארון
 יעשו ב' כרובים מב' קנהיו אשר תמונתם פרנזף אדם עם כנפים פורצות למעלה ומנבם פניהם איש אל
 אחיו ונוטים מעט לקיבץ אל הכפורה אשר על הארון אשר שם הלוטות אמר אל הכפורה יהיו פני הכרובי'
 אשר רמתו בזה כי הם בעלי שכל כמו האדם הנכבדל בעלם אלהים ולכן נקראים כרוב ר' ל' רביא שהוא הווד
 לצעיר הימים ומפני היות האדם שכל כח וההשג' שהיא בפועל דבר קשה לפתוח אותה כי היא מקרה עובר
 דיתה החכמה האלהית להראות שאלה המלאכים הם שכל בפועל והורה זה שהם פורשי כנפיים ומעופפים
 שמהיחס להם הנעות העופפות להורות על היותם קיים משכילים והם פורשים כנפיים להורות שהם
 משכילים בפועל ומה שהם פורשי כנפיים למעלה להורות שהם פורשים למעלה ליוצרים ומורים שמציאו בוראם
 יותר שלם ממצילותם ומה שהם נובטים אל פני הכפורה להורות שהם משפיעים במה שלמטה מהם שהם
 נפשות הגלגלים הרמוזות בכפורה והנפשות האנושיות הרמוזות בלוטות אשר בארון וכל שלמות הנתיאלי
 וחקתונו מושפע מאלה הנכדלים ומה שהם מביטים איש אל אחיו להורות כי יש ביניהם עלה ועלול כי אינם
 כלם בסדרה א' • אשר נראה מכל זה כי המלאכים נשפעים מהכתר העליון ומשפיעי' בכפפות אשר לימיה
 מהם ומביטים בעצמותם ובמסודרים מהם וזהו לעשותם במקדש כי ידיעתם מורבת באמונות • אמנם
 בידיעה מספר יתדרוהם חלקו החכמים מהם אמרו שהם ט' כמספר הגלגלים ומהם אמרו שהם כמספר
 ההנעות הפרטיות הנמצאות לגלגלים כלם שהם ג' לפי דעה חכמי התוספתא בתנועות התפוסות • אשר לזה
 דמיו חתמים שערי בינה שנמסרו ליגסה חוץ מא' • סג' והתקשרו מעט מלאכים איגנס כפי האמונה הם
 דבים כי מיו יוכל להבחין הכלית בריאתה אבל נריך שהדע שהמלאכים הם עצמיים רוחניים פועלים בעצם
 ובחירה שלמותם להיותם נכנעים תחת ארון כל הארץ מוכנים להשלים תנועתו וזה שלמותם הנדול בעשו
 גנים מתקדם כדי שלא יתבס הימים וזו אלוהי ית' שכבר באה האמונה שהוא א' • ובאה הזוהרה לא
 תעשו חתי אלהי כסף וכו' וכן מופת חותך יש שהוא א' פשוט ומכל נד' אשר אלהי' לכדל אלהי' עשית וכו'
 וכל אלה העניני' האלקיים נרמזים כנזרות בית המקדש • ול' א' כי הכית אשר אמי בונה גדול ונפלא •

ידמתן מאיזה דבר כי אם מיס ומחוד ב"ס שלם ויהיה ממנו דבר מקריי וכן הפועל התלכדותו ישתתף עם
 האלהי כשהפועל התלכדותי הו' חוץ מהדבר כאלהי * כי הנגר אינו בעצם העץ ויתחלף ממנו בבחינת
 הנורה המתהווה כי התלכדותי פועל המקריי ונורה מקרית לבד וכן בכשינ' הדבר אשר ממנו ביהוה כי
 האלהי עושה מהאין יש והטבעי יש מיס וכן התלכדותי יש מיס והחוק' ביאר שכל בניאול' שלם יהיה הן טוב
 בכשינ' הנניאול' שה' מקבל העדל' ולכן בפועלו' האלהי' והטבעי' שהם ממניאול' הנניאול' הן טובות בין
 שהיינה כללני' או פרטי' ולכן אשר הכריאה את' וירא אלהי' את כל אשר עשה וכו' - ועתה יש לקחור מי
 הכנים הרע במניאול' ובאת' שרדע בלתי במשך לאלו הב' פועלי' רק לפועל התלכדותי שיפעל בדריס זולתי'
 מעצמו הנני' ומקריים בו ולכן אם הם לתכלי' קדושה וטהרה כמו הכלי' והצורי' של בית הכנס' הנעשים
 מהתלכדו' הם טובים ואם הם לתכלי' רע ולמטע' רעים ככלי' התלכדו' שנעשי' גם הם מהפועל התלכדותי
 הם רעות ומנד' טבעלי' התורה ע"כ ההרחב וההעבר' יאסו לט' פעולות דמות' לתלכדו' יתחייב שימנעו
 בפועלו' ההם טוב ורע לפי בחינת התכלי' שאמרנו ולא כ' פעולות הפועל הטבעי והאלהי להיות חוץ
 מעצמו הדבר ומקריית הן טובות ורעו' לפי בחינת התכלי' - והראש חכמת רז' ל' איך ביארנו כל זה בפתח'
 ח' יפה הוא במדבר סיני דבה ת' ב' בדריס היו קדושים וגדולים וסבורים בני אדם שהם קאים וכרי שלם
 להוציא לעז עליה' נמצ' בהם שם ובכרחה ואלו הן קטור' וארון קטורת ויהי עול מהו רוב ואביהוה
 ונשרף קרח ועדתו וננטרע עושה וכן הארון הכה בפלשת' והרג אבשי ביה שמש' והרג לעוזא' מה עשה הב'
 הציל את ישראל' ע"כ הקטר' שנ' ויהן את הקטר' וכו' ללמד' שאין קטורת וארון הורגי' אלא עונות הורגי' ע"כ
 הכה ביארנו עוד זה שאמרנו והו' לאיזה פועל נייחס פועלו' הרע במניאול' כיון שא' לימסו לפועל טבעי אלא
 לתלהי' ובאירו שנייחסהו לתלכדותי ולכן הביאו הנסל' מהקטורת' והארון שהם נעשי' מהפועל התלכדותי
 ויהסו לט' באת' מה עשה הב' הפני שהתורה הרחיבה לקרות לט' פועל תלכדותי' לכן ביארנו מה
 שאמרנו שהפעולות האלה התלכדותיות אינם רעות אלא בבחינת התכלית שימשך מהם רע או טוב כי הסכל'
 האנושי שופט והולך בדברי' רבים מהמאול' שהוא התכלית אל הקודם ולכ' א' באת' הזה שהקטור' והארון
 רעים בכשינ' הנמשך והתכלית שהוא מדת האנושי וכיון שאינם רעים בעצמם הורה להם הט' שאדרכה הם
 טובי' וקדושי' כיון שמהם נמשך טוב גדול והוא טבא וכפרה וברכה ומזה הוליד בעל המא' יד' שחטא הוא
 המותי ולא אלה הדברי' לוי הם קדושים * ועתה באוב אל הדרוש שהתלכדו בפרק שער שכו' שהתלכדות
 הנניאול' קטור' וקודם דריס שרדע שר' מנד' בדרי הנבוא' שהו' ית' קדוש מנד' היתוספוט מכל הכתל' ואין
 בו נד' הרבה כלל כי זה שלמות העולם שהוא הפטיעו' והעדר הכרחה בן אלו שיקרא' אל השכל' ר' ל' קדוש
 בעולם השכל' למי שהו' יותר מורכב כיון שההרכב' הי' שלמות זה העולם השפל' - ואם יתא' אנלנו שהי'
 הוימד שריו בלא אשה יסאר לו חלק מההרכב' הראוי להיות לו ראו' שלם יקרא' לו קדוש עד היות לו חלק
 זה וינדק אז זה השכל' ר' ל' קדוש בב' העולמות ומנד' בחינה ח' לבד והו' שיהיה היותר שלם שיתנא בעול' ההו'
 אבל כל א' לפי עולמו אם עליון ואם התתון כמו שפירשנו - אינם שיקרא' שהי' קדוש מנד' היותו משוט'
 ושלם שבעולם זה ברור בתראת' ישעיה שראש בהשתלשלו' הנניאול' וקטור' שהו' הדרוש שאנו כביאורו ויתבא'
 ענין זה הדרוש מב' מראו' נוראות - הא' מראת' ישעיה והי' מהסכה לינסוב ומלמעל' למטה והב' מרא' יחוק'
 הנורא' שהי' בהשך ממטה למעל' - ובארץ כביאורה כי נריכה לביאור דבא' - והא' נענית שאינה תלמעלה
 למטה ולא בהשך רק היתה אמנע' כמו הנבואה והקול האלהי והקולות והלפידים שהם איתנעיים בין השית'
 ובניס' - והא' מראת' התעמד הנכחד ובאר' אזהה באיתנע שניה ית' בתיא' שוט' א' מאלה מנד' הכבוא' כי מזה
 סנד' כבר הוכר בח' ב' רק מנד' השתלשלו' הנניאול' שהו' דרוסנו - ונתחיל ואות' שתבואר בישיעה כי יכונה
 השית' בשם קדוש כיון את' וזאת את' ה' יוסא על כסא רס ונשא' ר' ל' שהינ' שיש' נמנא תיזיב הניאול'
 קיים יוסא על נגל' ערבות שהוא הבא' ואמר יוסא כי הוא מניע בלתי מתנועע וזה הנינא' שתארו רס'
 ועליון על כל הנניאול' כי מהותו אינו כשאר היותו ונשא' ב"כ לקרות שהכל נריכים אליו ומנשאים אותו
 ופונים אליו כעבדים לארונ' ולז' שהפעולות יקיים העולם בכללנו וז' וסולנו מלא' את ההיכל' ר' ל' תשלי' ימים
 את העולם - א"ע שרפים עומדים יתעל' לו ר' ל' שהפעולות יה' ינינא' הנכדלים וזאת שהפעולות הן מרא' הו'
 ית' לז' באיתנעות כשאר ההפעולות דנינון זה מניאול' הנגללים והשפלים יושעו יתנון ית' א"ל באיתנעות
 אחרים הנגללים יושעו באיתנעות השפלים והשפלים באיתנעות הנגללים שהם למעלה מהם אבל ק"ל אים
 אינם באיתנעות נניאול' אחר זולתו ית' כי הם הנינאול' שבנינאות' וזו' שרפים עומדים יתעל' לו ר' ל' שהם
 קיימים מהפעולות וננינאות'

חלק שלישי

אחר זה נעשה הנביא לבאר אלון השפלה יונא בהם הרבוי וההרכב כנד מה וגם כי אין הרבוי נאמר ונור
הנה הוא נמדד שהוא במדרגת המור ודבר שהוא במדרגת הנור כמ"ש הפסוק מהם מורכב מין מנד מהם
ואפסרו מנד עצמם וספר הנביא אופני הרכבה וכללם בג' סוגי' . ה' ב' בקיבוץ עצמם כשהבחין מהות ועצמות
המנא שים לה' הרכב' זו תמוז' ואפסרו' . ה' ב' בחמינה הפעולו' הנמשכו' מהם כי ביאר החוקר כי מיהמלאך
ימשכו ב' נמנא' ה' נשמי' וה' הגלגל' וה' ר' חמי' והוא מלאך אחר למטה ממנו כמ"ש אבות' בה מלאהו' וכיון
שממנו יושפשו ב' דברי' מחולפי' המציאו' יחויבו שיהיה בו הרכב' כי הפשוט לא יעשה מורכב' . ה' ב' בחמינה
היות לנבדל ידיעו' רבו' ולאבידיע' ח' פשוטה כמנו הסי' ח' ולאוי' שימנא' רבו' כי הוא יודע פרטי האדם
ומסיג כל מה שלמטה ממנו' וח' כ' במלאך ג' מיני רבוי' ולכל אלו ה' הורה בת"ש ו' כפסוק ר' ל' רבוי' והור'
אוכני הרבוי' ואת' בכ' יכסה פניו ר' ל' שלהם הרבוי' בערך עצמותם כי מלת פנים מורה על עצמו' הדבר ובכ'
יכסה רגליו' כי יש להם הרבוי' הב' סוף' מנד הפעולו' בי מלת רבליים נאמרה על המסובב מהסב' כמנו שהרא'
מהמור' כשהוף רגל' ובכ' יעופף להורו' על המין ה' שהוא בבחי' ידיעה ומלת יעופף מורה על ההסגה
כמ"ש וישף אלי' מן ישראל' ל' סגלה לו המלאך הגשה' ח' וכן את' ששה רבוי' מנד העופפו' שיש להם והוא
הסגה הרבוי' כלם והדבר' י' העתיד' להיות שמונידי' לאדם כמבואר בספרי הנבוא' אחר זה אחר הנבי' לתאר
היננא הראשון היס' על הכסא' ולומ' שהוא פשוט מכל ג' מיני רבוי' אלה . אם תהא' כי הוא מחויב המציאו'
אין לו אפסרו' כלל' . אם מהב' כי ממנו ית' לא יושפע רק מציאו' נבדל אחד הנק' בלשון התור' כבוד מלכותו
ומציאותו לא יפיע החומדים רק באמצעות הנבדלים כמנו שאמרנו' . ואם מהב' ההבאר במופה כי הוא ית'
ידע כל הדברי' בידיעה' ח' ואין אלו רבוי ידיעה כלל כי הוא ית' מקנה המציאו' לכל נמנא ולהורו' כפיטוהו
ית' מכל ג' מיני רבוי' אלה' את' הנבוא' וקראת' זה אל זה ואמ' ק' ק' ק' ח' כו' ר' ל' שהמלאכים היו מעודים היות
ודאי נמנא יורה עליון מהם פרוש ופשוט מג' מיני הרבוי' אשר בהם' וגם כי הם נבדלים הוא למעלה מהם
באופן הפיטוהו' ול' ג' פ' קדוש להורות פפיטוהו' בבחינה עצמותו' ולכן הוא מחויב המציאות מנד עצמו
וג' כ' פשוט בבחינה פעולתו כי ממנו ית' לא יתחייב אלא העולו' הראשון נבדל לא גשם כלל' וג' כ' הוא פשוט
בבחינה ידיע' כי בידיעה' ח' ידע כל הדברים' וה' מלאך כל הארץ כבודו ר' ל' שבהשפעתו יקונו כל הנמנא'
מציאותו יחויבו והייתה מהמתרגם אלו הב' קדוש בבחינה העולמו' כי הוא ית' אין לו יחס עם הק' עולמו' ואם
הוא כך לא היה הכהוב' תומד דבר כי ודאי הוא שאין לנבדל יחס עם הנשם ל' לו ית' ולכן כיון שהנבדלי'
יותר דומים לו ית' יותר תומד הוא להבדילו' מהדומי' אליו מלהבדילו' מהכחלי' דומים ולזה פירשנו שהבדילו'
מהג' רבויים נמנא' כנבדלי' לבד' . ואתה המשיג' לטוש ענין דרשונך במירוש זה והמנאלו' דבור זה אכני'
את' הנהייתק עיין בדברי' המתרגם ותמצא שניון ב' מיני קדושות אלה ובמקום אחר הארכתני

פרק שבעה ושלשים

אחר שביארנו מראה ישעיה המדברת מההשלמות הנמנאלו' לבאר מראה יחזקאל
שהוא דרשנו מלמעלה למטה ראוי שנמשך לבאר מראה יחזקאל
המדברת גם כן מזה בהרמזה מההשלמות מלמעלה למעלה ר' ל' מהשמים איך נמצאו ונשלטלו' מהסי' ה'
והנבדלים שלמעלה מהם' . אבל קודם זה ראינו לבאר המראה האלהי אשר היה במעמד הר סיני אשר לא
קדם כמותו וגם אחריה לא היה כן וכבר כתבנו ב' הקודם שזה מקומה האמתי עם כי למעלה ג' כ' דברנו
ממנה בבחינה אחרת' . ויען ראינו כי המעמד הנבחר מיוסד על פריסתה מיהאלו' ככבוד השמלו' ועזיבת
ההכלמות המדומות הרמזות' במנועים גדולים שהם הקולות והלפידים לפי דמיו' הרב' וזה כדי שכינת
עצמה ככהוב' והיו נכונים כו' בהרנו לבאר מעשה שהיה בהחלה נבואה אלישע' ולהרחיב בכהוקי' ההם ע' ד'
הפשוט ע' ד' הנסתר כדי שהראה בפועל איך הכין עצמו לנבואה האיש הקדוש ההוא פהאוש בעזיבת כל
ההאנות והדמיונות ואהבה הנמון' ושאר הדברים החקוקים בדמיוני האנשים' הנה ספור מעשה זה הוא
שהכהוב' ספר איך היה אלישע בן ספט חורם ב'ב צמדי סוורים' ולאלישע לרוב חשקו לנכחי המדומים היה
חורם בנימו' ח' מהי'ב צמדיים כי לא ינוח לבו וחמדוהו במה שעשו נערי' וזה מה שכתוב וילך משה וינא את
אלישע בן ספט והוא חורם י'ב צמדים לפניו והוא ב'ב' ספר איך אליהו עבר לפני אלישע והביט בו והשליך
אדרתו אליו' וספר שאז עזב אלישע הבקר וכל מלאכה החרישה וירץ במהירות גדול אל אליהו והתחנן לפניו
שיעזבהו לנשק לאביו ולאמו ומיד ישוב אלנו וילך אחריו כמ"ש אסקה נא וכו' וספר שבינהו אליהו לך וסוב'
כי מק' עשייה לך' וספר באחרונה איך שב אלישע מלנשק לאביו ולאמו' ואז פהאום לקח מעצמי המירישת'
ועשה מהם אש ועשה שפודים ללוהטין מהבקר והסוורים' והלך אחריו אליהו וישדהק'

וזהו אשר בשמור קצת הערות במהננו * הא' מה נזכר לחבר לנו במאומות שהיה עומה אלישע
 כבודיך אליהו לפניו והלא הכבואה מקפדת מאד שלא לכתוב אלה הדברים ההפרכיים וכל סכן מזהרים
 כי דרכיה דרכי נחמדות הקדש שלמה בהחומר לא יאמר ולא יעדיף * הב' למה עזב אלישע
 אומנותו בהכנת אליהו אליו * ואם האמר נכמי הסלכת האדרת היה כח היה בהסלכת האדרת ובהכנת
 להתפעלות הנמרץ שהתפעל אלישע ומנוו בלופן שעזב את כל אשר לו וישמע הבקר וסדף כליו המאמיסה כדי
 שלא ימצאו יותר והלך אחרי אליהו * הב' שאלת אלישע אשקה נא לאחי וכו' מי מעבד על ידו כיון שהוא
 דבר מעלה והכו' והלא כבוד אב ואם וכן התור' ומי יאמר לו שלא לנסק גם הרעה שהוא אל הרעה לנסק לבד
 ואמר כך שהה ביותר בזביחה וסעודה עמסה לעם * הד' בהסובת אליהו לך טוב היה די שאמר לו לך כי
 הקורא לא היה נדיק להצדירו כי הוא מרננוו במד ללכת עמו ועוד מה טעם אל' כי היה עמיהו לך ואם
 הוא מנוה שישוב אליו מיד נראה שכבר מה עשה לו והוא מפורסם שהסליך אליו אדרתו * ואם בן כבר עשה
 לו דבר * ה' למה אלישע סבר כלי המאמיסה ובה סוורי תלאכה והאפילו לעם כי זאת הפעולה אינה
 אלא פעולה סמוק והכל מבורך לזה מה שאמר ויקם וילך שהוא מיותר מלה ויקם * ולמה לאלה
 הערות דאוי שהדע כי הדברים הנכבשים ללדם הם ג' * הכוסף הא' היא האהבה הטבעית הדמיונית
 כמו אהבת האב והאם והאחים והאחוזים וכל הדברים הטבעיים וזה הכוסף יש לו מתלה ילדותו *
 הכוסף הב' אהבה הנכבשים והעושר וזה הכוסף מביע אשר עבור ית סנה * הכוסף הג' אהבת הידיעה
 בענינים העיוני' אשר הנפש בטבע מוסקת אותם וזה הכוסף אינו לכללות האנשים אלא לשלמים בני עליה
 והם מועטים * ועשה הפר הכתוב שהמוסק בכבואה ובמעלת החכמה מוד עוזב שאר הדברים
 הנכבשים אליו בין הדברים הטבעיים בין הדמיוניים * ולזה ספר שאלישע היה קודם ביאה אליהו ומשהלך
 ככל כמו להשיג הטובות המדוקות והיתה לו עבודה רבה מאד יב פדנא דתורי ומרוב חסוק לאהבת קנין
 זה היה הוא בעצמו מורס כח' והוא כשינס השער ובהיותו בזה החסוק הנמרץ לרוב כוסף אליהו להשיג
 ולהשיג על זולתו העירו משירת הדמיונות והאירו במשכלות ובא אליהו למסחו לנכיא במאמר ה' כנס' ה'
 וזה אלישע תמסח לנכיא חסוק התקד התנה לנכיא * ואליהו עבר לפניו וביטו על שהכנת הפנים בסוק אותו
 הרוסס פועל כנוף הנראה * וזה בסנולה אלהית כמו שטעה ומה יהאוש שסוך ידיו עליו ומשעל נמו
 מעידה על זה שהטעם של הנביאים הוא כל כך עד שאפילו הפלים מופתעים גם בן הם שיפועו על אחרים
 או נאמר כי החס המנוני בראות בראותו אלה הכלים והפעל כל כך שיגיעו ההתפעלות לפח הכניווי ולא די
 זה אלא הסליך אדרתו והוא מלבוש תימח' לנכיא ולעובדי ה' המורה על המלבוש' ומנו שהס פרוסי' מהבלי
 העולם והעמוניו זה היה מלבוש אליהו כמנהג היום שהפרוסים לובשים בגדים ארוכים ומאולפים בתוונה
 ובהואר מהאנשים האחרים בעלי המדינה וזו האדרת המורה על הפרוסות והנביעות הקליכה עליו ואז
 בראות אלישע מני אליהו הקדום ולכבוו אשר עליו התפעלו כמותו הנשניו כל כך שנתעוררו פתאום לכקט
 דבר ה' וקדושתו סלק חסק שאלישע היה קודם זה מוכן למדרגה זו ולפי זה בנקל התפעל למה שהיה חוסק
 ומוכן * ולכן נקרה פתאום בפר לעזוב חסק המריסה והדברים המלאכותיים המעבכים כל שלמות ואנשות
 בפשו ללכת להשיג החכמה אשר מקד'ה היה חוסקה ומוכן אליה וה' י ועזוב את הבקר וירץ אחרי וכו' ויען
 בפסם לא יוכלו להתברר אליו הם' פעולות * ה' ל פעלת הדמיונות ופעולת המוסכלות ויש כח למוסכלות על
 הדמיונות בלופן שבהתבררותו ונכח אותם ולכן עזב אלישע אומנותו ורץ אחרי אליהו להשיג המוסכלות *
 וספר עוד שאל' עם שהס השכלי גיח כפי הדמיוני * עכ' לא אשקה כו' לאחי וכו' ר' רס כי העושר
 בהס ר' לאהבת האב והאם ושאר ההתפעלויות הטבעיים * וה' א אשקה כו' לאחי וכו' ר' רס כי העושר
 והכבוד שהס דברים דמיוניים אינם טבעיים חסובות לכלום * בעד אל הסנה האמהיות עכ' עדיין נשאר לי
 ההפעלות מהדברים הטבעיים שאני מתפעל מאהבה אבי ואמי שירגלהני עד עתה בחברתם ועתה שאני
 רוצה להתבודד אני מחוייב להפטר מהם ולהתרחק כי ההתבודדו' מואם הקברה ואין אדם רוצה ל' ל' למנו'
 זה ה' אשקה נא לאחי ולאחי ולאחי אחרך כלנו אמד העושר שהוא דמיוני אינו חסן בו וכבר הנפתיו אך
 האהבה הטבעית עדיין אני כוסף לנסק לאחי ולאחי * ולכן אני חסן לבית מוח מהס ולעזוב גם זה וזה
 כשאלכה אחרך ולזה הפרה ההורה מעלת שטס לוי שמרוב חסוקו בעמותה ה' ולמייתה ההורה ועוונה שהו
 מנודלים בה תמיד לא אהבו האב ולא הבן מרוב חסוקו בעיון וה' א האומר לאחי ולאחי לא דלתיו וכו'
 ונתן טעם כי שמרו אחרתך וזו מדרגה גדולה כי ההפעלות ירדו האדם ואז ענהו אליהו לך טוב כי נק

חלק שלישי

עשיתי לך פי' רלב'ג לך טוב לנשק אביך ואמך כי עד עתה לא עשיתי לך דבר וכי ידויקך לעזוב ומכני אלהותי
אבל אחרי זה אעשה מנצח עומק הלמוד ושקטיו כי אז לא הזכור השקטים הטבעיים כי הכחות הנפשו' יענינו
קנתם לקצתם • ואחשוב כפי זאת הכונה שיר' לך טוב ר' לך לנשק אביך ואמך ושוב נוד כי בהכרח נפסד
הכרית לטוב ולא תשמע לאביך זה ילדך ולאמך תחוללך וזה מנצח הכמת הטובה להיות שלם לא מנצח כי
שקך וכי ידויקך לטוב כי אני מה עשיתי לך עדיין לא השפעתה לך דבר לא התחלתה ללמדך שנאמר שהתחלת
לאהוב הלמוד אך הכמתך תכריחך לטוב ואינו צווי רק בשורה לעתיד הגדה א"ל לך טוב ולא תשמע
להתעבב בעבור נתיא' אביך ואמך כי מה פי' דבר גדול אעשה לך ויהי מה כמו מה ענינו ראשית לך דלת
הדבר ומלת עשיתי עבר בתקום עתיד או דבר גדול עשיתי ומתיא' לך בהשלכת האדרת כי רמז לו סיקיה
כפיא בישר' במקומו וגדול כמותו ע"כ ורצה אליהו להודות לו שלא יחשוב מנצח השפע הנוגעט שבא אליהו
בנהבטתו ומאדרתו שיחכם בזה המונעט כי זה אינו כלל בערך הטוב והשלמו' העתיד לבוא עליו וה"א כי מה
עשיתי לך וספר עוד שבת ומאחרי ואע"פ שלא ספר הכחות אך הלך לנשק יש לנו למשוב שהלך ונעל דעות
בנהם ואחשוב שב"ה הם מהירות זמן הליכותו מיראתו פן ילך לו אליהו כי מנצח תעוט הזמן לא הורגש
הליכותו ולכן לא הזכירו הכתוב וזה מרוב חשקו בלמוד והנה הוכרח לקחת דעות מנינו ללכת לזה ליראתו
פן ילך לו ויעזובו וכספרט כי ידע אלישע דרכו של אליהו ללכת ולהיות בלתי נראה כמ"ס עובדיה ודוח
ה' ישאך אל אשר לא אדע וכונתו היה לנשק מלאהו שלא ילך עד שיכוא ואז כשראה שהרששו הלך ועשה
הפעולה וספר שכשבו שפט הקבר והסודים שהיה חורם בהם ובשלם והדליק האש בעני המארישה וקרא
לשעורה שהיא אהבו ורעיו לב' בנות • הא' לשמחה שנעתק מהדמיון אל המושכל ושנית ביום מתנות
במושכלות שהוא הולך לתורה ולעבודת שמים בשמחה ובשרים • או להורות שכבר סר חשקו מהנכסחים
הימנמים עד שירצ' להסירם יולכו מכל וכל ולכן סרף ושפט יען טוב להיות עבד ה' לתורה ולעבודה יותר
מלהיות אדון על אחרים לכן כתיב ויקם וילך ר' ל' שהיתה לו תקומה ומעלה שיצא מנעבוד העולם להיות
נחשב מתנות הנכסחים והמלאכים וספר שגם אליהו היו לו תלמידים אחרים הנה אלישע רצה לשמחו ללמוד
מתנו יותר מנצח ההתדתו עמו וגם מנצח התעשים והמנהגים שילמוד ומשמו לאלהו בעצמו במס' זל
גדולה שמוסה יותר מלימוד • ואם התכוון היטב במה שפירשנו הראה כל הערות מתודות • ואחר
שפירשנו הכתובים האלה על דרך פשוט הגולה ומצאנו בהם ענינות שיהיה שראים קלים עתה
אחזור למרשם על דרך נסתר והשכל כמו שיעדתי להראותך עומק הכנתם -

ואומר שאלהו ואלישע רומזים בשמותם לב' מיני השכל ולכן בא בתחלת שנים שט אל ואלישע רמז לשכל
האנושי ולכן חובר אליו מלת ישע להורות הכנתו להשועה אם ירצה לבחור באיזה ולכרות מהשקף
והשכל זה נקרא שכל אספרי או חומרי או מתפעל ואלהו רמז לשכל הנבדל והשכל העליון שהוא פשוט
בעצמותו ואין לו התלות בחומר והוא השכל הפועל וקראוהו ר' זל שרו של עולם ר' עולם השכל תפני היותו
משפיע כמו כיון שבתוכו כפרק ההשתלשלות למעלה • וספר שזה השכל אשר בנו ר' ל' האנושי חורם ב"ב
צמירט ר' ל' שכל המניה ומורכבת והלניה בדברי' החומריים כי צמד הוא דבר נמוכר לאחד כמו וצמד ישר'
וכן האמת כי השכל הפועל אינו אר בני לא יוכל להשיג צורת הדברים הטבעיים כסדרות מוזמרים אלא מנצח
ההלות כחומרי וכנה זאת השפעה בלשון פרושה להורות כי בא' תנועות היאצתבה והדמיון השכל ישיג ומלת
חורם נופל על המחשבה כמו לב חורם וכלל המנות השכל היולוני ב"ב שהמחשבה נתחלפו בענין הכרובים
וצורותיהם כמו שהנפח לרב המורה ב"ב ואולי כלל העצמים שיוכל השכל האנושי להשיג וכלל מהם
הצורה הנשמי' וצורת היסודות שהם ד' צורות ודומות וצומות ופי וצומ' ושכל מעשיו שכל עשוי • והשכל הפועל
ולזה נ"ל שרמז בספרי ר' א' שאמר ששאל היו לו יב נפשים והם יב השטות בי ההשכל קרא בשם כנף שהיא
סבת ההתעופפות שהיא ההשגה כיון שדבריו במ' שער ואל זה המספר רמז יב שבעים כי אין ספק שזה
הדמיון הוא סבת העזרת העולם העליון כמו שהשבעים סבה להעזרת העולם התחתון וספר עוד שאלה
שהוא רמז לשכל העליון השפיע בנו שער על שני השכל היולוני והשליך עליו אדרתו פי' שבאשר נלוה אל
השכל היולוני ימיד יעבירו מעולם המושא אל העולם המושכל ונהפך והיה לאיש אחר ותהיה העברת
מאחוף העברת השכלית והאדרת רמז למושכלות אשר בהם יתעצם השכל היולוני כמו שהאדרת לבוים ומצן
ליתלבטים בו כן המושכלות נוג' ומצחה לשכל כאשר יתלבט בהם • וספר עוד כי השכל היולוני לא יוכל
לעיו' זמן רב כדבקי' הנבד' אבל לעולם ישוב ל' מה שכתבנו שהוא היולוני כמו ספר' מ'סר' במעמד הר סיני
דבר אלה עמו ונשמע' ואל ידבר אשר הכונה בזה כי בשם בלתי אספרי לקיים הדבקי' זמן רב וכמו שנפסד

עתה בזה הפר' ולכן אמר השכל הדינאי אסקה נא לאבי ולאמי ואלכתי בו' ר"ל שאין בו כח להסיר עמו
 מהמורגשו' מכל וכל אלא מועט מועט והשכל העליון עונה אוהו לך שוב כי מה עשיתי לך ר"ל לילך לזיומא
 וישבו לתוסבלו' מההמדה זה נמש' בכל יום מעלתו יותר גדול' ממה שהיה קודם באופן שיצדק שבזמן העבר
 היה מועט העשוי לתפלת העהוד' או יר' שהפנינה והשכל העליון לתהוק' אינה פנימה בשמיה רק דבר
 רק רומני וה' כי מה עשיתי לך' ובסדר עוד איך אלישע לקח ויד הבקר וזבחו וכלי המחמישה סרף להודות
 שכלשר' ידבק האדם עם השכל העליון ופחדו הנצורה הדמיוני' וכל אשר בקם כמו שהתבאר באגרת אספרו'
 הדבקות לר' ונכלול' א' כמה שראוי לאדם לאבד הנצורה הדמיוני' בעד הטוב הרב שהוא קנין התוסבלו'
 התוספעות מיומנו כדי שיגיע אל הדבוק' שלא יתמיד רק יחזור לקדמותו כמו שהיה בתעמד הר' קוני כמו
 שהתבאר' ואמר ביואר' אלו הפסוקי' הימים מכסו' אלישע כאשר ראית לפי הנגלה כמה שפירש' מן התאו'
 ראשונה נהדיונו' ואח' כ מהטבעיות עד שנתחם לגמרי להפני עצמו ונכסו' ולתוסבלו' הנה מזה לא התנד
 איך נזה' ה' כ' ב' נשים שיטתו ויבכסו' שולחם ויפרשו' מן הנשים והכנות אחרות כדי להכניס בכוחו ומהתנד
 ענינה שביארנו כהתובי' צריך ללכת ולעלות בקנין התוסבלו' בהדרג' ולא יחדש בזה הענין העצום באופן
 שיניירו הנצורה הדמיונית ויסובו מוסכלות' הנה לא התמה איך בזה שלא יחדש' אלא ה' לראות וגם שהנשים
 פן יסרן גם וגם אשר התבאר באלו הפסוקי' כ' שהדבוק' לא יתמיד כי א' כ' יבזלו הספול לגמרי ויניירו' אלא
 אחר זמן מועט חוזר לקדמותו הנה לא התמה איך אמרו אל ידבר עיננו אלפים בו' שרצנו אל התמדת הדבוק
 עם אלהים שהוא הנבדל שהוא נותע להיותו בחיים אלא כמעט זמן' ואמר שקדם לנו אלו התועלות
 הנדריים להתבאר במעמד הר' קוני אפסוקי' אלישע' אחזור לבאר אותה במפת יד' ועד ד רמיו הרב
 העמוקי' ב' אהרן פר' ל' א' ב' ונאמר שספור המעמד הזה הנבחר יש להשיג עליו' הערות' הא' קושטי
 הקדויה שלמה הסיב משה הסובת העם פעמים אית' וישב משה ויגד משה ותשובת העם א' היתה כל אשר
 דבר ה' בעשה ומה עומק יש בהסוכה זו שהגידה משה פעמיים' ה' מודע עתה אמרו העם נעשה כלבד
 ואח' כ' כשלקח' ה' הכרית ויקרא באזני העם אמרו נעם' ונשמנו כמזכר בפרש' ממשעים' ה' הנין הקול
 שהקשה עמא פ' ז' שהקדימו נעשה לנשמת' ותשוב' רבה אכן לסניק' בשלימותא' בו' ה' ישראל אמרו דבר
 אלה עמנו וננושע' ולא הזכירו נעשה ובתפלה הורה אית' משה שהם אמרו ונשמענו ועשינו ולא מנינו במפרשי'
 דבר נוס' ה' מ' חכמינו וחלוקים כניה דברות שמתעו ישר' ונרא' שקנתם אמרו כל הדברות קשתים
 אונ' ב' הראשונ' בלבד במת' ד' שנתלי איזה נחלה הרעות יותר אומי' הו' באיכות הדבור אם שמעו
 הקול בחתוך אוהיות' כמ' ש' את כל הדברי' האלה דבר ה' את כל הקלסם או קול בלי חתוך כמו שהורה קול
 דברי' אלה שומעים ולא אית' דברים' הז' מתתוב' א' נראה שמשא הניד לנו כמו הורגנו אני עומד בין ה'
 וביניכם בו' ומכתובים דברים נר' שהם שמעו הקול בלי משה' ה' איך טובל השכל שקול מר' עה היתה
 בשמעת' במחנה גדול בזה ולא היה בן הוא מהפלאים שהם למעלה מהשכל' ה' זה הקול הנין ככתובי' קול
 גדול וקול אלהים חיים וקול דברים הוא עצמו הקול האמת' עליו והאלהים יעגנו בקול' ואם זה היה לו לגמרי
 אלהי' ידבר שהוא כמו הרב ומשה יעגנו בקול שהוא התורגמו' וזה הוא קול אחר למע' המתרג' בכל הקולו'
 שיוחסו לו ית' בזה המעמד הרגם ממנהיג' אולתי יעגנו בקול שהרגם ומן קדם' מהענה ליה בקל' וכן ואל'
 ידבר עמנו אלהים הרגם ואל' יתלל עמאן מן קדם' ששם בניו מצטרף לקול זה שאית' קדם' ה' ה' מנינו
 שהפנים מוריה על עצמותו ית' ולכן נכללו מהשגת משה כמ' מה לא תוכל לראות פניו וכפי לא יראו ומצמ
 שומה הסוג מעלת הפנים כתי' מה ודבר ה' אל משה פנים אל פנים וכן כאן אית' פנים בפנים דבר ה' עמכם
 ופיר' א' ה' הראונו ה' אלהינו את כבודו ואת גדלו ואת קולו ואיך השגנו ההמון אלה העמלו' במשה פתח
 מד' עה' ועתה שומע ישוב אל הענין העמוק והרוח כל העשרו' קשור' ע' ד' הרב ואם שסבר רמזנו קצת פי'
 זה המעמ' למעל' והוא שהדע בבאן ב' שרשים' הפרש' הא' שיש' לא הו' כ' מוכיב' ובפרט אותם המכונים
 בשם עם' ולכן היתה כונתם בהסובת' לקבל עליהם עול' ת' ש' וזה בשינוה' להם מנות מעשיות ודעות ולמודם
 המוכני' הפרש' הב' מה' דעה שיגיעו למעלת הנבוא' כ' כ' עד שישמעו הקול הנדול המושע' למשה ולא יכלו
 לטבול זה' ואלה הב' שרשי' נבאר' בכירו' על סדר הכתובי' ועוד צריך שהדע שרש' אחר ראוי שהשיגו
 בענין הקול הזה ודעה הרב בו' כי הוא עקר הכנת כל המעמ' הזה והוא כי בבאן הו' מ' מיני קולות' הנין
 הא' קול ונא' מפי הנבוא' שבראה הש"ת בעצמו בלי אמצעי' והוא שקראו הכתו' קול גדול ולא יק' ר' ל' שהוא
 כ' כ' גדול שלא יוכל קול להוסיף עליה' ולכן קראוהו ר' ז' מפי הנבואה שהיה קול חזק ונבונה' בלתי קול
 היה שומע' וזאת התורה והוא ש' אומר בניקום אחר וישמע את הקול' ודבר' אליו

וכיון שהשם פעל זה הקול בלי אמצעי לכ"א הנהגו פנים בפנים דבר ה' עומד מזה מורה לחכמי ומאזנת
הקול בלי אמצעי כדרך הרב במתוק פנים ולכן פי' אשר כך ואמר הן חלמו ה' אלהינו את כבודו שהאר זה
הקול בשני הארים כבודו ונדלו ומני היותה מה' בלי אמצעי * המין הב' מהקול היא שקראו הרב
קול ברואה והוא קול נמצא ע"י אמצעי כלומר שהנציח ובראה הש"ת ע"י אמצעי שהוא משה וכיון שהיה
הקול הזה ע"י אמצעי היה קול ממועד ולא כל כך חזק כמו הראשון אלא שהיה קול בערך כגנה העם והיה
דומה לקולו של משה ר"ל שהיה נראה לקול אדם וזהו הקול שבו נראה הש"ת למטה כגנה שהיה עדין עדין
בכבודו ולא היה יכול לסבול קול ה' החזק ולכן נגלה עליו בקול אדם שהוא קול עומד כמס' זל שלא יבא
וירעד ומזה הקול אמ' הכתוב שהיה מתפשט בכל היממה שהיו יכולים כלם לשמעו בלי פחד כראשון וממנו
היה אומר משה אנכי עומד בין ה' ובניכם שכיון שנברא זה הקול ע"י אמצעי ממנו היה אומר משה שהיה
אמצעי וכיון שזה קול נברא ע"י משה אמ' הכתוב עליו מס' ידבר והאלהי יענוו בקול וא"ל בקולו של משה ר"ל
שמהם ברא קול זה מצד דבקותו בו ית' ובו היה מדבר לעם וכיון שנהיה ע"י אמצעי לכן הודרך המתרגם
השמים בבאן כגוי אמצעי ואמ' ומן קדם ה' שהוא משה האמצעי מה שלא הוצרך לתרגם בקול ה' כמו הראשון
שהיה מאתו ית' בלי אמצעי וזהו מפי ה' בנורה ולכן תרגם כהם קל מימרה * והנה ומשם זה תבין סוף
הכתובי שאין בהם שהיה כמו שפירשתי לפי מני הקולות כדי שלא התבלבל בדבור זה האלהי העמוק
ועתה אבוא אל ביהודה הכתובי בקור ויתוקף דעת והבול' בונה שהשמונה הים כונה ישראל המוכני בשם
עם כפרט שהיו בלתי מוכנים בהשוכה שהשיבו כל אשר דבר ה' וכו' כיונו לכ' דברים הא'
קבלת עול מלכות שמים ורונם לקיים דבריו * הב' שלא ימריחם כלתוד חכמות ודעה וכל שכן מפיו
ית' ומקולו כי הם המוני העם ויפסיק להם המעשה לקיים המצות המעשיות ולכן אמרו נעשה לבד
והדעות ילמדם לנוכחי' כמו האקום שדבר משה אליהם ככל הכתוב והם היו מוכנים לעמוקות ואם כן זאת
התשובה שהשיבו העם ההמוני למשה כמו שכתוב כולל לקיים ומאמר האל ית' ר"ל מנותחו וכולל שיהיה
מעשה ולא דעת ואז נוסח השיב השוכהם אליו ית' ודעתם וכונתם אז ענה א' הנה אנכי בא אליך וכו' שגלה
ל'הם שהוא עצמו דונה ללמדם מפיו הדעות והחכמות כי יותר טוב שימנע האדם מפי הרב המבין הדברים
בשרשם וידוע לבארם יותר יפני התלמיד שאולי אינו נבין כל כך ולא יגיד משה את דבריו וכו' שאמר ויגד
בכאן בירם משה שלימד התור' יקשה להם בנידים ולא יוכלו לסבול לשמוע חכמות כי הם המוניים וכל שכן
לשמוע מכין ביון שהם עם ומ' מס' ה"ל שמוע למשה נפשי מפניו לקעלותם למעלת הנבואה כמו שאמרנו
בשרשם הב' וכשהינא משה לקראת האלהי ביום מתן תורה רצה לקיים דבריו ולמדם היעו והכנינו מפיו ומשם
במ"ס ולזה אמר הדברות הב' לבד שבהם העיני והחכמה ואז מפני היות הקול חזק שהיה קול אלהים
מיים שנקרא קול גדול ולא יכלו לסבול כלל ולא שמועו דבר בחתוך אלהיות מרוב חזקו אלא ששמעו קול
הברה לבד וכינו שפירש הכתוב בפרשום במקום אחר וממנו שלימד לכל מקום שאמרו קול דברים אלהם
שמועם שדייק הרב קול דברים ולא דברים ממש ששמעו קול הברה לבד ולא הכינו הדברים בחתוך וזה
לחזק הקול לא היה זמן לחתך האלהיות ולסבול נס לא היתה להם כח לדבר למשה אז דבר אלה עמנו
ונשמעה כמו שדברו בסוף כי היתה נשמעת יונות כמ' בפני יצאה בדבור וא' כנשאר בנייהם שלא היה
הקול ההוא מהיהם להם כלל ואז התקף משה בעצמו ית' ברא קול אחר אז יותר ממועד ויותר מתית' להם והוא
הקול הנברא שאמר הים שהיה ע"י אמצעי שנברא בשעה שצאה נשמתה והנברא להם בזאת כדי להסיותם
והוא שא"ל הוריד טל שיהיה להמיות בו מהיה ר"ל להסנה משמעה שלא היתה כל כך חזקה * והוכרח
משה להכרא זה הקול על ידו כי הוא ידע השנה זה קול יוכלו לשמוע ומזה אמ' הרב שאכילו בכ' דברות
הראשונות שנתבארו בתוספת שהשם הנביא והשם היו שוים לא הכינו ישראל כמו משה ואמר בשם
השמיים לישראל באותיות גדולות * א"ל ר"ל לדעת הרב שאכילו שא"ל שהיה קול הכינו הב' דברות
הראשונות לא היה זה משקול הגדול * כי מזה לא שמועו קול הברה לבד
ומשה השימעה באותיות גדולות וזה שנברא הקול הב' על ידו שאז שנברא הקול הב' הכרוח שהיה
מתקם להם הכינו מקול הנבורה הב' דברות הראשונות באותיות ובחתיך * ומפני שנברא ע"י משה אמר
הרב שמה שהשימעה באותיות גדולות כי זה הקול הב' הנברא לא היה אלא הראשון ממס' אלא שהש"ת
שכך הקול ההוא הראשון והשפילו ע"י נוסח עד שהיה מפי הנבורה ועשה עתה קול נברא ואז שמועו חתוך
האלהיות היטב מה שלא יכלו להבין קודם ואז ינדק לומר כי ב' דברות ראשונות מפי הנבורה

שיתעורר שאלמר ר' שמאלאי בני הקול שהיה מפי הגבורה בשנת תשעט ונעשה נבדל באופן שהיו יכולים להעמו
 בחוק אותיות ועוד אמר בזה הקול הגבורה כי הגבורה לאמקוי שלא היה קול נוסף אלא הראשון
 זה היה של ה' שלא היה של משה וממנו וממנו לפי זה שאין הרב הוזהר דבריו כלל לתכין עמוקותיו ונשאר
 על פרוש שלא השיגו ישראל במשה אפילו הדברות הראשונות שהבארור במופת והיו כלם שוים במ
 הוכרחו שיכרא ע"י משה קול נכרא שהוא הקול שנתמעט ולולא אהנעות משה לא היו מבינים דבר אלא קול
 הברה וא"כ משה בכריאת זה הקול באופן שישיעו שהקול אותיות והכלל אז הבינו העם הדברות הראשונות
 באופן נכבד במאמר הרב והכן דעת הרב בזה כי הארכתיו בו הרבה כי לא ראיתי עדיין שיש לי בקן הפרק
 הזה הענין נמצא א"כ בכלל זה הקול הגדול הראשון שהיה מלת ה' בחזקו לא הבינו דבר אלא הברה
 שעליו אמר קול דברים והקיותם הקול העל' הכלתי מהיה אפ"ה כלל וכפרט שהיה פהאוס ונקול זה היה
 הא' שנתמעט קולו ונעשה נכרא ע"י משה עד שיכולו לשייך האותיות ולהבדילם הבינו הדברות הראשונות
 שהיו בהכלל הדברי' לכן יבינום כיון שהם דברים נכארי' במופת שמשפט כל אדם שירעו שזה כו' ולא
 מומשה מנד למודם שכבר למדום במופת אלא מנד שיגיעת האותיות ולכ"א הרב שמשה שהגיעת בחוק
 אותיות באותיות נבדלות ולא אמר לנדום וא"כ כמו שלא הוכרח הקול הכ' אלא שיוכן הראשון וזה היה
 בניעוט חזקו א"כ הקול הא' ושב' היו א' בנין אלא כפחות ויהר נתחלפו ואפי' שאמרנו לנו שיש בראש לא
 היה זה מנד עצמו אלא בעזר אלקי א"כ לא היה משה אלא אינעני בדבר ולא פועל ואינעניותו היה נדק
 כדי שיהיה שיעור היה צרי' לקול ההוא שבינו העם וא"כ ה' ה' הפועל האותיות והברא לקול ההוא השג
 באהנעות משה בדרך שברא שאר הדברים ע"י אהנעות הנבאיים וזה דבור איהי בזה וכל זה אני עוברת
 להאריך כדי להבדוק מאמר ר' שמאלאי אנכי ולא יהיה מפי הגבורה שמעום שאע"פ שפי הגבורה הוא הקול
 הראשון חזקו מ' ונשם השני נקר' פי הגבורה מנד היות הא' הקול הראשון אלא שנתמעט וא"כ אפי' שנתמעט
 בקול הכ' מפי הגבורה יקרא ע"י שביארנו כי א"ל להיות מפי הגבור' בקול הראשון חזקו כי חק' שיענום
 בקול ההוא והו' היה חזק מאד עד שא"ל להכין רק הברה בעדות הכתוב קול דברים ופשי הרב שהונדק
 משה להשיעם בחוק אותיות א"ו שהאמר והכל שב לדבר א' שאלו הכ' שיעננו מפי הגבורה מפני
 שחזקו בקול הא' חזקו עד שלא הבינום בו כבר שיעננו הברתו וכיון שהחזקו בקול הראשון שהיה פ
 הגבורה באות יצדק לומר מפי הגבורה שמעום חק שלא הבינום א' הקול הכ' משה בשאר הדברות שלא
 נשתתף עם הקול הראשון כלל אבל בכ' הראשונה כבר שיעננו מפי הגבור' חזקו בתחלה ובה יצדק לשון
 ינמי הגבורה שמעום וכזה יתישב שפק חזק שכיון שכל הדברות לפי זה היו בקול הכ' הנכרא למי
 א"ר שאלאי הכ' הראשונות בלבד מפי הגבורה כו' והלא כל הדברות שוים שלא הבינום רק בקול השני וכן
 למי היו הדברות הראשונות בלבדו ובאחרות לשון נסתר אלא ודאי שוופני שבראשונה התחיל
 בקול הראשון החזק שהיה ממנו מפי הגבורה יצדק לשון נדבר בערו שהוא היה נדבר בלי אינעני
 ואפי' שהוכרחו למעט הקול כדי להכין בחוק אותיות ע"י אינעני ולעשותו כאשר ידבר איש אל רעהו מ' מ'
 כיון שלא היו רק ביאו לקול הראשון אבל באחרות שלא הותארו בקול החזק הראשון כלל רק בקול טב' הגבור'
 ע"י אינעני לכן הוכרח לדבר בלבדו נסתר בדרך האינעני והספור שנדבר בלבדו נסתר לאחד והאחר שלא
 בפניו א' שחזקו שהדברות הראשונות לא שיעננו אלא הברה ונמשה השיעום והבינים הודאת הקול בחוק
 אותיות והוא בקול הכ' הנכרא על ידו כמ"ס והוכרח להכרא כדי לבאר הקול הראשון שהיה כיון הברה אבל
 בדברות האחרונות לא הוכרח הקול הכ' הנכרא כיון שלא היה שם הראשון כדי לבאר ולזה אומ' כי האחרונות
 שיעננו מפי משה בלי שום קול נכרא שהקול הנכרא אפי' שהיה דווקא לקול נוסף לא היה קול משה
 ימשה אלא שנתמעט חזק הראשון כ' עד שהיה כאשר ידבר איש אל רעהו אינעני בין קולו של משה הנכבד
 לקול הראשון חזקו ולכן באו לנדבר בערו אבל האחרות היו בקול משה ינמי שהיה מורגל אלם ומבינים
 קולו בלי שום ולכן באו בלבדו נסתר וא"כ היו ג' קולות קול החזק פי הגבורה שלא באינעני וקול נכרא ע"י
 משה אלא שהיה מאתו ית' וג' קולו של משה ינמי והנה עתה מפורסם בכיורו מ' בסוף הדברו דבר אתם
 עמנו ונשמעה כלו' נס כ"י בכ' הדברות הראשונות שהיו דברי חכמה לא יוכלנו לסכול מפי האל עד שברא
 קול מהיהם אליו יותר ואז הכננו אותם מפני שכבר למדום במופת ובמעט רמז בהכנת החיבות הנכנ
 בענין כמו שאמרם במופכל הראשון הנה אחר שדברת לנו ה' דברות שלא למדום כלל והיינו נביאים
 בהם פי' יותר קנה כיון שהיה בקולך הכננו בטוב בלי שום שום שיעננו לכן דבר אתם עמנו בקולך תמיד

ונשמע כלומר אפי' שהיה בשמיניה שהם דברי חכמה לא נחום אם הדברים אלה בקולך אך אל ידבר אליהם
כלל לא בקולו ולא בקול הב' הנכבד שאלו מסתדים ומאורו הקול העצום הדבר וגם והקול השני כיון שהיה
נמוח א' עם הראשון ע"ד שביארנו והנה דיקנו זה מההיבט אל ידבר עמו אליהם כי אליהם הוא לטוב מוחק
רמז לקול חזק כי לכן הוזכר שם אליהם ב"מ' שהוא בעל היכולת ואם הקול הנכבד כי לכן הוזכר להרבה זה
הקול ג' ב' באמצעי אל ימלא עמנו מן קדם ה' אפי' שזה ע"ד אמצעות משה ינ' מאין רצונו בו ויהיב בזה
פי' ההרשום אבל מקולך הוא כ"כ שכל ונהוג אללנו כי אפי' שהדבר בחכמות שאין אנו כ"כ רגילים לא נחום
ולכ"א ונשמעה שהוא על עיון החכמה ופי' מה שהכחישו קודם שלא היו רוצים חכמות ודעות אלא מעשים
ובכ"א נעשה ולא אמ' נשמע ולא היה יורו יבולים לשמוע קבירים מסוי ומקולו העצום אבל עתה אחרנו
רוצים בשמיניה ובהבנת הדעות ולא במעשים בלבד ובהנחי' שהיה מופך ומקולך ולכ"א ונשמעה ולא אמר
נעשה - ונמצא עתה לפי זה שמונה קודם היתה על מעשה בעצם ועל עיון במקרה אם יבינו ובינו ואם לא
לא יחוסו כיון שהיה מפי ה' החזק ולכן לא אמ' אלא נעשה ועתה שהיה מפי משה שהיו מבינים בטוב מקולו
היתה כונתם על העיון בעצם שהיא השמיניה ועל המעשה במקרה ולכן לא אמר ונעשה אלא ונשמעה שרצו
למדת לו שהם רוצים עיון וחכמה מפינו ולכן אמר הרכיב במשנה הורה הב' מנינים שאלו בהשגחה המעשה
הבא קודם כל אשר דבר ה' נעשה והשמיניה שאמרנו שניה דבר אלה עמו ונשמעה ולא אמר שהם אמרו
ונשמעו ועשו והקודם השמיניה לבי שלבבוך בהדרטו ממה שלא בקבו קודם השמיניה והעיון שאלו עיון
ואמר ונשמעה לכן הקודם משה השמיניה כי זאת היתה כונתם עתה באחרונה ויהי אלו ההשגחה ע"ד
עתה לא היו הם אלא בהצטרף שהרי אם היו שומע' העיון והלמוד מפי ה' ומקולו העצום לא היו רוצים
עיון שהרי לא היו יכולים לשכללו ואז היו נסתפקים במעשה לבד כמו שהשיבו קודם כל אשר דבר ה' נעשה
כלומר כיון שה' מדבר בקולו העצום אם כן נעשה לבד ולא נרצה עיון וחכמה ושהיה המלמד משה בקולו
הנכבד עמו אז רבו עיון וחכמה ולכ"א דבר אלה עמו שאל אלה הדבר עמו ונשמעה ר"ל נרצה נשמעה
ועיון ואפי' והחייב כיון שאלו הב' דבורים שלהם היו בהצטרף אל המלמדים אפי' כן גם הדרכת משה שהרכיב
אלו הב' דבורים היו בהצטרף אל למודו שהיה הוא המלמד ולכן אמרו שהקודם השמיניה בדעתם ואמר
ונשמעו ועשו ויהיב מזה שלא באמר משה השגחה עדיין שהם שלא היה בהצטרף לומדים והמדבר'
ולכן בפר' משפטים אשר הדבר' וכל הדינים שבה נמשה דם הכרית אז היו מקובלים להשיב השגחה הטהוה
שולת הצטרפות מפי עתה היו רצוים לכרות ברית ולכן השיבו אז שהם נעשה ונשמע שלעולם רוצים
שניהם ואמ' כל אשר דבר ה' נעשה ונשמע שלא חשבו עתה שידבר חכמות כל כך עמוקות כמו שחשבו קודם
בב' דברות ראשונות שהיו שניהם כללות החכמה הפילוסופית במציאותה ואחרות על דעת רוב לכן אז
חשבו לומר נשמע ולא אמרו אלא נעשה אבל באין שהיה הענין אחר המשפטים והדינים שבין אדם לחברו
והם דברים קלים ונפרט שכהוב הם מדבר משה להם המשפטים לא חשבו לומר גם נשמע כי העיון כל אלו
אינו פילוסופי עמוק דק יותר קל ולכ"א עתה גם כן ולא קודם - הגיה כונת הרב בהנה אנכי שולח מלאך
שהוא הנביא שהמלאך ינדבר עמו וכונתו אלה אמירה אל ידבר עמו אליהם בו דעו שאמר משה לא אדבר
עם אדם כלל כאשר דברתי עתה דק מלאך ילך שהוא ידבר עם הנביא ולכן השמר מהנביא שהמלאך
מדבר עמו ולא אמר הנביא כי שמי בקדבו ע"כ והראה דבר נפלא שהעירני על זה הפירוץ
שהרי המלאך קודם הדברות ושמו שה' ידבר עמו חכמות דקות וזה מבני שאלו משה מדבר עם קני ישראל
לבד המוכנים לכל דקות ועומות חכמה ולא דבר עם העם הנה הבק' העם שרצה ה' לדבר חכמות
ולכן עמו ממקומם כל אשר דבר ה' נעשה שדווקא נעשה ולא נרצ' חכמות ולכן לא אמרו נשמע ונתישב
ספק שבין מדבר אל הזקנים למה ענו העם אבל כאן בפרס' משפטים משה דבר אל כל העם כיון שאמרנו
ומהתמא כיון מדבר אל כל העם לא היו הם חכמות עמוקות כי אין דרך לדבר אל כל העם מאלו - ולכן לא
חשבו שידבר החכמות ולכ"א נעשה ונשמע כי אפי' אם נשמע עיון הוא עיון קל ומהמשפטים שאמ' בכר הוא
עם ולא היו חוששים שידבר חכמות מהטעם שאמרנו וכיון שהיה ההשגחה בלי' הצטרפות המלמדים הוכיח
שהיה ללכת בדרך הטבעי והמדוי שכלנו המקדש והמעשים הוא שלמות ראשון ושלמות הדעות הוא הב'
והראשון קודם לטב בזמן והו' סולם לעלות וכו' המדוק והכוון שאמר אבואמרו שקודם נדק שיהמרוק
מהמדות המנוגות ואפי' יזכר להבין המושכלות אבל לא יהיה בהכך וזו סבה שהם שמועו מוסר וחכמו
הקודם המוסר שהוא שלמות המדות ואפי' בחכמות שהם וא' שלא יתכך זה הקדד למפר'

זו אף הפרשו * ונתנה תראה מעות המין שאינר עמא פזיח דקדוניתו פומיכו לאודיכו סלח הכין זה
הסדר הטובי ולכן השיב לו רבה בטוב אכן דמתנבן בשלמו פי' שאנו הולכי בשלמו הסדר הטובי ומתקני
אל התאחר ולכן זכרנו ראשונה המעשה מזה הדרך הישר שב' תומת ישראל תנחם סגלך בסדר זהו ישראלים
ובפי סדר השלמינו ראשון ובני זהו תומת ונתנה תראה סבלו המין הו' שפסם שמשע יהיה חוזר אל נעשה
וששמינו תחזור אל המעשה ולכן תפסם איך הקדמינו הפס לארון שקודם לאוי לשמוע הדבר וחס' לן כלל
בפיו סג' של דבר ה' היה מדבר זה לא יתקיים רק על ב' עינינו מתפלמי' ה' יורה על התעסקי התורני'
והס' על קבלת' נ"ב הדברי' הנשתי' שהם קדשות והסבמו' העינינו' ולא יחזור זה על זה ובאלו
אין' אנו רוצים לקבל מידתו וב' דעות' או נאית' סבינו רבה לני' אכן דמתנבן בשלמות' שאנו בוטחי' בה' שלש
יבביר עולנו מתהורה אלל בפי כמו זהו הודת' ישרי' הנחם סגלך הדרך הישרים ללכת בשלמו' ומתנינו' ולבטוח
באדוניהם וזונו' נעשה כל מה שתרצה ותמיה' ומכלל מה שסתברו בהערו' כלם מתורבו' ומתכאר זה העשית'
בדקות וראיות דעת הרב שישנו שלל היו מוכנים מתעט' הסגתם בפי סבלנו' כי לא הסגנו דבור כחוקר
אותיות ובאיות הקולבי' מיה שאית' פנים אל פנים פי' כנוי לקול הינחם סג' היה' דת' הודרכו לקול כנרא'
ומ' הן הראוה' ה' את גדלו כו' פ' יסוה היה לפי מתשבת' לכד' וזה יספיק בפי' זה המעמד בהקון דעת הרב בן

פרק תשעה ושלשים

דעת הרב בהרמיו בפ' הענין ההוא והורענו סתרינו וננוה
בהסוכותינו על כל ההקו' שאפס' יסופקו לדעתו ותקון כל הפסוקי' ומתרי' ז'ל הנדל' אותי' כיון שראית'
בשאר לנו להסלי' הסדר שיעדנו לבאר מהשכלנו' אלה הנתיאור' וזה בפי מראת יחזקאל הנבארת השכלנו'
השמים והקסום עם הנכדלי' הנשכלנו' ואלו זה' ב' חתי' שגתחיל' סתרו' נכדריא' שמים וכן עשה
יחזקאל' את' ראש דבריו בפתחו השמים וזה אשר שביארנו מראת' ישעיה' שביאר השתלשלו' השכלי' הנספדרי' מה'
ית' שהוא מ'ת' איתני' סכוח עיני' עליון והלך מלתעל' למטה ולא רצה להארי' בהקירת' השמים להיות השתלת'
עיונם גשם ומשנה כאלה ומהחכמה הטבעית רק דבר לבד בעיני' הנספר העליון לכד' ויחזקאל' מתקום שמים
בשעה עם התחיל עיונו בנשמי' השמים והאריך בהם כ' כ' כמו שתרצה עד הנכדלי' למעלה וכזה האופן הלך
מלמעלה למעל' ולהו' עיוני' ישעיה' ע"כ העקר והכונה הראשונה עיון הנספר מכל עניני' גשם שהוא הנכדלי' ואך
השבת' נכד' כ' ומהם היו שביארנו' ועיון יחזקאל' עיון גשמי' על הכונה הראשונה מכל היות גשם שחזק' ונכד'
א' כ' שניהם דברו מכל התמיני' אבל לפי עקר עיונם אנו נדכרום לכן א'ז' שישעיה' דומה לכן כרך ויחזקאל'
לכן כסר' ונכד' יאמרנו שלא נכד' בזלו התראו' נכד' הנכוח' כי מתקום זה בזול' הכ' אך מנד' השתלשלותם
והקשר זה עם זה כי זה מקומנו כפ' י' ועין יחזקאל' ראה דרושי' רבים בעיני' הנלכלי' והנלכלי' נקראו חיות
לדעת הרב בסודותיו בנדרות יחזקאל' לכן בנדרות החיות נעשו על קבת' דרושי' ענינים טובים. הדרוש הא'
ד'ה החיות מהם הנלכלי' ועל החיות היה רקיע בעין הקרית הנורא והחיות נושא את הרקיע ויניעל' לרקיע
כנורא אכן ספיר דמות כהא ועל הכה' המות מתרא' אדם. ככר ביארהי' שדעת הרב כי אלה החיות הם עולם
הנלכלים ורבה הנכוח' להודיענו ראשונה שכל אלה הנלכלים הם דמות אדם מן האיסוס וגם שהם ח' א' נלכל'
החזון' ח' ככני' לבת עכ' זה כמו אדם ח' א' אלא שיש בזה אדם נורות מתולבו' בתהותם דיעון האדם שיש בו
ד' נורות בנחת חיונית מרגשת ומשכלת. וכלן אשר מנד' חבורן באים אחד וכן בחיות אחר' ומתוכה דמות
ד' חיות עם שהם ד' בחיול' הנורו' והפעולו' הנמשכו' יתם כנה הנם אדם ח' א' מנד' חיותם בפעולת' טוה נריפה
לזו לשאת התרעב' אשר על ראשית' זה א' זה מראיהם כד' נורו' כד' מ' אדם שהוא אדם ח' ולו' נורו' מולדמי'
זו' דמו' אדם להנה ולולו' הן כנלכלי' בפי דעת הרב פ' ט' ח' א' נלכל' החיות היתמי' הנלכל' השמים האתכלי'
נלכל' הלכל' מנד' ח' זה' ככני' לבת מנד' אחר' והס' ד' חיות נושא' התרככה והרקיע אשר עלראשם גם אשר'
א' נורו' שאלו הד' חיות הם ח' נלכלי' ויחזקו' ב' ככל' כד' כדרך התלכלי' שמושא' מרכבתם ח' הסוסי' ב' ככל' כד' *
הדרוש' הכ' שכל חיה וחיה ונאלו' הד' חיות לכל' ח' ד' פנים ופי' א' ח' פרופסי' אלה הד' פנים ואמר' ודמיונה
פניהם פני אדם ופני אריה ופני שור ופני גזר' וככר' ידעת' כי פנים נא' נר' על נעמות הדבר כמו
זכני' לא יראו' ולכן פנים האמור בחיות הסוכה שיש לה' ח' ד' עיני'ם נעמותים יתחייבו סיוולו' והנעות
בעולם השכל' וגם שיש לכל חיה וחיה אלה הד' פנים אינם אותם ב' פנים ההם הא' נוכחת בה פני אדם והאחרת
נכרת בה פני גזר' ובאזרת פני אריה ובאזרת פני שור' וככר' ידעת' שכנתיאור' השלמות אנו מכירים בהקשרת

והנורות מנד' הפעולות

חלק שלישי

וכ"ס בדברים העליונים ולכן נשמוט שהפעולות הנמשכות מאלו הד' צורות הם אלה נגדל השמש גם שיש לו
אלה הד' צורות הפעולה המיוחדת לו היא הנעה יסוד האש כי כשהוא בחזקתו יגבר האש בעולם השפל
בהקופת המנו ולכן נשפוט שהשני שהנורה המיוחדת אליו היא צורת שור הרומז ליסוד האש שה' אדמוני
ואם בטבעו * ונגנז היריד הנורה המיוחדת לו היא צורת כר כי פעולתו בההבד יסוד המים והעשומות
מהמים נפרדו וכן יהנועע במהירות דמיון הנשד נגדל התולדות צורתו המיוחדת אריה כינומד עליו הארצו
נלזה מהנועע הקופי ברע רבן כלרי ופעולתו ביסוד הארץ וה' נגלגל ככבי הנבוכה צורתה אדם נבד הקות
מיסוד הארץ ולכן אלו יניעו זה היסוד וכמו שיש לאלו הד' כמים יאם עם אלו הד' יסודות בן להם יאם עם
המורכב מהם ימניע יסוד הארצו וההבד פעולתו במורכבים הדוממים והמחבבי * וההניע יסוד הארץ
בממים ומניע יסוד המים המרגים כי העכוות מן הרקק כבדלו * ומניע יסוד האש המרגים השלם אבד
קיימו בלרץ באום טכס נערך אל המסעיט אהו * אבל מה שנכסר בעיני באלה הד' צורות שיש לכל הית
הוא זה אין ספק מה שהנינו הראשונים שאין כל אלה הצורות שוות במעלות החיות רק כי כלם יש להם
אלה הד' צורות וכאחת הגבר צורת אדם וכן * צורת נשר וכן * אריה וכן * צורת שור בלונץ כסלבל איה ד'
כנים הכן ה' מהגבר בה דמיון שיש אנטים נכונים אדם הגבר בה הנפש הצומחת * וירוסים אשר המאכל
והמפתה ויש מהגבר בהם הנפש המנונית ואוקבים המרה ונקמה ונטירה ומתאונים הדברי הימים והערבי
ויש מהגבר בהם הנפש המרגשת האנושית ועיונית * ואוקבים החכמה והדעה במלאכות המוקיימות האדם
ויש מהגבר בהם הטבל האהוי ואוקבים החכמות העיוניות ודקקותם באלהיים * ואחר הנפת שיש לכל
איה ד' כנים פני אדם והשאר נאמר שרצה להודיע כי עצמות כל אחד מאלה הגלגלי מורכב מ' עינים והם
עצמותה ומקומה כני אדם לומר שהם בעלי סבל כמו האדם סבל פעולתו וסבלות כמאסכה מוסכמת
וזכר פני נשר להירות שהם זריזים לפעול פעולתם כנשר יעוש עלי אוכל ואין בהם עצל * וזכר פני אריה
להירות שהם בבורים ואין עיף ואין כושל בהם * ופני שור שהם נכנעים ליוצרים כשור הנכנע לבעליו בעול
על בוארו ורובתבולו * ככא שור והורה כי עצמות החיות כפי צורתם תהפכנה ונבחרה וכפי מותרם מהיר
ונכנעים בעלי אמת שפעולתם אמת * והדגלים היו להם אלו הד' צורות אריה ליהודה שור ליוסף אדם
לראובן כשר לנדן כהנר רחיל אמרם האבות היו הן המרכבה ודוד הרגל הד' צורתו אריה ולו מלכות ויחזק
בערק על בני המנוח ולו העבודה והפחד דמיון השור ואפרסחזקן ובעלנו צורת אדם * בעל סיכה * והוא
בעל אסד ועקב מרחם על בניו כנשר יעיר קנו על גזליו ידקף * והאמת אהו מלניו *
הדרום * ה' ינבאר סבות הנועת הגלגל יאמר שיש לכל הית מהחיות שראה ד' כנפיים וד' כנפיים לא' מהנה
אשר כך פי * מאלה הכנפיים שהם מהם מחוברות בכל הית וסיה וסיה וב' מהם מחכות את גופותיהם
וה' א' ב' מחברות אים וב' מחכות בו * והכוונה בכנפיים להורות שהם מהנועעים כי הכנפיים סבות הנועה
המקירה אהר מן יתן לי אבר כיונה אעופה כו' והורה שאלה התנועות יש להם ד' סבות מחויבות מימנאו
לכל מהנועע דמיון האדם באשר יהנועע ללכת צרי' להיות לו צורה מצייר' הכלי אשר בעדו יהנועע וכן ראוי
מיננא ההכלית חוץ לנפש עוד צריך מיננא לו כלים ואברים מוכנים כפי איכות ההנוע' שהוא רוצה ללכת *
עוד צריך מיננא ההכלה מניעה בהשפעתה לכלים ולז' א' כנגלגל כיון שהנועה סבובה צריך שיהיה חמו
בהמונה סבובית כדורות ובין שהבדור אינו מהנועע מעצמו צריך שהמאל לו נפש יניעהו * וכן בכל לנייר
ההכלית וכן ההכלית מיננא חוץ לנפש * ולכן ינזור הרב המורה מד' כנפיים הם כדורותיה הגלגל ונפשו שהיא
החלת ההנועה * ושכלו המניע ההכלית והסכל הנבדל שהוא מנייר להדמות אליו בפעולתו ומניע זה
אמר הנביא שיש לכל מיה ומה ד' כנפים * איננס מה שכל בזה הוא כי האיה כי הכנפיים סבות
ההנועה וכל גלגל מאלה הח' לו ב' תנועות א' עצמית טבעית למורם סב' בלהי טבעית מוכרת'
מנורה ומערב מגד הגלגל ימי המרכיח אותם דמות אדם שהוא בסיה והספיה הולכת ממזרח למערב
והוא הנוכה הולך ומערב למזרח כמנא כי בערך עצמו יוסב במזרח הספיה ובערך תנועת ההפניה הוא
במערב וכן הגלגלים להם ב' תנועות בערכם ובערך הגלגל המקיפם * ולכן יאם לכל תנועה ב'
כנפיה כי אין תנועה בכנף אחת והם ב' תנועות ונריכות ד' כנפים * ולכ' א' הנביא לויס ב' מחברות אים
וב' מחכות יראה כי הד' כנפיים ב' תנינים כפיאית מננס כי סב' ס מחברות לזה האים הגלגלי ומחברות
עמו כי הם סבה הנועה הטבעית * והב' האחרות בלתי מחברות עמו רק הם לו מנד יהיו מוקף
מהגלגל העליון המקיפו כשהנועע הוא ממזרח למערב יניע

כל חלקיו שהם הגלגלים אשר בהובו וז' לאות ב' חבורות אלו יוב' מנכות בנ' אכן זכר שהם ב' נכפים שהם
 סבות ההנועה שהיא חומר הגלגל שהיא בפועל ואי משבעו ג' אלו כמו חומר העולם השכל שהיא כמני
 מטבעו וצריך לצורה פרטית ישימהו בפועל וצורה אחרת ישימהו אי אכל הגשם הנכבד הסמימתי מעצמותו
 לו הסעליה והחיות ולזה לא יספד רק הוא אי וקיים אבל צריך צורה שיגיעהו שההנועה היא לו בלח
 וההשכלה ולזה צורהו לבד יסלימהו בניור הגבול ומהציור השכלי שהיא המושך ההנוע כמו האדם כפי ציור
 ערכה המסגל כי מהציור המושך לו ההעולה גם שלא יתאחד עם הנקבה ולכן הסבות המשיבות ההנועה
 בעצם ב' הנה החומרית שהיא חומר הגלגל וכדרייתו שהיא התנועה הכדורית הנמשכת לחומריו •

וכן השכל המצוייר הגבול ומהציור ההוא המושך הפעולה ולזה אין צורך לכל הנועה רק שהי כנפים וכן יש
 לגלגל המוקף אלה שהי כנפים לבדו אבל למקופים יש ארבע סבות ההנועה הפרטיות וסבות ההנועה
 הכללית • **הדרוש** הד' דנה להשלים סבות ההנועה ולכן הקדים הרגלים לידים והכונה
 כי יש ב' קטבים עליהם יסוב הגלגל ומפני שהעלי חיים הולכים כרגלים

ומעופפים ככנפים ומתקיים עצמוהם ברגלים ועוזרים להשלמה העופפיה אחר האלה הרגלים להם כנפים
 כמו שבי ארגו וכן להם רגלים ובספר ביי יש להם שהי רגלים כי מעוט רביע שנים אבל אלה הכ' הם שנים
 בכחיגת הקצוות אבל בכחיגת עצמו הוא אחד •

עד כאן נמצא בספר עצמו התיבה יד כל הרב המחבר והגיחו כך בהתחם בכונה היה עליו להוסיף לקח
 ולהאריך בענין עוד ולא הסכים להשלים כונתו עד שמהבקש בשייכה של תעלה אחריו שיצאה נבחרה באחד

אמר הצעיר קעניא זעירא והיק ותלם אהרן לכית לאון ההלה ה' וידבר מי אשר בהקדו גמר בעדי
 ועזרו השלים חוקי להרפים זה הספר • הגוה אמרו שבר' חלקיו ותוקים מנופה זוכים

ברקיו נחמדים מזהב ומכר רב • מי כמוהו בקדש גאלד • הוא לו וגו דרד' מה טוב סבלו ומה נעים
 גורלו ומה גורא מעשהו • אין טעמה והאשרהו • ועין ראהו והעידהו אשר באמת נראו כבמחוק צדק

שמו אשר יקראו ההלה לדוד • יען הוא הלה וסבר רב לדוד הממברו • גם הוא בעצמו ספר ההלה
 והפארת • משובח ומפואר הוא בטיפעיו • כי סבל נלו • יען הוא מחזיק ידים דכות כדרושי ההודי •

וכל כסל בעיקרהו וסודותיה יקימוך תליו • ובדכים כושלות כורעות בלמונה ההנועה בעצם האלהות
 יאמן • דרעות סכליו ובסברות ישרות ובראיות בריות •

הזוכים בו • ואל אלהים יודע כי לא להפא' ולכהגדר בו לאמר בן גדולים אני בן מלכ' קדם • הביאהו עד
 הלוט להרפים בהם אל • לחלקו ביעקב ולהפיצו בישראל • כי הלך ילך ובכה בושא משך הרע אם אין

גושא אלומותיו ואוחו בירו יעשה אבותיו אך אמנם קנא קנאה קנאה ה' בבאות ומדאגה נדבר כאשר
 אספר במהרהי הבכה נפשי אשקה בדמעהי בכל לילה מטהי • ויומם יגן בלכבי • יען ברוב עווינו

אוינו לנו סודנו נגזרנו לנו משנו עד עפר כי העוני והדלו לא השאיר לנו דבר טוב • והוא בין אחים יכר יד
 אבים כמדו מהבוהם ויאמרו לא הוא אף כי יורעהו רחוק ממנו ומיודעיו שבוהו • הן עם יועם זהב לבדד

ישנו וכנוים לא יתקב • כי כשאין מול טוב עולה על ראשיהם • אין כהר שם טוב עולה על גביהם • אשר
 על כן לא נשאר בידנו שום ספן יקר מיקר מניג חבורי קדמונינו ואין לאל ידיו להביאם במחורת הכרית
 לרעהו כי אין הקומץ משכיע את הארד' לעת ומצו פגאי להשתוקם אליו ולקבחהו אין לנו דמיון •

כל סכן להרפים כיה חבורים נאים ונחמדים • לא יערכם זכב וכל חפצים • שגברו אבותינו הקדושים
 במאורות הגדולים האלה המאור הגדול אור החמה גור אריה יהודה עליו השלום אשר שאגה לו בלביא

במופלות • גטע אשל כבאר שבע החממות • ובסמנת התלמוד מתאמתות • בעז והעצמות • גבלאים
 מעשיו בהגיין והלנה • ובשאר החממות להרבות הפרים דנה • ובזאת המדוי' לא תנאליה עד שהת מחסורו •

אי אור נופת זוכים והסר מכלל יופי והסר דקדוק ומירוש ספרי ההגיין לארוסנו • ופירוש ספר המדות לו •
 והוא אור הקטן אור הכנה לאור החמה כגו החכם הגדול מיושר דוד ז' ה' מסבר הספר המפואר כלו אשר

אני כפתיח מעשי ועוד חבר קמר דרשתי על סדר הפרשיות ויש בידי חלק ממנו והסר יגן דוד מירוש
 מורה הנבוכים והסר אביר יעקב והסר מנורה ה' הכ ובספר הוד הגימול כמו שנזכר במאמר סכא הנשים
 אשר חבר ובו הראה רוב דקותו ורוב הקיפו בשבע' החממות ובהקדמתו בהלוגהו הביא זה הלשון צפו פנ

ני הנהרות וכו' ול' ה' בחמתה עלי הקשיע מהשפעת חמתו ועזרי לעשות חבויים בחקירות גדולות בין
בהורה בין במסקות בין בחכמות גם חרזים רבים וכו' ע' כל וכל אלו הם מחזרים בתוך בני ישראל א' הנה
וח' הנה ובפרט הספר הנחמד הזה כי לא נמצא כלו שלם כי אם ביד קנה מחבובים וכיד קנה נחלק לחלקים
חלק ביד זה וחלק ביד זה ויסעוהו כשפע הגדי ויסברוהו כשכרי לוקות למה שכרי ולוחות ושכרי לוחות
מעמים בארון טונוני' כשדרי חדרים ולא דאי זה כראי זה זה מוסף זה זה גורע זה יסנה שמו זה יסנה טעמו
באילו אין בעליו עמו ולולי ה' סדיה לנו מים רבים שטפוהו אזי היים בלעוקו ארלוהו הימוהו ומתבל
יגדוהו אשר על כן קמתי אני בן בנו של הרב המהרר העמוד מעשירי נמשפתי הדל כלפני אשר כנוי אריה
ולכיא או שחל ונהפוך הוא ה' דורך הלכב וחלם וגמתי בלבי להדפישו ולהסירו בכל גלילות ישראל להחז'
עטרה ליושבה ואבדה לבעלים בדי שיאמרו שמועהו מפיו שמוו וחלילו לא יזכירו שמו כבר ידעו הכל כי
נמנו הוא ובעליו עמו וכו' ותקיים דובב שמה יסנים ויגור בב' עולמים כדמשמע סוף פירק האשה רבס
דאקבר ר' יוסן על ר' אלעזר דאמר שמתחא בי מדרשא ולא אמרה משמיה ולא אימיים עד דעל לגביה ר'
עקיבא בר אידי ואמר כתיב כאשר צוה ה' את משה בן צוה משה את יהושע וכי כל דבר סדיה אומר יהושע
היה אומר כך אמר לי משה אללא יהושע יושב ודורס והכל יושעים שהיא תורתו של משה אף רבי אלעזר
הלמיךד וכו' משמע שא' עם שלא יזכירו שמו כיון שיושעים הכל שהוא אמרו שפתתיו דוברות בקבר
ואיתה בני ההם במקום . וי' יוסן מט' קמוד כולי האי דאמר רב יהודה אמ' רב מאי דכתי' אגורה באהלך
שולמים וכי אפשר ללמד לדוד בב' עולמים אלא אמר דוד יתי רצון שיאמרו שמועה מפני בע' ה' כדי שיה'
שפתתיו דוכחה וכו' ויש לעורר במאמר זה תאין למד והספוק שרוד בקס' לגור בב' שולמים יחד
דיל תא כזה אשר זה נקס מהק' לכות לב' שולמות כמר' ע' וכדומ' . והתוספ' פירשו ו' לא אגורה באהלך
עולמי כשנשמעה בישיבה של מעלה שפתתיו געוה בקבר כאלו מדברות נמצא שכשעה א' דר בב' העולמי'
ע' כל . ויש לדקדק למה הספ' הדבור יגאורה באהלך היה להם לתפוס משפתתיו דוברות בקבר י' ועוד
מנא להו לפרש דמיירי קרא כשנשמעה בישיבה של מעלה דילמא בע' ה' תיירי כי כשהוא עוסק בתורה
ומתדבק שכלו בדוח הקדש או הוא דר בב' העולמים בישיבה של מעלה ושל מעלה בעדון נפשי . והוא כונה
עולמך תראה בחיך והוא דמיון עונג עולם הקמיות כי על לא נכתבו היעודים הנפשיים בתורה כי הם
דבקים בה ומתכחשים מעצמם אחריה כנו שהארץ בזה מנורי זקני הרב היומבר הזה ז' בדרוש א' על פסוק
ואתם הדבקים בת' ש' חיים כלכם היום וזה לע' כונה יושב אהל' מה טובו אלקיך ועקב לשון רבים לרמוז
על ישיבה של מעלה ושל מעלה . כי בהיותו יושב ועוסק בתורה בישיבה של מעלה כאלו יושב בישיבה של
מעלה מנד דבקות שכלו בעליונים והו' נ' יושב בין המספרים בלשון שנים . ונראה לומר שלמדו זה שהו'
תדקקו אגוה' לשון עתיד ומלת באהלך לשון יחיד משמע דמיירי קרא כשנשמעה בישיבה של מעלה דאי
מיירי על ב' העולמות כזו אשר זה כמו שהספיקו חלה או על העוסק בתורה בע' ה' כי הוא ליה למימר
אגורה באהלך לשון רבים כי עקב העוסק בתורה בישיבה של מעלה כדי להסיג הדבקות בישיבה של מעלה
כי זה חשקו והאיותו כמ' זקני ז' כמ' א' תא' יא' מקברו זה א' כ' היה לו לומר באהלך . כמ' שמה טובו אלקיך
יושב אהל' . וכן מ' ש' עוד אוסיבך באהל' ה' שפיר שגוהו בקומו . א' כל כשהוא כבר בישיבה של מעלה
אין לו צורך לישיבה של מעלה ולהכי נקט ביה לשון יחיד אגורה באהלך כמ' ה' מי יגור באהלך וכו' א' ב'
כונה הכונה לסי' זה הוא כך שאמר דע' ה' י' אגורה בהיותו באהלך שהוא ישיב של מעלה בב' העולמי'
יחד ולפי הקשה וכי אפשר שבהיותו יושב בישיבה ש' ה' יגור גם בזה העולם אלא שיאמרו שמועה וכו' וענין
דכוב השפטים לע' ד' לרמוז על ה' עמיים א' לרמוז שהוא שלם בדבור הסכלי ונשלם בגדרו שהוא חי מדבר
ה' לרמוז כי עקב מעלת הלמוד תורה הוא הלמוד לאחרים כדמשמע א' פק דב' ק' . דלמד עדיף מקיים כדי
לשאור אחריו כדכה חקוקה ופרי פני ישיבע נפש חקוקה . ויאילו מן הרזח אשר עליו על היושבים אלע
ולא עתה היות אכמה והמונע נחה נחא' אף א' חיים ראותו כי לעיין לא תלתי ידי בהדפסהו לכך להיות
דרך קבוא שחמו גונרת ומאגרת אין יושב ידי חובתו ואין בא' עד הכוונה למצוא דברי אפן דרוש או מלמד
או פסוק אשר נהבחר בו אלא על צד הקרי וההזדקן לכן א' ירתית מה טוב ומה נעים להביב ציונים ומפתחות
בכוח על הדרושים ועל התורה ועל הכביאים ועל הכתובים ועל מאמר ר' ז' ל' לומר עדר עדר לבדו . א' י' ש'
על דנלו באותות על מקומו יבוא בשלום' ואף כי הרבה פעמים הבאתי פסו' או מאמר שהוזכר בקשר אנה
גברא אף על פי שאין בו חדוש' כונתי להמשיך המעיין לעיין בתקומו ויקנה מעיניו כי כל דבריו מתוקים
מדבקם ונשה צופים פ' ש' כי כולם יא' חזקה חזק כפי הענין שהוזכר עליו . וכמה אלהים ק' קלי זך קלמי

זה הכפר בכל' לו נחלק לשלשה חלקים

החלק הא' בעלות התורה ושלמותה ופבוריה ועיקריה ובדרוש מעמד הר סיני באריות
החלק הב' באמונות אשר למעלה מההקירה כענין מדות העולם והנבואה והנבואה והתורה
 המהים והנפש והתורה השכינה בישראל *

החלק הג' בעיקרי האלוקות ועיקרי מה הו' ית' והאריו ושמותיו וכן מדותיו וידיעהו והשגתו
 ובטול המזל ודרוש הכמיה והמראית האלקיות *

החלק הראשון נחלק לנש' פרקים

הפרק הא' בשלמות התורה המלכות חלקי הנוף והנפש ויציע בהקשריה ודבקות
 השכל האנוכי עם השכלים הנבדלים ובישראל השינוי זה הדבקות במעמד הנבחר
 ויהיחיל במסק השכל להשיג אמיתת הנמצאות להיותו כולל כל הנמצאות עליונים ותחתונים
 בצורה המציית ומסק השכל הנבדל להשפיע עליו * ויבאר שמד' אלה הב' חלקים הוכרח להיות התורה
 וקבלתה מן השמים * ויבאר דמיון האם לילדאכים בנ' פנים * ויבאר ה' סבות למה לא יגיעו האנשים ברוב
 השוקה בטבע להשיג אל הכליות רק א' מני אלף * ויבאר שכן יסובו של עולם הוא מכוונה היוצר *

הפרק הב' יבאר מיוב האדם להשהלל באמתת התורה לד' סבות והמשיל המסכן בישראל עם
 השכינה כנפש עם הנוף ויארץ בננות הענלה ושקטמה והעונג בטבע לאלהים

הפרק הג' יבאר ג' סבות המונעות מהשהלל בהגהת החכמות והקונס * ולא כ' יבוא ו' סבות המייבן
 ההשהללות בהם וביאר שאין ראוי להשהלל בהם אלא בד' הנאים *

הפרק הד' יחקור אם יהואר במס' חכם היודע כי ידענו התור' הלבד * ויבאר ג' טענות סותרות זה
 בסוף הפרק ויבאר ד' טענות מקבילות לטענותיהם ויבאין כי חכמת התור' האלהי' היא העיני

פ א ישיב על מה שהמורה קנה על מה שהוכח בהורה רק עם חכם ונכון הגוי הגדול הזה איך יהוארעם
 רב לחכם ונכון בעשיית החוקים ויבאר מלת חכם על כמה פנים יהואר *

פ ב באיזו ידיעה יותר ראוי לעסוק אם בידיעה המעשית כגון המשינוי וההלמוד אם בידיעה האמונית
 העיונית כגון חכמת האלהות והקבלה * ואיזו היא יותר מעולה מזו ויבאין שהעיונית יותר
 מעולה מהמעשית כשכחה אחר הידיעה המעשית

פ ג יחקור אם הלמוד או מעשה גדול וענין דינו של אדם על פעולותיו על איזה קודם *

פ ד יבאר שיש לתורהנו גושא מיוחד אשר עליו הסוב כל התורה כמו שיש לכל חכמה וכן יבאריש' לה
 התחלות ושרשים אשר בהם הבאר משפטי הדרושים הנדרשים בה ויבטל דעה האומר שאין בה טענותיו *

פ ט במהות גושא התורה מביא ב' דעות ויבטלם *

פ י מביא דעת המקובלים שה' גושא התורה ויבאר שהוא הדעת האמתית מכלם ויבאין אחר כך
 ששלשה הדעות צדקות בענין התורה *

פ יא יתאר ד' מקורות הנפלות על השרשים הצדיכ' בכל חכמה ויבאר שיג' עיקרים נכללים בד' הסבות
פ יב מביא היג' עיקרים שנתה הרב כדי לחקור ולדרוש בהם בפרקים הבאים טו' ספקות *

פ יג הספק הא' למה העלם הרב למנין י'ג הואיל ויש מהם נכללים בכלל האחרות *

פ יד הספק הב' אין ראוי למנות לעיקר מה שהוא מצוה כמציאו' ו'אחרותו והעבוד' והוא הספק הו'
 הספק הו' כמה שכיח הרב אחרות ה' ו'אשרנו גשם בכלל העיקרים שגראה שאין הדייה בהאמין הפכס

פ טו ה' ספק הד' כמה שהניח הדמקה האסמות ליסוד והרי פשטי התורה מייחסים הווארים גשמיים למה
 ה' ספק הה' למה לא מנה בכלל העיקרים שהו' ית' מי וחכם ויכול וכדומה *

פ יז הספק הז' והא' שתירות על הרב איך לא מנה מדות העולם והבחינה והוא עצמו מנאם במורה
פ יח הספק הט' למה לא מנה הורה שבע פ' בכלל העיקרים * הספק הי' למה מנה נבוא' ומהם ותורה
 ל' עיקרים כי כלם נכללים בהורה מן השמים * הספק הי"א שאין ראוי לשום דבר יסוד לעצמו

פ יב ואם כן למה הניח הורה מן השמים יסוד לתורה *

פ'ק"ט

הספק הי"ד למה שהגויט מהתורה נצחית בלתי משתנה ומפסוק לא תוסיף עליו ולא תגרע
תנונו כי זה הפסוק מחייב שהיא שלמה אבל לא מחייב שלא תהבטל בסוף זמן.

פ'ק"כ

הספק הי"ד למה תנה החית המהים וכיאת הגואל בכלל היסודות כיון שהם נכללים בכלל
סבר ועושם הספק הי"ד שלא היה ראוי למנות ביאת הגואל והתקיה בכלל השרשים כיון

פ'כ"א

שהם תלוים בזמן ששמיעבור זמנן תפסק אינונהם הספק הי"ד וסבכר הנזויר הורק אלהית מכלי האמין
בביאת הגואל ותחית הימתי ואם הם יסודו' לה לא הצויר בלהם ויבאר דעת ר' הלל שא' אין להם משיח ליסר
ותלן עוד הי"ד עיקרים לכ' חלקים א' באמונות נהלות בו ית' הב' באמונות נהלות
בפעולותיו כפי ג' חלקי הזמן ויבאר למה לא באר הרב ביאת המשיח ותחית המהים בספר
המורה שאר האמונות ויביא בוכה כוללת בג' חלקי ספר המורה.

פ'כ"ב

יחקור ה' מקורות באומר התורה האלהית ויבאר למה נקראת התורה בלשון זכר ובלשון
נקבה ויבאר שלמות החכמה הנבואית על המתקרית ויבטל דעת הר"ב בג' ויבאר משלת
התורה על הדת הטבעי' והבינומית וההכדל בין זו לזו ויבאר חלוק חומר התורה מחומר הנבואה בג' דברים'
ביאר שמראה יוצקאל דמיו לבניה דברים רוחניים במעלת חומר התורה ודמיו נכון לשבעה
ככבי לכת עם שבעה חלקי התורה.

פ'כ"ג

יביא הטענות הסותרות היות התורה מן השמיים ויבטלם הטענה הראשונה כי איך אפשר
שאל עליון קצר אלהותו עם אומה שפלה על ידי הורה והביא שם שהיות ישראל חלק האל
יתר מל' אומה הוא בסגולה כמו כמה דברים ותקומות סגוליים וזהו והייתה לי סגולה הטענה הב' כי
איך אפשר שיהיה שכל האדם מושפע מהשכל הפועל העלה עד למעלה אל הספק הראשונה במה שכתוב
פנים בפנים דבר ה' עמכם.

פ'כ"ד

הטענה הב' איך אפשר שכל ישראל זנו עיניהם מן השכינה ופלא השיגו מעלת הנבואה והלא
אין הנבואה שורה אלא על חכם גבור ועשיר.

פ'כ"ה

הטענה הד' הואיל והפחות שורח בעבוד השלם ולא יתהפך אם כן איך ערש האל ית' כל כך
שורח בנהיגת התורה ויביא שניתות התורה היה שדוש השולם פעם שנית הטענה ה'
הואיל וכל מה שנכבד בחשתי ימי בראשית בוקמתן וכצביונן נכבדו וכ' ש נכבדו מין האדם בשלמות השכל
אם כן איך נוצר לתורה מן השמים כדי להשלימו.

פ'כ"ו

הטענה הו' שאם היא מן השמים היו חלקי התורה יותר עמוקים ויותר מוסדרים הטענה
הז' כל תפיע יש לו יחס עם ההשפעה וזה יחס יש לנכדל בדברים שכלו בתורה הטענה
הח' כי כל תושב ישנן עדי הקריות ומשכלנו ראשונות ובמעמד הר סיני לא נתאלו אלה הדברים א' וכו'

פ'כ"ז

הטענה הט' מנד היעודים בשמים שאינם רוחניים כראוי לתורה אלהית הטענה יז' ימצד
שהתורה תדמה לפעולה רדונית ואחר בריאת העולם לא נהדש דבר נמשך אשר הרצון
התחיל לדבר בדרוש מעמד הר סיני והעיר בו יג' הערות וכל אחת תסוכה בנדה והביא
בזה הפרק השלשה חסם וביאר שהתקום והזמן יש להם מובא גדול להכין השנת ההשפעה
האלהית ויבאר בג' חסרונות יקרו לניח האדם דוע המנו דוע ההרגל דוע הלמוד.

פ'ל'

הערה ד' למה לא הודיעם הקלות והמנוחות כאשר גרים הבאים להתנויר הערה ה' אם יכולים
האב' להכריח לבנים הגדולי' לקבל תנוות' וכן השכתי לדורו הבאים והא' אין אדם מקב' דבר שלא בא לעולם

פ'ל"א

הערה ו' שגד' מהכחו' שהתורה נהנה בכחירה וז' ה' הברייעו נהכהו' שהתורה נהנה בעל כרחם
שאיתרו תלמוד שפחה עליהם את ההר פנונית ויביא שהמנועים לשכרו בהטב' היתה מכריח אותה לקיים תנוותו
הערה ז' שגד' שנתנה התורה בהכלות ופחדים נכבילים ואין ראוי מהנה חשיבה כואה להנהן
כ'א' בשקן ומתקס' הערה ח' למה הזכיר השגרו לכס עלות בהר שיותר ראוי לפדסם ולהראו'

פ'ל"ב

הדברים שהם אמתיים בעצמם שיראהו בעין ויביא כי הקעלם כתעשה מושכח חולטה באמונה ומוליד סוגה
בלבכות עוד כי ההתול' בכל דבר סבת הסיון ויביא סבת ירדת המקדש הטענה ט' אם הקולות והכרקים
והענן הם רומז' לדבר נסתר או אם הם כמסותן ויבא' כי כאשר השפע רב פועל בגשמי' דברי ימראי' מעלתו

פ'ל"ג

הערה יא' כינה דברו' השיגו ישר' מפי השפית אם כלם או תקנתם וכן אם הקול ששמעו היה כהבנה
ובכח' אותו' או קול הכרה לכד וכן אם הקול של ינקה כתי' משה ידבר היה בקולו הטבעי או בקול נכרא

פ'ל"ד

הערה יב' באופן השגת ישר' ביעמד הגורף אם הוא הדכרות בלבד או ב' עניני מושכלו' אחרים

ויבאר שדורך גם הוכמו לעלות למדרג' הנכבא' אפי' הפהי שבהם וזה כפי מדרגת הכנתם הקודמת
 הערה ז' מה היתה הסגת אצילו בני ישראל ומה היתה טעוהם שהיו רלוים לשליחות יד והכינו ב
 דעות בענין הסגתם וטעוהם ודעתו ז' כי לא טעו כלל אבל השיגו הסגה שלמה *
 הביא ה' ספקות ב' הדברות * הא' למה טעם למה נקראו דברות לשון דבור וכמעשה בראשית
 הפס לשון אמירה * הב' למה נחלקו לעשרת האויל וכדבור א' גאמרו * ג' סקר אם ספקו אכפי
 בכלל מנין ה' או הסי' חוץ ממנו * ד' סקר למה לא הזכיר ב' הדברות עיקרים אחרים הכרחיים באמונה או
 בלתי התורה * ה' למה לא הקדים הקל לקשה כמו שהוא סדר הדבור * ויבאר שי' הדברות כוללים כל חלקי
 התורה ויבאר שהאבהה היא כלל גדול בתורה .

פלה

פלו

הביא ה' תקירות אחרות ב' הדברות בכל דבור ודבור כפי הכנת ענינו ויתקור בחלוק התקנות
 שהוזכרו נעשה ובטעם למה בא' הזכיר התעשה בלבד ובמקום אחר גם ובטעם וכו' .

פלו

פלה

בזה הסרך בא לבאר מעלת התורה במה שהיא נורונה תקון הנפש והנוף ויתחיל לבאר הכרח
 הנביאים והמנהיגים לאמונה כעובדי האדמה לאדמה ויבאר כי תקון הנפש הוא ב' חלקים במעש'
 ויבאר כי גדולה שבדברות היתה תורהו אלהית היא מנד שלמות וקדושת האמצעי שהוא מר' עה
 מה שאין כן בשאר התורות הנמוסיות

פלו

יתחיל לבאר מעלת נבואה מר' עה על נבואה שאר הנביאים וישאל בהי' שאלות ב' פריקים
 השאלה הא' מי הוא המשפיע נבואה למר' עה ויבטל דעת האומד שהוא מהשכל הפועל ויכריז
 דעת הר' שאומד שהיא ומהכנה הראשונה בד' ראיות .

פלט

שאלה הב' מי מכחות הנפש מקבל השפע הנבואתי נבואה מר' עה אם השכל או המדמה עמו .
 והשיב כי כמו הדברי ושכלו כל כך חזק וגובר שלא היה צריך לכח הדמיון להגשים הדברים כדו
 שיזכרם אף על פי שהיה נשיגים גם בדמיון *

פט

השאלה הנ' באיזה מונח היה עומד משה בהגשת הנבואה אליו אם בחלום אם בהקיץ ויבאר
 שמשם השפיע בו ה' מעלות א' חזק טבעו שלא היה צריך לאכילה ולא לשינה שנדמה כשרו לעצם השקים
 ב' אבירות לב להוכיח בלי פחד * ג' הפנה נמשו להשיג הנסתרות הרומניות לזה היתה נבואהו בהקיץ .

פמא

השאלה הד' בלמה הוושע השפע המושע למשה אם היה מסוג א' עם שאר הנביאים ונהחלפו בכחות
 או ג' תלמו גם באיכות והכיון ג' הדברים ביניהם . והסכים בדעת הרב שהשיג מר' עה כל
 המושכלות חוץ מנהוהו יתברך

פמב

השאלה הה' למה אמרה תורה ולא קם נביא בישראל במשה לכל האותות וכו' שהרי כל מה
 שעשה בנשים ונפלאות עשו שאר הנביאים ונוסף עלין * ויבאר שנהעלו אותהו משה בג' סבות
 אם מנד הפרסום הכולל אם מנד ההתמדה אם מנד התועלת הנמוך מיהם לכל העולם בין ישראל בין אומות
 העולם ועיין פרק ג' מהחלק ב' .

פמג

הביא ד' הערות בפסוק לכל האותות והמופחים ותשובה בדרם *
 ב' הערות ב' ש' אשר ידעו ה' כמים אל כמים סוחר למ' ופני לא יראו וכן ש' פנים בכמים כו'
 השאלה הו' אם משה כתב כל התורה עד לעיני כל ישראל או השאיר חלק ממנה וכתבו יגושע
 אחר מתו ויבאר מאמר ד' על זה * .

פמד

פמה

פמו

השאלה הא' בפסוק ויהי ככלות משה לכתוב באי זה אופן כתבם אם בהעתקה או במשמעה
 ויבאר ארכעה מניסם בענין חול ההשפעה האלהית על הנביאים .

פמז

ויבאר שהיה לו למשה ד' חולשות טבעיות כשאר בני אדם ואחר כך כשנהלכם ברוח הקדש
 באהנה טבעו ומוצו לפסע מלאך . והוא טוב לדמות למשה *
 ענין קרון הפנים של משה היה לב' סבות וענין שינת המסוע על מצו לב' סבות ויבאר בסוד
 המצוה לקורות שהתורה רוחנית וגם לה נסתה ונבלה *

פמח

פמט

בענין הלכות יבאר מהותם ומוצאם ואיך נחקקו האותיות בהם ולמה היו שנים ויהו פודם ויבאר
 שמוצא התורה רוחנית למרכבה ויבאר כי לקיום שלמות האומה נדיבה ג' דברים שימשכו תשרש
 א' וסיכיה להם עבודה שלמה ונדיה טוב * ויבאר שבאו הלכות לדמותו על מעלת הנבואה ויבאר כי סבות
 הירעות שלשה אם טבעיות או מנד המתורות או מנד נסות הרוח *

פנא

ביצאת הקנה יבאר שהמתבודד האמתי צריך שיהיו לו מושכלו' אנוכלות שירדפו אחר ההקפה

פנב

הטבעי וימריב ההלכות ויבאר סוד מראה השנה ובמה היה משה מזהבודד כשצדקה אליו מראה הסגור בענין ההתקוות יעקב עם המולדך דומה למת שבאר כס' הקודם מזהבודדות משה שהיה מזהבודד יעקב על אפסטרות השנה כגבדלים וביאר יפה כל אותה פרשה

פנג

בעון העגל לפי שדבר באמונות יהודה ובמעלתה הביא עשה בעונות אשר נזכרו ששאו יסבאל במדבר להיוות אדוקים באמונתו רעהו וביאזר בזה הפרק ענין עון העגל וזמן מלכותה נראה שחטאה גדול ועשה אמונת אשר העיון אינן חטאתה כ"כ עבדו וביאר כל פרשה העגל

פנד

ביאר חטא המהאוננים וחטא המרגלים והקבדלים שבינו ובין חטא העגל ובחטא משה קצו ובסוף החלק היריד פנ' ונב' בחטא קרח ועדרו ביאר שחטאו כג' עמודים שעליהם הבנה יהודה בכללה והם תצילות הגבוהה ומעלת נבואת משה והורה מן השמים

פנו

ביאר כי בכלל עמודי יהודה היא אמונת הורה שבעל פה והביא יא' ראיות לבאר איך הורה שבע פ' היא קבלה אמתה מקובלת מפי מר' עה מסוינו וביאר שלא נהן ליכנה הורה שבע פ' לנ' סבות

פנז

בביאור חטא מרע"ה וקרח בו ד' מקורות וביאר כל אותה פרשה באר היעב' הביא בו אופן שני בביאור חטא משה רבינו עליו השלום

פנט

בביאור מקום יש לו להכ' ה ומשהריו שמו וכו' ביאר בו ומעלת ישראל ואיך מצטער הקדוש ברוך הוא בשאינם מוכנים להשפיע בהם יודה טובו הגדול

ההלך השני

הקדמה

ביאר כי בינו שהגלגלים הם גשמים נודאים סובבים על מרכז נח והוא הארץ כן כל חלקי יהודה סובבים על מרכז נח והיא האמונה וביאזר פעולת הגלגלים והעלמה כד' היסודות ובגפם ומעלה יהודה

פא

ויבאר מהו אמת ומהו אמונה אם הם מתחלפי' בענין או שיים ובס' ביאר תיות האמת ומציאותה וביאר שהשמוש יהיה מיוחד לתיבת אמונה הוא קיום דבר כגפם המאמין בין אמת בין כוזב בחומר אמונה ונדרה הוא אמת הדבר הכלתי גדולה

פב

ביאר מי הוא הקורא מאמין וההואר המיוחד לו מצייר האמונה בשכלו ואזהבה כגפשו שהאבה קיום האמונה

פג

ויקורר אם מנד הדברים האמונעיים להנעת האמונות שהם האותות והמופתים אם הם הכרחיים או אפשריים ואם הם הכרחיים יש לדעת אם ראוי להת סכר ונמוול למאמיני' בין האבור בין הדברים ראויים לסכר וביאר שהבנים המתקבלים מנאבורם אינם צריכים לאותות ומופתים כי אשר שקבלו מאנשים מאמינים הם מוכרחים להאמין

פד

ויבאר שהאמונות אינם בערך הכחות הטבעיים שבגפם ולא בערך ההפעלויות אלא בערך הקנינים השכליים הנקטים בלמוד והרגל והיא קנין נכחד ברצון שכלי מהגפם אשר הגיע בה מנד למיידת המתקבלות והרגל המעשים הטובים וביאר מלות נדר האמונה שנדר הרב

פה

ביאר שיש למנוע טבע קיים ואין ראוי להאמין הנמוע מכל נד וביאזר מדרגות באמונות וביאר שלמות תורהו שאינה מלמד אמתו דברים הנמועי' מנד ענמו לא ע' ד הפרסום ולא ע' ד האמת פרק שחוב לבאר איך אמונת ישר' יסוד מוסד בהם א' ל' לפרוק עולה מעליהם אפי' סימיותו והיו בחסדי' א' יענשו על קלה שבקלות שכפר מה שאין כן בשאר האומות ואע"פ שבאר בס' ה' שהיא קנין נכחד ברצון שכלי היינו מנד ענמה שלהיוהה כן בחרוב הראשונים אבל בנייהם אחרת מוכרחי' בה כמו שבאר פ' ד וביאר שלמות תורהו הקדושה בעצמה כד' בחינות ושלמותה על שאר הדתות בשלטה סגולות מיוחדות בה

פז

במהות האמת ומציאותו וביאזר ב' סכרות ויקפה על כל א' מהם ואחר כך יקיים שהיה כבחינות מתחלפות וביאר דעה האלהיים במהות האמת וביאר כי כפי החפוש התורני בהקמתה השכל יש באמת ג' מדרגות ומהם קנה האדם שלשה מעלות

פח

מדבר באמונות קדוש העולם וביאזר ב' סכרות לפילוסופים ויבטלם

פט

מביא ראיות הפילוסופי' כקדמו' העולם וראיות דעה בעלי הדעות ויבטל ראיות המקיימים הקדמו' מקדר ד' טעמה לבאר איך העול' מתמודד עוד ו' ראיות מקדרו התורניים על סדר ו' יניי בראשי

פ'ב

פלה

השאלה ה' מה הם הנחות הנכסיות שישפע בהם השפע הנבואי אם הכת השכלי לבד או גם הכת המדמית והביא דעת הרב וביתר שהיא ז' כחק הנבואה ויבאר הדעה הנכון שהנחות הנכסיות המקבלות הנבואה ד' ב' מצויים וזה הראיה והשטח ז' וב' פנימים והם השכל והמדמית *
פלו השאלה ה' אם כשימנעו אנשים מוכנים בהכרח ויבאורו כפי הדיוק האלקי ויבא דעת המור שכתב שהוא הכרחי ויבטלנו ויבאר שדעת התורה היא ש' בהצדו ויגלה כוונתו אל עבדו ויבא פים בעלי חיים בלתי מדברים ישיגו בעונת עמידת קודם היותם * כמלה מהמור והדגים קודם שיבאור הסערו * ויבאר שהדעות בזה הענין כדעות שבקדמות העולם *
פלו השאלה ה' אם הנבואה היא קצין בנפשו והכונה נקבעת אשר בקלות ויכול להנבא כסודרה כמו המלאכה לצורך או לא ויבאר כי פעולות הנפש ג' ביות קנינים הפעולות והנבואה אינה כמו הכחות ולא כמו ההפעלות אלא כמו הקנינים ולפעמים למלכת המושג גם מהבודד לא יבא בקלות ויבאר שהנבואה כמו הסדרה שהיא כמו העל שמהרחק מרודכיו ויודף לנבואה ויגלה *
פלה השאלה ה' מי הוא הבא קרובה להשפעת הנבואה אם השכל או השכל הפועל או הנבדל או אם המשפיע א' או רבים ויבאר שהשפיע הוא הבא קרובה בהשפעת השפע לנבוא ולפעמים באמצעו מלאך הממונה על אורו דבר לפעמים מזה ולפעמים מזה ויבאר שהמלאך אינו הנובא והענינים אלא השכל לבדו *
פלט במקוה הודעה הנבואה אם מקוים או נמנע או אכחשי לנבוא או למעלה מהשכל * זיבטל דעת הר"ל כג' שאמר שהודעה העיונית למעלה מהנבואה ויבאר שהנבואים ישיגו השגות שקין השכל יכול להשיגם בעיון לבדו *
פמ השאלה ה' באיזה מצב עומד הנבוא הנבואה אם בשלום אם בהקצין ועיין פרק ל"ה *
פמא השאלה ה' בכמה צורות מציגות הנבואות לנבוא * והביא דעת הרב שהם ד' צורות והוא ז' הקשה עליו וביאר הוא שהם ג' צורות * ב' בדברים השכליים הב' במדלות אלהיים ה' ששמש קול או לא מה מלאך * וכן לעיל פרק ל"ה

פמב

השאלה ה' האם יש הבדל רוח הקדש מהנבואה אם כמשפיע אם בשפע או אף בתקן בליט ויבאר שהנבואה אחר שיפיר מהם השפע הנבואי היו נהג לבשר כדור הקדש לפעמים * על הענינים לפעמים * על המעשים

פמג

השאלה ה' למה לא שמו מדרות לנבוא במדרות הנבואים * כמו ששמו מדרות זכרים ומתקאל השאלה ה' ב' ב' חלוקה * בין חלום הבודק לחלום הנבואי ויבא ד' חלופים ועיין בשאלה ה' השאלה ה' למה קנה הנבואים מזכרים כמשפיע אם הוא הש"ת או מלאך וקנהם לא השאלה ה' ל' למה בקנה נבואה גזר עליו המשפיע שיכרסם ונאחזה ובקנהם לא * לדעה הר"ל שאין ציות לנבואי לנלות נבואה ולא ברשות וזה נקראת סוד סוד ה' ליראיו * ודעת הרב שזה הלוי ברבוי שפע הנבואה או יגעו ברבוי מנכרי לברבוי * השאלה ה' מלאך יודעים שאוהם הידעות שראים וזוהם הדברים שמועדים הם דרך נבואה ולא מחלום צורך ומביא ד' הברות ועיין בשאלה ה' יג' *
פמה השאלה ה' מה הבדל שבועיה אמר ואראה פנים אמה * ויחזקאל ג' פנימים * וביאר כי בשעיה רמז להקשר העולמות שהם א' ויחזקאל רמז שהשיג * העולמות בונה שהם ג' בחיותם *
פמו השאלה ה' מה הסגה הנמוחות לנבואים יש מהם מלומטה למעלה כיעקב בסולם * יש מלמעלה למטה כישעיה במדרת הרמים ויחזקאל לא זה ולא אחר * השאלה ה' על מה מורים היותו זלופנים ומחלם של יחזקאל * השאלה ה' כ' סוגי הנבואים אשר במדלות הנבואים זה שרפים ואמות הספים וזה היות ולופנים וזה גשים וסופים כמו שהם מחולפים במשל כך הם מחולפים במשמל או הם שנים *
פמו השאלה ה' א' יש מהנבואים מאריבים בהפרס המראה כיוחזקאל * יש יקנה כישעיה איזה מהם עדיף * השאלה ה' ב' משלי הנבואים הסגה הנמצאות אם הוא ברעונו כפי הרגלם במזג או בלומותם או יש להם יסודו להכשיל המושג כפי מעלתו * השאלה ה' ג' אם כל הנבואי * שנים בכסול הכחות הטבעיות בעת הנבואה או יש חלוקה ביניהם ומה בין בהקצין של מלאך הנבואי לבהקצין של מלאך * כ' ה' ב' *
פמו השאלה ה' ד' למה קנה מגבילים נבואהם בזמן ובמקום * כיוחזקאל וישעיה בזמן לבד * ולמה במקום לבד * ואחרים לא בזמן ולא במקום * שאלה ה' ה' הדברים האלהיים הם באשר מהכתי * עם המניחו * אבל מראה יחזקאל שהוא חזק עם ד' פנים או שור וזרי עם נכפים זה לא יתכן במציאות * השאלה ה' ו' אלו הפעולות שמועדים הנבואים כגון * ילך ערום ויחף או קח לך אשה זנונים וכדומה * אם הם בפועל או בתרקה הנבואה * השאלה ה' ז' מה שאמרו חז"ל * שיהיה הטבעי אם הם פועלים כמו הקדים והנבואות

פמז

פמז

פמז

פמז

פמז

פמז

פמז

פמז

פמז

פמז

פמז

פמז

פמז

פמז

פמז

פמז

פמז

פמז

פמז

פמז

פמז

פמז

פמז

פמז

פמז

פמז

פמז

יבארו למנוחם דנה וכדומה או הם דרך גזווחא * השאלה ה' ה' אוך יתכן ששום נבוא נבוא בהקין כמדדנת
מד עה שאלתו רחמי לה ה' וכדומה *

פ מ ח השאלה ה' ט' אוך יתכן שלא יקום בישראל במשה למה לא ווכל הטבע למה צוא אחר כוונתו
כ' ש' מצד העליונים שאין ביגות למעלה * ועיין לעיל פ' הנ"ח * השאלה ה' ז' אוך אמרו ז' ל

בישראל לא קם אבל באומות העולם קם והגו בלעם ואוך יתכן להסוות נבואת בלעם לנבואת מר' עה *

השאלה ה' ח' א' הבין ה' ה' בדברים שהביא הרב במדע בין נבואת מר' עה לשאר הנביאים שרא' שכלם אה'
ושרם א' לארבעתה * השאל' ה' ב' אוך ה' ז' על המשיח ירום מאברהם ונבא שמשו וזה הוהרר מ'ם ולא קם נביא
פ מ ט יבאר ה' ה' ר' אוך מר' עה קם כבודך ויבאר אוך מר' עה קם למהעלה מהאספר בשאל דרך נם
ומהנת מנס לנודך שעה בהשינו אוך ה' ט' ה' השאלה לנבואים ואוך מר' עה ים מאוין *

פ נ יחקור במה יבאן הנביא לדעת אם הוא נביא באמת או נביא שקר - ויבאר שצריך הקמנה בג'
דברים במדותיו ובאמונתו ובטהירות שמינס גמול ועונש *

פ נ א יהייל לדבר באמתות הנפלאות ויכלול אותה ב' יסודות * היסוד ה' יבאר אלו ה' שמות
שהם אות עובת בלא נם הכבדל שיש בין זה לזה *

פ נ ב היסוד ה' ל' דעה מני הוא פועל הנסים ויביא ב' דעות ויבטלם ויביא דעה התורניים שהשית
הוא הפועל הנסים אם על ידי אמצעי או בלי אמצעי ויביא ב' סגולות שצריך לתאר בפועל

הנסים וכלם בשית * היסוד ה' מ' קם הגומליים שמהנינים ננסים אם כלם עליוני ותתונים או אם קנהם
היסוד ה' נ' יבאר שהנסיים ימצאו בכל הממדים שבעולם השכל ב' יסודות ובחורוכים *

פ נ ג ה' סוד ה' יבאר שכל צורתו יבואו הנסים א' שהשית בעצמו מיעדו ובעולו * ב' שה' מיעדו
ועל ידי אמצעי פועלו * ג' שהנביא מתדשו פועלו * ד' שהנביא מתדשו ואין פועלו אלא על

ידי הכלה * היסוד ה' ו' יבאר השמו הנמצא לשית מהלכים כפי הפעולות * היסוד ה' ז' השמות של המקבלי'
ויבאר שהנסים נכללים בג' סוגים - חוץ מהטבע * להעלה הטבע * הפכי לטבע *

פ נ ד היסוד ה' ח' יבאר באיזה אופן פועל הנביא הנסים בגמשים * ויבאר שהננס מושגת על הנשמי'
ומהפעלים איברי ופשו במקשה לבד וכן נכשעים המומרים להשכלה * היסוד ה' ט' שהעולם

דמיון ההורה וכמו שכתורה ה' א' לבלעם שג' נגזרה מונגה אם לא בג' הנאים * כן נבביא א' א' לפעול שום נם
או פלא אם לא בשלשה הנאים אלו * היסוד ה' י' יבאר שההכליות שבעבורים יעם הנסים נכללים בה' סוגים
אם לפרדם יכלתו ית' או להציל אומה או יחיד מרע *

פ נ ה אחר שביאר י' יסודות ננסים ישאל בהם * שאלות ושל שאלה השוובה בצדה * השאלה ה' א'
למה הכדילו ד' ז' בין הנסים שבקצתם אמרו הנאי התנה ק' בה עם הים שיקרע וכו' ובקצתם

אמרו שנבראו ע'ם בין השמעות * השאלה ה' ב' למה לא נבראו אלו עד בין השמעות * ה' למה אינו נפרע
מהאוויר עד שיפרע נאלוהיה וכי טוביה חטא ויחוד מנגיד ומה שמאלו בעליונים * השאלה ה' ג' על

מה שכתב הרב המורה בפסוק ולא קם נביא וכו' לכל האותות כו' להבדיל בין נסי משה לנסי שאר הנביאי'
ומה שהשינו עליו ויביא ב' הדברים בשם הדומין ז' הביא עוד ב' הדברים *

פ נ ו השאלה ה' ד' בכונה הגדה ר' יסודת היה נותן בהם סימונים * ויבאר כוונת המובות ויחלק אותם
לג' חלקים בסדר נכון שכלי' * השאלה ה' ה' למה דמה לפרעה דרך ג' ימים נלך במדבר וישאלו

כו' והלא דובר שקרים לא יכון לנגד עיניו * השאלה ה' ו' מה פשטו של פרעה אם ה' הקשה אה לנו - השאלה
ה' ז' למה הוזכר יצואה מצרים ונפלאותיו בכל השביות ולא הוזכר עמידה השמש וקריעת הירדן * השאלה

ה' ח' למה לא ההפלת אברהם ושאר האבות על גזרה גלוית מצרים ומאיכין התמילה * השאלה ה' ט' מני היה
המכה בעצם במכה כבודו *
באמונה תחית המתים ויביא לדעות הזרות שאלתו בה ויבטלם ויבאר אותה בג' יסודות *

פ נ ז ה' יביא בזה הכרך כפי הטבע *

יבאר זהה האמונה כפי השכל והכתובים וכן כפי הפסוק והחקירה *
בביאור פרשתיה עלי יד' ה' במתים שהמיה יחזקאל והעיר בה ז' הערות ויהררם -

יבאר מהוה השכל והנפש השכלית ויבאר גדרה שהיא עשה בלתי חמרי מוכן אל ההשכלה *
יבאר שהנפש האיובסית נמצאותה בעצמותה אבל הנמוטה הלוי בהתהברה לגוף *

יבאר שיש לנפש ה' אופני תצואה ונרדונו בשיד השידים ויבאר השאלות הנפש ב' טענות *

פ סג
פ סד
פ סה
פ סז
פ סח
פ סט
פ פ
פ ק
פ קב
פ קג
פ קד
פ קה
פ קו
פ קז
פ קח
פ קט
פ קי
פ יא
פ יב
פ יג
פ יד
פ יו
פ יז
פ יח
פ יט
פ כ

יבאר כמה גדול עונם הפתחים א' ונ' אמונות שנתבארו בזה החלק שהם חרום העולם והנבואה והנבואות מענין קרם ועשו שבפרו בשלשתן *
בביאור עונם קרם ועדוהו ויבאר אופן פתיחת הארץ את פיה * ויעורר בפסוק ז' הערות ויתרנס פרק גדול העירך יבאר בו כי הגדול שבנשים היתה יודית השכינה והתמדתה בישראל כמעט מוסגת בחום * ויבאר איך הוכרם משה להורידה ולמה עשה המסכן באותה הכודה טעם נכון ושכלי יובאל' שהתנסך וחלקיו דמות העולמו' כלן וכו' דוגמ' הנוף האנוסי והשכיני' דמות הנפש המקיימת אותו יבאר מהו מעשה בראשית ומעשה התרבה ויביא דעת האחרונים ויבטלם ונותן טעם למה קראו לחכמת טבע מעשה בראשית' ולחכמת' האלהות' י' ויביא ל' ספרו' בזה הטעם מחזור באיזה אופן נדבר בתארי השית אם דרך חיוב או דרך שלילה ויביא ד' טענות הסובר שיהואר דרך חיוב ויקשה ז' קושיות כנגד הרב שאומר שאין ראוי להתארו אלף דרך שלילה ויבטל טענותיו *
יחזור בנ' דרושים הא' למה הוסיף התורה לשים הארזים בשתיים * הבי' למה הוסיף קצת מהחוכמים כגון הראוהו והסמטע והרום ולא השאר * הבי' אם השית תושב בשלילה לכד כדעת הרב א' כ' מה יתרון יש לחכם על הסכל *
לכטל דעת ה' זנינים החוכמים שאין כאן סבה ראשונה תמנה ימסכו כל הנמצאים בתשובות נצחות ותופחים *
לכטל טענות החוכמים שהם ב' רשויות בטעמו' אמתייות ויביא שבתן יחזק' היו טועים בזה * בבחינת נחיותו ית' הביא כ' דעוהו ויבטלם והביא טעוה עובדי עבודה זרה מאין נישך להם ולמה אלו בחרו עבודה זרה זו ולאנו עבודה זרה זו * הביא הדעת הנכון בתהות יתברך ושהוא דעת רז"ל *
אם יהואר השית כהוא חר * ויבאר שהחיות הנשמי והשכלי נמשכות לאדם כעתה א' לנביא א' ויבאר שזהו' אוד הנפש כי כהשאר העצם הנשכיל יגארו כלם * ויבטל דעת הסובר שלא יהואר השית כדמיון וכנחי' ויבוא' ג' הולדות בביאור הנחיות * יבטל דעת הסובר שאין יכלתו ית' על כל דבר ויבאר שזה הדרוש הוא הכרחי להכחשת האמונ' אם הם אמתייות או גזויות * ויבאר לשון הרב האות' שיש לנמנע טבע קיים עומד ויבאר ההבדל שבין הנמנע מנד עמנו לנמנע מנד חבירו ושכל הנפלאות נכנסים בסוב הנמנעים מנד סתהם לא ננד עמנו ויביא הדברים שנכנסים בסוב הנמנע מנד עמנו *
בביאור השמות הקדושים שבאו בתורה וס' סגולות שיש בשם ההויה וענין שם המפורש * יבאר נגלה וכטהר של שם בן ד' ושבו נברא העולם תאין בלי א' תנעו' ואחר כך תקנו וקשרו ומעמידו על ידי אמונעו בשם אלהים ויבאר כונת אותיות שם אלהים ושם אל והרכבתה * יבאר שהטעמות השית עם הנביאות כודיעה לידוע * שה' פועל ומביא האחר בתביאות והשמי יהובאל' מנטרף בשכל לכד ותזה הוא ית' סבה פועלת וצורנית והכליתית לעולם ולזה יקרא אב וינלך ודועה בשכל לכד * ויבאר כי האבות לא השיבו עוד השם הנכבד ולזה לא עשה נפלאות בזיונם * ויבאר למה נקרא' ה' שלום ואמת וסדי *
בביאור יב' נדוה' וסלוף הדעות בתפסדם ועיני * הערות והתרנס באופן נפלא ויבאר שהוא ית' יתהנהב' בה' הגהגת כפי' והשפחית כפי' המערכות וכפי' פעולות האדם * בביאור מאן' ג' שפחים נפתחים בר' ה' ומביא ד' ענינים למה הוקבע ר"ה ליום דין * יחזור בדיעת השית הכרטיים החומריים ויבטל טענות החוכמים שאין ידיעתו ית' בכרטיים מביא ה' הבדלים שהביא הרב בין ידיעתו ית' לידיעת זולתו ומה שהקשו עליו ויתרונם * הביא ד' קושיות שהביא הרל' כג נגד הרב בהתחלפות ידיעתו ית' מידיעהו ויתרונם * יחזור בדרום ההשפחה ויבטל דעת המסלקים אותה * ויבאר כי הפועל' פועל בטבע ופועל' שכלי או שכלי בחיוב בגלגלים או שכלי כרנון אדם והשית פועל' בחכמה * יחזור אה של הדברים נכנסים תחת ההשפחה * ויביא טענות החולק ויבטלם * ויבאר שההשפחה נכרחו' ג' מנינים ביחידתה ובקיומם וכפי' פעולותיהם וכפי' האותה ישראלית מושגים כאלו ה' מנינים יהיה מכל הנבראים ויבאר מעגת הארץ הקדושה ושהקוסמים בה בטבע מואסים

הדברים המביאים כליין ונקלות אוהבים האעמידים גופם ונפשם *
 שהשליט משיג בבראיתו ויבטל דעה החולק ויבאר כי לשלשת המקבלי צדו כים לאמצעי
 בדרום נד קודע לו כו' הסיג ג' שהסוכה א' בהכנסת ההלכות ב' בהכנסת ארץ' הטובו ורדעו כו'
 בערין המזל ויביא טענות המקבלי ויבטלם * ויבאר כי המזל לא יבטל בהחלטה אלא עוזר לטעונו
 ויבאר כי הפלה הדדקים מבטל המזל לפי שהיא לרצון ההלכה הטלית על החיצונים * ויבאר
 המעשה והעבודה המקודשת מהקנה החומרים הכפלים לחול עליהם ההספעות החלוקות *
 במקום המזל הביא ב' דעות * ויבאר במה דברים החלף המזל מהקבוצה ויחקור על מה
 שאמר ו' ל' חץ מזל לישאל למה מאלה הסכרות כיוונו
 יחקור בלי זה חופן כעולים וערכות השמים בנסמים הספלים ויבאר כעולים דרך שבע בג'
 דרכים אם באורם אם בתנועה אם בשעת הריון ולידה * ויבאר מה יחסים בין הגלגל המופיע
 לאדם המופיע * ויבאר כי העולם בכללו באיש א' והנהגתו כגוף האדם *
 באר הדברים הנכונים המתה המזל * ויבאר כי גם בטובות הנפשיות כגון חמדות ודעות * וכן
 מנה האדם מנה המזל בעת ההולדה אבל הסכל גובר על הכל והנהג' הנפשית הבטל מה שייחב
 המזל העליון בב' פנים *

פכא
פכב
פכג
פכד
פכה
פכו

בביאור אם האומה ישראלית המתה המזל או המתה הקבוצה בעצם וראשונה *
 עוד בענין המזל יבאר ב' האמרים זדים שבאו בדברי ר' ז' *
 יבאר שהאדם בעל בחירה וידיעתו ית' אינה חכמות * עוד יבאר כי שלמות גוף האדם כיופי
 ומנו טוב כדמות אמצעי להנהג הנפשי אבל אינו מכריח שאפשר להמציא טוב וישר כפרדוף מכוער -
 יבאר תאמר הפילוסוף שאמר כי הרבה דברים באים ביקרה והאדם ולפי בשינה אחרת ימצאו שהם
 בהכנסה לו מנה המזל * וסיג דברים כי בשינה המזל הם מקריים ובפעולות ה' הם המד ברה שהם
 בבחירה ורצון ימצאו ענמיים וכל הדברים בבחינת ההשגחה האלהית כלם מוודרים בישור ולא במקרה
 עוד נהג' טעם בכון חיד' ידיעה * והמזל אינה מכריחם לדברים האפשריים והבחינה
 יחקור אם אדם הראשון היה אפשר להיות נכמי כטבעו אלא אם הוא וביא ה' טענו *
 לכאן שהדבר' הכפשי' בטבעם וכלו להיות נכמיים ונתמידים ומכאן שהר' המורה חוק' ע' ז'
 יבאר שכל עיוני ושכל מעשי ומדברותיהם ויבאר מהות ההכונה ופעולתה על
 כל המדרגות כי היא תיסרה האנשים להפנות המעלות והחלשות הנאותות
 יבאר חנאי שלמות ההכונה שהקרא עליה ויבאר שכל מעשה המצוות דוגמה צורה טבעי
 הנמצאות וכלם מהו מרועה אחד ושהשית יהוא' בשם חכם ונכון ואומן וזכו כונה אלו הכ' פדק'
 יחקור בכבוד השכינה ואיך יחסו לה מקום וידיעה מעליונים להשתנות * ואיך היא
 הקשר כל הנמצאות דמות הנשמה בגוף * והוד חלקי המשכן אשר דמו' לב' חלקי
 הנמצאות * וכבר דמו' כל זה טוף ח' ב'

פכז
פכה
פכט
פל
פלא

יחקור במציאות המלאכים ויבאר מספר מדרגותיהם ובסדר מ' חלק ב' ביאר אימתי נבדלו *
 בהשתלשלות הנמצאות נחשית חיד' גאצנו ואיך מבטל פשטו יתחייב נשמות וסומד *
 בהשתלשלות דע מטוב נמוד והקדים שהכועל ס' אלכי ונלכוחתי וטבעי והחלוף
 שביניהם * ויבאר מה בין קדושהו יתברך לקדושת ישראל * ויבאר
 שהשתלשלות הנמצאות דמות גמר אלה ישייה מלמעלה למטה * ועיין פרק מ' ו' מחלק ב' *
 בביאור מעמד הר סיני * והקדים בביאור ענין אלישע עם אליהו מראהו
 לפרוש מן החלשות והקנינים המדומים כדי לנקט דבר ה' ותוכו *
 ויבאר שהשפע המגיע לגבושים כל כך בקוץ עד באיניו כליו יספיעו רוח הקדש על הארץ באדמה אליהו
 ומטענה אלישע וכדומה * וביאור מעמד הר סיני יעורר יסערות והדרגת ורובו דמות חלק א'
 פרק ג' ובפרק מ' והסמוכים להם *
 בביאור מראה יסוקאל בהשתלשלות הנמצאות ויבאר בה' ד' דוסיס * הא' בביאור
 מהות החיות ומספרן * הב' בביאור מהות הד' פנים לקחת * ג'
 בביאור מהות הד' נפשים * הד' בביאור מהות ידיהם ורגליהם *

פרק לב
פרק לג
פרק לד

יחקור במציאות המלאכים ויבאר מספר מדרגותיהם ובסדר מ' חלק ב' ביאר אימתי נבדלו *
 בהשתלשלות הנמצאות נחשית חיד' גאצנו ואיך מבטל פשטו יתחייב נשמות וסומד *
 בהשתלשלות דע מטוב נמוד והקדים שהכועל ס' אלכי ונלכוחתי וטבעי והחלוף
 שביניהם * ויבאר מה בין קדושהו יתברך לקדושת ישראל * ויבאר
 שהשתלשלות הנמצאות דמות גמר אלה ישייה מלמעלה למטה * ועיין פרק מ' ו' מחלק ב' *
 בביאור מעמד הר סיני * והקדים בביאור ענין אלישע עם אליהו מראהו
 לפרוש מן החלשות והקנינים המדומים כדי לנקט דבר ה' ותוכו *
 ויבאר שהשפע המגיע לגבושים כל כך בקוץ עד באיניו כליו יספיעו רוח הקדש על הארץ באדמה אליהו
 ומטענה אלישע וכדומה * וביאור מעמד הר סיני יעורר יסערות והדרגת ורובו דמות חלק א'
 פרק ג' ובפרק מ' והסמוכים להם *
 בביאור מראה יסוקאל בהשתלשלות הנמצאות ויבאר בה' ד' דוסיס * הא' בביאור
 מהות החיות ומספרן * הב' בביאור מהות הד' פנים לקחת * ג'
 בביאור מהות הד' נפשים * הד' בביאור מהות ידיהם ורגליהם *

פרק לה
פרק לו
פרק לז
פרק לח

יחקור במציאות המלאכים ויבאר מספר מדרגותיהם ובסדר מ' חלק ב' ביאר אימתי נבדלו *
 בהשתלשלות הנמצאות נחשית חיד' גאצנו ואיך מבטל פשטו יתחייב נשמות וסומד *
 בהשתלשלות דע מטוב נמוד והקדים שהכועל ס' אלכי ונלכוחתי וטבעי והחלוף
 שביניהם * ויבאר מה בין קדושהו יתברך לקדושת ישראל * ויבאר
 שהשתלשלות הנמצאות דמות גמר אלה ישייה מלמעלה למטה * ועיין פרק מ' ו' מחלק ב' *
 בביאור מעמד הר סיני * והקדים בביאור ענין אלישע עם אליהו מראהו
 לפרוש מן החלשות והקנינים המדומים כדי לנקט דבר ה' ותוכו *
 ויבאר שהשפע המגיע לגבושים כל כך בקוץ עד באיניו כליו יספיעו רוח הקדש על הארץ באדמה אליהו
 ומטענה אלישע וכדומה * וביאור מעמד הר סיני יעורר יסערות והדרגת ורובו דמות חלק א'
 פרק ג' ובפרק מ' והסמוכים להם *
 בביאור מראה יסוקאל בהשתלשלות הנמצאות ויבאר בה' ד' דוסיס * הא' בביאור
 מהות החיות ומספרן * הב' בביאור מהות הד' פנים לקחת * ג'
 בביאור מהות הד' נפשים * הד' בביאור מהות ידיהם ורגליהם *

פרק לט

ספר בראשית

בראשית הסכמת ה' תאמרות עם 'הדברות פ' ל'ו' ח' א * בענין חדוש העולם דבר בלתי ידוע
מ' ט עד פ' ל' ב * ו' ראיות לחדוש העולם על סדר הדברים שנבראו בו ימי בראשית

פ' א ח' ב * למה לא אמר אלהים ברא בראשית פ' יב' ופ' ח' ב * ביאור פסוק בראשית פ' ט' וכי' ח' ב *
ויאמר אלהים יהי אור פ' יג' ופרק כ' חלק ב * והיו לתאורות ברקיע השמים פרק כ' א חלק ב *
מתלה בראשית עד סוף פרשת ויבולו ופרק יט חלק ב עד סוף פרק ל' א * וירא אלהים את כל אשר
עשה וכו' פרק ל'ו חלק ג נעשה אדם פרק א חלק א ופרק ח חלק ב הנה גתהי לכם את כל עשב פ'
ל'ו חלק ב ביום ששית ה' אלהים ארץ פרק יב חלק ב וכל אשר יקרא לו האדם הוא שמו פרק א חלק א
וינוה' אלהים על האדם פרק ט חלק א כי ביום אכלך ממנו מות הנהת פרק ל' א חלק ג ענין דבור
הנמשך עם האשה פרק ו חלק ב ענין קין והבל ושה פרק ב חלק א' ולקח גם מעץ החיים וכו' פרק ל' א
חלק ג * ויהי הלך סוף את האלהים פרק ל' א חלק ג * ואינו בני לקח אותו אלהים פרק ט' ב חלק ב *

גח ויטבון בהגלי שם פרק כ' ד חלק א * והנה ברכה פרק כ'ו חלק א * ויקרא שם אברהם פרק *
והנה הנור עשן פרק ל' חלק א * ועבדום ועשו אותם ה' סבה פרק כ'ו חלק ב * טעם למה לא
התפלל אברהם על גזרת ידוע הדע וכו' * פרק כ'ו חלק ב *

וירא אברהם נא ויראה פרק יו' חלק ג * ויקרא מלך ה' אל אברהם פרק ל' א חלק ב שני פעמים *
חיי שרה הקרה נא לפני היום פרק ל' חלק ב * ותהי אשה לבן אדוניך פרק כ' חלק ג *
ויצא ויצא יעקב מברך שבע פרק ל' ג חלק ב * והנה מלאכי אלהים ורמז המראה שם ענין סדר
הסנהו הגננות בואת המראה פרק מ' חלק ב * והנה סולם מונב פרק ל' חלק א *

אבי ים ה' במקום הזה פרק כ'ט חלק א * ופרק ל' ד חלק ג * רמז הד' אותות ויב בניס פרק כ' ד חלק א *
וישלח וירא יעקב תואר פרק כ חלק ב * ויאבק איש עמו פרק מ' ז חלק א * ובפרק ל' ב באורך ויאמר
אלני וזה סוף פ' ל' חלק ב * כי ראיתי אלהים פנים פרק לב' ופרק לה' חלק ב *
ואני אהנה לה לאני פרק ל' ג חלק ג *

וישב ואך אעשה הרעה הגדולה הזאת פרק כו' חלק ג * ויבוא הבייתה לעשות פרק ל' ג חלק ג *
מקץ אין נכון וחסד כיוון * פרק ל' ג חלק ג *
ויגש לטום לכם שארית בארץ פרק כ' א חלק ג * והתיר דות יעקב אביהם פרק מ' חלק א *

ספר שמות

שמות ובני ישראל פרו וישרצו וכו' פרק כ' חלק ג * ויצא אל אחיו וירא בסבלותם פרק מ' א חלק א
ויבוא אל הר האלהים פרק ד חלק א * איש תצרי הצילנו תיד הרועים פרק מ' א חלק א ענין

מראה הסנה ופי' הספוקים פרק ד ונא' חלק א * ורמזו מראה הסנה פרק יח * וירא מלאך ה' כלבת אש פרק
ל'ט' ופרק מ' חלק ב * ופרק לח' חלק ב * וזאת ה' האות וכו' פרק ד חלק ב ופרק נא' * וכן לא יאמינו לי כי
יאמרו לא נראה מרד ופרק ל' ב * ופרק ל' ג חלק ג * ועתה כלבב נא דרך ג' ימים ושאלה אשה נאסכתה כו'
פרק כ'ו חלק ב * ואמר לי מה שמו כו' איהו אשר איהו פרק ב * ופרק יג' חלק ג לא ידעתי את ה' פ' ג' ח' ב *
וארא וסתי ה' לא נודעתי פרק ל'ט חלק א * ופרק כ' ג חלק ב * ופרק יג' חלק ג * והייתי להם לאלהים פרק
כ'ז חלק א * ויעשו הפרטומים בלטיהם פרק מ' ג חלק א * ראה נתתיך אלהים לפרעה פרק מ' ח'
חלק א * וידעוהם כי אני ה' פ' כ' ד חלק ב * טעם למה נענש פרעה אשר שה' הקשה לבו פרק כ'ו חלק ב
ענין חלק התוכה וכוונתה בסיון דע' וכו' פרק כ'ו חלק ב * כללות תועלתם פרק מ' ג חלק א *

בא תהי היה הסנה בעצם במכת בכורות ומסוק ועברתי בארץ מצרים סוף פרק כ'ו חלק ב *
בש"ח לא ימים עמוד הענן כו' פרק ל' ד חלק ג * וירא ישראל את היד הגדולה פרק מ' ד חלק א
אז יציר תסה אבירה לה' פרק מ' ז חלק א * ונבו כמו כד מוזלים סוף פרק כ' ג חלק ב *

יתרו כי אני ירוסוף פרק ט חלק א * ירדה המן ארבעים שנה פרק כ' חלק ג *
הנני בא אליך בעב הענן פרק מ' חלק ב * והייהם לי סנולה פרק כ' חלק א * וישב
נעשה את דברי העם ויגד משה את דברי העם פרק כ'ט חלק א * ופרק ל' ובחלק ג פרק ל' ט

פה האמר לכות יעקב ב' פרק ל חלק א * משנה ידבר והאלהים יענו בקול פרק ל' ג חלק א ופרק ל' ח חלק ג . ויהי קולות וברקים פרק ל' ב חלק א * פן יהרסון אל ה' לראות פרק ל' ב חלק א * כי י' ימים עשה ה' פרק ל' א חלק ב * לא יהיה לך אלהים אחרים פרק ה ופרק ב' א חלק ג * פוקד עון אבות והפלטת עונם הע' ז פרק ל' ז ופרק ב' חלק א * כל אשר דבר ה' נעשה ובפרשת משפטים אמרו כל אשר דבר ה' נעשה ונשמע פרק ל' ז חלק א ופרק ל' ח חלק ג * דבר אלה עמנו ונסמעה סוף פרק ל' ז ופרק ל' ז חלק א ופרק כ' א חלק ג * חקירות ב' הדברות פרק ל' ח חלק א * עוד חקירות בלשון ה' הדברות בפסוקי כל דבור פרק ל' ז חלק א * עוד י' חקירות במעמד הר סיני ושיעור הכתום סג ישראל באותו מעמד ובאזור הפסוקים פרק ל' ח חלק ג *

משפטים כל אשר דבר ה' נעשה ונשמע פרק ז חלק א ופרק ל' ז ובחלק ב פרק לח * הכה אנוכי סוף תנאך פרק ב' ח חלק א * משא אבינו בני ישראל פרק ל' ח חלק א * ויקח ה' הכרית פרק מ' ז חלק א . ושמעתי כי מגון אני שמוע אשמע נעקרתו פרק כ' ה חלק ג * לא תהיה חסבלה ועקרה פרק כ"ח חלק ג * יראה כל זכורך פרק כ"ז חלק א

חרוטה כונה המסכן ומלקיו וירידת הכסונה בתוכו פרק ס' ח חלק ב ופרק ל' ד חלק ב * ודברתי אהך מעל הכפורת פרק מ חלק א * עוד הכרובים פרק ל' ח חלק ג * ועשו לי מקדש פרק ל' ד חלק ג *

חשא כתובים בארבע אלהים פרק ג חלק א * ענין עון העגל פרק ס' ח חלק ב * ביאור פרשת העגל וכל הפסוקים באופן גאה פרק ג' ח חלק א * לראות אכן כתובים מב' עבריה ובלויות משנה אלהים התה כו' פרק מ' ח חלק ב * וסוף פרק ג חלק א * פרשת ראה אלה אומר אלי כן הראינו גא את כבודך וכל הענין באורך פרק ט חלק ב ופרק מ' ח חלק א * וכי לא יראו פרק מ' ח ופרק מ' ח חלק א ובונה יודע אופה כי מצאתי כו' פרק ל' ט חלק א * ביאור היג' מדות באורך והפסוקי הקודמים באופן נפלא פרק יד חלק ג * ה' אל רמוס ומגון סוף פרק ג חלק ג * ודבר ה' אל משה פנים אל פנים פרק מ' ח חלק א * ושלחתי לפניך מלאך פרק ל' ט חלק א * ענין הנסוה פרק מ' ח חלק א * ענין קרון הפנים וביאור הפסוקים פרק מ' א חלק א ופרק מ' ז חלק ב * וכבוד ה' מלא את המסכן בפרשת פקודי פרק ל' ד חלק ג *

ספר ויקרא

ויקרא נוח סבה למה לא הוזכר בקרבנות כי אם שם ההוייה פרק יב חלק ב * **שמיני** והוא אש תלפני ה' ותאכל אותם פרק ל' ד חלק ג * **אמור** כל אדם אשר בו נוח לא יבט להקריב פרק ח חלק ב * ענין עונם מקושם עמים פ' לא חלק ב * **בחקותי** ואם תלכו עמי קרי אף אני כו' סוף פרק כ' ז חלק ג * אלה החקים והמשפטים והתורות פרק כ' ב חלק א

ספר במדבר סיני

במדבר ולא יכוּלו לראות ככלע פרק ל' ב חלק ראשון **בהעלותך** עמדו ואשמעה מה יצוה פרק מ' א חלק א ופרק מ' ז חלק ב * וכי תבואו מלחמה על הצר פרק יו חלק א * ובזכרתם לפני ה' אלהיכם פרק ט' ח חלק ג * על פיה יחנו ויגל פיה י' יסנו סוף פרק כ' ז חלק ג * ענין משא המתאוננים וביאור הפסוקים פרק ב' ד חלק א * ואנלתי מן הרומ אשר עליך פרק מ' א חלק א * צאו שלשתיכם כו' פרק מ' ז חלק ב * אם יהיה נביאכם כו' פה אל פה אדבר בו פרק ל' ט חלק א ופרק מ' ח חלק ב * **שלח להך** משא המרגלים וקנת הכדלים שבין משא העגל למשא המרגלים פרק ג' ד חלק א * **קרח** במשאו הפלגי לדבר וכל אותם הפסוקים * וכן בענשם ואם כריאה כו' פרק כ' ח חלק א * **חקה** חקר כחשא משה וביאר כל אותה פרשה באופן ברות פרק ג' ז ופרק כ' ח חלק א * ולו גוענו בנוע אחינו פרק ג' ח חלק א * ויכחו אותו כל בית ישראל פרק ו חלק א * **בלק** דבור האהרן וראוהה הנלאך פרק ל' ח חלק ב * מדרגת בלעם אצל משה רבינו ע"ה פרק מ' ח חלק א

זכר שלשה מניי ברכות בלשון. את שבעה המזבחות ערכתי כו' ויקר אליהם פרק כ"ג חלק ג
 פינחס ונתת מהודוך עליו וסמכת את ידך עליו כדק מ"א חלק א

כפר אלה הרברים

**דברים
 ואתהנן**

איכה אשאל לבדי כו' פרק מ חלק א • הכו לכם אנשים חמושים וכו' כדק ל"ג חלק ג
 אל תוסף דבר אליו עוד פרק מ"ח חלק ב • כרסה ועה ישראל שבע אל המקיים פרק ז
 חלק ב ואמרורק עם חכם ונכון כו' פרק ה חלק א • יום אשר עמדה כו' פרק כ"ו
 חלק א • קול דברים אלה שומעים פרק ל"ג חלק א ומדק ל"ח חלק ג • ואהבכ לקה"ה כו' פרק כ"ז
 חלק ג • ונשמרתם מאד כי לא ראיתם כל המונה פרק טו חלק א ומדקו חלק ב ומדקו חלק ג • וכן
 השאל עיניך השמימה פרק כ"ג חלק ג ומדק כ"ח • כי ה' אלהיך אש אוכלה פרק י"ח חלק א • כי שאל נת
 ליהים ראשונים פרק כ"ו חלק א • השמע עם קול אלהים • פרק כ"ה ומדק כ"ד חלק א
 או הנסה אלהים עם • אלה ישראל לדעה כו' פרק פ"ה חלק ג • וידעת היום
 והשבות כו' עם • ואלה יהודה אשר עם כו' פרק כ"ב חלק א • אשר ייטב לך ולבניך
 אחריך פרק ל' חלק א • לא את אבותינו כדח"ה את חברית פרק ל' חלק א •

בנים במנין דבר ה' עמכם פרק כ"ד חלק א ומדק ל"ד חלק מ"ה • ובמקל שלישי פרק ל"ח
 שמע ישראל ה' אלהינו פרק ו חלק ג • אנוכי עומד בין ה' וכניכם פרק ל"ג חלק א ומדק ל"ח
 חלק שלישי • כשמעכם את הקול מהודך כמקד פרק ל"ג חלק ראשון • כן הראנו ה' אלהינו
 את כבודו פרק ל"ד חלק ראשון ומדק מ"א חלק שני • ואת קולו שמענו פרק ל"ג חלק ראשון
 היום הזה ראינו כי ידבר פרק י"ח ומדק ל"ו חלק ראשון ובמקל שני פרק ל"ב •

כי מי כל בשר אשר שמע קול פרק כ"ד חלק א • ואלה הדבר אלינו סוף פרק ל"ו חלק א •
 ושמענו ועשינו סוף פרק ל"ז חלק א • ויצונו כו' לטוב לנו כו' פרק ל"ח חלק א • לא מדובס כו'
 ויושמרו את השבועה פרק כ"ד חלק ראשון • ותקבלם לטובנו אל בנינו • ק"ה חלק שלישי •
 וברית פרק כ"ח חלק שלישי • המיד עיני ה' אלהיך בה פרק כ"ז חלק ג •

עקב

ראה

תבוא

נצבים

ונג האות וכו' פרק ג חלק שני • כי לא יתהלך אבינו מקרב הארץ פרק כ"ז חלק ג •
 הבהובים בספר הזה ליראה את ה' • פרק ט"ו חלק ג •
 לעבדך בברית סוף פרק ו חלק ב • וראו את מכות הארץ הריא פרק ל"ד ח"ה

הנסהרות לה' אלהינו • פרק כ"ז חלק ראשון •
 פרק ו חלק שני •
 פרק ל"א חלק ראשון •
 פרק י"ז חלק שני •
 כבוד המים העלו כו' פרק י"ב חלק שלישי •
 ואחרתי חי אנוכי לעולם סוף פרק ט חלק שלישי •

לא נפלאה ה' תנוך כו' לא בשמים היא

ראה נתתי לפניך היום את החיים ואת הטוב

ויהי ככלות משה לכתוב וכו'

וילך

האזינו

ברכה

ה' תפ"ני בל

אני אמית ואמיה פרק ל"ז חלק שני • וסוף פרק ו חלק שלישי •
 אשר ברך משה איש האלהים • פרק י"ח חלק ראשון •
 ח"ה תפ"ני בל פרק כ"ח חלק ראשון •
 אין כאלו ישראל וכו' פרק י"ב חלק שלישי •

דובב שמים בעוזך פרק ל"ז חלק ג • מעונה אלהי פרק י"ז חלק א ומדקט חלק ג •
 וימת עם משה פרק מ"ו חלק ראשון • לא כהתה עומנו וכו' פרק מ"א חלק ראשון •
 ולא קם נביא עוד וכו' פרק מ"ג חלק ראשון • ומדק מ"ח חלק ב • ומדק נ"ח
 אשר ידעו כ' פנים אל פנים • פרק ע"ה חלק ראשון

לכל האותות והמופתים כו' ולכל היוד החזקה כו' פרק ת"ד חלק א' ופרק ז' חלק ב' •

נביאי האמת והצדק

הושע

צמדו לכם את מי תעבדון וכו' לא תוכלו לעבוד את ה' כו' סוף פרק ז' חלק א' פניו שמש
בגבעון דום מבטל דעה הדל' כג' פרק ז' חלק ב' • על ספר הישר פ' ל"ד ח' ב' ופ' מ"ו ח' ג'

שופטים

וידא מלאך ה' אל גבעון לך בבחך זה וכו' פרק ז' חלק ב' ופרק ת"ז חלק א' • כי הקים ה'
לכם שופטים ויהי ה' עם האומות פרק ז' חלק ב' • ומגות ואשתו רואים פרק ז' חלק ב' •

שמואל

ונלמה עליך רוח ה' פרק ת"א חלק א' • וכל הענין ופירוש הפהוקים פרק ג' חלק ב'
דום ה' דבר ב' ומלחו על לשוני וכו' פרק ת"ז חלק א' ופרק ת"ב חלק ב' •
והוא ירה חסני להעבירו פרק ת"ט חלק ב' •

והוא ירה חסני ידע' לא קראתי טוב שכב' •
דבר כי שונע עבדך פרק ת"ז חלק ראשון •
ה' נמיה ומחיה מוריד סאול ועל פרק ז' חלק ב' • חלק שני •
אין קדוש כה' סוף פרק ג' חלק ג' • וגם נתי ישראל' פרק ט' חלק א'
והיתה גשם אדומי צדוקה בצדוקה חיים פרק ט' חלק שלישי •
אל תרבו הרברו נבוכה ולו נהכנו עלינות פרק י"ז חלק ג' •
ה' נמיה ומחיה ה' מוריש ומעסיר פרק כ"ח חלק ג' •
ואחיתפל יועץ למלך וסוסי וכו' פרק ל"ג חלק ג' •

מלכים

חלק א' המבלי אין אליהם בישראל כו' לדרוש כבעל זכוב סוף פרק י"ז
זה השמיע אל מנחה ארם פרק ל"ד •
ועתה קח לי מבני פרק מ' ובחלק שני פרק ל"ז •
חלק ב' ענין אליהו עם אלישע פרק ל"ז • ובאור הענין באורך פרק ל"ח חלק שלישי •
במדרש ודוח ואם וקול דממה דאליהו במערה פרק מ"ו ובחלק ג' פרק ז' ופרק כ"ח •
וידבר על העבים וכו' פרק מ"ב • ענניה' ענני וידעו וכו' פרק ז' חלק ב' •
חלק ג' ה' אחי לטוב כבעבל פרק שני • ואחר האם קול דממה דקה פרק ל"ד •
וינא מלאך ה' פרק כ"א • וינא את אלישע וכאן חורם כ"ב במדרש •
ויעזוב הבקר כו' ויקח את צמד הבקר וכו' פרק ל"ח •

ישעיה

חלק א' לו קרעה שמים ירדה בקדוה אש הממים לו קרעה שמים ירדה בקדוה אש הממים •
ואשיבה שופטיך כבדאשונה פרק כ"ב •
הביטו אל אברהם איבכם פרק ל' הקשיבו אלי עמי כי תורה זההי הנא סם •
ומעולם לא שמעו פרק ז' הלל אש סוף פניה כו' גם זאת מעשה יצא' פ"ק ל"ח •
היו מסכימי בבקר' הנו מניעי בית סם • רוח ה' עלי יען משח כו' פרק ק"ז •
נאל יאמר בן בכרד וכו' פרק מ"ט • כי נה אמר ה' לשריפים וכו' סם •

חלק ב

בפיו ובשפתיו כדבריו פרק ג

זרע אברהם אברהם בן

ונתתי בשולתי באמהברק ח

מני הכן את דוח ה' סוף פרק יו וסוף פרק כ"א

ויהי וישעיהו לא יצא אל החצר הצנונה פרק ל"ה

דוח ה' עני ומה עליו דוח ה' שלמני ודוחו פרק מ"ב

פעמים פרק מ"ה ובפרק ל"ד חלק ב

בדר השנה הגמגמאות בזאת המראה פרק מ"ה

וילך ערום ויחף פרק מ"ז

ויצא מלאך ה' סוף פרק ב"ד ובחלק ג פרק כ"א

ושאבהם מים כספון עד זמרו ה' כי גאות עשה פרק ד

אחרון לפני כו' פרק ט. לא ייעף ולא יגע' אני ה' עושה כל פרק י

ולבבוני בראיתי יצרתיו וכו' פרק י"ב כי אתה אבינו וכו' פרק י"ג

על לוח ועל ספר חקיה פרק ט"ו דרשו מעל ספר ה' וקראו פרק ט"ו

אמנם בותיכם פרק י"ז גם זאת מלה ה' צבאות יצאה פרק כ

יששב סוף פרק כ' היו אשור שבט אמי כה אלור ה' למינחמו לברכה פרק כ"א

שם זה הכפועי ג' פרק כ"ב ומאותות השמים אל החתו כו' לא כללה חלק יעקב כו' פרק כ"ח

הנה עבדי יאכלו גם הראשונות הנה באו סוף פרק ל"ב הקטנים בבאי פרק ל"ד ואראה את ה'

יושב על בסא גם

חלק ג

ירמיה

חלק א

אל יהלל חנם בחכמתו כו' כי את בואה יהלל וכו' פרק ה' ופיו יקרא ואני בותב

על הספר בדיו פרק מ"ז. ואם לא השמעה במטהרים הבכה כו' פרק נ"ט.

במנחם דפריך ואוכלת פרק א' בטרם אגידך בבטן פרק ל"ד. הגני שב שבות וכו' עד

ערב אל לבו לנבטת אלתי פרק ל"ו רגע אדבר על נוי ודוע וכו' פרק כ' כחומר ביד

היוצר ושכ ויעשהו כלי כו' סוף פרק ג"ד

גדול העצה ורב העלילה פרק י"ט. כבמי מרעה לבך למען תושעי פרק כ

מנצחן התפתח הרעה פרק כ"א. מודוע דרך רשעים בלחה פרק כ"ב

ומאן חללנו לקטר פרק כ"ד. מרחוק ה' נראה לי פרק ל' האלהים יוקרוב אני גם.

חלק ב

חלק ג

יחזקאל

דמו לזרואת יחזקאל לדברים אלהיים בתורת משה פרק ג' חלק א

בחמימה טכוכה אילוך עליכם והבאתי אתכם במסורת וכו' פרק ז' ואראה מראות אלהים

שלשה פעמים פרק מ"ה. בדר השנה הגמגמאות והזרואת מות ואופנים ומשמל גם וסבת

אריכות ספורו והזרואת כף רגל ענל פרק מ"ו. ורמז ד פנים וארבעה כנפים פרק מ"ז ובחלק ג פ' ל"ט

ויהי בשלמים שנה ואני בתוך הגולה פרק מ"ח שכב על צדך הסמאלי וכו' גם

פרק ל"ט ביאור פרשה היתה עלי יד ה' והמתים שהחיה וכל הענין פרק נ"ט

הכבא אל הרוח מארבע רוחות בואי הרוח פרק שמוני את פותם הכניתי וכו'

פרק ל"א ביאור מראת יחזקאל באופן ופלא פרק ל"ט

חלק ב

חלק ג

חרי עשר

חושע

ואנוכי אפדם והמה דברו עלי כזכים פירך שליטי חלק א

אדמה פרק מ"ז חלק ב קח לך אשה זנונים וכו' גם

עברו ברית פרק ל"א חלק ב. מי חכט ויבן אלה כו' כי יארים דרכי ה' פרק ל"ג חלק ב

וכיד הנביאים והמה אחרם

כה הראני ה' וכו' פרק מ"ז הלך א' וכדק"ל ה' הלך ב' • ארוב בלתי מי לא יירא פרק ל"ג חלק ב' • פרק ל"ח חלק ב' •

יונה

ויקא את יונה כו'

פרק כ"א חלק ג'

מיכה

זכור נא ויה יעז בלך

פרק ל"ב חלק ג' •

חבקוק

אל יתמהמה פה לו פרק כ חלק א' • ונגה כבוד הקיבכו' פרק י"א חלק א'

זכריה

ונתתי לך ניהלבים

פרק כ"ו חלק א'

ויהובע קיה לבוש בגדים כו' פרק ל"א חלק א' •

ראיתי והנה ממורה זכב וכו' פרק מ"ז חלק א'

פרק מ"ז חלק א'

זהים הנכבד בהם ויהיה כבוד

פרק ל"ד חלק ב'

והיה שרי נסים ונזלות ויורכבות הסוסים

פרק ל"ה חלק ב' •

עוד רמז מרכבות הסוסים וקנאים

פרק מ"ג ומדק מ"ה חלק ב' •

רמז חלוף גונוי הסוסים

פרק מ"ו חלק ב' •

מלאכי

אני ה' לא שנית ואלה כו'

פרק ל"ה חלק א' ומדק ט' ויה חלק ג' •

כי בכהי כהן ישמרו דעה

פרק ל"ו חלק א'

זכרו הורה משה עבדי

פרק ל"ח חלק א'

כתובים באצבע אלהים תהילים

חלק א'

זכר ענו על יי' פרק ב' חלק א' אמוה וקדם זרהני עם וכדק"ל יחלק ב' פרק כ"ח

כלה בלתי ולבכי וכו' פרק ד' חלק א' ראשיי חכמה יראה ה' בכל טוב ברכה' •

ועזו מלך תשכט אהב פרק ו' יודיע דרכיו למתכו ונו עם אהבו ה' כל

הקדוים עם קול ה' בכח פרק ט' ובוף כדק"ל' זכרתי ל' ישמע אל ויענם כדק יו

מה רב טובך וכו' פרק כ' הורה ה' המיכה והנמשכים עד בממדב עקב רב כדק

כג' זה הינו מפני אלהים כדק כו' סדר חמד אלהים לזבחו פרק כט

היה אומר וכו' מלכי צבאות יזדון כדק ל' ארץ רעשה יף שמיי וכו' פרק ל"ב

אלה דבר אלהים כדק נח' ומדק יז חלק ג' ינהיגי כדק כדק כו' לזכורה בדרך

המים וכו' פרק נב' כי אלהה השלם לאלים במעשהו כדק ל"ה ובחלקם פרק ל"ח

ז לקב

לך אלהים יבדה נסמי וכו' פרק א' דרך אמונה במדהי וכו' דברתי

בעדוהיך כדק ב' שומר ה' את קול אוהביו כדק ג' דלש דברך אמת

פרק מ' אני אמרתי בפני עם יסדר ומהת נפשו וכו' פרק ד' המזמור פרק ח'

כל אשר חפץ ה' עשה פרק ט' ובחלק ג' פרק י' המזמור כדק כ"ג

יבד ארץ על מכוויה עד אל מקום זה יבדה וכו' פרק כ"ד' המזמור הנני לבימה כדק כד'

כדרכה' מלאכיו פרק ל' כי לא אל חפץ רשע אלה כדק ל"ג' אז דברה בשמון לחסידך

פרק ל"ד' אבדי החבר והקרב פרק לו' כי עתך הבלתי וכו' פרק ל"ח

אשעשה בקיץ המנוחה פרק מ"ד' דובר בקרים לא יכון לגוד עיני פרק נ'

לזכר לחותיו פרק כ"ו' נתתי ליריאתך וכל להנוסם פרק כ"ח' לעושה נפלאות גדולות כדק

כ"ב' רוח הולך ולא ישבו פרק נח' כי רוח עברה בו ואיננו כדק נח' שומר כל

עצמותיו עם

ז לקב ג'

כי עמד מיקוד חיים סוף פרק מ' כי אלהה שמך מעשה ארבעה וכו' פרק ט'

בשמך אלהים כן התלהך פרק י"א' מה רבו מעשיך ה' כלם בשמחה עם

ידועה ישראל הארצה וכו' פרק י"ג קרוב ה' לכל קוראיו וכו' שם
 פרק ט"ו יתמו מספר חיים וכו' שם כוזה ספרת אלה כו' שם
 ורחב ידיים כו' סוף פרק י"ו יחד לבכי ליראה סוף פרק י"ז יתמוכן שבתו הסגוה וכולי
 פרק י"ט ענת ה' לעולם תעמוד שם רוצה ה' אלה יריאיו כו' כי רוצה ה' בעמו
 שם רצוה ה' ארצך כו' צדיקה ה' בכל דרכיו כו' שם
 כלם אלקי יסבדון פרק כ" כי קנאתי בהוללים פרק כ"ב לא עשה כן לכל גוי פרק כ"ג
 ולמי בער ולא ארבע פרק כ"ב עד אכזא אל מקדשי אל שם פליאה דעה מומני סוף פרק כ"ב
 מה גדלו מעשיך ה' פרק כ"ד כי צדיקי ה' צדקה אלה סוף פרק כ"ד כל עצמותי הארצה
 סוף פרק כ"ה כי רם יי וספל יראה פרק כ"ו ואדם ביקר ולא יבין שם
 הן בעון חוללתי הן אמת שם תסוך מסדך ליודעך סוף פרק כ"ו ברמי נפשי אלה ה' סוף
 פרק כ"ז וישמחו כל מוסי בך וכו' שם יתמוכן שבתו הסגוה הנה עין יי אל יריאיו
 פרק כ"ח בנת לרעי מרחוק פרק י"ד יהללו אלה שם יי כי הוא ויעמדיה לעד כו' פרק ל"א
 אני אמרתי אלהים אתם וכו' שם כי לא יבינו אל פעולות יי סוף פרק ל"ג ברנו ויתלאכיו שרבו
 כל נבאיו פרק ל"ד שלח אורך ואתהך פרק ל"ה

משלי חלק א

עד מהי ענל תסבב פרק ב' על סדה איוש ענל עברתי שם אשה חיל מי ימצא פרק ב'
 תמה עבד כי ימלוך וספחה שם ובא כנהלך רישך פרק ג' שמינו מוסר וסכמו שם
 ופרק ל"ח חלק ג' מסד ואמת אל ישאוך פרק ד' ומצא חן וסכל טוב פרק ד'
 בטח אל יי בכל לבך שם יי קנני דאשית דרכו עד בקו סוף פרק ד' והמה חכמים
 מתחכמים פרק ה' ודרך חיים תוכחות מוסר פרק ו' רפאות ההי לשרך פרק ט'
 יי בחכמה יסד ארץ פרק י' ובחלקך פרק ל"ג באיון חזון יפרע עם פרק ל"ח
חלק ב אני חכמה סכנה ערמה בהקדמה כי אמת יהנה חכו שם כי הבוא חכמה בלבך
 פרק ו' להגמיל אוהבי יש פרק ו' כי בער אוהבי תאמס פרק ל"ט מי עלה סמים וכו' שם
חלק ג מעולם נסכתי מראש פרק ט' כלם נבומים לתבין פרק י' אולת אדם הסלף
 דרכו פרק כ"ב ידעת יי הוסיף ימים פרק כ"ח יי בחכמה יסד ארץ

וכו' בדעוהו וכו' פרק ל"ג ואלים נבוב וילבב פרק כ" איתרתי ימים ידברו וכו' שם
חלק א ארובה ינארך מדה פרק ל' יעמוד ולא אכיר מראשו התנוה וכו' פרק ל"א
חלק ב ובחלקך פרק כ"ב ורוכב עצמותי הפסיד פרק מ"ד כלה עין וילך כן יורד סאול פרק כ"ח
 והוא באחד ימי ישיבנו פרק ה' ופרקי יי ידעתי כי כול הוכל פרק י'
חלק ג והספחה יאיון תמצא סוף פ' י"ב העיני בשר לך פרק י"ז מדוע תשדי לא נבסנו עהים שם
 איתת היות חסרי ארץ שם נבדי שניים מה הפעל פרק י"ז
 סחקר אלוה תמצא פרק י"ז ופרק כ"ב התגוד ללבוך סוף פרק כ" פי הוא ידע מהי סוף
 כי המול אצמו ולא נדע פרק כ"ב יסען על ביהו כו' שם ורוח על פני ימלוך יעמוד ולא
 אכיר מראשו פרק כ"ב הלא נסע יתרט בסם וקולא מסבות מהספך כו' חס לסבע אה
 לארצו פרק כ"ד יאכד יום אולד בו פרק כ"ה ולמה תרמס הונאיתי פרק כ"ה
 בטח נרות יבילך סוף פרק כ"ז הן אל יסגיב בכמו זכור כי הסגיא פעלנו כל אדם חזו כו'
 פרק ל"ג ברוך יחד כככי בקר פרק ל"ד

דניאל

מדות דניאל למה לא שונו אותם במדרגת נבואה פרק מ"ג חלק ב' וחוירי ימי ובהלונגי שם
 נאסתימוס על התרקה שם אנה תלכא רשיוך על מסכבך סליחו פרק מ"ד חלק ב'

אלה חיות נוכרין ד' מרין סוף מרק ל' חלק ב' * ויחי וזר לא עדה בהון שם * אלהי סלה וזלכיה סוף
מרק ב' ד' * ודויה די רביעאה דמי וכו' * מרק ב' א' חלק ג' * כי אס תיכאל שרכס
מרק ב' ז' חלק ג' * נהר די נור נגד מרק א' חלק א'

דברי הימים

זאתה תחיה את כלם וצבאל השמים כו' סוף מרק ח' * העוזר והכבוד וכו' מרק ז' * כי כל לבנות
דורס יי כי הדרכו סוף מרק ב' ב' * כי גרים אבו למניך וכו' מרק ל' ד' * כי הכית אשר
אני בונה גדול וכו' סוף מרק ל' ה' * אתה הוא יי לבדך אתה עשית כו' שם *

חמש מגילות

שיר השירים דרך כלל בכונה המגלה מרק א' חלק א' * הביאני המלך חדריו מרק ג' חלק א'
מן נעול אחותי כלל מרק יו' חלק א' * הוכו רוב רב אהבה מרק ב' ז' חלק א' *
בלך יפה רעיתי ומוס און כך מרק ל' ז' חלק א' ומרק י' חלק ג' * כי עשה כמות אהבה מרק ג' חלק ב'
בכוללות המגלה ה' מציאות שים לנפש רמוזים בה בה' פרשיות מרק ס' ב' חלק ב' * שאלו התה לראשי
סוף מרק כ' ה' חלק ג' * אהמון עשה לו המתך שלמה מרק ל' חלק ג' *

איכה מפי עליון לא הנא הרעות והסוב * סוף מרק כ' חלק ג' *

קהלת

חלק א' אשרך ארץ שיוצרך בן חורין מרק ב' * כי פל ימיו מלאכים וכעס מרק ג' *
כי ברוב חכמה רב כעס מרק ג' * חכמה אלס האיר פניו והגמטכים עד שומד
מצוה לא ידע דבר רע מרק ג' * אין כל חכם תחת השמש מרק כ' ח'

חלק ב' חכמת המסכן כחמה מרק ל' ד' * גם אהבתם גם קנאתם מרק ג' ח' * והרוח השוב אל
האלהים מרק ס' ב' ומרק ט' חלק ג'

חלק ג' שומד דגלך כאשר הלך מרק א' * האלהים בשמות ואתה כו' מרק ב' *
עת לבנות ועת להרוס מרק ט' * דאיה כל המעשים שם * דוד הולך ודוד בא שם

כאשר דבר מלך שלטון מרק י' * שוכים השנים תן האחד מרק כ' א' * עושר שומד לבעליו
מרק כ' ב' * לכל זמן ועת לכלל חפץ מרק כ' ח' * מה יתרון העושה עד והאלהים עשה שייראו מרק כ' ח'
אחשורוש קיימו וקבלו היהודים וכו' * וימי הפורים האלה לא יעברו כו' * מרק ל' חלק א' *

אמרות רזל אמרות מהורות

בשעה שאמר הק' בה' אנוכי ולא יהיה לך מיד יצאה כשמתן וכו' * מרק א' ובחלק ב' מרק ט' כביעי *
לזוהר זכר ונקבה בראש מה עשה הק' בה' שרש את הזכר והרנ הנקבה ומלכה וכו' * מרק א' *
אמר רשבי ספר משנה הורה הראש יהושע לנגל חמה וימיר עמד * סוף מרק א' *
מי שומד בערב שבת יאכל כסבת * מי שאל ראה שאמת בית השואבה וכו' מרק ט' *
זוהר * מאי מאשר יאבון הנערים אילין כרוכיא דאיה להון אפי רבייא שם *
כל העוסק בהורה לטמה מסיס שלום בין פמליא של מטה וכו' * רוב אמר וכו' שם *
מה למעלה מה למטה מה לפניו כו' * בודול מתך אל הדרוס ובמפולא מתך כו' * מרק שלישי *
כל העולם גיוון במביל חנינה בני ומיגאל בני די לו בקב חרובין וכו' * מרק רביעי *
בשכנתה ריכל כג' ע' בשבע שאל יבא מטה כו' * כל ההורה כלה שמתיו של הק' בה' שם *
כל מקום שמספר גדולו של הק' בה' את מוצא ענותנותו בצדו מרק ו' * הלמוד גדול לו יעשה גדול כו' *
בחלת דינו של אדם על דברי הורה * נשאל ונתה באמונה קבעת עתים להורה כו' *
לא המדרש הוא העקר אלא המעשה * לאוהביו אלו בעלי הלמוד ולשומרי מצותיו כמשמעו * הכל מרק ז'
לא היה צריך להתחיל התורה אלא מתחם הזו לכם מרק ט' * ובחלק טני מרק ל' א'

א"ר שמתלמי תרי"ג מצות נתנו למשה בימינו הורה - קול ה' בכח מלמד הנגלה עליו בקולו של עמרם בראש
 ה קול האנשים והנשים והקטנים והגדולים כו' טף למת להת סבר למבאייהם פרק י
 את ה' האמרת אתם עשיתונוי עשייה א' כו' - דברי חכמים כדברובומו נמשלו דברי הורה לדרבן פרק י
 בדרך חכם הרזים דבן זומא - מאי מתיר אסורים שבימות המשיח יתירו האסורים פרק יט
 דבה הק' בה לזכות את ישראל כו' - הורה והעולם האומים - בראשית בשביל התורה וישראל שנקראו
 בראשית פרק יט - אין בין הע' הז' ליתות המשיח אלא ששבדו תלמידיה - אין להם תשיח
 לישראל שכבר אכלוהו וכו' פרק כ - למה נקרא הלל הגדול לפי שהק' בה יושב כדום עול ס
 ומתקן מזון וכו' פרק כ"ד בן ג' שנים הכיר אברהם את בוראו - אין קורין אבות אלא
 למשה - פרק כ"ד ירושלם של משה כנגד יד ושלם של מעלה - ערכוהו שבו רוחות ומשמות
 העתידות פרק כ"ד - הכהו א' אומר וידד ה' וכהוב אחד אומר מן השמים דברתי הרבין
 זכ"ה שנים וכו' ר' אומר ומה וכו' פרק כ"ה ג' מהות נתן ה' בה וכלן עי' יסורין אלמלא
 הורה לא נתקיים העולם סל' אס לא ברייה כו' פרק כ"ו כל מ"ה שנברא במעשה בראשית
 בקומתו נבראו משבא נחש על חוה וכו' וישראל פסקה זוהמתו וכו' פרק כ"ז קודם
 שבא שלמה התורה דומה לפלגין שאין לו פתח לכור עמוק לקופה בלי אונים וכו' פרק כ"ז
 בד' דברים נתקשה משה במגורו כלבנה בשקלים כסרנים וכו' פרק כ"ז דאין היה אדם הא'
 שנתנה תורה על ידו וכו' אלפים שנה קדמה הורה לעולם וכו' פרק כ"ח כנ' דברים
 נתנה התורה בטובלה במילה בקרבן התורה היתה כתובה אס שמורה ע"ג אס לכנה פרק כ"ט
 גר הבא לקהניד מודיעין לו שמורות ושבדן של מצות בסנתן הק' בה תורה הודיעם הסבר
 והעולם פרק ל' מלמד טכפה עליהם הקר בניגות וכו' משכן מודעה דבה וכו' הדור
 קבלוהו בימי אסורום פרק לא' ישקני נמשיהות רבין אמרי כל הדברות שמעונו פרק לא'
 ומשקיות ולא כל נשיות פרק לא' אנוכי ולא יהיה מפי הגבורה שמענום פרק לא'
 ופרק לא' מתקן ג' טובע שמתות אל תקרי טובע אלא טבע אלז' בתות טבחנו מזון השכינה
 פרק לד' ריקע דומה לכסא הכבוד שנאמר ותחת רגליו טבע וכו' פרק לה' א'
 ב' ותאמרו נברא העולם כו' זה ספר תולדות אדם זה כלל גדול בתורה ר' עקיבא אית' ואהבת לרעך כו'
 פרק לו' זכור ושמור בדבור אחד נאמרו - עבא פיזא דקדמיהו און לפה פרק לו'
 וכתלן ג' פרק לו' מה הסות זה פריו קודם לעליו אף ישראל סוף פרק לו'
 מאי כי זה כל האדם כל העולם לא נברא כו' פרק לו' בסעה שארם יסן נכשו אומרת למלאך כו'
 אין מדבקין תורה נביאים וכתובים באחד פרק לו' עירוב היה משה ב' בואה אמר הק' בה אס
 אני נגלה עליו בקול גדול אני מבעיהו כו' פרק יז כשעלה משה למרום ומלאו להק' בה קושר בתרי'
 פרק יז' כנים אל פנים בע' הז' אף אהת רואה כו' פרק יז' כל האומר משה כהה
 מודעתו אפי' אות א' כו' וימות שם משה אספר משה מת וכו' וימות כו' פרק יז' קללות
 שבימיה הורה משה תפי עצמו כהבס כו' ההורה מנלה מנלה נכתבה כו' יהימה נכתבה כו' פרק יז'
 אס אים למת אלהים ואס אלהים וכו' פרק יז' מהיכן זכה משה לקרני הקוד כו' פרק יז'
 מאי לוחות אבן זה אבן שפיר כו' אבן חייבים כו' מהיכן זכו ישראל לקבל הלוחות בזכות האבות פרק יז'
 מוס וסוף סבלויות בנס היו עומדים לוחות לשת כתיב מלמד שקיו סוות כו' פרק יז'
 הלוחות ת רבין ו' טפשים ורבין כו' ב' ביד הק' בה כו' חרות שנעשה בין מורק ומיסורין ומשעבוד תלבוות
 פרק יח' בזכות ויסתר זכה לקלסתרו ובזכות כי ידא כו' פרק יח' ויותר ישעק לכדו אל תקרי
 לכדו אלא לכדו פרק יח' כי יתן מוס במיעוץ הכתוב נדבר כו' פרק יח' על ג' דברים
 העולם עומד על התורה כו' פרק יח' מקום יש לו להק' בה סכוכה כו' ומשחרים שיו סס
 למת בקרן תנשיה שנתקת כמו של אדם סוף פרק יח' אמר רבי אבהו בסנתן הק' בה תורה
 לישראל העובות לא פדמו הים לא נודעזע כו' סוף פרק יח'

חלק שני

ויתור קין את תמים חכלא כהרין רישין - לא ירבה ירושלם אלא שדנו בה דין תורה בהקדמות

לא חרבה ירושלים אלא שפסקו ממנה אנשי אמונה * מאי אמון אמון פרננו אמון מוננע פרק א'

גדול העונה אמן יותר מהתכרך פרק א' * מאי אמן אל מלך באמן פרק ב'

מה לך שהוציאותך ליקבל על שמירתה את השבת לישרף על מזולתי בני וכו' פרק ג'

העונה אמן בכל כחו בזה אמן לו שערי ג' * איזוהו עם הארץ כל שאינו קורא ק"ש כל שאינו מניח תפילין פ' ב'

דאייתי בני עליה והנס יונעטם פרק ג' * אלה המצות כו' יעשה אמן נכיא רשאי למדש כו' פרק ד'

במה הלכות נכתבו באכלו של תמס והחזירם כו' * קרא ועדתו אונן משה אנת והודתו אנת פרק ד'

חסם עדיף מנכיא פרק רביעי * אף על פי שחטא ישראל הוא פרק שביעי

ומחלוקת רי' וד' נכים אלה ל' * בזמן ששטין רצונו של תמוס קרניים בניו ור' מ' אנת' בין בזמן כו' פרק ז'

בשעה שחטמו ישראל י' הדברות ינאה נשמחן פרק ז' ובחלק א' פרק ז' ובחלק ג' פרק ז'

שנים תהיב נבראו מאור לבושו של הק' כה פרק ט' ובחלק ג' פרק ל' * קודם שנברא העולם היה ה' א'

לבד פרק ט' * אל תקרי בלתיך אלא בלתיך * במה הכיר אברהם בוראו ראה בירה ומטה מוננע ונרות

דולקות כו' פרק יא' * מאי בראשית בראשית * הזכיר שט מלא על שלום מלא פרק יב'

נתעטף הק' כה באור והכרית העולם * שלא יאמרו סוהף היה לו במעשה בראשית פרק יג'

שאל מין אחד לר' ג' שנים מנא אלהיכם וכדא בהם העולם כו' פרק יד' * שנים נבראו תהלהכו

שנים וארץ באחד נבראו פרק טו' * פדקי' ר' אליעזר לא טוב היות האדם הוא א' מ' מאמרות

שנברא העולם פרק יז' * בר' אלו ה' ומאמרות בראשית * ורוח אלהים כו' פרק יח'

בה מאמרות נברא העולם כו' * נמשכה כיום ומעשה עם דנדומי חמה פרק יט'

הורה שבר' ראשית וישראל כו' * מאי הוהו זה קו ירוק בזה אבנים נמולמות פרק יט'

משל למלך שקה' ב' עבדים כו' שקה' ב' שפחות כו' * מהיבן נברא האור ממוקום בית הניקדש פרק יט'

האור נברא תהלה ואחר כך העולם כו' * ה' פעמים אור כנגד ה' חומשי הורה פרק יט'

ו' דברים קדמו לבריאת העולם הורה וכסא הכבוד כו' * ג' מציאות מנא הק' כה אברהם ודוד כו' פרק כ'

נמשכה של ישראל קדמה לכל * הוהו זה אדם הא' בוכו זה בכל כו' פרק כ'

זרעים יחד ויכתמו קנהם קודם קנהם * תלמד שהיה סדר זמנים קודם לכן פרק כ"א'

קודם שנברא העולם היה הק' כה בוגה עולמות ומחריבן כו' * פרק כ"א' ופרק כ"א'

תלך ב' כוגה פלטיין כו' * דמטרו' ומקסין יש לו פרק כ"א' * הוגלדה טפה אמצעית ונעשה רקיע פרק כ"ב'

בשתינו לניקום אבני טים טהור אל האמרו ימים מים פרק כ"ב' ובחלק ג' פרק ה'

וישם אלהים תלמד שהרעים העולם מפני שתידין אומות העולם לעשותן אלוהות כו' פרק כ"ב'

חגיב אדם שנברא בצלם אביבין ישראל שנתן כו' * חביבין ישראל שנתן כו' פרק כ"ד'

למה לא נאמר בשני פי טוב שעדיין לא נגמרה תלאכת הים * פרק כ"ד' זעין בפרק כ"ט'

נורא אלהים את כל אשר עשה ע"כ כבוד אלהים השתר דבר כו' * פרק כ"ד'

תלך בשר ודם בונה פלטיין נביעי בעליונים ראה אנת כו' * עד שלא נוצר יצור בשר מאשבתו נלויה פרק כ"ד'

יפה בשנה בעונה נברא העולם * משל לתלך שבה פלטיין קדא אותה וערבה לנו' * פרק כ"ד'

זהנה טוב תלך זה יצר הטוב תלך זה יצר הרע והנס טוב מות כו' * פרק כ"ד'

לכל יש קנין סוף ונהפדה שגאמר לכל הכלה וכו' * משל לאומן שיוד ירו והנס בפנים קודם ששכה פרק ל'

לכל נתיב בן זוג כנס' ישר' תהא בת זוג סוף פ' ל' * לא היה דריך להחיל התור' אלא מהתדש סוה כו' פ' ל' א'

מוקדם עמים תורך עמים ואל מוקדם ומוביאה לרשות ארבים * האמלל שבה כסופר בכל התורה פרק ל' א'

מדבק אדם הורה נביאים ונחביים הא' פרק ל' ב' ובחלק א' פרק ל' ג' * ר' יהושע בן קנניה אשרי יולדתו פ' ל' ד'

אין הנבואה שרה אלא על חסם נכיר עשיר * לעולם יהא אדם מן הנעלבים ולא מן העולבי' פרק ל' ד'

גדולה אמונה שבעבודה זכו ישראל לנבואה * תהודות מביאה לידי רוח הקדש פרק ל' ד'

גדול מיה שגאמר במובאל עניס שגאמר בנבראלי' * אין תלך אחר עושה ב' שליחות פרק ל' א'

ויחבק איש עמו זה שרו של עשו סוף פרק ל' א' * מחזיקו גזו ספר רפואות כו' פרק מ' ב'

כל מה שראשית יחזקאל ראה ישיעיהו יחזקאל דומה לכן כפר פרק מ' א' ויום פרק מ' ו'

תסה נבא בל חקליהו ה'אורה ושאר הנביאים כו' סוף פרק מ' א' * בישראל לא קם אכל באומי העולם קם

ישום תלכר הם ובש' תניסוה ונבי' ומלאכי הסרת פ' י"א * כל מה שיבא ימסי הק' בה לעוהה אינו סוחר פ' ב'

הלכה כר' אליעזר בכל מקום לא בשמים היא פרק ג' דנה ברא עגלה תלהא פרק ג' ובחלק ג פרק א'
 אין הק' כה נכרע ומאונה עד שיכרע תאלקיה פרק ג' ובפרק ג'ה' מבלתי יכולה השם כמו כנכבה *
 ולולם חי אני קמיהני בדברך פרק ג' נאמי סבר היזהר זה ספר בראשית כו' זה ספר משנה הורה
 כרק ג' ד' דברים נבראו בע"ש בין השמשות הנאמי קמיה הק' כה עם היום מיקרע כו' פרק ג'ה'
 ר' יהודה היה גוהן כהם סימניו כו' וסכיהי כל בכור אני ולא מלאך פרק ג'ו' ובחלק ג פרק כ"א *
 אמריהו חיי שכבי וכל הוו עכרא וכו' עתיד הק' בה להוריד טל להחיות המתים פרק ג'ז' אל' הוא
 מינאה חיי מנהן דמיהו חיי * מהים שהמיה יחאקאל מה שירא אמרו פרק ג'ח' נתיים עהידים
 לקים בלכוסיהס ק' ומטה סוף פרק ג'ח' ערבותו סבו נשמות ודמות העהידות להכראות פרק
 כ"ב ופרקו ובחלק ג סוף פרק ח' הילד במושי אמרו גר דלוק על ראשו וכיון שיצא לאויר העולם
 בא מלאך וסטר כו' פרק ס"ב * צדיקים במיתהם קרויים חיים פרק ס"ג ובחלק ג פרק ח'
 הכי ה' ברי נפשי כנגד מי כו' אכתי ישראל כל זמן שמוקינין דעתן מתוספת פרק ס"ג *
 ויקנאו למטה מלמד שמשדוהו באשת איש * עלה סכלה הכלה חיבת בניניה כו' פרק ס"ג *

חלק שלישי

אין דורשין בנעשה בראשית בשנים ולא בנעשה מרבכה ביחוד * ולמכסה עהיק דברים סכתן עהיק
 כל עולם פרק א' עמד ריבז ונסקו ברוך אלהי ישראל שנתן בן לאברהם אבינו
 רבא ברא עגלה תלהא ר' זירא וכו' פרק א' ההוא דנחית כו' סינתנינהו לכלהו שכמי דמך פרק ב'
 גדול כחן של בניאים שמדמיין הכורה לנורה פרק ג' כי נאה נאה למנהגה על הנאים * איז
 לכריות שרואהו זאנים יודעות הארץ על העמודים פרק ד' כל המשקה עם שמים ודבר אחר נעקר
 מהעולם * מודים מודים שמת שמת משהקק אהוהו פרק ה' כתוב אחר אומר בדסייה סביבין
 דינור וכתוב אחר אויור עד די כרבוון דמי ח' לו ואל' לרוד פרק ה' בקם יעקב לגלות הקן כו'
 בשם שאין בלכך אל' כך אין בלכנו כו' פרק שישי * שהחזירו עשרה לימנה כו' הן הן גבורותיו
 הן הן גודאיהו סוף פרק שישי וסוף פרק י' נאהא מרבכות קדם אות הוא ברכבה שלו כו' *
 לא ברוח ה' ואחר ה' ש' כו' פרק ז' וסוף פרק י"א זוהר נאמי מד' רמות הוא הוא דכתיב
 ונחה עליו רוח ה' כו' יאכעו עזי ה' יאכעו חיהס * מימיהם כו' פרק ח' ג' שופתים באדם ה' כה
 ואביו ואמו כו' פרק ט' זה שמי לעולם לעולם כהיה פרק י"א והלכה בדרבנו מנה
 דחום אף אתה היה דחום מהו חנון וכו' פרק י"ג * ג' ספרים נפתחים בראש השנה כו' יקמו
 משכר זה ספרן של רשעים מיים זה ספרן כו' פרק ט"ו * זה ספר הולדה אדם שהראה לו דוד דוד
 וספרסויו דוד דוד ומנהיגיו פרק ט"ו * גדולה דעה שנתן בין ב' שמות סוף פרק י"ח
 האומר יהלה לרוד ג' פעמים בכל יום כו' פרק י"ט * כשאל לברוא האדם נמלך בפיוליא של מעלה
 וכו' סוף פרק י"ט * לעתיד לבוא יבוא ה' כה וספר הורה בחיקוי מני שעתק בו * יטול שכרו פרק כ'
 למת לא נבראו מלאכים ביום א' שלל ואמרו מיכאל מותא בדרום כו' פרק כ"א * פעם א' נכסתי
 להקטיר קטורת וכו' ישמעאל בני ברכני וכו' פרק כ"א * הצדיקים מהפכים מדת הרין למדת רחמים
 פרק כ"א * ימשה כתב ספרו וספר איוב וכו' פרק כ"ב * ונחתי אחר את אשתן אלע"ם שאינו
 הגון * אחר רואה שיתורין באין עליו ויפספס במעשו פרק כ"ב *
 איזהו יסורין של אכזה כל שאין בו בטול תורה כו' ק' ומסן ועין כו' פרק כ"ב *
 אין מיהא בלל מטא ואין יסורין בלל טען * פרק כ"ב *
 אתה הולך לעשות דנן קוקך ואני כו' פרק כ"ג * הכל תלוי ביחול ואטיגלו ספר תורה בהיכל *
 אף על גב דליהו לא חזי יחזייהו חזי פרק כ"ד * מני שנוולד במאדים שופך דמים מני שנוולד בנוגע
 כו' פרק כ"ה ופרק כ"ז * מהו סיטרא דימינא והסרא דשמאלא סוף פרק כ"ה * אין לך
 עשב מלמטה שאין לו קהל מלמעלה פרק כ"ז * הכל בידי שמים חוץ מנכים פחים * חוץ מנידות
 שמים * טפה זו מה היא עליה פרק כ"ז * יוסף ראה דמותו דיוקנו של אביו * מיה' שכבד עד
 הבקד ליתרו נשבע פרק כ"ז * כלטיאל בן לים שפלטו אל נון עברה שם קרב בינו לבינה וכו' פרק כ"ז *

און מוזל לישראל רבי חנינא אחר יום מנצ • כל הדר בתל בניו שאין לו אלוה מרק כו
 בני חיי ומזוני וכו' • ר' אלעזר בן סת דמיקא ליה טעהא בעיה דאחר בני לעלמא מרק כו
 אשכחיה רבה לאליהו כו' דכריה ע' ליה בנן עדן אחר ליה פסוט גלימך כו' פיק כ"ח
 ב' מפתחות לא נמחרו ביד שליח • כל העולם נזון בשביל חנינא בני כו' מרק כ"ח
 און מלכות נוגעת בחבריה כו' • כל הדומק את הטעה כו' גא מאצטונימות סלך כו' פיק כ"ח
 כל מעשה בראשית בקומתן נבראו וכו' מרק ל' אדם מין היה מושך בערלתו היה מרק ל"א
 קודם שהעא אדם הראשון היה מגיע ומוסף העולם ועד כו' אילו לא חטאו ישראל בעבל לא היו
 מהים מרק ל"א ענין סנוך ואליהו ור'כל חיים בנן עדן • יעקב אבינו לא מת וכו' כברי
 ספרו הפדיל מרק ל"א הנני יודיק על ימך קשלו הוסיפו לו כו' זכה ומוסיפין לו לא זכה
 בותהין לו מרק ל"א בזמן אדם הראשון שכינה בהתהונים ולפי שפאו וכו' יודע היה הנלחל
 לברך אותיות טעה נברא העולם כו' מרק ל"ד ישראל אומרים שירה בכל עת ומלאכי הסרת כו'
 ישראל מזכירים את ה' אחר ב' היבות ומלאכי הסרת אחר ג' כו' מרק ל"ד בער הייתי סר העולם
 אמרו אמירון זה עולם המלאכים שבראו לפדיה ורביה מרק ל"ה ג' שצרי בתה נמסרו
 למשה חוץ מל' מרק ל"ה טמים מהיכן נבראו מאור לבושו של הק' בה כו' מרק לו'
 ב' דברים הם הקדושים וסבודים בני אדם שג' קשים ואלו הם קטורת וארון כו' מרק לו'

לשונות של תפלות חלק שני

טעם אמת ויניח ביום ואמת ואמונה בליה מרק א' כתר מלכות ונחמנותך אגלת חפץ מומן מרק א'
 ברוך שאמר והיה העולם ברוך כו' מרק ב'ג' סדר פסוקי מלכותי וחכמותי וחוסרותי סוף מרק ל"ב
 מלוק קדושה יום הקדושים • ה' נבואות עם כבוד מלכותך המון אלהיך לא יסובר כו' ידברו ואכן בראשונך
 סוף מרק ל"ח טעם לתק זכר ליביאת מצרים ולא זכר לשאר נסים מרק כו'

חלק שלישי

ברכת אבות האל הגדול הנבור והגדול סוף מרק ב' זכרנו למיים כו' זכרנו יצורנו כו' וכהוב למיים
 כו' מרק טו' ועל המדעות כו' יאמר סוף מרק ב' ומרק יו' יוצר משרתים ואשר
 משרתיו מרק כ"א ברכת התאורות המאיר לארץ כו' מרק כ"ה

אלוהן המעוות אשר פגשתי בריחא שנפלו בדפוס מרוע ההעתק

דף א טעה ל"ה וירבים צריך להגיה ורבים • שיטה ל' השמתיים דין להג' ה' השמתיים •
 דף ד טעה א עמינע צריך להגיה שמינע • דף ח שיטה אחרונה נחמות ז"ל נחיות •
 פנחה צריך להגיה נחמה • דף יא שיטה י"ח לחומות ז"ל לאומות • דף יב
 שיטה כ"ט אחר דברו עליו חסר מלת כובים • שיטה ל"א עד שהתבאר ז"ל לזה חכר' •
 המורה כרי שהתבאר • דף יג שיטה ד מלמטה אחר מילת רוחניים חסר כותרת מטה •
 דף יד שיטה ד ממשני ז"ל מפסטי • שיטה ו הרטנוי ז"ל הר סיני • ריש מרק כ"ה
 זכו עימם ז"ל זנו עיניהם • דף יז עמוד ב שיטה אחרונה מה ז"ל ת"ס •
 דף יז שיטה א זל זל כל • שיטה ב הכובת זל השוכת • השוכת זל השוכת •
 דף יח עמוד ב שיטה יז הס זל א"ב • דף כ סוף עמוד ב' בחסך אחר בעלי ז"ל בעלי המדרש •
 דף כ"א עמוד ב שיטה כ"ח באמרות ז"ל בתאמרות • דף כ"ב שיטה טו' תולדות ז"ל זה ספ'
 תולדות • שיטה ל' לעושה ז"ל ועושה • שיטה ל"ד וסדר ז"ל וקסטר •
 עם עמוד ב שיטה ו בתשוכת ז"ל בטשוכת •

דף כ"ג מיטה ה' הארבע ז' לארבע מיטה ז' הוא ז' הוביא' מיטה יז כמה ז' כמז'

מיטה ה' מלמטה חכם אחרון ז' מהם אחרון' מיטה ג' מלמטה שלמה ז' שלמטה

דף כ"ו סוף עמוד בני אחר אבד ראה אחר אלה אבד ידעו' מי' אחרונה מציאותו ז' הסנת

מציאותו' דף כ"ח מי' ד' מלמטה שהענינים ז' שהענינים הקדושים בזו' דף כ"ט

עמוד בני מי' שניה מנלה ז' ענולה' מי' יח אחר בלמטה ה' אבד כמציאותו ואחרונה וכו'

דף ל' מי' י"ג לכס ז' לכל' דף ל"ב סוף עמוד שני ומהכריח ז' ומהמירוס'

דף ל"ד עמוד שני מי' יד בסוף זה הפרק ז' זה הכי' דף ל"ו מיטה שנית מלמטה

יכטמו ז' יכטמו' כס עמוד בני מי' כ"ה ז' ז' כמזכירנו' דף ל"ח מי' אחר

כמזכירנו' מי' ט"ו אחר כגלס אחר חז'

מיטה יט זה החכם ז' כי החכם' מיטה ה' מלמטה ארבעה ז' עז' דף מ"ד עמוד ב מיטה כ"ו

אבן' ז' ירוש' דף נ' מיטה יט צריך להגיה כן שלמות במחנה מסוים סוף בים נפתל ועקס

וכן הם שלמים בבחינה הפועל וכו' מיטה ב"א אחר היבת כלב אבד וז' ויכל אלהים'

בסוף העמוד וה' בה כפטיש ז' והכה כפטיש' דף ס' עמוד בני מי' ב אחר למוקדים הנמכרים

חסד זה הלסון לצורה האדם כעובדה על חסד הראוי לה' למכרים וכו'

מי' ז' מלמטה אם השליח מושג בפליטה מה' רון ילסכל על החכם כל זה הוא מיותר'

דף ס"א מיטה כ"ו באלהוה צריך לומר בהחלטה' דף ס"ח בסוף העמוד כפרק השבי צריך לומר

בפרק לד' דף ס"ט מי' י"א ומכל מקום צריך לומר ומעשה מרובה' דף ע' מיטה כ' במלות

צריך לומר בטלות' דף ע"ב עמוד שני מיטה י"ד גזרה צריך לומר גזרו' מיטה ה' שהפוסה צריך

לומר שהפועל' אם כן צריך לומר על כרחי' דף פ"א עמוד שני מיטה ו' מלמטה אחר תילת

סדריקים אחר מהכמים' דף פ"ב מיטה כג אמונתיו צריך לומר אמונתו'

דף פ"ג מיטה ד' מלת רצונת מיותר'

דף פ"ד מיטה ו' ליתר צריך לומר להרע' כס עמוד ב מיטה י' הנה הקדור צריך לומר תחת זה

הקדור' מיטה ד' מלמטה במחלוקת צריך לומר במחלוקת' דף פ"ו עמוד ב מיטה ב

מלמטה בהנה צריך לומר כהוה' דף פ"ז עמוד ב מיטה ו' מלמטה להבי צריך לומר להאמן'

דף פ"ח מיטה א' היה צריך לומר היא' דף פ"ז במחלוקת ס' עולה צריך לומר הובד

פעולה' דף פ"ח עמוד ב מיטה כ' ואלה צריך לומר אלה' במחלוקת דף ק' עמוד ב

מיטה ו' מלמטה ועיין בפעולה כ"ה ה' צריך לומר כ"ה למחוק ס"ב דף ק' דעמוד ב' מניחוקל

מיטה ו' צריך למחוק פרק ל"ט' מיטה ו' צריך למחוק פרק ל"ט'

תם ונשלם

אם ראית לכה' צוד בעל ס' קהלה לודד הנק' מישיבך דוד עי' אל
בס' דברי הימים לבני יהויה עמאדי ספן אמ אץ ליחס
ס' וצ"ל לר' דוד יהיא (2274)